LEVITICUS

Formatting by Nathan Kasimer

With the Targum, 1917 $\ensuremath{\mathrm{IPS}}$ Translation, and Rashi

©Nathan Kasimet, 2021 (5782). This text may be re-used under the terms of the Creative Commons Sharealike 2.0 licenses (CC-BY-SA), the terms of which are available here: https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/. This book includes the following texts:

- Migra According to the Masora
- License: CC-BY-SA
- מקרא על פי מסורה/wikisource.org/wiki.he.wikisource. Source: https://he.wikisource.org
- Targum Onkelos, vocalized according to the Yemenite Taj
- License: CC-BY-SA
- הרגום אונקלוס/ikiwikisource.org/wiki/he.wikisource Source: https://he.wikisource.org
- Rashi Chumash, Metsudah Publications, 2009
- License: CC-BY

All these texts were retreived from Sefaria. It was typeset and formatted using ETEX, using the Shlomo font by Shlomo Orbach from https://sites.google.com/site/orlaeinayim/download and the EB Garamond font by Georg Duffner from http://www.georgduffner.at/ebgaramond/index.html. Both of these were used under the terms of the SIL Open Font License.

הפטרת שמיני	146 · · · · · · 121
TEOUTR	0 1 1
פרשת במדבר	136
פרשת במדבר למנחה בשבת בחקתי	136
פרשת בחקתי	122
פרשת בהר	112
פרשת אמור	7 6
פרשת קדשים	83
פרשה אחרי מות	ī∠
פרשה מצרע	28
פרשה תוריע	84
פרשה שמיני	33
פרשה צו	61
פרשה ויקרא	Ι
əbinə əgasU	iν
Introduction	Λ

תוכן העניינים

νi

	021
פרשת פרח	
מפטיר לפרשת החודש	
הפטרת פרשת פרה	
erwn ern	
GTWR 1CIT	
הפטרת שבת מחר חודש	
הפטרת שבת ראש חודש	
מפטיר לשבת ראש חודש	
הפטרת בחקתי	
עפטרת בהר	
הפטרת אמור	

ספר ויקרא – notroduction

Introduction

This humash is intended primarily for learning Shnayim Mikna veEchad Targum, but to be versatile enough to be usable in a synagogue. To that end, it includes multiple texts used as the "Targum"—Targum Onkelos itself, the commentary of Rashi, and a translation into English. For Haftarot, special Maftir portions, and Shabbat Minha readings, only Hebrew and English are printed, since these sections are included for ease of use in synagogues rather than for study use.

The text of the Torah itself is from the Mikra al pi Masorah project. The text was selected for its open licensing, extensive source documentation, and accuracy in presenting the masoretic text. The text of Targum is the Wikisource Targum, which is based on Yemenite texts (particularly the 1901 edition of the Taj). It was selected for its accurate vocalization. The English translation is the from Sefaria. Data for aliya divisions, haftarot, and lengths of parshiyot was pulled from Hebcal. Information on which special Maftir and Haftarot can occur on which Sabbaths is from the Koren Shabbat Chumash. Sedarim data was pulled from Mikra al pi Masorah.

I hope this text will be helpful to those who use it.

Jange Guide

This text has minimal notations about various textual differences in the Masoretic text of the Torah. For information where this text varies from others, see the notes of the Mikra alpi Masorab project, or notes in Minhat Shai. The Mikra alpi Masorab project also has information in its notes about variations in customs about where to divide aliyot. Only differences that affect the consonantal text as it appears in a Seder Torah are noted. Kamatz Katan is indicated with a special symbol for the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bar with a space on of the Torah, but not in the text of the Targum. Paseq is indicated with a vertical bar with a space on word.

To reduce confusion, different numbering systems used for running verse references are numbered differently. Roman numerals are used for chapters, Hindu-Arabic numerals for verses, and Hebrew letters for Sedarim. In verse references in notes, however, chapters are listed in Hindu-Arabic numerals. Where there are attested seder divisions that are not included in the traditional 154-seder count, the number is printed with an asterisk, indicating that it is a seder break but the seder number has not increased. Instances where there are variations in tradition for the start of a seder are in brackets or parentheses.

Names of parshiyot, aliyot, and the number of verses in each parsha are noted in Rashi script. The weekday aliyot can be assumed to end where the second aliya begins. The ending is noted if that is not the case. "Is and ">ARIW" indicate the weekday aliyot. Aliyot for doubled parshiyot are in parentheses.

Parsha breaks are indicated with a Dor o in parentheses. A petuha is a paragraph break that ends a line, a setuma is a break where a blank space is left mid-line. Keri ukhetiv instances are noted with brackets and letters indicating which text is the keri and which is the ketiv.

Large/small letters are printed in the text. Note that in an actual Seder Torah the large/small letters have the top of the letter aligned with the rest of the text. They are printed aligned with the bottom line here due to typesetting considerations. Other special letters are indicated with parenthetical notes.

א אַלְיו מַאָּהֶל מוּעָר לַאִּמָר: سطوع تنظُّلُه هُج مِهُلَا تَنْلَقُل نُعِبُلِ نَظُلُه خُمِيهُنَا نَمَجْرَح نَبْ مَقَانِا

ממּמִת וֹמֹלא לִמִימַר:

of meeting, saying: and spoke unto him out of the tent And the LORD called unto Moses,

خلفئقا: עַבְּקר ימִן־תַצֵּאוֹ תַּקָרִיבוּ אָת־ קרבון ליהוֹוָה מו־הּבְּהַמָּה מוֹ אַלְטָם אִּנְם בֹּיִנַלְנִיב מִבָּם לְעִוּן אֵנְטִּ אַנִי נְקְנִיב מִנְּכוּן يَةِد هُرِ خُدْرُ نَشِدُهُمْ لَهُمَالُ فَا مُرْدِمُ مُنَا خُدْرُ نَشِدُهُمْ لَقَامَا

طيل خاديا: מו שובי ימו מֹנֹא שַׁבַּוֹבִיוּו זִינוּ לונבלא שבם ול מו במולא

the flock. of the cattle, even of the herd or of LORD, ye shall bring your offering of you bringeth an offering unto the and say unto them: When any man Speak unto the children of Israel,

מומד וַלַבור אָנְוּ לְבַּגוֹוּ לְפַּנִי ְ שַׁמִּים יַקְרִיבְגַוּ אֶלְ־פְּתַח אָהֶלְ דְּכֵּר שְּלִים יְקְרָבַנִּיה לְתָרַע אַם מַלְע אַנְיבִינְ מִן עַבַּאָר זָבֶר אָם מַּלְטַא טִּינְבָּנִיה מוֹ שִיבִי

לְנַתְּלָא לְנִע בְּנִע בַּנִי מֹמִכּוֹ וֹמִנֹא וֹלַבוּנִד

Говр. he may be accepted before the the door of the tent of meeting, that without blemish; he shall bring it to the herd, he shall offer it a male To Britishe of Saing of Aurnt-offering of

מלמד שֶׁשְּׁמֵיס ממנדביס עולס בֹשומפומ: - קרבובם. מלמד שסיה בהס נדבת לבור, סיה עולת קיץ סמובה סבה מן סמותרות לסולים אם סנוגם שסמים, כשסוא אומר למעס מן סענין מן סבקר, שאין סלמוד לומר, לסולים את סעריפה: הקריבו. כולס, לסוליא אם סרובע ואת סנרבע: - מן הבקר. לסוליא את סנעבד: - מן הצאן. לסוליא את סמוקלס: - ומן הצאן. שסכל סיס שלו, אף אמס לא מקריצו מן סגול: - הבהמה. יכול אף מיס בכלל, מלמוד לומר בקר ולאן: - מן הבהמה. ולא (2) אדם כי יקריב מכם. כשיקרינ, פקרצנות נדפס דְּבֵּר סענין: אדם. למס ואמר, מס אדס סראשון לא סקריב מן סגול היה הדבור. דבר אחר, לא ואמור להן דברי, והשיבני אם יקבלום, כמו שנאמר וֱיָשֶׁב משֶׁה אָם דְּבָרֵי הַעָּט וגוי (שמות ימ, ת): ו אילך, לא נמייחד הדבור עם משה, שנאמר ויִהִי פַּמַשֶׁר מַמוּ פָל מַּנְשֵׁי הַמִּלְםְמֶה לֶמוּח. ויִידַבָּר ה' מַלַי לַאמֹר (דברים ב מז, יז), אלי לא ואמור להם דברי כבושים, בשבילכם הוא נדבר עמי, שכן מלינו שכל ל"ח שנה שהיו ישראל במדבר כמנודים מן המרגלים הבית, מלמוד לומר מַעַל סַפַּפַרֶּמ (במדבר ז, פע), יכול מעל הכפורם כולה, מלמוד לומר מָבֵּין שָׁנֵי סַכְּרָבִיס (שֹם): ־ לאמר. בֿבל שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ (שם), אם כן למה נאמר עד החלר החילונה, שכיון שמגיע שם היה נפסק: מאהל מועד לאמר. יכול מכל שלול נפסק, כיוצא בו וְקוֹל פַנְפֵּי שַּבְּרוּבִיס נִשְׁמַע עַד הֶמְבֹּר בַּמִינֹבֶה (ימוקאל י, ה), יכול מפני שהקול נמוך, מלמוד לומר בְּקוֹל המפורש במהלים קול ה' בַּפַּׁת, קול ה' בֶּבְּרֶר, קול ה' שֹבֵר חֲבְוִים (מהלים כע ד, ה), אם כן למה נאמר מאהל מועד, מלמד שהיה הקרל נפסק ולא היה יולא מרץ לאהל, יכול מפני שהקרל נמרך, מלמוד לומר אָם הַקּוֹל (במדבר ז, פע), מהו הקרל, הוא הקרל ישמעו אם קול סקריאס, מלמוד לומר קול לו, קול אליו, משס שומע וכל ישראל לא שמעו.: מאהל מועד. מלמד שסיס מיעומין לְדַבֵּר אָפוֹ (במדבר ז, פמ), מִדַּבֵּר אַבְיוֹ (שֹס), וַיְדַבֵּר אַבְיוֹ, וְנוֹשְַדְפִּי לְּךְ (שמוח כה, כב), כולן בחורם כהנים, יכול כאמרו בחורה למשה ולאהרן, וכנגדן נאמרו י"ג מיעומין, ללמדך שלא לאהרן נאמרו אלא למשה שיאמר לאהרן, ואלו הן י"ג פרשם לפרשם ובין ענין לענין, קל וחומר לסדיום סלומד מן ססדיום: - אליו. למעם אם אסרן, רבי יסודס אומר י"ג דברום קריאס, חלמוד לומר וידבר, לדבור סימס קריאס ולא לספסקום, ומס סיו ספסקום משמשום, לימן ריוח למשס לסמבונן בין בְּלְעָם (במדבר כג, ד): ויקרא אל משה. הקול הולך ומגיע לאוניו, וכל ישראל לא שומעין. יכול אף להפסקום היחה שנאמר, וְקְרָּשׁ זֶבּ שֶׁל זֶב (ישעיה ו, ג), אֿבל לנביאי האומות עכו"ס נגלה אליהן בלשון עראי ומומאה, שנאמר וַיַּּקֶר שֳלהִיס שָׁל (1) ויקרא אל משה. לכל דברות ולכל התירות ולכל נווייס קדתה קריהה, לשון חבה, לשון שתלהכי השרת משתמשין בו,

בְּבְּעִׁט: בעל כרסו מלמוד לומר לרלונו, הא כילד, כופין אותו עד שיאמר רולה אני (ראש השנה ו.): - לפני ה' והטוך. אין שמיכה מי שסוא, יכול אפילו נמערבס בפסולין או בשאינו מינו, מלמוד לומר יקריבנו: "קריב אוחו. מלמד שכופין אומו, יכול שמעון יקריב כל אחד, לשם מי שסוא, וכן עולה בחולין ימכרו החולין לצרכי עולוח, והרי הן כולן עולוח, וחקרב כל אחח לשם בלא מוס: - אל פחח אחל מועד. ממפל בהבאמו עד העורה. מהו אומר יקריב יקריב, אפילו נמערבה עולם ראובן בעולם (ε) זכר. ולא נקבה, כשסוא אומר זכר לממה, שאין מלמוד לומר, זכר ולא מוממוס ואנדרוגינום (בכורום מא:): חמים. (שבועות יב.):

- لزليلا كا جُحَوِّد لِمَكِّد: + וְסְמָּלֵּה יִדְיִ עַּלְ רַאִּמִּ הַמְּלְדִ וִיִּסְמִיּה יִבִּיה עַּלְ הֵישׁ עַּלְהָא
- أنثألة، كيد خُرَفَالُهُ لَمُحْيِنَا::
- CICL: עמּוְבַּתַ סְבָּיב צַּשֶּׁר־פָּתַח אָהֶל אָטַ עַּבְּׁם וֹזְנַעָּנְ אָטַ עַבְּם מִּלְ בְּהָא וֹזִוֹנִעוּוֹ זִי בְּמָא מִּלְ رْ لِنظَالِ حَدْ هَلَالًا لَاخْلَانُم زِيظُالِ فَدْ هَلَالًا خَلَائِةً الْعَالَالُ فَلَائِةً الْعَالَالُ فَلَ וְאָׁחַטַ אֶּתַ בֵּּלְ תַּבְּקָר לְבְּנֵי יְתִוְנִת יְיִבּנִס יָת בַּר מּוֹבִי בֵּדָם יִיָּ
- ין וְהִפְּשִׁישׁ אֶת־הָעֹלְה וְנְתָּח אֹהָה וְיִשְׁלֹח יָה עַלְהָא וִיפַּלֵיג יָתַה
- עמּוֹבְּעׁ וֹמֹבֹבׁי מֹצִּים מַלְ עַׁצְּמִי: ح الْبَرَادُ جِيْدُ هِيَرَا مَحَيَرًا هِمْ وَذِ - الْبَرَادُ جَيْدُ هِيَادًا حِيْدُهُ هِنَوْمُهُ
- ⁸ אָת הַנְּמְהִים אָת־הָרְאִשׁ וָאָת־ וֹמֹבֹכִוּ פֹׁנֹג אַנִּבוּן נַכַּנְנִים

لِيُّمَ يُّمُّكُ لِمَا لِمَا يَقِينُ لِمَا يَقِينُ لِمَا يَقِينُ لِمَا يَقِينُ لِمَا يَقِينُ لِمَا يَقِينُ لِم

- מַשְּׁכַּן וַמְנָא: מֹבְבְּטְא סְחור סְחור דְּבְתְּרָע
- ₹₩₽₽₽
- אָיִשְׁיָא: הכן מובשטא ויסף רון אַניָא על
- עַפְּּבֶר עַלְיהַעָּאָהָים אָהֶר עַלְי עַלְי עַלְי אָהָנִא דְּעַלְ אָבֹבוֹא וֹט בוּמָא וֹט טַבַבּא וּעַּבְּרוּן בָּנֵי אַנַבְן בָּנַנִּיָּא יָת

- atonement for him. shall be accepted for him to make head of the burnt-offering; and it And he shall lay his hand upon the
- tent of meeting. the altar that is at the door of the dash the blood round about against priests, shall present the blood, and the LORD; and Aaron's sons, the And he shall kill the bullock before
- and cut it into its pieces. And he shall flay the burnt-offering,
- wood in order upon the fire. shall put fire upon the altar, and lay And the sons of Aaron the priest
- on the fire which is upon the altar; suet, in order upon the wood that is lay the pieces, and the head, and the And Aaron's sons, the priests, shall

- עשק, ועל לאו שנתק לעשק: מס סוא מכלס לו, אס מאמר על כרימות ומימות "ד, או מימס בידי שמיס, או מלקות, סרי עונשן אמור, סא אינו מכלס אלא על (+) על ראש העלה. להביה עולם מובה לסמיכה, ולהביה עולם הלהן: העלה. פרט לעולם העוף: ונרצה לו. על
- בומן שכול מפורק: בוכיקה, אי וזכקו יכול בוכיקה אחם, מלמוד לומכ מביב, הא כילד, נומן שמי ממנום שהן ד': – אשר פתוח אהל מועד. ולא כנגד סוויום, לכך נאמר שביב, שיסא הדס נימן בדי רוחום המובח, או יכול יקיפנו כחוע, חלמוד לומר וזרקו, ואי אפשר להקיף מלמוד לומר במקום אחר אָם דְּמוֹ (פּסוק יא): וזרקו. עומד למטה, וזורק מן הכלי לכוחל המובח למטה מחוט הסיקרא שנמערב במינו או בשאינו מינו, יכול אף בפסולים, או במעאום הפנימיום, או במעאום החלוניום, שאלו למעלה והיא למעה, אהרן. יכול מללים, מלמוד לומר הכהנים: אח הדם וזרקו אח הדם. מה מלמוד לומר דם דם בי פעמים, להביא את והקריבו. זו קצלס שסיא סראשונס, ומשמעס לשון סולכס, למדנו שמיסן (מ"א ששמיסן) צצני אסרן (מגיגס יא.): בני (a) ושחט והקריבו הכהנים. מִקַּבְּלֶס ומֿילך מנות כסינס, למד על סשמיעס שכשרס צור: לפני ה'. צעורס:
- (a) והפשים אח העולה. מס מלמוד לומר סעולס, לרצות את כל סעולות לספשע ונתות: אוחה לנחחיה. ולא נתחיס
- עבד בבגדי כהן הדיומ, עבודתו פקולה: (ד) ונחנו אש. אף על פי שהאם יירדת מן השמים, מלוה להביא מן הסדיים: 🛚 בני אחרן הכהן. כשהוא בכיהומ, הא אם **ζ**(αα'σ (αιζ'ן 'à.):
- שלוגלול יולפין מון למערכה: נאמר, ללמדך שמעלהו עם הראש ומכפה בו אם בים השמיעה, וזהו דרך כבוד של מעלה: אשר על המובח. שלא יהיו הראש. לפי שלין הראש בכלל הפשמ, שכבר הימו בשמימה, לפיכך הולרך למנימו לעלמו (מולין כו.): ואח הפדר. למה (8) בני אהרן הכהנים. כשסס בכיסונס, סל כסן סדיוע שעבר בשמונס בגדים, עבודתו פקולס: את הנתחים את

ניחוֹת לֵיהוֶה: (ס) המּוְבָּחָה עַלְה אִשָּׁה בֵיחַ לְעַּרְבְּחָא

וֹב<u>ֶר הַמֶּים יַקְרִיבֶּנוּ:</u> הַבְּשְׁבָּיִם אָּוְ מִן־הְעִּיִּים לְעַלְהַ וֹאִם_טֹן_הַהָּאִן كألحثار

תַּמְוְבָּתַ סְבְּיב: אַהַרוֹ הַפּהָנִים אָת־דְּמָיׁ עַלֹּ־ אַהַרוֹ בְּהַנִּאִ יָת דְּמֵיה עַל בּפְּנִינִ לְפְּנֵינִ יְעִוְיִנִי וֹזְרְלְנִי בְּנֵינִ אָפּוּנָאִ בְּנִינִ בְּנִינִ בְּנִינִ בְּנִינִ וְשְׁעָם אָעָוִ תְּלֵ יֵנֶרְ הַמִּוְבָּה וְיִפּוֹבָיוֹ וְיִפּוֹסְיִבִיה עָלְשְׁבָּא בְּעֵּרְבְּהָא

لِيُهُدُ وَحُــ لِـ فَا لِحُنَّا لِهِ الْحُلِّمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ מַלַ בְּהַמֹּגוּםְ אָּמָּב はて 口波は י וְאֶת־פְּדְרֵוֹ וְעְּרֵף תַכֹּהֵן אֹמְם וְנְמַח אַסוֹ לְנְמְּטְוֹו וְאָטַ רֹאָמֻוֹ וִיפַּלָּיג יָמִיה לְאָבָרוֹהִי וְיָה

אַשֶּׁר רֵיחַ נִיחָה לַיהנְה: (e) וְהִקְמָיר הַמִּוְבְּחָה עֹלֶה הוֹא לְמַרְבָּחָא עֵלְהָא הוֹא מּוּרְבַּן تحتا אָנו_נַכָּל וְתַּמֶּרֶב וְתַכְּרָעָנִם יִרְתַּץ בַּמָּנִם

מוַ בּׁנֹנ בּיוּנֹנ אָנַ בַּוֹבַבּנוּ: ליהוֹגה וְהַקְּרֵיב מִּוֹרְהַמִּרִים אָּנֹ נֹאָם מֹן חַמָּנִן מַלַנִי צַוֹבַבּוֹנִ נֹאִם מוֹ מִנִפֹּא מַּלְנַא עוּבַבּוֹנִי

המוְבָּחָה וְנִמְצְה דְמֹוֹ עֵל קור לִמּרְבְּחָא וְיִהְמָצֵי דְמִיה עַל

正的是证:

במטפבל ברגנא שבם ::: אַתַדַנַבְל וְיַפֵּיק בְּהַנָּא نظلف بخثمًا بنياً حَقِيْتِ لِيَتِيكِ بَحُثِمِينِ، بَعَدِّرِ خُمَّرُهِ

לְהַלְטְא בַּבר שָּׁלִים יְקְרָבּנִיה: אַמַּבוֹא אַן מִן בַּנוֹ הַנָּגֹּ וֹאָם מֹן מֹלֹא לוּוֹבַבוֹנוּי מֹן

מַדְבָּחָא סְחוֹר סְחוֹר:

אָיִשְׁרָא דְּעַל מַדְבְּהָא: כּבוֹלא וֹטַבוּן מַלְ אָמּוֹא בַּמַלְ בישיה וית תרביה ויסדר

במטפבל ברגנא פרם וו: וולבוד פֿבֿלא זט פוַלָא וֹנפוּט וֹנוֹא וכֹבֹמֹוֹא וֹעַכִּילִ בֹּמֹוֹא

מִן בְּנֵי יוֹנָה יָת קוּרְבְּנֵיה: בור הי ויקריב מן שפניניא או

כּוִמֹל מָבְבְּהַא: ַ עַכְעַן אֶּבְ_עַמָּוֹבְּעַ וּצְּבְרָנִגִּיה בְּעַּדְבָּתָא

> тре Говр. made by fire, of a sweet savour unto for a burnt-offering, an offering make the whole smoke on the altar, Wash with water; and the priest shall but its inwards and its legs shall he

offer it a male without blemish. goats, for a burnt-offering, he shall whether of the sheep, or of the And if his offering be of the flock,

round about. dash its blood against the altar and Aaron's sons, the priests, shall altar northward before the LORD; And he shall kill it on the side of the

upon the altar. wood that is on the fire which is its head and its suet, in order on the and the priest shall lay them, with And he shall cut it into its pieces;

savour unto the LORD. an offering made by fire, of a sweet upon the altar; it is a burnt-offering, offer the whole, and make it smoke Wash with water; and the priest shall But the inwards and the legs shall he

turtle-doves, or of young pigeons. To grirof his offering of burnt-offering of fowls, then he And if his offering to the LORD be a

on the side of the altar. blood thereof shall be drained out make it smoke on the altar; and the the altar, and pinch off its head, and And the priest shall bring it unto

Sī

þι

п

OI

- נמת רות לְפְנִי, שמתרתי ונעשה רלוני: (פ) עולה. לשם עולה יקטיכוו: אשה. כשישחמנו יהא שוחמו לשה האש, וכל אשה לשון אש, פושיי"ר בלע"ו: ניחוד.
- מן הכשבים או מן העוים. סרי אלו ג' מיעומין, פרע לוקן למולס ולמווסס: (10) ואם מן הצאן. יי"ו מופיף על ענין ראשון, ולמס ספפיק, ליפן ריים למשס לסמבונן בין פרשס לפרשס: – מן הצאן
- (11) על ירך המזבח. על לרסמונמ: צפונה לפני ה׳. ומין לפון ננמס:
- שלל מורים: ולאגדולים: - מן החורים או מן בני חיונה. פרט לממלת סליסוב, שבוס ושבוס שסוא פסול, שסואגדול אלל בני יונס וקטן ממום ווכרום בעופום, יכול אף מחושר אבר, חלמוד לומר מן סעוף: החורים. גדוליס ולא קמניס: בני היונה. קמניס (14) מן העוף. ולה כל סעוף. לפי שנהמר הְמִיס וְכֶר בַּבְּקֶר בַּבְּקֶר בַּבְּקֶר בַּבְּקֶר כָּלְיִשׁי, מלוס ווכרות בבסמס, והין

خَلَمُت جُرَمُات تَيْمُا: נְהַשְּׁלֵיף אָבְּה אָצֶבְ הַמִּוְבָּהַ וְיִרְשָׁי יִּחָה בְּסְשֵׁר שְּרְבָּהָא אָנו_מִבְאָנוּ

200%: **ビトドグメ** בוגעה וועדי ות ופקיה באוכליה

the place of the ashes. beside the altar on the east part, in the feathers thereof, and cast it And he shall take away its crop with

⟨⟨¬¹;¬; (a) עלבֶר הוּא אִשָּׁר בֵיחַ נִיחָהַ مَحِ ـ لَامَةُ مَا الْمُقَلِّدِ مَحِ ـ لَاكُمْ الْمَلِي فَعَلِي الْمَارِي الْمِيلِي الْمَارِي الْمِيلِي الْمَارِي ال יוֹ יְהַלְּמִיר אַתַּוֹ הַפֹּהֵן הַמִּוְבָּחָר וִשְׁׁפָּת אָטִוּ בִּכִּנְפָּוּנֵ לֵאְ יַבְּדִּיל יִנְפָּרֵיק יָמֵיה בְּכַנְפּוֹהִי לָא

במטפלבע לבמלא פבס ול: אַגַּמְּטַא הַגַנַטַא עואַ לוּנִבּוֹן אַמָּיָא דִעַּכ נפונת נופוט

Гокр. fire, of a sweet savour unto the burnt-offering, an offering made by wood that is upon the fire; it is a smoke upon the altar, upon the asunder; and the priest shall make it thereof, but shall not divide it And he shall rend it by the wings

مَجْرِينِ هِمَا لَرُنَا مَجْرِينَ خَصِرُكِ: ﴿ بَالُّم فَرُم نِبِيلَ هِالِهِذِا إِنْ فِي ונפה בייםקייב קרבן מנחה נ_{אל}ט

וימין עַלה לְבוֹנָהָא: לונבניה ויריק עלה משחא מְנְטְלָא בוֹב וֹן סִגְלָטָא וְבִי אָבו וֹפֿבוּר פוּוֹבּוֹ

frankincense thereon. shall pour oil upon it, and put offering shall be of fine flour; and he meal-offering unto the LORD, his And when any one bringeth a

סקטרס ונמלס דמו כבר: מולס, אלא מה הקטרה הראש בעלמו והגוף בעלמו וכוי, אף מליקה כן. ופשוטו של מקרא מסורם הוא ומלק והקטיר, וקודה בית סשתיעס על קיר סמובת, וסדס מתמלס ויורד: ומלק והקשיר ונמצה. אפשר לומר כן, מאתר שהוא מקעיר הוא ומומך מפרקם עד שמגיע לפימנין וקוללן: - ונמצה דמו. לשון מין פֿפּיָס (משלי ל, ג), פִּי פְּפָם סַמֵּן (ישעיה מז, ד), כוצש (15) והקריבו. אפילו פרידס אחת יביא: הכהן ומלק. אין מליקס בכלי, אלא בעלמו של כהן, קולן בלפרנו ממול העורף

אצל המזבח קדמה. במולמו של כבש: אל מקום הדשן. מקוס שנותנין שס תרומת סדשן בכל בוקל, ודישון מובת באבום בעלים, נאמר והקרב והכרעים ירחן במים, והקעיר, בעוף שנוון מן הגול, נאמר, והשליך אם המעים שאכלו מן הגול: ז"ל אמרו, קודר סביב הזפק בסכין כעין ארובה ונוטלו עם הנולה שעל העור (זבחים סה.). בעולם בהמה שאינה אוכלת אלא גשו (סיכה ד, מו), וזהו שמהגם מונקלום בְּמוּבְגַיִּה, וזה מדרשו של מבת יומי בן מנן, שממר, נומל מת הקורקבן שמה. ורבומינו (16) מראחו. מקום הרעי, ווה הופק: בנוצחה. עם בני מעיה (ובחים פר:), ונולה לשון דבר המלופ, כמו בִּי בֶּלוּ בַּם

ובלבד שיכוין את לבו לשמים: . מסיכוס, אלא קורעו מגבו. נאמר בעוף ריס ניסוס (פסוק ע), ונאמר בבהמה ריס ניסוס, לומר לך אסד המרבה ואחד הממעיע קלס עליו, ולמס אמר סכמוצ וסקעיר, כדי שיסא סמוצח שָבַע ומסודר צקרבנו של עני: - לא יבדיל. אינו מפרקו לגמרי לצ' כנפיו, אינו לריך למרוע כנפי נולמו: – בכנפיו. נולס ממש. וסלא אין לך הדיוע שמריח ריח רע של כנפיס נשרפיס ואין נפשר (17) ושסע. אין שיפוע אלה ביד, וכן הוא אומר בשמשון וַיְשַׁמְּעַהוּ בְּשַׁמַע הַבְּּדִי (שופעים יד, וזבחים פה:): 🗈 בבופיו. עם הפנימי, והמנורה, וכולם נבלעים שם במקומן (יומא כא.):

וְבְּלְילָטְ כִּבְרִים בוּר: עמס, שנאמר על כל לבוינחס, שלאחר שקמץ מלקט את סלבויס כולס מעליס, ומקטירס: ויצק ונחן והביצה. מלמד שיניקס של כולה מפני שהוא נבלל עמה, ונקמץ עמה, כמו שנאמר מסלחה ומשמנה, ולבונה של מקלחה שאינה נבללח עמה ולא נקמלח "לבוגה. על מקלמס, מנים קומץ לצויס עליס ללד אמד, ומס כאים לומר כן, שאין ריצוי אמר ריצוי צמורס אלא למעמ ד"א שמן פחוחה מעשרון, שואמר וְעַשְׁלוּן בֹלָה לְמִנְהֶה (להלו יד, כא), עשרון לכל מנחה: ריצק עליה שמון. על כולה: ווחן עליה קודס קמילה מוץ מזו, לכך קרויה מנחח סלם: - סרח. אין סלח אלא מן החטין, שנאמר סלֶח השים (שמוח כט, ב), ואין מנחה הראשונה שבמנחות (שם) ונקמלת כשהיא סלת, כמו שמפורש בענין. לפי שנאמרו כאן ה' מיני מנחות, וכולן באות אפויות אני עליו כאילו הקריב נפשו (מנחות קד:): ההיה קרבנו. האומר הרי עלי מנחה שמם, מביא מנחת שלה, שהיא (I) וופש בי חקריב. לא נאמר נפט בכל קרצנית נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה, עני, אמר הקב"ה מעלה

إبراثا: ترقزشت هي تربق بنبلو قردرون جيدونه عبروا إترקفِيا يَحَيُّا هُمَّهَا خِرَبُهَ جُرَبُوهِ إِنْ فِي فِي إِنْ خِرَابُهِ يَمَ ٠٠ וְקְמָּץ מִשְּׁם מְלָאִ קַמְצִׁוּ מִפְּלְחָה וְיִקְמִוּץ מִחַּמָּן מָלֵי לוּמְצֵיה ير التجافية والمراجية المحتودة الإرامية المراجية المحتودة المحتودة

במטפלבע לבהוא פבם וו: ַ בַּלְ_לְבִוֹּעַהְ מִפֻּלְמַה וּמִמִּאָּחַה עַּלְ בָּל

יְהֹוֶה: (ס) بخٰ خُدُرُن كِلْ مِن كَلْيُمُن لِمَ مُنْ مُن لَا خُرْبِين الْمُعْمِينَ لَا خُرْبِين الْمُعْمَلِينَ الْمُعْمَلِ إتواثيثة فالتفائبة جَعَيَاا الإنَّامِعَا فا فريمِه جَعَيَاا

<u>ت</u>ېټا: (۵) حَهُمًا بَلَكَيْكَ، مَجُبِنَ مُهُنِّينًا خَهُنَا يَخَيْرًا خَمْهَا يُعْمُعِينًا * תַנְּוּר סָׁלֶת תַלְּוֹת מַצִּתֹ בְּלוּלָת מַאֲפָּה תַנּוּר סֹלֶת וְּדִיצְן וֹכֹׁ, עַלֵּבֶר לַבְבָּן מִלְטַב מַּאֶבֶּב וֹאֶב, טַלַב,כ לַנְבַּן מִלְטַב

قفرندا ينشننا خشفن:

בּבְּיב הַבְּיִב كلفثك ففع فديف تهفا عيففك

במשׁח פַּמִיר הָהֵי: הַגַעַלַּמְּעַבַּע נֹאָם מֹנִעַלא הַגַ מַסְבַּינִאַ

mingled with oil.

meal-offering. pour oil thereon; it is a Thou shalt break it in pieces, and

shall be of fine flour unleavened,

And if thy offering be a

flour mingled with oil, or shall be unleavened cakes of fine

And when thou bringest a

But that which is left of the

fire, of a sweet savour unto the

upon the altar, an offering made by

the memorial-part thereof smoke

thereof; and the priest shall make together with all the frankincense

flour thereof, and of the oil thereof,

thereout his handful of the fine the priests; and he shall take

Говр.

meal-offering baked on a griddle, it

unleavened wafers spread with oil.

meal-offering baked in the oven, it

the offerings of the LORD made by

To ylod ream grifts a thing most holy of bns ¿norsA od llsds gnirofto-lsom

שְׁמֶל מִנְחֲה הָוּא: (ס)

מֹמֵׁבֹא מֹנֹבוֹלֵא בִיגא: י פֿעוע אָטַע פּטָנם וֹנֹגַּטְטָּ הֹבֶּנִי בַּגַּה נִטַע בַּגִּהוּ וּטָבוּטְ הַּלָּעִ

ועלס בידו גרגיר מלח או קורע לבונס פסולס: - אזכרהה. סקומץ סעולס לגבוס סוא זכרון סמנחס, שבו נזכר בעליס למובס כל סלצונס יסא סקומן מלא: רבונחה והקשיר. אף סלצונס צסקערס: מלא קמצו מסלחה ומשמנה. סא אס קמן לומר מלא, סא כינד, חופה ג' אלצעומיו על פס ידו (מנחום יא.), וזהו קומן במשמע, לשון העברים: על כל לבונחה. לבד מלמוד לומר במקום אחר וְבֵּרִים מִמֶּנּי בְּקַמְנֹוֹ (להלן ו, ח), לא יהא כשר אלא מה שבחוך הקומן, אי בקמנו יכול חשר, חלמוד בכל מקוס בעורה, אף בי"א אמה של מקוס דריפח רגלי ישראל (יומא מו:): מלא קמצו. יכול מָבֹרֶן, מָבַּלְבֵּן ויולא לכל לד, (2) הכהנים וקמץ. מקמילס ולילך מלום כסונס: וקמץ משם. ממקוס שרגלי סור עומדום, ללמדך שסקמילס כשרס

(ε) לאחרן ולבניו. כסן גדול נועל מלק בראש שלא בממלוקם, וססדיוע בממלוקם: קדש קדשים. סיא לסס: מאשי ולנמת רות:

די. אין לסס מלק בס אלא לאמר ממנות סאישים:

(עו.) כל המנחוח האפויום לפני קמילמן ונקמלום על ידי פחיחה כולן באוח עשר עשר חלום, והאמור בה רקיקין בא עשר בשמן שני פעמיס, לסכשיר שמן שני ושלישי סיולא מן סוימיס, ואין לריך שמן ראשון אלא למערס שנאמר בו וך. ושנינו במנחות המנחוח טעונוח לוג שמן, ויש אומרים מושחן כמין כף יוניח, ושאר השמן נאכל בפני עלמו לכהנים, מה חלמוד לומר בשמן משומין (מנחום עד:), ונחלקו רבוחינו במשיחחן (שם עה.), יש אומריס מושחן וחוזרן ומושחן עד שיכלה כל השמן שבלוג, שכל (+) וכי חקריב וגוי. שאמר סרי עלי מנחם מאפס חנור, ולימד סכחוב שיביא או חלום או רקיקין, סחלום בלולום, וסרקיקין

"ממנים, שמן יניקס, ובלילס, וממן שמן בכלי, קודס לעשיימן: סלח בלילה בשמן. מלמד שבוללן בעודן סלם: וסכלי אינו עמוק אלא לף, ומעשה המנחה שבחורו קשין, שמחוך שהיא לפה האור שורף את השמן (מנחות סג.), וכולן מעונות (a) ואם מנחה על המחבה. שלמר סרי עלי מנחם מחבח, וכלי סול שסיס במקדש שלופין בו מנחס על סלור בשמן, כליקין:

(6) פחוח אוחה פחים. לרנומ כל סמומות סולפות קודס קמילס לפתיתס (שס עס.): ויצקח עליה שמן מנחה הוא.

وْكُمْ فَهُمُا مَامُهُمْ وَمُ

סְבֶּע בֹּמִׁמָּע שִׁעֹהַ בַּעִּ aça, iso atou aligau áltil iso atous tlus deltte

הַכְּהֶן וְהִגִּישֶׁה אֶל־הַמִּוְבֶּחַ: מֹאֹכֵּׁע לְּיִעוֹּנְעׁ נְעֹפֹנִילָעׁ אָלְ- מָאָבֶּוּן פֿבָּם ;; נִפַּנִבַּנִּעַ لْتَدِّعِنَّ عُن لِمَانَاتِ كُمُّ لِـ نَمْشُدِ نَمْشُدِ

אַוְבְּרָהָה וְהַקְטָיר הַמּוְבָּחָה נְהַלְים הַפּהָן מִן־הַמִּנְחָה אָת־ וִיפְּרִישׁ פָּהָנָא מִן מְנְחָהָא

אַשֶּׁר בֵיחַ נִיחָחַ לַיהֹּוֶה:

<u>. בלוב:</u> بخرج بالم كالم ما هم المحريب المحريب المحريب المراجعة الم ئتوپۋتر خلاتغزبت ځېتبا يانېفهد خا خنفغ ځېتبا

ממנו אשה ליהוֶה: מְאָר וְכְלְ-דְּבָּשׁ לְאִ-תַּלְמִּיְרוּ הַמִּיִר וְכָּלְ דְּבַשׁ לָאִ תַּפְּמִּוּן " לַיהוְה לְאַ מִעְּשֶׂה חָמֵץ בֶּי כְּלְ - לָא הִהְעָּבִיִּר חֲמִיעַ צָּבִי כְּלִ

خترب زربات: كَرْبِيلِي الْهُرْ لَهُا فِي لَا يَهُمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّه לבלן באמני שלביבו אטם מובל שבמא שלבוו וטיון

ځلځنك تختريد څړيه (٥) الأكريثيك يتمرّح بتثبيته مرح خرا الأجرية يتمر بنبيته مر جر ין המקלה וְלָא תַשְּׁבִּית מֶלַח בְּרֵית המִלַח וְלָא הָבַפֵּיל מִלַח קָנֶם מִיָּלַח בְּרֵית המִלַח וְלָא הָבַפֵּיל מִלַח קָנָם

וֹנוֹנִים: זֹנו מֹנֹטִוֹא בַּנִינַהַלֹּבִּיב

לְבְּנִיֹלְאִ וּיְלַרְבָּנִיהַ לְמָּרְבְּנִוֹאִ:

עינבן במטפבל בנגנא פנם יים אַרְבָּרְתַה וִיַּפִיק לְמַּרְבָּחָא

שَظُلِيرِ خُمْ مُثَلَثِم يَنْظُلُهِ لِيُظَلِّمِنْ كَيْلًا لِيَ

מַנּגע עַנּרְבָּנָא בָּרָם יֵנִ:

לאְטַׁלַבּלְא בָּרָהָּנֹאִ:

עיובלו שלביב מלחא: مَاثِنَانَكِ فَقَرَبِ لَحُمْ طَيْلُقَا مَاثَانَكَ خَمَكِنَاهِ

> shall be made of fine flour with oil. meal-offering of the stewing-pan, it And if thy offering be a

be presented unto the priest, and he things unto the LORD; and it shall meal-offering that is made of these And thou shalt bring the

upon the altar—an offering made thereof, and shall make it smoke the meal-offering the memorial-part And the priest shall take off from shall bring it unto the altar.

by fire, of a sweet savour unto the

the offerings of the LORD made by his sons?; it is a thing most holy of bns ¿norsA od llsds gnirofto-lsom But that which is left of the

offering made by fire unto the leaven, nor any honey, smoke as an with leaven; for ye shall make no bring unto the LORD, shall be made No meal-offering, which ye shall

savour on the altar. they shall not come up for a sweet bring them unto the Lord; but As an offering of first-fruits ye may

offerings thou shalt offer salt. from thy meal-offering; with all thy covenant of thy God to be lacking shalt thou suffer the salt of the shalt thou season with salt; neither And every meal-offering of thine

לומר סום: לרצום כל סמנסום ליציקס, יכול אף מנסם מאפס סנור כן, מלמוד לומר עליס, אוציא אם סמלום ולא אוציא אם סרקיקין, מלמוד

(ער חשה. כלי סום שסיס במקדש עמוק, ומפוך שסים עמוקס שַמְנֶּפּ לְבּוּר וֹפֿין סְפֿוּר שורפו, לפיכך מעשס מנסס סעשויין

- (8) אשר יעשה מאלה. מלחל מן סמינים סללו: והקריבה. בעלים לל סכסן: והגישה. סכסן: אל המזבח. למוכס כומשין, כל דבר כך ע"י משקס נכמס ככומש ומנענע:
- (9) את אזכרתה. סול סקומן:

(11) וכל דבש. כל ממיקם פרי קרוי דצש:

מגישה לקרן דרומית מערבית של מזבת (זבתים קג:):

- (בו) קרבן ראשיה הקריבו. מסים לך לסנים מן סשמור ומן סדנם, קרנן רמשים, שמי סלחס של עלרת סנמים מן סשמור,
- (13) מלח בריח. שהברים כרוסה למלח מששת ימי בראשית שהובעתו המים התחתונים ליקרב במובח במלח, ונישוך המים שנאמר קמֵן מַּמְּפֶינֶס (לסלן כג, יו), וזכוריס מן סדבש, כמו זכורי מאניס וממריס (מנחות נת.):

خدند،ك: N K ÷ ליהוָה אָבִּיב קַלְוּי בְּאִשׁ גָּרֶשׁ קַּדָּם יִיְ אֲבִיב קַלִּי בְנוּר נאם שַּלִבנר מִנְּעַע בּבּננות נאָם שַּלַבנר מִנְעַע בּבּננות

fresh ear. parched with fire, even groats of the thy first-fruits corn in the ear To grirofto-learn and rot grird tlade first-fruits unto the LORD, thou To garitəfto-lasm a garitd uodt di baA

לבֹנְה מִנְחָה הָוּא: نَ أَرْضَكُ مُكِّرِبُ شُمًّا لَمَمْكُ مُكِّرِبُ لَنَصَاءً مُرْبِ مَمْنَهُ سَمِهَا مُرَبِ

לְבוּנִטְא מִנְחָהָא הִיא:

meal-offering. lay frankincense thereon; it is a And thou shalt put oil upon it, and

לְבֹנְתֻּהְ אִשֶּׁה לַיהנֶה: (e) מגרְשָׁה וּמִשְּׁמִנְה עַל כַּלְ- מגרַסַה וּמִמִּשְׁחַה עַל أنكظَفِيد يَوَتِا هُنَا هَافُدُلُفِك إِنْهَا وَقَرَع فَتَرْج بُنَ هَلَٰكُلُونَهُ

לבולשני טובללא לבם !!:

shall offer it without blemish before herd, whether male or female, he peace-offerings: if he offer of the And if his offering be a sacrifice of unto the LORD.

thereof; it is an offering made by fire

thereof, with all the frankincense

the groats thereof, and of the oil memorial-part of it smoke, even of

And the priest shall make the

<u>. ביוֹני</u>: אם לפלע שמום ופוניפו כפונ נגימי מוֹ הַבְּקְרִ הָוּאִ מִּקְרִיב אִם זְּבְרִ וֹאִם זֹבַע הֻלְמֶנִם לַנְבַּנִוּ אֶם

אָם בַּבַר אָם װַלַּבָּא הָלַנִם ואָם וֹכֹסַנו לוּדִשְׁנָא לוּוַבָּנֵיה

the blood against the altar round Aaron's sons the priests shall dash door of the tent of meeting; and head of his offering, and kill it at the And he shall lay his hand upon the

מַּגְעַם מִּוֹבִּי מַלֵּגִב: בְּנֵי אַהַרֹן הַכּהְנָיִם אָת־הַדְּם ישְׁחְמֵּוֹ פֶּתַח צָּהֶל מוֹעֵּדְ וְזְּרְלֹּוֹּ וֹסׁמֹּבׁ יֹבוְ מֹּלְבַנִּאָחִ בֹּבֹבֹנְוִ

סְחַוֹר סְחַוֹר: כַּבְבַנִיא יָת דְּמָא עַל עַרְבָּהָא ac ria

that is upon the inwards, covereth the inwards, and all the fat by fire unto the LORD: the fat that of peace-offerings an offering made And he shall present of the sacrifice

spont.

the LORD.

III

مَح_ليَظُلُد:

لِيرَ لِالْكِ: עַפְּיִב וֹאָעַ כַּלְעַעַיִּבְלֶּב אָהָעִר וְהַקְּרִיב מִזְּבַח הַשְּּלְמִים אָמֶּר וּיקְרִיב **CHOCAL**

על כל קרבגך. על עולם נסמס ועוף, ואמורי כל הקדשים כולן (מנחום כ.):

ددا قَدُشْر خُهُ کَارِبِدِبِ (سرد،ص۔ ۱۲ سع): (מהלים קימ, כ): ברמל. בעוד הכר מלא (מנמות סו:), שהתבואה לחה ומלאה בקשין שלה, ועל כן נקראים המלילות כרמל, גרומס צעודס למס: - גרש. לשון שנירס וממינס גורמס ברימיס של גרומומ, כמו וַיַּנְבֶם בָּמָבֶן (מֿינס ג, מו), וכן בֶּרָמֶס נַפְשָׁי באבוב של קַּנְּאָיס, (פירש"י במנחות שם סכלי של מוכרי קליות) שאלולי כן אינה נטחנת בריחים לפי שהיא לחה: גדש בדמל. ומן סשעורים סיא באס, נאמר כאן אביב, ונאמר לסלן כי סשעורס אביב (מנחות סמ:): - קלור באש. שמיבשין אוחו על סאור יְקְיֶס סַיּוֹבֵל וגו' (במדבר לו, ב): – מנחה בכורים. במנחת סעומר סכחוצ מדבר, שסיח באס חביב בשעת בישול סתבוחס, (+1) ואם חקריב. סרי אס משמש גלשון כי, שסרי אין זס רשוח, שסרי צמומם סעומר סכמוצ מדצר שסיא מוצס, וכן וְאַס

(I) שלמים. שממילים שלום בעולם. דבר אחר שלמים שיש בהם שלום למובח ולכהנים ולבעלים:

(3) ואח כל החלב וגרי. לסביה מַלֶּב שעל קַבְּה דברי רבי ישמעהל, רבי עקיבה הומר, להביה מַלֶּב שעל הדקין:

- הַבְּלְיִוֹת יְסִיהֶנְּה: ַ אַּמֶּׁר עַּלְיָוֹ אַמֶּר עַלְ־הַבְּסְלְיִם דַּעַּלִיהוֹן דַעל וּסְסִיָּא וְיָהַ نَعْرِ مُقَرَ بَخَرِيْنِ نَعْنِ بَتَتَرَجُرِ نَنْنَ فَلَقَالَ حَبَكِنًا نَنْنَ فَلَحُه
- श्रृष्ण्यत दूरम् दूरम् दूरम् (द) ל הַמִּוְבֶּחָה עַל־הָעֹלֶה אַשֶּׁר לִעּרְבְּחָא עַל עַלְחָא דְּעַל ニュニュ が口げ
- نَكُرُت رَكَالِركُون: שְׁלְמֵים לִיהְוְהְ זְכְרְ אֵּוֹ נְקַבְּה קּוּדְשִׁיָּאׁ בֵּדָם יִיָּ דְּכַרְ אֵּוֹ لْهُمَا مِنَا لِمَجْهِا ۚ كَالْحُدُرُ ۚ كَيْجُمَا لَهُمَا مَالْ مُثْهُ طَالَحُدُنَا لِأَبْخُمُنَا
- <u>:נולנו</u>: בווא_מַלוניר
- המובח סביב: וְזָבְלֵי בַּנְי אַנְבַרָן אָטַבְּנָי הַּלְ " וְשְׁתַם אֹהֹו לְפְּנֵי צִּהָל מוֹעֵיֶר וֹסׁמֹּבׁ אָנַבּיֹבוְ מַּלְבַבַּאָחָ בַּבְבַּיִּוּ
- حُر_بَيْرُك لِمُهُد مَر_بَوْلُد: הַהַלֶּךְ הַמְּכְּמָה אָת הַפְּבֶר וֹאֵתְ בְּחָפֵּי יָת עַּנְא וְיָת כָּלְ תַּרְבָּא לְּמְמָּתְ הָמְצֶּה יְסִיהָנָה וְאֶתַ לַיהוָה הֶלְבּוֹ הְצַּלְיְה הְמִילְּה וְהְקְּרִיב מִזְּבָח הַשְּׁלְמִים ֹאָשֶׁה
- עַבְּלְיָע יְסִיהֶנְּה: וֹאָט<u>ַ ע</u>ּיִּמְבְעַ מַּלְעַבְּבָּב מַּלְ עַהַּבָּבְאַ ַ אָּמֶּׁר עַּלְהָוֹן אַמֶּר עַלְ־הַבְּסְלְיִם דַּעַּלִיהוֹן דְּעַלְ נִּסְסִיָּא וְיָהַ נֹאַטְ אָשׁׁ. עַבּּׁלְנֵע נֹאָט עַעַלֶּךְ וֹנִע שֹנִשׁוּ כּוּלְגֹּו וֹנִע שַּנַבּא

- حبذئك تفيدتك: ĊĊĽΧ
- במטפבל בנגנא פנם ::: אַמָּב מַּלְ-הָאָמ אָמַנָא הַמַּלְ אִנְמְּהָא פוּרְבַּן בַנֵּי־אַהַרֹּן וְיַסְּקוּן יָהֵיה בני אַבורן
- נוללא הָלִים וֹלַבְנִיה:
- אָם אַמַּר הוא מָלַבוּיב יָת
- יָת דְּמֵיה עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר מהכן ומלא ווובטון בנו אַברן לוּבְבָּנוּה וְוִכּוֹס יָתֵיה קָדָם וְיִסְמוֹה יָת יִדִיה עַל דֵישׁ
- דעל גנא: ⊐ڵڭ <u>ŪLË.</u>L
- כולולא וֹמֹבׁינוֹב:

- which he shall take away hard by the loins, and the lobe above the liver, that is on them, which is by the and the two kidneys, and the fat
- savour unto the Lord. offering made by fire, of a sweet wood that is on the fire; it is an burnt-offering, which is upon the smoke on the altar upon the And Aaron's sons shall make it
- offer it without blemish. of the flock, male or female, he shall peace-offerings unto the Lord be And if his offering for a sacrifice of
- Гокр. then shall he present it before the If he bring a lamb for his offering,
- thereof against the altar round Aaron's sons shall dash the blood before the tent of meeting; and head of his offering, and kill it And he shall lay his hand upon the
- that is upon the inwards, covereth the inwards, and all the fat rump-bone; and the fat that shall take away hard by the thereof, the fat tail entire, which he by fire unto the Lord: the far of peace-offerings an offering made And he shall present of the sacrifice
- he shall take away by the kidneys. and the lobe above the liver, which is upon them, which is by the loins, and the two kidneys, and the fat that
- מן ספָבָר: על הכבד על הכליות. לצד מן סכצד, ולצד מן סכליום יםירנס לוו: שקורין איזרי"ש, וצלשון ארמי שַלְבָא דְבַּבְּדָא: של הכבד. שימול מן הכבד עמה מעע, וצמקום אחר הוא אומרן אָם בַיּמָבֶם סמפניס שקורין בלש"ו לויבילו"ש, לובן סנרסס למעלס בגובס סכפליס, ובמפומיפוס בשר מופסו: הווחרות. סימ דופן סמפך (+) הכסלים. (פלנקי"ן צלע"ו) שהחלג שעל הכליות כשהגהמה חיה הוא בגוצה הכסלים, והם מלמעה, וזהו החלג שתחת
- (2) על העולה. מלבד סעולס, למדנו שמקדיס עולם ממידלכל קרבן, על סמערכס:
- (y) אם כשב. לפי שיש במימורי סכשב מס שמין במימורי סעז, שסכשב מלימו קריצה, לכך נמלקו שמי פרשיום:
- (8) וזרקו. שמי ממנום שהן די, ועל ידי הכלי הוא זורק, ואינו נותן באלבע אלא במעאם:
- (9) הלבו. המוצחר שצו, ומהו, זה האליה המימה: לעמה העצה. למעלה מן הכליים היוענים (חולין יא.):

אַשֶּׁר לַיהוָה: (פּ) והקשירו הבהן המובחה לחם ויפקניה

לְנוֹנִם לַנְּוֹבְלֵּגְא עֲבָׁם וֹנִי: ĊĽťX

offering made by fire unto the upon the altar; it is the food of the And the priest shall make it smoke

: باللا " וֹאָם מֹו לֹובֹלֹיוָ וֹנִילִוּנִילָוְ לִפְּׁוֹנִ וֹאָם מִן בִּּוֹ, מִוּבֹּאָ טִּוּבַבּוֹנִיִי

<u>וולבלוני ללם !::</u>:

shall present it before the LORD. And if his offering be a goat, then he

בְּנָג אַבְבַבְן אָנַרַבְּעָּוְ הַּכְרַבַּמִּוְבָּתַ וֹסׁמֹּבׁ אָּעַ־יָּבוֹ עַּלַ־רֹאָמָוּ וֹמָבוֹם

על מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר: וֹנוֹבׁמוּ בֹּה אַבֿבוּ זֹט בַּמִּיִּ ווכוס ומוה קדם משפו ומנא וְיְסְמוּף יָת יִדִיה עַל בַישִׁיה

the altar round about. shall dash the blood thereof against of meeting; and the sons of Aaron head of it, and kill it before the tent And he shall lay his hand upon the

مَح_لِكُالُة: עַבְּינִר וֹאֵעַ בֹּלְעַיַנִינְכֹר אָהָער *י לֵיהְוָהְ אָת־הַהַלֶּבְ הַמְּכַפָּה אָת־ וְהְקְּרֵיב מִמֶּנִּוּ קְרְבְּנִוּ אָמֶּה וִיקְרֵיב

דעל גנא: בְּנִבֹּג נִנ עַנֹּא נִנִי כַּלְ עַּבְבָּא לוּבְבָּנֹא בוֹבִם וֹנִ נִעַ עַּבְבָּא

that is upon the inwards, covereth the inwards, and all the fat fire unto the LORD: the fat that offering, even an offering made by

And he shall present thereof his

تخذبن نميثثب: ج هُشِّد يَّرَبُل هُشِد مَح ـ بَخُوجُرُه - يَمَّرَدِيل - يَمْح ، بَخُودَه - اِزْنُ וֹאֵעְ אָשׁׁ. עַבּׁלְיָּע וֹאָע עַעַלֶּךְ וֹנִע שַּׁבְשָׁוּ כּוִלְוֹן וֹנִע שַּׁבַבָּא

כוליולא יעדינה:

he shall take away by the kidneys. and the lobe above the liver, which is upon them, which is by the loins, and the two kidneys, and the fat that

אַמִּעִ לְנֵגִיםׁ נִיעִםׁ פֿקַבוֹלֶכִ לְטִים לַּוּנִבּנֹאַ לְאִטְׁלַבּּלָאִ أنكم ثرا ووثا والقنوب كثوا توعدا فتنه لإملفنه

الألابات

לנגוא לג שנלא שנם וו:

Гокр's. sweet savour; all the fat is the of the offering made by fire, for a smoke upon the altar; it is the food

And the priest shall make them

לְאָ עַאָכֵּלְנִּי (פַ) ميشا المراث فر ـ تنز الأم الأم الناختر الفر الفراد الأم الأم שׁמׁע מִגְלִם לְגִנִנִיכִּם בֹּכִילְ מֹנִם מִּלִם לְגַנִנִנוּ בֹּכִילְ

בְּמָא לָא שַׁיכְלוּוֹ:

neither fat nor blood. your dwellings, that ye shall eat throughout your generations in all It shall be a perpetual statute

ניְדַבֶּר יְחְנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: ימַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

:Saring: And the LORD spoke unto Moses,

ΛΙ

S٦

13

71

п

إلاِّهِ اللَّهُ اللَّ מְצְּלָנִי נְּחַנְּׁיִר אֲמֶוֹר לָאִ מִּמְּשִׁינִי ֵ יָבְּשָׁהְ בְּיִרְ מְבָּלְ מִבָּלְ אֵנָהְ אָרֵי יְחִיּרְ בְּשְׁלְיִ מְבַּלְ מְבִּלְיִ מְבַּלְ אֵנָהְ אָרֵי יְחִיּרְ בְּשְׁלְיִי מְבַּלְ

מַנָּענו: לאַטְאַבוֹא ווֹאָבוּג מון עור פֿענבוֹא בּנוֹ בַּלֹאַ כֹּחָבוּנוֹ

done, and shall do any one of them: LORD hath commanded not to be error, in any of the things which the saying: If any one shall sin through Speak unto the children of Israel,

(דניאל ה, א), לשְׁמוֹק עֹשִׁים לֶמֶם (קהלמ י, יע): (זו) לחם אשה להי. לממו של אש לשס גצוס: לחם. לשון מאכל, וכן נְשְׁמִימָס עֵן בְּלַמְמוֹ (ירמיס יא, יע), עַצַּד לְמָס רַצ

(עו) חקח עולם. יפס מפורש במורם כסנים (פרק כ,ו) כל ספמוק סום:

הְמֶנִים לַיהֹוָה לְחַמֶּאה: חַמְאִתוֹ אֲשֶׁר חַמְאַ פַּר בֶּן־בְּקָר מּוֹר בַּר מּוֹבִי שִׁלִים בַּנְים יִיָּ אַם הַכֹּהַן הַמְּשָׁיה

خظتر نبياب: מַל־רַאָּשׁ הַפְּּר וְשְׁתַׁשׁ אָת־הַפָּר עַלְ בִישׁ מּוֹרָאִ וְיִכּוֹס יָת מּוֹרָא ל מועד לפְּנֵי יְהְוָה וְסְמָך אָת־יָדוֹ יִמְנָא לִקְּדָם יִי וִיִּסְמוֹדִי יִתְיִדִיה ŗπĘ′× ੪਼ੁਰਾ∙ਨੁਵ੍ਰੇਾ ੪਼੍ਰੇਂਟੇ ਫ਼੍ਰੇਰਾ ੪਼੍ਰੇ

וְהַבָּיא אָתִוֹ אֶלְ־אָהֶלְ מוֹעֵד: ृ द्वित तद्दा तव्षेत्रात वद्व तद्दा

> देववंदेश: אָם כַּעַנְא רַבָּא יְחוּב לְחוֹבַת

> ונים, זה הורא להדע משפן

זַבְוֹבָא: בעולא וֹנמֵיל יָמִיה לְמַשְּׁכַּן כַּבוֹלא בבא מוּבמא

ומנון בנים נו בנים פרוקמא וְהַזְּה מִן־הַדְּם שֶׁבַע פְּעָמִים בּוֹבֹא ווֹבׁו מוֹ וַמֹא חֹבֹה لْمُحَرِّ بَوْتِلًا كُنْ كُمْ خُمُرُ فَيُنَا וומכול כהוא יה אַצָּבָעוּה

ווטון פֿעֿלא מו שַמא גּב פֿענע

מְהֵבּן וְמִׁלְא: בְּמָרְבְּחָא בַּלְּלָחָא בְּבְּחָרֵת בְּמָא בְתוֹרָא יִשְׁפּוֹךְ לִיסוֹרָא וֹנ בּבְמַמְּכּוּ וֹמִנֹא וֹנִע כָּכְ מֹוְבַּע לַמונו בַּסְמִיּא בַּוֹבַע

מֹלְ עַּנְא וֹנְתְ כָּלְ תַּרְבָּא דִעַל וֹפֹבות מִנְינִי וֹנִי עַּבַבֹּא צַעַפָּי ונת כַּל מָרַב מּוֹרָא דַחַמָּתָא

> sin-offering. blemish unto the LORD for a sinned, a young bullock without him offer for his sin, which he hath to bring guilt on the people, then let if the anointed priest shall sin so as

гре Говр. bullock, and kill the bullock before his hand upon the head of the Defore the LORD; and he shall lay the door of the tent of meeting And he shall bring the bullock unto

it to the tent of meeting. the blood of the bullock, and bring And the anointed priest shall take of

front of the veil of the sanctuary. seven times before the LORD, in the blood, and sprinkle of the blood And the priest shall dip his finger in

door of the tent of meeting. of burnt-offering, which is at the he pour out at the base of the altar remaining blood of the bullock shall in the tent of meeting; and all the incense before the LORD, which is upon the horns of the altar of sweet And the priest shall put of the blood

inwards, and all the fat that is upon the the fat that covereth the inwards, sin-offering he shall take off from it; And all the fat of the bullock of the

- מהנה. ממקלם אם מסן, כגון סכום בשבם, שם משמעון, נם מנסור, דן מדניאל: (ג) מכל מצוח ה׳. פיכשו כנומינו מין מממת במס מלמ על דבר שודונו למו וכרת ושגגתו מעמת (שנת מע.): מאחת
- ולסמפלל בעדס, ונעשס מקולקל: 🗈 ביר יכול וקן מלמוד לומר בן, אי בן יכול מן, מלמוד לומר פר, סא כיצד, וה פר בן ג': הטם. ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו. ופשומו לפי אגדה כשהכהן גדול חומא אשמה הטה הוא זה, שהן מלויין בו לכפר עליהה (3) אם הכהן המשיה יחשא לאשמת העם. מדרשו מיני מיני מיני מללו בסעלס דבר עס שגגת מעשס, כמו שנולתר למשמת
- (a) אל אהל מועד. למשכן. ובבים עולמים לסיכל:

בַּל_תַּבֶבֶּ

- (uada.): (6) אח פני פרכח חקדש. לנגד מקום קדושמה, לוון לנגד בין הצדים, ולא היו נוגעים דמים בפרכת, ואם נגעו נגעו
- (ז) ואת כל דם. שירי מדם:

هُمُّد مَح لَكُلُد:

מַלְרַבְּקְבֶר וֹאֵנִי

تاليّا:

تَظِيُم:

י יַרַים מִמֶּנּוּ אָת־הַהַלֶּבֹ הַמְּכַפָּה

מוְבָּח הִעֹּלֶה אֲשֶׁר פֶּתַח אָהֶל

בְּלְ־תַּם תַפֶּר יִשְׁפּּדְ אֵלְ־יִסוֹדִ

יְהְוֹה צַּשֶׁר בְּצִּהָל מוֹעָּד וְצֵּתוּ

إزرا باختا ما بهم لاح تجابتنه

خفتر بتأت هِمَافِي فِرْدِمَ

ק מְוְבַּׁח קַטְּבֶת הַסַמִּים לְפְּנֵי

(4"< 47, 4): החשאת. לסביק שעירי עבודת קליליס לכליות ולמלביס ויותרת: יודים ממנו. מן סממובר, שלק ינתתו קודס סתרת מלבו (8) ואח בל חלב פר. מלצו סיס לו לומר, מס מלמוד לומר פר, לרצות פר של יוס סכפורים לכליות ולמלצים ויותרת:

يَخَرُبُكِ نُونِيُونِ: ﴿ كُيْشُكِ فَكِينُا لِكَيْشُكِ مَكِ لِلْخُوْكِيْنِ لِيَمْكِينِيا لِيُمَكِ يُؤْمَنِهِ لَيْنَ

מוְבָּח הַעּּלֶה: ترفرخ برت أبر فرن أب فريا مراهب المراهب فرين هر رابآت CHALL

نظلیٰ: מּלְ בֹּאָמִׁוּ וֹמֹלְ בֹּבֹבֹמֹוּ וֹלִבֹבֹוּ בַּסְבֵינִ מַלְ בַּיִמֶּנִי ַנְאָטַ מַּנְרַ עַפּּׁרַ נְאָטַ כַּבְ בַּמְּרָנְ נִיָּט מָמַבּ טִיָּרָא נִיָּט כַּבְ

(E): (A \vec{a} جِـ \vec{a} جُـهُ، \vec{a} جـ \vec{a} جُهُ، \vec{a} جـ \vec{a} جُهُ، \vec{a} جـ \vec{a} جُهُ، \vec{a} جـ \vec{a} عُدِ مُثَوِّكُ لَيُهُا لَمُنَا يُخِينُ XU_Č_ĻĠL

לאַ־תַעָּשֶׁינָה וְאָשֶׁמוּ: אַנִוּט מִכָּלְ מִּגֹּוָֹט וֹנִינָי אָמֶה الثمْكِٰ لَـ خَد مُمَنَدُ لَـعَٰكُمْ إِمْهِهِ

אָבֶל מוֹעֵר: בְּקְרִי לְחַמְּאִי וְתַבָּיִאִי אָטְוִ לְבָּנִי לְחַמִּטִא וְיִיִּטְוּן יָתִיה לְקָּדָרִם לי עלגיה והקריבו הקהל פר בון וַנְיֹרְעָה הַחַשָּׁאָת אֲשֶׁר חָשְאָנּ

حبذئك تفيدتك: נאַע אָשָׁ. עַבְּלְיֶע נֹאָט עַעַלֶּךְ וֹנִט שַּׁנִשָּׁוֹ כּוּלְנוֹ וֹנִט שַּׁנַבָּא

מֹבְבְּטִא בַּהַּלְטָא: וַבַּח בְּמָא דְּמִתַּפְּרַשׁ מִחּוֹר נִכְסַת

בְּבְעוֹה וְנְוֹיה וְאִוּכְלִיה:

בור מושר קטמא ותוקר: מַן אַמוֹא בּאוֹמָטֹא מַן אַנוֹע בות מושר קטמא וווקיד ומוה לְמְּמִבׁוּעֹא לְאָעֹר בַּכֹּי לְאָעֹר לופול וט כֿל שוָרָא לַמִבּרָא

לְאִטְעְּבְּרָא וִיחוּבוּן: מכל פּפוּגוֹא בּוֹג בֹּלְא כֹּחִבוּוּ מהנו טבלא נוהבעו ער יְמִשְׁלְוּן וִיהֵי מְכִּיּסָא פֹּטְגָמָא لْجُلُ خُرِ مُثَلَّنَا نَشِلْكُمْ نَشَاتِهِ لَهُلَّ خُرِ خُرْشِفَهُ لِمَنْدُكُمْ

מְשְׁכַּן וְמִנְא: ויקרבון קהלא תור בר תובי ומלובה שובקא דחבו עלה

> he shall take away by kidneys, and the lobe above the liver, which is upon them, which is by the loins, and the two kidneys, and the fat that

the altar of burnt-offering. priest shall make them smoke upon sacrifice of peace-offerings; and the as it is taken off from the ox of the

legs, and its inwards, and its dung, its flesh, with its head, and with its But the skin of the bullock, and all

out shall it be burnt. with fire; where the ashes are poured poured out, and burn it on wood clean place, where the ashes are carry forth without the camp unto a even the whole bullock shall he

done, and are guilty: LORD hath commanded not to be do any of the things which the from the eyes of the assembly, and Israel shall err, the thing being hid And if the whole congregation of

 $\epsilon_{\rm I}$

п

tent of meeting. sin-offering, and bring it before the shall offer a young bullock for a sinned is known, then the assembly when the sin wherein they have

כולן לשון מוספת הן, כמו מלצד: ללמוד סימנו, שמין למדיון למד מן סלמד בקדשים, בפרק איוסו מקומן: על הכבד על הכליות על ראשו ועל כרעיו. לשלמים, מה שלמים לשמן, אף זה לשמו, ומה שלמים שלום לעולם, אף זה שלום לעולם. ובשחיטת קדשים (זבחים מט:) מלריכו (10) כאשר יורם. מאומן אמוכין המפורשין בשור ובח השלמים, וכי מה פירש בובח השלמים שלא פירש כאן, אלא להקישו

वेश वर्व त्याः כמו שנאמר וְסוֹצִים אָם סַדֶּשֶׁן אָל מִמוּן לַמַּמַגֶּס (לסלן ו, ד): על שפך הדשן ישרף. שאין מלמוד לומר, אלא מלמד שאפילו שפירשוסי רבוחינו במם' יומה (מח.) ובמנסדרין (מב:): אל שפך הדשן. מקוס ששופנין בו סדשן סמסולק מן סמובח, ממרן לממנה, זה שהיה מרן לעיר, שיהה המקום עהור: מדורץ למחנה. מרן לשלש ממנום, וצבים עולמים מרן לעיר, מר (בו) אל מקום שהור. לפי שיש מחוץ לעיר מקום מוכן לעומחה להשליך הבנים מנוגעות ולבית הקברות, הולרך לומר

הקהל ועשו. שעשו לנור על פיקס: (13) עדה ישראל. אלו מנסדרין: ונעלם דבר. עעו לסורות באתת מכל כריתות שבתורס שסוא מותר (סוריות ז:):

וְשְׁחַמ אָת־הַפֶּר לִפְּנֵי יְהֹוֶה: על־רָאַשׁ הַפָּר לְפָּנֵי יְהְוָהַ וְסְמְכֹּוּ זְקְנֵי הַעַּבְה אָת־יְדִיהָם וִיסְמְכוּוּ

וְנְכוֹס יָת תּוֹרָא בֶּדָם יָיָ: ئتدنيا مَح تُنه سَينُه كَنُه نُنْ

the bullock shall be killed before the of the bullock before the LORD; and shall lay their hands upon the head And the elders of the congregation

<u>הַפְּר אֶל־אָהֶל מוֹעֵר:</u> וְהַבֶּיא הַפַּהַן הַמְּשָׁיה מִיַּם וְיַעֵּיל כְּהָגָא רַבָּא מִדְּמָא

דְתוֹרָא לְמִשְׁכַּן וִמְנָא:

tent of meeting. of the blood of the bullock to the And the anointed priest shall bring

times before the LORD, in front of the blood, and sprinkle it seven

And the priest shall dip his finger in

אַנ פֿוֹג וַפּֿבֹכִיני וְהַלְּטִ מְּבֹת פֹּהְמִנִם לְפִׁנֵּוֹ וְעַנְטִי בְּמֵא וְנִבְּוְ מִּבֹת וְמִנִוּ צֵבִם וִיִּ الفكر يتويتا هُمُخَمَّر مَالِيَكِي انفِدِر خَيْنَه هُمُخَمَّدِ مَا

of the altar of burnt-offering, which blood shall he pour out at the base of meeting, and all the remaining before the LORD, that is in the tent the horns of the altar which is And he shall put of the blood upon

אַשֶּׁר־פָּתַח אָהֶל מוֹעֵר: ישְׁפּּךְ אֶל־יָסוֹד מִזְבָּח הַעֹּלֶה בּאַבְיל מוּמִג וֹאָנו בְּלְ-חַבְּם וַמִּנְא וֹנִט בָּלְ צִּמָא וֹשִׁפּוּרִ אי המוְבָּה אַמֶּר לְפְּנֵּר וְהְוֹה אֲמֶּר עוֹבְּהָא וּקָרָם וֹן וּבְּטִּשְּׁכּוֹ ומן הַבְּם المكا

בבהדע משפן זמנא: ליסוֹדָא דַמַּדְבָּחָא דַעַּלְקָא הַק_פֿוַלָּט וּמֹן צַּמֹא יִטֹּוּ הַּלְ פֿוֹבִינִי off from it, and make it smoke upon And all the fat thereof shall he take is at the door of the tent of meeting.

the altar.

the veil.

لإكثرت محترا إبوكم كهم: הַהַּמְאַנוּ כֵּן יַעֲשֶׁרַלָּוּ וְכִפָּרַ וְעְשָׁר כַּבְּּר כַּצְּשֶׁר עִשְׁר לְפָּר

ننظمُرد تمنظفيد:

לישְׁהָבִיק לְעִוּל: ליה ויכפר עַליהון כָּהָנָא לַטוָרָא בַּטַמְּטָא כַּן וֹהַבִּיר לוגבור לְטוָרָא כֹּמָא בּגַּבר

ונפוק למדקקא:

for them, and they shall be forgiven. and the priest shall make atonement sin-offering, so shall he do with this; he did with the bullock of the Thus shall he do with the bullock; as

שְּׁבַּוֹב אָת תַפָּבוֹ תַּבְאַמֻוֹן תַמָּאַת %<u>4_4</u>1114 ÄU_ĽĢL

ַבַּקַבַּל הָוּאַ: (פּ)

חַשַּת קְהָלָא הוּא: באומוד וָת תורָא קרְעָּאָר למהוולא ווולוד ושוה כמא וופול ונו טוָבא למבּבא

sin-offering for the assembly. burned the first bullock; it is the without the camp, and burn it as he And he shall carry forth the bullock

משממאי כילס מ"י נסמלקס הקדושה (זבמים מא:): שלו ממקיימת, ואס כולס פרמו, אין פמליא שלו ממקיימת, אף כאן כשמעא כהן משים עדיין שם קדושת המקוס על המקדש, (קו) אח פני הפרכח. ולמעלה הוא אומר אם פני פרכח הקדש, משל למלך שסרחה עליו מדינה, אם מעומה סרחה פמליא

(18) יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד. זס יקוד מערגי שסול כנגד ספתת:

לא נמפרשו בו, מנא דבי ר' ישמעאל, משל למלך שועס על אוהבו, ומיעט בסרחונו מפני חיבחו (שם): (19) ואח כל חלבו ירים. ומע"פ שלמ פירש כמן יומרמ ושמי כליומ, למדין הם מְוְשָשְׁה לפר כמשר עשה וגוי. ומפני מה

שנמנן בממנה שמת כפר, הולרך לומר כפן שמתנה שמת מהן מעכבת: מס שלא פירש כאן, ולכפול במלות סעבודות, ללמד שאם חסר אחח מכל הממנות פסול, לפי שמלינו בנימנין על המובח החילון (02) ועשה לפר. זה, כאשר עשה לפר החמאה כמו ממפורם נפר כקן משיח, להניה יומרה ושהי כליות, שפירם שס

ري ـ تخمُّرات خمُثلات لغمَّات: מכְל־מִצְיֹת יְחִנְּח אֱלֹהָיו אֲשֶׁרַ אַשָּׁר נְשָּׁיא יֶהֶםְאָ וְעָשְׁר אַתַּת

מְּמָנִר מִנִּים זְבָּר מִּמָנִם: שׁמֹא בַּה וְשִׁבָּיִא אָשַ קְּרְבְּנִוּ בִּה וְתִיםְי נִי מִוּרְבָּנִיה צָּבּיִר בּ אִרְ הוֹדֻע אֵלְיוֹ חַפְאַלוֹ אֲשֶׁר אוֹ אָהְיָדִע לִיה חוֹבְהֵיה דְּחָב

TF8: אָת־הַעַּלָה לְפְּנֵי יְהְוָה חַמָּאת עַּלְהָא בֶּרָם יִי חַמָּהָא הוּא: וֹסׁמֹּנִי יֹבוַ מֹּלְ רַאָּמִ נַמִּּמִנִר

יְסִיר מִיְבָּח הַעֹּלְה: הְעַּלְתְ וְאֶתְ־דְּמָוֹ יִשְׁפְּּךְ אֶלְ-¿ בְּאָגְבְּמְוּ וֹלִיטֵּן מַלְ-קַרְנָת מִוְבָּוֹע ੍ਰਿਤ੍ਰੇਸ ਸਫੜ੍ਹੀ ਖ਼ੜ੍ਹ ਸ਼੍ਰੇਬੁਆਨ

וְנְסְלָח לְוֹּ: (פּ) أَرَهُٰ مُكْرَد بَوتَا مُنَاهَٰءُكِ طِيلَهُمْ يَرْحَقِد مُرِينَ فِتَرْجُ

: 🗖 🛱 🕅 ממְצְּנְת יְתְנְת אֲשֶׁר לֹא־תַעְשֶׁינָת aa, מַעַּם הָאָגֶרֶץ בַּעַשְׁהָה אַהַת וֹאִם נַפֹּמ אַנוֹע טַנוֹמֹא בֹמֹּנֹוֹע

滋賀口 山母名: מּוּים הְמִימָה נְקַבְּה עַלְ־חַשְּׁאָתָוֹי ⁸² חְמָא וְהַלִּיא קְרְבְּנֹוֹ שִׂעִירָת אָן הוֹדָע אֵלֶיו חַטָּאָקוֹ אַשָּׁר

> בלא כֿמִבון לאִטִמְּבוֹא בֹמָלוּ מכל פקודיא דיי אַלהיה אָם בַּלֹּא נְטוּב נְנַהְבָּינִ טַע

בר מזין דבר שָלים:

לוכנס נמוש באטרא דופוס נת ווסמוף ודוה על ביש צפירא

تېزېې: imeir dioita rafeta מֹוַבְּטֹא בּהֹבְטֹא וֹנִי בַּמִּנִי בא הבתיש לימון על שרנת נוסר כּבוֹלא מגמא גַנַמּמא

מחובתיה וישמביק ליה: **イロアロロン** لآلة،ك تقرط

לאָטְעָּבְרָא וּיחוּב: מִפֹפּעוּבוֹא בּוֹל בַּלְאַ כֹּהָבוּוֹ מהמא באבמא בממבבייה תר נאָם אַלֹּהָ עַר יָּעוּב בַּהָּלִנּ

שַּׁלְמָא נוּלְבָּא עַל חוֹבְתֵּיה וֹנִינִי לוּוְבָּנִיה צָפָּינִע מִיּי או אָתִידַע לֵיה חוֹבָתֵיה דָּחָב

> and is guilty: hath commanded not to be done, things which the Lord his God through error any one of all the When a ruler sinneth, and doeth

blemish. offering a goat, a male without known to him, he shall bring for his if his sin, wherein he hath sinned, be

is a sin-offering. burnt-offering before the LORD; it place where they kill the head of the goat, and kill it in the And he shall lay his hand upon the

burnt-offering. pour out at the base of the altar of remaining blood thereof shall he the altar of burnt-offering, and the finger, and put it upon the horns of blood of the sin-offering with his And the priest shall take of the

shall be forgiven. him as concerning his sin, and he the priest shall make atonement for the sacrifice of peace-offerings; and smoke upon the altar, as the fat of And all the fat thereof shall he make

and be guilty: hath commanded not to be done, any of the things which the LORD people sin through error, in doing And if any one of the common

Lτ

97

†7

77

he hath sinned. without blemish, for his sin which for his offering a goat, a female known to him, then he shall bring if his sin, which he hath sinned, be

(22) אשר נשיא יחשא. לשון אשרי, אשרי שרי שהושיא שלו נותן לכ להכיא כפרה על שגגתו, ק"ו שמתתרע על ודונותיו:

כא, לו): הודע אליו. כשחמא סיס קבור שסוא סימר, ולאחר מכאן נודע לו שאיקור סיס: (23) או הודע. כמו אם סידע סדבר, סרבס או יש שמשמשין בלשון אם, ואם במקום או, וכן או לובע פי שור נגַם סוא (שמות

(+s) במקום אשר ישחש את העולה. נלפון שהול מפורש בעולה: חשאת הוא. לשמו כשר, שלה לשמו פקול:

(62) בחלב זבח השלמים. כלומן למורין המפורשים צעו, הלמור ללל שלמים:

(25) ואת דמו. זירי סרס:

במלום העלה: הַחַמָּאָר וִשְּׁחַמֹ نفتك 47

בּאַטֹבא בּהָּלְטֹא: אָת־תַחַטְאַת חַטְאַרָא וִיכּוֹס יָת חַטְּאָתָא באָה ווֹסְמוֹף וָת וְדֵיה עַל בוֹשׁ

burnt-offering. To sould shot ni gnirefto-nis head of the sin-offering, and kill the And he shall lay his hand upon the

TÜİĞÜ: لْمُنَا خُدِ يُثَلِّا نَهُوكَ مُحِ نُونِهِ וֹלְתַּן מַּלְשַבְּינִי מִוְבָּח חָמָּלְתַ أذؤب تجتأ منفي خهفخمي

ליסוֹדָא דְּעַדְבְּחָא: בּהְּלִטֹא וֹנִי כֹּלְ בַּמִּנִי וֹמִּפּוָבַ ווטון גל פונה מובהוא נוסר פֿעוֹלא מוּער פֿאָגַפֿגיע

וְנְסְלָח לְוִּי (פּ) ניחח ליהוֶה וְכְפֶּר עְּלֶיֵי הַכֹּהָן إنظفرا بوتا بغافبت جيرت הוסר הֹלֶב מִעַּל זֶבַח הַשְּׁלְמִים בְּאַהַעְּרֵא הְרַב מִעַּל וִכְסַׁת וֹאֵטַ בְּלַבְ חַלְבָּׁנֵע יַּסְׁיִר בַּאֲמֶּר וֹנִי בָּלְ חַּרְבָּה וֹמְיֵּרִ בְּמָא

נישְׁשַבּיק בַיה: שבם גל ווכפר עלוהו להנא לְמָּבְׁלֵא לְאִטְׁלַלָּא בָּבְתָּנֹא ĊĽĊX

לטבר המימה יביאַנה: و لَيْهِ وَكُمْ يُكْدِيهُ كَالْخُرُبُ ذِلْكَمْ يُعْلِ يَغْمِ لَيْنَا لَا يَالِيَّةُ وَلِيَا يُعْلِي فَيْدِ الْنَابُ طَالِحُوْلِيا

خْلَامُنَّة بَنْكُفُة مُخْمُة تَنْتَنْتِ:

אַשֶּׁר יִשְׁחַט אָת־הַעֹּלֶה: וְּמְּעַתְׁם אָטַבְּיְ לְעַמְּאִנִי בִּמְלְנִם תַּמְּטָּאִ וְנִכּנָס וָתַבִּי לְעַמְּטָאִ וְסְמַּךְ אֶת־יָדוֹ עָל רַאִּשׁ הַחַשְּאָת

בְאַטְרָא דְּיִכּוֹס יָת עַּלְקָא: ליסמוף ית יביה על ביש

هُمْ أَوْنِدُ يَامِنُ لِيَّالِ الْمُنْ الْحُلْدُ برمْزِير بْهُنَا جِدَا بَثِينَ بْهُوْلِ
 +٤
 בֹאֵגֹבֹּמְוּ וֹנֹעֲוֹ מֹלַ_כֹוֹנִי מֹוֹבֹּוֹי
 וְלְלַח הַכּהָן מִדָּם הַחַמְּאִתְ וִיּפַּב כָּהָנָא מִדְּמָא דְּחַשְּׂהָא

ιμαίς ζιοίτα γαγέτα: מֹבְבְּטֹא בּהֹלְטֹא וֹנִע כָּלְ בַּמִּעַ בא א לימון הכן כולני

חְמָא וְנִסְלָח לְוִ: (פּ) הֹלְיוּ עַכְּעֵוֹ הַלְ עַםּׁאָטִוּ אָהָתַר تقبيقيت لإلا لالإلا إجؤد עַשְּׁלְמִים וְהַקְּמָיר הַכּהָן אָסָם المِلْدُ المِلْدُ שַׁבְּעַבַעַבַּמָּבַ Çİ<u>Ş</u>Ē∐

עוְבְתֵיה דְּחָב וְיִשְׁהָבִיק לַיה: כַּבוֹלָא מַב למֹובׁלוֹא מֹל לוּוֹבְלַנֹּוֹא בּוֹוֹ מּגֹא וֹנַפֿגל כַּבְּיַבָּא נַבְּיַבוּן. בְּמִשַּׁהְבַא שַבַר אָמָּב מִנְּכַסִּע ונת כַּל תַּרְבַּה יַעָּבַי יַמָּבִי כִּטָא

> pour out at the base of the altar. remaining blood thereof shall he burnt-offering, and all the put it upon the horns of the altar of blood thereof with his finger, and And the priest shall take of the

shall be forgiven. make atonement for him, and he unto the LORD; and the priest shall upon the altar for a sweet savour and the priest shall make it smoke off the sacrifice of peace-offerings; away, as the fat is taken away from And all the fat thereof shall he take

bring it a female without blemish. offering for a sin-offering, he shall And if he bring a lamb as his

78

67

they kill the burnt-offering. for a sin-offering in the place where head of the sin-offering, and kill it And he shall lay his hand upon the

pour out at the base of the altar. the remaining blood thereof shall he the altar of burnt-offering, and all finger, and put it upon the horns of blood of the sin-offering with his And the priest shall take of the

and he shall be forgiven. touching his sin that he hath sinned, make atonement for him as made by fire; and the priest shall upon the offerings of the Lояр make them smoke on the altar, peace-offerings; and the priest shall away from the sacrifice of away, as the fat of the lamb is taken And all the fat thereof shall he take

(IE) כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים. כלימורי עו הלמורים נשלמים:

(33) ושחש אותה לחשאה. שמקל שמיממק לשס מעלת:

אשר ה׳. על מדורות האש העשויות לשם, פואיילי"ש בלע"ו: (35) כאשר יוסר חלב הכשב. שומרצו אמוריון וַפַּלְנָה, אף מעאת כשהיא צאה כצשה מעונה פַּלְנָה עם האמוריון: על

אִם_לוֹא יַנִּיִר וְנְשָׂא עֲוֹלְוֹ: אַלָּה וְהַוּא עָּר אָוּ רָאָה אַוֹּ יָדֶע ב* ונפָשׁ בִּי־מָהֵטְא וְשֶׁמְעִּדוֹ קַוֹל

: בַּעַלָּאַ אַטָּאַ אַטְּבּ בורבע מַבּוֹן מִמֹא וֹנֹמִבַם מִמָּנוּ אַן בְּנְבְּלַתְ בְּחַמֶּח שְּמֵאָה אָן ב טְמֵאַ אוֹ בְנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה

ַ מִמְּנּוּ וְרָוּא יָרַע וְאָמִּם: מַמְאָבוּ אָמָב יִמְּקָא בָּה וָנָגְלַם אַן כֿי וַנַּתְ בַּטְמְאָנִי אָבְם לַכְּלַ,

וְאָמֶם לְאַנִוֹנו מִאֶּבֶּנוי: בַּמְבַּׁמִב וֹנִמְלַם מִמָּנִי וְבִיאַ_נָבַת לַכָּל אַמְּר וֹבֹמֹא בְּמִּפַּׁעָנִם לְטַבַּמוּ אַנְ לְטֵנִמָּנִם בַמִּפּּנוֹ לְאַבֹּאֹמֵא אַנְ לְאֵנֹמֹבָא

لْنِكْرَبُد كَيْمُد نَاهُم مَكْرَبُ: י וֹבְינִי בְּיִבְיֹאָמֵּם לְאַנַוֹע מִאַבְנִע וּיִבִּי אָבִי וֹשִּבַ לְשַבָּא מִאָבָוֹ

מֶחַמָּאִהְוּ: לְטַמְּאֵט וֹכִפָּר עַּלְיֵו הַכּּהָוֹ לְטַמְּטָא וִיכַפּר עַּלְוֹהִי בְּהָנִא הצאן כְשְׁבֶּה אִרְשְׁעִירָת עַזִּים עָנָא אַמַּרְחָא אַוֹ צְפִּירָה עַזִּי י ַ חַשְּׁאַתוֹ אֲשֶׁר חַשְּׁא נְקַבְּׁר מִן־ עַל חוּבְתַיה דַּחָב נוּקְבָּא מִן וְהַבָּרִא אָת־אַשְׁמָוֹ לִיהֹוָה עַלְ וְיַוֹּהִי יָה אֲשְׁמִיה לְקָּדָם יִי

> TIÇIT: או וֹבת אם לא וֹנונו וולבול וְהוּא סְהִיד אוֹ הַזָּא וֹאָנֹה אָבׁו וֹשִוּב ווֹהָתָה בַּל

בְּטְׁאַב וְעַב: מְסְאַב וֹיהֵי מְכוּסָא מִנִּיה וְהוֹא מְסְאַבְא אוּ בִּנִבְלָת רְחֵישׁ מַסְאַבְשַׁאַ אַנְ בַּוֹבַלָעַ בַּמִּנִבָּא ממאַר או לולגע עוניא אַן יָפֹּה אָהָוֹר שׁנִּתְ בֹּכֹלן בַּבְּרוֹר אַן אָנָה בַּוֹלֵרֶר בֹּכֹלן מִבַּהִם

نا⊏: וובו מכוסא מניה והוא ידע לכל סְאוֹבְתֵיה דְיִסְתְּאַב בַּה או אָנו וֹלַנִר דַּסוְאָּבָע אָנָהָא

וֹטִר כַטַּבֹא מָאִכָּוּ: ווהי קְבוּסָא מְנֵיה וְהוּא יְדַע עְאָלֶם לְכָּלְ דִּיפְּרִישׁ אָנְשָׁאַ בְּקִיּיִם אַן זְפֹּחָ בּּר עַמְּבֹתְ לְבַמָּא אִן אָנָחָ אָבִר נְפַנִּחָא

ויודי דָּקב עַּלַה:

then he shall bear his iniquity; seen or known, if he do not utter it, being a witness, whether he hath heareth the voice of adjuration, he And if any one sin, in that he

that he is unclean; guilty, it being hidden from him unclean swarming things, and be unclean cattle, or the carcass of unclean beast, or the carcass of thing, whether it be the carcass of an or if any one touch any unclean

knoweth of it, be guilty; hid from him; and, when he wherewith he is unclean, and it be man, whatsoever his uncleanness be or if he touch the uncleanness of

these things; knoweth of it, be guilty in one of hid from him; and, when he utter clearly with an oath, and it be whatsoever it be that a man shall lips to do evil, or to do good, or if any one swear clearly with his

sinned; shall confess that wherein he hath guilty in one of these things, that he and it shall be, when he shall be

for him as concerning his sin. and the priest shall make atonement lamb or a goat, for a sin-offering; sinned, a female from the flock, a the LORD for his sin which he hath and he shall bring his forfeit unto

9

Λ

- (I) ושמעה קול אלה. נדנר שהוא עד נו, שהשניעוהו שנועה שאם יודע לו נעדות שיעיד לו:
- (2) או נפש אשר חגע וגור. ולאחר המומאה הוו יאכל קדשים, או יכנס למקדש, שהוא דבר שודונו כרח, במסכם שבועות
- (ו.) נדרש כן: ונעלם ממנו. סמומס: ואשם. בלכילם קודש לו בבילם מקדש:
- בבועל נדס: בה. לרבות בולע נבלת עוף מסור: ונעלם. ולה ידע. ששכת סמותהס: ואשם. בהכילת קודש הו בביתת (3) בטומאח אדם. זו עומלם ממ: לכל טומאחו. לרנום עומלם מגע זנין וזנום: אשר יטמא. לרנום סנוגע
- שבועה שיש בה כפירם ממון הינה בקרבן זו הלה בהשם: רבשא. לרפות לשעפר (שפועות כו.): ונעלם ממנו. ועפר על שפועתו. כל אלה פקרפן עולה ויורד כמפורש כאן, אפל (+) בשפחים. ולא בלב: להרע. לעלמו: או להישיב. לעלמו כגון אוכל ולא אוכל אישן ולא אישן: לכל אשר מקדם:

ڂڿڴڮ: וֹאִם_לאַ תַּוֹּיִמַ יָּדְוֹ

Ĺ**Ć**⋈ (±Ľ,′**८**: ימַלַל אָנוַראָמָוּ מִמִּיל עַנְּיַל 八口母なに ئِتَكُرِي هِمُٰتِ هُجٍ بِنَجِتِا لِنَظَيْرِ ﴿ نَرَاتِهِ نَفْسِيا كِأْنَ خُتُنَٰهُ الظَّلَادِ

אָל־יָסְוֹד הַמִּוְבֵּחַ הַמָּאַת הָוֹא: המוְבָּח וְהַנִּשְׁצָּר בַּדְּם יִמְצֶּר וְהִיְּה מִבָּם הַחַמָּאִת עַל־קֵיר

וֹכפָּב מֹלַגוּ עַכִּעָּן מָעַמָּאַנוּוּ لْمُن لِيَّةُ لَيْمُ لِيَّالًا مَكُل وَفِهُ فَأَن

הַבְּיִנִי מֻּמִּוּ וֹכַאָּבִישׁוּ הַבְּיִנִי קאַפָּה סָלָת לְחַמָּאָת לאַ־יָשָׁים אָנַרַ לַּבְּבָּנִי אָהָבַר הַמָּא הַּהָּבָר שניעי אַנַ לִשְׁנֵרַ בְּנֵרִ־יוֹנֶתְ וְתַבְּיִא נאָם_לאַ תַּשָּׁיג יָדוֹ לִשְּׁמֵּי תֹּדְׁים

לְבַנְּׁע כַּי חַמָּאָת הָוֹא:

אָשֵּׁגִּי יְהַשָּׁאַנִי יְוּאֵי: אַוְפְּרְתָה וְהִקְּטָּר הַמִּוְבְּתָה עָלְ אַרְבְּרָתָה וִיפִיק לְעַרְבְּתָא עַלֹ ו מְמְּנְּה מְלּוֹא קַמְצֹּוֹ אֶתַ־ ثقدنهد هُد_تدتا لٰظَمَّا يَحِيًّا

> סׁיקא וַיִימִי יָת חובָמִיה דַּחָב ואם לא תמטי ידיה כמסת

ינו בישיה מקביל קדליה ולא באָאָנְנְיִב יִנִי בִּלְנַסְּמָא לַבְּמִיּמָא וִימָּלִיִל

ぐらに下※ וֹנגו מֹגַמֹא גַּטַמּאטֹא הַכַ

5,4: בְּבַטְוֹג וִיכְפָּר מְּלְוָטִי כְּטְׁנֹא

הַמְּהָא הִיא: וֹלָא וְטֵּוֹן הַּלְעַ לְבְוָּנִטָּא אָבוּן לְחַמְּׁלָא לָא וֹמָוֹוּ מֵּלָע מִמִּעֹא מו מֹסבֹא בֹטַבְע סֹאָנו סִיבְשַׂאַ ונימי נת קור בניה דיהב תר מְּפַּׁלְנִינִוּ אָנְ לְטְבֵיוּ בָּנִי נְוָנָבִי נאם לא טוביל וביה לקבין

לוּבְבְּנִיֹא בַּיִי חַשְּׁהָא הָיא: בְּבַבְּיֹלָא מִנְּעַ מֶלֶן. לַמְּגֵּוּעַ נְעַ וויטונע לוט פֿעוא ויקמיץ

> burnt-offering. sin-offering, and the other for a pigeons, unto the LORD: one for a two turtle-doves, or two young for that wherein he hath sinned, lamb, then he shall bring his forfeit And if his means suffice not for a

shall not divide it asunder. off its head close by its neck, but for the sin-offering first, and pinch priest, who shall offer that which is And he shall bring them unto the

the altar; it is a sin-offering. shall be drained out at the base of the altar; and the rest of the blood of the sin-offering upon the side of And he shall sprinkle of the blood

shall be forgiven. his sin which he hath sinned, and he atonement for him as concerning ordinance; and the priest shall make a burnt-offering, according to the And he shall prepare the second for

sin-offering. frankincense thereon; for it is a upon it, neither shall he put any for a sin-offering; he shall put no oil tenth part of an ephah of fine flour that wherein he hath sinned, the then he shall bring his offering for turtledoves, or two young pigeons, But if his means suffice not for two

made by fire; it is a sin-offering. upon the offerings of the Lояр and make it smoke on the altar, of it as the memorial-part thereof, and the priest shall take his handful And he shall bring it to the priest,

ללד סלומר: בוול עורף. מול סרומס מת סעורף, וסות מורך כל מתורי סלומר: גכנס דורון אחריו (ובחים ז:): ולא יבדיל. אינו מולק אלא שימן אחד (חולין כא.): עורף. סוא גובס הראש המשופע (8) והקריב את אשר להשאת ראשונה. ממלם קודמת לעולס למס סדבר דומס לפרקליע שוכנס לרלות, רילס פרקליע

(9) והזה מדם החשאת. בעולה לה העעין הלה מלוי, ובהעהה הוהה ומלוי, הוח בעורף ומתיו, והדס ניהו והולך למובה

(10) כמשפט. כדת האמור בעולת העוף של נדבה בראש הפרשה: (זבמיס קד:): חשאת הוא. לשמס כשרס, שלה לשמס פקולס:

(11) כי חשאח הוא. ומין בדין שיסה קרְבָּנוֹ מֶסְדָּרַ (מנמומו.):

(12) חשאח הוא. נקמלס ונקטרס לשמס כשרס שלה לשמס פסולס:

 چۆپۈلەت: (م)
 لثائلا וְכְפֶּרְ עְלְיוּ תַכֹּתֵוֹ עַלְ־תַמְאָתְוֹ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כְתַּנְא

לפבן וישְׁמְבִיק לִיה יהָהי לְכָּהָנָא

÷י ניְדַבֶּר יְהֹוֶה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר:

וּמַבַּיל וְיָ מָם מִמָּה לְמֵימַר:

ක්ඵර්ට ස්කීඵර_ටඵුරික ර්න්කීට: _عا۵۵ אָנר־אָשְׁמִוּ לַיְרוֹנֶר אַנִּל הָמָים ٥٠ خَمْرُبَ مَظَلَمٌ، نُكِبُّكِ لُكَحَرِي خَمْرِهِ مَطْهَلِمَنْهِ قَدَا لَنْتَ نَع

בָּסְלְמֵּי קוּדְשָׁא לַאַשְׁמָא: מו גלא בפורסניה בפר פלעיו אָהְמִיה לְלֵבֶם !! דְּכָר הְּלָים

مَّكْرُد خَمْرِم لِيَعْمُمُ لَيْضَكِّل يُحْطِد مُرِينَ خَلَاحُتُم لِمُمْمُع أثقا بهضر حجتاا انتجتا احقد انقدا نقدد خخفته اخفته שִּלְם וֹאֵע בַוֹמְישִׁעוּ יוֹסֵף עְּלְיוּ וְיָה חוּמְשִׁיה יוֹסֵיף עַלְיֹהי נאָט אָאָר חַטָּא מּן הַפַּגַשׁ וִיָּה דָּחָב מִן קּיִּדְשָׁא יָשִׁכִּים

וֹהְשׁבֹּגע בַּגעי

וֹלֹמֹא הֹנוֹנ: לא העשיים ולא־ירע ואשם לשריו לאהעברא ולא ירע אַחַל מִכֶּלְ־מִצְּוֹת יְהְנֶה אֲמֵּיר חַד מִכְּלְ פִּפּוֹדַיָּא דַּיִי דְּלְא נאָם נָפָּׁמִ בַּּי טַנַטְּמָא נַמְמָּטְׁיַר נִאָּם אָנָמִ אָבִי יִחוּב נַנַעָּבִיר

וְחָב וְיקבּיה:

the priest's, as the meal-offering. forgiven; and the remnant shall be these things, and he shall be To yns ni bennis dash en any of atonement for him as touching his And the priest shall make

:Saring: And the LORD spoke unto Moses,

sanctuary, for a guilt-offering. by shekels, after the shekel of the according to thy valuation in silver without blemish out of the flock, forfeit unto the LORD, a ram of the LORD, then he shall bring his sin through error, in the holy things If any one commit a trespass, and

forgiven. the guilt-offering, and he shall be atonement for him with the ram of the priest; and the priest shall make fifth part thereto, and give it unto the holy thing, and shall add the that which he hath done amiss in And he shall make restitution for

shall bear his iniquity. he know it not, yet is he guilty, and commanded not to be done, though the things which the LORD hath And if any one sin, and do any of

כסן, שסום בְּלִיל מִבְיָה לֹח מַםְבַל (ויקרם ו, מו): . כאַכלין, זכי לפי פשומו. ורבומינו דרשו (שס יא. מנחום עג:), וכיחה לכהן, ואס חומא זה כהן הוא, חהא כשאר מנחת נדבת - הסמורין לקלין לעשירים האיפה בדלי דלום (מ"כ פרק ימ, י): - והיחה לכהן בטנחה. ללמד על מנחם חועה שיהיו שיריה וסקלין שבקלין יסיו בעשיכים סמיפס, מלמוד לומר ממחם ממלס, לסשוום קלין לחמורין לכשבס ושעירס מס סשיגס ידו, ואת . או בעשירות, או בדלות, או בדלי דלות. ומה חלמוד לומר, שיכול הַמַּמוּרָיס שבהם יהיו בכשבה או שעירה, והקלין יהיו בעוף, וסעשיר, יומיף עליסן ויביא קרבן עשיר, לכך ואמר כאן על מעאמו: - מאחת מאלה. מאחם משלש כפרות האמורות בענין, הפכיש מעום לשחי חורים והעני, יביא ממקלתן עשירית האיפה, (לכך נאמר מתמאתו), הפריש מעום לעשירית האיפה - דקדקו רבומינו (כרימום כו:) מכאן שאס ממא כשסוא עשיר וספריש מעום לכשבה או שעירה וסעני, יביא ממקלמן שמי מוריס. (13) על חשאחו אשר חשא. כאן שנה הכסוב, שהרי בעשירות ובדלות נאמר מתמאתו, וכאן בדלי דלות נאמר על מעאתו

(ימוקאל יו, יג), אף כאן קשה צן שמי שנים: בערכך כסף שקלים. שיהא שוה שמי פלעים: מעל ריבה (מעילה ימ:): - מקדשי ה?. - המיוחדים לשס, ילאו קדשים קלים: - איל. - ל' קשה, כמו וֶשֶׁם פַּינִי הַשָּׁבֶן לָבֶח מס לסלן סוסיר אף כאן סוסיר, אי מס לסלן לא סוסיר אלא על סארכל אף כאן לא סוסיר אלא על סארכל, מלמוד לומר ממעול בוקדשי הי. שנהנה מן ההקדש, והיכן הווהר, נאמר כאן חמא, ונאמר להלן חמא בתרומה צלא ישאי עליי שַמָּא (ויקרא כב, ע), ַניּוְתּ פּֿמַבֵּי מֻבּבּי עַמֵּי סְמָבֶן (דברי סימיס־ה ה, כה), וכן הוה הומה במומה ומָעַבָּה בוֹ מָעַל (במדבר ה, יב): וחשאה בשגנה (פו) כי חמעל מעל. אין מעילה בכל מקום אלא שינוי (מ"כ פרשמא יא, יצ), וכן הוא אומר וַיִּמְעֲלוּ בַּאלֹהֵי אֲבֹוֹהֵיהֶם

(16) ואח אשר חמא מן הקרש ישלם. קרן ומומש לסקדש (כרימות כו:):

هُمُد مُثَرُدُ لَكِنِهِ خُهِدِئِكُمَ لَأَكْخِكِ مُجِينَتِكِ لِهِمُفَخِرِ لَكِنِهِ خُهِ إجهد لإذاء بتحثا لإك سببته باحود لإكانا וְנִבְּגֵא אַנִלְ מַמֶּנִם מִן תַּבָּאוֹ וַנִימֵי דַּכַר שָׁלִים מִן עָּנָא

ידע וישהביק ליה: אָּלְ-חַכִּעוֹן בּפְּרְסִוּנִע לַאָּמִּמָא לָוֹע בַּעָּוֹא

committed, though he knew it not, concerning the error which he make atonement for him unto the priest; and the priest shall to thy valuation, for a guilt-offering, blemish out of the flock, according And he shall bring a ram without

And the LORD spoke unto Moses,

It is a guilt-offering—he is certainly

guilty before the LORD.

and he shall be forgiven.

ליהוֶה: (פ) אַשָּׁם אַשָּׁמָא הוא עַל חוֹבְתֵּיה דְּחָב

אָמְלֵא וֹלֵבור בְּבָרָם וֹלִי:

oz ניְדַבֶּר יְהַנְה אָל־מֹשֶׁה לֵאמִר:

ומַבְּיל וְיָ עִם מִמָּה לְמֵימָר:

הַהַּל אָנוַ_הַּמִּינִינִי: אַבְבֹעַמְּוּמִע גֹב אַנְ בֹּלִנְגַ אַנְ בּיהוְגָה וְכְהֵשׁ בַּעְּמִיתוֹ בְּפִּקְּרוֹן ַנְפֹּמָה כַּג טַטַּׁמְא וּמִהְּלָע מֹהַלָ אֵּנָה אָבּג וֹטוּב וּיִהַפַּר שְׁבַר

בְּנִוּגְאַ אַנְ תַּהָּל נְתַ חַבְּנִגני: בּבַּבְלַבְנִא או בַּשִּוּטִפּוּט וֹבָא או בום !! ויכביב בְּחַבְרֵיה

neighbour; robbery, or have oppressed his matter of deposit, or of pledge, or of falsely with his neighbour in a trespass against the LORD, and deal If any one sin, and commit a

בְּעַבָּע: מכָּלְ אַמֶּבְיַנְיִּמְשָׁי הַאָּבֶם לְחַמָּאִ מִכָּלְ דִּיִּעְבִיּרִ אַּנְשָּׁאִ לְמָחָב אַנַבְּמָבָּא אַבַּבַבַ וַבְבַוֹמַת בַּנִי אַנְאַמָּכַּט אַבָּיבְעַלא וָבַבִּיב בַּה

מַל־צַּהָה וָאָמְהָבָע עַלְ שִׁקָּרָא עַלְ חַדָּא

doeth, sinning therein; to a lie; in any of all these that a man and deal falsely therein, and swear or have found that which was lost,

. אמור מעמה הימה סלע לרורה בכנפיו, ונפלה הימנו, ומלאה העני ונמפרנם בה, הרי הקב"ה קובע לו ברכה: בר, יש) וְשֶׁבַּמְּשָׁ עוֹמֶר צַּשָׁדֶּס (שׁס יג), סרי סוא אומר למען יברכך וגוי, קבע סכמוב ברכס למי שבאת על ידו מלוס בלא ידע, על אמת כמה וכמה שישלם שכר מוצ לנמפל לעושי מלוה כעושי מלוה. ר' אלעזר בן עזריה אומר פִי מָקְלוֹר קַבְּיֶךְ (דַּברים שלישי להחמיר עליו ולעשוח דינו כיולא באלו לענין עונש והומה, אם כך ענש הכחוב לנמפל לעוברי עבירה כעוברי עבירה, שוט טומר על פי צ' עדים או ג' עדים וגו' (דברים יו, ו), אם ממקיימם העדום צשנים למה פרט לך הכחוד צג', אלא להביא ביום סכיפורים, על אחח כמה וכמה שיוכה לו ולדורוחיו ולדורום דורוחיו עד סוף כל הדורוח. ר' שקיבא אומר (שם יא) הרי פורענום המעועה ראה כמה מיפום נקנפו לו ולדורוחיו, מדה עובה המרובה, היושב לו מן הפגולין והנוחרום והמחענה כחם כמה מימות נקנסו עליו ולדוכותיו, וכי חיזו מדה מכובה, של מובה או של פורענות, הוי חומר מדה עובה, אם מדת אומר (שם:) אם נפשך לידע ממן שברן של לדיקיס, לא ולמד מאדס הראשון, שלא נלמים אלא על מלום לא מעשה, ועצר עליה, ַרִי יוסי הגלילי אומר (אָס פרשמא יב, ז), הרי הכמוד ענש אֹת מי שלא ידע, על אחם כמה וכמה שיעניש אח שידע. רבי יוסי מלוי ומגין עליו כל ומן שלא נודע לו שודאי ממא, ואס יודע לו לאחר ומן יביא מעאח: - ולא ידע ואשם ונשא עונו. (מ"כ) לפניר, וכסבור ששמיסן סימר, ואכל את האחת, אמרו לו אחת של מֵלֶב היחה, ולא ידע אם זו של מֵלֶב אכל, הרי זה מביא אשם (פו) ולא ידע ואשם וחביא. הענין הזה מדבר במי שבה ספק כרם לידו ולה ידע הם עבר עליו הם להו, כגון הֶלֶב ושומן

ער שיביא מעאמ, סא למס זס דומס, לעגלס ערופס שנמערפס ואח"כ נמצא ססורג, סרי זס יסרג (מ"כ פרק כא, צ): (18) בערכך לאשם. בערך פאמור למעלה: אשר שגו והוא לא ידע. פא אס ידע לאמר ומן לא נמכפר לו באשם וה,

[שוק שמי קלעיס]. יכול שאני מרבק אשם נזיר ואשם מצורע מלמוד לומר, קוא: מקרה שלה לצורך סוה, כבר נדרש סוה בח"ב (פרק כה, ג): אשם אשם. לסביה השם שפחס חרופס שיסה היל (בן שתי שניס) (פו) אשם הוא אשם אשם. סראשון כולו קמן שסוא שם דבר, וסאמרון חליו קמן וחליו פתח שסוא לשון פעל, ואס מאמר

לסמעקק, או בנול. שגול מידו כלוס: או עשק. סוא שכר שכיר: שמדע בו נשמה אלא שלישי שביניהם, לפיכך כשהוא מכחש, מכחש בשלישי שביניהם: 🗈 בחשומת דר. 🌣 שָשֶׁם בידו ממון וסנומן אינו עושה אלא בעדים ובשער, לפיכך בומן שהיא מכחש, מכחש בעדים ובשער, אבל המפקיד אלל חבירו ואינו רולה (וב) נפש כי החשא. אמר ר' עקיצא (שם פרק כצ, ד) מס מלמוד לומר ומעלה מעל בה', לפי שכל המלוה והנוה והנושא.

אָתַ הַאָּבֶּרָה אָּמֶר מָבָּא: הפקרון אַשֶּר הְפָּקִר אָתְּוֹ אָוֹ בַּמְמֵל אָמֶב הֹמָל אָן אָנוַ 82 **ผูก** กลุ่มรู้ท ผู้ผู้ท ผู้นุ้ง ผู้เ ผู้นำ וֹטֹנֹעַ כֹּנִינִםׁמֹּא וֹאֹמָסֵ וֹעַמְּנִד וּנִנִּי אָבִנִּ נִטְמָּנִ וּנִעוּכ וֹנִינִר

אַבְירָתָא דְאַשְׂכַה: מוּמֹלא בּהֹמֹל או נִין פֹּלַבוּנֹא וֹנו לּוֹגלְא צׁלִוֹלְ

בְיומָא דְחוֹבְתֵיה: الأحبند خليدة لاحتياد نشئقيه بإقال ĖĽĸÄĸĽ بألتابك نبھے۔□ אַן מְבֶּלְ אֲמֶּרְיִמֶּבָע עַלְיוֹ אוֹ מִכּוֹלָא דִּיִּטְּחָבַע עַלוֹהִי

לְוִ וֹשׁׁנֵנוּ בֹּוֹנִם אַהְּמֹעֹנִי: נְיוֹם מִּמְים נִישָׁ בַּלְיִנ בַאַּמָּב בִינּאַ מפמגן לַהָּפֶּבׁע וֹהִלַּם אָעוּן בֿרַאָּהָוּ לַהַבָּּבֹב

לְאַמְּמֹא לְנִע כַּעַנִּא: ¿¿ וְאֶת־אֲשְׁמָוֹ יָבֶּיא לַיהֹוְהַ צַּיִל וְיָה אֲשְׁמֵיה יַיְהֵי לִקְּדָם יִיְ

אָל_תַכְּעַן: שׁמְּיִם מִן הַבּּאוֹ בְּמִּנִבְיִּבְיִ לְאִמְּם בַּכִּר מְּלִים מִן מִּנָא בִּפְּרָסְנִיה

ַנְעֲמֶת לְאַמֶּלֶר בֶּה: (e)

דישביר למחב בה: פסנלים וְנִסְבְּרֵׁ לְגִי עַכְּבִינִ לְפִׁנֵּגְ יְהְנִיְהְ הִיכְּפָּר עָּלְיִנִי בְּבִּנְגִּא מִבְּרְ מּסנלים וְכִפָּר עָלְיִּגִּ תַּבְּבִוֹּן לְפִּנֵּגְ יְהִנְיִׁר וִיכִפָּר עֵּלְיִנִי בְּהָנָא מִבְּרְ

> thing which he found, was deposited with him, or the lost oppression, or the deposit which the thing which he hath gotten by that which he took by robbery, or and is guilty, that he shall restore then it shall be, if he hath sinned,

day of his being guilty. appertaineth shall he give it, in the more thereto; unto him to whom it in full, and shall add the fifth part sworn falsely, he shall even restore it or any thing about which he hath

the priest. valuation, for a guilt-offering, unto out of the flock, according to thy the LORD, a ram without blemish And he shall bring his forfeit unto

as to be guilty thereby. concerning whatsoever he doeth so LORD, and he shall be forgiven, atonement for him before the And the priest shall make

165. On Shabbat HaHodesh read the Mastir and Hastaru on page 173. The Hafiara is Isaich 43:21 - 44:23 on page 138. For Shabbat Zachor the mafiir and Hafiara are on page

יני וַיְדַבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: וּמִלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימַר:

And the LORD spoke unto Moses,

IΛ

77

نازط خر: הַלָּיִלְתְ מָּרְ הַבְּבֶּר וְאָהִ הַמִּוְבֶּח במ״ם רגילה) על־הַמּוְבֶּחַ כְּלִ- עַרְבָּחָא כָּלִ לֵילִיִא עַר צַפְרָא עַל מוֹקְלְהַ (בספרי תימן מוֹקְלָה הִיא עַלְתָא דְּמִתּוֹקְרָא עַל ַ זְאָת מּוֹרָת הַעֹּלְה הַוֹא הַעַּלְה לְמִימַר דְּא אוֹרָיָהָא דַּעַּלְהָא על אָת אַבַוֹרן וָאָת בָּנָוֹו לַאַמָּר פַּפַּיר יָת אַבַּרוֹן וָיָת בְּנִיתִי

ixiādx kāktda dzī idīx

burning thereby. and the fire of the altar shall be kept altar all night unto the morning; goeth up on its firewood upon the burnt-offering: it is that which saying: This is the law of the Command Aaron and his sons,

- (22) וכחש בה. שכפר על המת מכל הלה השר יעשה החדם למעות ולהשבע על שקר לכפירת ממון:
- (ES) כי יחשא ואשם. כשיכיר בעלמו לשוב במשובה, ולדעת ולהתודות כי יחשא ואשם. כשיכיר בעלמו לשוב במשובה, ולדעת ולהתודות כי יחשא ו
- לאשר הוא לו. (למפוקי בנו ושלומו מ"כ) למי שהממון שלו: במומש ונשבע וסודה מוזר ומביא הומש על אומו מומש, וכן מומיף וסולך עד שיממעע סקרן שנשבע עליו פחוח משוה פרועה: (42) בראשו. סוא סקרן כאש הממון: וחמשחיו. (2"ק קמ.) רבמה מוכה ממשיות הרבה לקרן אחת, שאם כפר
- . אם עלה ירד, ואיזה אם עלה לא ירד, שכל מזרה לרבות הוא בא, לומר מזרה אחם לכל העולים, ואפילו פסולין, שאם עלו לא העולה וגור. סרי סענין סוס בא ללמד על סקמר חלבים ואיברים שיסא כשר כל סלילם (מגילם כא.), וללמד על ספסולין איום (2) צו אח אהרן. מין לו מלס לשון זכוז מיד ולדוכות מכ"ש ביותר לכיך סכתוב לוכז במקום שיש בו תתכון כים: זאח חורת

هُمُم يَامَانِكُمَ: אָת־הָעֹלֶה עַל־הַמּוְבָּחַ וְשְׂמֹוֹ אָת־תַּבְּשֶׁן אֲשֶׁר תּאַכָּל תָאֵשׁ و בד ילְבַּמִּ מַּלְ בֹּמִּרוּ וְעִינִים וַמְכִּנְסִוּן בְּרֵנּאֹ יִלְבַּמִּ מַלְ

מחַוּץ לְמַּחֲנֶּה אֶל־מָקוֹם שָהְוֹר: אַבורָים וְהוּצָיא אָת־הַבִּישִׁן אָל־ לְבוּשִׁיוֹ אָּחָבְיִוּן וָיָפִּיק יָת لغهم عناخلالد لراكم خلالات الهرب ند رحيهبند الزهم

تِشِرُتٰرت: בְּמְלְּיִר וְהִקְּמָּיִר עָלְבָּי הַלְּבָּר וְיִסְרֵּר עַלְבָּי עִּלְהָא וְיִפְיִם עִּלְהָ בּבַּבְי בּבַּבְי וֹמְנוֹנִ מְלֶנִי מְלֵנִי כִּנִילָּא אָמִנוֹ בּגִּפָּר בִּגָפָּר ין טַבְּפֶּׁע וּבַאָּר אַבְּיָנִע עַבְעָּוֹן אַאָּים יִקְּיָבָא בִיהַ לָא טַמְפָּג וְיַבְאַר ئىلى مَحِ ـ بَا مَا كَا لَا مَا حَلِي لِي الْعَدَمُاتِي مَحَ مَا خَتَاء بَاتِدَ

לְאָ עֹכְׁבֵּׁעִי: (a) ⁹ אָמִ שֹׁמֶּׁיִג שִּילֵּע מַּלְ עַּמִּׁוֹּדֵּעֹ אִימִּטֹא שִׁיִּילִא שִׁנִי לֹפֹּג אַ מָּלְ

正过道道: בּנֵי אַהַרֹן לְפָּנֵי יְהֹנְה אֶלְ־פָּנֵי דִּיקְרַבוּן יָתַהּ בְּנֵי אַהַרֹן מֵדָם ^{,यतवेर} गृष्टित वार्षाता प्याप्त । त्याप्त । त्याप्त । त्याप्त ।

מל מדבחא וישויניה בסטר لْجُرْف بَاحِبًا ظِهَا ثِبَ الْمُخْتُورِ لِنَجْهُم خُلِيْهُ جُحَافِيا لِحَالًا

١٠٨١ خير خير المرابية

עַרְבֵּי נְכְסָת קּיִדְשַׁיָּא:

מֹדְבְּחָא לָא הִשְּׁפֵּי:

וֹן לְלַבַב מָבְבָּבָא:

burnt-offering on the altar, and he fire hath consumed the shall take up the ashes whereto the shall he put upon his flesh; and he garment, and his linen breeches And the priest shall put on his linen

camp unto a clean place. carry forth the ashes without the and put on other garments, and And he shall put off his garments,

shall put them beside the altar.

fat of the peace-offerings. and shall make smoke thereon the the burnt-offering in order upon it, on it every morning; and he shall lay out; and the priest shall kindle wood kept burning thereby, it shall not go And the fire upon the altar shall be

altar continually; it shall not go out. Fire shall be kept burning upon the

front of the altar. shall offer it before the LORD, in meal-offering: the sons of Aaron And this is the law of the

הענין במ"כ (פרשמא א, מ) וזבמים פ"ג ופ"ד): ירדו: הוא העולה. למעם את הרובע ואת הנרבע, וכיולא בהן, עלא היה פתולן בקדע שנפעלו קודם שבאו לעזרה (כל

- שעדיין לא נמאכלו, מחוירן על המובח לאחר שחחה גחלים אילך ואילך ונעל מן הפנימיוח שנאמר אח העולה על המובח (יומא אשר האבל האש את העולה. ועשלמס דשן, מלומו דשן יריס מרומס: - ושמו אצל המובח. (על סמונמ. מלל לבריס ג:): - והרים את הדשן. - סיס מומס מלא סמממס מן סמאוכלום ספנימיום ונומנן במוכחו של כבש (ממיד כה:): - הדשן (3) מדו בד. סים סכמונת, ומס מ"ל מדו, שמסם כמדמו (מ"כ פרק ב, ם): על בשרו. שלם יסם דבר מולץ בנמיס (ערכין
- (+) ופשט אח בגדיו. אין זו מובס אלא דרך ארן, שלא ילכלך בהולאת הדשן בגדים שהוא משמש בהן המיד, בגדים שבשל
- צַּפַפּיַם כשׁסוֹם בְצָּס וֹמִין מקוס למערכה, מולימו משׁס (ממיד כמ:), ומֿין וס מוצס צכל יוס, מֿצל סמרומס מוצס צכל יוס: בסן קדרס לרבו אל ימונג בסן כום לרבו, לכך ולבש בגדיס אחריס, פחומין מסן (יומא כג:): והוציא אח הדשן. פַּנְבּוּר
- סקרבנום כולס, מכאן שלא יסא דבר מאוחר לחמיד של בין סערביס: עולס ראשונס) − חד⊏י השלמים. אס יביאו שם שלמים. ורבומינו (שם נע.) למדו מכאן עליס, על עולת סבוקר סשלס כל עולם ממיד סיא מקדיס (פסחיס נה:). (בר"י ומנין שלא יהא דבר קודס על המערכה לחמיד של שחר, חלמוד לומר העולה . ממיד מוקד על המובח, כולן נדרשו במם' יומה (מה.) שנחלקו רבוחינו במניץ המערכום שהיו שם: – וערך עליה העולה. (פ) והאש על המזבח חוקד בו בילפ כלן יקידות סרפס, על מוקדם, ולע סמופת מוקד בו, וסלע על סמופת מוקד בו, לע
- סמובם סמילון מוקד (יומל מס:): לא חבבה. סמכבס אם על סמובם עובר בשני למיץ: (6) אש חמיד. אם שנאמר בה המיד היא שמדליקין בה אה הנרוח שנאמר בה לָהַעֲלֹם גֵר הָּמִיד (שמוח כו, כ), אף היא מעל
- (ע) וואח חורח המנחה. מוכס ממת לכולן לסמעינן שמן ולבונס סממוכין בענין. שיכול פין לי מעונות שמן ולבונס מלם

אַוְכָּרָתָה לַיהוָה: וְהַקְּמָיר הַמּוְבָּח בֵיח נִיחָׁם מַּלְ_עַמִּנְתָוֹיִ 8 תַמִּנְחָה וּמִשְּׁמְנְה וַאָּה בָּלְ דְּמִנְחָהָא וּמִמִּשְׁחַה וְיָה בָלְ ್ಷದ್ದ್ರ ರಥೀ ಕ್ರಾಭರ್ಚ ರತ್ನು ಭಾರ್ಥ ಕ್ರಾಭರ್ಚ ರತ್ನು ನಿರ್ಥ

בַּעַבָּר אָטַל־מוֹמֶר יאַכְלוּהָ: بخئز مَجْبِد تَهُدُح خُمُكَبِه كَلِيم إبرونيرت مقثوب بغجاء عيرا

כַּעַמָּאָר וְכָּאָמֶם: אָקָה מָאִשְׁי קֹרֶשׁ קְרְשִׁים הָוֹא לְאַ תַאְּפֶּׁרִ חַמְּאֹ חַלְלֵם לָתָהִי לָאַ הַהְאָפָּי חַמִיעַ הוּלְפַׁרוּוֹ

ځثا□ " הַק־עּוּלְם לְדְרָהֵיבֶּם מֵאִּשֵׁי יִיכְלִנַּה קָנָם עָּלִם ָלְדָרַיכּוֹן خُدِارُد خَدُرٌ، هَتَدِا لِهُدُرُؤُد خَدٍ يُحِدِثُه خَدُرً، هَتَدِا

ַנְיָדְבֶּר יְּהְנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יִמִּלִיל יִיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימִר:

ימֹוֹגֹינוֹע בֿהֹגַבי מֹלְנוֹע שַּׁמָגֶר מָעַבְּגַלָּע בַּבַּעָר הְּדִירָא פַּלְיוּתַע אַלוּ עַשִּׁירָת הָאֵפָּה טָלֶת בִּהָלָת סְאִין סוּלְהָא מִנְחָהָא و رېږىدو چانداند چاندا دېښتا بديگرا پونتا به ښا ښوې זֶב אַבְּבֶּן אַבְּבֶן נְבַלְּנִי אַמֶּבְ בֵּנִן מִנְבָּנָא בַּאַבַּוֹן וִדְבָּנִיִנִי

> אַבְלְרָתַה הָיָה הָיָרָי למוביש לאטפילא דומנא לְבְוָנִטְא בַּמֹל מִנְחָהָא וְיַפֹּיַל

> «خردقك: לבוח לבנו מחלו ומוֹא יבנוהי פּטיר הָהָאַכִּיל בַּאַתַר יוְבִיאָשׁאַב מִנַּע וּיכְלוּן אַנַדרוֹ

ןֻכְּאֲשֶׁלָא: יהַבְית יָמַה מִפְּוּרְבָּנִי לְבֶשׁ קוּדְשִׁין הִיא פְּחַמְּהָא

מפונבלוא בין כל דיקוב

יפּלְיוּתַה בְּרַמְשָּׁא: さえらしゃ בולבון לבם ול בומא

> savour unto the LORD. smoke upon the altar for a sweet make the memorial-part thereof upon the meal-offering, and shall and all the frankincense which is meal-offering, and of the oil thereof, handful, of the fine flour of the And he shall take up therefrom his

they shall eat it. in the court of the tent of meeting eaten without leaven in a holy place; Aaron and his sons eat; it shall be And that which is left thereof shall

guilt-offering. holy, as the sin-offering, and as the offerings made by fire; it is most have given it as their portion of My It shall not be baked with leaven. I

be holy. fire; whatsoever toucheth them shall the offerings of the LORD made by throughout your generations, from Aaron may eat of it, as a due for ever Every male among the children of

:Saring: And the LORD spoke unto Moses,

71

п

ΟI

the evening. in the morning, and half thereof in meal-offering perpetually, half of it ephah of fine flour for a anointed: the tenth part of an the LORD in the day when he is his sons, which they shall offer unto This is the offering of Aaron and of

देवाचा वटावः מערבים: - לפבי ה". סיא מערב, שסיא לכד אסל מועד: - אל פבי המזבה. סיא סדרים שסיא פניי של מובת, שסרבש נמון מנחם ישראל שסיא נקמצם, מנחם כסנים שסיא כליל מנין, חלמוד לומר חורם: - הקרב אוחה. - סיא הגשה בקרן דרומים

- שם) ולפי שלה פירש כן הלה בהתת מן המנחות בויקרה (לעיל ב, ב), הולרך לשנות פרשה זו לכלול כל המנחות כמשפען. (מ"ל פרשמא ב, ס): ואח כל הלבונה אשר על המנחה והקטיר. שמלקע את לבונתה לאחר קמילה ומקעירו, (מ"ל מו.): מסלח המנחה ומשמנה. מכלן שקומן ממקוס שנמרבס שמנס (פומס יד:): המנחה. שלל מסל מעורבת בלמרת (8) (והרים ממנו. מסמחובר, שיסל עשרון שלס בנת לחת בשעת קמילס. בר"י) בקמצו. שלל יעשה מדה לקומן (יומל
- (9) במקום קדש. וליוסו, נמלר לסל מועד:
- במטאח, לפיכך קמנה שלא לשמה פסולה, מנחח נדצה הרי היא כאשה, לפיכך קמנה שלא לשמה כשרה (ח"כ פרק ג, ד): (10) לא האפה חמץ הלקם. אף סָשִׁירַיִס אֹמַרִיס נֹמתן (מומות נס.): בחמאה וכאשם. מומת מועל סרי סיל
- שס ו): יקדש. להיות כמוה, שמה פקולה יפקלו, ומה כשרה ימכלו כתומר המנתה (שה ובתיה לו:): אלא לרבות בעלי מומין למחלוקת (ובחים קב.): בל אשר יגע וגרי. קדשים קלים או חולין שיגעו בה ויבלעו ממנה (מ"כ (II) כל זכר. מפילו צעל מוס. למס נממר, מס למכילה, סרי כצר ממור למס מלקיו מקדשי סקדשים וגוי (ויקרה כה, כצ),

<u> ۲۰۲۲</u>: 🔐 מֹוֹבְבֶּבֶׁט שַּׁבִּיאָנְה שַּׁפִּינִי מִנְחָת רִבִּיקְא מַיִּמִינִה מּוּפִינִי מִנְחָת מַּלַ־מַחֲבָּת جيقتا

בְרַעַּנְאָ הָבְּנְאָנְ הְּצְּיִהְ לְאָנְקְבָּלְאִ בְּרִתְּיִנְיִם בְּצִּינְיִן הְאָנְקַבָּלְאִ שְּׁהְשֶּׁע מַלְ מַסְבִּיקָא בָּמָשָּׁב מִּטְבַּיר

sweet savour unto the LORD. thou offer the meal-offering for a bring it in; in broken pieces shalt oil; when it is soaked, thou shalt On a griddle it shall be made with

خُرْرِ پُكِامُّا: יַעַשָּׂה אַמָה חַק־עוֹלֶם לַיהוָה מִבְּנוֹהִי יַעֲבֵיד יָתַה קַיָם עְּלַם زْلَحَوْتِا لَاقْهُرْلَ فَكُنَّا فَخُزُرُ لَاكْتُرُهُ لَانْتَلَاهُ فَالِمَائِلَةِ فَالْمِينَاءُ فَا

י וֹכֹּלְ מִּנְעַעׁ כִּעָּוֹ כִּלָּילִ שִּׁעֵינִעׁ וֹכִלְ מִנְּעִעָּאַ בַּכְּעַנָּאַ נְּמִיר מְּתִּי

לְאַ טִטְאַכֹּילִ:

ע נִיְדַבֶּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: ימַלֵּיל יִיְ שָם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

خِلْم كَالَـٰهُۥ◘ لَانِي: مَقِيرٌ مِن اللَّهُ عَلَيْهُ لَا يُعَالِّمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال בַּמְלְוֹם אֲשֶׁר הִשְּׁהֵם הַעֹּלֶה בְּאַהָרָא דְּהִהְנָבֵיס עַלְהָא אַ כֹאמר זָאַר הּוֹרָת הַחַשָּׁאָר לְמִימַר דָּא אִיָרְיָּחָא דְּחַשְּׂהָא

אֶל־אַהַרֹּן וְאֶלְ־בָּנָיִוֹ מַלֵּילִ מָם אַהַרֹּן וְעָם בְּנִיהָי

אָנֵל מוֹעֶר: בֹּמֹלַוָם לַבְתָּ שֹׁאַכְילָ בַּעַוֹּגֹּע בּאָנוּע לַצִּיתָ שַּׁטֹּאָכִילָ בַּבַעַי بَرَضِيرُا بِيَضِوَظِي يُجِيَة بَهُجِرَيْدِت جِهِيَهِ جَمِّدِوَ جِهِيَةِ يَبْجِزُونَة

מְמַבּן וֹמִנְא:

ځلي: אַמֶּר יָנָה עְלֶיה הְכַבֶּס בְּמָקִים עֲלֵה הְתָה בַאָּתַר קַדִּישׁ: oz נְאֵׁמֶּׁר יִזָּר מִנְּטְּרְ עַלְּרִישְׁא בְּיַבִּי עִּרְשְׁיִבִּי מִנְּעָרִי עִּרְיִּעָּא בְּיַבִּי בּלְ אַמְּבוֹנִה בּבְשְּׁבְנִי וֹשְׁבְּיִה בּלְ בְּוֹשְׁבִר בִּבְשְּׁבִנִי וֹשְׁבַבָּת

the Lокр. shall be wholly made to smoke unto shall offer it, it is a due for ever; it be in his stead from among his sons And the anointed priest that shall

smoke; it shall not be eaten. priest shall be wholly made to And every meal-offering of the

:gaiyas And the LORD spoke unto Moses,

LORD; it is most holy. sin-offering be killed before the burnt-offering is killed shall the sin-offering: in the place where the saying: This is the law of the Speak unto Aaron and to his sons,

meeting. eaten, in the court of the tent of shall eat it; in a holy place shall it be The priest that offereth it for sin

sprinkled in a holy place. shalt wash that whereon it was thereof upon any garment, thou there is sprinkled of the blood thereof shall be holy; and when Whatsoever shall touch the flesh

שנאמר מנחס סמיד וגוי, וסכסן סמשיח מסמיו מבניו וגוי חק חקח עולס וגוי (מנחוח נא:): (13) זה קרבן אהרן ובניו. אף ססדיומות מקריבין עשירית סאיפס ביוס שסן מתחנכין לעצודס, אבל כסן גדול בכל יוס,

(+1) מרבכח. מלומס ברומחין כל לרכס (מ"כ פרק ד, ס): חפיני. לפויס לפיוח סרבס, צלחר חלימחס לופס בחנור,

וכן כל מנחת כהן של נדבה כליל חהיה: (ai) המשיח חחחיו מבניו. סמשיח מצניו מחחיו: כליל חקטר. אין נקמום להיוח שיריה נאכלין, אלא כולה כליל, ומוזר ומעגנס בממבמ (מנמות נ:): מנחח פחים. מלמד שעעונס פתימס:

(16) בליל. כולה שוה לגצוה:

שסרי נאמר למעס כל זכר בכסנים יאכל אומס: שמא בשעת וכיקת דמים שאינו חולק בבשר (ובחים למ.), ואי אפשר לומר שאותר שה כסנים באכילתה תוץ מן הזורק דמה, (פו) המחשא אוחה. העובד עבודומיה, שהיה נעשית העלת על ירו: המחשא אוחה יאכלנה. הללוי לעבודה, ילל

יום עלים) מכבם במוך סעורה (מ"כ פרק ו, ו): - אשר יוח. יהא נוה כמו וְלֹה יִשֶּה לָהֶבֶן תִּנְלָם (אֿיוּב עו, כע), יהא נעוי: כשרם מאכל כמומר שבה (שם לו:): - ואשר יוה מדמה על הבגד. ואם הווה מדמה על הבגד אומו מקוס דם (הבגד אשר (OS) כל אשר יגע בבשרה. כל דבר אוכל אשר יגע ויבלע ממנה: יקדש. להיום כמוה, אם פפולה מפפל, ואם היא

ימַרָק וְשְׁפָּוֹם: نهُدُّد نُعُم خَذُرٌ، نُهِمُن فَهُمُن ا نذًذ ـ ثثثم لَاهُد ك ك الله الله

خِلُم كَالُمُونِ لَانِي: בּלְ וֹלֵנ פֿפְנוֹלִנם יִאִכֿלְ אָנוֹנִי פֹּלְ נִבְנוֹנִא פֹבְנוֹנִיֹא הַכוּלְ זְנוֹנִי

رِي تِهُدُر جُيُم نِهُدُك: (حَ) אַל־אָהֶל מוֹעָד לְכַפָּר בַּקְּדָשׁ בּ וְכְלְ־חַשְּׁאָת אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה

בוא: יוע יוֹאָם שוֹנֻה

יוְרָל עַל־הַמִּוְבָּהַ סְבֶּיב: בְּמְּלִוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲםוּ אֶת־הָעַלְּה בְּאַתְּרָא דְּיִּבְּסוּן יָת עַלְתָא יִשְׁחֲשִׁוּ שֶּׁת־הַאְשֶׁם וְאֶת־דְּמָוּ יִּכְּסוּן יִת אֲשְׁמָא וְיָת דְּמֵיה

%प_<u>ग</u>्रद्धे दि: בְּאַלְיְּׁנִי וֹאָטַ עַנִוֹלֶכְ עַלְּלְכַפָּׁנִי נִי אַלְנִיֹא וֹנִי מַבַּלָּא בְּטָפּּנִינִי וֹאֵט בֹּלְ חַלְפֹּוְ וֹלֵבֹנֹת מִמְּנִוּ אֵט וֹנִט פֹּלְ טַנְפִּגְּנִי נְלֵבֹנִת מִנְּגִּנֵ

עַבְּלְיָע יְסִיהֶנְּה: אַמֶּב הַּבְיִינְוֹ אַמֶּב הַּבְ_וַבְּסְבְיִם זַּהַבְּיִנְוּוֹ זַּהַבְ יַּסְסִיֹּא וֹנִינְ זְיִם בַּהַבְּיִנְוּן אַמֶּב הַבְּעַבְּיִם זַּהְבְּיִנְוּן זְּהַבְּעַ יַּסְסִיֹּא וֹנִינִי וֹאָע הִשֹּׁי. עַבְּלְיֶע וֹאָע עַעַבְלֶךְ וֹנִע שַּׁבְשִׁוּ כִּוּלְנוֹ וֹנִע שַּׁבַבָּא

אַשֶּׁר לַיהְוָה אַשֶּׁם הָוּא: י וְהִקְּשָׁיר אַתָּם הַכֹּהֵן הַמִּוְבָּחָה וָיַפִּיק יְחָהוֹן בְּהָנָא לְעַרְבָּחָא

> טטפֿאַל ווטמביל וואַטַמּוּר ימו בְחַסוּ בִּיִיבַּהָּכְ בִּיִּי

לבה לובהול ביא:

לַלוּגְאָא לָא טִטְאָכוּג לַנוּגָא ŢĊĘŊ וכל בשולא בושהל מבשני

בּאַמִּם לֵבֵמ וֹבֹא אִנִבוֹטֹא בּאַמֹּמֹא לבמ

QTÍT: יוְרוֹק עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר

כוְלִוֹטֹא וֹמֹבׁונוֹש:

עובלא צום נו אַמְּלָא בוא:

scoured, and rinsed in water. sodden in a brazen vessel, it shall be sodden shall be broken; and if it be But the earthen vessel wherein it is

eat thereof; it is most holy. Every male among the priests may

burnt with fire. holy place, shall be eaten; it shall be meeting to make atonement in the The blood is brought into the tent of And no sin-offering, whereof any of

guilt-offering: it is most holy. And this is the law of the

 $II\Lambda$

٤٦

77

altar round about. thereof shall be dashed against the guilt-offering: and the blood burnt-offering shall they kill the In the place where they kill the

covereth the inwards, thereof: the fat tail, and the fat that And he shall offer of it all the fat

he shall take away by the kidneys. and the lobe above the liver, which is on them, which is by the loins, and the two kidneys, and the fat that

guilt-offering. made by fire unto the LORD; it is a smoke upon the altar for an offering And the priest shall make them

אשקירי"ר בלע"ו: ומרק ושמף. לפלומ את בליעתו, אבל כלי חרם למדך הכתוב כאן שאינו יולא מידי דפיו לעולם (פסחים (IS) ישבר. לפי שהצליעה שנצלעת צו נעשה נותר והוא הדין לכל הקדשים: ומרק. לשון פַּמֶרוּקִי הַנְּשִׁים (אֹםתר צ, יצ)

שלינו רלוי למפוי: (22) כל זכר בכהנים יאכל אותה. סא למדת שֶׁסְמְמַמֵּא אותם סאמור למעלה לא להוציא שאר הכהנים, אלא להוציא את

(33) וכל חשאת וגוי. שאם הכנים מרס ממאת החילונה לפנים פתולה (זבחים פב.): וכל. לרצות שאר קדשים:

(1) קדש קדשים הוא. סול קרנ ולין ממורמו קרנס (ממורס יו: מ"כ פרשמל ד, נ):

(ב) ישחשו. ריבה לנו שחימות הרבה, לפי שמלינו אשם בלבור נאמר ישחשו, רבים, ומלאו בעולה להביא עולת לבור ללפון:

ויקרא: אח האליה. לפי שאשס אינו בא אלא איל או כבש, ואיל וכבש נמרבו באליק: (3) ואח בל חלבו וגוי. עד כאן לא נמפרשו אמורין באשם לכך סולרך לפרשם כאן, אבל מעאת כבר נמפרשו בה בפרשת

(פ) אשם הוא. עד שינתק שמו ממנו, לימד על אשס שמתו בעליו או שנתכפרו בעליו אף על פי שעומד לסיות דמיו עולס לקין

בוא: בַכְנַנִים

بهُرُكُرُور خُرِ لُبِرِيلِهِ خُرُكُرُونِهِ تَبْرُكُرُونِينِ

בְּמְלֵּוִם לַבוְתָּ יֹאִרְיְלְ לַבְּתָה בּאָּעָר לַבִּיִהָ יִהְאָּכִילְ לַבְּתָ

المركبات المادة לְמֵח תַכְּמֵן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בָּוֹ לְוֹ חַדְאְ לְחִוֹן בְּחַנָּא דִּיכִפּר בִּיה בְּחַטְּאַתְ בְּאֲשֶׁם תּוֹרֶת אַחָת כִּחַטְּתָא בֵּן אֲשֶׁטֶא אֹוֹרְיָתָא

عِنَا يَعْظُمُ يُخِونَ بَجَابُاتِ كِفَيَا الْبَعَاتِ يَجْمِهُ جَاجِدَت جُحِيَةٍ * ַ וְנַבְּכְנִוּ עַמַּלֵּנִיר אָעַ הָּלָע אָיִה וֹבִּנִילָּא צַּמִלֶנִיר יָט הַּלָע וּבַּר

خږنائت:

<u>֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֡֞</u>

المال المال المالة

: باینات מְחַבְּהְ לַפְּהֵוֹ חַמִּפְרָיב אָטָה לְוִ שִּסְבִיקִא, לְבְּחַנָּא דִּמְקְבִיב וֹכֹא וֹמֹלְ בַנְיִלְ בִּעִינְהָבְּיִר בְּנְרְנִיםְאִ וֹמִלְ لْحُدِ مَبْلُكِ كُيُّلُد كَاهُوْكِ خَلَقِيدٍ لَأَحْدٍ مَبْكُمُهُ لِمَنْهُوْ، خَلَقِيْكُ

بريم بديام ۾ين

אָישׁ כְּאָחִיו: (פּ) ַנְחֲבַבְּה לְכְּלִ בְּנֵי אַהַרָּן הַּהְיֵה יִּדְלָא פִּילָא לְכָל בְּנֵי אַהַרֹּן אִישׁ בַּאַחִיוּ: (פ)

خرير حَهُمُا لَحُم مُثَلَّتُهُ لِحَدِيْهِ حَمْهَا

אַנים, וְוָאָת תּוֹרֵת זֶבַח תַשְּׁלְמָים אֲשֶׁר וְדָא אִירִיְהָא דְּנִכְּסָת קּיִּדְשִׁיָּא דִּיקְרֵיב קֵּדָם יָיָ:

نظده حبيثت

חַלְּוִע מַצּוּעִ בְּלִיּלִָע בַּמְּמֵן גִּרִיצִּן פַּמִירָן דְּפִּילָן בְּמָמָּח על_<u>זֶב</u>ָּח هزالنابكالي

ēääl:

וֹסְׁלְט מִּבְׁבְּבְט עֹלְט בֹּלְנִלְט בּמִהָּט וֹסְלָט בֹבִיבֹא נִּבִיצָּוֹ עשובע ויקביב על ולסת הודקא נאריבני אם על הידקא יקרבניה

> place; it is most holy. eat thereof; it shall be eaten in a holy Every male among the priests may

atonement therewith, he shall have them; the priest that maketh guilt-offering; there is one law for As is the sin-offering, so is the

offered. burnt-offering which he hath shall have to himself the skin of the man's burnt-offering, even the priest And the priest that offereth any

offereth it. the griddle, shall be the priest's that dressed in the stewing-pan, and on baked in the oven, and all that is And every meal-offering that is

Aaron have, one as well as another. with oil, or dry, shall all the sons of And every meal-offering, mingled

offer unto the LORD. peace-offerings, which one may And this is the law of the sacrifice of

soaked. mingled with oil, of fine flour wafers spread with oil, and cakes mingled with oil, and unleavened thanksgiving unleavened cakes he shall offer with the sacrifice of If he offer it for a thanksgiving, then

ט: ומ"ם ברם"י): הכסוב בחשאת, לפי שאשה לא נאמר בו אשה הוא, אלא לאחר הקשרת אמורין, והוא עלמו שלא הוקשרו אמוריו כשר (ובחים - סמובת, אם שממו שמם אינו כשר לעולה קודם שנמק לרעיה. ואינו בא ללמד על האשם שיהא פסול שלא לשמו, כמו שדרשו, הוא

(6) קדש קדשים הוא. נמורמ כסניס סול נדרם (פרשמל ס, י):

- ાવાલ: (ק) חורה אחת להם. בדבר וס: הכהן אשר יכפר בו. סלפוי לכפלס מולק בו, פרע לעבול יוס וממוער כפוריס
- dr:): (8) עור העולה אשר הקריב לבהן לו יהיה. פרע לעצול יוס וממופר כפוריס ולונן שלינן מולקיס צעורות (וצמיס
- סא כילד לבים אב של אומו יום שמקריבין אומה (מ"כ פרק י, ג): (9) לבהן המקריב אחה וגרי. יכול לו לבדו, מלמוד לומר לכל בני אסרן מסיס, יכול לכולן, מלמוד לומר לכקן סמקריב,
- (10) בלולה בשמן. זו מנחת נדבה: ווחרבה. זו מנחת חומל, ומנחת קנלות, שלין בקן שמן:

<u> לובלו הל־וֹבח מודַת שִּלְמֵיוּי</u> הַּבְעַבְעַ בְּנְטִם טַמְּאֹ יַלֵּנִיב הַּבְ צָּנִיגֵּן צַּבְטַנם טַמְּגַּ

יובע לודשוהי: וֹשְׁבוּיב קוּרְבָּנִיה עַל נִכְסָת

אָת דַם הַשְּׁלְמֶים לָוִ יִהְיֶה: جدين كرنيب كخنا بننيم ÷י נהקריב ממני אחר מקל־קרבֿן

طبلهٔ الازيد الله: לְבְּעָוֹלְא בְּיִוֹרִילִ יָת בַּם וָבְּסָת לינבלא אַפֿרַמִּינִא בוֹבם וֹנֹ ויקביב מניה חד

تا النظاء לַבְּנִי יִאָּבִילְ לְאִינִיהַ מִמֵּנִי בְּיִהַ מִּנְבְּנִיהִ יִהְאָבִילְ לָאִ יִבְשַּׁר זָבַת מּיֹדָת שְּׁלְמָיו בְּיִוֹם

יַּאָנַע מִנִיה עַרַ צַּפְּרָא: וּבְשַּׁר נְכְסָת תּוֹדָת קוּדִשׁוֹהִי

نظڤڷڶؚٮ ڶٮٙڗڽڽڔ ڟڰڗڐۼڴۮ: בְּנִיִם עַלֵּנִיבָוּ אָתַ־וִּבְּחָוּ בֹּאָבֶלִ וֹאִם_זֹבו אַן לבֹבע זַבע בֿוֹבַלָּנָו

زن٪خ،د: ١١٢٠ ١٤٠ بالأشاطة זְתְ נְכְסְתֵיה יִתְאֲבִיל וּבְיוֹמָא בומא ביקביב נאם נבבא או נבבהא נכסת

ىتۇرىۋى خىلام نۇتلە: لا لَلَوْلِيْنَا مُخْشِد يَنَا يُحْدِي وَلِي وَلِي الْمُنْظِيدِ وَالْمُوافِينِ الْمُنْظِيدِ الْمُنْظِيدِ

: ١٠٠١ : けいひと שָׁלִינְאָׁר בְנוּרָא ĊĖĀL ťĊĊŮX

ರಥೀ ಸೆಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರಿಸ: خلاح نئثن لتثقم بعردن עַפַּלִינִר אָעָוִ לַאָּ יִנִוֹמֶּב לְוָ sı שְׁלַמְּוּ בַּנִּוֹם תַשִּּלִישִׁ, לָאִ יִרְצִּתִּ נאָם בֹאַלָּלְ יֻאֹּכֻלְ מִלְּמָּרַ יָּנְבַׁעוּ

במלבור ושוע לא ושחהור שַׁלִּיִּטְאָר לָא יָבִיּ לְבַהַּוֹּא מבשר וכסת קודשוהו ביומא ÄĽÄĊĊĸ ごは扱うこん

ליה מְרַחַל יָהֵי נָאָנָשׁ דְּיִיכוֹל

thanksgiving. sacrifice of his peace-offerings for shall present his offering with the With cakes of leavened bread he

peace-offerings against the altar. dasheth the blood of the LORD; it shall be the priest's that each offering for a gift unto the And of it he shall present one out of

until the morning. offering; he shall not leave any of it shall be eaten on the day of his peace-offerings for thanksgiving And the flesh of the sacrifice of his

that which remaineth of it may be his sacrifice; and on the morrow be eaten on the day that he offereth a vow, or a freewill-offering, it shall But if the sacrifice of his offering be

shall be burnt with fire. flesh of the sacrifice on the third day But that which remaineth of the

.yriupini soul that eateth of it shall bear his shall be an abhorred thing, and the imputed unto him that offereth it; it be accepted, neither shall it be all eaten on the third day, it shall not sacrifice of his peace-offerings be at And if any of the flesh of the

81

91

Sī

Þι

٤ı

ברוממין כל גרכו: מין ומין י' מלום, כך מפורש במנמום (דף עו.), ושעורך ס' פלין ירושלמיום שקן ו'מדבריים כ'עשרון: מרבבת. לחס מלוע באן: והקריב על זבח התודה. ד'מיני לחס, חלום, וכקיקין, ורבוכה, ג'מיני מלה, וכמיב על חלח לחס חמץ וגוי, וכל . אם על אחח מאלה נדר שלמים הללו, שלמי חודה הן, ומעונוח לחם האמור בענין, ואיגן נאכלין אלא ליום ולילה, כמו שמפורש ו מולם שנמרפל, שסס לריכין לסודות שכמוב בסן יוֹדוּ לַם' מַמְדּוֹ וְנְפְּלְמֹוֹמִיו לְבָּגֵי שָׁדָס. וְיִוְבְּמוּ וְבָּמֵי מוֹדֶס (מסליס קו, כא־כב), (12) אם על חודה יקריבוו. אם על דבר סודאס על נק שנעשס לו, כגון יורדי סיס, וסולכי מדברות, ומבושי בית סאפוריס,

מניה חוביה יקביל:

(13) יקריב קרבנו על זבח. מגיר שלין הלחם קדוש קדושם הגוף (שם עמ:) ליפסל ביולא ועבול יום, ומללאם לחולין

ובשכה לבעלים מוץ ממוה ושוק שבה, כמו שמפוכש למטה מנופת מוה ושוק בשלמים (פסוק לד), והמודה קכויה שלמים (ובמים (14) אחד מכל קרבן. לחס אחד מכל מין ומין יעול לחרומס לכסן סעובד עבודחו וסשאר ואכל לבעליס (מנחות עו:), בפדיון עד שישחע הובח:

כל סלילס, אם כן למס אמרו עד מנומ, כדי לסרמיק אדם מן סעבירס (ברכום ב.): (ובמיס לו. מ"כ פרק יב, א): ביום קרבנו יאבל. וכומן בערס ומן לממס: לא יניח ממנו עד בוקר. אבל אוכל סוא (15) ובשר זבח חודח שלמיו. יש כאן כצויין סרצה, לכצום חמאחואשם, ואיל וויכ, וחגיגם י"ד, שיסיו נאכלין ליוס ולילס

בְּנֵי לְבְּׁמִוּ וְשְׁהְּטִ וֹמְּנְטִ (בְּרִטְּשִׁיִּמְ לִוּ, כִּדְ) מֵּמִ וְלְנָשׁ וְלְבָּשׁ מְרָמֶשׁ (דְנִיחֹל מִ, יג): ובשחרת והגותר שמגו. בלסעון, יסלל. (ס"ס וסנופר ממנו יסלל) וי"ו זו יפירס סיס, ויש כמוס סרבס במקרס, כגון וָשַׁבֶּס (16) ואם גדר או גדבה. שלא הביאה על הודאה של וכן, אינה מעונה לחם ונאכלת לבי ימים, כמו שמפורש בענין:

בַּלְ מַּנִוֹר יאָכַל בָּשָּׂר: رِّهِ الْهُجْرِ فَهُم نَهُلُكُ لَٰبِقُهُد וַבַבַּמַב אַמָּב וַנַּמ בַּבַבַםמָצאָ

בובבי לקודשא ייכול בשר ובשר קודשא כל מֹסְאַב לָא וֹטִאָּכִוּלְ בֹּוּוֹבַא ולהָן לוּוֹהָא בּוֹלַנִד בֿכֹּג

eat thereof. the flesh, every one that is clean may shall be burnt with fire. And as for unclean thing shall not be eaten; it And the flesh that toucheth any

בותקיים: מֹלֵגו וֹנֹכֹוֹשָׁי עַדָּפָּמָ עַעָרָי بين خرد المناقب المراب וְהַנְּפִשׁ אֲשֶׁרְ־תּאָבָלְ בְשָּׁרְ מִנֻּבְח

מֿבובי וֹמִשֹׁנֹגָ אֹנֹמֹא בַרוּא לובהוא בלבם וו וסאולטוצ נאלה בווכול בשרא מוכסת

shall be cut off from his people. his uncleanness upon him, that soul that pertain unto the LORD, having of the sacrifice of peace-offerings, But the soul that eateth of the flesh

בספרי ספרד ואשכנו) ַבַהָּרְאַ מִעַמֶּירְ: (פּ) (אין פּרשה אַשֶּׁר לִיהוָה וִנְכְרְתָּה הַנָּפָשׁ וֹאַכֹּע מֹבֹּהַנְוֹדִם וַהָּבְמִנִם הְמִאָּנִי אַן בַּבְּלַ מְמֵבוּל הַמָּא מִסְאָבֹא אִוּ בִּבְלַ מְפֵּוּל מִסְאַב בְּטְקְאָלֵה אָנְים אָנוּו בִּבְּהַנְלֵּה בְּסִוּאֲבֶׁה אַנְשָׁאַ אַנְ בִּבְּעִירֶא ביר הוַצַּע בְּבְלַ עַ־טְמֵא

בְּלֵבֶם וֹי וֹוֹמִשְׁנִאָּ אָנָמֹאִ בַּעִנּאָ ונגכול מבשר ולסת קודשוא נאלה אדנ ופדב בכל מסאב

shall be cut off from his people. pertain unto the LORD, that soul sacrifice of peace-offerings, which thing, and eat of the flesh of the beast, or any unclean detestable uncleanness of man, or an unclean unclean thing, whether it be the And when any one shall touch any

בַּ וַיְדַבֶּר יְהַנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יַמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

And the LORD spoke unto Moses,

الكيرا: בּלְ עָלְ דַ מִּוּר וְכֵּמֶּר וֹמֵוּ לְאֵ בִּלְ הְּרַ שִּוּר וֹאִמָּר וֹמֵוּ לְאִ يَقُد هُرِ خُرْدُ نَشِٰدُهُمْ كِهِنُكِ مَكِيمٍ مُن خُدْدُ نَشِٰدُهُمْ خُرُدُمُكِ

sheep, or goat. saying: Ye shall eat no fat, of ox, or Speak unto the children of Israel,

עאָכֹלֻעוּ: וְנַנַבְּר וְבַּבְעִ וְנַנַבְר מְנַפָּּנִ וּטְנַב וֹבִילָא וּטְנַב טִּבִינָא

eat of it. other service; but ye shall in no wise torn of beasts, may be used for any itself, and the fat of that which is And the fat of that which dieth of

לומר המקריב אומו לא יחשב, בשעת הקרבה הוא נפסל, ואינו נפסל בשלישי (מ"ר פרשתא ת, א). וכן פירושו בשעת הקרבתו (18) ואם האבל יאבל וגוי. בממשב בשמיעה לאכלו בשלישי הכמוב מדבר יכול אם אכל ממנו בשלישי יפקל למפרע, מלמוד

ואחח ללמד על קרבן עולה ויורד שלא נאמר אלא על מומאח מקדש וקדשיו: יד, ג. מכום יד:). ג' כריפום המורום בהוכלי קדשים בטומהם הגוף, ודרשוה רבומינו בשבועות (ו.), ההם לכלל, וההם לפרט, וסבשר אשר יגע בכל עמא וגוי. ואוסרת עמא שאכל את סעסור אינה מפורשת במורה, אלא חכמים למדוה בגוירה שוה (מ"כ (02) ושמאחו עליו. במומאם הגוף הכמוב מדבר (ובחים מג:), אבל מהור שאכל את הממא, אינו ענוש כרת, אלא אוהרה, יגאו חוץ לקלעים אסורס, כמו שכחוב בחצר אסל מועד יאכלוס, צבשר זה אני אומר לך כל עסור יאכל בשר, אפילו בכל העיר): סבעליס, לכך נאמר כל מסור יאכל בשר: (והבשר כל שהור יאכל בשר. כלומר כל מס שאפרמי לך בממאת ואשם שאס שהור יאכל בשר. מס מלמוד לומר לפי שנאמר וְדַס וְּבָּמֵיךְ יָשְׁפַבְּיְרְסִבְּעָר מֹהַבָּל (דִּברִיס יב, כו), יכול לה יהכלו שלמים אלה (19) והבשר. של קדש שלמיס אשר יגע בכל ממא לא יאכל: והבשר. לרבות אבר שילא מקלמו, שהפנימי מומר: כר לא מעלה זאת במחשבה, ואס חשב פיגול יהיה: והנפש האכלה ממנו. אפילו במוך הזמן, עונה חשה:

האברהו. . אמרס מורס יבוא איפור נבילס וערפס וימול על איפור מלב, שאם אכלו יממייב אף על לאו של נבילה, ולא מאמר (44) יעשה לכל מלאכה. בא ולימד על החלב שאינו מעמא עומאה נבלוח (פסחים כג. ח"כ פרשחא י, ח): ואכל לא

בּ, בְּלְאַבֵּלְ חֲלֶב מָּן חַבְּּחַמְּׁח אֲבִי כְלְ דְּיִיכוּלְ תַּרְבָּא מֵן

beast, of which men present an

For whosoever eateth the fat of the

مَشَاظِرَت رَبَرْت لِيَاثِد خُهَلَالًا خُوْلَهُمْ الْيَدْ مَاذِيْهُ خُهُلَالًا shall be Aaron's and his sons'. smoke upon the altar; but the breast הַכְּבֵוֹ אֶתַרַהַבֵּלֶב וַיָּפִיק כְּהַנְאִ And the priest shall make the fat خظر نيالا: אַת הָחָזָה לְהָנֵיף אֹתָוֹ הְנוּפָה יָת חַדְּיָא לְאָרָטָא יָהֵיה צַּרָטָא בְּרָם יָיָ: wave-offering before the LORD. that the breast may be waved for a the fat with the breast shall he bring, os אָטַרַהַהַלֶּבְ עַּלְרֵבְיוֹטְוֹעְ וֹבִיאָפּוּ יָה מַּרְבָּא עַלְ הַדְּיָא יִיִּהִיהַי offerings of the LORD made by fire: נבות הקינות אָנו אָהָה וְבוֹנְיִנִי וֹבְנְיִנִי הִינִינוֹ זִי מִנְּוֹבְּלָּנִא בַּיִּנִ His own hands shall bring the ביוֶבַת שְׁלַמֶּינ: peace-offerings. לְבְּׁנִם גֵּוֹ מִנְּכִסְׁנֵי לִנְּנִבְּמָנֵינִ: בוֹם גֵוֹ גוֹמֵי, זִים לִנְּרָבְּנִינִי LORD out of his sacrifice of ליהוְה יָבָיא אָת־קְרְבְּנָוֹ לִיהוָֹה shall bring his offering unto the ⁶² הַמַּקְרֵּיב אָח־זֶבַח שְּלְמְיוֹ דִּמְקְבִיב יְח נְבְסְׁה קּיּדְשׁוֹהִי оf peace-offerings unto the Lояр saying: He that offereth his sacrifice يَقُد هُرِ خُرْدُ نَشِدُهُم كِهِنُدِ مُكِّرِهِ مُلَا خُرْدُ نَشِدُهُم كُمُّنَادِ Speak unto the children of Israel, ١٤٤ ١٢٠ إتإِل هِל מَשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימַר: And the Lord spoke unto Moses, בספרי תימן) ದ್ದಡ್ಡುಗ: (ಡ) (XY Grun from his people. ווֹשְׁשׁוֹאֵ אַנְשִׁא בַּבוּא מִמֹמִּיבּ: الم البحد البحد المراجة المراجعة المرا ŪĽ(X blood, that soul shall be cut off Lτ כל אַנַשׁ דְּיִיכוּלְ כָּלְ דַּם בּלְ_נְפֹּתְ אָּתִּרַ_עַאָכַלְ בַּלְ_ Whosoever it be that eateth any מنשְבתֵיבֶם לִשִּיר וְלַבְּהַמֶּה: beast, in any of your dwellings. מוְטַבְנוֹכוְן בְּמִנְפָא וְדַבְּמִירָא: blood, whether it be of fowl or of 97 ⁹ וֹבֹּלְ_בַּׁםְ לְאָ עאָבֹלְוָּ דַּׁכִּלְ וֹבֹלְ וַבֹּלִאְ לֹא עֹוּבֹלְוּוֹ דִּכִּלְ And ye shall eat no manner of בות מונות: ליהוְה נְנְכְרְתָּה הַנָּפָשׁ הְאֹכֶלֶה אָרְים יִי וִיִּשְׁמִיצִי אָנִשְׁא דְּיִיכוֹלֹ מעפיה: shall be cut off from his people. LORD, even the soul that eateth it offering made by fire unto the وم المناجعة

(25) לעוף ולבחמה. פרע לדס דגיס ומגביס: 🗈 בכל מושבותיכם. לפי שסיא מובת הגוף ואינה מובת קרקע נוסגת אין איפור חל על איפור (חולין לו.):

החזה יביאנו. ואם סחום למס מביא, לסניף אומו סוא מביאו, ולא שיסא סוא מן סאשים, לפי שנאמר את אשי ס' את סמלב על על הַמְּזוֹת וַיַּקְמֵר סְמֵּלְבִּיס סַמִּוְבַּמָה (שם ע, כ), למדנו שג' כהניס וקוקין לה, כך מפורש במנחות (דף שב:): אח החלב על ְּיַבְּיִמְּיִ לְּבְּיִנִיף וּגוּ' (וִיקְרִסְ יִ, עוֹ), ולסֿחר החנופה נוחנו לכהן המקעיר, ונמלס החוה למעה, ווהו שנסמר וַיָּשִׁימוּ שָׁם הַמַּלְבִּיס ליד סכסן סמניף נמלא סחום למעלם וסחלב לממס, ווסו סאמור במקוס אחר שוק סַּמְּרוּמֶט וַמַוֹס סַמְּנוּפֶס עַל אָשֵׁי סַמַלְבָּיִס אח אשי הי. ומס סן סאטיס, אם סמלב על סמוס: ייביאנו. כשמביאו מבים סמעבמיס נימן סמלב על סמוס, וכשנומנו (19) ידיו חביאינה וגוי. שמסא יד הבעלים מלמעלה והחלב והחות נתונין בה, ויד כהן מלמעה ומניפן (מנחות שא:): בכל מושבות, ובמסכת קדושין בפ"ח (לו:) מפרש למה הולרך לומר:

(מ"כ פרק מז, ד): (וצ) והקפיר הכהן את החלב. ולמר כך וסיס סמוס ללסרן למדנו שלין סצער נלכל צעוד עסלימוריס למעס מן סמוצמ סמוס, יכול שיסא אף סמוס לאשים, לכך נאמר את סמוס לסניף וגוי:

حَجِتِا مَنْخُتَا، شَخْمَرَدُه: ואַע שִׁוּל הַנְּלֵּין הִמְּנִי הְרוּמָה

ישבינה שיק הימין למנה: וֹאָטַ בַּבְּבֹלֶ בַ מִבְּלָוֹ אַנִינְוֹ לַנְ הַמַּלַבֶּיב אָנר־בַּם הַשָּׁלְמָּים

خُلُاكِ مَبِجُٰتِ مُعَنَا خُرْدَ نَشُلُعُج: אָטָם לאַבַוּן וַכְּבַוֹן וּלְבָּנִיוּ نهٰلڠ۪ڔ מוּבٰטَ، هَٰלِמִיטُם لَعُقَا ÷ ַ בַּעַבְּיבַ בְּלַבְעַבִּיבַ בְּלֵבְיבַ בְּלֵבַיבַ בְּלֵבַיבַ בְּלֵבַיבַ בְּלֵבַיבַ בְּלֵבַיבַ בְּלֵבְיבַ בְּ בי' אַת־חַזַּה הַמְּנִיפָּה וְאָתוּ שָׁוֹק

خَصَالِ حَيناتِي: מַאָּמָּוּ יְהְוָהְ בְּיוֹם הִקְּרֵיב אַהָם וַאַט מֹמְטוֹט אַנִירן יִמִּמְטוֹט בֹּּנְיִי

חַקַּת עוֹלֶם לְדוֹרְהָם: מְאָשִׁם מִאָּט בּדֹנ יִאְבֹאַץ בּינבבון יִנְיִם מִאָּט בּדָּנ יִאָבּאַץ هِשُرٌّ جِنْت رِمَزْت كِٰرَوَه كِأَنْتِ جِرَنْتِ لِهِ وَمِن رِدِ جِنْمِهِ جِمَارَ جِرَبْهِ جِ

رَهُم يَصَارُب جُنْفِرَات خَفِرْنِات جِه هَارِانِه خَيْفِرْمِه جُفِرْبَمِهِ

ıçıֻ<u>ב</u>ַח <u>ה</u>שָּׁלַמִּים: וֹלְטַמּׂאָנִי וֹלְאֹמָּׁם וֹלְמִּנְאִָים וּלְטַמּטֹא וּלְאַמִּמֹא וּלְטוּוֹבֹּנִיֹא

לְנַלְנְיִׁר אָנַן לַנְלָּנְיִנִים לִיהְנָה אָנ סׁגלוֹ בּׁנְוִם גּּוּטָוּ אָטַבּבּׁלוֹ וֹמִּבַאָּב, אַשֶּׁר צְּנְּה יְהְנָה אָת־מֹשֶׁה בְּתַּר

בְּמִבְבַר סִינְי: (פּ)

 $\frac{\operatorname{ct''}}{r}$ ়েনুন দুন্ন শ্বন্ধ শ্বনের

בידשיכון: **≟**څڬڋ؉ ドバロバス

בומולא בשלב: المالة المالة بثاثر 谷位と ĊĖĖ يظكر

ڗڟ۪ڎ؉ڂ؞ ולקבווהו לקום על בני ויהקית וְהָהוֹן לְצַּהַרוֹ פְּהָנָא דני ישְׁרָאֵל מִנְּכְסָת מִנִּרְשָׁת מַלֵּא בַאַפּבֹרְמוּנִיא לְכִיבִית מִן אָב, וֹט עוֹבוֹא בּאַבוֹמוּטֹא וֹנֹט

בופרבון וְהָבוּן לְהַּמָּהָא פֿבִם דָאַ רְבוּת צַּהֵרֹן וּרְבוּת

לום הלם לגבירוון:

ילְנְכְסָת קּיִדְשָׁיָא:

كَلُم لَرُ خَمَلَخُلُم لُولِيْ: וֹמְּנִאֶּגְ לְלֵנִבֹא זֹט לוּנִבְּנִינִוּ בְּסִׁנְתְּ בְּנַמָּא בְּפַעוֹר וָתְ בְּנֵי הפקיר יו ית משה בטירא

peace-offerings. out of your sacrifices of unto the priest for a heave-offering And the right thigh shall ye give

have the right thigh for a portion. peace-offerings, and the fat, shall offereth the blood of the He among the sons of Aaron, that

ever from the children of Israel. priest and unto his sons as a due for have given them unto Aaron the sacrifices of peace-offerings, and children of Israel out of their thigh of heaving have I taken of the For the breast of waving and the

priest's office; minister unto the LORD in the when they were presented to the LORD made by fire, in the day To sgniratho and to tuo, sonos sid to Aaron, and the consecrated portion This is the consecrated portion of

generations. It is a due for ever throughout their in the day that they were anointed. given them of the children of Israel, which the LORD commanded to be

sacrifice of peace-offerings; consecration-offering, and of the guilt-offering, and of the sin-offering, and of the of the meal-offering, and of the This is the law of the burnt-offering,

Ζ٤

98

78

the LORD, in the wilderness of Sinai. Israel to present their offerings unto that he commanded the children of Moses in mount Sinai, in the day which the LORD commanded

:Saiyses $III\Lambda$ And the LORD spoke unto Moses,

(22) שוק. מן הפרק של הרכובה הנמכרה עם הרחש עד הפרק החמלעי שהוה קובך של ירך (חולין קלד:):

(33) המקריב את דם וגרי. מי שסום כמוי לוכיקמו ולסקטיר מלביו, ילם ממם בשעם זכיקם דמיס מו בשעם סקטר מלביס

שמינו מולק בבשר:

(48) החנופה החרומה. מוליך ומגיל מעלה ומוריד (קוכה לו:):

(עב) ולמלואים. ליוס מינוך סכסונס:

בְּאֵרְיִם נְאֵת סָלְ תַּמַּצִּיִת: נאַנו פַּר הַחַטְּאָנו נָאָנוַ שָּׁנָּוֹ ំ ខ្លែក ក្ឝុុះ្រំបេ ខ្លែក ឃ្លួង្យ ក្ផុងុក្កក

פַּתַח אָהֶל מוֹמֶר: יּ וֹאֵט כִּלְ יַנְמְּבֵינ עַלְּנִינְ אָלְ וֹנִית כִּלְ כִּנְאָשֹא כִּנִישָּ לְעִוֹבִעּ

אָבֶל מוּעֵר: אֹתִּוֹ וַתִּּקְהֵל הְצֵּלְה אֶל־פֶּתַח ווַעַשׁ משָׁר כַּאֲשֶׁר צַּוָּר יְהוָה

حَيِّرَهُمُلِي:

בּלנו נוֹבְעַא אָטָם בּמָּוֹם: ⁹ וּיִּלְבֶר מְמֵּר אֶת־אַבַרְן וֹאֶת־

کا جا: ניַהְגָּר אַתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפָּׁד נַיֶּאָפָּׂד עַמְּלִיל וַיִּתְּן עְּלָיו אָת־הָאָפָּׁד ע אָעוַ בּאַבֹוְהַת וֹגַלְבַּהָת אָעוַ אָעַר זִמִיה בִּטִהְיָהָא וָאַלְבָּיִת זִמִיה וּיִהַּן עְּלֵיו אָת־הַכְּּהֹנָת וּיַהְנָּר

ŪĠĠ(□: אָלַבְיַנְהָאוֹ אָנִירָאִנֹיִם וֹאָנַיַ נישֶׁם בְּלֵיו אָת־הַהָשָׁן נִיִּמֵן

בּאַמֶּר צְנָה יְהוָה אָת־משֶה: פְּנְיוֹ אֲתַ צִּיץ תַזְּהָב נֵזֶר תַּפֹּדֶשׁ و رَزْشِם مَرْ لِيَوْمُرْقِط كُمْ لِيَالِمُ וֹגֹמָם אָנוַ_וַטִּגֹוֹפֿנו הַגַ_נאָמָוָ

בַּמִּירַיָּא: דְרְבוּהָא וְיָה הּוֹרָאׁ דְּחַשָּׂהָא אַמַּגע וֹנִע לַבוּאָזֹא וֹנִע מֹאָעֹא עו אָט אַבוּרן וֹאָט בָּנָיִנוּ אִשְּׁוּ קְּבִּיִב זָט אָבַרוֹ וֹנִט בַּנִינִי

מַשְּׁכַּן וַמְנָא:

לְנִירַת מַמְּכַּן וֹמִלָּא:

פּטוֹמֹא בַפּפור ווֹ לַמָּמֹבר: נֹאַמֹּב מָמִּב לַכֹּנֹחָשֹׁא בּגוֹ

בנובי וֹאַסִבוּ נֹטִבוּן בַּמּוֹאִ: וֹלֵבוֹת מְמִּע זִט אַנִדרוֹ וֹנִת

וועד הקוני לט כשולא לובוו

אַפּוָבֿא וֹאַטַׁכֿוּן כָיה בַּיה: אַפּוָבֹא וֹזְבוּנוּ נִמִינִי בַּעֹמָנוֹ וש ממולא וועד מקונו זע

ןשוי עַלוֹהי יָת חוּשָׁנָא וִיהַב

בְּחוּשְׁנָא נְת אוּבוֹא וְנָת חוּמּיָא:

בַּלְילָא בְּקוּדְשָׁא בָּמָא בַּפַבּיר נו גיצא דַרַהְבָּא וֹהַוֹּוּ מֹלְ מֹבּוֹפֹּטֹּא לַלַבוֹרָ וְמָּוּוּ וֹטַ מַבְּּנֹפַּטֹּאַ בָּלְ בִוּמָוּיִבּ

> the basket of unleavened bread; sin-offering, and the two rams, and oil, and the bullock of the and the garments, and the anointing 'Take Aaron and his sons with him,

'Saritəəm fo congregation at the door of the tent and assemble thou all the

door of the tent of meeting. congregation was assembled at the commanded him; and the And Moses did as the LORD

to be done.' which the Lord hath commanded congregation: 'This is the thing And Moses said unto the

sons, and washed them with water. And Moses brought Aaron and his

him therewith. of the ephod, and bound it unto him with the skilfully woven band the ephod upon him, and he girded clothed him with the robe, and put and girded him with the girdle, and And he put upon him the tunic,

the Urim and the Thummim. him; and in the breastplate he put And he placed the breastplate upon

as the Lord commanded Moses. set the golden plate, the holy crown; and upon the mitre, in front, did he And he set the mitre upon his head;

- ביום ראשון למלואים חור וזכוו בשעת מעשה: קמנו בדברים ומשכסו: ואח פר החשאח וגר. אלו סאמורים בענין לוואת סמלואים בואתם מנוס (שמות כע) ועכשיו (2) קח אח אחרן. פרשס וו נממרס שצעם ימיס קודס סקמם סמשכן, שמין מוקדס וממותר צמורס: קח אח אחרן.
- (3) הקהל אל פתח אהל מועד. זס למד מן סמקומות שסמויק מועע לת סמרובס:
- הזה בפרשת המלואים פירשתי בואתה מלוה (שם): (a) זה הדבר. דברים שמרמו שמני עושה לפניכה לוני הקב"ה לעשות, ומל מממרו לכבודי ולכבוד אחי אני עושה. כל הענין
- (8) את האורים. כתב של שם התפורש:

אָהֶג בְּיו וֹלִבְּהָ אִטִּם: تَنْظَمُّكَ عُلَـ لَقَمْهُ كُلُّ الْكُلِّ خُرِ لِيَلْ تَلِقَا لَكِيْ لَا لِمَهُ فَتُعَالِبُكَ וַיַקַּח מֹשֶׁהֹ צֶּת־שֲׁמֶן הַמִּשְׁהָה וּנְסִיב

בל דביה וקדיש יההון:

them. that was therein, and sanctified and anointed the tabernacle and all And Moses took the anointing oil,

וּאָם־כַּנִּוֹ לְקַדְּשֶׁם: וֹאָנו_כַֿל_כַבַּ خَمْرُنَ رَبْطُهُم يُعْلِينَ فِلْ أَنْ فَلَا لَا خَلِي فَا فِي فَا فَرَا فِلْ فَا فَا فَا فَا فَا فَا ננו ממונ הג במוצם מבה ואני מניה בל מדבוא שבנ

أغلا لأخزد خزين أزن جربثع إزب خوروب

and its base, to sanctify them. altar and all its vessels, and the laver altar seven times, and anointed the And he sprinkled thereof upon the

אַהַרְן וַיִּמְשָׁח אָתִוּ לְקַדְּשִׁוּ:

देवंद्रेक्षावास: בישָא בּאַבַבוּ וָבַבּי יָבִיה וֹאַבוּעֹ מִמְּמִעֹא בּבִבוּעֹא מַּב and clothed them with tunics, and And Moses brought Aaron's sons, him, to sanctify him. upon Aaron's head, and anointed

And he poured of the anointing oil

٤ı

בּאַשֶּׁר צַנְּה יְהוָה אָת־מֹשֶׁה: هَدُرُم تَنْكُذُمُ كُلُوا مُدُخَّمُهُم يَنْ مُنْذًا لَهُمُوا كَبِيلًا عَبِحُمْنًا ي וּגֹלְבֹּאָם כֹּשִׁׂיִעְ וּגּעֹעָר אָשִׁם וֹאַלְבֹּיִאָנוּן כֹּשׁנִּיוֹ נֹזֶבוּוּ יִשִׁיִּוּן וַיַקְבֶׁב מִשֶּׁה אֶת־בְּנֵי אַהַרֹּן וָקְרֵיב מֹשֶׁה יָת בְּנֵי אַהַרֹּן

בְּמָא דְפַבֵּיר יִיָּ יָת משֶה:

was brought; and Aaron and his And the bullock of the sin-offering LORD commanded Moses.

bound head-tires upon them; as the girded them with girdles, and

ראש פַּר הַחַמָּאת: אַבְּרָן יִבְּנְיוֹ אָת־יְבִיהָם עַּלַ ניגש אָת פַּר הַחַמָּאָת נִיּסְמֹּךְ

על היש הורא דחשתא: יִּסְמַב אַנִּבוּ יִבְּנִיבִי, זְּעַ זְּבַיִּנוּ וֹלֵבות וֹט שוָבֹא בַּטַמָּטֹא

of the bullock of the sin-offering. sons laid their hands upon the head

עמוֹבָּע זֵינְאַבְּאַ מֵּלְנִינִי לְכַּפָּׂבְאַ מֵּלְנִינִי לְכַפָּּבֹא מֵּלְנִינִי بتوح בּאָגֹבֹּתוּ וֹנְטַמֹּא אָטַרַטַמּוְבַּטַ ¿ וְיַהֵּן עַלְ־קַרְנֹוֹת תַמִּוְבֶּחַ סְבִּיבֵ וִיחַב עַלְ קַרְנָת עַרְבְּחָא וושקט ווקח משֶת אָת־הַדָּם

ליסוֹדָא דַמַּדְבָּחָא וַקַּדִּשֶׁיה זְיִל מָגְבְּׁטְא וְיָת גַּמָא אָבוּיק סׁטור סַטור בָּאָבְבָּמִיה וֹבַכִּי וּוֹכַם וּוֹמִיב מִמֵּח וֹנוּ בַּמֹא

it, to make atonement for it. the base of the altar, and sanctified poured out the remaining blood at his finger, and purified the altar, and horns of the altar round about with the blood, and put it upon the And when it was slain, Moses took

ניקער משֶה המוְבֶּחָה: نْعُمَا مِنْ، يَخْجُرُمَ نُعُمَا عُجْدُنُا י על־הַפֶּהַב וְאָת יֹתָנֶה הַכְּבַּר رَبْطِه هُلَّ جِدُ بَيْتُرِدٌ هُنِّلًا

משה קמַרְבָּחָא: حبذنا ننت بالخدبا للاقدط וני שׁבּר כּבְּדָּא וְנָת תַּרְמֵּין וּנְסִיב יָת כָּל תַּרְבָּא דְּעַל עַּנְא

upon the altar. their fat, and Moses made it smoke the liver, and the two kidneys, and upon the inwards, and the lobe of And he took all the fat that was

- (9) וישם על המצופה. פחילי חכלם הקבועים בליץ נחן על המלופח נמלה הליץ חלוי במלופח:
- (11) ויו ממנו על המובח. לא ידעתי היכן נלמוה בהואות הללו:
- (21) ויצק. וימשח. במחלס יולק על רמשו, ומח"כ נומן בין ריסי עיניו, ומושך במלבעו מוס לוס (כרימוח ס:):
- (13) ויחבש. למון קמירס:
- טכפנום: (aı) ויחשא אח המזבח. קמְּמֹוֹנְעַבְּכוֹ מִנְּרִיּמ לִיכנם לקדושה: ויקדשהו. צעצודה זו: לכפר עליו. מעמה כל
- (16) ואח יחרח הכבד. לנד סכנד, שסיס נועל מעע מן סכנד עמס:

ciÿn: לְמַּחַנְּהְ כַּאֲשֶׁר צְנָה יְהֹנֶה אָתַ לי וְאֶת־פְּרְשׁׁוֹ שְׁרָךְ בְּאֵשׁ מִחָוּץ בִּשְׁרֵיה וְנֶת אִנְּכְלִיה אִנִּיר

لېم ئېزے: אַבְרָן וּבְנְיֵנִי אָנִי יְבִינִם מַּלְ וּסְמָכוּ אַבְּרוֹ וּבְּנְיָנִי יָנִי יְבִינִוֹ ניקבר אָר אַיל הַעּלָה וִיּסְמְלֵה וְקָבְיּה יָת דִּבְּרָא דַּעַּלְהָא

מַל־הַמִּוְבָּחַ סְבֶּיב:

لْكُلا_لَـظَيُد.: משֶׁה אָת־הָרֹאִשׁ וְאָת־הַנְּהָהִים

כּאֲמֶׁר צַּנְת יְתְנֶת אָת־מֹשֶׁת: چِל־הַצַּיִל הַמִּיְבֶּהָה עַלָּה הָוּצִּ ייַקטר לַּטָּר צָּתְיַם וַיַּקטר לַטָּה צָת־ וֹאָט_עַפֿבר וֹאָט_עַכֹּב<u>ה</u>וֹם

אָנַר יְבוּנוֹם מַּלְרַאָּמָ בַּאָנִי עמקאָים ווּסְמְכֵּוּ אַעַּרָן וּבְּנָיוּ ממי ניקר אָר הְאָנֵל הַשָּׁנִי אָרל

בּגלגו בּגֹמֹלוני: نَمَح جُثِا نُدِي تَنْظُرُنِكُ نُمَح جُثُا ⁵² עַל־ קְּנְוּךְ אָגָן־צַּהָרָן הַיְּמְנְיִת ाःभृंपेवा ाःद्रान विश्वन विदेश ाःद्रा

קַבֶּיב: משְּׁה אָת־הַבְּם עַל־הַמִּוְבָּח ומק להן בגלם הימנית ניורק בוֹמֹנִית וֹמַלַבְיבָׁמוֹ גֹֹבִם בּוֹמֹנִית <u> ב משֶׁר מִן־הַדְּם עַל־תְּנְיִּךְ אָּוְנָם</u> ווּלַבֶּד אָטַבַבּוֹּג אַנַבַן וּוּשָׂן

דְפַקּיד יְיָ יְתְ מִשֶּׁה: בוונא מבנא למשריתא במא וֹאָט עַפּֿר וֹאָט מָרוֹ וֹאָט בְּשֶׁרוֹ וְיִנִי שִּוֹרָא וֹנִט מַאָּכִּיה וְיָנִי

מל היש דכרא:

מִדְבְּחָאׁ סְחוֹר סְחֹוֹר:

אָבְרַיִּא וֹנִת תַּרְבָּא: וְאַפַּיק מֹשֶׁה יָת רֵישָׁא וְיָת ווט בכרא פּביג לאַבווני

CAUT: הוא קרם ון פְּמָא דְפַּפִּיד וְן יָת לְאִטְׁלַבֹּלְאִ בַּנְהְוֹאִ טִּוּנְבַּלָּאִ בּכַּבָא לַמַּגַבָּטִא הַּלָטַא בינא בְּמִיָּא וְאַפֵּיק מֹשֶׁה יָתְ כְּל ווט עוא ווט פובליא הפול

זְתְּ יְבֵינוֹן עַּלְ בֵישׁ דְּכְּבֶא: לינְבְנָיֹא יִסְמַכִּי אַנִיבְן יִבְנִינִי וֹפֿבּיב וֹט בּכֹבא טֹלוֹלא בַּכֹּב

אֹלְיוֹן בֹנְלֵיה דְּיִמִינָא: והק אליון ידיה דימינא ועל על רום אודנא דַאַּהַרוֹ דַיַמִּינָא וּנְכַס וּנְסֵיב מֹשֶׁה מִדְּמֵיה וִיהַב

QULL: יָת דְמָא עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר בּלְבְעוּן בְּיַמִּינָא יוְרַל מָמָּע הבעון בומולא והכ אלוון אילביון בומולא ומל אליון משה מן דָּמָא עַל רום וֹפֿבור וֹט בֹּנוֹ אַבַּוֹן ווּבַר

> commanded Moses. fre without the camp; as the LORD flesh, and its dung, were burnt with But the bullock, and its skin, and its

of the ram. sons laid their hands upon the head was presented; and Aaron and his And the ram of the burnt-offering

round about. dashed the blood against the altar And when it was killed, Moses

the pieces, and the suet smoke. pieces, Moses made the head, and And when the ram was cut into its

LORD commanded Moses. made by fire unto the LORD; as the a sweet savour; it was an offering the altar; it was a burnt-offering for made the whole ram smoke upon were washed with water, Moses And when the inwards and the legs

the head of the ram. and his sons laid their hands upon the ram of consecration, and Aaron And the other ram was presented,

77

61

81

Δī

right foot. hand, and upon the great toe of his and upon the thumb of his right upon the tip of Aaron's right ear, of the blood thereof, and put it And when it was slain, Moses took

against the altar round about. foot; and Moses dashed the blood upon the great toe of their right the thumb of their right hand, and the tip of their right ear, and upon and Moses put of the blood upon And Aaron's sons were brought,

(שב) איל המלאים. איל השלמים שמלואים לשון שלמים שממלאים ומשלימים את הכהנים בכהונתם:

וֹאָנו הַוֹל נוֹנְמֶוֹ: نڠٮڝؙڡٚ؞ڽڂڂڔؙٮڹڠٮ۩ڂڂؿڵ עַפֶּבׁב נּאָע بر لٰگلا ڂٙؗڂۦڷڷۣڴ۪ڂ ַנִּיּקְּׁע אָּע<u>ַר הַחֲלֶב וָאָ</u>תַר<u>הַאַלְיָ</u>ה

ונו שַבְבָּבוּוֹ וְנִת שָּׁלֵא בַּנִּמִּנֹא: שׁבּׁר כַּבְּרָא וֹנִת עַּרָמֵין כּוּלְנִוֹ ווט כֿל פֿוַבּא דַעל עַּנָא ווָת ולסוב זט שֹבְבּא וֹזט אַלְוֹטֹא

and the right thigh. and the two kidneys, and their fat, inwards, and the lobe of the liver, and all the fat that was upon the And he took the fat, and the fat tail,

교급: נִיְמֶּםְ מֹּלְ_נַנְהַלְּדְּיִם וְעֵּלְ מִּוֹל בְּטִם מֻמֵּוֹ אַטִע וֹבְאַנע אָטִר व्याप्त स्थाप स्थाप अस्य स्थाप स्याप स्थाप स्याप स्थाप स्याप स्थाप स انظؤلا הַמַּצְּוֹת אֲשֶׁרוּ לְפְּנֵנִ יָהֹנָה וּמִפַּלָא דְּפַּמִּירַיָּא דְּקָּדָם יִי

נמכן מַלא בומנג: נאָספּוּג עַד ושְׁוּי עַל תַּרְבָּיָא אַנוּגמיא צַלְטִים מִּמָּט טַּבָּא למוד לנוגלא פּמּוניא עובא

the fat, and upon the right thigh. and one wafer, and placed them on cake, and one cake of oiled bread, the LORD, he took one unleavened unleavened bread, that was before And out of the basket of

خظتر نيات: וֹמֹל כּפָּׁוּ בֹלְנִוּ וֹנְיֹנֵע אָטָם שַׁתַפָּּע וֹמַלְ וֹבוּ בַּתָּעִי וֹאָבוּים וַטַּעוָן לי נושל אָש הַכְּלְ הַלְ כַּפָּׁר אַדְרָן וּיהַב זָה כּוֹלָא מַלְ וְדֵּי אַדְּרִן

אָבֹמֹא פֿבֹם :::

for a wave-offering before the LORD. hands of his sons, and waved them hands of Aaron, and upon the And he put the whole upon the

Lτ

הוא ליהוֶה: מקאָים הַם לְרֵיחַ נִיחֹת אַשָּׁה קּירְבְּנָיָא הַלְּמָּׁר תַּמִּוֹבְּתָּע עַלְּהַלְּהַ וֹאַפַּיִל לְעַּרְבָּתָא עַל עַלְהַאָּ נישָה אֹקם מִעַּלְ כַּפִּיהָם הָּסֵיב מֹשֶה יָהְהוֹן מִעַּלְ יַדְהוֹן

בוב לנא ביוא לבם וו: XELL ムネログライス

made by fire unto the LORD. for a sweet savour; it was an offering they were a consecration-offering the altar upon the burnt-offering; hands, and made them smoke on And Moses took them from off their

בּאַמֶּר צְּנָה יְהְנָה אָת־מִשֶּׁה: המלאים למשה היה למנה קנופָה לפָּנֵי ाजुन वंधुनं श्रवन्तुन्तंन त्युरब्ना

בְּמָא דְפַבֵּיר יִיָּ יָת משֶה: طيل خيرها تأنا كناخط וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת חַדְיָא וַאַּרִימֵיה

LORD commanded Moses. the ram of consecration; as the the LORD; it was Moses' portion of waved it for a wave-offering before And Moses took the breast, and

וֹאָט_בֹּלְיֵבׁוּ בַּדְּנוּ אַטַּוּ: אָטַ אַבֿוַן אָטַ בּוֹנִיָנו וֹאָטַ בּוֹנִי וֹמּכַ בֹּלִבוֹ בֹלוו אִשַּׁוְ וּוֹלַבַּמָּ מֹל_אַנְוֹנְן מֹלַ_לּלֹנְיוּ וֹמֹלַ_לּלֹנוּ שניעי ימן־הַדְּםׁ אֲשֶׁר עַל־הַמּוְבֶּהַ נַיָּו ್ಷತ್ತಗ ದೆಲ್ಲಿಗ ದೆಟ್ಟರ್ಥ ಗ್ರಥಭಿಗ್ಗ

מלינו שוק של שלמים קרב בכל מקום מון מום:

נֹנִים בּׁנוְעִי נִנִים לְבוּאָה בּנוְעִי וֹפֿבּישׁ וֹם אַנִּרוֹ וֹם לְבּוּשׁוֹנִי خربند لمَح خُديمَ، خربند مُقيد מק אַבורן מל לְבוּשִוּנוֹי וְמַלְ ימן בַּמָא בַּמַל מַבַּבָּטָא וֹאַבִּי וּנְסֵיב מֹשֶׁה מִמְשְׁקָא דְּרְבוּתְא

78

(82) ויקטר המזבחה. משס שמש כל שבעם ימי סמלוסיס במלוק לכן (עבודס זרס לד.): על העולה. ממר סעולס ולם

(62) וחלח לחם שמן. סיא רצוכה, שסיס מרצה בה שמן כנגד החלות והרקיקין, כך מפורש במנחות (עת.):

garments with him. garments, and his sons, and his sons and sanctified Aaron, and his upon his sons' garments with him, garments, and upon his sons, and upon Aaron, and upon his upon the altar, and sprinkled it oil, and of the blood which was And Moses took of the anointing

אַבְרוֹ וּבְּנְוֹו יִאָבְלֻוֹוּי: עמּלְאָנִם כַּאַמֶּר אַנְיָנִי, לְאִמֶּר צַּפּּפּיִרִית אַרְוּ וֹאָנִי עַבְּטְׁם אַמְּוֹר בְּסָלְ לְטַמָּא צִּבְסַלְ טִּוּרְבָּנִיּא בִּמָא ت چزار چَهْرُ، אָת־הַבְּשֶׂר בָּתָה בַשִּׁילוּ וָה בִּשְּׁרָ בָּהָר בַשִּׁילוּ בִשְּׁרָ בַּהָרַעַ מַשְּׁכַּן رَنْهُوْلَ فَأَضِّلَ هُكُ هِيَرَا إِهُكُ يَهِوْلُ فَهُمَا كِهِيَااً إِكْبِوَابَهُ

מוּמֵד וְּאָם שֹאִלְלְוּ וֹמִׁלֹא וֹטַמָּו שִּלְּלְוּ זִמֵּיִם וֹנִים

saying: Aaron and his sons shall eat of consecration, as I commanded, it and the bread that is in the basket of the tent of meeting; and there eat his sons: 'Boil the flesh at the door And Moses said unto Aaron and to

idaLet: 🍜 וְׁעַפִּוּעָר בַּבְּמֶּר וּבַלְעָם בַּאָמ וּרִישִּׁהַאַר בְּבִמְרָא וּבְלַטָּמִאַ

בְנוּרֶא הֵיקְדֹוּן:

flesh and of the bread shall ye burn And that which remaineth of the

מבאובם בו הבהנ ולמם ומבא מפמיר שׁבְעַנְת יָמִים עַּדְי יָהם מִלְאָת יָמֵין שָּבְעָּאָת יִמֵּין שִּבְּעָה יִמִּין עַבּי הַ מִיּשְׁיִ بضَقِيَا لِ אِثِر مِنْ مِن كُمْ يَهُمُ الْمُؤَلِّمُ مِنْ مُؤَلِّ الْمُؤْلِمُ فَي نَظِمِنا

יומין יהקרב קורבנכון: ומו טובלוכון אבו הַבָּהֹא

shall consecrate you seven days. consecration be fulfilled; for He days, until the days of your ٤٤ door of the tent of meeting seven And ye shall not go out from the

make atonement for you.

יְחְנָח לַעֲּשָׁת לְכַּפָּר עֲּלֵיכֶם: ** כַּאַשֶּׁר עְשֶׂה בַּיִּוֹם הַנָּה צְּנְהְ כְּמָא דַעֲבַר בְּיוֹמָא הָדִין פּפּיר \$4_;\\\

الذ خشقت خحفته قحردباء

am commanded. the LORD, that ye die not; for so I seven days, and keep the charge of meeting shall ye abide day and night And at the door of the tent of

LORD hath commanded to do, to

As hath been done this day, so the

خركا خُتاننه: אָט_מִאָּמֹבֶע וֹעוֹנִע וֹלַאָ שַׂמֹנִעוּ ינּ נְלְנְלְעִ מִּבְעָּנִי נְמִים ׁנִמְּמַבְמָּם بؤريا لاپر مائيا مي لائات الوام

בּגוֹ וֹבֹא טֹמוּטוּן אָבוּג כֹּן וֹטֹמּבוּוּ וֹט מֹמֹבַע מוֹמֹבָא ומם ולילי שִׁבְּעָא יוֹמִין ובה משפן זמנא החברו

And Aaron and his sons did all the

ದೆಜ್ಞಗ: (ರ) י ווֹמֹמְ אַנְינִוּן וּבֹּלְנוֹ אָנוּ בַּבְּ

FCWT: ĽĠĊ(L וַעַבְּר צַּהַרֹן וּבְנוֹהִי יָת כָּל

commanded by the hand of Moses. things which the LORD

פמיקים הַדְּבָרְים אֲשֶׁר־צְּנֶה יְהֹוֶה בְּיַר־

before Pesah, read the Haftara on page 178. Haftara are on page 165. On Shabbat Parah, read Maftir and Haftara on page 169. On the Shabbat The Haftara is Jeremiah 7:21 - 8:3 & 9:22 - 9:23 on page 140. For Shabbat Zachor the mastir and

خَجَنَابُا نِخْطُئُدُ نِخْنَظُتُ، نَهُلُجُح: אמייי ויְהִי בּיִּוֹם הַשְּׁמִינִי קְרֶא מֹשֶּׁה

משה לְאַהַרֹן וְלְבָנִיהִי יִלְסָבֵי נעוֹע בּיומָא הָמִינָאָה קָרָא

sons, and the elders of Israel; day, that Moses called Aaron and his And it came to pass on the eighth

ΧI

98

ŧξ

שכקן גדול מעון פרישה קודם יום הכפורים שצעת ימים, וכן הכהן השורף את הפרה: (אצ) צוה ה׳ לעשות. כל שבעת הימים ורו"ל דרשו (יומל ב:) לעשות, וה מעשה פרה, לכפר וה מעשה יום הכפורים, וללמד

(פצ) ולא חמותו. סל לס לל מעשו כן, רי למס מייניס מימס:

(36) ויעש אהרן ובניו. לסגיר שנמן שלה סמו ימין ושמהל:

(I) ויהי ביום השמיני. שמינילמלוליס, סול ל"מייםן, שסוקס סמשכן צו ציוס, ונעל י' עמכות סשנויות צמדר עולס (פרק

ז): וליקני ישראל. לסשמיעם שעל פי סדבור אסרן נכנם ומשמש בכסונס גדולס, ולא יאמרו מאליו נכנם:

וֹאַמֹּר לְאַנִּירָן סַב לָבַ הֹנגַּלְ בַּר

שמומם ועלבר לפני והוה: בּוֹבְבַּׁלֵב לְטַמָּאִט וֹאָנֹגְ לְמָלְט שִנְבֵּוּ לְטַמָּטֹא וּבַבר כַהַּלְטֹא וּנְאָמֶר אֶל־אַנַרְן קַח־לְּוֹּ עַנֶּלְ

נְבֶבֶשׁ בְּנִי־שְׁנְה הְמִימִם לְעֹּלֶה: לְטַׁנְ מְּמִּנִעְ לְטַמְּאִנִי וֹמְנִילְ לְמֵנִתְּרַ סַבִּנִי אַפֹּנִר פַּרַ מִּיִּין ^י וֹאָּלְ_פֹּלֵּוּ וֹמִּבְאֵלְּוָ נֹמִם

٪۲۵۵۵ בַשְּׁמֵן בֵּי הַיּוֹם יְהְוָה נְרְאָה דְפִּילִא בִּמְשָׁה צָּרֵי יוֹמָא דִין

הַמְּלְת נַיִּעַּמְרָוּ לְפְּנֵי יְתְּוֹת: פׁנוֹ אַבְיל מוְמֹּצ וֹיִלְבוֹנ כֹּלְ בְלַבָּׁנִם מָהָבּן וֹמִּנֹא וּלֵנִיכוּ , ניקחֿוּ אָתְ אֲשֶׁר צִּיְּהַ מִשֶּׁה אֶל[–]

ללוג געלונ: <u>בּנְיּׁהְ יְהְוֹיִהְ הַמְּמְהְ וְנִרְאְ אֶלְנְכֵּם וְלָפַשִּנְהְ וֹוְ הַמְּבָּרִוּן וְיִהְנְּלְ</u> וַיַּאַמֶּר מֹשֶּׁה זֶהְ הַדְּבֶּרְ אֲשֶׁרְ וֹאָמָר

لْمُن مَذِينًا لَحَقْد خَمَلُكُ بَحُمْدً ליי אֶל־הַמִּוְבֵּחַ נַצְּשֶׁה אֶת־חַמְּאַהְףֹ ניאמר משָׁה אֶל־אַהַרֹן קַרָב נַאַמַר

וְכַפַּׁר בְּעַּבְים כַּאָמֶר צַנְּה יְהַנְה: בְּלֵם וֹהְמֵשׁ מִּעַבְלוֹבְלוּ בִּלִּם

נַיִּשְׁתְּטְׁם אָּתְ־עָּגָלְ תַּחַשְּׁאָת אַשֶּׁר ַ יָּת עַּגָלְא דְּחַשְּׁתָא דִּילִיה: אָּלְ עַמְּוֹבְּעַ וּלְבִוּב אַנִירוּ לְמָּבְבָּטְא וּנְכַּס

> شِكْمُنا كَشَكْلُه: לְטַמְּטֹא וֹמֹנג וֹאִמָּר בָּנֵי מָּנָא

> > خُدْد نَشِلُ×ُح كَٰمَخْدِح

יְּחְנֵּח וּמִנְחָה בְּלוּלֶה לְוַבְּהָא בֶּרָם יִיָּ וּמִנְחָהָא לַאָּוֹכְ כַאָּבְלָנִים כַּוֹבֶּעַ וֹעוָר וּדְכַר לָנִכָּסַע לוּדְשָּׁנָא

וכפר עליהון בְּמָא הַפַּמִיד יִינִ:

המא נהבוד יח קורבן שמא

וני הֹלִטֹב וֹכפּר הַלְב וֹהַלְ

לַמּגַבּטֹא וֹהַבֹּגַב וֹט טַמִּטֹבַ

ځربا نځلې د.ز:

משָת לַאַנַרָן לַרַב

בֿל בְּנְשְׁמַא וֹלֵמוּ בַּבְם וֹנִי: וֹלונודו וֹנו צַפַּבּוֹג

וֹשׁבֹא בּוֹ מִשׁנֹב, לַכוּוֹ:

mingled with oil; for to-day the the LORD; and a meal-offering and an ox and a ram for

Lояр арреагеth unto you.'

which was for himself.

commanded.'

and slew the calf of the sin-offering,

So Aaron drew near unto the altar,

atonement for them; as the LORD

offering of the people, and make

and make atonement for thyself,

LORD may appear unto you.

and for the people; and present the

sin-offering, and thy burnt-offering, near unto the altar, and offer thy

And Moses said unto Aaron: 'Draw

ye should do; that the glory of the which the LORD commanded that

And Moses said: 'This is the thing

drew near and stood before the

commanded before the tent of

meeting; and all the congregation

And they brought that which Moses

peace-offerings, to sacrifice before burnt-offering;

without blemish, for a and a lamb, both of the first year, he-goat for a sin-offering; and a calf thou shalt speak, saying: Take ye a And unto the children of Israel

blemish, and offer them before the ram for a burnt-offering, without a bull-calf for a sin-offering, and a and he said unto Aaron: 'Take thee

- (2) קה לך עגל. לסודיע שמכפר לו סקצ"ס ע"י עגל זס על מעשס סעגל שעשס:
- (4) בי היום הי גראה אליכם. לסטרום טכינמו במעטס ידיכס, לכך קרבנום סללו במין חובס ליוס זס:
- ומכטן טטט למד: חמאחך. עגל בן בקר: ואח עולחך. מיל: קרבן העם. שעיר עזיס ועגל וכבש. כל מקוס שנאמר עגל בן שנס סוא, (ק) קרב אל המזבח. שסיס מסרן ניש וירם לגשם, מתר לו משם למס מיש, לכך ננסרם (מ"כ פרשמם ה, מ): אח

46

הַּלְמִוֹ וֹלֵבוֹת בַ בָּבָם וֹנִי:

رَيْمِ هُر_رُونِهِ يَقِيْظُنَ: מֹלַ שַּׁבְּנִינִי עַמִּוֹבְּעַעַ נִאָּעַ עַבְּעָבָּעַ מִלְ שַּׁבְּנִינִי עַמְּוֹבָּעַ נִיִּע בַּמָּא ַ אֶלְתְ וֹיִּסְבָּׁרְ אָבְּבֹּמוְ בַּבְּם וֹיִשׁוֹ יִסְבַּרְ אָבְּבֹּמִיה בַּדְטָא וֹיַדַב ַנַגַּלַנְרַנִּ בַּٰנְ**ָּ אַנִּיֹנַוֹ אָנִי וַיַּבְ**ׁחָ וֹלֵנִוּכִנּ בָּנִג אַנַּבווֹ נִי גַּמָא כְּנִנִּ

אַביק ליסוֹדָא דַּעַרְבָּּהָא:

the altar. poured out the blood at the base of upon the horns of the altar, and his finger in the blood, and put it the blood unto him; and he dipped And the sons of Aaron presented

יְהְוָה אָת־משֶה: הקטיר המובחה כאַשֶּׁר צְנָה אַסִיק לְטַרְבָּחָא בְּטָא דְפַקּיר י היּהָבֶר מוֹ הַכְּבָר מוֹ הַהַּמָאַ הַיִּגְרָא מוֹ כַּבְּיָא מוֹ הַשְּׁהָאַ הַיִּבְּרָא מוֹ הַשְּׁהָאַ וֹמִע עַעְּלֶב וֹמִע עַכֹּלְ,ָע וֹמִע וֹנִע עַּוֹבֹא וֹנִע כּוּלְנִעֹא וֹנִע

ू एप दांख्रापः

the LORD commanded Moses. he made smoke upon the altar; as lobe of the liver of the sin-offering, But the fat, and the kidneys, and the

בְּאֵשׁ מִחָוּץ לַמַּחֲנֶה: ישרפּל וְאָרַ הַבְּשֶּׁר וָאָרַ הַעָּרָר שְׂרֵך וְיָה בִּשְּרָא וְיָה מַשְּׁבָּא אִיִּקִיר

בּׁנוּבֹא מִבּבֹא לְמַמָּבוּנִיֹא:

Aaron's sons delivered unto him the And he slew the burnt-offering; and

burnt with fire without the camp.

And the flesh and the skin were

blood, and he dashed it against the

מַּגְעַם מִּנְבִּי מַלֵּגִב: אַבוֹרָן אָלִינְ אָנִי עַבְּיִם וֹיּוֹנִלֵעוּ אַנִירָן כִּיִּי יִנִי בַּּמָא וֹזִבֹעוּי הַּכְ וּוֹמָטַׁס אָטַ עַמְלְצִׁי וְוּלִּאָאַ בַּדְּנִ עַנֹכֹס זִט הַּלְטָא וֹאַמָּמִנאַ בַּדִּנ

מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר:

them smoke upon the altar. piece, and the head; and he made burnt-offering unto him, piece by And they delivered the

altar round about.

قر_آظاظا: לְנְיִם וֹאָם בַּיִבְאָהִ נַּלְּמֶּבְ לְאֵּבְרַבִּא נִיָּם בַיִּהָא וֹאָפַּוּל ני וְאֶחַדְעַלְּה ゖヸヹ゙ゟゖ

מַל מַדְבְּחָא: אָלֶוּנְ וֹנִינִי הַּלְטַא אַמְּמִּגִּאִּנִּ כְיִנִי

the burnt-offering on the altar. legs, and made them smoke upon And he washed the inwards and the

एंश्रेह्रपंप: הקרְעָיִם וַיּקְמֶר עַל־הְעַלֶּה וְאַפֵּיק עַל עַלְהָא לְעַרְבְּהָא: آذلتا څن تۆك 🗖

וֹשַׁלָּיִלְ זֹט עַּוֹא וֹנִט בֹבֹתּנֹא

And the people's offering was

נּוֹמְטַמְׁעוּ זְיִנְשַׁמְּצִעוּ כָּבִאּמִון: וּלַבֶּר אָט לֹוֹבָּוּ טִבְּאָם וּיּפֶּט

خَطَلُمُكِينَ : בלממא ונלסיה וכפר בדמיה וּנְסֵּיב יָה צְפִּירָא דְּחַטְּּהָא וְקְרֵיב יָה קּפִּירָ

for sin, as the first. people, and slew it, and offered it the sin-offering which was for the presented; and he took the goat of

אָר־שְׁעָּר דַחַטְּאָר אָשָׁר לַעָּם

אָם הַמְלֻּע

לנּהְשְׁבֹי וֹלַבוּר וֹנִי הַלְטִא וֹהַלְנִי

according to the ordinance. presented; and he offered it And the burnt-offering was

91

Þι

٤ı

71

п

Οī

מלבר מלנו עַבְּפָר:

91 [:4]

מהלע הפלא: حَوَزُ مَقْدُبُ رَيْطِهُكُ مِنْ لَمَا يَتِمَا لِاللَّهِ مِنْ الْأَوْمِ مِنْ مِلْجُوبِهِ فِل וּנֹמַבַא וֹלַבור וֹט מֹנִטַטֹא וּמִלָא וֹבוּטַ

of the morning. the altar, besides the burnt-offering therefrom, and made it smoke upon presented; and he filled his hand And the meal-offering was

(II) ואח הבשר ואח העור וגוי. לא מלינו ממאם מילונס נערפם אלא זו, ועל מלואיס, וכולן על פי סדנוכ:

(12) וימציאו. לשון סושמס וסומנס:

(15) ויחשאהו. עשקו כמשפע מעלת: בראשון. כעגל שלו:

(16) ויעשה כמשפט. המפורש בעולת נדבה בויקרת (בילה כ.):

(עו) וימלא כפו. סיא קמילס: מלבד עלה הבקר. כל אלס עשה אחר עולת החמיד:

סָבֶיב: מַל־הַמִּוְבָּחַ آنالُـٰكُلان וַנְמָּגָאִי בְּנָּגְ אַנְדְרָן אָנַרַ<u>הַדְּ</u>ּם עַמְּלְמִים אָמֶּוֹר וַיִּשְׁחַט אָת־הַשּׁוֹר וְאָת־הָאַיִל וּנְכַס יָת תּוֹרָא וָיָת דִּכְרָא

וֹאַמְטָּהְיאִי בְּנֵי אַבְּרָן יָתְי דְּמָא לַמְּשׁׁ נִכְּסַע

he dashed it against the altar round delivered unto him the blood, and was for the people; and Aaron's sons sacrifice of peace-offerings, which He slew also the ox and the ram, the

וְעַבְּלְגֵע וֹיִנְבָרָע עַבְּבָּרִי: نظِلَ سُمِّنَ سُمَخَٰنُك لَسَطُوفَ لِيحَدُرُ مِيْنِيْمِ لِسُقَدَ

וֹכוְלִוֹטֹא וֹשֹׁגֹּר כַּבֹּבֹא: מו_השור וות תוביא מו תורא ימו

the lobe of the liver. the inwards, and the kidneys, and the fat tail, and that which covereth and the fat of the ox, and of the ram,

एक्।द्वापा: تبازره にさばし אָּטַ עַּטְׁבְּלָּיִם בְּעָרְ וְּמִּוּאִי נִים עַּרְבָּיָּאִ מֵּכְ עַבְּוֹנִיִּאִ

תְּחֶלְבֶּיִם וְאַפִּיק תַּרְבָּיָא לְעַּרְבְּחָא:

And the breasts and the right thigh upon the altar. breasts, and he made the fat smoke

And they put the fat upon the

Aaron waved for a wave-offering

Defore the LORD; as Moses

בּאֲשֶׁר צַנְה משֶה: הגיף אַהַרֶוֹ מְנוּפֶה לְפְּגֵי יְהֹוְהַ נְאָט בַּטְאָנִט נִאָּטְ הַּגְּל בַּנְּטְגן נִיָּט בַּנִּטְא נִיָּט הָּלֵא בַּנִּמָּנִא

בְּמָא דְפַקּיד משֶה: אַבום אַבון אַבמא פובם ווֹ

burnt-offering, and the offering the sin-offering, and the them; and he came down from toward the people, and blessed And Aaron lifted up his hands

peace-offerings.

commanded.

لْلَمْكُلِدِ لْلَهُمُكُمِّدُهِ: לוֹלְנַבְים וּנִנֵּג מִגְּהָשׁ עַנַשַּׁמָּאַנוּ וּוֹמָא אַנְינָן אָנַינִגָּר אָבַינִאָם

וְנְכְסַתְ קוּדִשְׁיָא: נְתְּבְעָא **CACCET** لالتالة

the people. glory of the Lord appeared unto all and blessed the people; and the the tent of meeting, and came out, And Moses and Aaron went into

다셨ㅁ: لاثأثا

אָבְבַבַּבְ וֹאִטֹוּבִי, וֹלֵבֹא בַּוֹּג בַבַבַ מַּמָא: בּ מוֹמֶר וַיְּצְאָׁ וְיְבְּרְכִיּ אָת הַעָּהְ וְמִּנְאִ וּנְפַּקוּ וּבְרִיכִיְּ יְתְ עַמָּא נַיְבֹא מֹשֶׁה וְאַהַרֹן אָל־צִּהֶל וְשָּׁאַל מִשֶּׁה וְאַהַרוֹ לְמַשָּׁכַן

(19) והמכסה. מלג המכקה את הקרג:

- (מנמות קב.): (OS) וישימו אח החלבים על החזוח. לאחר החנופה וחון כהן המניף לכהן אחר להקעירה, ומלאו העלינים למעה
- (שב) ויברכם. ברכת כסניס, יברכך, ימר, ישמ: וירד. מעל סמובת:
- שהמקום במר בו: . אשר גוס ס' מעשו ויכא אליכס כבוד ס', אסרן אחי כדאי ומשוב ממני, שעל ידי קרבנומיו ועבודמו משרס שכינס בכס, ומדעו יאומרים למשה, משה רבינו כל הטורח שטרחנו שחשרה שכינה בינינו ונדע שנחכפר לנו עוץ העגל, לכך אמר להם זה הדבר ידיכס. לפי שכל ז' ימי המלואים שהעמידו משה למשכן ושמש בו, ופרקו בכל יוס, לא שרחה בו שכינה, והיו ישראל נכלמים לישרחל: - ויצאו ויברכו אח העם. המכו ויהי לעם ה' קַלהַינו עַלִינו (מהלים ל, יו), יהי רלון שמשרה שכינה במעשה שכינה לישראל, אמר לו למשה משה אחי כך עשים לי שוכנסחי ונחביישחי, מיד נכנס משה עמו ובקשו רחמים וירדה שכינה כל סקרבנות ונעשו כל סמעשים, ולה ירדס שכינס לישרהל, סיס מלמער והומר, יודע הני שכעם סקב"ס עלי, ובשבילי לה ירדס שבודס, אף ביאס מעין עבודס, סא למדם למס נכנס משס עס אסרן למדו על מעשס סקערם. דבר אחר כיון שראס אסרן שקרבו משה עם אהרן, ללמדו על מעשה הקטרת, או לא נכנס אלא לדבר אחר, הריני דן ירידה וביאה טעונות ברכה, מה ירידה מעין (33) ויבא משה ואהרן וגוי. למס נכנסו, מלחמי בפרשת מלוחיס בבריימה סנוספת על מורת כסניס שלנו, למס נכנס

זוֹפֹלוּ מַּלְבַּלוּ וּמַבַ עַשְׁלְבְיִם וֹנִיף בְּלְ עַמְּם נִיּנְהָ נִיִּנִי שַּׁבְבָּיִא נְשִׁוֹא פָּלְ מַמָּא מליםי על־הַמִּוְבֶּחַ אָת־הָעֹלָה וְאָת־ נַאַּכַלָּה עַלְ עַרְבָּחָא יָה עַלְהָא

בּוֹנוֹע אַטַּם: לפְּנֵי יְהוֹה אֵשׁ זְרָה אֲשֶׁר לֵא וּנֹמִּימוּ מֹלֵיהַ לַמִּבָּה וּנֹלַוּיבוּ x אָנשׁ מַחְמָּתוֹ וַיִּמְנִי בְּחֵן אָשׁ וּיִקְתָוּ בְּנֵי אַבְּרָן נָדֶב וַאָּבִיהוּא

אִוֹטֶׁם וֹּימֵעוּ לִפָּׁוֹ, וְעַוֹּע: ַ נַהָּצֵא צִּשׁ מִלְפָּנֵי יְהְוָה נַהַאָּכַל

בַּבְּבַר נֵיּהָם צַּבַּרוֹ: בלורבי אַקישׁ וְעַלְים וְעַלְים בְּנִי בְלִים אָנִקּרִים וְעַלְ אָפָּוֹ בָּלְ תַּמָּא ֶ אֵּמֶּבְ-גַּבֶּּבְ יְּבְוֹיִנְיִ וּ לֵאִמְּבְ גַּמִּבְּיִלְ יִיְ לְמִוּמִּבְ בַּבְּּלְבִיבִי ַנּיֹאַמֶּר מֹשֶּׁה אֱל־אַהַרֹּן הוּאַ נַאֲמַר מֹשֶּׁה לְאַהַרוֹן הוּא

द्यागार्थ द्वां द्वां द्वां द्वा אַבוּכֹם מִאָּנִי פֹּנִי-בַּלְבָּהְתְּ אָבִי- מִנְבִוּ נִינִ אָבוּכִוּוֹ מִוּ בֹּנִם וַנְאַמֶּר אֲלַטָּׁם לֻוְרְבֻׁוּ שְׂאָוּ אָתִר דְּאַנְּרוֹ נַאֲמַר לְחֹוֹן קרוּבוּ אֶלְגִּפָּׁן פֹֿדָר, מֹוּהַאֵּלְ בַּבְ אַנִדְנוֹן וּלְאָלְגִּפּׁן פֿדָר מֹוּהָאַלְ אַנְוֹפַוּנִי, וּיִלְבָּא מְמָּע אָבְבֶּיהָאָאָבְ וֹאָבַ יַלְבָא

は發下: מְטִוּאַ לְמִּטְנְיִׁרְ בַּאַמֶּר דְּבֶּר לְמִבָּרָאָ לְמָאָרִיהָא ر يرج إد المنهم المحمود المناه المنا

וְאַבַּעוּ וּנִפַּלוּ עַל אַפַּיהוֹן: נַהְצָּא אֵמִּ מִלְפְּנֵּוֹ, יְחַנְְּח נִשְּאַכַלְ, וּנְפַפַּח אִישְׁמָא מִן בֵּדָם יִיָּ

قظيد ئنديل: בוב וו אומטא מכבוטא גלא הקבע לסבע בסמון ולוורנ ווברו לבון אושמא ושויאו וֹאָבֹיהוּא גָּבַר מַחָהִיהַיה ב<u>ְ</u>נָג אַבֿרן נָדֶב

נאַכֹּלַם וֹמָהוֹן וּמִיתוּ בֶּוֹה וֹוֹ: ווֹפּלע אַיִּמְטֹאַ מִן בוֹבֶם וֹנִ

אָטִוֹפֿר ישְׁמִיק אַבַּרוֹ:

לוּבְשָּׁא לְמִבּּבְא לְמָאָבוּיִםאּ:

their faces. saw it, they shouted, and fell on and the fat; and when all the people upon the altar the burnt-offering before the LORD, and consumed And there came forth fire from

not commanded them. fire before the LORD, which He had incense thereon, and offered strange and put fire therein, and laid Aaron, took each of them his censer, And Nadab and Abihu, the sons of

Χ

them, and they died before the before the LORD, and devoured And there came forth fire from

And Aaron held his peace. all the people I will be glorified. Me I will be sanctified, and before Through them that are nigh unto is it that the LORD spoke, saying: Then Moses said unto Aaron: 'This

camp.' from before the sanctuary out of the Draw near, carry your brethren uncle of Aaron, and said unto them: Elzaphan, the sons of Uzziel the And Moses called Mishael and

Moses had said. in their tunics out of the camp, as So they drew near, and carried them

(אב) וירנו. כמלגומו:

בויקרא רבה (יב, א): יין נכנסו למקדש. מדע שאחר מיחמן הזהיר הנומרים שלא יכנסו שמויי יין למקדש, משל למלך שהיה לו בן בימ וכו', כדאימא (ב) וחצא אש. רבי לליעור לומר לל ממו בני לסרן ללל על ידי שסורו כלכס בפני משס רבן, רבי ישמעלל לומר שמויי

ڠֵלֹסִים מִמְּקְדְּשֶׁיף (מסלים פח, לו), אל מקרי ממקדשיך אלא ממקודשיך: העם אכבר. כשהקצ"ה עושה דין בלדיקים מחיירה, ומחעלה, ומחקלם, אם כן באלו, כל שכן ברשעים, וכן הוא אומר גוֹרֶא קבל, שנמייחד עמו הדבור, שנאמרה לו לבדו פרשם שמויי יין (מ"כ שם לו. ויק"ר שם). בקרובי. בבמירי: ועל פני כל כואס אני שסס גדוליס ממני וממך (מ"כ פרשמא א, כג. ויקרא רבס יב, ב): 🌱 וידום אהרך. קבל שכר על שמיקמו, ומס שכר (ובמים קמו:). אמר משם לאסרן, אסרן אמי, יודע סיימי שימקדש סבימ במיודעיו של מקום, וסיימי סבור או בי או בך, עכשיו (3) הוא אשר דבר וגוי. סיכן דבר, וְלַעַדְּמִּי שֶׁמֶּס לְבְּגִי יָשְׁרָמֵלְ וְקְדְּשׁ בְּכְּלִי (שמוח כע, מג), חל מקרי בכנודי חלה במכובדי

לחבירו, סעבר את המת מלפני הכלה, שלא לערבב את השמחה: (4) דד אחרן. עוזיפל פֿמי עמרס סיס, שנפֿמר וּבְּגֵי קְסְמ וּגו' (שמות ו, ית): שאר אח אחיכם וגוי. כפֿדס ספֿומר

אַשֶּׁר שְּׁרָךּ יְהְנְה: בֵּית ישְׁרָאֵל יַבְּפוּ אָת־תַשְּׁרַפְּׁה בֵּית ישְׁרָאֵל יִבְפוֹן יָת יַקּידְתָא האיהיד ייי בֿק_עַמּגַע יקּצָּע יַלְצָּע יַלְצָּע יַלְאָר יַלְצָּע יַלְאָר יִלְצָּע יַלְאָר יִלְאָּע יִבְיּיִ בְּיִּלְאָ יִצִּעִיכִוּן בָּלְ לאַ שׁפּּׁבֶּמנִ וֹלָאַ שֹׁמְשׁנּ וֹמֹלְ שִׁבּּנֹּמנּו וֹלָאִ שׁמוּשנּו וֹמֹלְ באָהגפֿם אַּלְשַׁפַבְּעַהוּ וּבֹלִבִגפֿם עַנִבּוּן פּגרוּה וּלְבוּהָגכוּן לָאִ يرخ لا ا خَرْيَار يَا خُرِيَار يَا خُرِيار يَا خُرِيار خُرِيَارُهُ لِمُ خَرِيَار يَا خُرِيار يَا خُرِيار に必びて

יהוָה עַלִיכָם וַיַּעַשְׁי פַּדְבָר רְבוּהָא דַיִּי עֲלִיכוֹן וַעָּבִּרוּ בְּפְּהְגָּטְא דְּמֹשֶׁה: جر-<u> ت</u>يشا نظڤِتَابِ אָבُלְ מִנְמֶּר לָאִ שֹׂלֵּאנְ יִמִּשַּׁרֵה מִהָּכּוֹ יִמִּיָּא לָאִ שֹׁפֹּלוּוֹ

ದೆಜ್ಞಗ: (ಡ)

رَزَا لَهَجُد جَمِ سَهْنَا جَنَفِنا لَعَد بقَدَة مُع نَهَنَا جَنَ

¿۲۲۵٬۵۵: מוְמֹּע וֹלְאָ שֹׁמִׁעוּ עֲשַׁע מוּלֶם וַמִּׁלָּא וֹלָא שׁמוּעוּן בָּיִם מִּלְם و بكثرك هَنِك خَصِهَرُه هُم هُم فِي نَا ذِي بَانِكَ مَقَادَ خَمْرَمَ ذِرِيا ذِمْهُ ذَا

بجرا הַשְּׁמֵא بجرا הַשְּּהָור: י וֹלְעַדְבְׁיִלְ בָּוֹן עַפְּצְׁיָחְ וּבָּוֹן עַעַוֹלְ וּלְאַפֹּוֹחָא בּוֹן לוּוַחָא וּבוֹן

אָלִיהֶם בְּיַר־מֹשֶׁה: (פּ) خَرِينَاؤِره لِجَهْد يَكِثُل يُعِزِّن كَرْمُرْم يُمَرِّر زُرْ ذِيهِا فِيلَة نَّا مَانَ مُن خَيْرٌ نَشِلَهُمْ كُن نَزِهَا خُمُرُفُهُ بَن خَيْرَ نَشِلَهُمْ نَن خَر

<u>אֶל־אַנִּרן וֹאַמִּר מִמָּר לִאַנַרן וּלְאָלְהַּזָּר</u>

מְאָבוֹע בּלְמָא טַמִּנְעוּן אָבוּ, מָאָב

ר ניְדַבֶּר יְהַנְּה אֶל־אַהַרִין לֵאִמִּר: יִּמִּלֵיל יִיָּ עָם אַהַרוֹ לְמֵימִר:

خئت،حبا:

עולָא יבון מַסְאַבָּא יבון דַּכְּיָא:

the LORD hath kindled. of Israel, bewail the burning which let your brethren, the whole house wroth with all the congregation; but that ye die not, and that He be not go loose, neither rend your clothes, sons: 'Let not the hair of your heads unto Eleazar and unto Ithamar, his And Moses said unto Aaron, and

according to the word of Moses. LORD is upon you.' And they did die; for the anointing oil of the door of the tent of meeting, lest ye And ye shall not go out from the

:Suives And the LORD spoke unto Aaron,

generations. forever throughout your ye die not; it shall be a statute ye go into the tent of meeting, that thou, nor thy sons with thee, when 'Drink no wine nor strong drink,

and between the unclean and the between the holy and the common, And that ye may put difference

the hand of Moses.' Говъ раср грокеп илео спеть Бу of Israel all the statutes which the and that ye may teach the children

- (£. 40 CL): (5) בכחגחם. של מסיס, מלמד, שלה נשרפו בגדיסס, הלה נשמחם, כמין שני חימין של הש וכנסו למוך חיממיסס (סנסדרין
- ולא חמוחו. סא אס מעשו כן, מומו: ואחיכם כל ביח ישראל. מכאן, שלרמן של מלמידי מכמיס מועלת על סכל (6) אל חפרעו. אל מגדלו שער, מכאן שֶׁמְבֵל אסור במספורם (מועד קען יד:), אבל אסס אל מערבבו שמחחו של מקוס:
- (9) יין ושבר. יין דרך שכרומו: בבאבם אל אהל מועד. אין לי אלא בבואם לסיכל, בגשמם למובה מנין, יאמר כאך להמחבל בה:
- כאן עשה גישה מובה כביאה אהל מועד (ה"כ פרשהא א, ד): ביאם אסל מועד, ונאמר בקידוש ידיס ורגליס ביאם אסל מועד (שמוח ל, כ), מס לסלן עשס גישם מוצח כביאם אסל מועד, אף
- (10) ולהבדיל. כדי שמנדילו נין ענודס קדושס לממוללמ, סא למדת שאס ענד ענודתו פקולס (שס ת. זנחיס יו:):
- בעבודמס מימס, ואין מכמיס בסוראמס במימס: (11) ולהורח. למד, שאפור שיכור בהוראה (מ"כ), יכול יהא חייב מימה, חלמוד לומר אתה בנייך אָפָן וּלא חמוחו, כהנים

בוא: מֹבּגוּת אַבֶּל הַמִּוְבָּחַ בָּי לְבָהַ הַנּוֹמָבֶת מֵאָשֵׁי יְהְנָה וְאָכְלִיהָ ددره، هُذُمْيُد نُهُم هِنتُمُد ١ حُدُر هُذُمُنُد نَمْت هَنتُمُد خَبَين،

ובוני ליבן צַּוּיִיני: בַּי חְקְּךְּ וְחְלִ בְּנֶיִרְ הִוֹא מֵאָשֵׁי נאַכּלְשֵּׁם אָטַׁעְ צַׁמְּלַנִם מַבְנְהָה

הַלְטָּוּ בַּדָּוּ וֹהְבַאָּב: لأكك لألم خثرك نفيد منختد אַטַּע יִבְגָייָר יִבְנָהָיִר אָטָּוֹד בָּיִ ** הַמְרוּמָה מְאָבְלוּ בְּמָקוֹם שָהוֹר נאַע חַוָּע בּטִּמּלָּב נאָתו שָּׁנִל

בּאַמור צוָה יְהוָה: خانالا مبدود رجير بدئي ببند رأب הֹל אֹמֵּה עַשְׁלְבִים וֹבְיאוּ לְעַלֵּוֹב עַאַבׁמוּטֹא הַלְ מַנַבְּנֹּה עַבַּנֹּא שָׁוֹלְ הַהְּרוּמְה וַהְוַוֹּה הַהְּנוּפְּה שְּקְא

בַנִּיִםְרָם לֵאֵמֶר: אַלְהֹזֹר וֹהַלְאֵיטִמֹר בֹּדֹּוֹ אַנִירֶן ^{ממיזי} מֹשֶה וְהַבָּה שַּבְרְּ זַּיִּקְצַּף עַּלְ־ ן אָתו שְׁעָיר הָחַשָּׁאת דָּרָשׁ דָּרָשׁ

> מֹבְבֹּטֹא אָבוּ עבמה עוּבָהוּוּ בּאַמְשַׁאַבוּ סַבוּ נִע מִנִּטַמַאַ ווִדַבֶּר מִשְּׁר אֵל־אַהַרֹן וָאָל וּמַלֵּיל מֹשֶּׁר עִם אַהַרֹן וִעָּם

XÚGÐL.U: עוא מפונבלוא בוו אבו כן אָבוּ טוּלָפֿע וָטוּלָט בּּוֹשׁ ומיקלון ומה בּאַמר קדיש

מְנְבְסָנוּ קוּדִשְׁיָא דְבְנֵי יִשְׁרָאֵל: עולפה וְעוּלָט בָּנָה אָטָּיָרִיבוּ גב. אַט יִבְנָד יִבְנָקָד עִּמָּד אָבי בּאַפֿבֹחִינִא שַּבַלְנוּ בַּאָּעַר ווֹט עַבוֹא בַאַבמוּטָא ווֹט מָּלַא

עַלַם כְּמָא דְפַּקּיר יְיָ: نت خك نخطك مقك خظت ושועון לאַבמא אַבמא פֿבם וֹנ באַפֿבאָניא נעריא

בְּנֵי צַּהַרְן דְּצִּאָהְהָאַבוּי לְמִימָר: יבונו הכ אַלְהֹוֹר וֹהַכְ אִינִימָר שַּׁבְעֵיה משָּה וְהָא אָתוקר ווֹט גַּפֹּונִא בַּוֹסִמֹא מִטַּבּׁת

> altar; for it is most holy. and eat it without leaven beside the offerings of the LORD made by fire, meal-offering that remaineth of the sons that were left: 'Take the unto Eleazar and unto Ithamar, his And Moses spoke unto Aaron, and

commanded. made by fire; for so I am due, of the offerings of the LORD because it is thy due, and thy sons? And ye shall eat it in a holy place,

To norblido of the children of out of the sacrifices of the given as thy due, and thy sons' due, thy daughters with thee; for they are clean place; thou, and thy sons, and thigh of heaving shall ye eat in a And the breast of waving and the

as the Lord hath commanded.' thy sons' with thee, as a due for ever; the LORD; and it shall be thine, and wave it for a wave-offering before offerings of the far made by fire, to of waving shall they bring with the The thigh of heaving and the breast

were left, saying: Ithamar, the sons of Aaron that angry with Eleazar and with behold, it was burnt; and he was the goat of the sin-offering, and, And Moses diligently inquired for

שעס, ואין כיולא בס לדורות, סולרך לפרש בס דין שאר מנמות: קא:): אח המנחה. זו מנחם שמיני ומנחם נחשון: ואכלוה מצוח. מה חלמוד לומר, לפי שהיא מנחם לצור ומנחם ַ וְמֶׁמְפַּגֵּל גַּס בְּעַד מַׁבֵּלן בְּעֵמ סַהַוֹחׁ (דבריס שס): - קחו את המנחה. אף על פי שאמס אוננין, וקדשיס אמוריס לאונן (ובמיס (דברים ע, כ), ומין השמדה מלה פְּנוּי בנים, שנהמר וַשַׁשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל (עמום ב, ע), והפלמו של משה בעלה מהלה, שנהמר (בו) הנוחרים. מן סמימס, מלמד שאף עליסס קנסס מימס על עון סעגל, סוא שנאמר וּבְּשַׁבֶּלן סִמְשַׁבַּף ס' מָאֹד לְסַשְׁמִידוֹ

(13) וחק בניך. אין לְבְּנִיֹם מק בקרשים: כי כן צויחי. באנינום יאכלוס (מ"כ פרק א, מ ובמיס קא.):

לומר כי מקך ומק בניך נמנו, מק לבניס, ומין מק לבנום (מ"כ שם י): במלק, אבל בניחיך לא בחלק, אלא אם חחני להם מחנים רשאים הן לאכול בחום ושוק, או אינו אלא אף הבניח בחלק, חלמיד שסיא מסיר מליכנם שם מלורעים, מכאן שקדשים קלים נאכלין בכל סעיר (שם נה.): אחה ובניך ובנוחיך. אמה ובניך שסס קדשי קדשים, סווקק אכילמס במקוס קדוש, אבל אלו אין לריכים מוך סקלעים, אבל לריכיס סט לסאכל מוך ממנס ישראל, (14) ואח חזה החנופה. על עלמי לצור: האכלו במקום טהור. וכי אם סראשונים אכלו במקוס ממא, אלא סראשונים

מנופה, וישוב המקראות שלא יכתישו זה את זה כבר פרשתי שלשתן בלו את אהרן (לעיל ז, ל): סכמוב מכומס בשוק ומנופס במוס. לא ידענו. ששניסס בסכמס וסנפס: על אשי החלבים. מכאן שסמלביס לממס בשעת (31) שוק החרומה וחזה החנופה. לשון משר סונף ומשר סורס. מנופס מוליך ומציא מרומס מעלס ומוריד. ולמס מלקן

68

خظتر نياتي: אָת־עַּוֹן הַעַּדְה לְכַפָּר עַלֵּיהָם עוֹא נֹאִטַּׁבּוּ לָכָּם לְמָּאִעְ מִנִּבְּהָּגוּ בִּנִא נִנִיפַּ נְבַנָּוּ حر خطرات تظهم چر ظهم چرهرت מַדְּיִעַ לְאִ־אָבַלְמֶּם אָת־תַחַשָּאַתְ

אַנַוּשׁ בַּפַּבָּשׁ בַּאָשֶׁר צַּוּוְתִי: הקדש פְּנִימָה אָבוֹל האִבְלוּ קוּדִשְׁא נַּנְיאָה מֵיכָל חֵיכְלוּ בוֹן כאַ עוּבָּא אָטַבַּמְטַ אָכַ בַּא לָא אִטַמַּל מִבְּמַטַ לָבִּינַ

ביום הייטב בְּעִינִי יְהוְה: אָטָר בְּאָלָה וְאָכַלְהָּי חַשְּאָת بذرئو رخير بديد تعجيهند פּ הַקְּרִיבוּ אָת־חַטְּאַהָם וְאָת־ וַיְדַבֶּר אַהַרֹן אֶל־מֹשֶׁה הֵן הַיֹּוֹם יִמִּכֵּיל אַהַרֹן עִם מֹשֶׁה הָא

は设に

אַבוֹרָן לאַמָּר אַבַבוֹם:

בְּעֵינְיו: (פּ)

್ [಼ಹ಼ರ್ಡ

خُرَفَتُم يُتَرْبِينِا كَالُم نَنْ: לְסַבְּּטִא מַּבְ טוִבּי כִּנְאָטַא طنيم מְבֵוּן לָא אַכַּלְטוּן זָת חַשָּׁתַא

נְיַנְעַ בְּלֵנְלְאֵא בְּמָא בְּפַבּינְרִינִי:

אַבלית חַשְּמָא יוֹמָא דִין הַחָקוּן זטי עקן קאלין אלי פון ונט הֹלְונטבוו פובם נו וֹהֹבהֹא יומא דין קריבו יָת חַשְּנִוּקְהוֹן

ווּישָׂב ושְׁמַע משֶה ושְׁפַר בָּעִינוֹהִי:

למומר לעון: عمر رزيج بتزي هُج مَهِم بهُج مِهِن الهُج مِعَدِد بن مِن مَهِد بَرَهَتِدا

> make atonement for them before iniquity of the congregation, to He hath given it you to bear the sanctuary, seeing it is most holy, and sin-offering in the place of the Wherefore have ye not eaten the

the sanctuary, as I commanded.' ye should certainly have eaten it in brought into the sanctuary within; Behold, the blood of it was not

the LORD?

of the LORD? have been well-pleasing in the sight the sin-offering to-day, would it things as these; and if I had eaten and there have befallen me such burnt-offering before the LORD, their sin-offering and their Behold, this day have they offered And Aaron spoke unto Moses:

well-pleasing in his sight. And when Moses heard that, it was

07

and to Aaron, saying unto them: And the LORD spoke unto Moses

ועל איחמר. בשביל כבודו של מסרן ספך פניו כנגד סבניס וכעם: לאמר. ממר לסס סשיבוני על דברי: דרוש דרש. שמי דריצות סללו, מפני מס נשרף וס, ומפני מס נסכלו סלו, כך סום במורם כסניס (פרק ב, ב) – על אלעזר ויש אומריס מפני אניגוח נשרף, לפי שהוא קדשי דורוח, אבל בקדשי שעה סמכו על משה שאמר להם במנחה ואכלוה מלוח: מודש, ומכולן לא נשרף אלא זה, ונחלקו בדבר חכמי ישראל, (בח"ר פרק ב, ח־י) יש אומרים מפני טומאה שנגעה בו נשרף, (15) שעיר ההשאה. שעיר מוספי ראש מודש. ושלשה שעירי המאות קרצו צו ציום שעיר שוים, ושעיר נהשון, ושעיר ראש

לשאח אח עון העדה. מכלן למדנו ששעיר כלש מודש סיס, שסול מכפר על עון מומלת מקדש וקדשיו, שתמלת שמיני ובמקום הקדש היחה, מדוע לא אכלחם אוחה: ואוחה נחן לכם לשאח וגוי. שהכהנים אוכלים ובעליהם מחכפרים: . אלא אמר להם שמא מוץ לקלעים ילאה ונפעלה: - בי קדש קדשים הוא. ונפעלת ביולא, והם אמרו לו לאו, אמר להם הואיל (קו) מדוע לא אכלחם את החשאת במקום הקדש. וכי מון לקדש הכלוה, והלה שרפוה, ומהו הומר במקום הקדש.

(18) הן לא הובא וגוי. שמילו סובא סיס לכם לשרפס, כמו שנאמר וְכֶל מַשָּמֹת אֲשֶׁל יוּבָא מָדֶעָּ וּגוי (ויקרא ו, אבול וממלת נחשון לא לכפרה באו:

וגוי: היום. אבל אנינים לילה מומר, שאין אונן אלא יום קבורה (שם ק:): היישב בעיני הי. אם שמעת בקדשי שעה, אין מייב להיות אונן עליהם כאלו, כגון כל האמורים בפרשת כהנים שהכהן מעמא להם: - ואבלחי חשאת. ואם אכלתי, הייעב שלני כסן גדול, ומקריב לונן (ובמיס קל.): - וחקראנה אותי כאלה. לפילו לל סיו סממיס בְּנַי, ללל שלר קרוביס שלני אמר להם משם שמא זרקתם דמה איננים, שהאונן שעבד חלל, אמר לו אהרן, וכי הם הקריבו שהם הדיועות, אני הקרבתי, לא, כאי, סכי כשרלס דבר לפני משס ולפני סנשיאים, זו מלאמי בספרי של פניס שני: - הן היום הקריבו. מסו אומר, אלא בדין שיסא מלמיד משיב את רבו, יכול מפני שלא סיס באלעזר לסשיב, מלמוד לומר וַיּאמֶר שֶׁלְשָּוֶר סַבֹּקוְ שֶׁל מַנְשֵׁי סַבְּבָא וגו' (שס איממר, ואסרן מדבר, סא ידעם שלא סימס אלא מדרך כבוד, אמרו, אינו בדין שיסא אבינו יושב ואנו מדברים לפניו, ואינו (פו) וידבר אהרן. אין לשון דבור אלם לשון שו, שנאמר וַיְדַבֵּר הָשָׁט וגו' (במדבר כה, ה). אפשר משה קלף על אלעור ועל חאבלו אחה. סיס לכס למכלס מף על פי שמתס מונניס: באשר צויחי. לכס במנמס:

(02) ויישב בעיניו. סודס ולה בוש לומר לה שמעתי (מ"כ פרק ב, יב): לך לסקל בקדשי דורום:

تَجْتَمُكُ لِمُجْرَدُ لِمُكِنَّا لِمُخْرَفُكُ لِمُخْرَبُهُ لِمُخْرَبُهُ لِمُخْرَبُهُ لِمُخْرَبُهُ ل וְאָת תַחַיָּת אֲשֶׁר תּאַבְלוּ מִבֶּל - דָא חַיְּהָא דְּהַיִּכְלוּן מִבָּל يَـٰخُــُكُ \$ُحــِـٰخُرۡدُ نَشُلُـُكُح حُكِمُكِ مَحْبِحِهِ مُصَافِئَة نَشُلُكُم خُمَّامُك

בַּבְּהַלְּהָ אַנְהַה תּאָבֶלוּ: שֶׁסַעִ פְּרֶסְת מַעֵּלָת גֵּרֶה שִלְפִין פַּרְסָתה מַסְּקְא פִשְׁרָא خِرا עַפְּהֶסֶת פַּרְסְׁה וְשׁׁסַעַת כֹּל דִּסְדִיקָא פַּרְסְתַה וּמַמְלְפָּן

ځ۵□: יפַרְסָה אֵינֶנִי מִפְּרִיס שָמֵא הַוּא הַנְּמָל בֶּי־מַעֲּלֶה גַּרָה הֿוּאַ + תַגַּרְה וּמִמַּפְּרָסֶי הַפּּרְסָה אָת־ אַר אָת־זֶת לַאִ תָאַכְלוּ מִמַעַּעַי

ופַּרְסָה לַאַ יַפְּּרָיס שָמֵא הָוּא הוּא ופּרָסְתִיה לָא סְדִיקְא ְ ןְאֶת־תַשְּׁפְּןְ בְּי־מַעֲלֵה גַרְהֹ הֹוּא וְיָת שַבְּזָא אֲרֵי שַפֵּיק פִּשְׁרָא

מְמֵאָר הָוֹא לְכֶּם: הוא ופּרְטָה לָא הִפְּרִיסָה היא וּפַּרְסְתַהְ לָא סְרִיקַא וְאָטַ הַאַרְנָבָה בֶּיְיַמַעֵּלְתְ וּנְרְ וְיָה אַרָנָבָא אָבִי מַסְּקָא פַשְּׁרָא

ַּנְרָה לְאַ־יָנְּוֹרְ שְׁמֵא הָוּא לָכֶם: הוא וְשׁׁסָע שֶׁסַע פַּרְסָׁה וְהָוּא ןאָת־דַחַוֹּיִר בִּי־מִפְּרִיס פַּרְטָׁה

בְּמִירָא בְּעַלְ אַרְעָּא:

בֹּבְמִּירָא יָתַה תַּיִּכְלְוּן:

סְדִיקְא מְסְאַב הוּא לְכוֹן: פַּמְבַא הוא ופַּרְסְתֵיה לָא פּבְסְתָא יָת נַמְלָא אָבו מַפָּוּל פַּהָבא נמסבום לבם זנו בון לא שולקון

מְסְאַב הוּא לְכוֹן:

מְסְאֲבָא הִיא לְכוֹן:

דוא לכון: נובנא פֿמָבא לָא פֿמָב מַסָאַב הוא ומַטְּלְפָּן טִּלְפִּין פַּרְסְתֵיה וֹנִי שְׁוּיִבְאַ אָבִי סְּדִיק פַּרְסְתָא

> beasts that are on the earth. which ye may eat among all the saying: These are the living things Speak unto the children of Israel,

the cud, among the beasts, that may wholly cloven-footed, and cheweth Whatsoever parteth the hoof, and is

unclean unto you. but parteth not the hoof, he is camel, because he cheweth the cud them that only part the hoof: the them that only chew the cud, or of Nevertheless these shall ye not eat of

hoof, he is unclean unto you. cheweth the cud but parteth not the And the rock-badger, because he

she is unclean unto you. the cud but parteth not the hoof, And the hare, because she cheweth

unto you. cheweth not the cud, he is unclean the hoof, and is cloven-footed, but And the swine, because he parteth

ולמיממר: לאמר לישראל, כשסיא אומר דברו אל בני ישראל, הרי דבור אמור לישראל, הא מה אני מקיים לאמר אליהם, לבניו, לאלעזר (1) אל משה ואל אהרן. למשס למכ, שילמר ללסרן: לאמר אליהם. למר שילמר לללעזר וללימתר, לו לינו ללל

זאח החיה מכל הבהמה. מלמד שסנסמס נכלל מיס (מולין על.): מאכלו וגוי. אף בשרלי המים אחו מכל מין ומין והראה להס, וכן בעוף ואח אלה חשקנו מן העוף, וכן בשרלים ווה לכם העמא: ויקרם רבה יג, ב): זאח החיה. מלמד שהיה משם אוחו בחיה ומרחה אוחם לא משכלו ואם לא משכלו. אם וה עליסס מצוח, ולאומות העולס לא אתר כלוס. משל לרופא שנכנם לבקר את החולה וכוי, כדאיתא במדרש רבי תנחומא (פ"ו, מאסבס: זאח החיה. לשון מייס, לפי שישראל דבוקיס במקוס וראויין לסיות מייס, לפיכך סבדילס מן סעומאס וגור (s) דברו אל בני ישראל. את כולם סשום לסיות שלותים בדבור זה, לפי שהושוו בְּדְמִימֶה וקבלו עליסם גזירת המקום

עלים בעשה ולא מעשה (זבחים לד.): ימירה היא לדרשה, להמיר את השליל הנמצא במעי אמוד. אחדו האכדו. ולא בהמה עמאה, והלא באוהרה היא, אלא לעבור הַנְּבְּרִיס (שמוחל־ב יד, יד), שהוח נגרר חחר הפה, וחרגומו פְּשָׁרֶח, שע"י הגרה החורל נפשר ונמוח: → בבהנוה. מיצה זו גרה. מעלס ומקיפס ספוכל ממעיס ומסוכם פומו למוך פיס לכמצו ולעסנו סדק: - גרה. כך שמו, וימכן לסיומו מגוכם אַיָס כמרגומו וּמַמַלְפֶּחׁ מַלְפִין, שיש שפרסומיו סדוקות מלמעלה וחֿינן שסועות ומוצדלות לגמרי שמלמעה מחוצרות: – מעלח (3) מפרסת. כמרגומו קדיקה: פרסה. פלאנמ"ס בלט"ו: רשסעת שסע. שמובדלת מלמעלה ומלמעה בשמילפרנין,

לַאָ עַזְּגַתְּ מְמָאָנִם עַם לַכֵּם: מַבְּמֶּבְׁעַ בַּאָ נאַכְּנְוּ וּבְנִבְלְנִים מַבַּמֶּבְעַוּוּ

מְסְאֵבוּן אִנוּן לְכוּן:

their carcasses ye shall not touch; Of their flesh ye shall not eat, and

حَقِرُت حَرَقُرت بحَدُلُكُرت مِنْت خَرَفَدُرُهِ ﴿ وَحَمْ كِيْشِدَ حَيْنٌ مِنْفِيدَ لَوَشُكِشِنَ حَمْ يَجْنِيَ خِيدًا لِمَخْفِيا فِيْنِهِ

بظتظحنه

and in the rivers, them may ye eat. and scales in the waters, in the seas, the waters: whatsoever hath fins These may ye eat of all that are in

מפַלְ שָׁבֶּוֹן תַּמְּנִם וּמִבֶּּלְ זָפָּשׁ דְּמִיָּא וּמִכּלְ נַפְּשָׁא תַוְהָא ס וֹלַמְּלְמִשׁר בּוֹמִים וּבַנְּחַלְיִם نجح هَهُد هُنا_جِب فَتَقْدَد

בּׁנֹמִׁמִּנֹא וּבְּנַעַבְיָּא מִכָּבְ עַעַהָּאַ וכַק גַבְיני בִּינִי בִּיבֹּ הַבְּלִפָּוֹ

waters, they are a detestable thing the living creatures that are in the that swarm in the waters, and of all in the seas, and in the rivers, of all And all that have not fins and scales

עאָכָגוּ וֹאָטַ וֹלַלְטָּׁם שַׁהַּשַּׁגוּ: " וֹמְפּֿלּ וֹנִינִוּ לְכִּים מִּבְּלְּנִם לָאִ וֹמֶּפֹּלֵא יִנְיָן לְכִּיָן מִבּלְנִינִן

त्यंद्यः।: לֹא שׁיכְלוּן וֹנִת וְבִילִתְהוֹ Whatsoever hath no fins nor scales

جَرِ ﴾ ﴿ للاباري فرقد

ځ۵۵∶

thing unto you.

لْمُن لِنَّةُ ثَالِ لَمُنْ لِنَّمُ أَنْ الْمُنْ لِنَّةُ لِنَالِ لَا لَمُنْ أَنْ الْمُنْ لِنَّةً لِمُ

כל דלית ליה ציצין וקלפין

in the waters, that is a detestable

لْجُن جُرْبِ فَمَقَدْدَ مَا تَصِيكَ ذِي أَنْتَ جُرْبًا فَمَقَعَدًا مَا مَنْظُهُ

تَعْذُكِهِ شَكَّا لَيْنَ عُنِينَةِشِي كُم يَنْعَذِكِهِا مِكْمُع عُولًا بَمْكُمُ

الْعَاشِ وَفِيْكَ فِيهِا اللَّهِ فِيهِا مِنْهِ فِرَاءً فِي اللَّهِ فِرَاءً فِي اللَّهِ فِي اللَّهِ فِي اللَّه

וֹמָר וְמְּוֹנְא:

4,4):

(\(\frac{1}{2}\alpha\cdot\)' \(\frac{1}{2}\alpha\cdot\)' \

And these ye shall have in

shall not be eaten, they are a

detestation among the fowls; they

and the bearded vulture, and the

detestable thing: the great vulture,

have in detestation.

flesh, and their carcasses ye shall

unto you; ye shall not eat of their

osbray;

and they shall be a detestable thing noto you,

څ⊏:

كېڭل:

they are unclean unto you.

אָת־זֶת הְאִּכְלְוּ מִפְּלְ אֵמֶער בַּמֶּנִם יָת ְדִּין מַיִּכְלוּו מִפֹּלְ דַּבְמֵיָּא

ילללילטיון לא שלובין

DEL L'GLX - ELWR WOLL WW - EVITICUS XI

(בו) אשר אין לו הרי. (מ"כ) מה מלמוד לומר, שיכול אין לי שיהא מומר אלא המעלה פימנין שלו ליצשה, השירן במים

(11) ושקץ יהיו. לאסור את עירוביהן אם יש בו בנותן מעס (חולין למ.): מבשרם. אינו מוזהר על הסנפירים ועל

(9) סנפיר. אלו ששמ נהס: קשקשת. אלו קליפין הקבועים בו (חולין ומ.), כמו שנאמר וְשֶׁרְיוֹן קַשְׁקַשִׁים הוּא לְבוּים נבלה קלה לא כל שכן, ומה הלמוד לומר לא הגעו, ברגל (ראש השנה מז:). (זהו שאמרו הייב אדם למהר עלמו ברגל):

כא, א), כהנים מרוהריץ, ואיץ ישראל מרוהריץ, קל וחומר מעחה, ומה עומאם המת חמורה לא הזהיר גה אלא כהנים, עומאת וקרנים ועלפים: 🗆 ובובקחם לא חגעו. יכול יהו ישראל מוזסרים על מגע נצלה, מלמוד לומר שָׁמֹוּר שֶׁל הַפַּהַנִים וגוי (ויקרא שיש בסן קלת סימני מסרס אסורות וכוי (כל סענין בת"כ פרק ג, ב): מבשרם. על בשרס באוסרס, ולא על עלמות וגידין (8) בובשרם לא האבלו. אין לי אלא אלו, שאר נסמס עמאס שאין לס שום סימן עסרס מנין, אמרת קל וחומר, ומס אלו

סעלמומ: ואח נ⊏לחם חשקצו. לרנות ינתושין שקינון (מולין מו.), ינתושין מושיילוי"ם נלע"ו:

(1) שרץ. בכל מקום משמעו דבר ימוך שרוחש ויד על הארן:

77

בסיאס, חלמוד לומר לא מאכלו (דבריס יד, יב), באכילה אסורין, בהיאה מומרין. כל עוף שואמר בו למינה, למינה, למינהו,

17	אָף אָת־זָת הָאִּבְלֵּוּ מִפֹל שָׁנֶיץ (כִּי לֹא)[קי לָוֹ] בְרָעַיִם מָשָּׁעֵר קְנִילְיִי לְנָתֵּר בְּתֵּן עַלִּ־הָאָרֶשָׁ	בְּרַם יָת בֵּין מֵיכְלִּיּן מִפֹּל הַנְּלְיֹהִי לְקַפְּּצְא בְּהֹוֹן עַלְ אַרְבָּע דְּלִיה קַרְסִילִּין מִעִּלְּוִי אַרְשָׁא	Yet these may ye eat of all winged swarming things that go upon all fours, which have jointed legs above their feet, wherewith to leap upon the earth;	17
07	ֻבּל שֲׁבֵץ הִעֹּוּף הַהֹלֵּךְ עַּלִ" אַרְבָּע שֲׁבֶץ הִיּא לָבֶם:	פּל רַחְשָׁא דְּעוֹפָא דַּמְּהַלֵּיךְ: פַל רַחְשָׁא דְּעוֹפָא הוּא לְכוֹן:	All winged swarming things that go upon all fours are a detestable thing unto you.	07
61	زغط ההַסִידָּה הָאַנָפָה לְמִינָה נְאָת הַדִּיכִיפָת נְאָת הְעַּמַבֶּלְר:	סורָא וֹמַסְלֵיפָא: וְחָוְרִיחָא וְאָבּוֹ לְזְוָה וְוָנָּר	and the stork, and the heron after its kinds, and the hoopoe, and the bat.	61
81	נאָט_טַבְשְׁבְּי נאָט_טַשִּׁלְּאָט נאָט_טַפֿאָט	יִבְוֹטִא וֹטִטָא וִינַבַּבִּיבָא:	and the horned owl, and the pelican, and the carrion-vulture;	81
Lτ	زغم تبجن زغم تن كإل زغم تيزنان:	וֹשְׁבִיא וֹמִבְינוּנִא וֹשׁפּוּפֹא:	and the little owl, and the cormorant, and the great owl;	Δī
91	ןאַת בָת הִיַּעִּנְה וָאָת־הַתַּחְטֶס וְאָת־הַשְּׁתַף וְאָת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ:	ְהַּטִּפֹּא וֹנֹגִּא לְוֹנִיְטִׁוּ: וֹט פֿט נֹמַטִּטִא וֹגִּגִּא וֹגִפַּר	and the ostrich, and the night-hawk, and the hawk after its kinds;	91
Şτ	אָט פֿלְ-מִנֹד לְמִּגֹוּ:	נְתְ בְּלְ עֵּוְרְבָא לְוְנָיה:	every raven after its kinds;	Şī
† ī	វង់លាលក្នុង់ពាវង្គលាកុងរូប ក្នុងរដ្ឋនេះ	וֹבוֹטֹא וֹמֹבֹפֹּנטֹא לְוֹנִע:	and the kite, and the falcon after its kinds;	þι

יש באומו המין שאין דומין זה לזה לא במראיהם ולא בשמומם, וכולן מין אחד:

(16) הנץ. מישפרוי"ר:

וינשוף. סס נומימי"ש הנושקים בלילה, ויש להם לסמות כאדם, ועוד אתר דומה לו שקורין ייב"ן: (TI) השלך. פירשו רצומינו (חולין סג.) זה השולה (פי' מגציה) דגים מן הים, וזהו שחרגם אונקלום וְשֶׁלֶינוּנְם: בוס

(18) החגשמח. סיא קלצ"א שורי"ן, ודומה לעכבר ופורחת בלילה, ומושמת האמורה בשרלים היא דומה לה, ואין לה עינים,

ולובין לה מלפ"א:

נקרא שמו דוכיפת, שהודו כפות, וזו היא כרצלמו, וְגַבַּר מוּרֶא, נקרא על שם מעשיו, כמו שפירשו רצומינו צמם' גימין צפרק סיא דים רגונית, ונראם לי שסיא שקורין לם סיירו"ן: הדוכיפה. מרגגול סבר, וְבַרְּבַּלְמוֹ כפולס, ובלעו סרופ"א, ולמס (91) החסידה. זו דיס לבנס, ליגוני"ה, ולמס נקרם שמס ממידם שמושס ממידום עס מברומים במזונות (שס): האנפה.

(02) שרץ העוף. סס סדקים סנמוכים סכוחשין על סמרן, כגון זצוצים ולכעין וימושין וחגצים: מי שלמוו (דף סמ:):

יודעים להצדיל ביניהם: מימנים סללו מלויין באוחן שבינוחינו, אבל יש שראשן ארוך ויש שאין להם זנב (שם סה:), ולריך שיהא שמו חגב, ובזה אין אנו מהרה נאמרו בהם, ארבע רגלים, וד' כנפים, וקרסולין אלו כרעים הכחובים כאן, וכנפיו חופין אח רובו (חולין נע.). וכל מן ספרן מסחוק בפומן שמי כרעים ופורח, ויש מהן הרבה, כפומן שקורין לנגושע"ם, מבל פין פנו בקיפין בהן, מרבעה מימני (וב) על ארבע. על ד' רגלים: ממעל לרגליו. ממוך לנוחרו ישלו כמין שמי רגלים לבד ד' רגליו, וכשרולה לעוף ולקפון

43

נֹ*אָ*ט_בּבוֹלֵיכ לַמִּנִדְנִי: לְמִׁנְדֵׁינִ נֹאָעַ בַּוֹנְיַנִי לְמִּינְדֵינִ נִינִׁ עַוֹּנִלָּאְ לְזִּנְיַנִי וֹנִע עַנִּבָּאִ בֵּ חֵאַבׁבַּר לְמִינִוּ וֹאָטַבַסַּלְמֶם יּוּבָא לְוְנִיה וְיָה דַשׁוֹנְא לְוְנִיהי אָת־אֵלֶּה מֶהֶם מֹאַבֶּלוּ אָתַ יָת אָלֵין מִנְּהוֹן הַיכְלוּן יָת

בּגַלְיִם מֻּמֵּא בַנִּשׁ: ق زحر ڤِرُهُ لَمْ بَلَهُ لِهُ هُد كُن هَلَكُم أَحِم لَـ لَـنَاهُم لِـ لَمَاهُم لِـ لَجَربَكِ

בְּנִבְלְנִים וֹמְמָא הַּגַ_עַהְלְּנִבּי ⁺² וּלְאֵלֶּע שַׁמַּמֶּאוּ

בְּלְנְרֵוּ וְמְמֵא מָרַ הַנְעָּרֵי:

בּׁנֵים נֹמֹמֵא: גַּנְלִנִר בּּעוּן נְיֵנִי מִסְאַר: מִּמְאַנִם עִים לְכִּים בֹּלִ-עַנִּיֹגַ מַסְּאַר בּעוּן נִינִי מִסְאַר: چَپُت رَمْقِٰٰ٪: שַּׁסַעַּת וְגָרֶה אֵינֶנָה מַעָּלְיּה מִשְּׁלְיִה מִשְּׁלִיּ אַ מַפְּהָסָת פּרְסָר וְשֶׁסַעוּ אֵינֶנְּה פּרְסְהַה ݣݣݛݐݪݟݖݡݖ ÄÄL

בְּנִבְלְטִׁם וֹמְמֵא מַּגַ_עַמְּנִבּי המאָנם בם לַכִּים כַּל_בַּנָּהַ لْحُمْا لللِمَّكُ مَمْ حَفِيد خُكُمْ لُحِمْ يَجْلِيَةِ مِنْ مُبِيدَ خُكُمْ

\$\$\\ \alpha \\ \ וֹמְמֵא מַּגַ עַמְאַנֶׁם שַמָּאָנִם שַמָּע לְבִּיּמָוָעִי, וּיִבִּי, מְסַאַּב מַּגַ

וְהַבֶּּב לְמִנִדְרוּ: מּלְ עַמְּלֶב וְעִבְּלֶב וְעִבְּלֶב וּבְיִנוֹיִם מַלְ אַנְקָּא עוּלְבָּא יַּ װְגְהְ לְכָּם הַשְּׁמֵא בַּשְּׁבֶץ הַשְּׁבֵץ וְדֵין לְכוֹן הַמְסְאַב בְּרִחְשְׁא

خاتبك،:

אַבְעַע בּוְלְין שָׁקְעָּאַ הואַ לְכוּן:

בְּמָמֵא: לללגלטטון ובי מסאד מד خُمِـ שَةِلآمَ يَرْهُجْرَا يَوْضُهُ حِيا خُمِ يُنظَلَـ ح

בְּמֶתְא: לבושוהו ויהי מסָצַב עַר יכבם וְבָּלְ בֵּיִמוּלְ מִּנְבִילְטִׁהוֹן יִצְּבַּע

rē\\ ומלפין עוא לְכַּלְ בַּמִּירָא בַּעִיא סָבִיקָא

לללילטעון יהי מפאר מד ממאדון אוון לכון כל הוטוב בַּוֹנְלֶבֶּׁע מַּלְ-אַּבְּּמְ הַוֹּהָא בַּמְהַלְּבָּא מַלְ אַנְבָּמ

בְּמָּמָא מַסְאָּבִוּן אִנּוּן לַכְוָן: لْلَاقِهُمْ كُلْ بَرْخُرُكُم نُحَدِّه خُرْكُ، لِلْيُنْهِيمِ يُن بُحْدَمِنْكِيا يُحْجَمُ

ומכברא וצבא לונוהי:

after its kinds. after its kinds, and the grasshopper locust after its kinds, and the cricket locust after its kinds, and the bald even these of them ye may eat: the

detestable thing unto you. which have four feet, are a But all winged swarming things,

until even. carcass of them shall be unclean unclean; whosoever toucheth the And by these ye shall become

†7

٤٦

clothes, and be unclean until the the carcass of them shall wash his And whosoever beareth aught of

them shall be unclean. you; every one that to toucheth cheweth the cud, is unclean unto but is not cloven footed, nor Every beast which parteth the hoof,

be unclean until the even. whoso toucheth their carcass shall fours, they are unclean unto you; paws, among all beasts that go on all And whatsoever goeth upon its

unclean unto you. unclean until the even; they are them shall wash his clothes, and be And he that beareth the carcass of

and the great lizard after its kinds, the earth: the weasel, and the mouse, swarming things that swarm upon unclean unto you among the And these are they which are

(33) וכל שרץ העוף וגוי. באללמד שאס ישלו ממש מסור (מ"כפרק ס, י):

(44) ולאלה. (מ"כ) סעמידין לסאמר לממס בענין: חשמאר. כלומר בנגיעסס יש מומאס:

۲(۱): (SS) וכל הגשא מגבלחם. כלמקום שנאמרה מומאם משא, המורה מטומאם מגע, שהיא מעוכה כצום בגדים (שם פרשתא

בסמס ממאס מממאס, ובענין שבסוף ספרשה פירש על בהמה מהורה: (62) מפרסח פרסה ושסע איננה שוסעה. כגון גמל שפרסח סדוקה למעלה, אבל למעה היא מחוברם. כאן למדך שנבלח

(עב) על כפיו. כגון כלצודוצוחחול: שמאים הם לכם. למגע:

٥٤ لَلْكُوْتُكُاكُ ١٤

: אַבוּיוּמאָי إترجوهد أرجه أحنته بترخفته بمنفوه the sand-lizard, and the chameleon. land-crocodile, and the lizard, and and the gecko, and the

נעטמס נעטנאמט:

וֹמִׁמֹא מַע_בַמַּבְּי تَهِٰرُا جَالَةٌ فِينَ جَنَبُ وَ خُرَبُوا اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ

בְּמֶתֵּא: בטָאָא פֿל דִּיקְרַב בָּהוֹן אْكْيا لَاهْمَاهْنِهِ كُوُّهُ فَخُرًا هَذِنَا يَمْمُهُٰ خَنَا خُحِياً فَخُرِ

the even. they are dead, shall be unclean until whosoever doth touch them, when you among all that swarm; These are they which are unclean to

31

៤ឆ្នាំ២០១ בּמַּנֹם וּנְבָּא וֹמִבָּא מַרַ־הַנָּבֶּר בְּלֵי אֲשֶׁר־וַעְשְׁהָ מְלְאַבֶּח בְּהָה שָׁק בְּלִ מְאֵן דְּוֹחְשְׁבִּיִר עֲבִידִא בְּנֶר אַנְ־עוֹרִ צֵּנִ שְּׁכִן בְּלִי דְּאָע אַנְ לְבִנִּשׁ אַנְ מְשָׁרָ אַנְ בְּמִלְים וֹמְלָּא מִבֶּלְבַבְּלִבְ מֹאְ אַנְ בְּמִנְטִבּנְוֹ וְבֵוּ מְסְאַב מִבְּלְ מָאֵן וֹכִאַ אָּמִגְיוִ פִּאַבַּלֹּיוֹ מִנְיָם וּ

עד דַמְשָׁא וִידָבֵי: בְּחוֹן בְּמִנְא וִמְעַלְ וִיחֵי מְסְאַב לכל דיפול עלוהי מנהון

be clean. unclean until the even; then shall it be put into water, and it shall be wherewith any work is done, it must or sack, whatsoever vessel it be, vessel of wood, or raiment, or skin, shall be unclean; whether it be any when they are dead, doth fall, it And upon whatsoever any of them,

נאטו טמבונ: אָלְ-חּוֹכְוֹ בָּלְ אֲשֶׁרְ בְּחוֹכָוֹ וְטְטֶא לְנֵוּיה כֹּלְ דְּבְנֵוּיה וְסְתָּאַב عدره، اذِذْ خَرْد بِاثُم هُمُد نَفِر مُثَاهِ اذْم مُعَا يَتَمَلَ يَنْمَلَ يَنْمَلَ يَنْمَلُ يَنْمَلُ

וְיָמֵיה הִתְבָּרוּוֹ:

All food therein which may be it shall be unclean, and it ye shall

any of them falleth, whatsoever is in

And every earthen vessel whereinto

្រុជុំង: מַאָּבׁע אַּמָּר יִשְּׁהָה בְּבְלִי בְּבְלִי הְסָאַב וַכְּלְ מִאָּבִּיִּא דִּיִּשְׁהָהַיִּ ָ_{+ε} גְּבָוֹאַ מְּבְׁנֵוּ מִּנִם יִמְּמָאַ וְבְּלִ_ר בְּיִנְמֵּלְנִוּ הְּבְנִוּנִי מַבַֿקַעַאָבֶרָ אַאָבו נאַבָּרָ אַאָבו מִבּּרָ

בַּבַל מָאוֹ יָבִי מַסְאַב:

shall be unclean. every such vessel that may be drunk shall be unclean; and all drink in eaten, that on which water cometh,

- וקדשיס, וליכנק למקדש: החלד. מוש"מילס: והצב. פויי"מ, שדומה לנפרדע: (פב) וזה לכם השמא. כל עומלות הללו לינון לליפור לכילה, ללל לעומלה ממע, להיות עמל במגען, ונלפר ללכול מרומה
- (3) אנקה. סרילו"ן: הלשאה. לישרד"ס: החמש. לימל"ל: הנשמח. עלפ"ל:
- (22) במים יובא. ואף לאחר עזילחו עמא הוא לחרומה: עד הערב. ואחר כך ושהר. זהערב השמש (יזמות עה.):
- (ק"ח ל"ל במוכו): ואחו חשבורו. למד שחין לו מסרס במקוס (מ"כ פרשמה ז. יג): (33) אל חובו. פֿין כלי מרם מיטמל פֿלפֿ מפֿוירו (מולין כד:): בל אשר בחובו ישמא. סכלי מוזר ומטמפֿ מס שבפֿוירו
- סנאכל בבם אחח, ושיערו חכמים אין בים הבליעה מחזיק יוחר מבילת חרנגולם: משנמלשו. ולמדנו עוד שאין אובל מעמא אחרים אלא אם כן יש בו כבילה (מ"כ פרק מ, א. יומא פ.) שנאמר אשר יאכל, אובל נפלו עליקן משנחלשו, שאם אחה אומר מקבלין הכשר במחובר, אין לך שלא באו עליו מיס, ומהו אומר אשר יבוא עליו מיס, מליטמא מאזיר כלי חרש, שהרי טומאה עלמה נגעה בהן מגבן. ולמדנו עוד, על ביאה מים שאינה מכשרה זרעים אלא אם כן וספת שניים, ולא נאמר רואין את התגור כאלו מלא עומאה ותהא הפת תחילה, שאם אתה אומר כן, לא נתמעמו כל הכלים לפיכך אינו חזור ומעמא כלים שבחורו. ולמדנו עוד שהשרך שנפל לאויר מנור והפת בחירו ולא נגע השרך בפת, המנור ראשון מיממא מאויר כלי מכם ואין כל הכלים מיממאין מאויר כלי מרם, לפי שהשרך אב העומאה והכלי שנעמא ממנו ולד העומאה, שניגו (פסחים כ.:) יכול יסיו כל סכלים מטמאין מאויר כלי חרם, חלמוד לומר כל אשר בחוכו יטמא, מכל האוכל, אוכל ומשקה עליו מים או כל משקס אשר ישמה בכל כלי ישמא האוכל. ועוד למדו רבומינו מכאן שאין ולד העומאה מעמא כלים, שרך מומאס לעולס, ואפילו נגוב, וסיין וסשמן וכל סנקרא משקס מכשיר ורעים למומאס כמיס, שכך יש לדכוש סמקרא אשר יבוא הרבה, למדנו שאין אוכל מוכשר וממוקן לקבל מומאה עד שיבאו עליו מים פעם אחת, ומשבאו עליו מים פעם אחת, מקבל וסוא במוך כלי מרם סממא, יממא, וכן כל משקס אשר ישמה בכל כלי וסוא במוך כלי מרם סממא, יממא. למדנו מכאן דברים (45) מכל האכל אשר יאכל. מוסג על מקרא סעליון כל אשר בחיכו ישמא, מכל האכל אשר יאכל. מוסג על מקרא סעליון כל האר בחיכו ישמא, מכל האכל האר יאכל.

בַים ישְמֵאָים יִהְיִי לָכֶם: ישְׁמָאַ שַּׁנְּיִר וְכִירָוִם יַּמָּץ שְׁמָאַים ַנְׁכֻגְ אֶּׁמֶּנְ ַנְפָּגְ מִוּבֹלְטָׁם וּ מֹּלְיִוֶ נְּכִגְ

מַבְוָר וְנִגַעַ בְּנִבְלְטָם יִמְּמֶא: אַב מֹמְיוֹ וּבָּוֶב מִלִּוֹבַבַמִּוֹם וֹבִינִב

זבות אַמוֹב וזִבוֹת סבוב בינא:

ζα: (α) מַנּבֹלְטָם הֹלְיוּ הַמָּא בּוּא זָבֹהָא וֹב'. וֹטּוֹ מִנִםְ הַּלְ יָנָת וֹלֹפֹּלְ וֹאָנוּ, וֹטֹוֹנִיבוּוּ מֹוֹא הֹלְ בַּנ

בּוֹבֹלְטַבּ וֹמִמָּא מַּגַבְנֹמֹבּ: ענא לכם לאָכֹלְעַ וָבֶּי יָמוּתֹ מִן־הַבְּהַמָּה אֲשֶׁר־

בַּבְּבָּי נְבְלְטָׁבִי וְכַבָּׁס בְּנִבְּיוֹ וְמְמָא מַּבַ_ o+ וְמְמֵא מִר־הָטְנֶרֵ וְהַנֵּשִׁאֹ אָרִ וֹבֵאָכֹל, מִנּבֹלְלְיִנ וֹכַבָּס בֹּלִבַיוּ

> וממאבון יהון קכון: וֹכׁובוֹם וֹשַּׁבְׁמוּן מִסְאָּבִוּן אַנּוּן מַסַאַב עַנוּר بالقاح

דֹּנְבִילְטִׁבְוּן נְבֵי, מִסְאַבּ: בבם מגלו וווכ ביח בנישת

口が: בר זרע זירוע דיוףרע דבי

הַלְנְיִי מְסְאַב בַּוּאַ לְכִּוּן: أنقبح ظفظدكيكسبا

ַבְּעַמָּא: לולילְעוּע וֹנוּג מִּסְאָּד מֹּג ביוא לכון למוכל בולוב خزإ בְּעָירֶא

עד רַמְשָא: וֹאַכּֿג לַבוּמָוָבוֹי וֹיבוֹי מֹסֹאַב בְּמְּאֵ יּבְיִמִיִּלְ זָתְ לְבִילְתַּוּיִ לְבוּמוּנִי, וֹנִנֵי, מֶּסְאַב מֹּגַ מוללגלעע והפה بكتبحيح

> unclean unto you. they are unclean, and shall be pots, it shall be broken in pieces; unclean; whether oven, or range for part of their carcass falleth shall be yns noquərəhw gnidt yrəvə bnA

carcass shall be unclean. be clean; but he who toucheth their Wherein is a gathering of water shall Nevertheless a fountain or a cistern

sown, it is clean. upon any sowing seed which is to be And if aught of their carcass fall

thereon, it is unclean unto you. and aught of their carcass fall But if water be put upon the seed,

thereof shall be unclean until the eat, die, he that toucheth the carcass And if any beast, of which ye may

his clothes, and be unclean until the beareth the carcass of it shall wash unclean until the even; he also that it shall wash his clothes, and be And he that eateth of the carcass of

יחץ. שאין לכלי מרם עסרס בעבילס: ושמאים יהיו לכם. שלא מאמר מצווס אני לנומצס, מלמוד לומר ועמאים יסיו לכס, (35) חגור וכירים. כליס המעלעלין סס, וסס של מרס, ויש לפן מוך, ושופח אם הקדרה על נקב המלל, ושניהם פיהם למעלה:

וחומר, אם מעהר אם העמאים מעומאתה, קל וחומר שיניל את העהור מליעמא, לכך נאמר ונוגע בנבלתם יעמא: מטומאסו: - ונוגע בנבלחם ישמא. אפיי הוא במוך מעין ובור ונוגע בנבלסס יטמא, (מ"כ פרשמא ט, ה) שלא מאמר קל (35) אך מעין ובור מקוה מים. המחוברים לקרקע, אין מקבלין עומאה. ועוד יש לך ללמוד: יהיה שהור. העובל בהם מם רלה לקיימן במומאמן רשאי:

סכמוב שלה סוכשר ונמקן לקרום הוכל לקבל מומהם עד שיבוהו עליו מים: (γε) זרע זרוע. זריעס של מיני זרענין. זרוע שס דבר סול, כמו נִיְמְּנוּ לְנוּ מִן סַצֵּלְעִיס (דנילל ל, יב): מהור הוא. למדך

ששוב שינו נעקר הימנו: מגבלחם עליו. אף משנגג מן המים, שלא הקפידה מורה אלא להיוח עליו שם אוכל, ומשירד עליו הכשר קצלם מומאה פעם על זרע. בין מיס, בין שאר משקין, בין הס על הזרע, בין הזרע נפל למוכן, הכל נדרש במורח כהניס (פרק יא, ו): ונפל (85) וכי יחן מים על זרע. לאחר שנחלש, שאס חאמר יש הכשר במחובר אין לך זרע שלא הוכשר (חולין קיח:): מים

(93) בנבלחה. ולא בעלמום וגידים, ולא בקרנים ועלפים, ולא בעור (מ"ר פרשמא י, ה חולין קיח.):

מספס לו ספירו פפים הפליעה, אם כן מה מלמוד לומר האכל, לימן שיעור לנושא ולנוגע כדי אכילה, והוא כזים (נדה מב:): ַלְמְמְמְּם בָּשׁ (ויקרחׁ כב, ח), חוחה מטמחׁה בגדיס בחׁכילחה, וחֿין נכלח בהמה מטמחה בגדיס בחֹכילחה, כלחׁ משח, כגון, חֿס נאמר בו יכבס בגדיו: והאבל מגבלחה. יכול מטמאנו אכילמו, כשסוא אומר בנבלם עוף טהור נְבֵּלֶה וּמְרֵפֶּה לֹא יֹאַכַל (04) והנשא אח נבלחה. ממולה מומלת משל, ממומלת מגע, שהנושל מממל בגדים, והנוגע לין בגדיו עמלין, שלל

מְּבֹּא נִיאָבֹג: די וְכְּלְ הַשִּׁבֶּא הַשִּבָּא מַלְ הַלְּאַבָּא וְכָלְ רִחְשָׁא דִּרְחֵישׁ עַלְ אַרְעָּא

تَمَفَٰهُ إِ خُبُتُ لِأَمْمُنُكُ حُبُ

ţţŢŢŸŢŸ

** ×<- ײִשְׁקְצֵּינְ

הְּלַּגֹּא עוּא לָא וֹעֹאָכוֹע:

detestable thing; it shall not be swarmeth upon the earth is a And every swarming thing that

eaten.

eat; for they are a detestable thing. upon the earth, them ye shall not even all swarming things that swarm fours, or whatsoever hath many feet, and whatsoever goeth upon all Whatsoever goeth upon the belly,

that ye should be defiled thereby. make yourselves unclean with them, that swarmeth, neither shall ye detestable with any swarming thing Ye shall not make yourselves

manner of swarming thing that ye defile yourselves with any ye holy; for I am holy; neither shall sanctify yourselves therefore, and be For I am the LORD your God;

you up out of the land of Egypt, to For I am the LORD that brought moveth upon the earth.

אָבוּ, אַלָּא וֹן אֶלְעַבוּו וִעִּעַלַבּחוּן

בְּתוֹ וְתִסְהָאָבוּוֹ פּוּוֹ בְּתוֹ:

שולבונונון אָבו מִלּגֹא אַנון:

خُرُح ـ بَهُدُا لَا بَاهُم لَا بَانِه مَر هَالمُم:

עַשְּבֵּא וֹלָאִ בְּיִהְשָּׁא בִּבְיִבִיהִ וֹלָאִ טִסְׁטַּאָּבוּוֹ

אַט_נַפֿהָטַיַכָּם לַא טַהַפֿגון זִט נַפֿהָטַכון בַּכַב

בְּלְמַנְבָּה וֹכְלְ צַּמִּנִבְּינִ מַלְ אַנְבַּמַ

Lt

הרנאמי, וכאן כמיב המעלה, מנא דבי רבי ישמעאל אלמלי לא העלימי אם ישראל ממלרים אלא בשביל שאין מעמאין בשרלים (אר) בי אני ה׳ המעלה אחבם. על מנת שמקבלו מלומי סעליתי אחכם. (דבר אחר כי אני ק׳ המעלה אחכם. על מנת שמקבלו מלומי סעליתי אחכם. (דבר אחר כי אני ה׳ המעלה אחכם.

לפי שאני אקדש אחכם למעלה, ולעולם הבא: - ולא חשמאו וגוי. לעבור עליהם בלאיין הרבה וכל לאו מלקום, וזהו שאמרו (אי) בי אני ה׳ אלהיכם. כשם שלניקדוש, שלנים 'ללסיכס, כך וסמקדשמס, קדשו למ עלמכס לממס: והייחם קדושים.

(34) אל חשקצו. באכילמן, שהרי כמיב ופשומיכה, ואין שקון ופש במגע, וכן ולא מממאו באכילמה: ווממחם בם. אם

לדומס: הולך על ארבע. וס עקרב: כל. לסבים אם סמפושים, אשקרבי"ע בלע"ו, ואם סדומס לדומס: מרבה (S+) הולך על גחון. זס נמש, ולשון גמון, שָׁמִּיֶס, שסילך שָׁמ ונופל על מעיו: כל הולך. לסבים השלשולין ופֿמ סדומס

סארך אלא במוך האוכל, אבל משילאו לאויר ושרלו הרי נאסרו: לא יאבל. למייב על המאכיל כאוכל, ואין קרוי שרך, אלא (ד+) השורץ על הארץ. לסוליה הת סיתושין שָבּבְּלִימִין וְשֶׁבּפּוֹלִין, וחֹת סויוין שבערשים (תולין מו:) שסרי לה שרלו על

בַּנוּ אֲלֵג יְּהְנְּׁיִ הַמְּמֹלְיִר אָטְבֶּבְ אֲבֵּג אֵלָא יִיְ בְּאַפַּגע יָהְכִּוּן

בּׁ. ב'בוְהָה אֹנִי, וֹלַאָּ שֹׁהַפֹּאִי וֹלָאִשׁסֹאֹבוּוֹ זִׁעַ וֹפֹאָשׁיַבוּוֹ בַּבֹּלְ

מַּלְ הַאָּבֶׁלְנִם כַּיַּ רְחָשָּׁא דְּנָהֵישׁ עַּלְאַ

ترنجن خخر تشد لا تهتا هد خر مدرد تدخرا خخر

جم بينظ فح فينا إجرا بينظ حد به فيتجر فمنيد

ڲٛڬڷڔڿڟ

كَلُلِي كُلُلِي كُلُلِي اللَّهِ اللَّهُ لَالَّهُ اللَّهُ اللّلْمُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّاللَّا الللَّا اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّهُ الللَّا الللَّا الللَّا الللَّا ا לאלוּה אני: קאלוּה אני: קדיש אָנְא: מפמיר מַאָּבֶין מִצְּבִים לְהָיָת לְבֶּם מִאָּרָשָׁ בְּמִצְּבִים לְמִנִינ לְכִּוּן

כשטר אומות דיים, ומעליותה היה גבייהו, והוה לשון מעלה (ב"מ קה:)):

בגמ' (מכוח טו:) אכל פוּמִימָא לוקה ארבע, נמלה לוקה חמש, לרעה לוקה שש:

ממס מממאין בהן בארך, אף אני משמא אמכם בעולם הבא, ובישיבת מעלה:

דבר נמוך קלר רגליס שמינו נרמס מלמ כרומש ונד:

ושמא עד הערב. אף על פי שמבל, לריך הערב שמש:

רגלים. זה גַדְּל, שֶׁבֶן, שיש לו רגליס מרחשו ועד זנצו לכחן ולכחן, וקורין נינעפיד"ש:

holy, for I am holy. be your God; ye shall therefore be

ַבְּרַמָּשׁ עַּלְ<u>רַהְאֶּ</u>רֶץ:

٤ħ

ιt

 و
 ĿĠĠĠ_ÎĠŖ וַאָּת מּוֹרָת הַבְּהַמֶּה וְהַמְּוֹך דָא אוֹרָיָהָא דִּבְעִירָא וּדְעוֹפָא

עَهَرَةُ لَا خُرَبُهُ لِأَخْرِ رَفَهُمْ لَـٰذِلَهُمْ مَرِ בְּרַמֶּמֶת וּלְכָלְ נַפְּשָׁא חַוָּהָא דְּרָחַשָּׁא

the earth; every creature that swarmeth upon that moveth in the waters, and of the fowl, and of every living creature This is the law of the beast, and of

לא יכון עונטא בלא מטאללא: עַהָּנְעַ עַּנְּאֶבֶבֶעַ בַּבְּיֹא יִבִּין עַנְּאָבָבָא נבנן לאפרמא בון מסאלא יבון 口母は女

and the living thing that may not be the living thing that may be eaten unclean and the clean, and between to make a difference between the

page 173. On Erev Rosh Hodesh, read the Haftara on page 163. Parab, read Mafiir and Haftara on page 169. For Shabbat HaHodesh the Mafiir and Haftara are on The Hafrara is II Samuel 6:1 -7:17 on page 142. Sepharadim read II Samuel 6:1 -6:19. On Shabbat

ַנְיָדַבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: וּמַלֵּיל יִיְ עִּם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

יהְהַר מְסְאָבָא שָׁבְעָא יוֹמִין ָ אָמָּעְ פּֿׁג עַזְּנְיָהְ וֹלְנְעִ זְבָר אָטִּטָּא אָרֵג עַפָּרָג וּנִּלְגִי וְבַר בַּבֶּר אָבְבַבֹּוֹג וֹמִּבָאב, כְאַקְוּר מִבָּוּבְ אֹם בֹּנִוּ וֹמִּבָאבְ לְמִוּמִר

ÇÇŞÇX: בְּוּמֵּי רִיחוּק סָאוּבְתַה הָהַי וְמְּמְאָה שְׁבְעַנְת יָמִים כִּימֵי וְדָּת

מָבְבַבוֹים: بعداركتي ث بحَابُط لَاهُمُنذُنَّا نَطَيْحٍ خُمُّكِ بَحْبِيمُهِ فَمَنتُهُكِ نَتَٰثِيَا خَهُلَهُ

ער־מָלֹאָת יָמֵי שְּהֶרֶה: לאַ עַבָּׁת וֹאָלְ בַעַמְּלֵבְׁתְ לָאַ עַבְאַ עַפָּרָב וּלְתָּפֹּוֹהָאִ לָאִ עִימִנִּךְ ַ עַמָּב בּבְּעָי מְעַבְּיַבְ בָּבֹבְ לַבָּתְ בָּבִם בְּבִּה בְּבָלְ לִיּבְשָׁא לָאִ

דוקה השְּמָא:

עד משְׁלַם יוֹמֵי דְּכוּתַה: נְאָבְאָהׁים יוֹם וּאָבְאָהׁים יָמִים וּהָלְמִין וּהְלִלְאַ יוֹמִין מִפִּיב

> saying: If a woman be delivered, Speak unto the children of Israel,

And the LORD spoke unto Moses,

:Saring:

IIX

she be unclean. of the impurity of her sickness shall be unclean seven days; as in the days and bear a man-child, then she shall

his foreskin shall be circumcised. And in the eighth day the flesh of

the days of her purification be nor come into the sanctuary, until shall touch no hallowed thing, of purification three and thirty days; And she shall continue in the blood

שם), לפי שוו עבולה יום הרוך שעצלה לפוף שבעה והין שמשה מעריב לעהרה עד שקיעה ההמה של יום הרבעים, שלמחר שלם: לא חגע. אוסרס לאוכל, כמו ששנוים ביבמום (דף עס.): בכל קדש וגוי. לרצום אם סמרומס (מכום יד: יבמום אף על פי שרואם מסורם: בדמי פהרה. לא מפיק ס"א, וסוא שם דצר, כמו מוסר: ימי פהרה. מפיק ס"א, ימי מוסר (+) חשב. מין משב מלמלשון עכנה, כמון מִשְׁבִּי בְּמֶרִשׁ (דבריס ה, מו), וַיִּשֶׁב בְּמֵלֹנֵי מַמְבַחׁ (ברמי שהרה. דס: - דוחה. לשון דבר סוב מגופס. לשון אחר לשון מדוס וחולי, שאין אשה רואס דס שלא מחלם ראשה ואבריס כבדין עלים: (נדס כו:): בימי גדח דוחה חשמא. כסדר כל מומחס סחמורס בנדס, מעמחס במומחם לידס, וחפילו נפחח סקבר בלח . נמפרשה אחר חורם בהמה חיה ועוף: - כי חזריע. לרבום שאפי' ילדמו מחוי, שנמחה ונעשה כעין זרע, אמו עמאה לידה (2) אשה כי חזריע. א"ר שמלאי (ויק"ר יד, א) כשם שילירמו של אדם אמר כל בהמה מיה ועוף במעשה בראשים, כך מורמו לומר בין לבי לערוד, והלא כבר מפורשים הם, אלא בין שנולדו בה סימני מרפה כשרה, לנולדו בה סימני מרפה פסולה: יסלא כבר מפורשים הם, אלא בין ממאה לך, למהורה לך, בין נשחמ חליו של קנה, לנשחמ רובו: - ובין החיה הגאבלה. לריך (ד+) להבדיל. לא צלצד סשונס אלא שמסא יודעומכירו בקי בין השמא ובין השהוד. לריך לומר בין ממור לפרס,

にほればれ

התיב על דם דכו: לביחיקה ושמין ושמא יומין ひひがひと ãā∟ נאָם נולפֿטאַ טליד بلكك

שְּׁבַבְּרֵה:

אָל_עַכִּעַן: וְמִנֹא לְנִע כַּעַנֹא: לְחַמְאֵת אֶלְ־פְּתַח אְהֶלִ־מוֹמֶר שַפְּנִינָא לְחַטְּהָא לְהָרַע מַשְּׁכַּן שְׁנְחִוּ לְעַלְּחִ וּבֶּן־וּוְנָח אַוֹּחָר שִׁמִיה לְעָּלְחָא וּבַר וֹנְח אִיּ שׁבַּגא כַּבְּתְ בַּּוֹן אָוְ לַבְּנַשֹּׁא שַּנִּשׁוֹ אָמָּו בַּנַ שְׁנְוֹנְה לְבֵּן וּבְמִשָּׁלַם יוֹמֵי דְּכוּתַה לְבָרָא

₹₹₽₽: וֹאָנ שוִנֿע נַּיּלְבְּנֵע לְּנֹכֵּנ אָנִ בֹא אִנְבֹוֹטֹא בֹּוֹלְיִבְטֹא לְנַכֹּנ ַ עַלֶּיהָ וְשְׁהַבֶּה מִמְּלַר דָּמֶיהָ צַלְה וִהִּרָכֵּי מִסֹּוֹאֵבָת דְּמִהָא إنجار ذهر بمؤسر أجور الجراجية كراب بر الحود

או לנוללא:

[4] [4] לְחַמְּאָנִ וְכַפֶּׁר עָלֶיִהְ הַכְּעֵוֹן خَيْرٌ، بَازُب هُتِب خُمْخُاب أَهُتِب مِندِرا خِيْرَ بِنِب مِب خَيْرَفُه גְלַבַּׁבַּׁבַּ הְשֵּׁיִבְ עִנְיִם אַנְ הִהֹנִיְ אִפֶּבֹא נִטַסַּך טַּבֵּון הַּפְּנוֹנוֹן אַנְ נאם לא תמצא יָדְהֹ בֵּיִ שֶׁהַ נְאָם לָא תַשְּׁכַּח יָדָה בְּמִסָּת

לְעַמְּעָא וִיכָפַּר עַלְהַ

هَلَالًا كِهِرَاد: י_{מכפל} ניְדַבֵּר יְהְנְׁה אֶל־מֹשֶׁה וָאֶלְ־ וּמַלֵּיל יִיָ עָם מֹשֶׁה וּלְאַהַרֹן

<u> בּׁיִּיוֹלְינֵ</u>ׁי בַּמְוַרַבַּמְּרַן אֵּנָה אַבּי יָבִי בֹמָהַוּ בֹּהָבִירִ خيريد:

אָל־אַתָר מִבְּנֵיו תַכּהַנִים: וְהוּבָא אֶל־אַהָּוֹן הַכּהָוֹ וְבְיָנְת בְּמִנְרַבְּמָּבְוּ לְנְנָגִּמ בִּבְנִמַנַ ע שָאָר אָר־סַפַּׂחַר*וֹ*

לְנָׁע עַגַ מִּבַּנְגַיִג בַּעַנִּגָּא: וֹנִיםִים. לְנִים אַנִּירָן כִּנְיִנֹא אָנָ במהב בסביה למקה סגירו אַן בֿבְבַבע הַמִּמַא אַן הָבִנִא אָן בַּבַבָּא וְנִבֵּי

> threescore and six days. in the blood of purification her impurity; and she shall continue she shall be unclean two weeks, as in But if she bear a maid-child, then

meeting, unto the priest. unto the door of the tent of or a turtle-dove, for a sin-offering, burnt-offering, and a young pigeon, lamb of the first year for a or for a daughter, she shall bring a purification are fulfilled, for a son, And when the days of her

male or a female. law for her that beareth, whether a fountain of her blood. This is the and she shall be cleansed from the LORD, and make atonement for her; And he shall offer it before the

and she shall be clean. priest shall make atonement for her, other for a sin-offering; and the the one for a burnt-offering, and the turtle-doves, or two young pigeons: lamb, then she shall take two And if her means suffice not for a

and unto Aaron, saying: And the Lord spoke unto Moses

IIIX

9

of his sons the priests. unto Aaron the priest, or unto one leprosy, then he shall be brought skin of his flesh the plague of bright spot, and it become in the of his flesh a rising, or a scab, or a When a man shall have in the skin

(ד) והקריבו. ללמיך, שמין מעכינה למכול בקדשים מלח מחם, ומי וה סוח, וה ממחם, שנחמר וכפר עליה הכיסן ומהרה, מביה הם כפרת מהרתה:

(נ.) בפי כל המדיר: (8) אחד לעולה ואחד לחמאת. לא הקדימה הכחוב אלא למקראה, אבל להקרבה העאה קודם לעולה, כך שנינו בובחים מי שסוא בא לכפר, בו סמסרס מלויס: - ושהרה. מכלל שעד כאן קרויס ממאס (ובמיס ימ: מנסדרין פג:):

פרשמה ה, מ): סיף בַּשְּׁמְקִיס (פֿירב לו, כם): אל אחרן וגרי. גוירם הכמוב הום, שפין מומחת נגעים ומהרתן חלה על פי בהן (מ"ר נגעים (ב) שאת או ספחת וגו׳. שמות נגעיס סס, ולבנות זו מזו (נגעיס פ"ל מ"ל): בחרת. מברבורות עייל"ר בלע"ו, וכן בָּסִיר

נְשְׁמֵא אָרָר: דּנה בּבֹהט ביא וֹבֹאָבוּ בַכּבֹוֹן ימָרְאָר הַנָּגַעַ עָמִל מִעִּיר בִּשָּׂרְוִ ء بَاخَمُد لَهُمُد حَثِرَم بَاظَكَ كَجُلًا וֹבְאָבׁע עַכּבוֹן אָטַעַנּדּנָּה בֹּהוֹנַעַ

;₽.□: נְהְסְּנֵּיר הַכֹּהָן אָת־הַנָּגִע שָׁבְעָּת הלור ושְעָהָה לאַ הַפָּף לָבָוֹ בְשֶּׁרְוּ וְמְּמִלְ אֵין־מַרְאֵּהַ מִּן־ וֹאִם_פַּנְיֵבֶע לַבֹּלָּנִי נִיגִא פֹּהֹוָנִי

עכבן שְבְעָּת יָמִים שִּיִּת: פֿמַּע עַנּגנג פֿמַנע וָעַסַאָּגַרַנ ַוְהְנָּהְ הַלָּגִתְ מְּלֵּגִר בְּמִּנְּנִוּ לְאָ וְרְאָּרוּ תַכֹּהַןְ בַּיּוֹם תַשְּׁבִיעִי

خَمِّد بَثَرَم خُمْرِد لَمَكَدُر بَحِقِلِ שני שָׁנִיתַ וְהַנֵּתְ בַּהָה הַנָּגַעּ וְלֹאֹ־ إرَهُمَ مَحَثًا هُمُا جِرْنَا مَهِجَاهِٰ ۚ إِنِّ إِنَّا

ر בֿקור אַבוֹנ׳, בוֹבְאָנוֹן אֶלְ-נִכִּנוֹן בֹּמָהֶבֹּא בַּנוּר גַּאִנּטִוֹן, לַבְּנוֹלִא نَصْتَاد: מְסְפְּחַת הָוּא וְכְבָּט בְּגְרֶוּ

חַכבון: לְמְּעֵׁרְעִׁיִּ וֹנְרְאָּרִ מְּנִיתִ אֶּלְ- לַנְרַנְיֵנִינִיּ

בְּבַעַתְ הָוּא: (פּ) במספטע פֿגור וָטִמָּאָנ בַכּבוֹן GAUL

> בְּהַנְא וִיסַאָּיב יָהַיה: מֹכְשָׁמ סְגִירוּתָא הוא וְיִחְזִינֵיה מכשמא גמיק ממשף בסביה וֹנִטְוֹג כַּעַוֹלָא נִע מִכִּעַהָּא בֹּמָהָּבַ

> מַבְּקְשָׁאַ שִּבְּעָאַ יוּמִין: בְּעַלָּאַ יָּת ίζάξι תַּמְבֹא וֹתִּגֹּבא לָא אִנִינִפּוּנִי בּסְבִיה וְעַמְיוֹ לִית מְחָזַהָא מִן וֹאָם כַּנִינֹא טוֹנֹא טִיא כַּמָּמָּב

שְּבְעָא יומִין הָנְיָנוּה: ĊÜΪX **ロボシウル** ĹŢĠŔĹĔĸĽ בְּרְ הַנְהַ לָא אוֹסֶיף מַכְּהַשָּׁא מוליעאי וווא עולישא אַם ĊÜĖX

زنكة: הבושא בוא נוגבה לבושוהו מֹכְטַּמָא וֹלָא אִנְסָגַב מַכְּטַּמָא מְבֹגמֹאַע שׁנְוֹנוּע וֹבִא הֹמֹא

أذلتكأذ הקקספַחַת ואָם אוֹסָפָא תוֹסֵיף עָדִיהָא

ذֻבְבַבְיּגָא:

וֹנְטְזֵּג כְבַוֹלָא וְבַא אַנַסְנַפַּע

pronounce him unclean. the priest shall look on him, and flesh, it is the plague of leprosy; and plague be deeper than the skin of his white, and the appearance of the the hair in the plague be turned plague in the skin of the flesh; and if And the priest shall look upon the

plague seven days. shall shut up him that hath the be not turned white, then the priest than the skin, and the hair thereof appearance thereof be not deeper the skin of his flesh, and the And if the bright spot be white in

seven days more. then the priest shall shut him up the plague be not spread in the skin, plague stay in its appearance, and seventh day; and, behold, if the And the priest shall look on him the

clothes, and be clean. is a scab; and he shall wash his priest shall pronounce him clean: it be not spread in the skin, then the if the plague be dim, and the plague again the seventh day; and, behold, And the priest shall look on him

the priest again. cleansing, he shall show himself to himself to the priest for his skin, after that he hath shown But if the scab spread abroad in the

him unclean: it is leprosy. skin, then the priest shall pronounce behold, if the scab be spread in the And the priest shall look, and,

פימן טומאה, הוא גזירם הכסוב: בשרו. כל מראס לצן עמוק סוא, כמראס חמס, עמוקס מן סלל (שצועוח ו:): ושמא אוחו. יאמר לו ממא אחם, ששער לצן (E) ישער בגגע הפך לבן. מהחלה שחיר והפך ללגן גחוך הגגע. ומעוט שער שנים (מ"כ שם פרק ב, ג): עמוק מעור

(+) ועמוק אין מראה. לא ידעתי פיכושו: והסגיר. יקגירנו בבית אחד, ולא יראס עד שוף סשבוע, ויוכיחו שימוים

(2) בעיניו. במכלסו ובשיעורו סכלפון: והסגירו, שניה. סל לס פעס בעבוע כלעון ממל מוחלע: ας.ι:

(6) כהה. היכהה מרלימו, הל אם עמד למרלימו או פשה עמל: מספחה. שם נגע עהור: וכבם בגדיו ושהר.

(8) ושמאו הכהן. ומשעמלו סרי סול מוחלע, ווקוק ללפרים ולחגלחם ולקרצן סלמור בפרשם ולח חסים: צרעה הוא. בוקיל ונולל לספרר נלרא ממא, ולריך מבילה:

οS

סמספסס סוסמ: צרעה. לשון נקנס. נגע לשון וכר:

וְהִיבֵא אָל_הַכֹּהָן:

ដេំបំរំជែ ចំណុំ៤ បាំ ចេំស្នំ៤ៈ בלמור וְהַיא הַפְּבָה שַּעָּר לְבָּוֹן ور الْجِيْدَ بَاعِيْدُ الْبَيْدِ الْمُهِدَ الْأَجْلِدَا

שָּׁהַ הַיִּא בִּיאַ: נְטְמְאָנִ עַכְּעַן לָאָ יַסְנְּרֶנוּ כָּי בִּעָּרִיה וִיסַאָּבנִיה כְּתַּנִאַ לָא

לְכָּלְ מַבְּאָנִ מִּגוֹ, עַכְּעֵּוֹ: הַּוָר עַנְּגַת מִראָּמִוּ וֹהַרַבַּגַלְיוּ בּ בְּעִּוֹר וְכִסְתָוֹת תַּצְּרַעַת אָת בְּלְ־ ŗ%¤-ġ广i⊓ הפְּרָח הַצְּרַעַת

上に2: אַט_טַּנְגַיָּג כַּבְּוָ טַבַּוּ לַבָּוֹ מַטַוָּע ²¹ הַצְּרַעַת אָת־כָּל־בְּשְׂרִוֹ וְמִהַר וְרְאָה הַכֹּהֵן וְהִנָּה כִּסְּתָּה

:שְׁמֵא:

בּּבֹבֹתֹע בַינּא: וֹמֹמֵאַׁנְ עַבְּמֵּׁבְ עַעַוֹּי מִמֹאַ עַוּאַ וּוּסַּאָּבַוּיה בַּמִּבָּא עַוּאַ מְסָאַב וֹבְאָבׁע עַכְּבֵוֹן אָעַעַדַּאָהָע עַעַוֹי

³¹ צְּיִּ בְּיִבְּיִּהְנְיִבְיִבְּהְּהְרְ תַּחָרִ וְנְּהְפְּּרְ

וֹנִים.ים. לְנִׁי בַּׁבַּוֹא:

בְּעַקְיקִי בְּיִלְקָאַ: **LAUIL** וֹבְמֶּם בֹמָּב למַמָּכֹא וֹנִיא נַפַּכֹע מָהַנָּגא ונטוג כשלא ושא ממלא שונא

יַסְגְּרְנֵיה אֲבֵי מְסָאַב הוּא: צְּבַׁעַת נוֹשֶׁנֶת הָוֹא בְּעַוֹר בְּשְׂרוֹ סְגִירוּת עַמִּיקְא הִיא בִּמִשְׁרִּ

בְּבַבְּאַ: למּג בֿלַקוִנוּ. לַכּֿק נוווו מונו בל משף מקמשא מבישיה בְּמַמֻּכֹּא וֹטִטַבּ, סִנְיבוּטָא וֹט נאם מפנא טפני פנירותא

אַטַבַבּּיף לְמָחָוַר דְּבֵּי הוּא: ĊĽĊX

חַנְאַ יְהֵי מְסְאַב:

דוא סְגִירוּקָא דוּא: ווֹטוֹו כֹעוֹלא וֹנו דֹמִּעָבא עוֹא

בְּבַבְּאַ: libbal dabin liigi dir אַן אָבוּ נֹטוּב בֹמִבֹא טַנֹאַ

> the priest. man, then he shall be brought unto When the plague of leprosy is in a

anisin 5dt ni white, and there be quick raw flesh the skin, and it have turned the hair behold, if there be a white rising in And the priest shall look, and,

up; for he is unclean. him unclean; he shall not shut him flesh, and the priest shall pronounce it is an old leprosy in the skin of his

as appeareth to the priest; from his head even to his feet, as far the skin of him that hath the plague in the skin, and the leprosy cover all And if the leprosy break out abroad

turned white: he is clean. clean that hath the plague; it is all all his flesh, he shall pronounce him behold, if the leprosy have covered then the priest shall look; and,

in him, he shall be unclean. But whensoever raw flesh appeareth

the raw flesh is unclean: it is leprosy. flesh, and pronounce him unclean; And the priest shall look on the raw

the priest; into white, then he shall come unto But if the raw flesh again be turned

91

ÞΙ

٤ı

п

וממיס בלא שער לבן, ואף על פי שלא נאמרס ממיס אלא בשאמ, אף בכל סמראות ומולדומיסן הוא סימן טומאס: (10) ומחיח. שנימיג"ע בלע"ו, שנספך מקלה סלובן שבחוך סשלה למרלה בשר אף הוא מימן מומאה, שער לבן בלא מחיה,

הואיל ועלמה מחיה אטהרנה: (11) צרעה נושנה היא. מכס ישנס סים ממח סמחיס, וחבורס זו נרלים ברים מלמעלס ומחחיס מלחס לחס, שלם מחמר

(בו) מראשו. על אדס ועד רגליו: רכל מראה עיני הכהן. פרע לכק עמעך מאורו:

קו וקשלמלישו ולכשושו ולבישוי וכן בכגל נושנין לו כל ימי שכגל: מס מלמוד לומר, ללמד יש יוס שאמס רואס בו, ויש יוס שאין אמס רואס בו, מכאן אמרו ממן נומנין לו כל שבעם ימי סמשמס, המבר ונמגלה שפועו ע"י שומן, כגון שהברימ ונעשה רמב ונרמים בו הממיה, למדנו הכמוב שמממל (שם פרק ה, a): דביום. מעשרים וארבעה ראשי איברים שאין מעמאין משום מחיה, לפי שאין נראה הנגע כולו כאחד, ששופע אילך ואילך, וחור ראש (14) וביום הראות בו בשר חי. אם לממס זו מָקִיָס סרי כזר פירש שסממיס מימן טומאס, אלא סרי שסיס סגע צא'

(15) צרעה הוא. הנשר ההול, נשר לשון זכר:

שַׁהְוֹר הִוּא: (פּ) خَرَظًا لَمَكَد كَوَيًّا هُم لِأَنْهُم مَخْفَهُم خَمْفَاد لَيْكَ خَلَالًا إرَهُٰ ١٦ مَحَيَا إِبَوْلَ يُبَوِّلُ لِيَوْلًا لِيَوْلِا

ווטווניה פְהַנָא וָהָא אָתָהַפּיף

pronounce him clean that hath the into white, then the priest shall and, behold, if the plague be turned and the priest shall look on him;

מלימי וּבְשֶּׁר בִּי־יִהְנֶה בְּוֹ־בְעֹרִוֹ שְׁחֵין נְאֵנִשׁ צָרֵי יְהֵי בִּיה בְּמַשְׁבֵּיה

אַבּמִבְּמִי וֹנְרָאָר אָלְבַרַכְּבִוּן: إْلَيْكَ حَرْجَانَا لَوْمِارًا فِي دَنْ فِي مَانِهِ فِرْجَهِ فَارْدِهِ

אַ בַבַבא בובא סמא ווּשַבּיי

ewil effir: וֹמֹמֹאַׁנ עַכַבוֹן לֹנִתַ_גַּעַמַנַ עַנִאַ מן העלור ושְעָרה הַפָּוּר לָבָוֹן إلى مَا مَا لَا لَا لَا مَا هُلِي مُقَالًا لِمُقَالًا لِمُقَالًا لِمُقَالًا لِمُقَالًا لِمُقَالًا لِمُقَالًا ل

סְגְיאַת: מכשה סנובושא ביא בשקונא I'QXLE'F **イはエバア** מו מהפא וההבע אטניפוע לובוו כבוא ובא מבובא מכוש

עכבון שְבְעָת יְמִים: מן־הְעִּיר וְהֵיא בַהָה וְהִסְּגִּירָוֹ چۃ שٰעָר לבָן ישִׁפְּלָה אֵינָנָה إيوا بإيوا مقثا إميم يراآ

בְּעַבְּאָ מִבְּעָא יוֹמָין: מַמְּכֹּא וֹנִיא מֹמִיֹא וֹנֹסִינִנִינִי הְּתְּר טִוֹּר וּמִכִּיכָא לִוֹעַשָּׁא מִן וֹאָם וֹטוֹנוֹע כַּעוֹלָא וַעַאַ בִּנִע כַּע

הַכְּבוֹן אָטוּ לָנַתּ בווא: נאם פְּשְׂה הִפְּשֶׂה בְּעִיר וְשִׁמֵּא וֹאָם אוֹסְפָא הוֹסֵיך בְּמִשְׁכָּא

下が: נוסאוב פֿוֹנֹא נִטִיה מַכְּמִּשְׁאַ

לא פְשְּׁמָה צְרֶבֶּתְ הַשְּׁחֶין הֻוּא לְא אֹמִפִּת רֹשֶׁם שִׁחְנָא הִיא וּאָם־פַּחָמֵיהָ פַעַּמָּד הַבַּהַרֵּהֹ

וידביניה בְּהַנָא: נאם לאטבע למט לענטא

וְשְהַרִוֹ הַכּהֵן: (ס)

בַּנַבְא טַוֹבָא סַמְלַא אַן טַוֹבָא: בּנֹאַר דַנוּר וִיהֵי רשָם בַּנֹאַר או אָנָה אָבו וֹבו בֹמַהָּכֹּיה אַן בֿמַּב בֿי־יִהְיָנוֹ בַּעָרָוֹ מִכְּנַתַּ

plague: he is clean.

And when the flesh hath in the skin

shown to the priest. reddish-white, then it shall be white rising, or a bright spot, a si ereht liod eht the boil there is a

thereof a boil, and it is healed,

broken out in the boil. it is the plague of leprosy, it hath priest shall pronounce him unclean: thereof be turned white, then the lower than the skin, and the hair behold, if the appearance thereof be And the priest shall look; and,

shall shut him up seven days. skin, but be dim, then the priest therein, and it be not lower than the behold, there be no white hairs But if the priest look on it, and,

unclean: it is a plague. then the priest shall pronounce him And if it spread abroad in the skin,

pronounce him clean. scar of the boil; and the priest shall place, and be not spread, it is the But if the bright spot stay in its

bright spot, reddish-white, or white; quick flesh of the burning become a thereof a burning by fire, and the Or when the flesh hath in the skin

†7

17

07

81

₹

שבוכם ובמקומו שתלה נגע ששר: (18) שהין. לשון ממוס, שנמממס סבשר בלקוי סבא לו ממממ מכס שלא ממממ האור (מולין ה.): ונורפא. השמין העלה

(פו) או בהרח לבנה אדמדמה. שמין סנגע לגן מלק, מלמ פְּמוּן ומעורג נשמי מרמות לוגן ומודס:

(OS) מראה שפל. ומין ממשו שפל, מלה ממוך לבנינומו סוה נרהה שפל ועמוק, כמרהה ממה עמוקה מן הלל:

(22) נגע הוא. סשלם סולם לו סבסרם:

בלע"ו: בניעה עור הנרגע מחמם הימוס, כמו וְנְצְׁרֶצוּ בָּשּ בְּל פְּנִיס (יחוקחל כה, ג), רייערי"ד צלע"ו: צרבה. רייערי"שמענע (ES) חחחיה. במקומס: צרבה השחין. כמרגומו רשֶׁם שָׁמַנְם, סינו סׁלֹס רושס סחמוס סניכר צנשר. כל לרצם לשון

בַּבְעַת הָוּא: פְּרָחָה וְשִׁמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהַוֹ נָגַע מן הַמָּנַר צָּרָעַת הָוּא בַּמִּכְּוָה sz ភូជុំL देद्री हहू हैंदेत ख़िर्द्र ख़िर्द्र إךצָת אֹמָה הַכֹּהֵן וְהִנָּה נָהָפַּרִּ

סׁגירוּקא היא בּּכְּנַאָר סָגִיאַר המול מן משפא أنفتد ثقط خقثه لفع غفقهيك

the plague of leprosy. shall pronounce him unclean: it is out in the burning; and the priest the skin, it is leprosy, it hath broken appearance thereof be deeper than spot be turned white, and the and, behold, if the hair in the bright then the priest shall look upon it;

أين فيراد يتحتا ه خلالا ثقيه: אַגָּנָה מִּן־הַעָּור וְהַוֹא בַהָּה مُ حِدِينَ لِي شِهِرَ كِذِا الْهِٰظِكِرَةُ مِنْ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللّلْمُ اللَّهُ اللَّا اللَّالِمُ اللَّا اللَّا لَا اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّهُ اللَّهُ וְאָםוּ וְרָאֶנְּהְ תַכֹּהֵן וְהַנָּה אֵין־

ניסְּנְרְנֵיה בְּהָנָא שָׁבְעָא יוֹמִין: לְנִׁעַבָּא מִן מַהָּכֹּא נִבִיא הֹמִנֹא בְּבַעַרְהָא סְעַר חִינֶר וּמַכִּיכָא וֹאָם וֹטוֹוּלַנִי כַּבוֹלָא וֹבַא כִיט

priest shall shut him up seven days. than the skin, but be dim; then the the bright spot, and it be no lower behold, there be no white hair in But if the priest look on it, and,

הַכְּבַוֹ אָטָוְ דָּנִע צָּרַעָּה הַוֹא: אִם־פְּשָּׁה הִפְּשָׁה בְּעִּוֹר וְטִמֵּא וֹבֹאַבוּ עַכּעוֹן כּוֹנִם עַמִּבוֹמֹי מֹכְשָׁת סִינְרוּהָא הִיא: בְּמַמְּכֹּא וְיַסְאֵיב בְּעַוֹּא יָתִיה שְׁבִיעַשְׁ אָם אִנְסְבָּא תוּסֵיף けこびと

pronounce him clean; for it is the burning, and the priest shall but be dim, it is the rising of the place, and be not spread in the skin, And if the bright spot stay in its

pronounce him unclean: it is the

the seventh day; if it spread abroad

And the priest shall look upon him

in the skin, then the priest shall

בְּי־צְהֶבֶה הַמִּבְוָה הַוֹא: (פּ) שְׁצֵּת תַמִּבְנֶת הָוֹא וְמְהַרֵּוֹ הַכֹּהַוֹּ 82 לא־פְשְׂמָה בִעוֹר וְהַוֹא בַהְה וָאִם־מַחְמָּיהָ תַעֲמֹד הַבַּהָבת

כַּבְּיָלֵא אָבוּ, רושָם כִּוֹאָר הִיא: מומט כוֹאַנו נוא ווּדַבּינוּיה אוטופֿט פֿמֿמפֿא ועוא מֿמוֹא נאם באטנע פענע פענעא לא

plague upon the head or upon the And when a man or woman hath a

scar of the burning.

plague of leprosy.

ע בואָה אָן בַּזְבַוֹן: ממיזי וְאִישׁ צֵּוֹ אִשְּׁה בְּי־יִהְנֶה בִּוֹ נְגַעַ וּנְבַר אַוֹ אִתָּאַ צֵּרִי יָהֵי בֵּיה

מֹכְשַׁמָּא בַּבוּמָ אַן בַּבַּלוֹ:

thin hair, then the priest shall the skin, and there be in it yellow appearance thereof be deeper than plague; and, behold, if the then the priest shall look on the

30

67

87

97

山(2): ענא גּוֹבֿמּט בוֹבַאמ אָנ בַנִּצְלוֹ בּבור בַּל וֹמִמֵּא אַנוֹ עַכּבוֹן זָנַיִּל oe מַרְאָרוּ עְּמָל מִן־הַעַּוֹר וּבָּוֹ שֵׁעָּרִ וְרְאָה הַכֹּהַן אָת־הַנָּגַע וְהַנָּה

רֵישָׁא אַנְיִדְקְנָא הוּא: נְמֵיה בְּחֲנָא נִתְקא הוּא סָּגִירוּת שְׁעַר סוּמָל בַּעְּבַל וִיסַאָּיב מטווטי עמיק מן משְּכָּא יבֵיה ווֹטִוּג כַבְּוֹלָא וֹט מַכַּטַמָּא וֹבַא

than the skin, and there be no black appearance thereof be not deeper of the scall, and, behold, the And if the priest look on the plague it is leprosy of the head or of the pronounce him unclean: it is a scall,

מְבְעָּת יָמִים: נְהְסְּנֵּיִר הַכְּבֵוֹן אָטַ־נָנִה הַנָּמָק מַּטִר אָין בָּוּ יז וְהַנָּה אֵין־שַׁרְאָהוּ עְּמָל מִן־ ּוֹבֶּיר יִרְבַּהַן אָת־נָגַע תַּנָּהָל נַאָּרִי יִחְיִי כְּהָנָא יָת עַבְּחָשׁ

נְיַבְּאַ מִּבְּעָאַ וּמִין: ביה ויסגר בהנא ית עכמש ען מַשָּׁכַא יַשְׁמָּר אִיכָּם בַיִנִי ַ נְהָקְא וְהָא לֵית מִהְזּוֹהִי עַּמִּיק

scall seven days. up him that hath the plague of the hair in it, then the priest shall shut

- שוים סם, ולמס חלקן סכמוב, לומר שאין מלטרפין זס עס זס, נולד חלי גרים בשחין וחלי גרים במכוס, לא ידונו כגרים (חולין (24) מחידו המכוה. שנימני"ע צלע"ו, כשחיתה המכוה נהפכה לצהרת פתוכה או לצנה חלקה. וסימני מכוה וקימני שחיץ
- לסוב (מ"כ פרשמא ס, ס): (92) בראש או בזקן. בא הכתוב להלק בין נגע שבמקום שער לנגע שבמקום בשר, שוה סימנו בשער לבן, ווה סימנו בשער
- (30) ובו שער צהוב. שנספך שער שהור שנו ללסונ: נחק הוא. כך שמו של נגע שנמקוס שער:

עַנְּמֶל אָנן עָּמָל מִן־הָעִר: וְלֹאִ הְנִיה בִּוֹ שִׁעָּר צְּהָב וּמִרְאֵּה הַשְּׁבִיעִי ְוְהַנֵּה לֹאִ־פְּשָָׂה הַנֶּהֶק וְרָאָה הַפֹּהָן אָת־הַנָּגַעַ בַּיַּוֹם

נמום שנית: וְנִיסְנְּוֹב נַבְּנֵדְן אֶשַבְנַוֹּנִישׁׁ מִבְּלֵּשׁ יִנִיפֿאַ לָא וִנְּכָּנִוּ וֹנִסְנָּב בַּנִינָא יִש

בְּלָבֻוּנ וְשְּׁבִינ: בְּעָּוֹר וְמִהַר אָתוֹ הַכּהָן וְכִבָּס בַּמְוַר וּמַרְאֶבוּ אֵנֶנָנּוּ מְּמָל מִן־ ÷፥ הַשְּׁבִיעִּי יְהַבַּּה לֹא־פְּשָׂה הַנָּהָל שְׁבִיעָּאָה וְהָא לָא אֹוֹסִיף וִהְקָא וְרָאָר הַכַּהָן אָר הַנְּהֶל בַּוֹּיִם וְיִהְיִּי כְהָנָא יָה וָהְקָא בְּיוֹמָא

אַבובו, מִבובעו: וַאָם_פַּשָּׂע יִפְּשָּׁר תַּנָּהֶל בְּעָּוֹר וַאָם אוֹסָפָא יוֹסֵיף נַהְקְאַ

הַצְּּרְבַ מְּמֵא הְוּא: בְּעִיר לְאֵינְבַקָּר תַכּתָן לַשָּׁעָר إرېأ ٦٠ أحدثا إبير وَهِم مِيرم

מַּבְוּ גְּמִבְיַבָּנִ נִבְּפָּאַ בַּנִּנִיבַ וֹאָם_בֹמֹלוֹוְ מַּמָּׁגַ עַדְּטַׁל וֹמִּמָּרַ

וְאִישׁ אִוֹ־אִשְּׁה בְּיִיוֹהָנֶה בְּעוֹרַ מְּהַוֹר הָוּא וְמִהַרִוֹ הַכֹּהַוֹּן: (ס)

הָוּא: (a) בּבל הָיּא פַּבַר בַּעִּיר שָהָור בְּשְׁרֶם בְּבִירִת בַּהָוּת EALL_

בְּשְׁנִם בְּנִינִי בְּנִינִי בְּבָּוֹנִי:

ひかべく: וּמִעוֹג וֹעַבֹא בוע הַּמִּע מוֹ ולא עוור ביה שער סומק שְׁבִיעָשְׁה וְהָא לָא אוֹסִיף נִהְקָא וְנְעַוֹיִ כְּעַׁלָּא וְעַ מִּכְּעַהָּא בּּוּלָא

מַמִּיק מִן מַמָּבָא וִידַבּי וָתִיה בְּמַשְּׁבְּא וּמִחְזוֹהִי לָיִתּוֹהִי

נטלא מבלא וומון טללנוט:

בְּמָמֶבְא בְּתַר דְּכוּתֵיה:

כַּבוֹלָא וֹנַגַּפּֿה לַבוּהָוָבִי וֹנֹבַכּי:

לְשְׁמָר סִוּמֶל מְסָאַב הוּא: נֹטַׁלֵא בֹתֹמֶבֹא לָא גֹבּפֿר כָּהַנָּא liùi.cu cùta lùa aioll

בְּבְי הוּא וִידַבְּינִיה בְּהָנָא: אוכֿם גֹמָן בּיה אָתַּסִי נִתְקָא נאם כֹּג עַנֹע לַם נִעַלַא נַסָּהַּג

خمُلِيرا حَتَنَا حَتَنَا نَائِلًا: וּנֹבֹר אַנְ אֹטֹא אָבוּ, וֹבִי, בֹמָהַבּ

בְּהְקְאַ הוּא סְגִי בְמַשְׁבָּא דְּבֵי

not deeper than the skin, and the appearance of the scall be and there be in it no yellow hair, behold, if the scall be not spread, shall look on the plague; and, And in the seventh day the priest

78

seven days more. shall shut up him that hath the scall shall he not shave; and the priest then he shall be shaven, but the scall

shall wash his clothes, and be clean. shall pronounce him clean; and he deeper than the skin, then the priest and the appearance thereof be not if the scall be not spread in the skin, shall look on the scall; and, behold, And in the seventh day the priest

skin after his cleansing, But if the scall spread abroad in the

the yellow hair: he is unclean. the skin, the priest shall not seek for and, behold, if the scall be spread in then the priest shall look on him;

the priest shall pronounce him the scall is healed, he is clean; and and black hair be grown up therein; But if the scall stay in its appearance,

even white bright spots; the skin of their flesh bright spots, And if a man or a woman have in

the skin: he is clean. it is a tetter, it hath broken out in skin of their flesh be of a dull white, behold, if the bright spots in the then the priest shall look; and,

שנאמר ושער שמור למח בו וגוי: (12) ושער שחור אין בו. סא אם סיס בו שער שחור מסור, ואין לריך לסמגר, ששער שחור אין בו. סא אם סיס בו שער שחור מסור, ואין לריך לסמגר, ששער שחור אין

(28) והנה לא פשה וגוי. סא אם פשס, או סיס צו שער לסוב, מתא:

יפשם יעבור השערום וילה למקום הגילום: (33) והתגלח. פנינות סנתק: ואח הנחק לא יגלח. מנית שתי שערות פמוך לו פנינ, כדי שיסל ניכר לס פשס, שלס

(פ) ושער שחר. מנין אף סירוק וסאדום שאינו לסוב, מלמוד לומר ושער. ולשון לסוב, דומס למבנית סוסב. לסוב כמו (פצ) אחרי שהרחו. אין לי אלא פושה לאחר הפטור, מנין אף בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני, חלמוד לומר פשה יפשה:

וסוב, אור"בלא בלע"ו: שהור הוא ושהרו הכהן. סא ממא שמסרו סכק לא מסור (מועד קמן ז:):

(88) בהרת. מנרנורומ:

שָהְוֹר הִוּא: שאי וְאָרִשׁ בָּי יִמְּרֵט רֹאִשֻׁוֹ קַרֵח הָוּא וּוְבָר צְּרֵי יִמַּר שְׁעַר רֵישִׁיה

גּבָּחַ הַוּאַ שָּהְוֹר הְוּאֵ: י לֹאִם מֹפֹּאַנוּ פֹּלָוּוּ וֹמַבֹּת באָמֻוּוּ לֹאִם מֹפֿבוּג, אַפּוָנוּ וֹמַב מָהַנּ

הוא בְּקְרַהְתְּלִי אָנִ בְנַבַּהְתְּלִי: לְנֵע לְבָן אֲרַמְּדָּם צְּרַעַּת פּרַתַּת בּנְלֵישׁוּתָא מַבְּתָּשׁ חִינְר סְמוּק וְבְירִיהְגֶה בְּקְּרַחַת צָּוֹ בְוּבְּחַת

ئىل: אַן בֿוֹבֿטַטַן בֿמַבאַט גַּבֿמַע הַּוַב المنافرة خُچِرِت فِيدَمِيُّ مِن جِجَرَا بِمِن مِن اللهِ مِن مِن اللهِ مِن اللهِ مِن اللهِ مِن اللهِ م וָרְאָה אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְהִנָּה שָׂאֵת־

נְשָּׁמָּ הַכְּבַוֹן בְּרַאָּמָּוְ נִיָּמֹוֹ ** אִישׁ־צִּרְוֹיִנִ הָוֹא טְמֵצֵא הָהָאָ

نظڭ: וְעַלְהַשְּׁבְּם וַהְּמָה וְ מְמֵא וּ מְמֵא וּ מְמֵא וּ מְמֵא וּ מְמֵא וּ ¿+ יִהְיָּנְ פְּרָמִים וְרֹאָשִׁוֹ יִהְיָהַ פְּרִּנַּעַ וַהַבְּּרוּעַ אֲשֶׁר־בִּוֹ חַנְּגַע בָּגָדֶיוּ

לְמַּחֲנֶה מוֹשְּׁבְוֹ: (ס) שְמֵא הָוּא בְּדֶר וֵשֶׁב מִחִוּץ

קריח הוא דְבֵי הוֹא:

רישיה גְּלִישׁ הוּא דְּכֵי הוּא:

או בוללישותיה: סְגִירוּת סְגְיָא הִיא בְּקַרְחוּתֵיה בְלַבְרְחוּתָא

בְּמִטְזֵי סְּגִירוּת מְשָּׁךְ בַּשְּׁרָא: בְּקַרְחוּתֵיה אוֹ בְגִלֵישׁוּתֵיה מומֹל מֹלְשֹׁמֹא שׁוּנֹר סְמוּל بأثرك ĊĽΐΧ

בְּרֵישִׁיה עַכְּקְשָׁשִׁיה: ענא סאלא נסאַלניה קהָנָא ひひが口

שַׁטְשַׁאַבוּ וֹטְבוּי: יטהמב ולא טסטאדו ולא נוני פוריע וְעַל שָפָם כַּאָבִילָא خصيب نبيا محنما نتهي びいばはめ

מותביה: زڬڔ⊏ は正仁X ムロネトロロン מְסְאַב מְסְאַב הוּא בִּלְחוֹדוֹהִי בְּלְ־יְמֵׁר אֲשֶּׁר תַבָּנַע בָּוֹ יִשְׁמָא בִּלְ יוֹמִין דְּעַבְּתִּשְׁא בִּיה יָתִי

> head, he is bald; yet is he clean. And if a man's hair be fallen off his

forehead-bald; yet is he clean. front part of his head, he is And if his hair be fallen off from the

his bald head, or his bald forehead. plague, it is leprosy breaking out in the bald forehead, a reddish-white But if there be in the bald head, or

77

appearance of leprosy in the skin of head, or in his bald forehead, as the blad sid ni əridw-dibbər əd əugalq and, behold, if the rising of the Then the priest shall look upon him;

head. him unclean: his plague is in his the priest shall surely pronounce he is a leprous man, he is unclean;

cry: 'Unclean, unclean.' he shall cover his upper lip, and shall hair of his head shall go loose, and is, his clothes shall be rent, and the And the leper in whom the plague

without the camp shall his dwelling unclean; he shall dwell alone; him he shall be unclean; he is All the days wherein the plague is in

מברבורות אדמימותו קרוים בסק, כאים עדשן שבין עדשם לעדשם מבסיק סבשר בלובן לת: (98) כהוח לבנות. שמין לוצן שלמן עו מלמ כסס: בהק. כמין לוצן, סנרמס בצשר מדס, מדוס שקורין רוש"ו צין

(0+) קרח הוא שהור הוא. מסור ממומלת נתקין, שלינו נדון בסימני כלש ווקן שסס מקוס שער, לכל במימני נגעי עור

(וף) ואם מפאח פניו. משפיע קדקד כלפי פניו, קרוי גבחח, ואף סלדעין שמכאן ומכאן בכלל, ומשפיע קדקד כלפי אחוריו, בשר, בשער לבן וממיה ופשיון:

בשמין ומכוס שסיא נדון בשבוע א', ולא כמכאס נמקין של מקוס שער שאין מעמאין בארבע מכאום, שאת ומולדמס, בארמ שור בשר, אדם כי יסיה בעור בשרו, ומהו אמור בו, שמטמא בארבע מראות, ונדון בב' שבועות, ולא כמראה לרעת האמור (ב4) גגע לבן אדמדם. פַּמוּךְ. מניין שחר המרחות מלמוד לומר כמרחה לרעת עור בשר, כמרחה הלכעת החמור בפרשת לכני לכמם:

קומר בדדיו יהיו פרומים וגוי: (++) בראשו נגעו. אין לי אלא נמקין, מנין לרצוח שאר המנוגעים, מלמוד לומר טמא יטמאנו, לרצוח אם כולן. על כולן הוא ומולדמה:

בלע"ו: ושמא שמא יקרא. משמיע שקול עמל ויפרשו ממנו (מ"ק ק.): (e+) פרומים. קרועיס (מ"ק מו.): פרוע. מְגָדְּל שַׁעָר: ועל שפם יעטה. כאבל: שפם. שער השפחים, גרינו"ן

(64) בדד ישב. שלא יסיו שאר ממאיס יושבים עמו. ואמרו רבומינו (ערכין מז:), מס ישמנס משאר ממאים לישב בדד,

خُدُّنُا مُمْال هُا خُدُّنُا فَمُنْات:

מְלֵאָכִע הֹנְר: וֹלַאַמֹּע אַנִּ בֹמְנִב אַנִּ בֹבֹלַ וּלָמַמֹבֹא אַנִ בֿמַמִּבֹא אַנִ בֹבֹלַ אָן דְּמִּטִׁן אַן דַמְּנֵב כַפַּמִּטֵּום אוַ דַמִּטִוֹא אוַ דַמִּבַבּא לְכִטִּוֹא

בּבוֹתה הוא וְהְרְאָה אָת־הַכּהָן: בהקב או בבל-בלי-אור זנמ ⁶⁺ בַבְּגֶר אַנִ בְעוֹר אָנִ־בַשְּׁתֵּי אִנִּ וְהְיָה הַנָּגַע יְרַקְרָקו צָּוֹ צְּרַמְדָּם

אָּטַ_עַּנְּגָּה הָּבְּׁהָּטַ וֹמֶנִם: וֹבְאָה הַכּהָן אָת־הַנְּגַעִּ וְהִסְּנִיר

מַלִּאָבְיע עַנּוֹגַה מַלָּא עַנּא: <u>ַנְּלְאָלְיִע בְּלִּלְאָלְיִע בְּלַבְּתְּ</u> אִי־בְעַבֶּע צִי בְעִּיר לְכָל צִּשִּׁר־ י בְּי־פְּשֶׂה הַנֶּגִע בַּבְּגָר אָרֹבִשְׁתִי וֹבְאָב אָנַר הַנָּגַע בַּיַּנָם הַשָּׁבִיעָּי

نهٰتا: בְּיִבְעָהַת מַמְאָבֶרת הָוֹא בָּאָשׁ בְּלֵנֶר אֲשֶׁרַיִּהְיָה בָּוֹ הַנְּגַּעַ אָן בֿפֹּמִשְׁים אָן אָנוַבַּלָּגְבַּלָּגָ יי עַמְּעָרוּ אָנְ אָעַעַבְעַקְּבֶּר בַּבָּבֶּעָר וְשְּׁבְּוֹב אָנִ בְּנִיב אָנִ אֶנִיבַ

בְּמְנֵב אָוְ בָּבְלַגַבַבָּלָגַבַמְוָב: פֿמָּׁע עַנְּּגַת בַּבֶּנִיע אָן בַמִּטֹּג אָן מַכְטַמָּא בַּלְבוּמָא אוָ בַמִּטֹגא إَهُمُ يَرِهُنَا مَوْمَا أَبَيَيْنَ كُمَ إِهُمَا بَمِيَا حِٰمَيْهِ إِمْ عَنُورَاءً

> לינוני בקבוש עמר או בקבוש ילבושא אַבי ובי ביה מַכִּקשׁ

> אַביידת מִשְּרָ:

בוא וְיִמַבְוֹי לְכְּבַוֹלָא: מו במשף מקמש סגירוקא לַמְּטֹוֹא אַוְ דֹמֹוַבָּא אַוְ דֹכֹּע בֹלְבוּהָא אוַ בֹמַהָבֹא אוָ ונבי מֹכִישַׁמֹא וֹבוַל אַוַ סֿמוַל

וְטְ מַכְּשְׁמֵּא מֻבְּמָּא וְמָוּן: וְיִשְׁזִּי כְּשִׁנְא וְטִ מַכְּשָׁמָּא וְיִסִּוּן

מַסְאַב בוּא: άΠΘŢΧ בוטהביר משקא לעבורקא בממלא לכל サイト ゴロロに対 XL שְׁבִינְשְׁאַר אָרֵי אִנֹסִיף מַבְּּהְשָׁא מְבִינְשְׁאַר אָרֵי אִנֹסִיף מַבְּהְשָׁא אַרי אַנְייים מַבְּיִים אָרָ

סׁגּירוּת מְחַסְּרָא הִיא בְּנוּרָא בּמְאַב בּיה בִיה מַכְּמָשָׁא צָּבִי או בכתנא או יח כל מאן מְטִיֹא אִן וֹטְ מִבְּבָא בַּמְּטִּבְא וווְבוֹע וֹט לְבוּיָהָא אוָ וֹט

או למולא או לכל מו המשו:

garment, or a linen garment; in a garment, whether it be a woolen And when the plague of leprosy is

or in a skin, or in any thing made of whether they be of linen, or of wool; or in the warp, or in the woof,

84

Δŧ

leprosy, and shall be shown unto the thing of skin, it is the plague of the warp, or in the woof, or in any in the garment, or in the skin, or in If the plague be greenish or reddish

the plague seven days. plague, and shut up that which hath And the priest shall look upon the

nuclean. plague is a malignant leprosy: it is whatever service skin is used for, the warp, or in the woof, or in the skin, spread in the garment, or in the the seventh day: if the plague be And he shall look on the plague on

in the fire. malignant leprosy; it shall be burnt skin, wherein the plague is; for it is a of wool or of linen, or any thing of the warp, or the woof, whether it be And he shall burn the garment, or

the woof, or in any thing of skin; the garment, or in the warp, or in behold, the plague be not spread in And if the priest shall look, and,

סימיל וסימ סבדיל בלשון סרע בין מיש למשמו ובין מיש לרעסו, מף סימ יבדל: מחוץ למחגה. מוץ לשלש ממנום (פסמיס

עור שנעשה בו מלאכה: (8+) לפשחים ולצמר. על פעמים או על נמר: או בעור. זה עור על העשה בו תל מכה: או בכל מלאכת עור. זה

(פי) ירקרק. ירוק שנירוקין: אדמדם. מדוס שנמדומיס:

(23) בצמר או בפשחים. על למר או על פעמיס, זהו פעומו. ומדרעו יכול יביא גיזי למר ואנילי פעמן ויערפס עמו, (I2) צרעה ממארה. לשון פלון מַמְפִיר (ימוקלל כח, כד), פויי"נעש בלע"ו. ומדרשו מן בו מלרס שלל מסנס סימנו:

שקן ממין סמר סימריום לשון שפס, כמו סימרס: מלמוד לומר סים בשם משרף, הינה לריכה דבר החר עמה, ה"כ מה חלמוד לומר בלמר הו בפשחים, להוציה הת קהימְרִיוֹם שבו

יץ וְצְנְתְ תַבְּתָן וְלָבָּסְוּ אָת אַשֶּׁר" בּּוֹ תַנְּגַע וְתִסְגִּירָוֹ שִׁבְעַת־יָמֶים יְּבְיִים:

וְרָאָׁה תַּכֹהֵן אַחֲרֵיו הֻכַּבֵּס אָת־ אַת־עִינוֹ וְהַנֵּנִע לְא־קַפַּׁה הַנֵּנָע הוא בָאַשׁ הִשִּׁרְבָּנִּע לְא־פַּשְׁה טָנֵוֹא הוא בָאַשׁ הִשִּׁרְבָּנִי פְּחֲהָת הָוֹא בְּקַרַחְהָּוֹ אָוֹ בְנַבַּחְתְּוֹ:

אָם רָאָה הַפַּהַן וְהַנֵּה פַּהָה אָהוֹ מָן־הַבֶּנֶר אָוֹ מִן־הָמִּוֹר אָוֹ מְלֵוֹ מַן־הַבְּנֶר אָוֹ מִן־הְמִּוֹר אָוֹ מְן־הַשְּׁהָי אָוֹ מִן־הְצָּהְ

נאם שַבְּאָר עּוֹר בַּבָּגָר אִּוֹּ מפטיר בַשְׁתָּי אִוֹּ־בְעַבֵּלִר אָוֹ בְבָלִי־בְּלִי־ אָר צַּשְׁרַיבִּי אָוֹּ בְבָלִי בְּלִי־ אָר צַשְׁרַבְּיִ הַנְּגַּעׁ עִּוֹּדְ בְּבָּגָר

מְנֵים עַּנְגָּת וְכֻבָּס מֻּנְית וְמָהֵר: - בְלְ-בָּלֵי הַמּוִר אֲשֵׁר הַבַּפָס וְמָר הַנְים עַנְגָּת הַנְיַה אָנִיר אָנִיר הַבְּפָס וְמָר:

> ויפקוד קהנא ויחורון ית דביה מקקשא ויסורניה שבעא יומיו הניניה:

> מְרְבְּא: מַמְּבְּא: מִמְּבְּא: מִן מְּטְיִגְא אִן מִן נְרְבָּוּמִ יְמִינִי מִן לְרַנְּמָא אִן מִן מְלְטִׁמְּא בָּתַר דְּחַזְּרֵוּ יְתִינִי נְאָם חֵוֹא לְחַלָּא וְהָא הָמָא

> מולדניה יח דביה מקמשא או קו דמשך סגנא היא בניךא בשקיא או בערבא או בכל השחיף או בערבא או בכל

> נְנְרְבֵּי: מְנְּחְוֹן מְכְּמְשְׁא נְיִאָּמְבָּׁת מִּנְיָנִית כְלְ מָאוֹ בַּמְשָׁרְ בִּתְּחָרָ נִיִּמְבִּי יִלְבוּשְׁא אִי שְׁיִנִא אִי מְרָבָּׁא אִי

> > then the priest shall command that they wash the thing wherein the plague is, and he shall shut it up seven days more.

And the priest shall look, after that the plague is washed, and, behold, if the plague have not changed its colout, and the plague be not spread, it is unclean; thou shalt burn it in the fire; it is a fret, whether the bateness be within or without.

And if the priest look, and, behold, the plague be dim after the washing thereof, then he shall rend it out of the garment, or out of the skin, or out of the woof.

And if it appear still in the garment, or in the warp, or in the woof, or in any thing of skin, it is breaking out, thou shalt burn that wherein the plague is with fire.

۷5

ŧ۶

And the garment, or the warp, or the woof, or whatsoever thing of skin it be, which thou shalt wash, if the plague be departed from them, then it shall be washed the second time, and shall be clean.

(44) אח אשר בו הגגע. יכול מקוס סגגע בלבד, מלמוד לומר אם אשר בו סגגע, יכול כל סבגד כולו מעון כבום, מלמוד לומר סגגע, סא כילד, יכבק מן סבגד עמו:

(88) אחרר חבבם. לעון מַטְשׁוֹמ: לֹא הפך הגגע אח עינו. לה כסס ממכהימו: והגגע לא פשה. שמענו שה לה לפ הסך ולה פשס ממה, והין לכייך לומכ לה ספך ופשס, הפך ולה פשה היני יודע מה יעשה לו, מלמוד לומכ והמגיר הה הגע מכל מקוס, דברי רבי יהודה, ומכמים הומכים וכו' כדהימה בתורת בהנים (פרק מו, ז), וכמותיה כהן לישב המקרה על הופניו: בחחת היא. לעון גומה, כמו בְּשַׁמִּ הַבְּשָׁמִי הַבְּשָׁמִי (שמותל-יו, עו), כלומר שפלה היה, נגע שמרהיו בוקעין: בקרחתו או בגבחתו. כמכגומו בְּשָׁמִיקִּימָה הוֹ בְּתַּדְמִהְ בִּתְּבְּחַבְּהַבְּהַ הְרְחַתִּו. שחקים, ישנים ומפני המדרש שהולרך לגורה שוה, מנין לפרימה בגבדים שהיה מקום הכלו המרה קרמת וגבתת בהדה, ויהמרה קרמת וגבתת בבגדים מה להלן פרת בכולו מהור (מנהדרין פת.), החון הרשים, כהלו נכתב בהחריתו הו בקדמותו, שהקרמת לשון החוריים, והגבתת לשון פנים, כמו שבתוב והם מפהת פניו לשון הרשים, כהלו נכתב בהחריתו הו בקדמותו, שהקרמת לשון החוריים, והגבתת לשון פנים, כמו שבתוב והם מפהת פניו ונו, ומתרמת בל ששופע ונוכד מו מתרמד ולם מפהת בהנים בתורת בתנים (פרק טוו, עו):

וגו', וסקרסת כל ששופע ויורד מן סקדקד ולחסריו, כך מפורש במורם כסניס (פרק מו, מ): (65) וקרע אוחו. יקרע מקוס סנגע מן סבגד, וישרפנו:

(אם) פרחח הוא. זכר סמוזר ולוממ: באש חשרפנו. ממכל סבגד:

(88) וסר מהם הנגע. אס כשכבמוסו בממלה על פי כהן סר ממנו הנגע לגמרי: וכבס שנית. לשון מבילה. מרגוס של כבוסין שבפרשה זו לשון לבון, וִיְּהְשַּׁרַ, חוץ מזה שהינו ללבון הלה למבול, לכך הרגומו וִיִּלְשַבַּע, וכן כל כבוסי בגדיה שהן למבילה מהורגמין וילטבע:

25

לְמַבְרִוֹ אָוֹ לְמַמְאָוֹ: (פּ) אַּנְ עִׁמְנֵב אַנְ כֹּלְ-כַּלְ-מִנְר אָנְ מִּנִבֹּא אַנְ כֹּלְ מָאֵן צַּמְהַנִּ פמיקיة הַצְּמֶרוּ צָּוֹ הַפִּשְׁהִים צָּוֹ הַשָּׁתִי לְבוּשׁ עַּמַר אוֹ כִתְּנָא אוֹ שְׁתָיָא

לְדַבְּאִיתִיה אוֹ לְסַאָּבוּתִיה: אָמ תּוֹרָת נֵנַע־צְרַעַת בֶּנֶד דָא אוֹרִיָּתָא דְּטַכְתָשׁ סָּנִירוּ

it unclean. pronounce it clean, or to pronounce or in any thing of skin, to linen, or in the warp, or in the woof, leprosy in a garment of wool or To sugald sat to wal sat si sidT

from the parsha, and read the 7th aliya for Shabbat Rosh Hodesh on page 160. page 173. When Shabbat HaHodesh is Rosh Hodesh, read as before but combine the 6th and 7th aliyot The Haftara is II Kings 4:42 – 5:19 on page 146. For Shabbat HaHodesh the Maftir and Haftara are on

שְׁבֵּרְתִּי וְהִיבָא אֶלְ-הַכְּהֵוּ: ַ זָאָת מְּהְיֶהׁ מּוֹרָת הַמְּצֹּרְע בְּיִוֹם

בְּוֹמָא דִּדְכוּמֵיה וְיִמִּימֵי לְנָת אובושא בסיובא

עַבְּרָעַת מִן־הַצְּרִיעַ: וְרָאָר הַכֹּהָן וְהַנָּה נְרְפָּא נָגַע־ ، וְיִשְׁאׁ ְחַפֹּהֵן אֶל־מִחָוּץ לְמַחֲנָה וִיְפּוֹק

וַיְדַבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

ובא אַעַּסׁ. מַכִּטַּה סִיִּרוּהָא מִן **く**はは下いばめ ĊĹŢţX **LATELN**

אָבו וּאָלו טוִלַמַט וֹאַוָּב: ְצְנְּהִ הַפְּהֵוֹ וְלָקָח לַמִּשְהֵר שְׁמֵּי־צְּפֶּרִים חַיּוֹת שְּהֹרֻוֹת יְצֵיּן

וְאֵיזובְא: נאמא באבוא יאבע והידי שַּבְתֵּין צִפְּרִין חַיִּין ויפּפּיר פְּהָנָא וִיסַב לַרְמִיּבַּיִּ

إلابت محثا إنهام هم مهوند

ויפקיד בְּהָנְא וְיִכּוֹס יָת צִפְּרָא

לוי וְאֶת־עֵּץ arīge rūti ar ar ਜੁ;'□: הְאָהְתְּהְ אֶּלְ־בְּלִי הָהֶשֶׁהְ עַלְ־בָּוֹהְ הַבְּבַּיִי הַהָּפִי עַלְיִי הָהָבָּי עַלְיִי הָהָבָי עַלְיִי

다마:.ㅁ:

בומוב'מום

تَعْظِد تَשْٰلَمْت لِمَحْ تَقِرْتُ בּנְכִיסְתָא עַל מֵי מַבּוּעַ: אַנְטְׁם נְאָנִיוּ הַצְּפֶּׁרְ הַהְּלִיהְ בְּרָם צִפְּרָא הַנְטָא בְּרָטָא רְצִפְּרָא لْمُن لِمُنْ لَمُجَم لَيْنَ مُنْبَحُمُ لَيْضُورِم نُفْتِيا لَيْنَ נאָטַ הֵּלָנִ אָהֹא בַאַבוֹאַ נִיִּט גָּבָה וֹטִינַנִּי נת צפָּרָא חַוָּתָא יַסַב יָתַה וָיָת

> :Sarivas ΛIX And the LORD spoke unto Moses,

brought unto the priest. the day of his cleansing: he shall be This shall be the law of the leper in

be healed in the leper; and, behold, if the plague of leprosy the camp; and the priest shall look, And the priest shall go forth out of

cedar-wood, and scarlet, and hyssop. two living clean birds, and take for him that is to be cleansed then shall the priest command to

vessel over running water. kill one of the birds in an earthen And the priest shall command to

running water. the bird that was killed over the and the living bird in the blood of and the hyssop, and shall dip them and the cedar-wood, and the scarlet, As for the living bird, he shall take it,

(2) זאח חהיה חורח וגוי. מלמד שלין מעסרין לומו צלילס (מגילס כל.):

- (3) אל מחוץ למחנה. מון לשלש מתנות שנשתלת שם בימי תלומו:
- מקל של ארו: ושני הולעה. לשון של למר לבוע וסורית (ב"מ כא.): באין על גסום הרוח (שם): - ושני חולעה ואזוב. מה חקנחו ויחרפא, ישפיל עלמו מגאוחו כחולעם וכאווב: - עין ארז. פְּמְפּוּמֵי דְבּרִיס, לפּיכך הווקקו למהרמו לפריס, שמפמפמין ממיד בלפלוף קול (ערכין מו:): ועץ ארו. לפי שהנגעים (+) חיות. פרט לערפוח (חולין קת.): שהרות. פרט לעוף טמא (שס). לפי שהנגעים באיס על לשון הרע, שהוא מעשה
- (a) על מים חיים. נותן אותם תתלה בכלי, כדי שיהא דם לפור ניכר בהם, וכמה הם, רביעית (קומה מז:):
- (6) את הצפור החיה יקה אותה. מלמד שמינו מוגדס עמסס אלא מפרישם לעלמס, אבל סעץ וסאורב כרוכים יחד בלעוץ

تخفِد تَانَانُك مَحْ فَرْدُ تَهَٰتُكِ: شُكِم جَٰمُكُمُ الْمُكَالِدِ لَهُذَلِكُ كُلًا هُكِم يَطُدُم نَطُدُدا لِيَكَدَّرَيك لِيهَذِك يُط וְהִיְּה עַּלְ הַמִּשְּהֵר מִן הַצְּרָעַת וִיַבֵּי עַל דְּמִבַכֵּי מִן סְּגִירוּהָא

הּפְּרָא חַוְּתָא הַלְ אָפָּוּ חַלַּלְא:

;ά′□: וְנְשָּׁב מְחָוּץ לְאָּהָלוֹ שִׁבְעָּת וְמְבֶר וְאַהַר יָבָוֹא אֶל־הַמַּהַנָּה אָטַ־בֶּלַ שִׁמְּנִי וֹבְחַוֹּן בַּמַּנִם וִינַלַּיו יָה בָּלְ שַּׁמְּבֵיה וִיְסְחֵי וְכְבֶּסׁ תַמְּשַׁהֶר אָת־בְּגָדְיוֹ וְגַלָּח וִיצַבַע דְּמָדַבֵּי וָת לְבוּשׁוֹהִי

לְמַּמְּבְּנִיה שָּׁבְּעָּא יוֹמִין: أزلارك בְּמַּוֹא וֹנִבְבֵּי וּבְתַּר בֵּן יִימִיל

אָט_פֿמָנו פֿמִנם וֹמִבַיב: וֹנּבְיֹם וֹכֹבָים אָטַ בַּלִּיבָׁוּוּ וֹבְעַוֹּא וֹאֵעְ זּלַּט הֹוֹּוִו וֹאָטַ בֹּבְ הָהֹנֹוִוּ בַּלְ_שִׁמְּרָוּ אֵטַ_רַאָּמִּוּ וֹאֵטַ_וֹלֵנוֹן וְהָיָה בַּיּוֹם הַשָּׁבִיעִּי יָנַכְּח אָת־

בְּמָיָא וְיִרְכֵּי: לבוּשׁוֹרִי וַנַסְתֵּי נָת בַשָּׁבֵיה כַּל שַׁעַבוּה וְנַכַּח וִיצַבַע וָת בלניה ונת גביני עינה ונת בל שַעבוה ית בישיה וית וּיהו בְּיוֹמָא שְׁבִיעָּאָר יָגַלָּח וָת

ظِينا: מְנְחָה בְּלִּילְה בַשְּׁמֶן וְלְגִ אָחָר קמימֶה ישְלְשָה עַשְׁרֹנִים סָלֵת ישיאל הְמִימִם וְכַבְשָּׁה צַּחָת בַּת־שְׁנְּחָה יבַנִים הַשְּׁמִינִי יַקְּה שְׁנִרְ בְּבְשִׁים

ក្នុយុប្តូក្នុន: הפילא במשח ולוגא חד בֿע הַּטַע הַּלְמִּטֹא יִטַלְטָא אמבון הַּלְמִון וֹאִמּבוֹטֹא שֹבֹא ובווְמֹא שַׁמִוֹלְאַב וֹסַב שַבוּוֹ

וְהָעֶּמִיר הַכֹּהַן הַמְטַהַר אָת

ונלום פְּעַוֹא דִּמְּדַפֵּי נְתְּ הּבְּרָא

יְהְנְה פַּתַח אָהֶל מוֹעֵר: בּבּוֹע בַּבּוֹע בּבַּוֹע בַבּבּוֹע בַבּבּוֹע

בֹמֹבַכֹּג וֹוֹטִבוּן בוֹבם וֹוֹ בֹטַבַּת

تَهِٰمُا لِيَرْبُ عُرُتُ مِنْفُدَ رُفِيْرُ ַ װַלְּבָרִיב אָהָוֹ לְאָּשֶׁם וְאָּה־לָגִי برخض بعثا هِم بهِهِ بَهِ بَهِ أَنَّا

בולא במהמש ויבים זמבון וופבוד ומוע כַאַּמָּמֹא וֹנִע נוסר כּבוֹלא זנו אַמּבא עובא

> bird into the open field. him clean, and shall let go the living seven times, and shall pronounce is to be cleansed from the leprosy And he shall sprinkle upon him that

shall dwell outside his tent seven he may come into the camp, but and he shall be clean; and after that hair, and bathe himself in water, wash his clothes, and shave off all his And he that is to be cleansed shall

in water, and he shall be clean. clothes, and he shall bathe his flesh shave off; and he shall wash his eyebrows, even all his hair he shall head and his beard and his that he shall shave all his hair off his And it shall be on the seventh day,

one log of oil. meal-offering, mingled with oil, and parts of an ephah of fine flour for a without blemish, and three tenth one ewe-lamb of the first year two he-lambs without blemish, and And on the eighth day he shall take

the LORD, at the door of the tent of cleansed, and those things, before shall set the man that is to be And the priest that cleanseth him

π

before the LORD. wave them for a wave-offering guilt-offering, and the log of oil, and he-lambs, and offer him for a And the priest shall take one of the

(8) וישב מחוץ לאחלו. מלמד שלפור נמשמיש המעה (מ"כ פרק ה, יה. הולין קמה.): מסא בכלל עבילה, מלמוד לומר ועבל אומס ואת הלפור החיה, החזיר את הלפור לכלל עבילה: סוסורים, כענין שנאמר ואם עך סארו ואם שני סמולעם ואם סאווב, קיסס אחם לשלשחן, יכול כשם שאינס בכלל אגודס כך לא

- (9) אח כל שערו וגוי. כללופרט וכלל, לסביא כל מקוס כנום שער ונראס (סומס מז.):
- (10) וכבשה אחת. למעאת: ושלשה עשרונים. לנקני שלשה כבשים הללו, שמעאמו ואשמו של מלורע מעונין נקנים
- (II) לפני ה׳. נשער נקנור, ולה בעורה עלמה, לפי שהוה מחוקר כפורים (קומה ז.): (מנמום לם.): ולוג אחד שמן. לסוום עליו שבע, ולימן ממנו ל מנוך לזונו וממן בסונום:
- ופט שלוג: (21) והקריב אוחו לאשם. יקריננו למוך סעורה לשם אשם להניף, שהוא מעון מנופה מי: והניך אוחם. אם האשם

口(2): بغيو مربخ حَدَيْرا جَهُمْ جَهُونُ وَ لَهُمْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ ال בִּמְקַוֹם תַּאָּדָשׁ בָּי בַּחַשָּׁאִת ַבּיִי וְאָבַוֹם אָנַרַבַּוֹבַמָּאָנַ וְאָנַרַבַּנְלָב إَنَّ إِنَّا لِمَ يُلِّ لَا يَاجُرُكُمْ خُرُاخًا لِمَ يُؤْلُهُ لِ

ئمَر خِثا لَـٰذِكِ بَـٰنَٰمُٰذُنب: تأذلان لمَح خَثا ثب تأذبن די הבהו על הגוף אין המשהר וֹלַלַם עַכְּעַן מִנַּם עַאָּמִּם וֹנִטַן

מַל־כָּף הַכֹּהָן הַשְּׁמָאַלְיה: י וֹלְטַׁט עַכְּעֵוֹ מִלָּגִ עַהָּמְמֵׁן וֹנֹגָּל

בא א ב ל מבת ב ל ל מום ב ל ביו حَطَر رَهُمُهُذِيرَ لَا يُنِيَّ مِلْ رَهُمُ יי בּוֹמֹלָיִנ**י מוֹ ב**וֹמֵּמוֹ אֹמֹב מֹל_ אָנו_אָהֹבֹּהוּ iáť4 עַכִּבוּן

בְּבְּיֵנִן בַנְּלְיָנְ בַוֹּמְּנְגִים מֹלְ בַּם בַּנִמְנִהָא וֹמָלְ אִלְיִנְן בַנְּלְיִנִי تانظُرُن لَمَّا ثَعِيدً تَعِيدُ لَا يَانَظُرُن لِمَنْ عَلَيْهِ لَمَّا عَلَيْكُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ בי הַכּהַלְ עַּלְ־קְּנֵיךְ אָזֶן הַמְּטַּהַרְ בְּהָנָא עַלְ רוּם אוּדְנָא דְּמִיַבֵּי يظيُّتُ لِيَهُمُا كُمُّدَ مَحِ حَقِينَا يَظَهُمُدُ طَهُلَمُ لَمَحَ نُدَيِّ نَقَياً

أَخْقُد مُكِّرًا لَاهِتَا كَفَرْرَ نُلِيَّكِ: ﴿ رَبُوهِد مُكِينِ خُلَائِم كَلُه النَّهِ عَلَى لَرُهُ עַכּעָן יפּן עַלְּבַאָּה עַמִּסְעַיר דְּכְּעַלָּאִ יפּין עַלְּבַילָּאִ إبرينرات كَافِرَة لِا يُعَمِّدُ مَا حَلَا يَانِهُ فَهَا خَرَهُ بِهَا يَامُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّه

> אַמְּמָא עוּא לְכִּעַוֹּלָא לוָעָמָ בּאַטר קירשא אַרי כּחַשָּׁתַא ווכוס זר אַמָּרָא בַאַּטַרָא

בּלַבְישׁ בַּנֹמִינָא: נבוט בומולא ועל אליון במבבי בומולא והכ אלוון ווטון פֿוַלא מֹל רום אוּדָנָא נוסר כּעוֹלא מוּעָא בּאָמָּמֹא

下型はお付お: יָרָא דְּכְּהָנָא ווסב כשלא מקולא בממשא

בומולא מו ממשא במכן ובוש נומבול פהוא יח אַצְּבָּעוּה

בְּאָבְּבְתְיה שְּבָע וְמְנִין בַּרְם יְנִי: בּמְּמָאלָא וֹנִבּי מִן מִמְּטִׁא

בומולא מכן בעא באַמָּטָא:

guilt-offering; it is most holy. sin-offering is the priest's, so is the of the sanctuary; for as the and the burnt-offering, in the place place where they kill the sin-offering And he shall kill the he-lamb in the

toe of his right foot. his right hand, and upon the great cleansed, and upon the thumb of right ear of him that is to be priest shall put it upon the tip of the blood of the guilt-offering, and the And the priest shall take of the

his own left hand. of oil, and pour it into the palm of And the priest shall take of the log

гре Говр. with his finger seven times before hand, and shall sprinkle of the oil finger in the oil that is in his left And the priest shall dip his right

blood of the guilt-offering. great toe of his right foot, upon the of his right hand, and upon the to be cleansed, and upon the thumb the tip of the right ear of him that is his hand shall the priest put upon And of the rest of the oil that is in

for him before the LORD. and the priest shall make atonement head of him that is to be cleansed; priest's hand he shall put upon the And the rest of the oil that is in the

81

Sτ

Þι

כסנים (פרק ג, מ): ואימורים לגצי מובח, לכך נאמר כי כחמאם האשם הוא לכהן, יכול יהא דמו ניתן למעלה כחמאם, חלמוד לומר וכו', בחורם בכסן סשום אשם זה למעאמ, שלא מאמר הואיל ויצא דמו מכלל שאר אשמום להנמן על מנוך ובסונות, לא יהא מעון ממן דמיס במקוס אשר ישמע וגו' (ובמיס מע.): בי בחשאת. כי ככל המעאות: האשם. הוה רבהן. בכל עבודות המלוית שהאשם מעון שחיעה בלפון, לפי שילא זה מכלל אשמוח לידון בהעמדה, יכול חהא שחיעחו במקום העמדחו, לכך נאמר ושחע (13) במקום אשר ישחש וגוי. על ירך המובח בלפון, ומה חלמוד לומר, והלא כבר נאמר בחורח אש בפרשח לו אם אהרן

(FI) חברך. גדר אמלעי שבאוון, ולשון מנוך לא נודע לי, והפומרים קורים לו ענדרו"ם: בהן. גודל:

(1) לפני ה׳. כיגר נימ קרשי סקרשים (מ"כ שם ע):

<u>יִשְׁתַט אֶת־הַעֹּלְה:</u> על המשניא ואַחָר על דְּמִרַבֵּי מִפְּאִיבְתֵיה יבְתַר יַ נְעְשֶׂה הַכֹּהֵלְ אָת־הַחַשְׁאַת וְכִפֶּׁר נִיִּצְְבִּיִר כְּהַנְאִיָה חַשְּׁהָאִ וִיכִפּר

בן יכוס יח עלקא:

burnt-offering. afterward he shall kill the because of his uncleanness; and for him that is to be cleansed sin-offering, and make atonement And the priest shall offer the

תַכְּבֵוֹ וְמְבֵּר: (ס) המְנְחָה הַמִּיְבֵּחְה וְכְבֵֶּר עָלֶיו מִנְחָהָא יי װְמְעֶלְה הַפֹּהָן אָת־הִעֹּלְה וָאָהְ וִיִּפִּיק פְּהָנָּאְ יָה עַּלְהָא וְיָה

הֹבוניו בּנוֹלא וֹנוֹבכּו: **くなどは立め**

حُذِيدِ حَهِٰمُا خَمَانُكِ لَذِي هُمَا: خُرَقِّد مُخُرِّد لْمَهْبِيا مِكْنِ هُنِٰد אַטָּס לְהָנוּפָּה מִּבֶעׁ אָחָר אָשָׁטַ לְהְנוּפָּה וָאִם־תַּל הֿוּא וָאֵין יָדוֹ מִשֶּׂנֶתֹ

下口型口2: בפול במשח למנחקא ולוגא הֹבוְנִי. וֹמֹמִּבוָנֹא סִילִשֹא עַר ムガルロメ 没有はメ **ĊĊĠĹ**X מַבְבַּקא וְיַסַּב אָמָּב עַב נֹאָם מֹסְבֵּן הוּא וֹלֵית יִדִּיה

חַשָּׂאַת וְהַאֶּחָר עֹלֶה: אַשָּׁר פּשִּיג יָדִוֹ וְהְיָה אָהְדֹ נְאֶשׁׁ, עְבִּים אַּנְ אֶבֹּיִ בְּלֵּוֹ וְנְבִּי וּטְבוּוֹ אַבְּּבּוֹ אָנְ טַבוּוֹ בִּדִּי

עַמְּטָא וָתַר עַּלְקָא: יונְה דְּתַּדְבֵּיק יְדֵיה וִיהֵי חַׁד

אָבַל_מוּמֶר לפָּנָי יְהַוְּהַי: خْمَٰلَالُىٰ אُجِـעَجِيّال אُجِـڤِنَى خِيْدِينَي خِيْنَ خَيَنَٰ אِخِـيَنَة خِيْدَة װְבְרָא אָלְם בַּיָּוֹם הַשְּׁמִינֶי

מֹמְבֹּן וֹמִנֹא לְבַּרָם !!: ונימי נקהון ביומא המינאה

הכהן הניפה לפני יהוָה: ְיִאָּתַ־לְּגִּׁ תַּשְּׁמֵּן וְחֵנִיף אָתָָם יִיָּת לִינָא דְּמִשְׁחָא יִיִּיִם יָהְחֹוּן הפחו תוופה לפני יחוֹה: פְּחָנָא אָרָמָא בֵּדָם יִיָּ: ָּגְּבְּקְתְ תַּכְּהֵןְ אָתַ־בֶּבֶּשִׁ הְאָשֶׁם ביי וְלְקַת תַּכֹּהֵןְ אָתַ־בֶּבֶשׁ הְאָשֶׁם

וופר כּבוֹלא זע אמובא באַמּמֹטא

בּגלו הַיִּמְּנִית: نَمَح جُثِا نُدِي تَنْظُرُنِكُ نُمَح جُثُا خائك おば 正は母氏に בוּלֶלוֹנְינ**י** Se הַכְּבֵּן מִבַּם בֵּאֹמֶּם וֹלִנֵּוֹ מַגַ_ וֹאֲטַם אָטַבַכֹּבָּאָ עַאָאָמֶם וֹלְעַשׁ ווֹכּוָס וֹט אִמָּבֹא בַּאָּמֶמֹא ווֹסַבַ

אַלְיוֹן בַגְּבִיה דְּיַמִּינָא: וֹמֹלְ אֹלְיוֹן וֹבִישׁ בְּנִמּׁינָא וֹמֹל עום אובלא במבפר בומולא כַּבַוֹלָא מִבְּמָא בַּאַמָּמָא וֹנִיםוֹ מַּב And the priest shall pour of the oil

his right hand, and upon the great

tip of the right ear of him that is to

guilt-offering, and put it upon the

And he shall kill the lamb of the

wave-offering before the LORD. and the priest shall wave them for a

meeting, before the LORD. priest, unto the door of the tent of

burnt-offering.

them for his cleansing unto the

sin-offering, and the other a

pigeons, such as his means suffice

meal-offering, and a log of oil;

fine flour mingled with oil for a

and one tenth part of an ephah of

he-lamb for a guilt-offering to be

suffice not, then he shall take one

And if he be poor, and his means

the priest shall make atonement for

meal-offering upon the altar; and

him, and he shall be clean.

burnt-offering and the And the priest shall offer the

waved, to make atonement for him,

and two turtle-doves, or two young

for; and the one shall be a

And on the eighth day he shall bring

the guilt-offering, and the log of oil,

And the priest shall take the lamb of

be cleansed, and upon the thumb of

toe of his right foot.

take of the blood of the guilt-offering, and the priest shall 97

†7

٤٦

הַכְּבֵוֹ הַשְּׁמָאַלְית: דְּכְהָנָא דִּשְׂמָאלָא: ⁹² ימן השטן יצַק הבהן על־בָף ימן משְּחָא יָרִיק בְּהָגָא עַל יָדָא

into the palm of his own left hand.

(20) ואת המנחה. מנחחנקלים של צסמס:

נסכי המנחה לא הווקק הכמוב לפרש: (IS) ועשרון סלה אחד. לכנש, זם שהוא אחד יביא עשרון אחד לנסכיו: ולוג שנון. לחת ממנו על הבהונות, ושמן של

(32) ביום השמיני לשהרחו. שמיני ללפריס ולסולת ען לרו ולווצ ושני מולעת:

מָלום דָם הָאָשֶׁם: لَمَحْ خِثَا لَاذِكِهِ لَانْظَرُنَا مَحِ ــ עּוֹמֹּלְנִע וֹמֹלְבַבְּעֵׁן יִדְוֹ עַוֹמִּלְנִע בַּיִמֶּנִא על־פַפּוּ עַל־קְנוּף אָזֶן הַמְּטַהַר יִבְיה על רוּם אוּדְנָא דְּמִנַבֵּי اْزْمَا بَحْنَا مَا بَشَمْهُ لَا يُشَلَّ إِنْمَا جَبَّرُهِ مَا مَشْفِهُ لِحَدْ עַמְּמָאְלִיִע מָּבָת פֹּתְּמִים לְפָּנָר צַמְּמָאָלִא מָבַת וֹמָנוֹן צַבָּם וֹנִי מכ כפו דימינא מן משחא דעל ודיה נְיוֹע הַכְּבוֹן בַּאָגְבֹּהָן הַנְמִּנְיִם נִיגַּיִ

خُرَقِد مُخْرِد خِفِرْد نِيالِت: עַכְּעָּן יִשְּׁן מַּלְ רַאָּמִ עַמִּסְעַר דְּכִּעָדָּאִ יִשִּׁוֹ מַלְ בִישָּׁא בְּמִבַּכִּי لْلَاتِينَاكِ مَالِ لَاهْمُوا هُجُمُكِ مَكِ قَلْ اللَّهُ فَهَدِ مَا مَهْنَاءُ لَامَةِ لَلَّهُ

מן בְּנֵי הַיּוּנְהַ מִצְּשֶׁר הַשָּׁיג יָדְוּ: מן בני יונה מדינדבים יביה: ः ਪ੍ਰਿਯੂਂਸ ਖ਼ੁਰਾ ਜੂਖ਼ਗ਼ਮ ਖ਼ਿਸ ਜੁਕੰਦਾਰ ਖ਼ੁੰਮ

המשהר לפני יהוה: על־הַמְּנְחָהְ וְכְפֶּרְ הַכֹּהֵן עַלְ מִנְחָהָא וְאֶתַ הַאֶּתַר קַלְע הַמּּטָא וֹנִט הַע הַּלְטָא 日母がら אַר אַשֶּׁר־תַשִּׁיג יָדוֹ אָת־הָאָהָד

בְּמְבֵּרְהְיִנִי (פּ) ムメーロ流に ַ <u>בּיה דְאַ אוּרְיְהָא דְּבִיה מַכְּהַשָּ</u> ÄÄL_ÈL

אַנוֹרָן לֵאמָר: خيرشد: رد،م، زنلقل نبانِب هُمِـمِشِب نَهُمِـ بمَدِيمِ نن مَب مِهْب بِخَهَابِا

אַבה אַבְסְנָּהְכוּן: בּבוּנע בַּבוּנע אָבוּאַ אַנוֹיַנְיַבֶּם: נֹאָטַגן תַכַּטַה סִנִירוּ בָּבַינִי אַנִּיְ נְעָוֹ לְכֵּם לְאַנִוֹּיִנְ וֹנְעִשׁיִ נְנִעִּם נְאַנִּאָ נְעֵיִב לְכִּוּן לְאַנִּסְנָאִ בֿי עַבאי אַכְ־אַבוֹא בֹּנְתֹּן אַהָּר אָבוּ עִינִּבְיוּן לְאָבֹּתֹא בּנִתוֹ

> تَكِيْشُرِي: ليترح

حُرَفَكُ لَا يُرْبُدُ كُلُو أَنْ:

ונהבור וה חד מן שפוננוא או

pigeons, such as his means suffice

be cleansed before the LORD. make atonement for him that is to meal-offering; and the priest shall other for a burnt-offering, with the the one for a sin-offering, and the even such as his means suffice for,

turtle-doves, or of the young

And he shall offer one of the

make atonement for him before the

head of him that is to be cleansed, to priest's hand he shall put upon the

And the rest of the oil that is in the

of the blood of the guilt-offering.

cleansed, and upon the thumb of

the right ear of him that is to be To qir odr noqu bash sid ni si rshr

And the priest shall put of the oil

is in his left hand seven times before

his right finger some of the oil that

And the priest shall sprinkle with

гре Говр.

Lτ

toe of his right foot, upon the place his right hand, and upon the great ıε

to his cleansing. suffice not for that which pertaineth the plague of leprosy, whose means This is the law of him in whom is

and unto Aaron, saying: And the LORD spoke unto Moses

leprosy in a house of the land of Canaan, which I give to you for a When ye are come into the land of

your possession; possession, and I put the plague of

(82) על מקום דם האשם. אפיינמקומ סדס, למד, שאין סדס גורס (מומומ י.), אלא סמקוס גורס:

(48) ונחחי גגע צרעח. בשורס סיל לסס שסנגעיס בליס עליסס, לפי שסממינו למורייס מממוניום של וסב בקירות בתיסס

כל מרבעים שנה שהיו ישרמל במדבר, (ויק"ר יו, ו) וע"י הנגע נומן הבים ומולמן:

בַּבְּיוֹי: ﴿ حِتَالًا جُهُرُد خُرُّدُهُ لَلَّهُ لِا ذِرْ خُرْكَتُهُ خُرَّدُمُكِ خُمَّرُكُمُ וּבָא אָאָהְרַלָּוְ רַבְּוֹנִי וֹרַנִּיר וְיִהָיִה דְּרִילִיה בִּיהָא וִיחַנִּי

\$ט_עַכּוֹנִי: וֹאַנוֹר בָּן יְבָא הַכְּנֵוֹן לְרָאָנִים רַבְּבֵּיהָא יִּבְתָּר בַּן יִיעּוֹלִ עַנְּיָנְתּ וֹלְאִ וֹמְמֵא בֹּלְ-אָמֶוֹר בּבֹּינִי זִי תּבְּשַׁמָּא וֹלְאִ וֹבְשָׁאַר בּּלְ אַ בְּשֶׁבֶם יְבָא תַכֹּהֵלְ לְרְאַוֹת אָתַ־ עַּר לָא יִיעוֹל פְּהָנָא לְמִהְזִי וְצְנְּוֹר תַכֹּהַן וּפְּנַּוּ אֶת־תַבַּוֹת וּפְּקִיד כְּהָנָא וִיפִּנוֹן יָת בַּיקָא

थुद्धर दार्रा प्रदार : יְרַלַרַלָּט אָן אָדַלְּדַּמְּט וּמִרְאָיָנוֹן וֹבְאַב אָטַבַנַפָּנַת וְבַנַּב בַנַנָּת וְנִבוֹיִ מִלְטַּמָא וֹבֹא מַלְטַּמָּא

ζά′□: בּבוֹע וִבְסִינִּג אָע_בַבּוֹע מִבְּמַע וְנְצָא הַכְּבֵוֹן מִן־הַבָּנִת אֶל־פָּתַח

إَلَاثُوا فِهُدِ يَاثِرُهُ فِكَارُكِ يَظَّانِهِ: • וְאֶב עַכְּנֵוֹן בַּיִּוֹם עַאֶּבִיעִי וְרְאֶבי

לַמָּגר אֶלַבְמַלַנִם מַמָא: ןצוָה הַכֹּהָן וְחָלְצוּ אָת־

4 אָלַ מְנַוּיִא לְמָּיִר אָלַ־מְּלִוּם דַּפַּנִיפּוּ

אַטַּוֹוּג לַג בָּבָינוֹא:

כַּבְרָא לְמִבְוֹיִ יָת בַּיקֹא:

כוּעַלא: או סמלו ומטוועון מכוב מו הְּלֵהְנִינִיעְ בַּׁכִּינִילָ, בִּינִיאָ פַּּנִינִין וֹנִילֵא

درجادا: בּוֹטֹא וֹוֹסׁנֹּב זֹט בּוּטֹא מִבֹלֹא ונפול כַּבוֹגא מו בּיקא לַנוֹרַע

ונטוב כַּבַוֹלָא בּנוְמָא מָבֹנַהֹאָנַ

בכוטלי ביקא: ιίμι ιμα αίσις ασφώα

אָטִׁבוֹ אָקַ-מִּנוּגּא <u>וְּטְבוֹי</u>ן לְמִבּּנִא לְכִּוֹטֹא לְאָנוּנ אַלַנָּיָא בַּבְּעַנְן מַכְּמַמָּאָ נִיְנַעָנוֹ ויפַקיד כְהָנָא וִישַׁלְפוּן יָת

נְאֶטְרְהַבְּנָה יִקְעָּעַ מְבָּוֹה סְבָוֹר וְנֵה בֵּיהָא יַקַלְפוּן מְנֶּיוֹ סְחִוֹר

a plague in the house.' There seemeth to me to be as it were come and tell the priest, saying: then he that owneth the house shall

shall go in to see the house. unclean; and afterward the priest that is in the house be not made priest go in to see the plague, that all they empty the house, before the And the priest shall command that

appearance thereof be lower than streaks, greenish or reddish, and the walls of the house with hollow and, behold, if the plague be in the And he shall look on the plague,

shut up the house seven days. house to the door of the house, and then the priest shall go out of the

88

98

32

the walls of the house; behold, if the plague be spread in seventh day, and shall look; and, And the priest shall come again the

unclean place without the city. the plague is, and cast them into an they take out the stones in which then the priest shall command that

an unclean place. they scrape off without the city into they shall pour out the mortar that scraped within round about, and And he shall cause the house to be

נרחה לי (מ"כ פרשמח ה, י נגעים פי"ב מ"ה): (פצ) כגנע גראה לי בביה. אפי'מלמיד מכס שיודע שסוא נגע ודאי, לא יפעוק דבר ברור לומר נגע נראה לי, אלא כנגע

ואס על אוכלין ומשקין יאכלס בימי עומאמו, הא לא מסה המורה אלא על כלי חרם שאין להם עהרה במקוה (מ"כ שם יב): לא יפנהו ויבא הכהן ויראה הנגע נוקק להסגר, וכל מה שבחורו יטמא. ועל מה חסה חורה, אם על כלי שמף יטבילם ויטהרו, (18) בטרם יבא הכהן וגרי. שכל ומן שמין כסן נוקק לו, מין שם מורם עומלס: ולא יטמא כל אשר בביח. שלס

(2) שקערורת. שוקעום במכליסן (מ"כ פרשחלו, ס):

שמא. מקוס שלין מסרום משחמשום שס, למדך סכחיב שסלבניס סללו מטמלום מקומן בעודן בו (מ"כ פרק ד, ד): (0+) וחלצו אח האבנים. כמרגומו וִישַׁלְפוּן, ימלוס משס, כמו ומללס נעלו (דבריס כס, מ), לשון סמרס: אל מקום

כן, שיקלוף השיח שפריב הבני הנגע: הקצו. לשון קלה, השר קלעו בקלוע הנגע שביב: (וף) יקצע. (דרילי"ר בלע"ו), ובלפון משנה יש הרבה: מביח. מבפנים (שם ה): סביב. פביבות הנגע, במ"כ נדרש

יקח וְמֶח אֶת־הַבְּיִת: אָבְשַּׁעַת עַאָּבֹוֹנִם וֹמִפָּב אַעַר اذغير لاخترا لاتابي اتكري انفدرا لاخترا لاثثررا

पंवरम्: אַטֿר הַבֵּלְאַ אָּר־הָאַבְנָנִים וֹאַהָרֵיִי בְּבֵּיהָא בְּתַר דְּשִׁלִיפוּ יָר וֹאִם וֹמִּנִת עַנְּנָתְ וּפַּבֹע בַבָּנִע וֹאָם וֹעוּב מַכְעַמָּא וֹנֹסִינִּג

בַּבּוֹע מַמָא עוּא: הַנְּגַע בַּבְּיָת צְרַעַת מַמְאֶבֶרת הָוֹא نجة بَحَثَا إِرَةُمَا إِبَيْنَ قِهُمَا

בְּלַנִם הַבְּא: וְהוּצִיאַ אֶּלְ־מְחָהִיץ לְמָיר אֶלִי וְיִפִּיק לְמִבָּרָא לְמַרְמָא לַאָּתַר וֹאֵט_מֹגְּיוּ וֹאֵט כֹּלְ_מֹפֹּר עַבְּיִנִי וֹנִט אָמִוָּטִי וֹנִט כָּלְ מִפַּר בּיִטָא

אָעַוֹ וֹמְטָא מַרַ הַעָּהֶר:

וְיַמוּתֹּ וֹט בּוֹטֹא: בֹאַעַר אַבְנוֹא וֹהָפַּר אָשָׁבוֹ וֹסַב

נֹאַםְׁבֵ*ׁי*, אַלְנָגֹּא וּלָטַר

אָט_אַבלון ווטבה זט פוטא זט אַבווָני. 口が:

מְשַׁבַּעָּתְ בַּיִּגְעָא בַּבְּעָרָא בַּבְּעָרָא בַּבְּעַרָא

ロロニュ

לגימול פְּהָנָא וְיִחְזִי וְהָא אוֹסִיף

ÇÇXT:

בְּמֶתֵּא: ביסור יהיה יהי מסאב עד ۱ װַבּאַ אָקַ עַבְּינִע פַֿלְ יִמֹּג עַסְעָּינִע הַ וְנִמְנַן לְבִּינִאַ פּֿלְ יִנְמִּגן

> mortar, and shall plaster the house. stones; and he shall take other and put them in the place of those And they shall take other stones,

and after it is plastered; after the house hath been scraped, stones have been taken out, and break out in the house, after that the And if the plague come again, and

out of the city into an unclean place. house; and he shall carry them forth thereof, and all the mortar of the the stones of it, and the timber And he shall break down the house,

leprosy in the house: it is unclean.

look; and, behold, if the plague be

then the priest shall come in and

spread in the house, it is a malignant

shall be unclean until the even. house all the while that it is shut up Moreover he that goeth into the

קבַר ואם ישוב הגגע וגוי. יכול חור בו ביוס יסא ממא, מלמוד לומר ושב סכסן, ואס ישוב, מס שיבס סאמורס לסלן, במוף (34) הקצות. לשון הַשְּשׁוֹת, וכן העות. מבל מלך מת המבנים, מוסב הלשון מל המדם שחללן, והוא משקל לשון כבד, כמו פְּפֵר,

ומס יעשס לו, מולך וקולס ומח ונוחן לו שבוע, חור נוחך, לא חור מעוך לפריס, שאין בנגעיס יוחר מג' שבועום: סכסן וכאס וסנס פשס, ודבר סכמוב בעומד בכאשון שנומן לו שבוע שני לסמגרו, ובמוף שבוע שני לסמגרו בא וכאסו שפשס, מלילם וקלוי ומימס, ואין החוזר לריך פשיון. ומדר המקראות כך הוא, ואם ישוב, ונחך, והבא אל הבית, והאוכל בבית, ובא שיבה והו ביאה, אף במחמונה כך וכוי, כדאימא במורם כהנים (פרשמא ז, י). גמרו של דבר, אין נמילה אלא בנגע החוזר אחר . אם הרפוי, מה יעשה לו, ביאה אמורה למעלה וביאה אמורה למטה, מה בעליונה חולך וקולה וטחונותן לו שבוע, דגמר לה זהו פשה, זה העומד מה יעשה לו, יכול יפער וילך, כמו שכמוב כאן ומהר את הבית, מלמוד לומר כי נרפא הנגע, לא עהרמי אלא בשני, הכי כבר אמור, הא אינו אמור (ובא) ואם בא יבא, אלא את שבא בסוף שבוע ראשון ובא בסוף שבוע שני וראה והנה לא וקולס ומס ונוסן לו שבוע, סלמוד לומר (ובל), ולס בל יבל, במס סכסוב מדבר, לס בפושס ברלשון, סרי כבר למור, לס בפושס ורומן לו שבוע, אף ביאה חולן וקולה ומח ונומן לו שבוע, (שם ז) ואם חור נומן, לא חור מהור. ומנין שאם עמד בזה ובזה חולן יכול ימלנו כמו שסמך לו ונמץ את סבית, מלמוד לומר ושב סכסן, ובא סכסן, נלמד ביאס משיבס, מס שיבס חולץ וקולס ועת למעלה כלום בעומד בעיניו בשבוע ראשון, ולמדך כאן בפשיון זה שאינו מדבר אלא בעומד בראשון ופשה בשני, ומה יעשה לו, וסנס פשס, סא לא בא ללמד אלא על נגע סעומד בעיניו בשבוע כאשון ובא בסוף שבוע שני ומלאו שפשס, שלא פירש בו סכמוב כן מס מלמיד לומר וסנס פשס, אין כאן מקומו של מקרא וס, אלא ונמך אם סבים, סיס לו לכסוב אחר ואס ישוב סנגע, וראס ממארה בבגדים, מה להלן טמא את החוור אף על פי שאינו פושה (שם ה), אף כאן טמא את החוור אף על פי שאינו פושה, אם (44) ובא הכהן וראה והנה פשה. יכול לא יסא סמוזר ממא אלא אס כן פשס, ואמר לרעם ממארם בצמיס, ונאמר לרעם שבוע, אף שיבה האמורה כאן במוף שבוע (שם פרשמא ז, ו):

יכבס אם בגדיו, אין לי אלא אוכל, שוכב מנין, מלמוד לומר והשוכב, אין לי אלא אוכל ושוכב, לא אוכל ולא שוכב מנין, מלמוד פרק ס, ד): ישמא עד הערב. מלמד שאין מעמא בגדיס, יכול אפי' שסס בכדי אכילם פרם, מלמוד לומר וסאוכל בבים (אי) כל ימי הסגיר אוחו. ולא ימים שקלף את נגעו, יכול שאני מוליא המוחלע שקלף את נגעו, חלמוד לומר כל ימי (מ"כ

יוֹנהֹפוֶר כֹּבוֹנאׁ וֹאַכֹּת וֹנוֹ

וְנִיאָכֹּלְ בַּבָּוֹע וְכַבֵּס אָעַבַּלִּנְבַוּוּ

לְבוּמִוְנִי וּבִוֹכוִלְ לֹבוֹמֹא

house was plastered; then the priest not spread in the house, after the look, and, behold, the plague hath And if the priest shall come in, and

in the house shall wash his clothes.

wash his clothes; and he that eateth

And he that lieth in the house shall

אָטַ עַּלִּנְעַ כָּׁג נָבְפָּאַ עַלָּנָה: הפון אָת־הַבְּוָת וְשִׁתַר הַכֹּהַוֹּ ** לֹא־פְּשָׂה הַנָּּעִ בַבַּוּה אַהָרֵי וְאָם־בֹּאׁ יָבֹאׁ תַכֹּהֵוֹ וְרֶאֶהֹ וְהַנֶּה

אָבו אִתַּסִי מַכְּתְּשְׁא: בּוֹטֹא וֹוֹגַכּו כֹבוֹלא זֹט בּוֹטֹא בולא בער דאָהעשע ińa ża siore ocąwa נאם מוגל וומול פְּהַנָא ווֹהָוֹו

And he shall take to cleanse the because the plague is healed. shall pronounce the house clean,

[%]⊈: ההפונים ומון אָנו וּשִׁנִּי מוּלָמִּע ⁶⁺ וְלְעָם לְנַוּמֹא אָטַרַבּנִּת שְׁמַּנִ

זְהְוֹרִי וְאֵיזוּבְא: השבון ואמא באבוא יהבת ווֹסַב לְבַכֹּאִׁנו זִנו בָּוּנִאָ שַּבְשֵּׁוּן

And he shall kill one of the birds in and scarlet, and hyssop. house two birds, and cedar-wood, 6t

an earthen vessel over running

בְּלִי חֲבֶשׁ עַּלִים חַוּים: יּ וְאָבוֹת אָנַר הַצִּפָּר הָאָבוֹנִי אֶלַ בּ

בּחַסֹב מַל מֵי מִבוּעַ: ווכוס ום צפרא הדא למאן

running water, and sprinkle the blood of the slain bird, and in the the living bird, and dip them in the and the hyssop, and the scarlet, and And he shall take the cedar-wood,

אָבְעַבַּנִנ אֲבָת פֹּהָטִוּם: השְׁחוּטְה וּבַמִּים הָחַיִּים וְהִזְּה בַוֹנוֹנְי וְמְבַּלְ אָנִים בַּבַם נַגִּפָּב יי נאָתו שְׁנָי הַשִּוֹלַמָּת נָאָתְ הַאָּפָּׁר וְלְקַח אָת־עֵץ־הְאֶּהֶז וְאָת־הָאֵזֹב

מבוה וֹנגו לְבוֹשׁא חֻבֹּה וֹמִנוֹ!: לבלא בגפבא בוכיסקא יבמי אַפּרָא חַוֹתָא ווִטְבּוֹל וָתָחוֹן אוולא ווט גלה ועוני ווט ווֹסַב וֹטַ אֹמֹא צַאַבוֹא ווֹטַ house seven times.

בומולמום: וּבְמֵּץ הָאָהָוּ וּבְאָּוָב יי ובמום החוום ובצפר החוה וְחִמֵּא אֶת־הַבְּוֹת בְּדַם הַצִּפּוֹר

יִבְצָבַע זְהַוּרִי: FÇΆΓΤΓΩ̈́Χ ולמו מכול ולגפלא שושא נגבכג נֿט כֿגטֿא כֿבמֿא בּגפֿבֿא

scarlet. with the hyssop, and with the bird, and with the cedar-wood, and running water, and with the living the blood of the bird, and with the And he shall cleanse the house with

מחויץ לְעָיר אָל־פְּנֵי חַשְּׂבֶח לִמִבָּרָא לְעַרְחָא לִאַפּי חַקּלָא

ווכפּר מַלְ בּוּשָׁא וֹוֹבְבּוּ:

house; and it shall be clean. shall he make atonement for the of the city into the open field; so But he shall let go the living bird out

أخقد مَم يتؤنه لمُتاد:

نظثظ:

סיירויםא ילוחקא: ממישי זאָת הַתּּוֹרְהְ לְבְּלְ־נָגַע הַצְּרָעַה דָא אוֹרְיָהָא לְבָל מַכְּהָשׁ

plague of leprosy, and for a scall; This is the law for all manner of

ŧ۶

٤ς

75

84

לומר יכבם, יכבם ריבה, אם כן למה נאמר אוכל ושוכב, לימן שיעור לשוכב כדי אכילת פרם (מ"כ שם ה, ו, ז, ח ברכוח מא.

סשבוע, כי נרפה סגגע, והס חור כבר פירש על סחוור שמעון נתילה: בעני, וכאס וסנס לא פעס ימימנו, ואין מימס בלא מלוץ וקלוי, ואמרי סעות את סבימ, ומסר סכסן את סבימ, אם לא מזר למוף רפוי אלא הבים שהוקלה והומח ולא חור הנגע, אבל זה מעון חלילה וקלוי ומיחה ושבוע שלישי, וכן המקרא נדרש ואם בא יבא יעשה לו, יכול יעהרנו כמשמעו של מקרה, ועהר הכהן את הצית, חלמוד לומר כי נרפה הנגע, לה עהרתי הלה את הרפוי, והין (8+) ואם בא יבא. לפוף שבוע שני: וראה והנה לא פשה. מקרא וס בא ללמד בעומד בעיניו בראשון ובשני מס מירובין פב:):

نَظُرُت: until the even. מְסְאַב עַּד רַמְעָּאָ: himself in water, and be unclean בּׁנֹבְוֹנו וֹבְעַוֹא בּמִּוֹם וֹמְמֵא מַבַ לְבוּמִוְעִי וֹנִסְעֵוּ בַמִּוֹא וִינִי shall wash his clothes, and bathe וֹאָנְהָ אַהָּבוֹ נֹלֹת בֹּטִהֻבֹּבוֹוְ וֹכַבַּכֹּ עּלֹבו בַנִעַבוֹ בֹטַהַבַּבוּע וֹגַבּת And whosoever toucheth his bed וְמָּב מֹלֵוּו וֹמִמָּא: בושוב הבוניו לבו מסאב: be unclean. עוֹב יְםְמָאַ וֹבֶּלְעַעַבּבְיָנְ אַמְּבִע בּוְבָּנָא יִנִי, מִסְאַב וֹבַעְ מִאָּנֹא every thing whereon he sitteth shall issue lieth shall be unclean; and جَّرُ - הַפִּּמְהַ אַּמְּר וֹמְפַּׁב מַּלְיוּ כָּל מִמְּבָּבָא בִּיִּמְבּוִב מַּלְוָהִי Every bed whereon he that hath the קאוֹבְתֵיה הִיא: בְּשָּׁרוֹ מִזּוּבוֹ טָמָאָקוֹ הֶוֹא: from his issue, it is his uncleanness. או הקים בסביה מדוביה his issue, or his flesh be stopped בֶר בְּשְׁרֵוֹ אָת־זוֹבֹו אָוֹ־הֶחְתַּיִם בסביה ית his issue: whether his flesh run with וְוָאָט שַּׁהְיָה שָׁמְאָטִוֹ בְּזוֹבְוֹ וְרָא מְּהֵי סְאִוֹבְתֵיה בְּדוֹבֵיה And this shall be his uncleanness in מְסְאַב הוּא: מְבְּשְּׁרִוֹ זוֹבְוֹ מְמָא הְוּא: issue is unclean. יְהֵי דְאָיב מִבְּשְּׁרֵיה דּוֹבֶיה אַלְנִיִם אָישׁ בְּי יְהְנִילְ זְבְ וְמִיִּשְׁרֵוּן לְהַוֹּ וְּבָּר וְּבֶּר אָרֵי hath an issue out of his flesh, his and say unto them: When any man يَخُدرُ هُمْ خُرِدُ لَمُلَعِم لِعُمَلَقُو مَخْرِدُ الْمُلْعِمُ لِعُمَلَقُو مُخْرِدُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلَمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمِ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعْلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمِ الْمُعِلِمُ الْمُعِلْمُ الْمُع מֹם בֹנוֹ וֹמָבֹאָב Speak unto the children of Israel, هَلَالًا كِهِرُال: and to Aaron, saying: ראַ וּיִדְבָּר יְחֹוְה אָל־מֹשֶׁה וָאֵלְ יִמִּלֵּיל יִיָּ עִּם מֹשֶּׁה יּלְאַתַרוֹן ΛX And the LORD spoke unto Moses ַבַּבְּבְינֵני (פּ) leprosy. ענבֿע בַּכֹּגֹא בַא אִנבּוֹטֹא בַסְנִירוּתָא: 一次に when it is clean; this is the law of المَوْلَيْ الْمَرْقِة جِالُتُ وَمِهُمُ الْجِالَةِ الْجَالَةِ الْجَالَةِ الْمُؤْفِّةِ الْجَالَةِ الْمُؤْفِقِةِ ロバロ to teach when it is unclean, and for a bright spot; 🧀 दिक्षंप दिव्बेग्प दिवेगैटेपः ילְמְּטְׁלֵא יִלְמַּבִוֹא יִלְבַּנִוֹבָא: and for a rising, and for a scab, and and for a house; ss เร่ส์เสน บิธีใน เรียีเนะ וֹלְסִנִירוּת לְבוּיִמֹא וּלְבִיתֹא: and for the leprosy of a garment,

(TE) להורות ביום וגוי. ליום יום ממסכו, וליום יום מממלו:

- (S) בי יהיה זב. יכול זב מכל מקוס יסח ממח, מלמיד לומר מבשכר, ולח כל בשכר. (נדס מג.) חחר שחלק סכמוב בין בשר לבשר זכימי לדין מימח בזב ומימח בזבה, מס זבס ממקוס שסים מְעַמְּחָסׁ מימחס קלס, נדס, מעמחס מומחס המורס, זיבס, חסף סזב ממקוס שמעמח מומחס קלס, קרי, מעמח עומחס המורס זיבס (מ"כ זביס פרשחם ה, ס): זובו שמא. למד על המפס שסים מעמחס. זוב דומס לְמֵי בֹנֹק של שעורין ודחוי, ודומס ללובן בינס סמזוכם, שכבח זרע קשור כלובן בינס שחינה
- מוזכם (גדס לס:): (3) רר. לשון כיר שוצ אם בשכו: את זובו. כמו כיר שיולא ללול: או החתים. שיולא עב ומומס את פי האמה, ונמתס בשכו מעפת וובו, זהו פשומו. ומדרשו (מגילה ה. גדה מג:) מנה הכתוב הראשון ראיות שמים וקראו ממא, שנאמר זב מבשכו וובו ממא הוא, ומנה הכתוב השני ראיות שלש וקראו ממא, שנאמר מומאת בוזבו כר בשכו את זובו או החתים.
- מותחמו סים, הם כינד, שמים למותחה, והשלישים תוקיקמו לקרבן: (+) ⊂ל המשכב. הרחוי למשכב, יכול הפילו מיוחד למלחכה חחרת, מלמוד לומר חשר ישכב, חשר שכב לה נחמר, חלה חשר ישכב, המיוחד ממיד לכך, ילה וה שהומרים לו עמוד ונעשה מלחכתו: אשר ישב. ישב לה נחמר, חלה חשר ישב ישב מלח החדר.
- במיוחד חמיד לכך (שבת נע.): (5) ואיש אשר יגע במשכבו. לימד על המשכב שחמור מן המגע, שוה נעשה אב הטומאה לטמא אדם לטמא בגדים, והמגע שאינו משכב, אינו אלא ולד הטומאה, ואינו מטמא, אלא אוכלין ומשקין:

בּפּוֹם וֹמִמֹא הַּגַ_בַּהֹלֶבִי: הֹבְוּנ עַזִּבְ וֹכִּפַּס בֹּלִנְינו וֹנִעוֹא וֹנַיּמֶּבְ מֹּלְ_נַכֹּלְוּ אָּמֶּבְ_יִמֶּב

口は(位)が: ווֹסְבוֹי בְמִּוֹא וִיבוֹי מִסָאַב מַּר הְּלְנְיִנִי צַּוְבְּנָא נִצְּבַּה לְבַנְּחָנְעִי יגושור מֿל מָאָנָא דּוָחָיב

until the even. himself in water, and be unclean shall wash his clothes, and bathe whereon he that hath the issue sat And he that sitteth on any thing

וֹבְתַּא בַּמָּנִם וֹמָמָא גַּבַבַּיִבְּגָּבִי ל וְהַנְּצְׁהַ בֹּבְׁהַּוֹר הַזְּבָׁ וְכַבָּּסְ בְּגִּרֶנוֹי

מְסְאַב מָר רַמְשָׁאַ: לבומוהי ווסהי במוא ויהי יוֹנְלַנְר בֹּבְמָּר דּוֹבְנָא יָצַבַּע

in water, and be unclean until the wash his clothes, and bathe himself upon him that is clean, then he shall And if he that hath the issue spit

water, and be unclean until the even.

his clothes, and bathe himself in

him that hath the issue shall wash

And he that toucheth the flesh of

יבלב:

וובו מַסְאַב מַד רַמָּשָא:

the issue rideth upon shall be And what saddle soever he that hath

unclean.

בַּוָב יִשְׂמָא: י וֹבֹץ עַמַּוֹבַלֶּר אַׁמֶּר וֹבַכַּר מֹלָוּו וֹבֹץ מָנַבַּבָא בּוּנַבוִר מַּגְוַנוּוּ

מְסְאַב מַע ולא גולוב לכא גיני,

דּוֹבְנָא יְהֵי מְסָאַב:

unclean until the even. and bathe himself in water, and be those things shall wash his clothes, until the even; and he that beareth that was under him shall be unclean And whosoever toucheth any thing

וֹבְעַלְ בַּמָּנִם וֹמָמָאַ מַּבַ_עַמְלֶבִי: נבונמא אנשם נכבס בנבנו oı كَالْالْأِدْا מַּגַ עַתְּמֹבֶ ごひひと إرجا أيثي جذا يؤين ابرياء

מַסְאַב מַד רַמָּשָא: לְבוּמִוְנִי, וֹנֹסְנוֹ, בֹמֹּנֹא וּינוֹ, במהא ולוסול והביו וצבע

in water, and be unclean until the wash his clothes, and bathe himself rinsed his hands in water, he shall issue toucheth, without having And whomsoever he that hath the

וֹבְעַּא בַּמִּיִם וְמָמָא מַּבַ_עַמְּנֶב: رאַ_ۿ۪ۿۤڵ ڂڟؙڒؗڡ ڶڂڟٞ٥ ڂڒڷڒڔ וכל אַשֶּר ינִע־בּוֹ הַזְּב וְיָדֶר

מְסְאַב עַר רַמְשָׁא: לְבוּמִוְעִׁי וְנַסְתֵּי בְּעָּוֹאַ וִיתֵי וובוְנִיוּ לָא מֻּמֶּוֹב בַּעִּוֹא ווּגַּבַּת וכל דיקנב ביה דובנא

shall be rinsed in water. be broken; and every vessel of wood that hath the issue toucheth, shall And the earthen vessel, which he

ĒQ.D:

וֹלֶּלְ-בֹּלִי-מָּא וֹמִּמֹּנ בִיְבֹּלֹא נֹבַר וֹכֹלְ מֹאוֹ בֹּאֹת יּבְקֹי חֶבֶשׁ אֲשֶׁר־יִנַּע־בָּוֹ תַזְּבַ יִּמְאַן בַחָסַר דְּיִקְבַר בַּיה

(6) והישב על הכלי. אפילו לא נגע, אפילו עשרה כלים זה על זה, כולן מממאין משום מושב, וכן במשכב (מ"כ פרק ג, א):

(8) וכי ירק הזב בטהור. ונגע זו (שס מ) או נשאו שהרוק מעמא זמשא (נדה נה:):

אליו"ש, ממא מומאם מושב (עירובין כו.): (9) וכל המרכב. אף על פי שלא ישנ עליי, כגון סַמְּפּוּס של סַרְגָא שקורין ארלו"ן, ממא משום מרכנ, וסאורף שקורין

וסמשכב וסמרכב, משאן מעמא אדם לעמא בגדים: כבום בגדים, וסוא חומר במשכב מבמרכב: והנושא אוחם. כל סאמור בענין סוב, וובו ורוקו ושכבה ורעו ומימי רגליו (10) וכל הנוגע בכל אשר יהיה חחחיו. של וז (מ"כ פרק ד, מ), בא ולימד על המרכז שיסא הנוגע זו ממא ואין מעון

סגלוי, כמו סידים (מ"כ שם ה נדה פו:): מומאוחיו. וזס שהוציא הכחוב טבילח גופו של זב בלשון שטיפח ידים, ללמדך שאין ביח הסחרים טעון ביאח מים, אלא אבר (II) וידיו לא ששף במים. בעוד שלא מכל ממומאחו, ואפילו פסק מוובו וספר שבעה ומחוסר מבילה, מממא בכל

ככולו, סוי אומר זה היקמו: (12) וכלי חרש אשר יגע בו הזב. יכול מפילו נגע צו ממחרינו וכו', כדמימת במ"כ (פרשמת ג, מ), עד מיזסו מגעו שסות

نَصَٰتُاد: בּוֹלִיו וֹבְעַזֹּא בֹּמִבוּ בַּמִּנִם עַנִּים בּ אָן שִּׁבְעָּת יְמֶים לְמְּהֵבְיִּוּ וְכִבָּם וְבְי־וִשְׁתַר תַזְּבֹ מִזּוֹבֹו וְסְפַר

װֻרָּבְרַבְבַוֹּן: ﴿جِوِرْ إِمَازُمَ هِٰذَ ۖ هِٰرَمَ لِهُٰ لِهِٰ لِا ذَاثِهِ لِهِ خِرِهِ لِا يُؤْمِ لَا نَفِهِ لِهِ حَ לי הלרים אָוֹ שְׁנֵּי בְּנֵיַ יוֹנְהָה וּבָּאוּ יִּי יביום השמילי וקח לו שמי

לפְּנֵי יְהְוָה מִּוּיִבְוֹ: (ס) لْلَّهُتَاءِ مَكْبِدِ لَحَوْدِ مُكِّرًا لِآهِتَا لِيَهُنَٰهِ لَيْدِ مُكْنِهِ لِرَحَود וְעְשְׁה אִקְם הַכּהֵן אָחֲר חַפְאָת וִיצְּבִּיר

בּׁמִּבו וֹמִמָא מַּבַבְּוֹמֶבִי: זְרֵע וְרְחָץ בַּמָּנִם אָת־כָּלִ־ זַרְעָּא וִיסְחֵי בִעּיָא יָת כָּלִ لْهُنِم خُنْ بِنَهُم مُؤْدِد مُخْدَلًا بِرُجُدِ هُدُرِ بُودِ مُدْدِي مُخْدَلًا

הֹלְנוּ הַבְּבַע זְנֵה וֹכְבָּם בַּפּוֹם הַלְנִינִ הַבְּבַע זָנָהֹא וֹגֹּהָבָת י וֹכֹילְ־בֵּינִת וֹכֹלְ מְוִר אַמְּר יִהְנִת וֹכִלְ לְבִּיִּמִ וֹכֹלְ מִמְּלֵּ בִּיִת

ڶڷؙڶڴڎ מְבְבַת־זְגַרע ロロゴロ וֹאָמֻּׁע אָּמָּר וֹמֻכָּב אָנט אָטַע

וֹמֹמֹאׁנ מַּגַעַהְמַלֶּבִי (פּ)

נְהְבָּא מַרְדְהַעְּבָּי שַּׁבְּינִבְינִבְינִבְינִבְינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּינִבְּי äĖĀU וָאִשְׁׁהַ בְּיר תִּהְנֶה זְבְּה דֶּם יִהְנֶה

> النكر: ידבי הובנא מהוביה

ומלא נושוננון לכשלא: וויטי לקדם ון להדע משפו שבון מַּבּוֹנוֹן אָן שַבון בַּנוֹ יוָנִינַ יבְיוֹמָא הַמִּינָאָר יַפַּב לֵיה

הַּבְוְעִי כַּעַוֹלָא צַעָרם וֹוֹ מִצְוָכִינִי: וְמָבוּוֹ כְּבַוֹּגֹא חַר

ĽĊŴX:

בְּמִנֹא וְיְבֵי מְסְאַב מָּע עַמְּאָא:

וועו מֹסֹאַבוּו גּע בַמֹּמֹא: מכבע זרעא ויסחון במיא וֹאִטְּטָא דְיִשְׁכּוֹב גָּבָר יָתַה

בה יהי מסצב עד רמשא: שׁנוּ בּוֹנעוּלע וֹכֹל צּוֹלנֹד الفائلة فحد نات، أنأه أحانت،

> running water, and shall be clean. and he shall bathe his flesh in his cleansing, and wash his clothes; number to himself seven days for cleansed of his issue, then he shall And when he that hath an issue is

priest. meeting, and give them unto the LORD unto the door of the tent of young pigeons, and come before the to him two turtle-doves, or two And on the eighth day he shall take

before the LORD for his issue. shall make atonement for him for a burnt-offering; and the priest one for a sin-offering, and the other And the priest shall offer them, the

flesh in water, and be unclean until a man, then he shall bathe all his And if the flow of seed go out from

until the even. washed with water, and be unclean whereon is the flow of seed, shall be And every garment, and every skin,

unclean until the even. bathe themselves in water, and be shall lie carnally, they shall both The woman also with whom a man

81

91

be unclean until the even. and whosoever toucheth her shall shall be in her impurity seven days; her issue in her flesh be blood, she And if a woman have an issue, and

(51) וכי ישהר. כשיפקוק (מגילס ה.): שבעה ימים לשהרחו. שנעה ימיס עסוריס מעומלה וינס שלל ירלס וונ,

וכולן רלופין (נדה סמ:):

(18) ורחצו במים. גויכם מלך סיק שֶׁקּמְמֵל החשה בביחה, וחיץ המעם משום נוגע בשכבת וכע, שהרי מגע בית השחרים

כליה כלשונה: יק.): בנדחה. כמו ומפגל יְנְצְּסוּ (חיוב יח, יח), שסיח מנודס ממגע כל חדס: חדיה בנדחה. חפילו לה כחתה חלה אלא סבא מן סמקיר (מ"כ פרשמא ד, ב): דם יהיה זבה בבשרה. אין וובס קריי ווב לממא אלא אס כן סוא אדוס (נדס (פו) בי חדיה ובה. (מ"כ) יכול מאמד מכל איבריס, מלמיד לומר וסיא גלמס אם מקור דמיס (ויקרא כ, יה), אין דם מעמא

ַ נְמָׁמֶׁא: יְמְּמָא וְכָּלְ אַמֶּבְרַתַּמָּב מְּלְיִוּ בְּּרִיחִיקּה יָבִי מְסְאַב וְכֹלְ לכל אַּמֶּר שֹמִפַּב מֹלְינו בּׁנִבְּעִי וֹכִלְ

מַּגַבוֹמֹמֶבוּ: CHACTL

בּפּוֹם וֹמִבֵּא מַּגַ_נַמַּבְיּ שַּהֵּב הֹלֵיו וֹכִשָּׁם בֹּלִבָּיו וֹבְעַוֹּ

בְּנְיָּמוַ בְּוֹ וֹמְמֵא מַּגַ עַבְיבְּמְנִבּי: עַבְּלֵי אֲשֶׁר־הָוֹא יִשֶׁבָת־עַלָּיוּ װּ ןְאָם הְעַל־הַמִּשְׁבְּב הוּא אַַוֹ עַל־ וָאָם עַל מִשְׁבְּבָא הוּא אַוֹ

וֹבַּעַ_עַמִּמִּבָּׁד אַּמָּע_וֹמִבָּב הַבְּיוּ ++

נְדְּקְהַ עָּלְיִר עָּלְיִר וְשְׁמֵא שִׁבְעַּת יְמִיָם וָאָם שָׁכֹב' יִשְׁכַּב אָישׁ אֹתַה וּתָהֵי

שְׁמֵאֶה הָוֹא: שְׁמְאָטִה פִימֵי נִדְּתָה מִהָּיָה שׁנּינוּ בּבְינֹבְינִי בַּבְינְהֵי נִיִר יב רַבָּים בָּלֹאַ עָּת־נִדְּלָה אָוֹ כֶי־ וּאָשֶּׁה בֶּי־יָזוּב זִּיבׁ דָּטָה יָמִים

דְּתְּמֵיב עֲלְוְהִי יְהֵי מְסָאַב:

מַסְאַב מַּג בַמָּמָא: נֹמָבֶא לַבוּמָוָנִי נִנֹסָנוֹי בַמַּנֹא וּיבִי וכבס וכל דיקדב במשקבה וצבע

בְּעַמֵּא: וַנַסְהֵי בְּמָיָא וִיהֵי מְסְאַב עַּר בְּטִמֵּיב עַלְוֹהִי יִצְּבַע לְבוּשִׁוֹהִי בַּבַלְ אַמְּנִי בַּבַּלְ מָאָנָא

בַּמְשָׁאַ: בּׁמִלַבְנִינִ בּיה יָהִי מָסָאַב עַּר מַל מָאנָא דְּהָיא יָהְבָּא עַלְּבָא עַלְיוֹיִי

άQ¾Ľ: משפבא דישכוב עלוהי יהי دنجردا נאם ממפב נמכוב גבר נתה

בְּיִסְאֲבְא הִיא: על ריחוקה כל יומי דוב מבן ביחוקה או אבי

> upon shall be unclean. every thing also that she sitteth in her impurity shall be unclean; And every thing that she lieth upon

until the even. himself in water, and be unclean shall wash his clothes, and bathe And whosoever toucheth her bed

and be unclean until the even. clothes, and bathe himself in water, that she sitteth upon shall wash his And whosoever toucheth any thing

until the even. toucheth it, he shall be unclean thing whereon she sitteth, when he And if he be on the bed, or on any

٤7

17

whereon he lieth shall be unclean. unclean seven days; and every bed impurity be upon him, he shall be And if any man lie with her, and her

days of her impurity: she is unclean. uncleanness she shall be as in the the days of the issue of her beyond the time of her impurity; all her impurity, or if she have an issue blood many days not in the time of And if a woman have an issue of her

(4s) וחדי גדחה עליו. יכול יעלס לרגלה, שאס בא עליס בממישי לנדמס לא יממא אלא ג'ימיס כמומס, מלמוד לומר וממא שנתרבה מעל הכלי: 🗆 בנגעו בו ישמא. והינו מעון כבוק בגדים, שהתרכב הין מגעו מעמה הדם לממה בגדים: במקרא סעליון שמעון כבום בגדים: על הכלי. לרבות את המרכב: בנגעו בו ישמא. אינו מדבר אלא על המרכב (23) ואם על המשכב הוא. סשוכג, או סיושג על משכנה, או על מושגה, אפיי לא נגע נה, אף סוא גדת עומאס האמורה

r (10 (r): שבעם ימיס, ומה חלמוד לומר וחהי נדחה עליו, מה היא מעמאה אדם וכלי חרם, אף הוא מעמא אדם וכלי חרם (שם פרק ז,

בפרשס זו, י"ח יוס שבין מוף נדס לחחלת נדס, שכל שלשס רלופין שחרחס באחד עשר יוס סללו חסח זבס: וסנדס אינם טעונס ספירט ז' נקייס, אלא שבעם ימיס מסיס בנדמס, בין רואס בין שאינס רואס, ודרשו רבומינו (נדס עג.) על גדחה. מופלג מנדמס יום אמד זו סיא זבס, ומשפעס מרון בפרשס זו, ולא כדם סנדם, שוו מעונס שפירת ז'נקיים וקרבן, (אַב) ימים רבים. צלשס ימיס: בלא עה נדחה. אחר צילאי צנעם ימי נדחס: או כי הזוב. אחג' סימיס סללו:

בְּטִמֵּיב עַּלְיָהִי מָסָאַב יָהָי

ביחיקה יהי לה וְכָל מָאנָא

דובה כָמִשָּׁכַב

٠Ļ٣٠

:װַטַּבַי שַּׁמֶּב הַּלְּיִר שְׁמֵא יִהְיָה בְּשְׁמְאָת لُحُّدِ لِآخِرِ \$ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ الله שַּ בְּלְיְמֵוֹּ זוֹבְה בְּמִשְׁבַב נַדְּמָה כְּל چَر_ں מְּמְּבֶּׁבְ אַמֶּר שַׁמְּבֵּר מְּלְיִוֹ בָּלְ מִמְּבָּבָא בְּתִּמְּבִוּר מְּלְוִנִי

וובו מַסְאַר מַר רַמָּשָא: لَّحْمِ_لَةِبَرَّمَ قُلَ نَمْظُمُ لَحُقُو لَحْمِ لِمَكْلَدَ قَدِيا لَتِهِ مُؤْمَةِ

בַּבְּבָּי בּליבונ ובבוֹא בּפּנם וֹמִמֹא מַרַ ווּצַבּּמ לְבוּמִיִנִי וֹנִסְנִי בַּמִּוֹא

י וָאָם שְׁהַרָה מִוּלְבְה וְסָפְּרָה לָה וְאִם דְּכִיצִּה מִדּוֹבָה וְהִמְנֵי לַה

עַנְים אָּוְ מֻּנֵי בְּנֵי יוֹנְהָ וְהַבִּיאָה بجبنם השמיני הקחקה שְהַי

מְבַׁמַּע נְמִנֶם נְאַעַוֹר מִּטְּקָר:

אוקם אֶל־הַכֹּהָן אֶל־פֶּתַּח אָהֶל

וֹנזוֹנגי וֹטַביוֹן לַנִּע כַּבַּוֹלָא לַטַבַעּ שבון שפנינין או הביו בני יונה יביומא המינאה הסב לה

מְבֹּהֹא וִמִוֹן וּבְתַּר בֵּן מַדְבֵּי:

نَاتِكُمُ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمُّ ثُمَّ ثُمَّ ثُمّ עָּבֶיהְ הַפֹּהֵן לְפְּנֵי יְהְנָה מִּוִּיב חַטָּאַנו וָאָנוַ הַאָּטִר עַלְוֹר וָכִפָּר

تاليّا:

בְּהַנְא קֵּרְם יִיְ מִרּוֹב סְאוֹבְתַּה: ונת חד עלקא ויכפר עלה וֹנֹהְבֹּנג כַּעַוֹּא נִט עַג עַמָּטַא

בונכם: אָנו_מִהֶּכָּוֹי けらればなり מממאלים ולא ומען בממאלים מפמיר

בְּסִוֹאֶבְהָהְהוֹן בְּסַאִיבֵיהוֹן יָת מַסוֹאַבֶּתָהוֹן אַטַ בּוֹנִי וֹמִבֹאַכְ וֹטַפּּוֹבְמִוּן נֹטַ בּוֹנִי

ַמְּמֵּנִּרִ שְׁכְבַתְ־זָרַע לְשְׁמְאָּהַ־בָּהֹּ: מִנֵּיִה שִׁכְבַת זַרְעָא לְאַסְׁתַּאָבָא בַה: בּ זְאָט תּוֹרָט תַּזְּבְ נַאֲשֶׁר תַצֵּא דְא אִיְרִיְטָא דְדוֹבְנָא יַדְּחִפּוֹק

וְאֶׁכַּׁר מִם_מְמֵאֶׁנוּ: (פּ)

ومراره حَاْدُك الْحَادُكُك الْخَاجُدِينَ لِمُجْرِبِهِ لِمُجْرِبِهِ لَمُجْرِبِهِ لَمُجْرِبِهِ لَيْجُا

άἀã±ů»: ילנוללא ולובר בוחכור מם וֹבֹבְיֹצִיב זְת דּוֹבֵיה לְבַבַר י וְתַבְּנִעְ בְּנְבְּעְבִי וְתַנִּבְ אָטַ־זּוּבְוּ וְלֵיְ סְאֵיִבְתַה

> impurity. unclean, as the uncleanness of her thing whereon she sitteth shall be the bed of her impurity; and every days of her issue shall be unto her as Every bed whereon she lieth all the

97

in water, and be unclean until the wash his clothes, and bathe himself things shall be unclean, and shall And whosoever toucheth those

be clean. seven days, and after that she shall then she shall number to herself But if she be cleansed of her issue,

tent of meeting. unto the priest, to the door of the young pigeons, and bring them unto her two turtle-doves, or two And on the eighth day she shall take

uncleanness. LORD for the issue of her make atonement for her before the burnt-offering; and the priest shall a sin-offering, and the other for a And the priest shall offer the one for

tabernacle that is in the midst of uncleanness, when they defile My that they die not in their of Israel from their uncleanness; Thus shall ye separate the children

unclean thereby; flow of seed goeth out, so that he is issue, and of him from whom the This is the law of him that hath an

her that is unclean. woman; and of him that lieth with issue, whether it be a man, or a impurity, and of them that have an and of her that is sick with her

סרי סכרם של מעמא מקדש קרוי מימס: (וצ) והורחם. פין נוירס פלפ פרישס, וכן נְוֹכוּ פְּמוֹר (ישעי'פֿ, ד), וכן נויר פֿמיו (צרפֿשימ ממ, כו): ולא ימחו בשמאחם

ace: (25) זאח חורת הזב. בעלרליס למת, ומסו מורמו: ואשר חצא ממנו שכבה זרע. סרי סול כבעל קרי, ממל עומלת

oΔ

Haftara on page 163. 178. On Rosh Hodesh, read the Maftir and Haftara on page 160. On Erev Rosh Hodesh, read the The Haftara is II Kings 7:3 – 7:20 on page 149. On the Shabbat before Pesah, read the Haftara on page

לפְּנִי־יְהְנָה נִיָּמֶתוּ: פטרימום בווח שני בני אַהַוֹן בְּקָּוֹבְנָה ווְדַבֶּר וְהֹוְתַ אֶלְ־מֹשֶׁה אַחֲרֵי וּמִכּּיל וּן עָם מֹשֶׁה בָּתַר

אָבְאָר עַל־הַכַּפְּהָת: הַגַעַבּיִאָבוּן וֹבַאָּ וֹמָנִעַ כֿי בּהֹלָּוֹן رَفُلُاثِ هُرٍ فَرْ. لَادَقِتُ لِا كَمْ لَا كُولَادِنُهُمْ كُولِتُ وَهَالَائِمُ בְּבְלִקְ-מִינִ אֶּלְ-תַּלְבְיהָתְ מִבְּיִנִי בָּבְלִן מִבְּוֹ לְּלִינְהָאִא מִנְּיִנ » هُم هَتَالًا هُنِيلَ لَهَمَ أَتُهُ هَتَابًا هُنِيكَ لَجُم مُتَالًا هُنِيكَ لَجُه مُتَالًا هُنِيكًا וַיּאַמֶּר יְהְנְוֹה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר וַאֲמַר יִיָּ לְמֹשֶׁה מַכֵּיל עָם

בּבּבּר בּוֹבְבַּבַבר לְטַמֹּאִנ וֹאָנֹלְ בַּנוּנְרַ בַּר שִּנְרָ לְטַמּּטֹא יִבְּבַר בּוֹאָט וֹבָאָ אַנֹוֹוְן אֶבְ נַמַּנְבָהְ בּּבֹאִנִי הַכְּיִכְאַנִין לְטִּיִּבְהָאִ

בְשְּׁרְוֹ וּלְבַשְּׁם: לַבְשׁ הַם וֹבְתַּא בּמִּים אָעַ تَنْزِد بَخُمَةُ ثَقُدَ كَد نَجُزُك خَذُك، בֿגַיֹנְינִ מֹּלַ_בְּמֹּנִנֵינְאַבְנֹמֹ בַּגַ בְּעִבְּע בְּצַה וּלְבָּה וּמִבְּלִם.

> בורם ון ומותו: בּלבובועו אַגמּטאַ נוּכִבוטאַ يالانالان

خورتر: בֹּמְּנֹוֹא אַנֹא מִטַּנִּבִ, מַּבְ בִּינִי בולא ולא ומונו אבי

ברישיה לבושי קודשא אנון ווסָר וַמַּצְנַפְּמָא דְּבוּצָא יַהוּת מֿכן בֿמַבוני וֹנִימִנֹא בַרוּגֹא ולבש ומללסון דבוץ וְהוּן ドロログス

> the LORD, and died; Aaron, when they drew near before after the death of the two sons of And the LORD spoke unto Moses,

 $I\Lambda X$

ark-cover which is upon the ark; holy place within the veil, before the he come not at all times into the Speak unto Aaron thy brother, that and the LORD said unto Moses:

that he die not; for I appear in the

burnt-offering. a sin-offering, and a ram for a holy place: with a young bullock for Herewith shall Aaron come into the

cloud upon the ark-cover.

them on. bathe his flesh in water, and put are the holy garments; and he shall linen mitre shall he be attired; they with the linen girdle, and with the upon his flesh, and shall be girded and he shall have the linen breeches He shall put on the holy linen tunic,

- (33) והוב אח זובו. בעל שמי כמיות ובעל שלש כמיות, שתורתן מפורשת למעלה:
- שמם פלוני, זה זרוו יומר מן הראשון, לכך נאמר אמרי מום שני בני אהרן: שנכנם אללו רופא, אמר לו אל מאכל לונן ואל משכד בממב, בא אחר ואמר לו אל מאכל לונן ואל משכד בממד שלא ממוח כדרך (ו) וידבר הי אל משה אחרי מוח שני בני אהרן וגוי. מס מלמוד לומר, סיס רצי מלעור גן עוריס מושלו, משל למולס
- יבא כי אם בענן הקערת ביום הכיפורים (יומא נג.): בי בעון אראה. כי ממיד לני נראס שם עם עמוד ענני, ולפי שגלוי שכינמי שם יוסר שלא ירגיל לבא, וסו פשומו. ומדרשו לא (2) ויאמר ה׳ אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא. עלל ימום כדכך שמתו בניו: ולא ימוח. עלס בל סול מם:
- סכיפוריס, כמו שמפורש נקוף ספרשה בחדש השביעי בעשור לחודש: (צ) בואח. גימטרים שלו ד' מפוח ועשר, רמו לבים רםשון: בואח יבא אהרן וגר. ופף זו לה בכל עת כי הם ביום
- לבן לבגדי והב, ובכל חליפה מעון מבילה ושני קדושי ידים ורגלים מן הכיור (יומא לב.): בכל מליפומיו. וממש פעמיס היה ממליף מעבודת פנים לעבודת מרך, וממרך לפנים, ומשנה מבגדי זהב לבגדי לבן, ומבגדי כמרגומו יָמַמּ בְּרֵישֵׁפּ, ינימ בראשו, כמו ומנח בגדו (בראשים למ, מו), וְשַׁמְּמָּמִיפּ: ורחיץ במים. אומו סיוס עעון עבילס נעשה סניגור, (ר"ה כו.) אלה בדי ככהן הדיות, וכולן של בוץ: קדש ילבש. שיהיו משל הקדש (מ"כ פרק ה, י): יצוף. (+) כחנח בד וגוי. מגיד שמינו משמש לפנים צשמונם בגדים שסוח משמש בסס בחוץ שיש בסס וסב, לפי שמין קמיגור

- **%** בור לעלה: מְּנֵוֹ מְּנִּים לְעַמֹּאִנִי נֹאָנִלְ נִפָּר שִּׁבוּו אַפּוּבוּ מִנִּי לְעַמִּטֹאִ וּמֹאָט מַבַען בּוֹנוֹ וֹמִבְאָבן וֹפַּטוּ וּמוֹ בּוֹמָשֹא צַבֹּנוּ. וֹמִּבַאָּבן
- ڐڔڬڔ: אַשֶּׁרְ־לְוִ וְכְפֶּר בַּעַּרְוֹ וּבְעָּר דְּחַשְּׁמָא דִּילִיה וִיכִפּר עַלְוֹהִי וְנִילֵינַר אַנִינָן אָטַ פָּּר נַיַנַמָּאָטַ וּיִלָּנִיר אַנִּירוֹ
- אָבֶל מוֹעֵר: וְלְאָח אָתִּשׁׁלְבְּנֵי יְהְנְׁה פֵּתַח יְתְּהִוֹן אֵדִם יִיָּ בִּתְּרֵע מִשִּׁפִּוּ הענה יְתְהוֹן אַנִּם יִיָּ בִּתְּרֵע מִשְׁפַּוּ היבל מייים.
- אָטַר לַעַּנְאַנֵל: ינְבֹלְוִנִי יִּוְבֹּלְ אֵּטִׁבְ לְּיִבוֹנְיִי וֹיִנִנֹיֹלְ הַּבֹּבוּוֹ הַּבַבֹּא טַב לְהָּמֹא בּיִנֹ أَرْثَالَ هَٰتَالِا مَمْ مِثَرًا تَاشِمُنَا مِ نَاتِنَا هَتِيا مَمْ فَتِنَا خُوْنِنَا
- ַנְעְשֶׁרוּ חַמְּאָת: אַשֶּׁר עָּלְת עַלְיִר תַגּוֹרֶל לַיהְוָּה דִּסְלִיק עַלּוֹהִי עַּדְּבָּא לֹשְׁמָא
- לְאָּזֹאִנְלְ עַמָּבְּבֶּרְתִי: بْلَابُك خُرِّدَقِك مُحَرِّدٍ خُمِّكِك مِنْكِ خُرْجَفِتِهُ مُخْرِينٍ. خُمَخْتِه بْتَدِيد עַנּוְנִבְ כְהַּוֹאִיְכְ וֹהֹמֹעַבַעוֹ, כְפַּנָ, כְהָּוֹאִיִכְ יִטַּפָּם כַּבַ עַוֹ, שָׁנִם וֹנִ لْلَاهِٰمُرِدِ كَيْهُدِ مُكِٰنِ مُكُرِد يَّمُوْنِهُ يَـٰوُكِرَدُ مُّكِينِد مَلَـٰتُهُ
- בּיתְוֹ וְשְׁתְּטֵׁם אָתְ־פָּר תְּחַשְּׁאָת וְעֵל אָנְשׁ בּיתִיה וְיִכּוֹס יָת אַמֶּבּבְוְ וְכִפֶּב בַּמְּבִוּ וּבְעָּבַ דְּנִמָּב דִּבְיִנִי וּכִפּר עַלְיִהִי וְהַקְּרִיב אַהַרֹן אָת־פָּר הַחַמְאַת וּיקִּרִיב אַהָרוֹ יָת מּוֹרָא

- יוְבַר חַד לַעָּלְקָאַ:
- נפל אָנָשׁ בּיהור: נו שובא
- ומולא טר לעואול:
- בּייָ וְיַעְבְּרְבֵּיה חַשְּׁתָא: וְהְקְּרֵיב אַהַרֹן אֶת־הַשְּׂלִיר וּיקְרִיב אַהַרֹן יָת צְפִּירָא
- לְמַּוֹאִנֹלְ לְמַּוֹבְלָּהָי
- הוֹרֶא דְּחַשְּׁתָא דִּילֵיה:

- and one ram for a burnt-offering. Israel two he-goats for a sin-offering, To nearlide of the children of And he shall take of the
- himself, and for his house. himself, and make atonement for of the sin-offering, which is for And Aaron shall present the bullock

9

- door of the tent of meeting. set them before the Lord at the And he shall take the two goats, and
- and the other lot for Azazel. two goats: one lot for the LORD, And Aaron shall cast lots upon the
- sin-offering. LORD, and offer him for a upon which the lot fell for the And Aaron shall present the goat
- into the wilderness. him, to send him away for Azazel the LORD, to make atonement over for Azazel, shall be set alive before But the goat, on which the lot fell
- sin-offering which is for himself. shall kill the bullock of the for himself, and for his house, and himself, and shall make atonement of the sin-offering, which is for And Aaron shall present the bullock
- ביחו. ממודס עליו עונומיו ועונום בימו (שם לו: מ"כ פרשמה ב, ג): (6) את פר החמאת אשר לו. סלמור למעלס, ולמדך כמן שמשלו סול בלוולם משל לצור (שס ג:): וכפר בעדו ובעד
- וקשס, לוק גבוס (מ"כ פרק ב, מ יומה מו:), שנהמר פֶּבֶן גְּוֵבֶס, המוכס: בשמחל, ונומן עליסס, את שכתוב בו לשס, סוח לשס ואת שכתוב בו לעוחול, משחלם לעוחול (יומה לע.): עואול. סוח סר עו (8) ונחן אחרן על שני השעירים גרלות. מעמיד למד לימין ולמד לשמלל, ונומן צ'ידיו בקלפי, ונומל גורל בימין ומברו
- (9) ועשהר חמאה. כשמנים הגורל עליו קורם לו שם ומומר לם 'מעמת (מ"כ שם ס):
- (10) יעמד חי. כמו יועמד מי, על ידי אמריס, ומרגומו יִמְּקַס צַּד מַי. מס מלמוד לומר, לפי שנאמר לצלם אומו לעואול, ואיני
- מליו. שימודס עליו כדכמיב וְסְמָוַדֶּס עָלָיו וְגויִ: יודע שילומו אס למימס אס למייס, לכך נאמר יעמד מי, עמידמו מי עד שישמלמ, מכאן ששלימומו למימס (שס ו): רכבר
- וֹכֹפֶּׁב תַּלְ בַּעַלְבַׁם מֹמִׁמֹטָם ודו, (ט"כ פרק ד, ב): שֶׁם ס' וגוי (מסלים קלה, יע), מכאן שהכהנים מחכפרים בו, וכל כפרמן אינה אלא על טומאם מקדש וקדשיו, כמו שנאמר, (II) וכפר בעדו וגרי. וידוי שני עליו ועל החיו הכהנים, שהם כלם קרוים ביחו (שם פרשחה ג, ה), שנהמר בֵּיח חַבְּלוֹ בְּרְכוּ

י^{שרפֿל} מַעַּלְ הַמִּוְבֵּחׁ מִלְאִ־הַמִּחִימִּׁה גַּחֲבֹי־אֵּשׁ הְפְּנְיוּ קַמְּהָת סַמָּים דַּקָּה וְהַבָּיא מְבֶּית לַפְּרְבֶת:

↑ עַל־פָּנֵי הַכַּפָּׂרֶה אֵרְטָה רָאָצְבָעָּוֹ הַכַפֿרֶה יַּזְּה שֶׁבַע־פִּעָטֵים מִן הַנָּם בְאָצְבְעְוֹ:

 יִשְׁחַט אָת־שִׁעֵּיר תַחַטָּאַת אַשֵּׁר
 לַפְּׁרַכְת וְעְשָׁׂת אָת־דָּמֹו אֶל־מָבֶּית עַשְּׁת לְתַח תַפְּר וְתִּזְּת אָתִּי כַּאֲשֶׁר תַכַפְּהָת וְלְפָּנִי תַכַּפְּהָת:

> לְפַּׁרוּכִּטַּׁא: פּוּסְמֵּגוֹ גַּפִּגְפָגוֹ וְנִמָּגְלְ מִּנְּגִּי בְּיִסְמֵגוֹ גַּפְׁנְיִנִי מְּבָּנְיִנִי מְּבָּנִי בְּאִימָּא מִמְלְוֹנִ מִּבְּפָּנִי מִבְּפָּנִי בְּאִימָּא מִמְלְוֹנִ מִּבְּפָּנִי מִבְּנִינִי מִנְ בִּיִּמִים מִבְּיִ מִּנִימִים מִּיִּ

סְבְּרְהְיָא וֹלְא וֹמִנְים: פְּמִּוְרְמָא זִי בְּפִּוּרְמָא בְּמָּרְ אָיִמְּתָא בְּרָם זִי וְיִחָפָּרִ מִּנִּוֹ וְיִמֵּוֹ זְיַ פְׁמְבָּרִי בִּיּסְמָּוֹא מָּרְ

בְאָגְּבְּעֵיה: יהי שְׁבַע יְמְרָין מִן הְמָא קהימָא יקְרָם כְּפּירְתָּא בְאָצְבְעֵיה עַלְ אַפָּי כְפּירְתָּא וְיַסְּבְ מִדְּהָא הְתִּיְרָא וְיֵבְיּי

פֿפּוּלְמָא: וְנְהֵי יְמֵיה עַלְ פָפּוּלְמָא וּקְּדָם בְּמָא דַּעֲּבָר לְלְמָא דְּתוֹרָא לְפָּרוּכְּמָא וְיַעֲבָר לְלְמֵּיִר בְלְמַמָּא וְיַמֵּיר לְתְנִיר וְיִכּוֹסְ יָת צְפִּירָא דְחַמְּתָא

משָּׁמְאָת וִיכַפַּר עַל קוּדִּשְׁא מִסֹוּאֲבָת ם לְבָלִר בָּנֵי ִשְׁרָאֵל וּמִמִּרִיוּוֹן זֵלְ מוּעָּר לְבָל חֲמָאֵיהוֹן וָבֵּן יַעֲבֵיר זְּחָם: בְּנִוֹ סוֹאֲבְתְּהוֹן:

And he shall take a censer full of coals of fire from off the altar before the Lord, and his hands full of sweet incense beaten small, and bring it within the veil.

And he shall put the incense upon the fire before the LORD, that the cloud of the incense may cover the ark-cover that is upon the testimony, that he die not.

13

And he shall take of the blood of the bullock, and sprinkle it with his finger upon the ark-cover on the east; and before the ark-cover shall he sprinkle of the blood with his finger seven times.

Then shall he kill the goat of the sin-offering, that is for the people, and bring his blood within the veil, and do with his blood as he did with the blood of the bullock, and sprinkle it upon the ark-cover, and before the ark-cover.

And he shall make atonement for the holy place, because of the uncleannesses of the children of tratel, and because of their transgressions, even all their sins; and so shall he do for the tent of meeting, that dwelleth with them in the midst of their uncleannesses.

- (בו) מעל המובח. סמילון (יומל מס:): מלפני ה׳. מלד שלפני ספסס, וסול לד מערבי (שס): דקה. מס מ"ל דקס, וסלל כל סקעורם דקס סיל, שנלמר וְשְׁמַקְמַ מִמֶּנְס סְדֵק (שמום ל, לו), אלל שמסל דקס מן סדקס (יומל מג:), שמערב יוס סכפוריס סיס מחזירס למכסש:
- (13) על האש. שבתוך סמחמה: ולא ימוח. סא אם לא עשאה כתקנה חייב מיחה (יומא נג.):
- (14) והוה באצבעו. הואה אחת במשמע: ולפני הכפרה יוה שבע. הרי אחת למעלה ושנע למעה (יומה נה.):
- (פו) אשר לעם. מה שהפר מכפר על הכהנים מכפר השעיר על ישרהל, והוה השעיר שעלה עליו הגורל לשם (שם פה.): כאשר עשה לדם הפר. ההת למעלה ושנע למעה (שם נה.):
- (שבו) משמאח בני ישראל. על הנכנפון למקדש במומחה ולה נודע להם בפוף, שנחמר לכל המחחם, וחמחם היה שוגג
 (שבועות יו: ח"כ פרק ד, ב): ומפשעיהם. חף הנכנפון מויד במומחה (שם ג.): וכן יעשה לאהל מועד. כשם שהיה משניהם בפנים, חמל מעלה ושבע למעה, כך מוה על הפרוכת מבחוך מונארום. חשבן אחם בחוך שומאוחם. חף על פי שהם ממחים, שניה ביניהם:

ביתו יבער בל להל ישָּׂבָאָל: מַּגַ בּאַעַוּ וֹכִפּּנ בַּמָּגַ וּבַמַּגַ וְכְלְ־אָדֶם לֹאִ־יִהְיֵהוּ בָּאָהֵל

كَلَرُنِكِ لَاهَاٰكُنَا فَكُرِد: ַ עַפַּּרְ יִמְעַבַם תַּשְּׁמִּיר וְנָתָן עַלַ יְהְוָה וְכְפָּר עְּלְיִוּ וְלְלֵח מִנַּם لنجٰع عُر_نفاقن عَمْد خفتر_

מממאש בל ומבאב: شِّتَم فَمُثَرَبِ لَمُكَالِ لَكُلُمِي וֹטוָּט מֹלַוּו מוֹן עַבַּטָם בַּאָּגַבּמוּ

ئىڭكىھىيىھلار ۋالىن וֹאָט_אָבֿל מוִמֹּע וֹאָט_נַפּוֹּבָּנֹנ لخځ۷ ĊŒL

īġĻĔĊĽ: עַּמְּלָנְר וְמִבְּנָע בְּיִר־אָנְמִ מִטִּי המאָטָם וֹלָטַוֹ אָטַם הַּלְ בַאָּה הַהָּאָנִים וֹנִינוֹ וֹטִינוֹ הּלְ בִיָּה لْمُن حُر فِمُمْنكُم מֹלְ, וּ אָעַבַבְּלְבַמְּנִנְעְ בְּדֹנָ וֹמְבַאֶּבְ מַּבְנָנִנִ ' נִינ בֹּבְ מַּנֹנִינִ בְּדֹנִ רַאַּשׁ הַשְּׂעִיר הַחַי וְהִהְנַבְּר וֹסְמָּשׁ אַנִּיבֶן אָנַר שְּׁנֵי, יָבָׁו הַּלַ

אָנוַ וַמֹּגֹנוּ בַּמִּגַלֵּנ: עַנְינָהָם אָל־אָנֶיץ גְּוֹרָה וְשִׁלָּח חוֹבִיְהוֹן לַאַרַע דְּלָא יָהְבָּא וֹנֹמָא עַמִּמֹנַע מַּבְינוּ אָטַבַּבָּבְ וֹנִסּוּבְ גִּפִּיבָא מַּבְוָנִי זֹטַ כַּבְ

₩□: كُرْكُم فَحِيْدِ جُمِـ لَكِفْلُم لَكِثَابًا فَصَيْمَةِ بِعَدِلَمُهِ لَيَخْتُمُونَا יפְּשׁם אָנוַבַּנִינִי, וַיבָּגַר

> אָלָה בֿיהיה ועל כָל קהָלָא מַר מִפְּבוּה וִיכַפַּר מַלְוָהִי וַמַּלְ למוהלוע לכפרא לטורשא וֹכֹל אֶׁנְה לָא וֹבִו בֹּתֹהָכֹּו וֹמִנֹא

Łuta tała katak ital ווכפר עלוהו וופב מדמא נופול למודהא הקדם ון

Ä نظليهتي なのごがひに נובי הַלְנְעִי מִן בַּמָא בַּאָּגַבֹּהִיה

ווטבוד זנו אפובא נוזא: ומל משפן ומנא ועל מדבחא אָנוַ וַיַּלְבָה וֹישִׁיצֵי מִלְכַבָּּרָא מַל לוּדְשָׁא

خمنك خمنك אַפּֿירָא וִישְׁכַּח בְּיִד וְּבָּר דִּיְוְמִין حُرُّمُ- نَشِدُهُمْ أَنُهُ خُمْ مُلْتَنْهِا خُرُّمُ מֹל בוֹשָׁ אַפּֿיבָא עַוֹּא וֹנוֹבִי וְיִסְמְוָב אַבַּבוּן יָת תַּבְּתִּין יָדוֹהי

וּוְמָּלַע וֹט אַפֿוּבְא בַּמֹבַבְיּבּא:

אָאָה וֹנִאָּלְעוֹע לְבוּאִּג בוּגֹא צַּלְבַּאִ וּבָא אַבַרן אָל־צַּהֶל מוֹעַד וְיִיעוֹל אַבַרן לְמַשָּׁכַּן וִמְנָא

> of Israel. household, and for all the assembly atonement for himself, and for his until he come out, and have made make atonement in the holy place, or ni droog od nodw gniroom to rnor And there shall be no man in the

the horns of the altar round about. blood of the goat, and put it upon the blood of the bullock, and of the atonement for it; and shall take of that is before the LORD, and make And he shall go out unto the altar

the uncleannesses of the children of and cleanse it, and hallow it from upon it with his finger seven times, And he shall sprinkle of the blood

shall present the live goat. tent of meeting, and the altar, he atoning for the holy place, and the And when he hath made an end of

man into the wilderness. away by the hand of an appointed head of the goat, and shall send him and he shall put them upon the transgressions, even all their sins; the children of Israel, and all their to seitiupini edi the mid revo seefnoo upon the head of the live goat, and And Aaron shall lay both his hands

17

in the wilderness. is cut off; and he shall let go the goat all their iniquities unto a land which And the goat shall bear upon him

and shall leave them there. when he went into the holy place, linen garments, which he put on of meeting, and shall put off the And Aaron shall come into the tent

- (מ:): וכפר עליו. ומס סיא לפרמו, ולקח מדס ספר ומדס סשעיר, מעורציץ זס למוך זס (יומא נו:): - הפכרכה, ועמד מן המובה ולפנים והוה, ובמהנים המובה הוקיקו ללאה מן המובה ולהרך, ויםהיל מקרן מורהיה לפוניה (יומא (18) אל המובח אשר לפני הי. זם מונת סוסנ, שסום לפני ס' נסיכל. ומס קלמוד לומר וילם, לפי שסום ססוחות על
- לעמיד לבא (מ"כ פרק ד, יג): (19) והוה עליו מן הדם. אחר שנתן מתנות באלצעו על קרנותיו, מושי ז' סואות על גגו: ושהרו. ממה שעבר: וקדשו.
- (12) איש עהי. המוכן לכך מיום הממול (יומה בו:):

בְּלֵם וְכִפֶּׁר בַּלֵּגִרוּ וּבְלַגַּר בַּלָּמָר וּבְיַנָּ וֹאָנו_מִכְּנוּ אָנוַ_מָּלַנוּן +₅ לַבְוָהִ וֹלְכַה אָּנוַ בִּּלְבְׁוֹ וֹלָּגָא וְרְחָא אָּעַבְּשָּׁבְוִ בַּמָּוֹםְ בָּמֶלַוִם

מלימי נאט בולב בַּוֹשַׁאַנוּ יַלְּמָּיר

בַּעַבַוֹנֵב: בּמֹנִם נֹאַנִוֹנִגַבלוּ יֹבֹנִא אָלְב בּמִּנִגנִי בַּמִּנִא וּבְתַּב בּוֹ וֹמִנְלְ o וֹכְבָּׁס בְּגְּדְׁיִוּ וְרָחַיִּץְ אָתַ־בְּשְׁרָוֹיִי וֹטַמְׁמַכְּטַ אָּטַ טַמְּמִנַ כַמְּזֹאוָכ וּבַמוָכָּיכ יָט גָּפּוּבָא כַמָּזֹאוֹכ

וֹאָט_בֹּהֹבֶם וֹאָט_פֹּבְהָּם: كِقِلَاثُكُ لَهُلُوْدَ حُجُمَ جُنِ مِبِنُهِ לְכַפָּר בַּלְּדֶה יוֹצָיא אָל־מָחָוּץ ע עַרַעַּטְאַר אַשָּׁר הוּבָא אָרּ־דְּטְּם נאָע פָּב בַּטַמָּאָט נֹאָטו מָהָנִב

נְבָּוֹא אָג_הַמַּ<u>הַנְּהַי</u>: נאַבובי_כ'ו אָנוַ בֿמָנֹם نتهتك بجئت نحقه خنبٰد نئتاا

> נַטָּא: מַלַט מַמַּא וִיכַפַּר מַלְוָטִי וַמַּלַ וופול ווגבור ות עלהוה וות drw iiqew in derwin וֹנֹסְבוֹג וֹע בֹּמְבוֹצ בַּמִּנֹא בַּאַעַר

くびは下いばれ: וֹאַכּֿת לְדוּמָוְטִוּ וֹנֹסִׁטֵוּ נִע

בּשְּׁבְּעוֹן וֹנִים אַנִּכְלְעוֹן: ָּבו*י*, مَمٰخيرا למבוא למשויהא ויוקדון בְּחַמְּהָא דְּאָהָעַל מַבַּמִרוּוֹ ונט טובא בַבַּמַּטָא נוט גַּפּובָא

く点体に行る: לבוּמוֹהי וַיַּסְהַי וָת בַּמָּבוּיה ルカスにごいと TEA بالالالا

> the people. make atonement for himself and for burnt-offering of the people, and offer his burnt-offering and the vestments, and come forth, and in a holy place and put on his other And he shall bathe his flesh in water

he make smoke upon the altar. And the fat of the sin-offering shall

afterward he may come into the bathe his flesh in water, and Azazel shall wash his clothes, and And he that letteth go the goat for

97

57

t7

their skins, and their flesh, and their camp; and they shall burn in the fire shall be carried forth without the make atonement in the holy place, whose blood was brought in to and the goat of the sin-offering, And the bullock of the sin-offering,

come into the camp. in water, and afterward he may wash his clothes, and bathe his flesh And he that burneth them shall

שמעונין גניזס, ולה ישממש בהומן הרבעה בגדים ליום כפורים המר (יומה יב:): עלְמוֹ וגו', וְמָׁמ מֵלֶּב סַמַשְּמֹת וגו', וכל הפרשה עד וְמַׁמֵרֵי בֵן יְבּוֹח מֻל הַשַּמְנָה, וֹחׁמר כך וּבָּח מַבְּכֵן: וֹהניחם שם. מלמד בּבּדְבַּג וִסבּי וּשְבַּב סִמּלַבְּטָוּם לְפַּג שַבַב סִתּבוּבוּנִם כַּג סִוּטְי וֹשֶּׁבְּ סָטִ סַׁאָּמִג בּמּגֹבַב' וֹבְסַג שָׁמַבּי בַּמּגֹם וִדִּוּ, 'וֹבָּטָ וֹתַּאָם סָטַ המושפין בבגדי והב, והולאה כף ומחחה בבגדי לבן, ושירי המושפין וממיד של בין הערבים וקעורה ההיכל שעל מובה הפנימי שדר העבודות, חמיד של שחר בבגדי והב, ועבודה פר ושעיר הפנימים וקערה של מחחה בבגדי לבן, והילו והיל העם ומקלת שהקעיר בה הקערת לפני ולפנים: - ופשם אח בגדי הבד. אחר שהוליאם ולובש בגדי והב לחמיד של בין הערבים. ווהו שנעשים בתוץ בבגדי וסב, ועובל ומקדש ופושען ולובש בגדי לבן. ובא אל אהל מועד. לסולים את סכף ואת סמתתם לב.), ואמרו כל ספרשה כולה אמור על הסדר מוץ מביאה זו, שהיא אחר עשיים עולמו ועולם העם והקערם אימורי פר ושעיר (23) ובא אהרן אל אהל מועד. אמכו לבומינו, שאין וה מקומו של מקלא וה, ונמנו עעם לדבריסם במשכם יומא (דף

יַּבְּחׁ חַׁקַּבֹּן וגוי: ואַח עולה חעם. וחֿיל לעולה החמור למעלה ומחָת עַבַּח בְּנֵי יִשְׁרָחֵל וגוי: בסן כל ימום השנה: ריצא. מן ההיכל אל החלר שמובח העולה שה: רעשה אה עולהו. איל לעולה האמור למעלה בואת מבילום הבאות חובה ליום, אבל הראשונה היתה בחיל (שם ל. מ"כ פרק י, מ): ולבש אח בגדיו. שמנה בגדים שהוא עובד מבגדי לכן לבגדי וסב מעון מכילס (שם לב.): במקום קדוש. המקודש בקדושת עורה, והיה היתה בגג בית הַפַּרָנָה, וכן ד' שבאומס מבילס פשט בגדי וסב שעבד בסן עבודת ממיד של שחר ולבש בגדי לבן לעבודת סיוס וכאן למדנו שכשסוא קשַנֶּס (24) ורחץ אח בשרו הרי. למעלה למדנו מורחן אח בשרו ולבשם שכשהול מְשַׁבֶּה מבגדי והב לבגדי לבן מעון מבילה,

לַמְבַׁע זְּבָׁב וְעַלְב וְמִנְּם (מַמוּם *נ*־): (as) ואת חלב החמאת. מימורי פר ושעיר: יקטיר חמזבחה. על מזצה סחינון, דמלו צפנימי כהיצ לה קעַלוּ עַלְיו

(עב) אשר הובא את דמם. לסיכל לְפָנִי ולפּניס:

וְעַדְּלֶר עַלֶּר בְּתִּרְכֶם: מְלָאכִת לָאִ עַמִּמְּנִי زبزيد خُچه جُبَهِد فَنَجُهُ فَبَهِد جُحِبًا خَجِبًا فَيَدَ فِيرُهُ فَيَدِيهُ

וֹלִינְבוֹא בַוֹטְׁנַּוֹבוּן בָּנוֹכוּוֹ: בְּאִנְרְם מַבְינִא לָא תַמְבָּרוּן יַצִּיבָיָּא لْحُد_ كَٰمَتِيل נש וֹשֹׁמִיבוּן וֹכֹא

the stranger that sojourneth among manner of work, the home-born, or afflict your souls, and shall do no the tenth day of the month, ye shall unto you: in the seventh month, on And it shall be a statute for ever

לַמַּעָר אַטַבָּים מִכְּלְ עַמַּאָעִיבֶּים לְגַבּאָר זִטְבִוּן מִכּלְ עוִבּיבוּוּ جْر حَرْبُط بَيْبُ رُحِوْد لِمَرْبُط لِمُدَادِ فِينَمْ لِمُتَا رُحُود لِمَرْدِيا

the LORD. all your sins shall ye be clean before made for you, to cleanse you; from For on this day shall atonement be

אָּנו_נֹפֹּמִנוֹכֹם טַׁפֿנו מִנִלֶם: י ּ שְּׁבְּׁע שְּׁבְּּעוֹן הַגִּאְ לַכְּפְׁם וֹמִנִּנִטִם שִּבָּא שִּבְּעֹא הִגּא לְכִוֹן וּהְעִּנִּוֹן

ני נפְּשְׁטַכוּן בָּנִם מָלָם:

atonement, and shall put on the father's stead, shall make the consecrated to be priest in his anointed and who shall be And the priest, who shall be

you, and ye shall afflict your souls; it

It is a sabbath of solemn rest unto

is a statute for ever.

linen garments, even the holy

עַבָּר בְּנְדֵי עַלְּדֶשׁי קַּחַת אָבְיִּנְ וְלְבָּשׁ אָתְ־בַּגְּדֵיִ הְחִוּת אָבוּהִי וִילְבַּשׁ יָת לְבִּוּשִׁי ور تَجْشُد نَمَذِج אُنا ثَبَا خُرَقَالَ الْدَرَادِ بَن طَالَ فِيْنَا خُرْمُوْمُهِ

בוּאָא לְבוּשִׁי קוּדִשָּׁא: إجهْد يَوَيَّا هِنْهِد بَرْشِّه هُمَّا بَادِهِد چَيَنِهُ جَارَةٍ، بَيَاهُ

and for all the people of the shall make atonement for the priests meeting and for the altar; and he make atonement for the tent of the most holy place, and he shall And he shall make atonement for

garments.

្នុ אָבַר מוִמֹּב וֹאָנַר בַמִּוֹבְּם וֹכַפַּב מַמָּכּו וֹמִלָּא וֹמַלְ מַנִּבָּם אַ יִּבַּם בַּבַּ أخظر عُن مَكَالَم بَعِيْم لَعُن الرَقِد مَمْ مَكَانِم طِيلُمُهُ لَمَمْ

يَظُلُمُ لِمُقَلِّ لِمُقَلِّ يُطَلِّلُهُ لِمُقَلِدًا لِمُعْلِمُ لِمُقْلِدًا لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ لِمُعْلِمُ المُعِلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمِ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِمِ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعْلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِمِي المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُعِلِمُ المُ And this shall be an everlasting assembly.

ದೆಜ್ಞಗ: (ಡ) וניעש כאַשָּׁר צְנָה יְהְנָה אָת־ なみんしゅう ないしゅう ŸŪU المعرفة المراجة لاطت ζ¢□

חוביהון הָדְא בְּשָׁהָא נַעְּבָר לְכַפּּבֹא מַלְ בִּנִי וֹמִּבְאַלְ מִכִּלְ ומהי דָא לְכוֹן לְקָנֶם עָּלַם

commanded Moses. year.' And he did as the LORD because of all their sins once in the atonement for the children of Israel statute unto you, to make

ַנְיָדְבֶּר יְהְנֶה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

:Saring: ΙΙΛΧ And the LORD spoke unto Moses,

{c{ àrd (a"c dd a): ואילך, שבימיו נגנוס ללוחית של שמן סמשחס (יומא נב:): - לכהן חחה אביו. ללמד שאס בנו ממלא את מקומו, סוא קודס בשמן סמשמס, מכובה בגדים מנין, מלמוד לומכ ואשר ימלא אם ידו וגו' (מ"כ שם), וסס כל הכהנים גדולים שעמדו מיאשיהו שנאמרס כל ספרשס באסרן סולרך לומר בכסן גדול סבא אחריו שיסא כמוסו: ואשר ימלא אח ידו. אין לי אלא סמשות (25) וכפר הכהן אשר ימשה וגוי. כפרס וושל יום סכיפורים אינס כשרם אלא בכסן גדול (יומא עג. מ"כ פרק מ, ד), לפי

שלה כמקיים גזירה המלך: (48) ויעש כאשר צוה הי וגוי. כשהגיע יום הכפורים עשה כפור הוה, ולהגיד שבהו של ההרן שלה היה לובשן לגדולתו

المراد: يْلِ תَדְּבְּׁר אֲשֶׁר־צְּנָּה יְהְנָה לְּחֹוֹ בֵּיוֹ פִּהְנָטִא דְפַפֵּיד יִיָּ ر خُرِ خَرْاً نَشِلُ يَكِمْ لَكُمْلُكُ كُرِّيكُم الْمُم حُرْ خَيْرَ نَشِلُ يَمْ لَكِيرَا لَاتِيمَال يَجِد جُدِ عَلَيا لَجُدِ خَزُر لَجُدِ مَجْرَ مَا عَلَيا لَمَا خَرَنَهُ

commanded, saying: the thing which the Lord hath Israel, and say unto them: This is sons, and unto all the children of Speak unto Aaron, and unto his

द्वांद्रांदर: בְּמַּעַבְּרָ אַנְ אַמֶּבְר וֹשְׁעָם מִעוֹנּץ אִי דְּיִכּוֹס מִבָּרָא לְמַשְּׁרִיהָא: ַ יִשְׁחַס שִּוֹר אוֹ־בֶשֶׁב אוֹ־עֵוּ אָנְהָ אִנְהָ טִבּּנִע וֹהָבֹאָב אָהָב

שור או אַשָּׁר או עו בְּעַשָּׁרִיתָא ינבר גבר מבית ישראל דיכוס

killeth it without the camp, lamb, or goat, in the camp, or that house of Israel, that killeth an ox, or What man soever there be of the

בואָיש ההויא מִפָּרֶב עַּמְיּי: לאָישׁ הַהוּאׁ הָם שְּפְּּךְ וָנְכְּתָת לפְּנֵי מִשְּׁכַּן יְהְנָה דָּם יִחְשֶּׁב שׁלנאן לַנַלוֹנֶר לֹנְלַן לֵנְנֵנְנֵי וְאֶלְ־פֶּתַח צְּהָלְ מוִמֶּדְ לָאָ

ÇÜLL: ווֹמִשׁוֹגֹּוֹ אַנְאָא בַּבוּנִאַ מִנְּוַ ליולנא נוניא במא אמר מַהְבָּלֹא בַּוֹּל בַּמֹא וֹטַבַוֹהַוּכ לפֿבלא פונבלא פֿבם נוֹ פֿבם וֹלִעַבַת מַמִּכּוֹ וֹמִנֹא לַא אַוֹעַנִיש

בלטועון באמו בלטון מכ לבוק בווטון לנו ואָבאַק וט

:الالالا וֹבְסוּן נְבְסוּ מִיּדְשִׁין בֶּדְם יִי אָבְ_פַּּׁטַע אָטַבְ מִנְמֹּע אָבְ_עַכְּעַנְן בְטַבַּה מָהֵבּן וַמִּלָּא בְוֹע כִּטַּוֹא אפּג טַלַלָּא וֹנוֹטַנַנוּוֹ לַלַבָּם וֹנִ

לבגוא צבם גו: וְמִׁלָא וֹנִסֵּגְלַ עַּבְׁבָּא לְאִטְׁלַבָּלָא מובטא בון בטבה מהפן נְיִנְעַ עַכְעַוֹ אָטַ עַבְּעַ מָּגְ מִוֹבָּע נְיִוֹנִע בַּעָּאָ נִי בַּמָא מַּגְ

אַחַביהָט הֻפָּת עוֹלֶם מְהְנֶה־ קִּיִם עָלִם מָהִי דָּא לְהוֹן בם ילים לשידיו האנון שעו בקביהוו أذي نَافَان مَبِلِ هُلِ يَحْتَنَبُوا لَكِم نَتَفُلِنا مَبِدَ ثَلَ يَحْتَنَابِلَا house of Israel, or of the strangers Whatsoever man there be of the And thou shalt say unto them: throughout their generations.

their sacrifices unto the satyrs, after

And they shall no more sacrifice

make the fat smoke for a sweet

door of the tent of meeting, and

against the altar of the LORD at the

And the priest shall dash the blood

peace-offerings unto the LORD.

and sacrifice them for sacrifices of

unto the LORD, unto the door of

Israel may bring their sacrifices,

To the end that the children of

that man shall be cut off from

that man; he hath shed blood; and

Lord before the tabernacle of the

present it as an offering unto the

and hath not brought it unto the

door of the tent of meeting, to

LORD, blood shall be imputed unto

among his people.

the tent of meeting, unto the priest,

field, even that they may bring them which they sacrifice in the open

statute for ever unto them whom they go astray. This shall be a

Savour unto the Lord.

∄<u>≂</u>⊔: בְּתוֹכֶם אַּמֶּרִינְשְׁלָה עֹלֶה אַיִּר בְּנִנִיהוֹן דִּיִפִיק עַּלְהָא אַ נִּכְּסִת נאַבְעַם שַאָּמָּר אָיִהְ אִיָהְ מִבּוֹע יּלְבִין שִׁימִר יָּבַר יָבַר מִבּים

بَيْرُد جُرِين دِينَن حَيْرَا:

יְהְנְה פֶּתַח צְּהֶל מוֹעֵּד וְהִקְּטָיר

וְיָבְיִוּ יִבְחֵי שְׁלְמָים לִיהְוָה

مَح فِرْد بَهْدِي رَقِحَامُ مِن رَبِينِهِ

كِٰמָהַן אַהָּב וֹבָּיִאִּ בַּנוֹ וֹהָבַאָּב

¿ אֶתְ־זִּבְחִיהֶם אֲשֶׂר הֵם זּבְחִים

יאָע לַבֶּם לְדִרְהָם:

/ <a h

אנטֶם:

نظلتلاك لخَمْد تَدْند نَمْدُهُم نظا فيبدئه لاننفذيديا

offereth a burnt-offering or sacrifice, that sojourn among them, that

- (3) אשר ישחם שור או כשב. במוקדשין סכמוב מדבר, שואמר לסקריב קרבן: במחנה. מוץ לעורס (זבמים קו:):
- (+) דם יחשב. כשופך דס סלדס שמממיינ בנפשו: דם שפך. לרבות לת סוורק דמיס במוץ (שס):
- (פ) אשר הם זבחים. משר הס רגיליס לוצות:
- (ד) לשעירם. לשריס, כמו ושְׁעִירִיס יְרַקְּדוּשְׁס (ישעיס יג, כה):

LL

וְנְבְרָת הַאָּישׁ הַהָּוּא מִעַּמְיּיי: יְבִיאָנוּ לַעַּשְׁוֹת אַעוֹּ לַירוֹוָה יַיְמַינִיה לְמָעֶבַר יָמִיה קַּדָם יִיָּ إَهُم فِيَا هُبَرَ مَانَقِا جُهُ إِخْمَانِهِ مِنْهُوا

성다 다셨다고 않다다: עַאָבֶּבֶע אָט_עַבָּם וֹעַכְבַעָּ بهجر خرينا أثنية خز خرقم يررير خريه أهترا درأن יי ומן־הַגַּר הַגַּר בְּתוֹלָם צַּעָּר גִּיוֹרַנָּא. iÀLXK

עוא בּנָפָשׁ וְכַפַּר: خُرَقَد مَح رَفَمِت دُت فَي لِنَا اللهِ عَلَي اللهِ عَلَي اللهُ اللهِ عَلَي اللهِ عَلَي اللهِ عَلَي اللهِ عَل ַ נֹאָלֶּי נְעַעַּיוּ לְכָּם מַּלְ_עַמִּוֹבְּעַוּ خَرْ رُقُم لَاحُمُلِ خَلَالَ لَالِمُ هُدُرُ

<u>"</u>□: لْلَالْالِ لَالْالِ خُلالِحُكُم لِهِ لَهُ حَرَى لِرُولِلَا مُعَالِمُوا خُرِيدًا خُرِهِ ה בֿלְ וֹפֹת מבּם לְאַ עַּאָבלְ גַּם בַּלְ אָנָשִּ מּנְכוּן לָאַ וּיִכוּלְ גַם הגבלו אֹתְוֹשׁי, גַבְּדֹוֹ, וֹמִּבֹאָגַ, הגַ כּוֹ אֹתּוֹנִע גַבְּוֹי, וֹמִּבֹאָגַ

إَنُّوا لِمُ لِمَا يُمِنِّ إِذِوْكِ فِيْقِد: בור חַיָּהָ ארשוף אַשָּׁר יַאָבֶר ² הַגַּר הַגַּר בְּתוֹלָם צִּשְׁר יִצֹּיּר نْغِيم غِيم طَكُلَّا نَصُلُعُم بَطَلًا

نځتان: בְּלְבְּשָּׁרְ דְּעָוֹ הָוֹא בְּלְ־אָכְלְיוֹ בֿלַ בֿמּוֹע לַאָּ עאָכֿלַנִ כּֿג זֹפֿמַ

װְשְׁמִיצֵי אֲנְשְׁא הַהְהִּא מֵעַׁמִּיה:

נְאָשֶׁיצֵי יָחָיה מִגּוֹ עַמָּיה: كالارداح נגבר גבר מבית ישראל ימן

אָרַי דְּמָאַ הוא על נַפַשָּׁאַ מֹבְבַּהָא לְכַפַּבָא מַלְ נַפַּאָנִיכִוּן היא נאָנָא יְתַבְּמֵיה לְכוֹן עַל בשרא בדעא

ترخريا يه

ויכַפוניה בעפַרא: במטאליל ונישור ית דמיה בוגוב גובא בונטא או מופא וולבר ובר מבני ושָבאב ימן

زشقنڌ: במוה הוא כל הויכלניה שולקון אוו ופה פל בהורא וֹמְבֹאָג בַם כֹּל בֹמִבֹא לָא בְּנִבּׁמָנִע בַנְאַ נְאָמָבִנִע לְבָנִי خدر تُظْم خُر حُمُد لَـ ثَلَا لِأَلْفَمِ لِي أَنْفِم خُر حَمُلِه لَـ ثَالِي

> be cut off from his people. unto the LORD, even that man shall the tent of meeting, to sacrifice it To roob shr ornu ron ri hrsgrird bas

from among his people. eateth blood, and will cut him off set My face against that soul that eateth any manner of blood, I will that sojourn among them, that house of Israel, or of the strangers And whatsoever man there be of the

that maketh atonement by reason of for your souls; for it is the blood upon the altar to make atonement blood; and I have given it to you For the life of the flesh is in the

boold. that sojourneth among you eat blood, neither shall any stranger Israel: No soul of you shall eat Therefore I said unto the children of

71

the blood thereof, and cover it with that may be eaten, he shall pour out taketh in hunting any beast or fowl that sojourn among them, that children of Israel, or of the strangers And whatsoever man there be of the

whosoever eateth it shall be cut off. life of all flesh is the blood thereof; blood of no manner of flesh; for the children of Israel: Ye shall eat the thereof; therefore I said unto the blood thereof is all one with the life For as to the life of all flesh, the

- מייבין (מ"כ פרק י, ו מולין כמ:): (8) אשר יעלה עלה. למייג על המקמיר היברים במון, (עי' ברה"ס) כשומט במון, שהם שמע המדוהעלה מבירו, שניסס
- (9) ונכרת. זרעו נכרמ, וימיו נכרמין.
- (10) כל דם. לפי שנאמר בנפש יכפר, יכול לא יסא חייב אלא על דס המוקדשים, חלמוד לומר כל דס (כרימוח ד:):
- כנפם: (II) כי נפש הבשר. על כל בריס ביס סיא מלויס, ולפיכך נחחיו על המוצח לכפר על נפש האדם, חבוא נפש וחכפר על פני. פואי שלי, פונה אני מכל עסקי ועוסק בו:
- (בו) כל נפש מכם. לסוסיר גדולים על סקענים (יצמות קיד.):
- בשר אלא בהומנה ואח (חולין פד. ח"כ פרק יא, ב): אשר יאכל. פרע לעמאים: (13) אשר יצוד. אין לי אלא ליד, אוויין ומרנגולין מנין, מלמוד לומר ליד מכל מקוס, אס כן למה נאמר אשר יצוד, שלא יאכל

בְּמֶבֶר נְמָבַר: בּנְיֹנֵוּ וְנְיַנֵּאְ בַּמָּנִם וֹמְמֵא מַּבְ- וְנִגַּבָּה לְבִּוּהְוְיַנִּי וְנִסְׁיֵנִי בְּמָוֹאִ لَحْمِ بُرْهُم لِمُهُدُ لِحَرْدٍ لِحَرْدٍ لَحُمْ لِمُنْهَ لِيَرِدِيمِ لِخَيْمُهِ

וובי מסאַב גּב בַמָּמָא ווֹבַכּו:

וְנְשָׁא עֲנְנִי: (פּ) י וֹאִם לָאִ וֹכֹבְּס וּדְמֶּרוֹ לָאִ וֹבְעֹוֹ וֹאִם לָאִ וֹגַבֹּה וּדִמְבוּנִי לָאִ

יַסְתֵי וִיקַבָּיל חוֹבֵיה:

יד ניְדַבֶּר יְהְנְהְ אֶלְ־מֹשֶׁה לֵאמִר: ימַלֵּיל יִיָ עִם מֹשֶה לְמֵימַר:

אַלַנוֹם אַּגִּי יְרוֹנָה אָל[ַ]הֹיכֶם: בַּבַרְ אָבְבַּלֹנוֹ וֹמְּבַאָּבְ וֹאִמֹנוֹטֹ מּבָּוּבְ מִם בֹּנוּ וֹמִנֹאַבְ וֹטִימַר

לא עַהְבְּרוּן וּכְעוּבָרֵי עַמָּאַ アロンドロ كرلترككابا ΔĢΧ לבון אָנֹא וֹן אֶלִבֹיכוּן:

וּבְחַלְמִינִם לְאִ מַלֶּכוּ: אָרְכֶם שְׁמְּרֹ לָא אָבוּגוֹ אָהָב אָנִי מִרָּנִאַ וְמַּבְמֵּם_בַּּה לְאֵ עַלְּמִהְ וּכְּמַלְּמֵּהַ בְּמִגְּמֵשְׁרַ אֶבֶּלְ הַמְּבְנִים

יבְנִמּוֹסֵיהוֹן לָא הְהָכּוּן: זטכון לַעַמּוּ לָאַ עַהְּבָּרוּוּ באַבהא בכוהן באָלא ההיל

ڲٛڔؾڔڟٙ؞ חִשְׁמְרֵוּ לְלֶלֶכֶת בְּהָהַם צֵּנֵי יְהְנָה חִשְּׁרוּן לְתַלְּכָא בְּהוֹן צַּנְא יִיְ יישׁים לְתַלְּכָא בְּהוֹן צַּנְא יִיְּ יישׁים בּיים מִשְׁרוּן לְתַלְּכָא בְּהוֹן צַּנְא יִיְּ אַט_מִהָּפַּׁמֹּג עַהֹּהָי וֹאָט_טַפְעַיּג זִט צַּגוּג עַהַּבּעוּ וֹנִט פֿוֹמָג

in their statutes. shall ye not do; neither shall ye walk of Canaan, whither I bring you,

do; and after the doings of the land

After the doings of the land of

Egypt, wherein ye dwelt, shall ye not

therein: I am the LORD your God. My statutes shall ye keep, to walk Mine ordinances shall ye do, and

ובשר לשון וכר, ופש לשון נקבה: (14) דמו בנפשו הוא. דמו סוא לו צמקוס הנפטטהנפט מלויס צו: כי נפש כל בשר דמו הוא. מנפט היא סרס. דס

\$\$±c,1:

עוף ממא מממאה בבית הבליעה, הלמוד לומר מרפה, מי שיש במינו מרפה, ילא עוף ממא שאין במינו מרפה: ולמדך כאן שמטמאס באכילסה, ואינה מטמאה במגע, וטרפה האמורה כאן לא נכחבה אלא לדרוש, וכן שנינו יכול חהא נבלח (EI) אשר האבל נבלה ושרפה. בנכלם עוף מסור דבר סכחוב, שלין לס מומפס פלל בשעם שנכלעת בבית סכליעם,

(16) ונשא עונו. אס יאכל קדם, או יכום למקדם, חייב על מומאס זו ככל שאר מומאום: ובשרו לא ירחץ ונשא עונו.

רבי אומר גלוי וידוע לפניו שקופן לְנָמֵק בעריות בימי עורת, לפירך בא עליסס בגוירס אני ס' אלסיכס, דעו מי גוור עליכס, (2) אבר ה׳ אלחיכם. אני סוא שאמרמי בסיני, אנכי ס' אלסיך (שמום כ, ב), וקבלמס עליכס מלכומי, מעמס קבלו גורומי. על רחילם גופו ענוש כרח, ועל כצוק בגדים במלקום:

שַׁרְשָּיַמּוֹת וְמְלְשַׁדְּיַמוֹת, ר' ממיר מומר אלו דרבי האמורי שמנו מכמים: יומר מכולם: ובחקתיחם לא חלכו. מס סנים סכמוב שלא אמר, אלא אלו נמוסום שלסן, דברים סמקוקין לסס, כגון ישראני מביא אחכם שמה. מגיד שאימן עממין שכנשו ישראל מקולקליס (3) במעשה ארץ מצרים. מגיד שמעשיסס של מלרייס ושל כנענייס מקולקליס מכל סאומום, ואוחו מקוס שישבו בו דיין להפרע ונאמן לשלם שכר:

ממוכס, שלא מאמר למדמי מכממ ישראל אלך ואלמד מכממ המלריים והכשדיים: ולבישת שעמנו, ומסרת מי תמאת, לכך נאמר אני ס', גורתי עליכס, אי אתס רשאיס להפער: - ללכח בחם. אל תפער דברים שהם גזירה המלך, שילר הרע משיב עליהם למה לנו לשומרן, ואומות העולם ע"א משיבין עליהן, כגון אכילה חזיר, (+) את משפטי תעשו. אלו דברים סאמורים במורס במופס, שָׁאָלוּ לא נאמרו סיו כדאי לאומרן: ואת חקתי תשמרו.

64

his flesh, then he shall bear his But if he wash them not, nor bathe even; then shall he be clean. in water, and be unclean until the wash his clothes, and bathe himself home-born or a stranger, he shall is torn of beasts, whether he be which dieth of itself, or that which And every soul that eateth that

:gaiyse ΙΙΙΛΧ And the LORD spoke unto Moses,

your God. and say unto them: I am the LORD Speak unto the children of Israel,

נְתַי בְּהֶם צֵּגֵי יְהֹנְה: (ס) مَا مُعْدُم الْمُعْدُم الْمُعْدُم الْمُعْدُم الْمُعْدُم الْمُعْدُم الْمُعْدُم الْمُعْدُم الْمُعْدُم المُعْدُم ا rwdrad %u_U<!

בְּחַוּ מְלְמָא אָנֹא וֹנֹי זהבור וְהָהוֹ אֵנְשָׁא נִיהֵוּ לְּהַוֹּן וֹאָטַ וֹטַמְבוּוֹ זִטַ לַזְמָּוֹ וֹזָט צַּוּנִּי צַאָם

رِ٦٢; (a) לא הקר לובלות עובות אני לא הקר הו לובא אנא אָיִּהְ אִּיְהַ אֶּבְ_כַּּבְ_הָאָהַ בֹּהְרָוִ וּּבָר וּּבָר לְבָבְ בַּרוּכ בֹּהְרֵיִנּ

ْ بِهِ رَبِّ مِنْ لِهُ الْهِ كُلُّمُ بِهِ فِي الْمُؤْلِدُ مِنْ فِي اللَّهِ اللَّهُ اللَّالِمُ اللَّا اللَّهُ اللَّالَّا اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّالَّاللَّا الللَّا الللَّهُ اللّل מֹבׁנֹע אַבּּנֹב וֹמֹבׁנֹע אַפָּבֹב לָאַ מֹבִנִע אַבִּיבּ וֹמֹבִנִע אַפָּב לָאַ

مُلَاثِل: (a) אַר מוֹכֶבֶה הָוּץ לָאַ הְנַכֶּה

لأحَد هُتَاتًا كُمْ ثَلَاكِ، مُكْنَتُ بِأَنْ يَانَا فِي الْأَنْ فِي الْأَنْ فِي الْأَنْ فِي الْأَنْ אַטֿאַ אַנּטַוֹרִי אַנְ מִן אָמָּוֹבַ מִן מולבע קוע אמנ בולידא מו אַבוּד מו בת אָבְוֹשׁ מֹנוֹנוּ אַנִוֹנוּ בּנוּ אַבוּנוּ אַן בֿנוּ

口ţ口: (0) לא הגללה ערותו בי ערותה לא הגלי ערבי ערות צבי מְּנֵׁנֵע בַּּעַבְּנָלְבְּ אַנְ בַּעַבְּנָקְּבְּ מְנֵנִע בַּעַבְּנָלְבִּ אַנְ בַּעַבְּנָקְרָּ

מָרְוֹח בַּח אַשְׁה אָבִוּךְ מוֹלֶנֵה מַרְיִה בָּה אִמַה אָבוּךְ דִּילִידָא

מָבְוֹמֶה: (ס) אַבְּוּף אַחוֹיְתָף הָוֹא לְא תְּנַכֶּלה מוֹ אַבוּף אַחָתָף היא לָא תְנַכֵּי

שְׁאֶר אָבֶּיךְ הָוֹא: (ס) לבובע אַבוּב בוא: מְּלֵנִי אֲטִנִי אַבְּינֵב לָא טִנְכִּיִנ מְנִינִי אָטִי אֲבִינִּב לָא טִנְכִּיִנְ מוֹנְינִי אָטִנִי אַבְינִב לָא טִנְכִּיִנְ מוֹנְינִי אָטִנִי אָבִינִּב לָא טִנְכִּיְנִי מְנִינִי אָטִי אָבִינִּב לָא טִנְכִּיְנִי

> тре Говр. man do, he shall live by them: I am and Mine ordinances, which if a Ye shall therefore keep My statutes,

their nakedness. I am the LORD. that is near of kin to him, to uncover None of you shall approach to any

nakedness. thou shalt not uncover her not uncover: she is thy mother; nakedness of thy mother, shalt thou The nakedness of thy father, and the

shalt thou not uncover: it is thy The nakedness of thy father's wife

father's nakedness.

their nakedness thou shalt not born at home, or born abroad, even daughter of thy mother, whether daughter of thy father, or the The nakedness of thy sister, the

nakedness. uncover; for theirs is thine own their nakedness thou shalt not or of thy daughter's daughter, even The nakedness of thy son's daughter,

uncover her nakedness. she is thy sister, thou shalt not daughter, begotten of thy father, The nakedness of thy father's wife's

is thy father's near kinswoman. nakedness of thy father's sister: she Thou shalt not uncover the

לעולס סבא, שאס מאמר בעולס סוה, והלא קופו הוא מת: אני הי. ואמן לשלם שכר: למוקיס, ושמירה ועשייה למשפמיס (שם פרשמא מ, י), לפי שלא נמן אלא עשייה למשפמים ושמירה למוקיס: והר בהם. (פ) ושמורחם אח חקוחי. לרצום שלר דקדוקי ספרעס שלל פרע סכתוב בסס (מ"כ שס ילו). דבר לתר לימן שמירס ועשייס

(6) לא חקרבו. לסוסיר סנקפס כוכר, לכך נאמר לעון רביס: אני ה׳. נאמן לעלס עכר:

(ויקרם כ, ים), מס לסלן ששם שביו, שף כפן ששם שביו: וערות אמך. לסבים שמו שהינס ששם שביו: ערות אביך. זו משם מביך (סנסדרין נד.), מו מינו מלמ כמשמעו, נממר כמן ערום מביך, ונממר לסלן עֶרְוַם מְבִיוּ גְּבֶּׁם

(8) ערות אשת אביך. לרנומ לממר מימס:

שאומרים לו סולא אם אמה (יבמוח כג.), כגון ממורח או נמינה: (9) בח אביך. אף בת אנוסה במשמע: מולדה ביה או מולדה חוץ. בין שאומרים לו לאביך קיים את אמה, ובין

שניאמר בסן לא מגלס, בין שסיא ממנו בין שסיא מאיש אחר: שרוח בוח בגד. קל וחומר לבחך, אלא לפי שאין מוסירין מן (10) ערוח בה בנך וגד. בנמומלונסמו הכמוב מדבר (פנהדריץ עו.), ובמו ובמ במומלשמו לנו למדיץ מערום לשה ובמה

(יבמומכג.): (II) ערוח בח אשח אביך. לימד שלינו מיינ על למומו מִשְׁפְּמָס וְנְבְּרָיִמ, לכך נלמר במ לשמ לביך, ברלויס לקידושין סדין למדוס מגורס שוס, (במקכם יבמום ג.):

בְּיִשְׁאֵר אִמְּךַ הְוֹאָ: (ס) קריבת אַמָּך הִיא: מִּבְוֹנִי אֲטִוּנִי אִמֹּוּ כְאַ יִּנְכֵּיִנִ מִּבְיִנִּ אֲבִוּנִ אֲבֵוֹנִי אֲמֵנִי אִמֹּוּ כֹּא יִזְּכִּי אֲבֵוּ

she is thy mother's near kinswoman. nakedness of thy mother's sister; for Thou shalt not uncover the

אָל־אִּשְׁתּוֹ לָא תִקְּרֶׁב דֹּדְתְףָ לְאִּמְתִיה לָא תִקָּרַב אָתַּת הַוּא: (ס)

⁺ מָּבְׁנֵׁנֵ אֲּעֵׁיִ אְּבִּירְ לְאִ הְנִצְּיִ מִּבְּיִר שִּׁהְבִּירִ לְאִ הְנִצְּיִ

she is thine aunt. thou shalt not approach to his wife: nakedness of thy fathers brother, Thou shalt not uncover the

لالإلان (م) אַשָּׁת בּּנְףְ הֹוֹא לֹא תְּנַכֶּוֹת בְּרָף הִיא לָא תְּנַלִּי עֶּרְיְתָה:

<u> פּבְּּטְנוֹ בָאִ טְנִבֹּיִ מִּבְּיִנוֹ פּבְּטִוֹּ בְאִ טִׁנִבְּ, אִטַּט</u>

עֶּרְיָנְתְּ אֲחָיִף הָוֹאָ: (סֹ) מְרְיָהָא דַּאָּחוּדְ הִיא: י מֶרְוָת אֵשֶׁת־אָטִוּיף ַלָּא הָנַכֵּוֹה עָרָה אָתַה אָחוּוּך לָא הָנַכֹּי

אָנָן עֵיצַת חֲטָאין הָיא: ה בונו אַהָּט וּבְטַּט לַאַ טִוּצַיָּט הַבוּנע אַטִּטֹא וּבְרַטַע לָאַ טִוּצַּיִ

त्रदृत १द्वात तृत्यः הפה לגלות ערוְהָה שַּאָרֶה הפּב לגלְאָה עָרִיהָה קריבוּ י אָתְּבַּתִּ בְּּנְבְּתִּ נְאָתִּ בַּתִּ בְּּנְהִּ נְאָתִ בַּתַ בְּנָהִ נְיִת בַּת בְּנָהַה נְאַ

خَلَاً" لِلَّا : ﴿ خُرَابً اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّاللَّا الللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ ਕਿਲ੍ਹਾ ਕੁਟੋ-ਕੁਜੰਹੂਨ ਟੂੰਬ ਰ੍ਯੂਜ ਕਿਸ਼ਹੂਕ ਪਰ ਕੁਜ਼ਹਨ ਟ੍ਰੋਬ ਰੁਭੁਟ

עַלה בְּחַיִּיקֹא:

יילַרְב לְנּלְוִע מָבוֹנִשׁי: יי נְאֶל־אִשֶּׁה בְּנְבָּת טַמְאָהָהָה לָא ילְאָהָהָא בָּרִיִּחוּק סָאוֹבְתַה לָא

ישלוד לְנֹלְאָׁנִ מֶּבְוֹנִינִי:

شِحْدُنُكَ كِٰئِدُم كِمُثِعُدِ حُكِنَا: יי וֹאָלְ־אָמָּעִ הַּמִּיּיִלְּיְּ לְאִ־תִּמֵּוֹ יִּבְאָמַת תַבְּּרָוּ לָאִ תִמֵּיִן

הַכּוּבְקָּוּ לְזָּבְעָּא לְאָסְתַאָּבָא

هُمِينَا لِهُ لِأَنْ يُعِلَىٰ يُعِلَىٰ الْمِالِينَ الْمُعْلِمِينَ الْمُعْلِمِينَ الْمُعْلِمِينَ الْمُعْلِمِينَ ئىڭ خىلە ئىلە ئىلە לַמְּלֵבׁ וֹלַאִּ עִוֹעַלֶּלְ אֶּטִ-מִּסְ לַמִּוֹלֵבׁ וֹלָאִ עַּעִילָ זָּע הָּמֹאִ לַנַהְּבָּוֹר וּמִוּּוֹהַלֹּוּ לָא טִטֵּוּן לָאַהְבָּוֹא دې_نتا

seed to set them apart to Molech, And thou shalt not give any of thy thyself with her.

And thou shalt not lie carnally with

And thou shalt not approach unto a

uncover her nakedness, beside the her sister, to be a rival to her, to

And thou shalt not take a woman to

daughter, to uncover her nakedness: son's daughter, or her daughter's

daughter; thou shalt not take her nakedness of a woman and her

nakedness of thy brother's wife: it is

she is thy son's wife; thou shalt not

nakedness of thy daughter-in-law:

Thou shalt not uncover the thy brother's nakedness.

Thou shalt not uncover the

Thou shalt not uncover the

uncover her nakedness.

they are near kinswomen; it is

thy neighbour's wife, to defile

long as she is impure by her woman to uncover her nakedness, as

other in her lifetime.

uncleanness.

lewdness.

61

81

91

Sī

Þι

ξī

of thy God: I am the LORD. neither shalt thou profane the name

(14) ערוח אחי אביך לא הגלה. ומס סים ערומו, מל משמו לם מקרב:

(15) אשה בגך היא. לא אתרמי אלא נשיש לבנך אישות בס, פרע לאנוסס ושפחס ונכרית:

לוו: זמה. עלה, כתרגומו שַנַת מָשְׁמִּן, שילרך יועלך לחמות: סעונע שַׁשָּׁר יַקַּס שָׁס וְשָׁס וְשָׁס מַשֶּׁס (ויקרס בי יד), לעון קיסס, סבל סנס מוסר ליעס במס: – שארדו הגה. קרובוס סן זו (פן) ערוח אשה ובחה. לא אמר הכמוב אלא ע"י ישואי הראשונה (יבמות לו.), לכך נאמר לא מקח, לשון קימה, וכן לענין

לא ישא את אמותה, כל זמן שהיא בתיים (יבמות ה:): (13) אל אחוחה. שמיסן כאמת (קידושין נ:): לצרר. לשון לרס, לעשות את זו לרס לוו: בחייה. למדך, שאס גרשס

ווכבעו שומובטא באכון וושמודון do them shall be cut off from ロガベロ abominations, even the souls that וּמַמַּע מִכָּל אָניי For whosoever shall do any of these يخلية ودرا: אָנַרַ הַגָּוֹי אֲשֶׁר לְפָּנִיכֶם: シーにごってい מֹטִטֹיּא out the nation that was before you. בְּטְמַאֲכֶם אַנְוֹעַ כַּאָהֶער كُلاّلا also, when ye defile it, as it vomited 87 מפטיר וֹלְאָ_טַׁבֿוּאַ **XUÇ**□ that the land vomit not you out ולא טבופון אַבֹּהֹא וֹטֹכוָן رَبَهِٰ لَا يُظِيُّا لَا يَعْلُمُ لَا يُعْلُمُ الْعُلُمُ الْعُلُمُ الْعُلُمُ الْعُلُمُ الْعُلُمُ الْعُلُمُ الْع וֹאִסְׁטַאַבֿע אַבְעָּא: Defore you, and the land is defiled— ĠĊ,ĊŒ הֹבוּנ אֵלהָג אַבְּלְא בַּלְבָּתְּיכִוּן men of the land done, that were בּׁ, אֶם בַּּלְ הַשִּוּמִּבָּה הַאֶּלְ מִּמִּה אָבר יָה בָּלְ שִּוּמִיבָּהָא הַאִּלְּוּ tor all these abominations have the עַגָּר בְתוּכְבֶם: —noá stranger that sojourneth among המועלת האַקה הָאַוְרָה וְהַגָּר neither the home-born, nor the נאָט מִהְפַּהָּג וֹלָאָ עַהַּהְהָּג מִכָּלְ do any of these abominations; עעבדון מכל and Mine ordinances, and shall not וּשָׁמִרהַטֶּם ÄÜ□ אָת_חַלַתַּי וניסבון אַטון וָט פֿוֹמָג וֹנִט Ye therefore shall keep My statutes inhabitants. הְּבֶּיִהְ וַשְּׁבָּא הַאָּבֶּא אָם הַהְּבֶּיה: יְהְבָּהָא: מַבְיִיהַ וַשְּׁבָּיִהָא: it, and the land vomited out her חובה עַלה וְרוֹקינִת אַרְעָא יָת did visit the iniquity thereof upon 57 ¿ ַ וִ תְּטְׁמֶא הַאֶּבֶץ נִאָּפְּקָר עַּיֹנָה וֹאַסְׁמַּבְּׁע אַבְעָּא וֹאַסְעָּוֹנִי And the land was defiled, therefore I אָלָג מְהַבְּטִ מִפּּׁנִגַפָּם: בּאָלא מֹנְבִ, מוֹ שְׁבַמִּיכִוּוֹ: from before you. nations are defiled, which I cast out בְּבֶּלְ אָבֶּוּ נְמִּמְאָנִי עַינִיוְם אַמָּבְ בְּבָלְ אָבֶּוּן אָסְׁנַאָּבוּ הַמְמִּנֹּאִ these things; for in all these the - בַּבַּק אַבְּע - בַּר בָא טַסְטַאָּדוּן בַּבַּק אַבְּוּן אָבוּ ダイ じゅうべん Defile not ye yourselves in any of Ľ(X: לְמִמְּלָתּ בַּעּ שַּׁבְלָא עוּא: it is perversion. לְפְּׁנֵגְ בְּעַמְּׁעִ לְנְבְבְּמֵּעִ עֵּבְלָגְ וְאֵטְּטְאָ לְאִ טְּקִים בַּנְגִירָא before a beast, to lie down thereto; ^{٤٤} לְמְמְאָחַדְּהְרְ וְאִשְּׁה לְאַ־תַּעֲמֵה שְׁכוּבְחְּדְ neither shall any woman stand ŢĶĢĒĶĒK ĒĒ beast to defile thyself therewith; بخُخْرِ خُتَمَّتِ رِي بَاثِنَا مُخْخُفُكَ بَحُخْرِ خُمْنِهُ خُهُ بَاثِنَا And thou shalt not lie with any אַשְּׁר תּוֹעֶבֶּר הָוֹא: אַשָּׁה הוֹעַבֶּה לָא הִשְׁכָּב מִשְׁכָּבֵי וְיָה דְּכִּירָא לָא הִשְׁכּוֹב אַשְּׁה הוֹעַבָּה לָא הִשְׁכַּב מִשְׁכָּבֵי וְיָה דְּכִּירָא הַיֹּא הִישִּׁכּוֹב with womankind; it is abomination. Thou shalt not lie with mankind, as

(12) למלך. עבירת אליליס היא ששמה מולך, ווו היא עבירתה, שמותר בנו לכומרים ועושין שהי מדורות גדולות ומעבירין אם הבן ברגליו בין שתי מדורות האש (מנהדרין קד:): לא חחן. וו היא מתירתו לבומרים: להעביר למלך. וו העברת האש:

among their people.

(25) חבל הוא. לשון קבשוערוס ונימוף, וכן וְפַׁפִּיעַל מַּבְּלִימָס (ישעי'י, כס). דבר ממר מבל סומ, לשון בלילס וערבוב, ורע מדס וורע בסמס:

(82) ולא חקיא הארץ אחכם. משל לבן מלך שהאכילוסו דבר מאום שאין עומד במעיו אלא מקיאו, כך ארן ישראל אינה מקיימת עוברי עבירה. ומכגומו וְלָהׁ מְּרוֹקַן, לשון ריקון, מריקה עלמה מהם:

(92) הנפשות העושות. סוכר וסנקנס במממע (נ"ק לנ.):

עַנְּפָּשׁנִע הַעַּשְׁר מַפֶּרֶב עַנְּפָּרָב יַנְיָּם:

אָנִי יְהְנְה אֶלְהִיכֶם: (פּ) تَمُمُهِ كِفَتَدَدُهِ لَكِهِ تَامَقَهُ لَا خُلَالًا عَالِهُ لَا يَامُوا لَا يَعَالَى الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ ا פסוקים עַשׁוֹת מֵחָקּוֹת הַהִּוֹעֵבֹת צַּשָּׁרַ بۿٰمَّدُثُونَ عُنا مُهُمَّدُنِ، خُخَذُنِ،

פון וְלָא הַסְּהָאָבוּן בְּהוֹן בדיל דלא למעבד מנמוסי נטמבען נע ממבע מגמבי

not yourselves therein: I am the done before you, and that ye defile abominable customs, which were that ye do not any of these Therefore shall ye keep My charge,

Lояр your God.

beJore Pesah, read the Haftara on page 178. On Erev Rosh Hodesh, read the Haftara on page 163. The Haftara is Ezekiel 22:1 - 22:19 on page 151. Sepharadim read Ezekiel 22:1 - 22:16. On the Shabbat

And the LORD spoke unto Moses,

וַיְדַבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימַר:

Speak unto all the congregation of

לבומ אל יבוֹר אַכִבוּכֹם: וֹאַמּוֹנִי אַכְנִים לַּנְהָּוֹם שַּׁנִיוֹ כֹּּנ

הַרוֹן אַרֵי קוּישׁ אַנָא

and his father, and ye shall keep My Ye shall fear every man his mother,

قَوْمَرَرُ مَافِيْدَ يُجِرُ بِتَلِيَ بِيَرَا إِنِم نَقِرَ هِوَيْهِ جَارَا אַנאָ אַמִּוּ וֹאַבוּנוְ שֹׁנִבְאַנּ וֹאָטַ וּבְּבוֹמוֹ אָמִנְנִי וּמוֹ אָבוּנִי, שַּׁנַוֹּן

שמבון אַנָא וֹן אֶלְעַבוּרוּן:

ڲڔؾڔڟۦ

هَمِ فَخُرِ هُمِ لِثَهُمْ ذِيْ لَا يُعْمِ لِنَا ذِهِ فَنَافُونِا فَفَدِ مُمَّلًا لَيَفَمُ ا

ڲٛڔ۩ڔڟڡ؞ يروخِت رَج يَيْدِسُ خُرْدُت جُنْدَ بَدِيْت - لِـشَوْجَه جُه يَهْجَدُوا جُحِيا هَرْه

יִםְיוּ (שם פּמוּק ו), מִשְׁה זֹנְה וַמֵּלְלָה וגוי (שם פּמוּק ז):

ξg

ואס אמס פונס אמריסס קופך לעצומן אלסומ: - לא העשו לכם. לא מעצו לאמריס, ולא אמריס לכס. ואס מאמר לא מעצו (+) אל חפנו אל האלילים. לענדס. (מ"כשס י) אליליס לשון אַל, כלא סוא משוב: ואלהי מסכה. ממילמן אליליס הס,

ישב במקומו, ולא ידבר במקומו, ולא ישמור את דבריו. ואיזהו פָבוֹד, מאביל ומשקה, מלביש ומנעיל, מכנים ומוליא (קידושין אני ה׳ אלהיכם. אמס ואביך מייביס בכבודי (יבמות ס:), לפיכך לא משמע לו לבעל את דברי (ב"מ לב.). איוסו מורא, לא למורא אב, לומר אף על פי שהיהרמיך על מורא אב, אם יאמר לך חלל את השבת, אל חשמע לו, וכן בשאר כל המנות (ב"מ לב): לפניו שהבן מכבד את אמו יותר מאביו, מפני שמשדלתו בדבריס (קידושין לא.): ואח שבחחי חשמרו. ממך שמירת שבת אמו ואביו היראו. כאן סקדים אַם לאב, לפי שגלוי לפניו שסבן ירא אם אביו יומר מאמו, ובְּבָבוֹד סקדים אב לאם, לפי שגלוי . אשה מנין, כשהוא אומר מיראו הרי כאן שניה, א"כ למה נאמר איש, שהאיש מיפק בידו לעשום, אבל אשה רשות אחרים עליה: (3) איש אמו ואביו חיראו. כל אחד מכס מיכאו אביו ואמו, והו פשומו. ומדרשו (מ"כ שם ג קידושין ל:) אין לי אלא איש,

. מְשְׁׁה זְּנְה וַמַּלְּבֶׁה וּגוי (ויקרה כה, ז), מַבִּי ה' מְקַדְּשְׁבֶּכָה. (מ"כ פרשמה ה, ה)) וְלֹה יְמַבֶּל זַרְשוֹ מֵּנִי ה' מְתַּקַדְּשׁוֹ (שס פּמוּק מו). קַדִּשִׂיס קדושים חהיו. סוו פרושים מן סעריום ומן סענירס, שכל מקוס שלמס מולל גדר ערוס למס מולל קדושס (ויק"ר שס ו), (2) דבר אל כל עדה בני ישראל. מלמד שואמרס פרשס זו בסקסל, מפני שרוב גופי מורס מלויין בס (ויק"ר כד, ס):

(30) ושמרחם את משמרתי. לסוסיר בית דין על כך: ולא תממאו בהם אני ה׳ אלהיכם. סל לס תעמלו ליני

אלהיכס, ואמס נפקליס מאחרי, ומה הנאה יש לי בכה, ואמס מחחייבים כלייה, לכך נאמר אני ה' אלהיכם:

לעלמכס אבל אחרים עושין לכס, הרי כבר נאמר לא יקיֶה לף (שמוח כ, ג), לא שלך ולא של אחרים:

am the Lord your God. make to yourselves molten gods: I

shall offer it that ye may be accepted.

Peace-offerings unto the LORD, ye And when ye offer a sacrifice of

לְבַגַּנְכֶם טִּוְבָּטִבוּי ליי וְבָּי תִּוְבְּחִי שֶׁלְמִים לִיהְוְהָה נַצְּבֵי תִּבְּסִוּן נְבְסַת מִּיּדִשְׁיוּ

ムレベス

(4:):

Turn ye not unto the idols, nor

sabbaths: I am the LORD your God.

پېڅاترېا: نهُدُهُم نَصْمَد خُدِيا طَعَيْهُما

LORD your God am holy. them: Ye shall be holy; for I the the children of Israel, and say unto

בּבֶּר אָּגְ-בֹּגְ-הֹֹנִע בֹּנִי-וֹמִּבֹאָגְ תַּבְּיִגְ הֹם בֹּגְ בֹּנִמִּטֹא צַבֹּנִי

XIX

هُلُّم !! هُجُلَّادِيا:

نظتك וְהַנּוֹמֶר עַּד־נִים הַשְּּלִישִׁי בָּאָשׁ בּגוֹם וַבְּעַבֶּם גֹאַכֹּלְ נִמִּמִּעַבְיִי בּגַנָּמָא

פּגִּיל הָיא לְאַ יֵרְצֶּה: ﴿ لَهُٰۤۤۤ لَـٰٰٓٓٓكُمْ ثَمُكُمْ قَالِم لَاهُمْ رَهُمْ لَهُمْ هَٰلَهُٰٓ حُرُم نَٰلُمُحُدم فَيَرْمُه

בַבְינא מִמְמֵּיב: יְּחְלֵּיִר חַבְּגֵלְ וְנְכְּרְתָּהָר הַנָּפָּׁשִׁ יָה מִּיּרְשָׁאִ דִּייִ אַנִילְ וְיִשְׁהַיִּצִּי ַנְאָבְלְנִן עֲּוָנָוִ וֹמְּאַ בָּין אָתַ קָּדָשׁ וּדְיַנִיכְלְנֵּיה חוֹבֵיה וְקַבֵּיל אֲרֵי

וֹבְשָׁמ שַׁבְּיבוּ לָאִ שַׁכְשַׁמּ: לِمُ חְכַבֶּלֶת פְּאָת שֶּׁדְךָּ לִקְצָּׁר וֹבְעַבְּבָׁבַ אָנַרַעָּבָּנָר אַרָּצְּבָם

תַעַּנְׁר אָטָם אָנִי יְהְנָה אֶלְהַיכֶם: פּבְּמְבֵּ בְּאֵ טַבְשַׁה בְּמְּנֹג נְבַנְיֵּבְ בַּבְּבָּמֵב בְאֵ טַבְשַּׁה בְּמָּנִג

ישנאַ לְאֵׁ שׁלְּנְּׁבֵוּ וֹלְאֲ_שַׁכֹּשׁׁהָהּוּ וֹלְאָ_ לְאִ שׁלִּנְּׁבֵוּוּ וֹלְאִ

עַׁהַפֿער אָישׁ בַּעָּמִיהָי:

: الألكاء מַר יוֹמָא הַלִיהָאָר בְּנוּרֶא

ڂڷۿڶ؉؞ שׁלִיקְאָׁה מְרַחַל הוּא לָא יָהִי

אָלָהָא בַרוא מִעַּמִיה:

ױַטְּבְּרָהְ לָאִ טְּלְפֵּרִ**ש**ִּ المناظمة المناهد にへ付むる בּאַבֹּלְכִוּן לָא טַׁהָּגִּגִּ פַּטַא ロネルメ

پېڅاترېا: ילְנִיּוְבֵׁי שַׁמְּבוּע זֹטַבוּוֹ אָנֹא וֹזֹ لْحَلْمُكُ كُمْ لَامْتِكُمْ الْقَلْمَ لْحَلْمُكَ كُمْ لَمُكْرِمِ لَائْلُمُ

שמשבעו אלה לעלבנע:

shall be burnt with fire. aught remain until the third day, it offer it, and on the morrow; and if It shall be eaten the same day ye

accepted. day, it is a vile thing; it shall not be And if it be eaten at all on the third

from his people. LORD; and that soul shall be cut off profaned the holy thing of the bear his iniquity, because he hath But every one that eateth it shall

shalt thou gather the gleaning of thy reap the corner of thy field, neither your land, thou shalt not wholly And when ye reap the harvest of

the stranger: I am the Lord your shalt leave them for the poor and for the fallen fruit of thy vineyard; thou vineyard, neither shalt thou gather And thou shalt not glean thy

deal falsely, nor lie one to another. Ye shall not steal; neither shall ye

(6) ביום זבחכם יאכל. כשמונמוסו, משממוסו על מנמ זמן זם שקנעמי לכס כבר: לפי פשומו. ורבומינו למדו (מולין יג:) מכאן לממעסק בקדשים שפסול, שלריך שימכוין לשחומ: על מנח נחח רוח שיסא לכס לרצון, שאס חחשבו עליו מחשבה פסול לא ירצה עליכס לפני: - לרצובם. אנפיי"נימנטו, זסו לסס זמן אֿכילס, סכי כבר נאמר וְאָס גָדֶר אֹז נְדְבֶּס זֶבַּמ קַרְבְּנִי וּגוי (ויקרא ז, מו): - לרצנכם הזבחהו. ממלמ זביממו מסא (a) ובי חובחו וגרי. לא נאמרה פרעה זו, אלא ללמד, עלא מהא זביחמן אלא על מנם להאכל במוך הזמן הזה, עאם לקבוע

- מחבירו, יצח הנשחש במחשבת חוץ למקומו (ובחים כמ:): בגול. מחושב, כמו ומְרַק פְּגּוּלִים כְּלֵיהֶם (ישעי סה, ד): ים), מנסו ענין למוץ למקומו, יכול יסיו מייצין כרם על אכילמו, מלמוד לומר וְסַנֶּפֶּשׁ סָאַכֶּלֶּמ מִמֶּנוּ עֲוֹנֶסְ מִשֶׁל (שֹס), ממנו ולא (ד) ואם האכל יאכל וגוי. אם אינו ענין למרן, לומנו, שהרי כבר נאמר וְאָם בַּאָכל בַּאָבל מָבָּשַׁר זֶבַּת שְּלְמֶנִי וגוי (ויקרא שם,
- גמור מדבר (ובחים כח:), ובמקכח כריחוח (ה.) למדוהו מגורה שוה: (8) ואכליו עונו ישא. בנוחרגמור הכחוב מדברואינו ענום כרח על הנשחע חוץ למקומו, שכבר מיעעו הכחוב, וזהו בנוחר
- (9) לא חבלה פאח שדך. שינים פאס במוף שדסו (מ"כ פרק א, ע): ולקש קצירך. שָבְּנְיס הנושרים בשנם קנירס
- שׁלוֹלְ בֹּלְ וִדוּ,' פֹּי שַ, זֹבִיבּ בִיבַּס וִדוּ, (מִשְלִי כבּ' כבבד): ברמך. גרגרי עוזים הנושרים בשעת בלירה: אני הי אלהיכם. דיין להפרע, ואיני גודה מכם אלא ופשות, שואמר אַל (10) לא חעולל. לה העול עוללות שבה והן ניכרות. היוהו עוללות, כל שהין לה לה בָּמָף ולה נָמֵף (פּהֹה פּ"ו, מ"ד): ופרש מממ מו שמים, מבל שלש מינן לקט (פמה פ"ו, מ"ה):
- מנין, מלמוד לומר ולה מכחשו: ולא השקרו. לפי שנהמר וֶנְשֶׁבַּע עַל שֶׁקֶר (שס), ישלס קרן וחומש, למדנו עונש, הוהרה עליו מימם ב"ד (פנסדרין פו.): ולא חבחשו. לפי שנאמר וְכָמָשׁ בָּשׁ (ויקרא ס, כב), משלס קרן ומומש, למדנו עונש, אוסרס (11) לא חגובו. אוסרס לגוונג ממון, אבל לא חגווג שבעשרת סדברות אוסרס לגווג נפשות, דבר סלמד מענינו, דבר שחייבין

لَّنْ فَكُنْ كُنْ شَمْ كُمْ يَنْ لَا يُقْلُمْ لَنْكُمْ يُعْجُمُونَكُ كَبْرُهُ لِللَّهُ لَيْكُمْ لَكُمْ لَا يُعْرَفِكُ لِمُرْبِعُ

رَهُوْد لَرْء عَمْنَاتُمَا حَمْنَا لَمْخَالَة

₹<u>1</u>=±2L: לאַ עֹלֵין פֿמֿלָע מְּכִּיר אִשְׁבְּ עֹנִיִם לְאִ עַּבִּיע אַנִּרְאִ בּאִנִּירָאִ לאַ עַמְּשָׁלְאַ אָטַ דְבְּוֹבְ וֹלָאַ עַוֹּנְיָבְ לָאִ עַהַשָּׁתִּע זִט עַבְּבָר וֹלָאַ

לְנְטַבְ עַּר צַפְּרָא:

עמן מִכְּאָכְ וֹּנִבְאַטַ מִּאָבְיִבוֹנִי צִּלָא טִוּג לָא טַמָּם טַפַּלָא לא הקר לא לא הרום דלא שמע וקדים ולדם

וֹטֹבְעַק מָאֶבְעַב אָנֹא וֹנֹי

עֹמֵּא פֿוּג בְּלְ וֹלְאַ עַבְוֹבִי פֿוּג שַׁפֿר אַפּֿג מַסְבּּנִּא נֹלְאַ עַבְּיִבּ

אַפּּי רַבָּא בְּקוּשְׁטָא הָרִינִיה לאַ־תַעְּשָׁרִיּ עַּנְיִלְיִ בַּמִּשְׁבְּט לאַ־ לְאַ תַּעְּבָּרוּן שְׁקַר בְּּדִין לְאַ

תְּעָלְהְ עַלְ־הָם הַעֶּהְ אֲנִי יְהְוֹהְ: הְקִּים עַלְ דְּמָא דְּחַבְּרֶךְ אֲנָא ⁹¹ לאַ־הַלְּךְּ דְּכִילִּ בְּעַּמְּוּךְ לְאַ לְאַ הַיִּכוּלְ מִּיּרְצִּין בְּעַּמְּיִרְ

ĊŪĊĊĿ:

name of thy God: I am the LORD. falsely, so that thou profane the And ye shall not swear by My name

morning. with thee all night until the of a hired servant shall not abide neighbour, nor rob him; the wages Thou shalt not oppress thy

am the LORD. blind, but thou shalt fear thy God: I put a stumbling-block before the Thou shalt not curse the deaf, nor

neighbour. righteousness shalt thou judge thy the person of the mighty; but in the person of the poor, nor favour judgment; thou shalt not respect Ye shall do no unrighteousness in

Sī

Þι

٤ı

71

blood of thy neighbour: I am the neither shalt thou stand idly by the talebearer among thy people; a sa nwob bna qu og 10n 1lade uodT

מופך להשבע לשקר: מנין, מלמוד לומר ולה משקרו: לא חגובו ולא חבחשו ולא חשקרו ולא חשבעו. הס גננת מופך לנחש מופך לשקר

שם סמיוחד, מנין לרבוח כל סכנויין, ח"ל ולה חשבעו בשמי לשקר, כל שם שיש לי: (בו) ולא חשבעו בשמי. למס נאמר, לפי שנאמר לא מַשָּׁה אָם שֵס ס׳ אֱלֹבֶיף לַשָּׁוְא (שמום כ, ז), יכול לא יסא הייב אלא על

לפי שנמנס מורס ומן לבעל סבים עונס, לבקש מעומ: (דברים כד, מו), מדבר בשכיר לילה (בבא מליעה קי:), שהשלמת פעולתו משיעלה עמוד השתר, לפיכך ומן גָּבוּי שכרו כל היוס, יום סכמוב מדבר, שיליאמו מששקעה חמה, לפיכך זמן גבוי שכרו כל הלילה, ובמקום אחר הוא אומר וְלֹא מָבוֹא עָלֶיו בַשֶׁמֶשׁ (13) לא חעשק. וה הכובש שכר שכיר (מ"כ פרשמת ב): לא חלין. לשון נקבה, מוסב על הפעולה: עד בקר. בשכיר

נמכוונמי, לפיכך נאמר בו ויראם מאלסיך, המכיר מחשבוחיך. וכן כל דבר המסור ללבו של אדם העושהו, ואין שאר הבריוח ויראה מאלהיך. לפי שסדבר סוס אינו מסור לבריום לידע אס דעתו של וה לטובה או לרעה, ויכול להשמע ולומר לטובה לפני הפומא בדבר לא ממן עלה שאינה הוגנת לו, אל מאמר מכור שדך וקח לך חמור, ואמה עוקף עליו ונועלה הימנו (שם יד): מרש, מס מרש מיומד שסוא במייס אף כל שסוא במייס, ילא סממ שאינו במייס (מ"כ שס יג): ולפני עוד לא ההן מבשול. (14) לא חקלל חרש. אין לי אלא מרש, מנין לרצום כל אדס, מלמוד לומר בְּעַמֶּךְ לֹה מָאֹר (שמום כב, כו), אס כן למס נאמר

ונמלא ממפרום בנקיום (מ"כ פרק ד, ב): ולא חדרר פני גדול. שלא מאמר עשיר סוא זס, בן גדולים סוא זס, סיאך וְסְיִיםְ מַבֶּס בְּמִסִּי שַׁפַּן מְשַׁבְּצְיִיוּגוי (שֹס ז, כו): - לא חשא פני דל. שלח מחמר עני סוח זס וסעשיר מייב לפרנםו חוכנו בדין מועבס, שנאמר פי מוֹעַבַּמ ס'וגו' פֹּל עֹשֶׁה עָגֶל (דבריס כה, מו), והמועבה קרויה שקן ומרס, שנאמר וְלֹא מָבִיה מֹועַבָּה מֵל בֵּימָך (15) לא העשר עול במשפט. מלמד שהדיין המקלקל אם הדיון קרוי עול, שנארי, ומשוקן, חרס, ומוענה. שהעול קרוי מכירום בו, נאמר בו ויראם מאלסיך:

(16) לא חלך רכיל. אני אומר על שם שכל משלחי מדנים ומספרי לשון סרע הולכים צבחי רעיהם לְרַגֵּל מה יראו רע או מוי דן מת מבירך לכף זכום:

לביישנו ולרלה בבושמו, עונש יש בדבר, לכך נלמר, ולל מהדר פני גדול: <u>בצדק השפו</u>ש עמיהך. כמשמעו. דבר למר

שַׁמָּאַ מַּלְיִע שַׁמָאַ: הוכֶח מוּכִיחַ אָת־עַּמִיקָׁף וְלֹא־ אוֹכָחָא חּוֹכַח יָת חַבְּרֶךְ וְלָא رْي نَشِرُهُ عُن عُنَاكَ خَرْخُتُكَ رُي نَشِرَ بُن غَنِكَ خَرْخُك

<u>יִרוֹ</u>ב: مَقِكَ لَكُتَكُنَّ كُلِّمُكَ خُمْنِكَ كُذُر خَدُرُ مَقِكَ لَنْكُتُمُنِكَ خُتَكُلًا

تَلَاكُمُ لِلهُ كُلِيدُ اللَّهُ בּלְאָנֹם וּבְּצֹיב בּלְאָנִם מְּמֹמֹסְיְנִי לְאִ טְּוֹבִה הִגְנִיבָּנוֹ וּלְבוּהֵ הִגִּנִבִּנוֹ עֹבְבָּנִת בִּלְאָנִם מְּבְבַּ לְאַבְעֹוֹנִת עַבְבָּנִר מִגִּנִבְנוֹ עַפַּלְבַ לָאַ אָת הַפִּתַ, מִּמְּמֶרֵנְ בְּהָמְמָּוֹבְ לֵאְ יִתְ קְנְמֵנִ מִּשְּׁרֵנוֹ בְּעִּירָךְ לָאִ

ப் கூட்: בּקַּבְרַע שַּׁבְּיָבֶי לְאַ יוּמְתַוּ כִּי־לָאַ בִּפּוּרְחָא חָהֵי בַּהּ לָא יָמוּתוּן נְפְּנְיְתָה אָוֹ חְפְּשֶׁהֿ לֵאׁ נִתַּן לְהִה לָאִ אָתְיְהֵיבָה לַה בִּשְּׁמֶּר ţūŗar çķw ŗŗarr וְאָׁישׁ בֶּי־יִשְׁבָּב אֵח־אָשֶּׁה וּוָבִּר אַבִּי יִשְׁכּוֹב יָה אִחָּהָא

עקביל על דיליה חובא:

לאַ טַּפָּׁם וַלְאַטַּהָרָ אָנַרַבְּנֵגָ לָאַ טַפּּוָם וַלָאַ טַּהָּרַ גַּבְּרַנִּ

שעטניןא לא יפק עלף:

אָב, לַא אִטִוֹבוני: אַטַפּׁבוּעט בָּכַסָפָא אַן בוּנוּטָא אַטוּבא לַנִּבַר נאַטַפּבלא לָא הכבע זובלא והיא אָלא

> because of him. thy neighbour, and not bear sin thy heart; thou shalt surely rebuke Thou shalt not hate thy brother in

thy neighbour as thyself: I am the of thy people, but thou shalt love bear any grudge against the children Thou shalt not take vengeance, nor

mingled together. garment of two kinds of stuff shall there come upon thee a field with two kinds of seed; neither diverse kind; thou shalt not sow thy shalt not let thy cattle gender with a Ye shall keep My statutes. Thou

she was not free. shall not be put to death, because her; there shall be inquisition; they redeemed, nor was freedom given designated for a man, and not at all woman, that is a bondmaid, And whosoever lieth carnally with a

שלומעיס: לא חעמוד על דם רעך. לראות במיתתו, ואתה יכול להלילו, כגון מובע בנהר, ותיה או לקמים באים עליו . אכילם קורלין, לשון קרֵן בְּעֵינְיו (משלי ו, יג), שכן דרך כל סולכי רכיל לקרוץ בעיניסס ולרמוז דברי רכילומן שלא יבינו שאר לאכול בבים המקבל דבריהם שום הלעמה, והוא גמר חווק שדבריו מקויימים ומעמידם על האמת, ואוחה הלעמה נקראת מֵיכוּל קוּרְלְיּן, כמו וַמְּבַלוּ קַרְצִיסוֹן דִּי יְסוּדְמֵי (דניאל ג, ח), מְבַל בְּסוּ קוּרְלָה בֵּי עַלְבָּה (ברכוח נח.), נראס בעיני שסים משפעס . אחר כל שחורה, וכל המוכר בשמים להחקשע בהם הנשים, על שם שֶׁמְחַוֵר חמיד בעיירוח נקרא רוכל, לשון רוגל. וחרגומו לָא ַנְיָכְבֵּלְ בְּעַבְּדְּךְ (שמוחל־ ב ימ, כח), רגל במרמה לאמר עלי רעה, וכן לה בְגַל עַל לְשֹׁנוֹ (מהלים מו, ג), וכן רוכל הסוחר ומרגל בגימ"ל, שכל ספומיום שמולפיסם ממקוס פסד מסמלפוס זו בזו, בי"ם בפ"פ, וגימ"ל בכ"ף וקו"ף, ונו"ן בלמ"ד, וזי"ן בלד"י, וכן (מסלים קא, ס), לְשׁוֹן רְמִנְּם (שם קר, צ), לְשׁוֹן מְדַבֶּבֶה בְּלֹוֹח (שם יב, ד), לכך אני אומר, שסלשון סולך ומרגל, שסכ"ף נחלפת בלשון הליכה. לא חלך רכיל, הֹלְבֵי רֶכִיל נְחֹשֶׁם וּצַרְזֶל (ירמיה ו, כח), ושאר לשון הרע אין כחוב בו הליכה, מְלְשֶׁנִי צַמֵּמֶר בַעֲּהוּ מס ישמעו רע לספר בשוק, נקראיס סולכי רכיל, סולכי רגילס, אשפיי"מנט בלע"ו. וראיס לדברי שלא מלינו רכילוח שאין כמוב

(מ"כ פרק ד, מ סנסדרין עג.): אני ה'. ואמן לשלם שכר, וואמן לספרע:

במוך. אמר ר' עקיבא זה כלל גדול במורה (מ"כ שם יב): סא לך ואיני כמומך שלא סשאלמני, זו סיא נמירס, שנומר סאיבה בלבו אף על פי שאינו נוקס (יומא כג.): ואהבה לרעך ששאלמני, זו סיא נקימש. ואיזו סיא נעירה, אמר לו ששאילני קרדומך, אמר לו לאו, למחר אמר לו השאילני מגלך, אמר לו (18) לא חקום. אמר לו סשאילני מגלף, אמר לו לאו, למחר אמר לו סשאילני קרדומך, אמר לו איני משאילך כדרך שלא (עו) ולא חשא עליו חשא. לא מלבין את פניו ברביס (ערכין מו:):

ממברם למר ופשמים: מישמי"רַ בלע"ו, כמו קוְיִין לְנַחִוּי דְחִׁיתּ בְּחִין (מועד קמן יב:), שחנו מפרשין לשון כמוש, פלישמר"ח, ולשון שעמנו פירש מנחס, בגד, מנין לכבות הלבדים, למוד לומר שעמנו, דבר שהוא שוע עווין נוו, ואומר אני, נוו לשון דבר הנמלל ושוור זה עם זה לחברו, למס נאמר, לפי שנאמר לא מְלְבַּשׁ שַעַּמְנֵוֹ צֶׁמֶר וּפִּשְׁמִּיס יַמְדְּוֹ (דבריס כב, יא), יכול לא ילבש גיזי למר ואנילי פשמן, מלמוד לומר (19) אח חקחי חשמרו. ואלו הן בהמתך לא תרביע כלאים וגוי, מקים אלו גורות מלך שאין מעם לדבר: ובגד בלאים.

פַּתַח אַהֶל מוֹעֶּד אֵיל אַשֶּׁם: יַ וְהַבְּיִא אָת־אֲשִׁמוֹ לֵיהֹוְה אָל־

לַנוֹנַת תַּמָּכּן וֹנוֹלָא גַּכֹּנָא לננטי ני אַמִּמִיני לַלַּבָּם וֹנִ

guilt-offering. of meeting, even a ram for a the Lord, unto the door of the tent And he shall bring his forfeit unto

□☆☆: (@) הְמָא נִסְלְּח לֹוֹ מֵחַשְּׁאַתִּוֹ אֲשֶׁר דְּחָב וִיִשְׁתְּבִיק לֵיה מֵחוֹבְתֵּיה דְּחָב: ב לפני יהוֹה על־חַשְאַהָוֹ אֵשֶׁר דַאֵּשְׁמָא מָדָם יִיָּ עַל חוֹבְתַיה إجهد لإذاد بوخدًا جِيرَا بَهُمُاتُ إِدَوَاتِ لِإِذَابِهِ جِبَجِرِهِ

which he hath sinned. and he shall be forgiven for his sin for his sin which he hath sinned; the guilt-offering before the LORD atonement for him with the ram of And the priest shall make

הובלום לא ואכל: אָת־פִּרְיִוֹ שְׁלָשׁ שְׁנִים יִהְיֶת לָכֶם ^{מו} בֹּלְבְּמֵּא מֹאִּבְּׁלְ וֹמֹּבֹלְטִׁם מֹּבֹלְטִׁוּ בּּלְ אִגְלוּ בַּמִּנִכֹּלְ וֹטִׁבִּוֹשִׁמוּוֹ ^{אניפי} וְכִיְ ְתְבָּאוּ אֶלְ ַתְאָבׁוֹ וּנְטַעְּהָם נַאָּרִי תִינְּלִיוּ לְאַרְעָא וְתִּצְּבוּוּ

زلٰگٰڬۥۮ: יהי לכון מבחק לאבָרָא לָא בְּיִלְא נִי אִבּיִה הָּלְיִ הָּוֹנִוּ

forbidden unto you; it shall not be forbidden; three years shall it be as shall count the fruit thereof as manner of trees for food, then ye land, and shall have planted all And when ye shall come into the

אַבּיה קוֹדֶשׁ תּוּשְׁבְּחָן בַּוֹדֶם יָן: וּבֹהֻשֹּׁא בַבוֹהוֹטָא וֹבוּ כַּב

Praise unto the LORD. thereof shall be holy, for giving And in the fourth year all the fruit

פְּרְיֵוֹ לְגָשׁ הִלּוּלֻים לַיהֹנֶה: <u>ַּרְבְּשְׁנְּהוֹ הַרְבִיעִּת יִהְיֶה בְּלְ־</u>

וּבִשְּׁנָה הַהַמִּישָׁה הְאַכְּלוֹ אָח־ וּבְשַׁהָא הַמִּישִׁיהָא הַיכְלוּן יָה

thereof: I am the LORD your God. unto you more richly the increase the fruit thereof, that it may yield But in the fifth year may ye eat of

57

77

17

יְהְוָה אֱלֹהִיכֶם: פּרְיִּוּ לְעִוּסֵיף לַבֶּם הְּבוּאָתֻוּ אֲנֵי אִבֵּיה לְאוֹסְפָא לְכוֹן צֵּלִלְמֵיה

אַלא גן אֶלְבַבוּנוּ:

nor soothsaying. neither shall ye practise divination Ye shall not eat with the blood;

ולא העוננו: ° לא האְבְלוּ מַּלְ הַנְבְׁים לָאִ שְׁנְדַוֹּהְמוּ לָאִ שִׁיִּבְלְוּוּ מַלְ בַּמָא לָאִ

(OS) בחרפה לאיש. מיועדה ומיוחדה להים, והיני יודע לו דמיון במקרה. ובשפחה כנעניה שהליה שפחה והליה בה הורין

שׁנֹשׁמֵנו וֹלֵא שׁמֹנוּוֹ:

(r,a,l ar:): נע): כי לא חפשה. לפיכך אין מייב עליה מיחה, שאין קידושיה קידושין, הא אם חופשה, קידושיה קידושין וחייב מיחה יסא בקריאס, שסדיינים המלקין קורין על הלוקה, אם לא מִשְׁמֹר לַשֲשׁוֹח וגוי (דברים כח, נח), וְהָפְּלָח ה' אָם עַפְּמָּך וגוי (שם הדבר שלא לחייבו מיחה, כי לא חפשה, ואין קידושיה קידושין גמורין. ורצוחינו (כריחוח יא.) למדו מכאן שמי שהוא במלקוח פדיין בכסף (מ"כפרק ס, גגימין למ.): או חפשה. בשמר: בקרח חהיה. סיל לוקס ולל סול. יש על בים דין לבקר לת המאורקת לעבד עברי שמותר בשפחה הכמוב מדבר (כרימות ימ.): והפדה לא נפדחה. פדויה ואינה פדויה, וקתם

(בב) ונסלח לו מחשאחו אשר חשא. לרנות את המויד כשונג (כריתות ע.):

404 (dd T): מאימתי מונה לו, משעת נמיעתו (מ"כ פרשתא ג. ג), יכול אם הלניעו לאחר שלש שנים יהא מותר, תלמוד לומר יהיה, צהוייתו (es) וערלתם ערלחו. ולעמסס לעימסו, יסל לעוס ונקסס מליסום ממנו: שלש שנים יהיה לכם ערלים.

שני אינו נאכל מרץ למוממ יכושלים, אלא בפדיון, אף זה כן. ודבר זה הלולים לה' הוא, שנושאו שם לשבת ולהלל לשמים: (24) יהיה כל פריו קדש. למעשר שני (קידושין נד:) שלמוב בו וכל מעשר סמרך וגוי קדש לסי (ויקרם כו, ל), מס מעשר

סיס ר' עקיבא אומר דברס מורס כנגד ילר סרע, שלא יאמר אדס סרי ארבע שניס אני מלטער בו חנס, לפיכך נאמר לסומיף (25) להוסיף לכם חבואחו. המלוה הואם שמשמרו מהיה להוסיף לכה מנואמו, שנשכרה אני מנרך לכה פירות הנמיעות,

מפיו, לבי הפסיקו בדרך (סנהדרין סה:): - לא חעוננו. לשון עונות ושעות, שלומר יום פלוני יפה להתחיל מלאכה, שעה ואוסרס לאוכל מבסמת חולין ערס שתלא נפשה, ועוד סרבה: - לא חגדושו. כגון אלו סמנתשין בחולדס ובעופות, פתו נפלס (25) לא האכלו על הדם. לסרפס פנים נדרש בפנסדרין, (פג.) אוסרס שלא יאכל מבשר קדשים לפני וריקח דמים, לכס מבואמו: אבי הי. אני ס' המבעים על כן, ונאמן לשמור הבעממי:

Ye shall not round the corners of

wrong. in your land, ye shall not do him And if a stranger sojourn with thee ְּהְנֵּי נְאָרָ מְאֶלְנִירְ אֲנָי הְּקִּים וְמָהְדֵּר צַּפִּי לְּבָׂא יְהְנְה: (ס) יְהְרָאַי מְאֶלְנִירְ אֲנָי הְלִים וְמָהְדֵּר צַפּּי לְּבָּא ат the Lord. man, and thou shalt fear thy God: I head, and honour the face of the old מפּנו שִּיבִין שַּׁלְנִם וְעַבַּוֹעם מוֹ שֵבָם בַּסְבַּר בָּאוָבִיִּתָא Thou shalt rise up before the hoary בְהֶם צֵּנֵי יְהְנָה צֶּלְהַיכֶם: אָלא גֹן אֶלְעַבוּנוּ: Lояр your God. out, to be defiled by them: I am the עוּבְּעֹנִים אַלְשַׁבְעַּמְהוּ לְמְמִאָּבִי לֵא טִחָּבְּעִוּן לָאִסְתַּאָבָא בְּחוֹן unto familiar spirits; seek them not אָּלְ_נִאָּדְעָ נֹאָלְ_ לָא טִינִפּׁתִּוּ בַּעַר בַּצִּין נוֹכִינִינּ Turn ye not unto the ghosts, nor אַלֹא בֹבֹ: שׁנבֹאַנְאָנֹ גִּבְּנֹ יְבַוֹּבִי: ילְבֵּית מִקְּדְּשִׁי מָתוֹ דְּחַלְין reverence My sanctuary: I am the os אָת־שַׁבְּתֹתַי הַשְּׁמֹרוּ וּמִקְדָּשֵׁי יָת יוֹמֵי שַׁבַּיָא דִּילִי הִשְּׁרוּ Ye shall keep My sabbaths, and 口はおて: ĬĠΠ: of lewdness. אַבְעָּא וְתִּהְעָהָ אַבְעָּא הָיצָהַת نْرِي بِيَاثُكِ بِهُدُلًا بِمُرْهُكِ يَنْهُدُلًا اللَّهُدُلِّ harlotty, and the land become full her a harlot, lest the land fall into هَمْ فَالَمْ هُلِ خَلَكُ خُلِيَالِينَكِ خُرِي Profane not thy daughter, to make לְאָ טִשְּׁנִי בַּבֶּם אָנִי יְרֵנְיִר: לא טשנון בכון אָנָא גָּי: any marks upon you: I am the نڂڵؚڎڵ להקה בּבהוע ורישְמִין חַבִּינִין your flesh for the dead, nor imprint ڂڎ۪ڟۿ עסני וחביל על מית לא תמנון Ye shall not make any cuttings in ישְׁהָית אָת פְּאָת וְקָנֶּף: the corners of thy beard. ئىتقىم ئى ھَنى ئىلىدائك: your heads, neither shalt thou mar לי לָא טַלְפוּ פֹּאָט באָמִבְים וֹלָא לָא טַלּפּוּ פֹּטֹא בַבוּמָכוּוֹ וֹלָא

אחרי אוניו עקרי שערו למעלה מלדעיו הרבה: באח זקנך. בוף הוקן וגבוליו, והן המש, שמים בכל למי, ולמי למעלה אלל (27) לא חקיפו פאח ראשכם. זה המשוה לדעיו לאחורי אונו ולפדחחו (מכוח כ:), ונמלא הקף ראשו עגול קניב, שעל פלונית קשה ללחת (סנהדרין מו.):

שלינו נמחק לעולם, שמקעקעו במחע וסוא משחיר לעולס (שס כא.): קעקע. לשון הוקע אוקס (במדבר כה, ד), וְ הּוֹקְעָנוּס (28) ושרם לנפש. כן דרכן של אמורייס, לסיות משרמין בשרם כשמת לסס ממ: וכחבת קעקע. כתב המתקק ושקוע הכלש שהוא רחב ויש בו שתי פאות, ואחת למעה בקנערו מקוס חבור שני הלחיים יחד (שה כ.):

(92) אל החלל אה בהך להזנוחה. במומר במופניים לביאם שלא לשם קידושין (מנסדרין עו.): ולא הזנה הארץ. (שמואל־ב כא, ו), מוחבין עך בארך וחולין אוחם עליהם, ונמלאו מחוקין וחחובין בקרקע, פורפו"יינע בלע"ו:

(30) ומקדשי חיראו. לא יכנם לא במקלו ולא במנעלו ובאפונדמו ובאבק שעל רגליו (יבמומ ו:). ואף על פי שאני מוקירכס . אם אמה עושה כן הארץ מונה את פירותיה לעשותן במקום אתר ולא בארלכה, וכן הוא אומר וַיִּמְנְעוּרְבָּיִבִּים וגוי (ירמיה ג,ג):

עלס מיס ששמס ידוע למוך פיו וסעלס מדבר: אל חבקשו. לסיום עסוקיס בס, שאס מעסקו בס אמס מַשַּּמָאין לפני ואני (וצ) אל חפנו אל האובוח. איסרס לבעל אוב וידעוני (מנסדרין מס.). בעל אוב זס פימוס המדבר משמיו, וידעוני מכנים על סמקדש אם שבמומי משמורו, אין בנין בים סמקדש דומס שבם (יבמום ו.):

(33) א הונו. אונאם דבריס, לא מאמר לו אמש סיים עובד עבודה כוכביס, ועכשיו אמס בא ללמוד מורס שנהנה מפי מאלסיך, שהרי דבר זה מסור ללבו של עושהו שאין מכיר בו אלא הוא, וכל דבר המסור ללב נאמר בו ויראת מאלהיך (שם): והדרח פני זקן. ליזסו סדור, לל ישב במקומו, ולל יסמור למ דבריו. יכול יעלים עיניו כמי שלל רלסו, לכך גלמר וירלת (28) מפני שיבה חקום. יכול וקן אשמאי, מלמוד לומר וקן, אין וקן אלא שקנה מכמה (מ"כ פרק ז. יב קידושין לב:): ממעב אמכס: אני ה׳ אלהיכם. דעו את מי אמס ממליפין במי:

88

אָנִי יְהְוָה אֶלְהַיכֶם: לי־גרים הייהם קאָרֶץ מצְרָיִם ٠٠٠ تيږر אַהְּכֶׁם וְאָהַבְתָּ לוֹ כְּמֹוֹךִ בְּצִּיְרֶח מִכֶּם יִהְיָה לָבֶּם הַגֵּרוּ

במשקקל ובמשורה: ›› לאַ־תַּעַשְׁיִּ עָּוֹלְ בַּמִּשְׁבָּּטִ בַּמִּדְּיִר

אָנַכֶּם מָאָבֶא מָגַּבֶּוֹם: וְׁעוֹנִע אֵגֹעִנוּכֹם אַמּגַרַרוּצָאָתִי £ \$בל וְהָין צֶּבֶל יְהְיֵה לְבֶבֶם אֲנִי יִּקְשׁׁוֹם מְכִילוֹ יְקְשׁׁׁוֹם וְהִינִין מָאוֹנִי צָּבֶר אַבְנִי־צָּבֶר אֵיפַת

′⊓<u>;</u>⊓: (ॿ) خُر_טִהָּפַּהַ. וֹהֹהִיטִּם אָטַׂם אָנִים ישְׁמַרְמָם אָתַבַּלְרַחָּלִתַּי וֹאָתַ

ەמישי וַיְּדַבֶּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה קֹאמִר:

לַפְּלֶךְ מַוֹּת יִּנְמָת עָם הַצָּּהֶץ עַלָּר בְּיִשְׁרָאָכ אָאָר יִתַּן מִזּרְעָּי אָנְתְּ מִבְּדְנִּג נֹמִּבְאָבְ נִמִּלְ בַזְּיֵבְנוֹ וֹאָקַבַּנוֹ וֹאָבָאַקַ עַאָּמָּבָ אָנָאַ

> %<!!\C\! ושנייר עמכון ותרחם

にはないいないがい せばははくべ ははほばな לא עמברון

מאַבוֹא בּטִאַבוּם: דקשום יהון לכון אַנָא יִי ドムるで

בנו נסמבעו זטעו אָנֹא וֹ: נטמבוו זט פֿב פֿוֹמִי וֹנִט פֿב

ימַלֵּיל וְיָ עִם מִשָּׁה לְמֵיעַר:

לבר מבני ישְרַאֵל ימו לייוריא וֹמֹם כֹּנוֹ וֹמִּבְאָב, שַׁוּמָב וּכַב

יַרְגָּמונֵיה בְּאַבְנָא: المناطقة الم

> shalt love him as thyself; for ye were home-born among you, and thou you shall be unto you as the The stranger that sojourneth with

> strangers in the land of Egypt: I am

or in measure. judgment, in meteyard, in weight, Ye shall do no unrighteousness in

the LORD your God.

Egypt. brought you out of the land of I am the Lord your God, who ephah, and a just hin, shall ye have: Just balances, just weights, a just

them: I am the LORD. and all Mine ordinances, and do And ye shall observe all My statutes,

XXAnd the LORD spoke unto Moses,

Ζ٤

98

Sε

with stones. people of the land shall stone him shall surely be put to death; the giveth of his seed unto Molech; he strangers that sojourn in Israel, that of the children of Israel, or of the children of Israel: Whosoever he be Moreover, thou shalt say to the

סגבולס:

(+€) כי גרים הייחם. מוס שנך אל מאמר למנרך: אני ה׳ אלהיכם. אלסיך ואלסיו אני:

מדם הלח (והיצש): במרב, ומגלס אומס מארלס: במדה. זו מדמ סארץ (ב"מ סא: צבא במרא פע:): במשקל. כמשמעו: ובמשורה. סיא מרס ומועבה, וגורס לממשה דברים האמורים בדיין, מטמא את הארך, וממלל את השם, ומקלק את השבינה, ומפיל את ישראל - המדה והמשקל והמשורה. מלמד שהמודד נקרא דיין, שאם שיקר במדה הרי הוא כמקלקל את הדין, וקרוי עול שנאוי ומשוקן (35) לא העשר עול במשפט. אס לדין הרי כנר נאתר לא קעַשו עָנֶל צַּמִּשְׁפָּע (פּסוק עו), ותהו תשפע השנוי כאן, היא

משקלומיו במלח לסונות את סבריות שאין מכירים בסס (ב"מ פא:): אחבם. על מנת כן. דבר אחר אני הבחנתי במלרים בין מפה של בכור למפה שאינה של בכור, ואני הנאמן להפרע ממי שמומן (35) אבני צדק. סס סמשקולות ששוקלין כנגדן: איפח. סיל מדת סינש: הין. זו סיל מדת סלת: אשר הוצאחי

(QQ): מומן (מ"כ פרשמה ד, ד): עם הארץ. עם שבגינו נברהה ההרן, דבר ההר עם שעתידין לירש הה ההרך על ידי מלום הללו (ב) ואל בני ישראל האמר. עונטין על סלוסרום: מוח יומח. בבים דין, ולס לין כח לבים דין, עס סלרך מסייעין

ئلية: אָטַ מִלְינִׁיהָ, וּלְעַכִּץ אָּעַ הָּם מוּבׁתן לַעַּוֹ לַמָּבֶב לַתָּמוֹ הַמָּאָ י וֹנִיכְׁנַעָּי אָנִוּ מִפַּנִבר הַמָּוּ כַּיּ

הְמָית אַתְּוֹ: בְּחָתְּוֹ מִזְּרְעֵיׁ לַמְּלֶבְ לְבְלְתֵּי תַּחִיּאָ בְּּרִיִּתַב מִזַּרְעֵיהִ לְמִלֶּרְ י אָת־עֵינֵיהַם מִן־הָאִישׁ הַהֹּוּא יִשְׂרָאֵל יָה עַינֵיהוֹן מִן גּוּבְרָא נְאָם עַהְּלֶם זְהְּלָוֹמִנְ הָּם עַאָּבֹא נִאָם מִכְּבָּה וַכְּבָּהֵוּן עַּמָּא בָּוּת

برظكة ظهرد لإشاء בְּלְרַתַּוֹּנְיִם אַנְוֹלְיוּ לְזְנְוֹת אַנְוֹרֵי ַ יִבְמִאָּפַּטִׁמֹיָ וְּטִבְרַמִּי אָטָוָ וֹאָטוּ וֹהַּמִּטְיִּגְ אָנִוֹ בְּּלֵנְיִ בְּאָנְהַ תַּנִינִאַ נִאָהַנִּגְ אָנֹאָ נִנִי בַנְּלָנִאָ

וְהְבְּבַהָּ אָנִוּ מִפָּבְרַ הַּמָּוּ: إزبرور هِمَاجِينَ حِيْرِينَ لَا يَجْرُهُ لَا يَارِيهُ וֹאָכְעַיּגּגִּנִים כְּוֹלָע אַנִוֹנִינִים إبَائِعُم هُفُل مَجَرُب هُمُ لِيَّهُ خَالِهُ خَالًا الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ الْمُع

אַנִי יְהֹוָה אֶלְהַיכֶּם: النِنْطَةِ مُثِوْهِ لَكُنْ ثَاهِ ظَلِيمٌ، ◘ حُدْ الْنَتْطَةِ مِنْ الْنَدِيا طَهُ، هَذَا جُدِّرَةً

אַנוֹם אָנֹוּ וְעוֹע מִלצַהַמֶּכֶּם: ממי ישְׁמַרְמָם אָּת־חָפִּלָּי וַעֵּשִׁיהָם

נאמו לבלך במנו בו: אַבְּיִי נְאָת־אָמָוֹ מָוֹת יִּנְמָת אָבָּיִּי בְּי־אַנִּשׁ אָנִשׁ אֲשֶׁר יָקְבָּלְ אָת־

ילַאַּוֹלָא וֹט מִּמֹא בַּלוּבָמָי: לבוג לסאלא ונו מלוימי אַב. מוּבׁמיה יִהַב לְמוֹלֶה עווא נאָשָׁיצֵי נְחָיה מִגּוֹ עַמָּיה וַאָּנִי אָתַן אָת־פָּנִי בָאָישׁ תַהוּא נַאָנָא אָתַין יָת רוּהָוִי בַּאָנִשְא

בּוּגק בּלְא לְמִלַּמָּק וֹטִינִי:

בְּתַר מוֹלֶךְ מִגוֹ עַמְּדוֹן: ונים פֿב בַּמִּגוּ בַּטַבוָיבוּ בַמִמִּגוּ בענא נבֹסֹמֹבוני. וֹאַמּוּגּי. זֹטִינּי

וַאֲשִׁיצִי יְתִיה מִגּוּ עַמָּיה: וֹאָטוֹן זֹט בוּנוֹוּ בַּאַנָּהָא בַּבוּנִא liúái, túl

هُدُم لَا مُحَلِّدِيا:

ְיִטְׁעֵוְן אָׁלֹא וֹיִ מִׁלַּגַּמֶּכְוְן: וְטִׁמְּבֵוּן יִטְ לֵּוֹמָ, וְטַמְּבָּרוּן

אָבוּ עָּבַר עָבַר דִּילִוּט יַת

בַּמְלֵא עַוּיִב: יטלמיל אַבוּהי וָאָמֶיה לָמ אַבוּנִי. וֹנִים אִמִּיִּנִי אִנִילַמֹּלָא

> My holy name. defile My sanctuary, and to profane given of his seed unto Molech, to among his people, because he hath man, and will cut him off from I also will set My face against that

Molech, and put him not to death; when he giveth of his seed unto all hide their eyes from that man, And if the people of the land do at

from among their people. after him, to go astray after Molech, cut him off, and all that go astray lliw bne Alimet sid reniege bne .nem then I will set My face against that

people. will cut him off from among his set My face against that soul, and to go astray after them, I will even ghosts, and unto the familiar spirits, And the soul that turneth unto the

De ye holy; for I am the Lord your Sanctify yourselves therefore, and

them: I am the Lord who sanctify And keep ye My statutes, and do

blood shall be upon him. cursed his father or his mother; his surely be put to death; he hath curseth his father or his mother shall For whatsoever man there be that

ישראל שהיא מקודשם לי, כלשון ולא ישללו אָם מִקְדְשַׁי (ויקרא כֹא, כג): (מ"כ פרשמא ד, ו), ורע פסול מנין, מ"ל בממו מורעו למולך (שס ז. סנסדרין סד:): למען שמא אח מקדשי. את כנסת מזרעו גודן למלך. לפי שנאמר מעביר בנו ובמו באש (דבריס ימ, י), בן בנו ובן במו מנין, מלמוד לומר כי מורעו נמן למולך (3) אחן אח פני. פנאי שלי, פונה אני מכל עמקי ועומק בו (שם יב): באיש. ולא בלבור, שאין כל הלבור וכרחין: כי

קנטגריגדולה: (+) ואם העלם יעלימו. אם העלימו בדבר אחד סוף שיעלימו בדברים הרבה, אם העלימו מנהדרי קמנה סוף שיעלימו

שעבדה בכך (מ"כ שם מו), ואפילו אין זו עבודמה (מנהדרין מד:): מלמוד לומר אחרי המיד בסכרמולא כל המשפחה בסכרמ אלא בימורין: - לזנות אחרי המידך. לכבות שאר עבודת אלילים שכולם מחפיץ עליו (שבועות לע.): - והכרחי אוחו. למה נאמר, לפי שנאמר ובמשפחחו, יכול יהיו כל המשפחה בהכרח, (5) ובמשפחחו. אמר ר' שמעון וכי משפחה מה חמאה, אלא ללמדך שאין לך משפחה שיש בה מוכם שאין כולם מוכסין,

(ע) והחקרשהם. זופרימומענולמלניליס:

מוע_וומע עַנּאָב וֹעַנּאָפֿע: אַמָּב בוֹמָלב אַנר אַמָּב בוֹמָבוּ שואָ אַ אַלאַ בואָל אָר אָשָׁ אַ מאָל וֹנוֹנוֹשַׁנוֹיוֹא: ※丘心母の人名 יהקטורל וילבר דיווף יח אַתַּת וּבָר

וימְתָּי שְׁנֵיהֶם דְּמִיהֶם בָּם: אַבְוּנ מַּבְוֹנִי אַבְּוּנ יִּבְּיָב מִוָּעַבַ ואָגה אַהָּבוֹ בְאַבּבּן אָנוּ בַאָּהָוֹ

نظظمريا תַּרְוֵיהוֹן קַמָּלַא מְבְוֹטְא בַאִּבוּנִי. וּבְּ, אִנִלַהָּבָא וּעְבַר דְיִשְׁכּוֹב יָת אָתַת אָבוּהָי

דַמְיהַם בָּם: לוְנִי וּנְּמְׁינִי מְּנְינִיםׁ שַּׁבֵּׁלְ מְּמִּוּ אָטַפַּמְּלָאִ יִטַפַּמְלְוּוּ שַּׁבַוֹּיִבְוּוּ וְאָנשׁ אֲשֶׁר וִשְׁכַּבְ אָת־כַּלְתֹוֹ

שׁבַלְא הַבַּרוּ קַטְּלָא חַוּיִבִּין: וּלְבַר דְּיִשְׁכּוֹב יָת כַּלְתֵיה

מניהם מות וימתו דמיהם בם: מהכבי אַהָּע שוִהבר הַהִּי

בַּמְלֵא עַוּיִבְיוֹ: שַּׁבְּיִבְיִּנְן אִטְׁלַמְּלְאִ יִטְּלַמִּלְוּן מֹמֹכֹּבוּ אִשֹא שוָהֹוּבֹא הֹבֹּעוּ י נאָנשׁ אַשָּׁר יִשְׁכַּר אָרַ זְּכָר דִּיִשְׁכּוֹר יָתְ דְּכִּירָא

* אַמָּה זְמָּה הָוֹא בְּאֵשׁ יִשְׂרְפָּוּ ן אָישׁ אַשֶּׁר יַקַּח אָת־אִשֶּׁה וְאָת־

עיצת הַשָּאין בִּינִיכוֹן: וולצון ימוש ויקהון ולא הבי אַמַּע מִגמַע טַמאָגן עִנאַ פֿוּנגַאַ ווֹבֿר דִיפַב יָר אָטָהָא וִיָּה

الغيم تخهد نظا هُحُدُنْهِ حَدُلامًا لِيُحَدِ את ואָהָהן וְלאַ הָהָנֶה וְּמֶּה

نَالُالِهِ:

וֹאָט_עַבּׁעִמְע פּבֹמּגנֹא אִטְפַׁמָּלָא וִטְפַׁמִּגרָ

surely be put to death. adulterer and the adulteress shall with his neighbour's wife, both the even he that committeth adultery adultery with another man's wife, And the man that committeth

their blood shall be upon them. them shall surely be put to death; his father's nakedness—both of father's wife—he hath uncovered And the man that lieth with his

shall be upon them. wrought corruption; their blood surely be put to death; they have daughter-in-law, both of them shall And if a man lie with his

blood shall be upon them. shall surely be put to death; their have committed abomination: they with womankind, both of them And if a man lie with mankind, as

among you. they; that there be no wickedness shall be burnt with fire, both he and her mother, it is wickedness: they And if a man take with his wife also

shall slay the beast. shall surely be put to death; and ye And if a man lie with a beast, he

דמיו בו, דמיסם בס, ולמדנו מאוב וידעוני שנאמר בסס באבן ירגמו אומס דמיסס בס (שם סו.), ופשומו של מקרא, כמו דָמוֹ (9) אביו ואמו קלל. לרצום לאחר מימה (שם פרק ע, ג. סנהדרין פה:): דמיו בו. זו מקילה, וכן כל מקום שנאמר

ונת בְּעִירָא הַקְּטְּלָהָלוּ:

לעובדי גילולים: מוח יומח הנואף והנואפח. כל מימס סאמורס במורס ממס, אינס אלא מנק: קידושין, ועל איוו אשם איש חייבחי לך: אשר ינאך אח אשת רעהו. פרע לאשת עובדי גילוליס, למדנו שאין קידושין (10) ואיש. פרע לקען: אשר ינאף אח אשה איש. רע לאשה קען (קידושין יע. סנסדרין נב:), למדנו שלין לקען בְּכִּמְשׁוֹ (יסושע ב, יע), מֿין נענש על מיממו, מֿלמֿ סומֿ, שסוחֿ גרס לעלמו שֶׁיֶּסְבֵּג:

(שו) חבל עשו. גולי. לישול אחריול מבלבלין ורע האב בורע הבן:

(13) משכבי אשה. מכנים כמכמול נשפופרם (עי' פנסדרין נה.):

dagl, da daa agl, rlarf ree grd of daa: הכמובין כאן שמיהן לאימור, שנשא את מתמו ואמה (מנהדריץ עו:). ויש מרבומינו שאומרים (שם) אין כאן אלא ממומו, ומהו (+1) ישרפו אחו ואחהן. מי ממס יכול לומר משמו הרמשונה ישרפו, שהרי נשמה בהימר ולה נמסרה עליו, מלה משה וממה

מורה הַשְׁמֵת, שְׁלְףְ וְכַּנֶּה, המעה את הצירו מדרך היים לדרכי מיתה, על אחת כמה וכמה: שָׁם בֶּל סַמְּּקְמּוֹם (דבריס יב, ב), סרי דבריס קל ומומר ומס אילנום שאינן רואין ואינן שומעין על שבאם מקלס על ידס אמרס . מסקל. קל וחומר לאדס שיודע להבחין בין עוב לרע וגורס רעה לחבירו לעבור עבירה. כיולא בדבר אחה אומר אַבֵּד מְאַבְּדוּן (פו) ואח חבחמה חהרוגו. אם אדם מעא בהמה מה מעאה, אלא מפני שבאה לאדם מקלה על ידה, לפיכך אמר הכמוב

יוטָתוּ דְּמִיהָם בָּם: אָת־הָאִשֶּׁה וְאָת־הַבְּהַמְּה מִוּת בהמה לרבעה אֹהָה וְהָרַגְתָּ لْهُهُل كَيْهُد فَكُلْت جُدِوْدٍ. בַּיִּגֶבָּיוּ : אִנִילִּמֹלָא וִנִילַמֹּלָוּן בּׁמֹירָא לְמִמְּלָת בַּּה וִנִּקְתִּילָ

their blood shall be upon them. they shall surely be put to death; shalt kill the woman, and the beast: beast, and lie down thereto, thou And if a woman approach unto any

.₩X: מַמְּטַ מֶּבְׁנִינַ אֲבְעָנִי יִּכְּבַי הַּוָּנִי מוסב ביוא וֹלְבַבְרָנוּ לְמִּנוֹ, בֹּוֹנ מַבוֹטְב וֹבִיאַ עוֹבְאָב אָנר עָּרָוֹנִיזֹי י אַבָּיו אַן בַּעַאָפָן וָרָאָב אָעַ וְאָרשׁ אֲשֶׁר יַקָּח אָת־אָחתוּ בַּתַ

חוביה יקביל: בני עמהון ערית אַחָהיה גַּלִי אַבוּבוּ או בַּת אָמֶוּה וִיָּהְיִּי יָת אַלבר דִיפַב יָת אָחָמֵיה בַּת

نظار مَقْل: מבור דמיה ווקרתי שניהם מְלְרֶה הֲעֲרָה וְהָוֹא גִּלְתָה צֵת־ ⁸¹ דְּנְה וְגִּלְּה אָת־עֶּרְנְתָהוֹ אָת־ ígra gartuget gargat

נושמיצון פורוהון מגו עמהון: וְהִיא הְנַלֵּי יַת סוֹאָבָת דַּטָהַא וונקי יות ערייםה יות קלנה נקי וולבר דושכוב וה אָהָא טוּמִאָר

ענְרָם יַשְּׁאַנּ: לַאַ חַּנְבֶּוֹר כַּי אָת־שָׁאֵרָוֹ הָצֶּרֶרוֹ لَمُكَانِ يُعَلِّنِهُا يُلْفُهُ بِينِيْهُ فِي الْمُعَالِينِ فِكْ لِكُ

חוקהון יקקלון: كِم ثَارَكِ، كُلَّاء بُل كُلِّه ثَلْ الْأِلْدِ لَاكِّة اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ المُلْدَن كَانُهُ عَالَىٰ خُمُلًا لَهُمُ عَالَمُ كَانَاتُ كَاللَّهُ عَالَمُ خُمِّلًا لَا يُعْلَمُ ال

אַנונים וֹמִטוּי: עָרַוָת דֹּדְוֹ גִּלְה חָטְאָם יִשָּׂאִיּ וֹאָישׁ אַשָּׁר יִשְׁכַבׁ אָת־דִּדְתֹוּ

ַּנְבְּר הָוֹא עֶּרְוָת אָהָיִי גִּּלָה

ואָישׁ מַשָּׁאָר יַקָּה אָת אָת מַאָּ מַשְׁ

äLıĽı□ ¡בוֹנוֹ:

يَخ، חنجِہ بِعِ جِهِ بِحَدِ מְבְיִנְאַ בַּאַנְבוּנְנִינִ

יַלוּותוּן:

וּלִג בַּלְא וֹלַב וֹנִיוֹ: מֹבוֹבֹלא ביגא מֹבוֹנֹלא בּאַבוּנִינִ וּנֹבֹר דְּיִסַב יָת אָתַת אָדוּהִי

> .yriupini sister's nakedness; he shall bear his their people: he hath uncovered his cut off in the sight of the children of shameful thing; and they shall be and she see his nakedness: it is a daughter, and see her nakedness, father's daughter, or his mother's And if a man shall take his sister, his

off from among their people. blood—both of them shall be cut hath uncovered the fountain of her made naked her fountain, and she uncover her nakedness—he hath having her sickness, and shall And if a man shall lie with a woman

bear their iniquity. made naked his near kin; they shall of thy father's sister; for he hath nakedness of thy mother's sister, nor And thou shalt not uncover the

their sin; they shall die childless. uncle's nakedness—they shall bear uncle's wife—he hath uncovered his And if a man shall lie with his

they shall be childless. uncovered his brother's nakedness; wife, it is impurity: he hath And if a man shall take his brother's

המקום לבנות עולמו ממנו, שואמר עולם קָמֶד יְבְּנֶה (מהלים פּע, ג): (פו) חסד הוא. לשון ארמי הֶרְפָּסְ (צראַשימ לד, יד), מִפּוּדָא. ומדרשו (מנסדרין נמ:) אס מאמר קין נשא אמומו, מפד עשה

יה, ט), וכן אחום מגורת את. והעראה זו נחלקו בה רבותינו, (יבמות נה:) יש אומרים זו נשיקת שמש, ויש אומרים זו הכנתת (18) - חערה. גַּלְּסְ, וכן כל לשון ערוס גלוי סוח, וסוי"ו יורדם בחיבס לשם דבר, כמו ועוס, מגזרם וָלהֿ קַם וָלהֿ זַע (חֿסַתר

מן סאס (שם נד:), אבל ערות אשת אחי אביו לא סווסר אלא על אשת אחי אביו מן סאב: (91) וערוח אחוח אמך. ענס הכמוב בלוהרמן, לומר, שהוהר עליהן בין על לחום לביו ולמו מן הלב, בין על לחיומיהן ממנט:

עריריס יסיו, שאס אין לו בשעת עבירס יסיס כל ימיו כמו שסוא עכשיו (יבמות נס.): מקכחות חלו, ערירים ימותו, ערירים יסיו, ערירים ימותו חם יסיו לו בשעת עבירם, לח יסיו לו כשימות, לפי שקוברן בחייו, במרגומו בְּלָם וְלֶד, ודומה לו וְמָּנֹכִי הֹוֹלֶךְ עֲרִיכִי (ברחֹשים מו, ב), יש לו בנים קוברן, חין לו נים מה בלה בנים, לכך שִנֶּה בשני (02) אשר ישכב אח דדחו. סמקרא סוס בא ללמד על כרם סאמור למעלה, שסוא בעונש סליכם ערירים.

מבוא אַטַבָּם מָּמִּע לַמָּבָע בַּיּי שׁלֵּנֵא אַנְבֶּם נִאָּבָּן אָהָר אָּנָּי ي خر ַ מִּמְּפַּׁמְּ נֹמְּמִינִם אָנִים וֹלְאָ בּלְ בִּינִי וֹעַמְּבָּׁבִיוֹ וֹלִינִוֹ וֹלֵאִ וּמְמֹוֹשׁם אָטַבּלַבְעַפֿעָן וֹאָטַ

אָלְנִ מְּהַבְּעַ מִפּׁדְנְכֵּטְ כֵּּנְ אָנִי_כַּלְיִ בַּאָּנֹאַ מִּנְבְיִ מִּן צַּבְּמִנְיִם אָנִי וֹלְאִ שֹלְכִי ְ בֹּטִׁפִֿע עַיְּיִג אָּהָגַרַ

بنختذ هُنگ مار ياهم المار ياهم المار الما بلخم אָנִי יְרוֹנֶת אֶלְתַיִּכֶּם אַמֶּרַ לְנֵהַת אָטָב אָנוֹא וֹלַע טַלָּד ** אַרְטְּחָם נַאֲנִיּ אֶהְנָּנָּה לְכֶם לאִמֹּר לִכָּם אֹטֹם ָטֹּיִרְהָּוּ אָטַ

אָמֶּבְ יַיִבְיבַלְטִּגְ לַכֵּם לָמַּמֵּא: بجُحْرٌ بِهَيْهِ مَرِيْنَ لِيَهِٰ بَهُرُبُهِ אָטַ־נַפְּשְׁמִיכָם בַּבְּבַעָּר יִבְעוּר تَفَتُم حَفَيْد لَاج لَهُ فَيَةً «פעיר הַשְּׁהֹרֶה לַשְּׁמֵאָה וּבֵּין הַעָּוֹף בין־הַבְּהַמָּה لنختذيه

خلانبلا څې: יהנות נאבול אָהְבֶם מִן־הַעַּמָּים نئڈنٹھ کر ظیم، ۵ ڈر ظئیم 🕏 ٹر

וֹבׁנֹמִנְ אָטַׁם בַּמִנִינִם בָּם: (פּ) בסולים אוב או ידעני עות ייטור באבן וָאֵישׁ אָוֹ־אָשָּׁר בֶּי־וָהָוֶר בָהָם

> ממיל נָתְכוֹן לִתַּמָּן לִמְתַּב בַּה: ערובון יהכון אַרְעָא דַאָּנָא וֹטֹמֹבוּוֹ זֹנו כֹּלְ צַׁוֹמָוּ וֹזִנוּ

> זט פֿל אַכֿין עַברי וָרַחַיק וֹלְא טַבַּכוּן בּוֹמוָסָ, מַּמִמוֹא

באַפֿבומות וֹטַכוּן מוֹ מַמְמִוֹא: עלב יובה אָנֹא גֹן אָלְעַכּוּן לְמֶּוֹנִע זְמַעַ אָּנַת הַּבְּיָרָא נְתְ אֲבַלְּתְוֹן נַאָּנָא אָטִׁנָנָת לְכַוֹן וֹאַמֹנוּנוּ לַכוּן אַשוּן שוּנִבעוּן

באפרישית לכון לסאַבָא: נפשה בלהירא יבעופא לְבַבְיָא וֹלָא שַׁהַּפַּאוּן וֹעַ לְמְׁסְאַבֹּא וְבֵּוֹן מִוְפָּא מִסְאַבֹּא וֹטֹפֹּבְׁמֵוּן בוֹן בֹּגֹוֹא בַבֹּוֹא

المُلْكُ عُلْكُ اللهِ מן עַמְטַנֵּא לְמִהָנֵי פָּלְהָיוּ לביש אָנְא גְיָ וֹאַפְּבִישִׁים זְטְׁכִוּן וטבען פֿבמו פֿגימון אָני

וְהָרוֹן קַמְּלָא חַוְּיִבְיוֹ: בין או וכורו אָהַקטַעַאַ וּעַּבר אַן אַטַא אָבר יָבוּי בָּבוּוֹן

> you not out. I bring you to dwell therein, vomit and do them, that the land, whither statutes, and all Mine ordinances, Ye shall therefore keep all $M\boldsymbol{y}$

abhorred them. all these things, and therefore I casting out before you; for they did customs of the nation, which I am And ye shall not walk in the

you apart from the peoples. the LORD your God, who have set flowing with milk and honey.' I am unto you to possess it, a land inherit their land, and I will give it But I have said unto you: 'Ye shall

apart for you to hold unclean. ground teemeth, which I have set or by any thing wherewith the souls detestable by beast, or by fowl, clean; and ye shall not make your between the unclean fowl and the the clean beast and the unclean, and Ye shall therefore separate between

should be Mine. apart from the peoples, that ye the Lord am holy, and have set you And ye shall be holy unto Me; for I

their blood shall be upon them. they shall stone them with stones; spirit, shall surely be put to death; divineth by a ghost or a familiar A man also or a woman that

Lτ

97

٤٦

77

בם שם מקורם הערם: (IS) בדה הוא. סשכינה הואת מעדה היא ומאוקה. ורבומינו דרשו (שם נד:) לאקור העראה גה בנהה שהעראה מפורשת

(33) ואקץ. לשון מימום, כמו קַלְמִי בְּמַיֵּי (ברמשים כו, מו), כמדם שסומ קן במוונו:

מסורס לך לממסס בין שנשמט רובו של סימן, לנשמט חליו, וכמס בין רובו לחליו מלה שערס: אשר הבדלחי לכם לשמא. (פב) והבדלתם בין הבהמה המהורה לממאה. אין לריך לומר בין פרס לממור, שסרי מובדלין ונכרין סס, אלא בין

מליו עול מלכות שמים: ו הפי שבשמים גור עלי, מלמוד לומר והבדיל המכם מן העמים להיומ לי, שמהה הבדלמכם מהם לשמי, פורש מן העבירה ומקבל רבי אלעור גן עוריה אומר מנין שלא יאמר אדס, נפשי קנס בבשר חויר, אי אפשי ללבוש כלאים, אבל יאמר אפשי, ומה אעשה (62) ואבדל אחכם מן העמים להיות לי. אם אתם מונדלים מהם הרי אתם שלי, ואם לאו, אתם של נגוכדולל ותניריו, sydic:

and Kedoshim are combined, read the Haftara for Aharei Mot on page 151. The Haftara is Amos 9:7 - 9:15 on page 152. Sepharadim read Ezekiel 20:2 - 20:20. When Aparei Mot

אַבְעְּׁם בְּנְבָּׁמָּת בְאַבִּוֹמַּנֹּא בֹּהַנֵּוּנִי: מָנִט בָא נִסְטַּאַב בֹּהַנָּנִנִי: י אָּבְעַבְעַלְּנִים בְּלֵנְ אַעַבְוֹ נְאֵמָבְעֵ בִּנִּ אַעַבְוּ נִעִּיִם בְּעַוּוּ הַּבְ אַמור וַיַּאַטֶּר יְהֹנְהֹ אֶל־מֹשֶׁה אֱמָּר וַאַמַר יִיְ לְמִשֶּׁה אֵימַר לְכְהַנַיָּא

ڹڔؗڰ۪ڷؚڔڔ؞ וֹלְבֹבִנִינִי וּלְאָּבווּנִיגִי לְאֵׁמֵּוִ נִלְאֶּבְּוּו נְלְבְׁנִוּ נִלְבְעֵּוּ לְאֵמֵּוּ נִלְאֶבְוּנִי נְלְבְּנִוּ נִלְבְּנִוּ נִלְאָבְוּנִי נִלְבְּנִוּ נִלְבְּנִינִּ בְּלְנִוּ נִלְאֶבְוּנִי נִלְבְּנִינִּ בְּלְנִוּ נִלְאֶבְוּנִי נִלְבְּנִינִּ בְּלְנִיּ

(២ជូង: אַלְיר אַשֶּׁר לְאִ־הְיָהָה לְאָישׁ לֶה לֵיה דְּלָא הַנָּה לִנְּבָּר לַה וְלַאֲחֹתִוֹ הַבְּּתוּלֶהֹ הַקְּרוֹבֶה וְלַאֲחָתִיה בְּתוּלְתָא דְּקְרִיבָא

לְאָ וֹמַּמֵּא בַּעַלְ בַּעַמְּנֵי לְנֵינִלְנִי לֵא וֹסְתָּבְ בַּנַבָּא בַּעַמֵּיה
 לָאָ וֹמַמָּא בַּעַלְ בַּעַמְּנִי לְנֵינִלְנִי לְצִי לְאָ וֹסְתָּבְ בַּנַבָּא בַּעַמֵּיה

לِهِ زَرْجٌ لِنَا يَجِدُمُدُ لِمَ لَمُ لَمُنْ يَخَدُمُلُ لِنَا لَمُ يُلَافُكِنِا لَا قَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَالِمُ الْعَلَيْمِ الْعَلِيمُ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلِيمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ الْعَلَيْمِ الْعِلْمِ الْعِلْمِ الْعِلْمِ الْعَلِيمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلَيْمِ الْعَلِيمِ الْعَلِيمِ الْعَلَيْمِ الْعِلْمِ الْعِلْمِ الْعِلْمِ الْعَلَيْمِ الْعِلْمِ الْعِلْمُ الْعِلْمِ عِلْمِ الْعِلْمِ الْعِل ל קרחה בראשם ופּצָת וְקָנֶם וּפָּהָא דְּדְקְנְהוֹן לָא יְנַלְּהוָן לְאַ_(כִּ, וּלְרִיחִר)[לַ, וֹלֵרְחָוֹן לְאִ וֹמֶרְטֵּוֹ מֶרַטֵּ בַּרִישְּׁרֵוֹ

> dead among his people; shall none defile himself for the Aaron, and say unto them: There Speak unto the priests the sons of And the LORD said unto Moses:

daughter, and for his brother; father, and for his son, and for his him, for his mother, and for his except for his kin, that is near unto

himself. husband, for her may he defile unto him, that hath had no and for his sister a virgin, that is near

profane himself. chief man among his people, to He shall not defile himself, being a

make any cuttings in their flesh. off the corners of their beard, nor their head, neither shall they shave They shall not make baldness upon

- ושגגמס מטאמ, וכן בכל חייבי מימות שנאמר בסס כרת: (TS) כי יהיה בהם אוב וגוי. כאן נאמר בסס מימס, ולמעלס כרמ, עדיס וסמראס במקילס, מזיד בלא סמראס בסכרמ,
- ישמא בעמיו. בעוד שהמת בתוך עמיו, ילה מת מלוה (מ"כ שם ג): מלליס, מלמוד לומר סכסניס: בני אהרן. אף בעלי מומין במשמע: בני אהרן. ולא בנות אסרן (קידושין לס:): אא (ו) אמור אל חבחנים. אמור, ואמרת, להוהיר גדולים על הקענים (יגמות קיד. מ"כ פרשמא א, א): 🛚 בני אחרן. יכול
- (2) בי אם לשארו. מין שמרו מלל משמו (שס ד):
- **10)**: (3) הקרובה. (רנות את הארוקה (שם יב. ינתות ק.): אשר לא היהה לאיש. (תשכנ: לה ישמא. מלוס (מ"כ
- לסמלו, לסממלל סוא מכסונמו: של מקרא לא יטמא בעל בשארו, בעוד שהיא בתוך עמיו שיש לה קוברין, שאינה מת מלוה, ובאיוה שאר אמרמי, באותו שהיא (+) לא ישמא בעל בעמיו להחלו. לא יממא לאשמו פפולס שסיא מתולל גס צעודס עמו (שס מו. יצמות כב:), וכן פשומו
- ולני יודע שקיל שלעל: . אחם, חלמוד לומר לא ישרטו שרטח, לחייב על כל שריטה ושריטה, שחיבה זו יחירה היא לדרוש, שהיה לו לכחוב לא ישרטו ישרשר שרשת. לפי שנאמר בישראל (מכומ כא.) וְשֶׁבֶמ לְנֶפֶּשׁ לֹהׁ מִפְּנִי (שם כת.), יכול שרט חמש שריעות לה יהא חייב אלה ירְסִיעָנִי יסחׁ מייב, לכך נאמר לא יגלמו, שאינו מייב אלא על דבר סקרוי גלומ ויש בו סשמסה ווסו מער: והבשרם לא ג. קידושין לו. מכוח כ.): ופאה זקנם לא יגלחו. לפי שנאמר בישראל ולא משחיח (ויקרא ימ, כו), יכול לקטו בְּעַלְקַט קרמס, מס כאן כל סראש אף לסלן כל סראש במשמע, כל מקום שיקרם בראש, ומס לסלן על מם, אף כאן על מם (מ"כ פרק א, ילא יסא מייב על כל הראש, מלמוד לומר בראשם, וילמדו ישראל מהכהנים בגורה שוה, נאמר כאן קרחה ונאמר להלן בישראל (a) לא יקרחה קרחה. על ממ, וסלם אף ישראל הווסרו על כך, אלא לפי שנאמר בישראל בין עיניכס, (דבריס יד, א) יכול

IXX

מַלוולם וֹנוו לבמ: אַמָּג יִרוָֹר לָחָם אֶלֹהַיהָם הַם ן וֹעֹלְבֶוּ מִשׁם אֶבְעַנוּעשׁם כֹּוָ אֶעַרַ לַבְאָּנִם וֹבִינִ לַאָּלְבַיִּנִיםְם וֹלַאָּ

בְּרַקְלְהָשׁ הָוּאַ בַאָּבְיָהוּי เหล้น เกานุก และน้ำก รู้ส เรียก אַשְּׁר זְּנָה וַהַלְּלָה לָא יִּקְּחוּ

לבות אָלוּ וֹבוֹנִי מִלּבֹבּהֹכֶּם: הוא מַקּרִיב קרשׁ יָהָיָה־לָּךְ בָּי

نېتاء: (۵) אָט אָבְׁיִנְ בַּׁיִּא מִטַבְּבְע בֹּאָה לַמִּסָהָ, מַפֿרוּשָּׁה אָבוּהָא הִיא ובַת צֵּישׁ פֹהַן בָּי תַחֵל לִוְנָוֹת

וּבְגָבוו לְאָ וִפְּרְם: עַבְּנְרָיִם אָנַרַראָמִוֹ לָאָ יִפְּרָע וּמִבְא אָנוַיִּדְוּ לִלְּדָּהָ אָנוַ יי ייצָק עַל־ראַשָּׁוּו שָּׁמֶן הַמִּשְּׁחָה וְתַכֹּתֵן תַּגְּרוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר־

לְאָבֶוּו וּלְאִמוֹּוְ לָאִ יִשְּמֵּאִ: " וֹמֹלְ פֹּלְ_וֹפֹּאָטִי מִשׁ לָאִ וֹבֹאִ וֹמֹלְ פֹּלְ וֹפֹּאָטִי מִיטֹא לָא יִימוּלְ

עליו ארור שוו ילד, ארור שוו גדל (שס נב.):

كنديضرا: אָלַבַבוּן אַפּוּן מִלַּבַבוּן וּיהוֹן אָבו וֹט טוּוֹבֹּוֹא בּוֹ טוּוֹבּוֹ ולא וטבון מָּמֹא בַאָּלַטַעוָן كدبها نبا گله څختبا

הוא קרם אֶלְהַיה: מבהלבע לא ופבון אָבו פגוה אַטועא ន់បំបំន លីពីពីន លើប៉ីដុំន ដុំន

مُكَانِي هُدِيا: in di st din sts ii אָלִבוֹּ עוּא מִלִבוּר לַצּיִה וְיִלְבַבְּשְׁבָּוֹיִ אָבוּו זְעַ בִּינְבַּל

משטלא בנולא ששולר: יבת גָּבַר בְּהִין צָבֵי הִתַּחַל

ולְבוּמִוְנִי לֵא וֹבֿוּמ: ינו בישיה לא ירבי פירוע לוּוֹבְבָּוֹנִע לְמִלְבַּהְ וֹע לְדוּהָוֹּא كأنكأغ בוְיִהַרַ עַלְ בַישִׁיה מִשְׁתַא בוטבלא מאָשוני,

לַאָּבוּנִינִ וּלְאָמֶנִים לָא וֹסְׁעַאַב:

they do offer; therefore they shall be made by fire, the bread of their God, God; for the offerings of the LORD and not profane the name of their They shall be holy unto their God,

God. her husband; for he is holy unto his they take a woman put away from a harlot, or profaned; neither shall They shall not take a woman that is

LORD, who sanctify you, am holy. he shall be holy unto thee; for I the for he offereth the bread of thy God; Thou shalt sanctify him therefore;

shall be burnt with fire. harlot, she profaneth her father: she she profane herself by playing the And the daughter of any priest, if

loose, nor rend his clothes; shall not let the hair of his head go consecrated to put on the garments, anointing oil is poured, and that is his brethren, upon whose head the And the priest that is highest among

father, or for his mother; body, nor defile himself for his neither shall he go in to any dead

п

- (a) קדושים יהיו. על כרמס יקדימוס בימ דין בכך (מ"כ פרק מ, ו):
- ספסולים שבכסונס, כגון בת אלמנס מכסן גדול, או בת גרושה וחלולה מכסן הדיוע, וכן שנתחללה מן הכסונה על ידי ביאת (ד) זונה. שנבעלם בעילם ישראל סאמרר לה, כגון חייבי כרימות או נתין או ממזר (יבמות שא:): הללה. שנולדה מן
- (8) וקדשתו. על כרמו, שאם לא רלה לגרש, הלקטו וימרסו עד שיגרש (יבמות פת:): קדוש יהיה לך. נסוג בו קדושה מחד מן הפסולים לכהונה (קידושין עז.):
- בדבר (פנסדרין נה.), וסכל מודיס צלא דבר סכמוב בפנויס: אח אביה היא מחללה. מללס ובוסם אם כנודו, צאומריס (9) בי חחל לינוח. כשממלל על ידי ונים, שסימה בה זיקה בעל, וונסה או מן האירוסין או מן הנשואין, ורבומינו נמלקו לפתוח ראשון בכל דבר, ולברך ראשון בסעודה (גימין נמ: ח"כ):
- (10) לא יפרע. לא יגדל פרע על אבל (מ"כ פרשמא ב, ג), ואיזסו גידול פרע יומר משלשיס יוס (פנסדרין כב:):
- ולאמו לא ישמא. לה בה הלה להתיר לו מת מלוה (שם מז: מ"כ שם ד): (11) ועל כל נפשח מח. באהל המת: נפשח מח. להביא רביעים דם מן המת שמעמא באהל (נויר לה.): לאביו

: עוֶּע: <u>שְׁמֵלֵן מְאָׁעַלֵּי אֵּלְיָנִי מְלְיִי אֵנִי אֵנִי בְּלִילְ מְאָּע דְבוּהָא</u> ر يُلَاذُكُمُ هُلَا مُطَلِّمُ هُكُمُ لِيَادًا خُدِيِّتُكَ رَبَادًا بِنَادًا بِنَ مُطَالِمُهُمْ يُهُجُنَانِكُ וּמִוֹ עַמִּלְבַּׁתְּ בַּאָ בֹגָּא וֹלַאָּ וּמוֹ מַלֵּבַּׁתָא לָא יפּוּט וֹלָא

ישראל ן הוא אַשָּׁה בִבְּתוּלֶיהָ יָמָה:

בְּתִּלֶּה מִעַּמֶּיוֹ יַמָּה אִשְּה: אָת־אֶּלֶה לְא יַקְּח בֶּי אָם־ עַּטְּעָיֵא יָת אָלֵין לָא יַפַּב

بِمَنِم מِحِبَّةِ: (٥) י וֹלְאֵבוֹעַכֹּלְ זַבְׁתֹּוְ בַּהֹמֹנִו כָּנְ אָדָנִ וֹלָאִ זִּעִוּכְ זַבְּמִנִּע בַּמַמֵּנִע אָבוּנִ

בּבּר אֶּלְאַנִירוֹן כֹאמָר אָנְה מִבְּילְ מִם אַנִּדִוּן לְמִימִר וּּבִּר שיי <u>ויְדַבְּר יְהוְה אָל־מֹשָׁ</u>ה לֵאמִר:

ڲٛۮؚڷؚڔڹ קום לָאִ יפֿוְד לְעַפֿוֹיִר לְעַפֿוֹיִר לְעָם מוּמָא לָאִ יפֿוֹר לְפֿוֹרָא التنظيم المنابع المنا

אָן שֶּׁרִינִי: יקְרֶב אֶישׁ עִּוּר אַנִ פַפְּחַ אָנ חָרֶם

لَاثُمْ هُا شِمْدُكِ لَلَّهُ: אַן אָנְהַ אַהְּהַר זְּהְנֵיה בֹּוְ הַהַבֵּר אַן נְּבָר דִּיהַי בֵיה הְּבָר דְּנְלְא

אַן יַּבְׁקָאָן וֹבְפֶפָׁט אַן טְרָוָעַ אִוַיִּבוֹ אִיַבְל אִי שַׁבֹּלָּכְ בֹּהֹנִיִּ

בְּאֶלְבִינִי עֲלַבְיִי אָּלָא וֹֹ:

וְבוּא אַשְּׁטֹא בַּבְּטוּלַבָּא וָסַב:

אָלְבַּוּלְ בָּתוּלְתָא מִתְּמָּוּה וַסַּב אַלְטָנָה וּגְרוּיִשְׁה וַחֲלָלֶה זֹּנְה אַרְטָלֵא וּמָתָרְכָא וַחֲלִילָא

אָלָא וֹן מִעַרְשָׁיה:

ימַלֵּיל וְיָ עִם מִשָּׁה לְמֵימַר:

לונבלא בדם אֶלְבוּנה:

שבים או פריע: וֹבְרַ נְּבָּר מְּנִיר אָנְ עַזְּנִיר אָנְ בָּי בְלְ־אֵישׁ אֲשֶׁרְ־בָּוֹ מִוּם לָא אֲרֵי כְלְ נְּבָר דְּבֵיה מוּטָא לָא

אַן שַּׁבֶּר יָדָא:

¢ריס פַּקּדין: בּהֹנונוֹ או נוֹבוֹ או נוֹזוֹ או או גָבָין או דוקָא או חַלִּיוַ

> him: I am the LORD. noqu si bod sid do lio gnimions odt of his God; for the consecration of sanctuary, nor profane the sanctuary neither shall he go out of the

virginity. And he shall take a wife in her

own people shall he take to wife. shall he not take; but a virgin of his profaned woman, or a harlot, these A widow, or one divorced, or a

LORD who sanctify him. among his people; for I am the And he shall not profane his seed

:gaiyss And the LORD spoke unto Moses,

۷ī

٤ī

71

approach to offer the bread of his hath a blemish, let him not throughout their generations that Whosoever he be of thy seed Speak unto Aaron, saying:

too long, hath any thing maimed, or anything blind man, or a lame, or he that 81 a blemish, he shall not approach: a For whatsoever man he be that hath

broken-handed, or a man that is broken-footed, or

stones crushed; scabbed, or scurvy, or hath his hath his eye overspread, or is or crook-dacked, or a dwarf, or that

שאינו מחלל בכך את סעבודה, שהחיר לו הכחוב, הא כהן הדיוע שעבד אונן חלל: גדול מקריב אונן, וכן משמעו, אף אם ממו אביו ואמו אינו לריך ללאת מן סמקדש אלא עובד עבודם: - ולא ידולל אח מקדש. (12) ומן המקדש לא יצא. אינו סולך אחר סממס (ח"כ שם ס. סנסדרין יח). ועוד מכאן למדו רצוחינו (שם פד.) שכק

(11) וחללה. שנולדס מפקולי כסונס:

(15) ולא יחלל זרעו. סא אס נשא אמת מן הפפולות, זרעו הימנה חלל מדין קדושת כהונה:

(עו) לחם אלחיו. ממכל מלסיו, כל סעודה קרויה לחם, כמו עַצַד לְמֶם רַבּ (דנימל ה, מ):

ועינו למם קענה, לו צוקו למם לרוכה ממברמה (שם מ:): שקוע בין שמי סעיניס, שכומל שמי עיניו כאמת (בכורות מג:) 🏿: שרוע. שאמד מאיבריו גדול ממבירו, עינו אמת גדולה (18) כי כל איש אשר בו מום לא יקרב. אינו דין שיקרב, כמו קקריבה נָא לְפֶּמָמָן (מלאכי ה, ה): הרם. שחועמו

אָקְלָוּנ לָאִ וֹנַּהָ לְעַלֵּבִי: אָת־אִשֶּׁי יְהוֹוֶה מָוּם בּוֹ אֲת לֶחֶם צַהַרוֹ הַכּהֵוֹ לַאִ יִּנְשׁ לְהַלְּרִיב

ימוֹ עַפֿבֹאָה מִים יאָכֶל:

å₫Ŀ₩**□**: יְחַכְּלְ אֶּעַ־מְּלֵבְיִהְּיִ כֵּי אֲנָי יְהַוְּהַ מִּנְמָא בֵּיה וְלָא יִהֵילִ בּ הַפּוְבָּחַ לְא יַגַּשׁ בְּירְמָוּם בִּוֹ וְלְא יִלְמַרְבָּחָא לָא יִקְרַב ְאָרֵי אַן אָל הַפְּוֹכְת לַאִּ יָבְאִ וֹאָל ַ בָּרָם לְפָּרוּכְהָאַ לָא המוּל

i 点に X く: (回) \$<_&!!

mxx וַיְדַבֶּר יְהַנְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: יּמִלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

מקדשים לי אַנִי יְהוֹה: ءِ أَنْتُأْكِهِ مَكَّكُمَّا كُتُلَامُكُمِّ لَكُمْ لِنَظْكُمُوا أَنْ اللَّهُ لَا يُعْلَمُوا أَنْ اللَّهُ اللَّ

לָא וֹלַנִד לְלַנִבֹא: מומא ביה ית קורבן אֶלְהַיה בְּלֵבְרָא וֹנו בוּוֹבְנָהֹא בַּוֹל באַנוֹנוּ בּנוֹלא לא וֹלַנִר בְּלְ־אָּישׁ אֲשֶׁרַ־בַּוֹ מֹוּם מִזְּרַעַ כְּלְ וְּבָר דְּבֵיה מוּמָא מִזּרְעָּא

לירשוא ימן לירשוא ויכול: ÄŢĽĸĽ はらげばい

מֹלֵבְׁהָ אָבׁוּ אָלָא וֹן מִלּבּהְעוּן:

زيم خرخ خدر خدين نمם خر خدر نشلهر: ומקיל משה עם אַהַרן וְעָם

אָלָא גַּלָ: בַּנְנְבָׁהְ, בְּאִנּנִן מִלּבְּהָוֹ לֹנִמָּ וֹמְבַאָב וֹלָא וֹעַבוּו וֹע מִמֹא ひひにしるごと אֶּבְ-אַבְּוֹנְ וֹאֶבְ-בֹּנְּנִוּ מִבְּנִבְ מֹם אַבַּוֹנְוֹ וֹמֹם בֹּנִוְנִי.

> offer the bread of his God. blemish; he shall not come nigh to the LORD made by fire; he hath a to sgnirəfio offer the offerings of priest, that hath a blemish, shall no man of the seed of Aaron the

both of the most holy, and of the He may eat the bread of his God,

am the LORD who sanctify them. profane not My holy places; for I because he hath a blemish; that he nor come nigh unto the altar, Only he shall not go in unto the veil,

٤٦

his sons, and unto all the children of So Moses spoke unto Aaron, and to

:Saring: IIXX And the LORD spoke unto Moses,

name: I am the LORD. and that they profane not My holy Israel, which they hallow unto Me, the holy things of the children of that they separate themselves from Speak unto Aaron and to his sons,

(בְּכִּירִרוֹמַ מִמְּבֹּי): מְרִירוֹ אַשֶּׁךְ. לפּי הַמְרֵגוֹס מְרֵים פְּמֵדִין, שפחדיו מרוממים, שביליס שלו כמומין. פחדין כמו גִידֵי פַמַּדַו (דברים כח, כו), כשסמוך גרב אלל חרם קורא לילפח גרב, וכשהוא סמוך אלל ילפח קורא לחרם גרב, כך מפורש בבכורוח יום המיחה, והוא לח מבחוץ ויבש מבפנים. ובמקום אחר קורא לגרב שחין הלח מבחוץ ויבש מבפנים, שנאמר ובגבב ובֶּקֶבֶם שמין סס: גרב. זו סמרם, שמין סיבש מבפניס ומבמרן: ילפח. סיל מזוים סמלרים, ולמס נקרלם ילפם, שמלפפם וסולכם עד מלוון, שהוא דומה למולעת אותו החומ, וכן כינוהו מכמי ישראל במומי הצכור חלוון נמש עַינֶּב (שֹס): − גרוב וילפוז. מיני שסוא עוגל המקיף את השחור שקוראים פרוניל"א, והחומ הזה פוסק את העוגל ונכנס בשחור. ותרגום מבלול חִילִיו, לשון לח.), כמו שַנּוֹמֶס בַדִּק (ישעיס מ, כב): או חבלל. דבר המבלבל אח העין, כגון חוע לבן הנמשך מן הלבן ופוסק בסירא, (20) או גבן. שוריליול"ש פלט"ו, שגביני טיניו שערן ארוך ושוכב (שס מג:): או דק. שיש לו בעיניו דוק שקורין עיל"א (שס

(25) כל איש אשר בו מום. לרצות שלר מומץ (מ"כ פרק ג, ל): - מום בו. בעוד מומו צו פקול, הל לם עצר מומו כשר: יִּבְלֵנוּ (פֿיוב מ, יו):

למס נאמרו קדשים קלים, אם לא נאמר סיימי אומר בקדשי סקדשים יאכל בעל מוס, שמלינו שסומרו לור, שאכל משס בשר (22) מקדשי הקדשים. אלו קדשי סקדשים: ומן הקדשים יאכל. אלו קדשים קלים, ואם נאמרו קדשי סקדשים, לחם אלהיו. כל מחכל קרוי לחם:

מפורש בובחים (קה:): המלואים, אבל בחום ועוק על קדעים קלים לא יאכל, עלא מלינו זר חולק בהן, לכך נאמרו קדעים קלים (מ"כ פרק ג, ח), כך

(שסי.): ולא יחלל את מקדשי. שמס ענד, ענודמו ממוללת לספקל: (ES) אך אל הפרכה. לסוום שבע סומום שעל ספרכם: ואל המזבה. סמיצון. ושניסס סוצרכו לסכםב, ומפורש במ"כ

(ב) וידבר משה. המנוה הואם: אל אהרן וור ואל כל בני ישראל. להוהיר בית דין על הכהנים (שם יב.).

מלפני אַנִי יְהַנְה: עַּלְיֵוּ וְנִכְּרְמְהַה הַנָּבָּשָׁ הַהָּוֹא בְּנֵירִישְׁרָאֵלִי לְיִהְנְהְ וְשְׁמְאָהָוֹיִ יִשְּׁרָאֵל בְּרָם וְנִ וִּסְאִיבְּהֵיהִ عُر_نَظُلُمُونِ عُمُّل نَظَيْرِهِ خُطِيلُهَيْء י אָּגְחָו אַמָּב וֹלַבַב מֹכֹּלְ זַבְהֹכְּם וּבַב בּוֹלַבַב מֹכֹּלְ זַבְהֹכִוּן אָמָר אַלהָם לְדרֹתִילָם כְּלַ

ממני שקבת־זֶרַע: ជុំជូន-វុំធ្ងុំ២ ស្ដុំ សុំ ស្នុំ ស្នុំ ក្រក់ខ្លួន מֹב אַמָּוֹב יִמְבְוֹב וְהַנְּנְתַּ בְּבְלֵיך בִיכִּוֹלְ מִּב בְּיִרְבֵּי יִדְיִקְּבָּר + בְּרוֹעַ אַוֹּ זְּבְ בַּקְּקְׁבְיִתְיִם לְאִיאַבְלְ סְנִיר אַוִּ דָאִבְּ בְּקוּדְשָׁיָּאַ לְאַ אָהְהַ אָנְהָ מִנִּנֹבַת אַנִיבֶן וֹנִינֵא וּבֹר וּבֹר מִנּוֹהֹא בֹאַנֹרְוֹנִינִאַ

יְמְמָאַרְלֵי לְכָלְ מְמָאָהָי: אַהָּב יִמְמָאַ־לְוּ אַּוּ בֹאַבְם אַהָּב בּוֹסְמַאַב בַוּטַ אַנְ בַאַּנָהָא אָנַאָּגַתְּ אַתְּוֹב וֹנְּתּ בַּבְרַ מְּבֵּוֹ

בָּ אָם_בַוֹאַ בַּמֹנִם: בְּלְבֶּר וְלָאִ יִאָּכַלְ מִּוֹ בַפַּבְיֹמָים

מן הַפַּבְשָׁים בָּי לַחָּמִי הָוּא:

מֿכְוָעֹי וֹנְמִשׁׁיבֵּי אַנְאָא עַעוּאַ אַימָר לְהוֹן לְדַרַיכוֹן כּל

בְּתְפַּוּק מִנְּיה שְּכְבָת זַרְעָּא: בְּבֶר טְמֵי נַפִּשְׁא אִי וְּבָר

ביסְמְאַב לֵיה לְכֹל סְאוֹבְתֵיה: או ילבר בולבד לכל, בשהא

לין שַׁנְאַ אֶּלְנֵין אַסְּחִי בִּשְּׁרֵיה הב במהא ולא הכוב מ**ו** אָלָהְ בְּנִלְנַדְ בָּיִבְּ וְיָבֵוֹ מִסָאָר

לַחַמֶּיה הוּא: כן ייכול מן קודשוא אַרי ל יבָא הַשְּׁמֶּשִׁ וְמְבֵּיְר וְאַבַּר יִאָבָלְ יִכְּמִיעַלְ שִׁמְשָׁא וְיִדְבֵּי יִבְּתִּר

> Me: I am the LORD. that soul shall be cut off from before having his uncleanness upon him, of Israel hallow unto the LORD, the holy things, which the children generations, that approacheth unto all your seed throughout your Say unto them: Whosoever he be of

seed goeth out; or from whomsoever the flow of any one that is unclean by the dead; he be clean. And whoso toucheth shall not eat of the holy things, until Aaron is a leper, or hath an issue, he What man soever of the seed of

whatsoever uncleanness he hath; he may take uncleanness, made unclean, or a man of whom swarming thing, whereby he may be or whosoever toucheth any

unless he bathe his flesh in water. shall not eat of the holy things, shall be unclean until the even, and the soul that toucheth any such

of the holy things, because it is his be clean; and afterward he may ear And when the sun is down, he shall

אשר הם מקדישים לי. לרצות קדשי כהניס עלמן: בימי טומאאן. דבר אחר וינורו מקדשי בני ישראל, אשר הם מקדישים לי ולא יחללו את שם קדשי, סרם המקרא ודרשהו: (2) ויבורו. אין נויכה אלא פרישה, וכן הוא אומר וַיַּנְנַב מַשַּׁבַבִי (יחוקאל יד, ו), נְוֹכוּ אָחוֹר (ישעיה א, ד), יפרשו מן הקדשים

(ובמים מג:): - וגברוחה וגוי. יכול מלד וה ללד וה, יכרם ממקומו וימיישב במקום אמר, מלמוד לומר אני היל בכל מקום אני: הכמוב מדבר, על כרמך ממשמעו אמה למד, במי שעומאמו פורחת ממנו הכמוב מדבר, ווהו האדם שיש לו עהרה בעבילה וכוי: ושמאחו עליו. וטומאה האדה עליו. יכול בבשר הכחוב מדבר וטומאהו של בשר עליו, ובטהור שאכל את הטמא . אם כן קרבו מסיריו, ואם סאמר שלש כריסוס בטומאס כהנים למה, כבר נדרשו במס' שבועוס (ז.). אחס לכלל, ואחס לפרט במ"כ (פרשמא ד, 1), וכי יש נוגע חייב, אם כן מה מלמוד לומר יקרב, משיכשר להקרב, שאין חייבין עליו משום מומאה, אלא שהרי נאמר כרת על האכילה בצו את אהרן שתי כריתות זו אלל זו, ואם על הנגיעה חייב לא הולרך לחייבו על האכילה, וכן נדרש קדש לא פגע, (ויקרא יב, ד) אוהרה לאוכל, ולמדוס רבוחינו (ובחים לג:) מגוירה שוה. ואי אפשר לומר שחייב על הנגיעה, (E) כל איש אשר יקרב. אין קריבה זו אלה הכילה, וכן מלינו שנהמרה הוהרה הכילה קדשים במומחה בלשון נגיעה, בכל

(+) בכל שמא נפש. למי שנעמל למה:

(a) בכל שרץ אשר ישמא לו. בשיעור סרמוי לממת (מ"כ פרק ד, ד), בכעדשה (מגיגה ית. מ"כ): או באדם. במת:

אשר ישמא לו. כשיעורו לממל, וזסו כזימ: - לכל שומאהו. לרצום נוגע צוצ, ווצס, נדס, ויולדם:

(9) נפש אשר הגע בו. באמד מן העמאים הללו:

הקדשים: (ד) ואחר יאכל מן הקדשים. נדרש בינמות (עד:) נתרומה, שתותר להכלה נהערב השתש: מן הקדשים ולה כל

קטְמְאָה־בָהְ אָנֵי יְהֹוְה: 8 ţcţn rựngn √¾

אָלָג נְרְנֶרָ מְקַדְּשֶּׁם: הְּלְיוֹ הַשְּׁא וּמֶתוּי בִּוֹ בֵּי יִחַלְּלְוְדִּי יִקּבְּלִוּן עֵּלְוִהִי חִוֹבָא וִימוּתוּן

حتاً لَهُدُرِ كِيدُيْهُدُمْ كِيْتُهُ: י וֹכִלְ זָר לְאִ־נְאָכַלְ לַבְּחָ שַּוָּחָּׁב

יאָבְלִוּ בְּלַוְמְוּ: الله لهجر في الرياب قابل الله ووقال الله ياحار قال الرايار أحتا جد نظير بثوَّه جهزا حَوفًا بحبا يجدد بجدر بقف جهزا

になべく: בְּיִגא בּּטְרוּמָת הַפֶּּרְשָׁים לָאָ חִילוֹנִי יבַעַבַכְּעָן כַּג עַעַהָּעָע לַאָּגָה זְּעַ יבִע כַּעָּגן אָבַג עַעַה לַנְּבָּע

בָּו: אַבְיּאַבְעָ וְבְּלְבְוֹנִ בְאָבִיּאָבַלְ מִבְּנִּמָׁא נַאָּבִנִיאָ טִּיכִיִּלְ וְבָּלְ אָּבְ-בּוֹנע אָבְוּעָ כֹּנֹמוּנְוּנִע מִבְּּעִם בַבּוֹנַע נּי נּלְרוּשָּׁר וֹזֶנֹרַתְ אָּגוֹן לְשַ וֹמֶלֵּדְר וּצִּׁינִרְלֵא יַבַר לֵית לַבְּי יַּהְתְּבְּר וּבַת כֹּהַן בָּי תַּהְיָה אַלְמָּנָה וּבַת כָּהִין אֲבִי הָהֵי אַרְמָלָא

אָנו_וַלַבְת: إزواء بيونورمز فإذر إزبرا ككير إزنوره مدونود بدأدر إنورا יו וְאֵישׁ בְּיִרוֹאַבָּלְ הָלְבְשׁׁ בְּשְׁלֵּגְהַ וּנְבָר אֲבֵי יִיכוּלְ מִּיִּדְשְׁאַ בְּשִׁלִּיּ

> לְאַסְׁעַאַּבְאַ בַּעַ אָּנָא גָוֹ: אַכֿע וֹבוּלָא וּשַׁבוּוֹבא לָא ווּכוָע

مُكِنِي مُكِنِي اللَّهُ عَلَيْهُ لِمِنْ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّ ביה אַרי יחַלוניה אַנָא יִי " וֹמְּמְׁנִוֹ אָנִי מִמְּמִנִי וֹלְאָרִוֹמְאַנִי וֹלְאָרִוֹמְאַנִוֹ זִי מִּפְּנִי מִנִּמִנִי מִנְמִנִוּ נִּלְא

ترحيح طيليه שַּוְעַבָּא בַּבְּעַבָּא נַאָּנִירָא לָא וֹכֹא נוּגוּנֹי לָא הִכוּג פוּדִשְׁא

בימיה אנון ייכלון בלחמיה:

לידְשִׁיָא לְא שׁיכוּל: ביא בָאַפָּרָשִוּע

טוקולו לא יוכוק ביש: אָבוּהָא כְּרַבְיוּתַה

לְבְּׁנִיֹּגְא יָת מִיּדִישְׁאִי

himself therewith: I am the LORD. of beasts, he shall not eat to defile That which dieth of itself, or is torn

LORD who sanctify them. therein, if they profane it: I am the lest they bear sin for it, and die They shall therefore keep My charge,

the holy thing. or a hired servant, shall not eat of the holy thing; a tenant of a priest, There shall no acommon man eat of

house, they may eat of his bread. of it; and such as are born in his purchase of his money, he may ear But if a priest buy any soul, the

the holy things. eat of that which is set apart from unto a common man, she shall not And if a priest's daughter be married

сошшои шчи father's bread; but there shall no as in her youth, she may eat of her is returned unto her father's house, or divorced, and have no child, and But if a priest's daughter be a widow,

 $\epsilon_{\rm I}$

п

OI

8

give unto the priest the holy thing. fifth part thereof unto it, and shall through error, then he shall put the And if a man eat of the holy thing

שלין במינו מרפה: ומשל, אלא טומאה אכילה בביה הבליעה, אסור לאכול בקדשים, ולריך לומר וטרפה, מי שיש במינו טרפה, יצא נבלה עוף טמא (8) גבלה ושרפה לא יאכל לשמאה בה. לענין המומחה הוהיל נונין המומחה הוהיר כאן, שאם אכל נצלח עוף מהור שאין לה מומחת מגע

(9) ושמרו אח משמרחי. מלאכול מרומס במומאת סגוף: ומחו בו. למדנו שהיא מיתס בידי שמיס (מנסדרין פג.):

שיולה בשם, בה הכמוב ולמדך כהן, שהין גופו קנוי להדוניו להכול בתרומתו (יבמות ע.): לפיכך מושב זס נקוד פממ, לפי שסוא דבוק, ואיזסו מושב, זס נכלע שסוא קנוי לו עד סיובל, ואיזסו שכיכ, זס קנוי קנין שניס (10) לא יאכל קדש. במרומס סכמוב מדבר, שכל סענין דבר בס (שס פג:): חושב בהן ושכיד. מושבו של כסן ושכירו,

- המקרה הוה, שאף היה קנין כספו (כמוצום נו:), ועוד למד ממקרה החר כל מהור צביםך וגו' צספרי (קרם יו): (11) וכהן כי יקנה נפש. ענד כנעני שקנוי לגופו: ויליד ביחו. אלו בני סשפחות, ואשת כהן אוכלת בתרומה מן

(בו) לאיש זר. ללוי וימרמל:

àccua (40 qa:): ומן שסורע קייס (יבמום פו.): - וכל זר לא יאבל בו. לא בא אלא לסוליא אם סאונן שמוסר בסרומס, זרום אמרסי לך, ולא (13) אלמנה וגרושה. מן סמים סור: וורע אין לה. ממנו: ושבה. סמ מס ים לס ורע ממנו, מסנרס במרומס כל

(14) כי יאכל קדש. מכומס: ונחן לכהן אח הקדש. דבר הראוי לסיום קדש, שאינו פורע לו מעום, אלא פירום של

י וֹלַאְ וֹעַלְּכְוּ אָעַ בַּוֹבְהָוֹ בֹּוֹוֹ וֹלָאִ וֹעַכְוּוֹ זִעַ פוּוֹהָהֹאִ צַּבְּוֹוֹ,

רְּהְהַ מְקַדְּשֶׁם: (פּ) בּאַכֹּלֶם אָנַ בַּוֹנְהַתְּינִם בָּּנְ אָנָג וְנִוּבְּנוֹ בַּמִנְאָלָא إبرش א אוקם עוון אַשְׁלָּח ויקּליוּ

بركة بهديا: נו לוגמונו אוו אלא ול

ניְדַבֶּר יְתְוָת אֶל־מֹשֶׁת לֵאמָר:

וּמַבָּיל וְיִ מִם מִמֵּר לְמֵימַר:

ַנְרְבוּהָם אָּמֶּרַיַקְּרָיבוּ לִיהֹוָה كُلْ فَاللَّهِ مُرْجُمُ ثِلًا لَا يُعْلِمُ الْمُرْجُمُ اللَّهُ اللَّالِمُ اللَّا اللَّالِمُ اللَّالِمُ اللَّا اللَّاللَّالِ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ الللَّهُ ال للقل خُنْمُلْكُم كَمُول نَظْلُبِ يَمَا فِيلِنَهُ خُنُمُلِهُم يَنْظُلُبُ אַנשׁ אַנשׁ מִבְּית וְשְׁרַאָּל וּמִוֹ לְבוּוֹ וְבָּר וּבָר מִבּית וְשְׁרָאָל خْدِ خُتْرَ نَصْلَهُمْ لَهُمْلُنُ لَاكْتُونُ الْمُمَا خُدِ خُتْرَ نَصْلُمُمْ لَنَامَا تَجُد هُمْ هَتَدِا لَهُمْ خُزْدِ لَهُمْ مَرْدِم مُن هَتَدِا لَمْن خُرَيْدِ

ڔۧؿٙۮؙؚڶ؉: לבלטיון ביקרבון קדם יי

בּבּמֹבום וּבְגוֹנִם: יי לְנְתְּנֹכִים שַׁמָּנִם זַּכְּנֵ כַּבַּבֶּינֵ לְנַוֹּמִּנֹא לְכִוּן מִּלִנִם גַּבַּנ

בְּעוּנִגֹּא בֹאמִנִּגֹּא וּבֹמֹגַּגֹּא:

בי־לֹאַ לְרַבְּוֹן יִהְיָה לְבֶם: ° בָּלְ אֵּמֶּבְ בַּוֹנְ מִוּם לַאֲ עַלֵּוֹבִוּ כַּלְ בַּנִבְּי מִוּמֹא לָא עַלַבַּוּן

לְבַׁגִּוּן כַּלַ מִּיִם לָאִ יִבְיִנִי בַּוִּי בּבּבאו שַׁמִּים וֹבִינִים נֹאָנְהָ בַּׁיִבְעַבְיהַ זְבַעַבַהְבְבָנִים

אָב, לְאַ לְבַּהֹּלִא יִבוּ, לְכִּוּן:

מום לא יָהו ביה: למלא מַלִים וֹנוּי לְנַמֹּלֹא כֹּלִ לבוֹא אַן עַלֹנַבְלִטֹא לַּטַוָב, אַן וֹבֿבור נִכַּסַע

> which they set apart unto the LORD; things of the children of Israel, And they shall not profane the holy

the LORD who sanctify them. they eat their holy things; for I am iniquity that bringeth guilt, when and so cause them to bear the

And the LORD spoke unto Moses,

Δī

91

S١

free-will-offerings, which are vows, or any of their offering, whether it be any of their strangers in Israel, that bringeth his be of the house of Israel, or of the and say unto them: Whosoever he and unto all the children of Israel, Speak unto Aaron, and to his sons,

that ye may be accepted, ye shall burnt-offering; brought unto the Lord for a

beeves, of the sheep, or of the goats. offer a male without blemish, of the

acceptable for you. shall ye not bring; for it shall not be But whatsoever hath a blemish, that

blemish therein. be accepted; there shall be no or of the flock, it shall be perfect to or for a freewill-offering, of the herd fulfilment of a vow clearly uttered, ni arod sht otnu sgnirstto-sossq to And whosoever bringeth a sacrifice

מולין, וסן נעשין מרומס (פסחיס לב.):

(15) ולא יחללו וגר. להחכילם לורים:

ו), סום קבר הם עלמו, כך נדרש בספרי (נשה לב): שמדברים באדם עלמו, וכן בְּיוֹם מְלֹאֹם יְמֵי נְזְרוֹ נְבִיאׁ אֹמוֹ (במדבר ו, יג), סוא יביא אֹם עלמו, וכן וַיִּקְבֹּר אֹמוֹ צַנֵּיאׁ (דברים לד, שמרגס בְּמֵיכְלְסוֹן בְּמוֹמַבְּסׁ, שלֹם לנורך מרגמו כן: והשיאו אוחם. זס ממד מג' ממיס שסיס רבי ישמעמל דורש במורס (16) והשיאו אוחם. את עלמס ימענו עון באכלס את קדשיהס, שהובדלו לשם תרומה וקדשו, ונאסרו עליהס. ואונקלום

(13) נדריהם, סליעלי: נדבותם, סלי זו (מגילס מ.):

זכר בבקר בכשבים ובעזים. אלל בעולם סעוף אין לריך ממוח ווכרום, ואינו נפסל במוס, אלא בחסרון אבר: (19) לרצונכם. הציאו דבר הראוי לרצוח אחכם לפני, שיהא לכם לרצון, אפיישמנ"ע צלע"ו. ואיזהו הראוי לרצון: חמים

(12) לפלא נדר. להפרים נדינורו:

100

٢٠٣١: לְאַ טִשְׁלֵּנִי מְמֶנִים מַּלְ עַמְּנִיפְׁנִים נֵלֵנְנַבְּנָאַ לְאַ טִשְׁנִנּוֹ מִנְּעִוֹ מַּ לא הקרובו אַלְּה לִיהְוָה וְאִשֶּׁה לִא הְקְּרִבוּוֹ אָלֵּיוֹ בֵּוֹם יִי אוַנַבְּלֵע אַּוּ לִבְרָ אַּוּ נַבְּפֹּע

הַעְּשָׂר אָתֹו וּלְנֵדֶר לְאִ יִרְצֶּר: יי וְשִׁיר וְשֶׁה שְרֵוּעַ וְקְלֵוּט נְדְבָּה <u>וֹחִיר</u>

יי ומהוב ובתות ונתות וברות לא ודמרים ודרסים ודשליר

₹<a>(a) מִשְׁטִבְּטִים בְּטִים לָאִינֶרְאֵי בְּאֵנִי יִיִּבְיּלְיוֹן בְּחִוֹן מִוּמָא دَ كُلْمُات هُجُنَة هُجُ مَا مُعْجَلِ هُجُ لِمُ مَا مَا جَالِ مُعْجَلِهُ مُعْدًا مُعْجَدًا مُعْجَدًا וּמִיּגַ בּּוֹבְיבֶּבְ לָאָ עַלֵּבְינִרוּ אָטַ וּמִיּגַ בּּב הַּמְמִגוּ לָא טַלֵּבְרוּוּ

יוֹהַהַּעוֹ:

ַ לְמַׁרְבָּן אִשֶּׁר לַיהֹוֶה: ימיִים הַשְּׁמִינִי נְהָּלְאָה יֵרְצֶּה לב וְהְנָה שָׁבְעָּה יָמִים תַּחָה אָמֶּוֹי ' שַּׁוֹר אַוֹ־בֶשֶׁב אַוֹּ־עֵוֹ בָּנִי יְנְלֵּדְ תּוֹר, אַוֹ אַעַּר אַוֹ עֵּדִי צָּרִי

> או זכלן או ערבן או הווון אָן טַבוּל עַנִיר אַן פַּסִיק

לא יויבה: לבלטא שֹהֹבוּג וֹטוּני וּלַנִגרָא וְטַּוֹר וְחַסִּיר

וּבֹאֶבֹהְכוּן לָא טַהְּבָּרוּן: עַקְּרִיבִוּ לְיִנִּוְגִי וְּבְאַבֹּגְכֵם לְאִ וְנִינִוּנִ לְאִ שְׁפַּנְבֵּנוּ פָּגִם וֹנִ

جُديا كِم كِدَيِّتِم يُديا كِديا:

לונבלא בדם ינ: וּלִנַלְאָנו וֹנִוֹבְאָ ĊĊĊĊX בְּתַר אַמֶּיה וּמִיוֹמָא הַמִּינָאָר וְטִוֹלֵיִב וְיִבֵּי מִּבֹתֹּא יוָטִוּן

> of them upon the altar unto the LORD, nor make an offering by fire ye shall not offer these unto the having a wen, or scabbed, or scurvy, Blind, or broken, or maimed, or

shall not be accepted. freewill-offering; but for a vow it mayest thou offer for a any thing too long or too short, that Either a bullock or a lamb that hath

shall ye do thus in your land. not offer unto the LORD; neither or crushed, or torn, or cut, ye shall That which hath its stones bruised,

accepted for you. a blemish in them; they shall not be their corruption is in them, there is your God of any of these, because To beard offer the bread of Neither from the hand of a

And the LORD spoke unto Moses,

Lτ

97

77

٤7

77

made by fire unto the LORD. it may be accepted for an offering from the eighth day and thenceforth be seven days under the dam; but goat, is brought forth, then it shall When a bullock, or a sheep, or a

לא חקריבו. שלש פעמיס, לסוסיר על סקדשמן, ועל שמיעמן, ועל וריקם דמן (ממורס ו:): ואשה לא חחנו. אוסרם מוזימ, וכן ילפח ולעון ילפח כמו וַיִּלְפֹּם שַׁמְשׁוֹן (שופּטים טו, כט), שחמוים בו טד יום מיחה, שחין לה רפוחה (בכורוח מה.): של עין שנסדק או שנפגס (בכורות לת.), וכן שפתו שנסדקס או נפגמס (שס למ.): יבלת. ורוא"ס בלע"ו: גרב. מין (22) עורת. שם דבר של מוס, עַנְרוֹן בלשון נקבס, שלה יסה בו מוס של עורת: או שבור. לה יסיה: הורוץ. רים

(23) שרוע. אברגדול מחבירו (בכורוח מ.): וקלוש. פרקוחיו קלומוח: נדבה חעשה אחו. לבדק הבים: ולנדר. <u></u> בלמנטן:

יאפילו טמאה, לכך נאמר בארלכס, לרבות כל אשר בארלכס, שאי אפשר לומר לא נלטוו על הסרוס אלא בארן, שהרי סרוס ְּבְמִימִיס (עמוסו, יא), בְּקִיעוֹת דַּקּוֹת, וכן קנה המרוסם (שבתפ:): - ובארצכם לא חעשו. דבר זה לסרם שום בהמהוחיה בכליועודן בכים: ומעוך. מרגומון דְמֶרִים, וסלשונו בארמים, לשון כמישה: וכחוח. מרגומון דָרָמִים, כמו סַבַּיִמ סַגְּדוֹל למ:): נחוק. מלושין בייד עד שופסקו חומים שמלויים בהן, מבל וחונים הם בחוך הכים, והכים למ ומלש: וכרוח. כרוחין (P.S.) ומעוך וכחות ונחוק וכרות. בבילים מובגיד: מעוך. ביליו מעורי ביליו מעורי בחות. כמושים יומר ממעוך (בכורות למובה: לא ירצה. היום סקדש בה לרלים, סוי הומר ום סקדש סמובה (מ"כ פרק ז, ו):

יג:): משחתם. קפולְסוֹן: לא ירצו לכם. לכפר עליכס: אבל ממימס מקבלו מסס, לכך נאמר למעלס (פטוק יח) איש איש, לרבוח את סנכרים שנודרים נדרים ונדבוח כישראל (חולין מומיס לקרבן בני נח אלא אס כן מחוסרי אבר, ואח נוסגם בבמס שבשדוח, (חמורס ז.) אבל על סמובה שבמשכן לא מקריבוס, (25) ומיד בן נכר. נכרי שהציא קרצן ציד כהן להקריצו לשמים. לא חקריבו. לו צעל מוס, ואף על פי שלא נאסרו צעלי מובם סגוף סום, וכל מובם סגוף נוסגם בין במרן בין במולס למרן (קידושין לו:):

غَدُر نبائب: بهٰمَالِ فَعَ بِنَاء الْمُهْرِقُونِ لِمُعْلَمُ الْنَصْدُرِا فَعَلِيدَ الْنَمُولِيا يُقْدِيا يُقْدِيا ַבְּבֶּר אֲנֵּג נְעַנֶּבִי בְּבָּבֶר אֲנָג נְעַנֶּבִי: עַשְׁאַרוּן מִנּיה עַעַ עַבּיַרָא אָנָא o בַּיָּוֹם הַהוּא יֵאָבֶל לְאַ־תוֹתֵירוּ בוומא ההוא והאביל לא לבקומם שולבוני שבם גל לבעלא לכון שלפון: לֵּי וְבֶּי תִּוְבְּחִוּ זְבַּחַ מִּנְדֵּחַ לִּיהְוֹיִ נַאָּבֵי תַּבְּסִוּן נַבְּסַת מּוֹדְתָא השְהַטִּי בְּיָוֹם אֶחֶד: לא טַבְּסוּן בְּיוֹמָא חַד: إשֻׂר אוֹ־שֶׂר אַתַּוֹ וְאֶתַ־בְּנוֹ לְאַ וְתִּוֹרְתָּא אוֹ שִׁיתָא לַה וְלְבְּרַה

יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶּם: از مُعَدِيمُ دِيا: لْبْطُلْمِهِنْ خُلْبِكَ خُدْرٌ نَهُلُكُمْ كَاثَرٌ لَهُنْطَلِهِ خَبْرِ خَدْرُ نَهُلُكِمْ كَاثُمُ וֹלַאָ טִׁטַלְּבִוּ אָטַ הָהָם לֹּוֹהָ, וֹלָא טַטַׁבִוּוֹ וֹטַ הָּמֹא בַּלוּוֹהָ,

נְעַנְיִנִי (פּ) אָנֵא ::: בְעַנְנִינִי (פּ) עמועיים אָרָכָם מַאָּרָץ מִצְּרָוֹם דְּאַפּוּק

יְהוֶה: (פּ)

ردישי וַיְדַבֶּר יְהְוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: וּמַלֵּיל יִיְ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר:

בם מוצָּבוּ:

הקקראָנ אַטָם מִקְרָאָנ קֹדֶשׁ אֵכֶּר יִהְתּלֵי: הם מוֹעֵרי: <u>֝ אַלהֶם מוְמָּדֵי יְהוָֹה אֵשֶׁר לְהוֹן מוִצְּדִיָּא דִּייָ דִּהְעְּרְעוֹ</u> يَةٍ ١ هُمِ خُدُر نَشِلُهُمْ لَهُمَالُكُ مُمْرِمُ مَا خُدْر نَشِلُهُمْ لَقَامَا

> shall not kill it and its young both in And whether it be cow or ewe, ye

accepted. shall sacrifice it that ye may be thanksgiving unto the LORD, ye And when ye sacrifice a sacrifice of

morning: I am the LORD. shall leave none of it until the On the same day it shall be eaten; ye

гре Говр. commandments, and do them: I am And ye shall keep My

the children of Israel: I am the name; but I will be hallowed among And ye shall not profane My holy

Lord who hallow you,

Egypt, to be your God: I am the that brought you out of the land of

IIIXX And the LORD spoke unto Moses,

seasons. even these are My appointed proclaim to be holy convocations, seasons of the LORD, which ye shall and say unto them: The appointed Speak unto the children of Israel,

(עב) בי יולד. פרט ליולה דופן (שם לה:):

מ, א מולין עמ:): אחו ואח בנו. אף בנו ואומו במשמע (מולין פב.): (82) אחו ואח בנו. נוסג בנקבס, שלפור לשמוע סלס וסבן או סבם, ולינו נוסג בוכריס, ומומר לשמוע סלב וסבן (מ"כ פרק

(92) לדצוכם חזבחו. ממלמ וניממכס סוסרו שמסא לרצון לכס, ומסו סרצון:

להוסיר אלה שמהה שמיעה על מנח כן, שאם לקבוע לה זמן הכילה, כבר כמיב וּבְשַׁר זָבַּח מּוֹדַה שֶׁלְמֶיִי וגוי (ויקרה ז, מו): אני פי שפרע בנאכלים לשני ימים, חור ופרע בנאכלין ליום אחד, שחסא וביחתן על מנת לאכלן בומנן: ביום ההוא יאבל. לא בא מחשבת פסול לא יהא לכס לרלון. דבר אחר לרלוינס, לדעחכס, מכאן למחעסק שפסול בשחיעת קדשים (חולין יג.), ואף על (30) ביים ההוא יאכל. לא בא לסוסיר אלא שמסא שמיעס על מנת כן, אל משמיעיסי על מנת לאכלו למתר, שאס ממשבו בו

די. דע מי גור על סדבר ואל יקל בעיניך:

(IE) ושמרחם. זו סמשנס (מ"כ פרק מ,ג): ועשיחם. זס סמעשס:

 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "
 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 "

 " אין עושין לו נם, שכן מלינו בחנניס מישאל ועוריס שלא מסרו עלמן על מנס סנס שנאמר וְבֵּן לָח יִדִּיעַ לֶבֶּוֹח לֶךְ מַלְבָּח וֹגוי (דניאל יכול בימיד, מלמוד לומר במוך בני ישראל, וכשהוא מוקר עלמו ימקור עלמו על מנח למוח, שכל המוקר עלמו על מנח הנם, (25) ולא החללו. לענור על דְּבָּרִי מְוִידִּין. ממשמע שנחֿמר ולה מהלנו, מה הלמוד לומר ונקדשהי, משור עלמך וקדש שמי,

(פּבּ) המוציא אחכם. על מנת כן: אני ה׳. נתמן לשלם שכר:

(ב) דבר אל בני ישראל וגוי מועדי ה'. עשם מועדום שיסיו ישראל מלומדין בסס, שמעברים אם סשנם על גליום

מוְאָבְעוֹנִהֶם: (פּ) תּצַּשִּׁי שַּבָּת הָוֹאַ לַיְהַנְּה בְּכִל מפְרָאַ לְּבֶשׁ בָּלְ־מְלָאָבֶּה לָאִ · ובֹוֹנִם עַמִּבֹוֹגוֹ מִבַּעׁ מִבּעוֹן שַׁשָּׁת יָמִים הַעְּשָּׁה מִלְאַכְּה

אַמֶּבַשְׁלֵבְאָנִ אָטָם בּׁמְנָהַבָּבִם: אַכֶּר מוֹצְבֵּי יְהְנְׁה מִקְרָאֵי קְבָשׁ

<u> ۲۰۲۲</u>۲۲: كِلْيَاتُم قَيْلًا لِيُمْلُقُنُو فَوْلِ مُمْرِيًا كِيْلُنِي قِيلًا مُمْرَمُنَهُ בּנוֹנְהַ בְּנִגְאָהַוֹּ בְּאַנְבְּלֹגִי הַמְּנִוֹ בְּנִנְנִהְאַ בַּנְבְּלָּגִי בְּאַנְבְּנָהַי

מַצִּוֹת תַאָּבֶלוּ: חַג הַפַּצְּיִת לַיהְוָה שִׁבְעָת יָמִים הַבֵּיוֹ חַנָּא דְּפַפִּירַיָּא בָּדָם יִיָּ اجَبَيَظَهُم وَهِلَا الْظُ كَبَارَتُكُ مَنْهَا الجَيَيَةِ فَهُدِهُ لَاقِهُ جُرْدُمَهُ

לא תַעַּשְׁנִי יְהְיֶה לְבֶּטְ בְּלְ־מְלֶאבֶת עֲבֹדֶה יָהִי לְכִיוֹ כְּלְ עֲבִינִת פּוּלְחַוֹ בּיִּוֹם בַּנִאָמָוּן מִלְנִאַ לַנְמָ

<u> កម្ពុជ្</u>ធារៈ (៤) קָבְיָה בָּלְ־מְּלֶאכָת עֲבֹּדֶה לָא ֶּ וֹמְוֹם כַּוֹּנִם עַהָּבֹוֹמִן מִלֵּבֹאַ וְנִיקְרַבְּמָם אָמֶּנִי לַיִּדְוֹנְי מִבְעָנִי וֹנִיקְרַבְּנָוֹ מִנְבְּנָנָא בָּרָם

> בכל מוקבניכון: עמְבְּרוּן שַבְּתָא הַיִּא בָּרָם וְיָ מהבת לביש לא ובונמא מבומאר מבא מבּטא מְשַׁאַ יוְמִין שִׁעַמְבַיּב מַבַּידָה אַ

בּוֹמִנֵידִון: ١٠١٤ אבון מוְהַבוֹא בּוֹן מהַבה

GÓLX ŽÍC II:

מְבַּמָא ווְמִון פַּמִּוֹבָא שַּוּכְּלְוּן:

בּוּיִמָא קּדְמָאָה מִעְיַבַע מַדִּישׁ

לָא עַמְּבָּרוּן:

פּוּלְעוֹן לָא עַמִּבּעוּן: מְבְּמָא וְמָוֹן בְּוְמָא מְבִוֹמָא

sabbath unto the LORD in all your shall do no manner of work; it is a solemn rest, a holy convocation; ye the seventh day is a sabbath of Six days shall work be done; but on

appointed season. which ye shall proclaim in their the LORD, even holy convocations, These are the appointed seasons of

dwellings.

dusk, is the LORD's passover. fourteenth day of the month at In the first month, on the

shall eat unleavened bread. bread unto the LORD; seven days ye month is the feast of unleavened And on the fifteenth day of the same

of servile work. convocation; ye shall do no manner In the first day ye shall have a holy

of servile work. convocation; ye shall do no manner the seventh day is a holy by fire unto the Lorp seven days; in sham gariffing an offering made

:Saring: And the Lord spoke unto Moses

(E) ששה ימים. מה ענין שבת הלל מועדות, ללמדך שכל המהלל הת המועדות, מעלין עליו כהילו הלל הת השבתות, וכל שנתקרו ממקומס לעלות לרגל ועדיין לא סגיעו לירושליס:

- המקיים את המועדות, מעלין עליו כאלו קיים את השבתות:
- (a) בין הערבים. משש שעים ולמעלס: פסה לה׳. סקרנם קרנן ששמו פסם: (+) אלה מועדי ה׳. למעלס מדבר בְּעַבּוּר שֶׁנְסִ וכחֹן מדבר בקדום סמדם:

שבעה ימים. כל מקוס שנאמר שבעת, שם דבר הוא שבוע של ימיס, שמיינ"א בלע"ו, וכן כל לשון שמונת, ששת, המשת, שלשם: אם זס (מנמום מע.): והקרבחם אשה לה׳. מכל מקוס, אם אין פריס, קבֵּה איליס, ואס אין פריס ואיליס, קבֵה כצעיס: (8) והקרבתם אשה וגר. סס המוספין האמורים בפרשה פנהם, ולמה נאמרו כאן, לומר לך שאין המוספין מעכבין זה

כסנים (פרשמא יב, מ), דקמני יכול אף מולו של מועד יהא אמור במלאכת עבודה וכוי: מלאכת עבדה. אפילו מלאכום המשובום לכם עבודה ולורך שיש ממרון כים בבעלה שלהן, כגון דבר האבד, כך הבנמי ממורם

تهمْن ځغنلگه څحـتوتا: אָטַ עַּלְּגִּינְיִבְי וַנְיִבְּאָנָיִם אָטַ הַּמָּר אַמָּר אַנִי וָעָן לַכָּם וּלַגַּבעטם · אַבְּיִנְם בּיִר טַבָּאוּ אָבְרַ עַאָּבָוֹא לְעִוּן אָבוּ יִינּהַבְוּן לְאַבַהֹא

הכהן: جُلَمَزُكُم مُقَلِّلًا لِي مُقَوِّلًا لِرَقُولًا نتئك هُن نُهْمُ دِ خُفِرْ، نُنائِن

לַּבְּלַנו לַיּתוֹנְת: עַלְמָב כַּבְּמָ שַׁמָּנִם בּּוֹ מְלִנָי מִנִּעִבְא אַפּּר מְּלַנִם בּר מַנֵּנִי וּגֹּמִיטֶּם בֹּוֹנָם בַּוֹנִפַבׁבַ אָּעַ_

tıŭū ltòću îil Ltıku ūüll: جِحْدَرِٰت حَقِيْقِا هِٰقِت حَنتَٰنِت رَبَّة ä₩Ľ('□

نْݣِيْتُمْ نْݣَارْدْ نْجْلْهُمْ كَيْهُ نْهُجُهِنْ يْجْتَانُمْ يْݣَارْدْ نْقْدْنْدْلْ كَيْهِ

מְאֶבְעַיכֶם: (ס) שׁפֿע מִגִּלְם לְגַנִינִיכְּם בֹּכִלְ בַּאֶּלְעַבוּו פֹנִם מִּלָם לְגַנִיכִוּוּ

: ئاڭ"، ڈى בּטַּוּפַּבַע מֻבַּע מַבַּטִוּט טַּטִּיטָע ('₫) יספּבְתַּם לְכָם מִמְּנִדְרָת תַּמִּבָּת

> <u>הַצְּרְכוּן לְנָת כְּהַנָּא:</u> ע נענטגן נע מומר ביש בּאָנָא וְהֵיב לְכוֹן וִתְחַצָּדוּן יַת يَةِد هُرَ خَرْرُ نَشِدُهُمْ لَهُمَالُنَةٌ مَرْبِمُ مَنْ خَرْرُ نَشِدُهُمْ لَقَامَةُ

לְבַתְּלֵא לְכִוּן מִבְּעַב יוָמָא מַבָּא נם גע מומבא שבם גל

לְהַלְטִא בוֹבם וֹנִיּ נסגברון ביום אַרַמוּהַכוּן נָת

برټي: לנגוא ווסכיה חמרא בלמות עונבלא ענם גל לאטעללא وبذية ドロ・イン 日に 会上 ببائليات اعتك awrit!

מה אַנְתאַיכון נָת קוּרְבָּנָא שולבון מד קבן יומא קבין

לוום אוֹנואוכון וֹנו מוּמֹבֹא ושמון לְכוּן מבּער וּמָא מִבָּא לכל מועלניכון:

בּאַבמוּטֹא הַבֹּה הַבוּהֹן הַּלַמוֹן

unto the priest. of the first-fruits of your harvest thereof, then ye shall bring the sheaf unto you, and shall reap the harvest come into the land which I give and say unto them: When ye are Speak unto the children of Israel,

priest shall wave it. on the morrow after the sabbath the the LORD, to be accepted for you; And he shall wave the sheaf before

a burnt-offering unto the LORD. without blemish of the first year for sheaf, ye shall offer a he-lamb And in the day when ye wave the

wine, the fourth part of a hin. drink-offering thereof shall be of LORD for a sweet savour; and the offering made by fire unto the fine flour mingled with oil, an de two tenth parts of an ephah of And the meal-offering thereof shall

generations in all your dwellings. is a statute for ever throughout your brought the offering of your God; it this selfsame day, until ye have parched corn, nor fresh ears, until And ye shall eat neither bread, nor

shall there be complete; sheaf of the waving; seven weeks from the day that ye brought the the morrow after the day of rest, And ye shall count unto you from

- (שמום מז, יה): (10) ראשיח קצירכם. שמהא ראשונה לקליר (מנמות עא.): ענמר. עשירית האיפה, כך היחה שמה, כמו זיַמֹדוּ בַּעֹמֶר
- שאם אמה אומר שבת בראשית אי אמה יודע איזהו (שם קו.): (מנחום פב.): - לרצוכם. אם מקריבו כמשפט וס יסיס לכלון לכס: - ממחרת השבת. ממחרת יוס טוב סראשון של פסח, (11) וחגיף. כל מנופה מוליך ומביה מעלה ומוריד, מוליך ומביה לעלור רוחות רעות, מעלה ומוריד לעלור עללים רעים
- (12) ועשיחם. כבש. מולה לעומר הוא בא:
- נפכיו כפולים (מנחות פט:): (13) ומגחחו. מוממופכיו: שני עשרנים. כפולס סימס: ונסכו יין רביעיה ההין. אף על פי שמוממו כפולס, אין
- נמלקו בו מכמי ישראל (קידושין לו.), יש שלמדו מכאן, שהמדש נוהג במולה לארץ, ויש אומרים, לא בא אלא ללמד שלא נלמוו (14) וקלי. קמח עשוי מכרמל רך שמייבשין אוחו בחנור: וכרמל. הן קליוח שקורין גרניילי"ש: בכל משבחיכם.
- (15) ממחרח השבח. מממרמ יוס עוב (מנמום קס:): חמימוח חהיינה. מלמד שממחיל ומונס מבערב, שלס לל כן על סחדש אלא לאחר ירושה וישיבה משכבשו וחלקו:

מְנְחָה חֲדְשֶׁה לַיהֹנֶה: نف فك المنهد المنافذ المنافذ المنافذ المنافذ المنافذ المنافذة المن מַּב מְּמַּבְוֹבִי בַמָּבַּעִ בַמָּבֹינִ מַבְּיבִי מָב מִבָּנִב מָבוּמִּטֹא מָבוּמִנִיא

ממושְׁבֶעוֹכְם שַבּׁנִאַנוּ בָּעָם

בכונים ליהוֶה: وَٰ \$ مِن رَبْدُ لِا لَا يُعْظُرُ لِللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّالِي اللَّا اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا الللَّا الللّل ⁷¹ קַנִּיפְּׁה שֻׁתַּיִם שְׁנֵּיַ עַשְׂרֹנִים

עלה ליהוה ומוחחם ונסביהם حُلِ خَكْدِ مُكَادِ لَمُركِّهِ مِثْرُتُهِ يَكُرُهُ 81 כְּבְשֶׁים הְמִימִם בְּנֵי שְׁנְה וּפַּר أنكُرَ خُونُ مَم لِكِيْلُو مِنْجُمِن

לֻוֶבַׁע שָּׁלְמֶׁים: לְנַמּמֹאִט יְמִׁדְּוֹ כֹּבְמָּיִם בְּנֵי מְּנָע לְנַמְּמִיִא יִטְבֵּין אַמֶּבון בִּּנִי מִּנָא

كرسيٰت كِخيرا: מֹכְ מִּנֹי בֹּבְמִיִם כִּבְים יהִין מִּבְין אִפְּרוֹן מִנְּדְשָׁאִ יְהְוֹן מֵנִם oz עַבְּבֶּרִים הְנִיפְּהֹ לְפְּנֵי יְהְנְהַ דְּבְבִּוּרִיָּא אֲרָטָא אֲרָטָא בָּרָם יִיִּ עֵּלִ إتيزاء بَاحِيرًا ١ هُمُّت مَرٍّ جُرُبُت نيد،ت چَيَنِه نِهِينَا مَا لَابَاتِهِ

מֹנְטַמֹא שַבַּעַא פֿבַם וֹנִי:

משרונין סילקא יהוין המיע אַבמוטא שֹבשׁון צָּבוּגֹן שַבוּן

בולג שבם גל: ننفقديبا طيلقل ليفنفققد יהון עלקא קרם ין ימנחקהון בר מובי עד ודקרין קבין אַמּבון הַּלְמִון בַּנִי הָּנֹא וֹעִיִר וטַלובון הַּגְ בַטַבּא הַבַּהֹא

לְנְבְסָנִ לִיּדְשָׁיָא: ונהלבון אפור בר אזין תר

meal-offering unto the LORD. days; and ye shall present a new seventh week shall ye number fifty even unto the morrow after the

91

Гокр. leaven, for first-fruits unto the flour, they shall be baked with of an ephah; they shall be of fine two wave-loaves of two tenth parts Ye shall bring out of your dwellings

тре Говр. made by fire, of a sweet savour unto drink-offerings, even an offering their meal-offering, and their burnt-offering unto the Lord, with and two rams; they shall be a first year, and one young bullock, seven lambs without blemish of the And ye shall present with the bread

peace-offerings. the first year for a sacrifice of sin-offering, and two he-lambs of And ye shall offer one he-goat for a

holy to the LORD for the priest. with the two lambs; they shall be wave-offering before the LORD, the bread of the first-fruits for a And the priest shall wave them with

פשומו עד ממחכם סשבים סשביעים שסום יוס המשיס המפכו, ומקרם ממורם סום: – מנחה חדשה. סים סמומס סרמשויס . ארבעיס ומשעס יוס: - חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה׳. ביוס סממשיס מקריבוס. ואומר אני זסו מדרשו, אבל (16) השבת השביעת. כמרגומו שְׁנּיְשְׁמָחׁ שְׁנִּישְׁמָח: עד ממחרת השבת השביעת הספרו. ולא עד נכלל, וק הינן המימות (do di.):

סמדשם סאמורם למעלם: 🛘 בכודים. ראשונה לכל המנחוח, אף למנחח קנאוח הצאה מן השעורים לא חקרצ מן החדש קודם (TI) ממושבותיכם. ולא מחולה לארץ (מנחוח פג:): רחם חנופה. לחם מרומה המורם לשם גצוה, וזו היא המנחה שהובאה מן החדש, ואם חאמר הרי קרבה מנחת העומר, אינה כשאר כל המנחות שהיא באה מן השעורים:

נסכים, ג' עשרונים לפר, וצ' עשרונים לאיל, ועשרון לכצש, זו היא המנחה. והנסכים, חלי ההין לפר, ושלישית ההין לאיל, (18) על הלחם. בגלל סלחס, חובה ללחס: ומנחחם ונסכיהם. כמשפט מנחה ונסכים המפורשים בכל בהמה בפרשה (40, 5(40 (40 67:):

כשאמה מגיע אלל פריס ואילים אינן הם, אמור מעמה אלו לעלמן ואלו לעלמן, אלו קרצו צגלל הלמס ואלו למוספין (מ"כ פרק (91) ועשיחם שעיר עזים. יכול ז' כצשים והשעיר האמוריס כאן הס ז' הכצשים והשעיר האמוריס צחומש הפקודים, ורביעית ההין לכבש (במדבר מו, ד־ו מ־י):

(02) והגיף הכהן אותם הגופה. מלמד שמעונין מנופס ממייס (מנמות קב.), יכול כולס, מלמוד לומר על שני כבשיס: יג, ו מנמום מס:):

קדש יהיו. לפי ששלמי ימיד קדשים קלים, היוקק לומר בשלמי לבור שהם קדשי קדשים:

¿۲۲۵٬۵۵: שַׁלַט מִגְלֶם בַּבְּעַ_מְוָמֶּבָינִיכֵּם **خې ت**څښه וּקְרְאַהֶּם בָּעֶצָםוּ הַיּוֹם הַנָּה וּהְעָרְעוּן בָּכְרַן יוֹמָא הָדֵין

לום מֹלִם בֹבֹל מוִטֹבׁנוֹכוּוֹ הבידת פולחן לא תעקבון מהבת שביש יבי לכון בל

throughout your generations. statute for ever in all your dwellings do no manner of servile work; it is a holy convocation unto you; ye shall the selfsame day; there shall be a And ye shall make proclamation on

וְלַנֵּרְ מַמְּוֹב אָטָם אָנִי יְהוָנִר ්දීඵබ ඵක්.ಓĿ ද්ෳ ප්දුමීබ දීබ්ෑ. וֹלְצַׁגַּׁרְבֶּם אָנַרַצְּגָּרָ אַנְגָּכָם

לְבַשׁ יִהְנֵה לְכָּם וְעִּנִימָם אָתַ

هَٰٓ چَوْتُلات كِتَلِيقٌ يَنِهُجَرَفُرِ

ע בַּגָּר יָוֹם הַכָּפָּרִים הוּא מִקְרָא־

المنافع ا

וְהִקְרַבְּהָם אִשֶּׁה לַיהוְה: (ס)

לכם הַּבַּעְוּן

בּבּר אָקַבּנוֹ וֹמִּבָאַק באַמָּר

پېڅاترېا: יליייבי הששביק יהדון אַנָא יִי בטלדה לא הלקיט לעניי מֹכוָן לַא טַמֻּגגּי פַּטֹא יּבְמָהַצַּרְכוּן ロネルメ

the Lord your God. the poor, and for the stranger: I am harvest; thou shalt leave them for shalt thou gather the gleaning of thy reap the corner of thy field, neither your land, thou shalt not wholly And when ye reap the harvest of

aavav ויְדַבֶּר יְהֹוֶה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר:

ىندىقى مىزلى كائم:

حَيلالًا:

וּמַבַּיל וְיָ מִם מִמָּה לְמֵימַר:

מְמְּבֵהְ מַצִּיִהְ: וְבְּרֵוְן יְבֵי לְכֵוְן וֹנִיִּאְ צִּוּכְּבוֹן וֹבָּבָאִ 🌇 בַּוֹהֶטׁ הַשְּׁבִיעִּי בְּאָחֲד לַחֹהֻטׁ בְּיַרְחָאִ שְׁבִיעְאָה בְּחַד לְיַרְחָא מבוק מם לנו ומלאק למומר

י פּֿלְ מַׁלֶּאכִּט הַבְּנִינו לָאָ טַהַּמָּוּ פֿלְ הַּבִּינִע פּוּלְטַוּ לָאִטַמִּפֹּנוּוּ

ישׁלוֹבוּן לינְבְּלָא טָבָם :::

וּמַבַּיל וְיָ עִם מִמֶּה לְמֵימַר:

יהעעון יח נפשהכיון יהקרבין עוא ממבע קדיש יהי לכון שְׁבִינִאָּר הָבֵין יומָא דְּכִפּוּרַיָּא けぶるしゃ

> :gaiyss And the LORD spoke unto Moses,

a holy convocation. proclaimed with the blast of horns, solemn rest unto you, a memorial first day of the month, shall be a saying: In the seventh month, in the Speak unto the children of Israel,

made by fire unto the LORD. work; and ye shall bring an offering Ye shall do no manner of servile

:Saives And the LORD spoke unto Moses,

Lτ

97

57

†7

17

говр. an offering made by fire unto the afflict your souls; and ye shall bring convocation unto you, and ye shall atonement; there shall be a holy seventh month is the day of Howbeit on the tenth day of this

יטמן לשלם שכר: בנסבים סמקדשוסקריב קרבנומיו במוכו: חעוב. סנמלפניסס,וסס ילקמוו לין לך לפייע לאחד מסם: אני ה׳ אל היכם. פסח ועלרם מכאן, וראש השנה ויום הכפורים וחג מכאן, ללמדך שכל הנומן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו (SS) ובקצרכם. חור ושנה, לעצור עליסס צשנילאיץ. אחר רצי אצדיוחי ברצי יוסף, מה ראה הכחוד ליחנם באחלע הרגלים,

(25) והקרבתם אשה. המוספים הלמורים במומש הפקודים: (24) זכרון חרועה. זכרון פסוקי זכרונוס ופסוקי שופרוס (ר"ס לב.), לזכור לכס עקידם ילמק שקרב מחמיו מיל:

(שבועום יג.): (מבין ורקין שבחורה מיעומין, מכפר הוא לשבים ואינו מכפר לשאינם שבים (שבועום יג.):

لْخُدِ بِيَوْمِ كُمُّدِ فَمُمْتِ خُدٍ -בותמונו: בְּעָשֶׁם הַנִּים הַיִּגִּים וְנִכְּרְהָהַה יוֹמָא הָדֵין וְיִשְׁהַבּיב מִעַּמִיה: בּׁ, כַּלְ עַנָּפָּתְ אָתָּר לְאָ עַהְנָּנִי ڲٛڔ۩ڔڟ؞ הוא לְכַפָּר עֵּלֵיכֶם לְפָּנֵי יְהְוָה הוּא לְכַפָּרָא עַלִיכוֹן קֵדָם יִיָּ ⁸⁵ הַיַּוֹם הַגַּּה פֵּי יָוֹם כִּפַּרִים 'וֹמָא הָדֵּיֹן צַּרַי יוֹמָא דְּכִפּוּרַיָּיִאֹ لْحُرْ مُرْهِجُيرٌ لِهِ يَامُّهِهِ خُمَّمُ النَّامِ مُتَابِِّهِ كُمْ يَامُخُدِهِا خَجْدًا

you before the LORD your God. atonement, to make atonement for in that same day; for it is a day of And ye shall do no manner of work

אָבׁוּ כַּלְ אָלָהְ צַּלָא וֹטַׁמַּנִּוּ בַּכַּבוֹן

shall be cut off from his people. not be afflicted in that same day, he For whatsoever soul it be that shall

מְלְאַלְּע בְּעֶּגֶם תַּוֹּוֹם תַזְּהָ בִּכְּרַן יוֹמָא תָדֵין וְאִוּבִיר יָת

אָלָהָא בַבוּאַ מִּנִּוּ הַמֶּנִבּי: וכל אָנְהָ בְּנְהַבְּינִג כִּלְ הַבְּנִגְא

from among his people. same day, that soul will I destroy doeth any manner of work in that And whatsoever soul it be that

ζΧ نظير لالإلان

שׁפֿע מִגִלִם לְבְנִנִיכִּם בֹּלִץ פֿנִּם מֹלֵם לָנַנִיכוּן בַּכִץ עֹהֹמֻׁוּ כֹּלְ הַבֹּינִא לָא עַהַבּּבוּוּ

at even, from even unto even, shall solemn rest, and ye shall afflict your It shall be unto you a sabbath of

generations in all your dwellings.

a statute for ever throughout your

Ye shall do no manner of work; it is

מַבַעַבְרָם: (פּ) בְּמָבֵר מִמְּבַר מִתְּבַר מִתְּבַר מִמְּבַר מִמְּבָר בַּרְהְשָּׁא מַבְּטִּהְאַ מָּב בְּטְמָּאִ אַנרנפְשׁמִיכֶם בְּתִשְׁעֶּה לַתֹּדֶשׁ יָת נִפְשְׁמָרָכוֹן בְּתִשְׁעָא לְיַרְחָא

משְבְתֵיכֶם:

שניחין גיהכין: שְׁבְּׁט שְׁבְּׁטׁוֹ עוּאִ לְכְּטׁ וֹמִנִּיטִם שְּׁבָּא שִּׁבְּטֹא עוּא לְכִוּן וּטִׁמִּנּוֹן

ye keep your sabbath. souls; in the ninth day of the month

ששי ניְדַבֶּר יְהוֹה אֶל־מֹשֶׁה כֵאמִר: וּמַכִּיל יִיְ עִם מֹשֶה לְמֵימַר:

Speak unto the children of Israel, :gaiyss And the Lord spoke unto Moses,

ξЕ

35

31

30

67

שְׁבְעָּת יָמִים לַיהֹוֶה: הַאָּבׁינִי הַנָּה הַנָּר لَـقـُد هُم ـفَدْر نَشِلُهُم مِهِنِد مَجْرِم مَه فَدْر نَشِلُهُم كُنُونَهِد

מְבֹּלֵא יוֹמִן בֶּרֶם וֹנִי: הסבות שבינאה הדין הגא דמטליא

говр. tabernacles for seven days unto the seventh month is the feast of saying: On the fifteenth day of this

בְּלְשְׁלָאָכֶת עֲבִּדְרָה לָאָ תַעֲּשָׁוּ: ⁵⁵ בּּנִּוֹם עַבּאמּוּן מִלְּבָא לַבְּמָה בּנִּמָא טַבְּמָאָר מִעָּברע מַבִּרִשׁ

of servile work. convocation; ye shall do no manner On the first day shall be a holy

9571: (30) והאבדתי. לפי שסוא אומר כרת בכל מקוס ואיני יודע מס סוא, כשסוא אומר וסאבדתי, למד על סכרת שאינו אלא

(וצ) כל מלאכה וגוי. לעזור עליו זלחיין הרזה, חול הזסיר על מלחכת לילה כמלחכת יום (יומח פח.):

(38) מקרא קדש. [ניוס"ב] קדשסו בכסוח נקים ובחפלה, ובשחר ימים עובים, במחכל ובמשחם ובכסוח נקים ובחפלה:

מְלֵאכִים הַּבְּבָר לָאִ עַהַּמִּוּ: אַשָּׁר לַיהוָה עַצְּרָה הָוּא כָּל־ حُرِتُكُ ! بَرَيْدَ حِرْجُهِ ! بَرَجِرَدِمُهُ שבעת ימים הקריבו אשה

וּנֹסׁכֹּים דַבר־וִים בְּיוֹמְיִ: אַשֶּׁה לַיהוָה עֹלְיָה וּמִנְחָה זֶבָּה אָטָם מִלְרָאָּ, לְבָהָה לְנַלֹּיִר אַבְּע מוְהַבֵּי, וְעַנְּע אַהְּבִע שׁלְבֹע אַבְּעו מוְהַבּוֹא בּגוֹ בַּעַהָּרִמוּן

نزونخيا فنلأه يبه خيرةيك: علك וֹטְׁבִין מְתְּבֹׁהִ מַבִּיִהְ לְעָבֹרָא

لِمُشِد بَاشِرُهُ كِيدَالِنَا: ַנֹגַבׁיכֶם יִמְלָבַר בָּלַבְנֹגַבָּינִיכֶם ^{8€} מַהְנְיהֵיכֶׂם מלבר שַבְּתָּת יְהוֹוָה ומִלְבָּר

מבשנו ובוום במטנו מבשנו: מבׁמֹנו נמום בּוֹנם בובאמון نؤلالاذ אָת_חַג_יְהוָה وق דַשְּׁבִיעִּי בְּאֶסְפְּבֶם אֶת־הְּבוּצַּת אַף בַחַמִשְׁר עַשְּׁר יוֹם לַחְדֶשׁ בָּרַם בַּחַמִישִּׁהָ עַשְּׂרְא יומָא

מבולנו ומום: الغرابة حرجين بالبال بياكاتارها ٥٠ فإد هما بألما وولا فهاده برخ كالثم حرج حربات بالهمال

> יבר מכל נדבהכיו דיהפניו ממשלשכון ובר מפל לדביכון

שׁמִוֹלֹאֵב וֹנִבוֹא: בִּיוֹמָאַ קַדְׁלָּאָדְ ְנִיְּדְאַ וּבְיוֹמָאַ נה הנא קדם ון שבעא יומין נָת עַלְקְמָא דָּאַרָעָא מִיחַגוּוּ לנבשא הבינאר במקנשכון

שבה בי אלהכיו שבשא יימין: تثتفيا نقكضا ينتح نضنيبا قدتد هرځژی هفدیدیا حیجفیا נטפבנו לכון ביומא שדמאה

> assembly; ye shall do no manner of the LORD; it is a day of solemn ornu ərif yd əbsm gnirəfto ns gnird convocation unto you; and ye shall eighth day shall be a holy made by fire unto the LORD; on the Seven days ye shall bring an offering

drink-offerings, each on its own day; meal-offering, a sacrifice, and Lord, a burnt-offering, and a offering made by fire unto the to be holy convocations, to bring an the LORD, which ye shall proclaim These are the appointed seasons of servile work.

unto the LORD. freewill-offerings, which ye give your vows, and beside all your and beside your gifts, and beside all beside the sabbaths of the LORD,

shall be a solemn rest. solemn rest, and on the eighth day seven days; on the first day shall be a shall keep the feast of the LORD gathered in the fruits of the land, ye seventh month, when ye have Howbeit on the fifteenth day of the

the LORD your God seven days. brook, and ye shall rejoice before of thick trees, and willows of the branches of palm-trees, and boughs day the fruit of goodly trees, And ye shall take you on the first

(פ) עלה ומנחה. מנחח נסנים הקריבה עם העולה (מנחוח מד:): דבר יום ביומו. חוק הקלוב בחומש הפקודים: לא מעשוס יש מסרון כים בדבר: לא העשו. יכול אף מולו של מועד יסא אסור במלאכת עבודס, מלמוד לומר, סיא: בבקשס מכס עכבו עמי עוד יוס אחד, קשס עלי פרידמכס: - כל מלאכח עבדה. אפילו מלאכס שסיא עבודה לכס, שאס (35) עצרת הוא. עלרמי אמכס אללי, כמלך שזימן את בניו לסעודה לכך וכך ימים, כיון שהגיע זמנן להפער אמר, בני,

חמרים. מסר וי"ו, למד שמינה מלה המת (שם לב.): ועוף עין עבת. שעופיו קלועים כענומות וכתנלים, וזהו הדם, (0+) פרי עין הדר. עין, שמעס עניופריי שוה (מוכה לה.): הדר. הַּדְּר בּמִּילנו משנה לשנה, וזהו חמרוג (שם): כפת יסא מביאן כל שבעה, מלמוד לומר ומגופס אופו, יוס אחד במשמע, ולא יותר, ולמה נאמר שבעה, למשלומין (מגיגה ע.): - סעבור, פעמים שסוא בא באמלע סקיץ או סמורף: - החגו. שלמי מגיגם: - שבעח ינזים. אס לא סביא בוס יביא בוס, יכול כל שבעס: באספכם אח חבואח הארץ. שיסה הדש שביעי זה בה בומן המיפה, מכהן שנלמוו לְעַבֵּר הה השרץ. שיסה הדש (95) אך בחמשה עשר יום החגו. קרצן שלמיס למגיגס, יכול מדמס את סשבת, תלמוד לומר, אך, סואיל ויש לס משלומין דבר יום ביומו. סא אס עבר יומו בעל קרבנו:

הְּחָגוּ אָחַוֹ: וְחַגְּעָם אָעוּ חַגִּ לֵיחֹנֶח שִׁבְעָּת וְמִיחָגוּן יָמִיה חַנָּא בַּדְם יִיָּ

تُعْلَٰدُ لِ خُنَمُدُةٍ حِ يَمُحُدُ خَفَجُكِ:

מגלנים אלו ירוָיר אָלהוקם: نَشِلَهُم خَلِيمَنَمُ مِينَاهِ مَعْلَمُ لَا ^{₹↑} בַּסְבַוָּת になばらば לַלְּאָלְן יוֹבְאוֹי בְרָעוֹכֹם כֿי

אָלְ-בֹּנֹג וֹמְבֹאָלְ: (פּ)

رَبِهِد بِمَانِہ هِرَ مَشِد جَعَمُد:

ڇَ ۾ هُڻ ڪُڙڙ نهُرُ هِج اُنگلِا هِڳيك

לְעַהְּלְעַ נֶּר שַּׁמֶּיִר: שָׁמֵּן זֵנִת זָןך בְּחָית לַמָּאִיר

עַקה עולם לדרהיקם: עד בָּקר לְפָּנֵי יְהַוָּה הָמִיר ל מוֹעָּד יַעְּרֹךְ אָלוֹ אַבַרֹן מִעֶּרֶב מחוץ קפְרֶכֶת הָעָּהֶת בְּצָּהֶל

ַהַנְרְוֹת לְפְּנֵי יְהֹנֶה הַמְּיִר: (פּ) עַל הַמְּנֹרֶה הַמְּהֹרֶה יַעֲרֶךְ אֶת־

> לבונכון בובהא שביעאה מולִם הבֹּהֹא וומון בֹהִשֹּא לוֹם הֹלִם

בּמְטַלַּיָא הַהְּבוּן שָׁבְעָא וֹמִין

בֹּמְמַבַּיָּא: בֿל זַבּּוֹבְא בּוֹמִבְאַן וֹטַׁבוּוּ

מאֹבֹא בַּטִּאַבוֹם אָנֹאַ לנו וֹמְבֹאָן לֹאַפֹּלוּטִוּ זֹטַבוּוּ בֹּמֹמֹלַט מֹלֹנִ אָנִטִּיבִיט נֹט לבוכן בובמון בבוכון אבו

څڅات درا:

בּוֹ וֹאַבְּיפֹנוּן לְבֹנוּ וֹחָבֹאָלְ:

ימַלֵּיל וְיָ עִם מִשָּׁה לְמֵיעַר:

פּפֿיד וָת בְּנֵי יִשְּׁרָצֵל וְיִסְבוּן

לְבַ מְׁמָּטִ זְּיִטְאַ בַּבְּיָנָאַ כַּטִינָּמָאַ

לַאַנֹבוֹבא לַאַבְלַלֵא דוָגֹוּנֹא

בְּמַהְּכּן וַמִּנְאִ יַסְבַּר יָמֵיה מבּבא לְפַּבוּכִּטֹא בַּסְנִדוּנִיא

ii טַבׁירָא פֿוָם מָּלַם לַבָּרַיכּוָן: אַבורן מִנַמְשָּׁא מַר צַּפָּרָא בָּרָם

דוגוניא צבם ג' טבובא: מַל מִנְרְתָא דָּכִיתָא יַסְבַּר יָת

> ye shall keep it in the seventh LORD seven days in the year; it is a And ye shall keep it a feast unto the

statute for ever in your generations;

dwell in booths; all that are home-born in Israel shall Ye shall dwell in booths seven days;

74

ιt

the LORD your God. them out of the land of Egypt: I am dwell in booths, when I brought that I made the children of Israel to that your generations may know

seasons of the LORD. children of Israel the appointed And Moses declared unto the

:gaiyse ΛIXX And the Lord spoke unto Moses,

lamp to burn continually. oil beaten for the light, to cause a that they bring unto thee pure olive 'Command the children of Israel,

shall be a statute for ever before the LORD continually; it order it from evening to morning in the tent of meeting, shall Aaron Without the veil of the testimony,

pure candlestick before the LORD He shall order the lamps upon the

throughout your generations.

continually.

(14) בי בסבות הושבתי. ענני כצוד (קוכה יה:): (Σ+) האזרח. וס חורם: בישראל. לרצות חם הגריס (שם כם: מ"כ פרק יו, α): סעשוי כמין קליעה (שם לב:):

יוך, וסן מפורשים במנסוס (פו.) ובמ"כ (פרשמא יג, א): - חבויד. מלילה ללילה, כמו עולם סמיד (במדבר כח ו), שאינה אלא הממורה, וכן משמע ואמה פופך לנוות את בני ישראל על כך: - שמן זיות זך. שלשה שמנים יולאים מן הזית, הראשון קרוי (ב) צו אח בני ישראל. זו פרשה מלום הנרום, ופרשה ואחה חלוה לא נאמרה אלא על קדר מלאכה המשכן, לפרש לורך

אהרך מערב עד בוקר. יערוך אומו, עריכה הראויה למדת כל הלילה (מ"כ שם יא), ושיערו הכמים, חלי לוג לכל נר ונר, לכל באי עולס, שסשכיים שורס בישראל, שנומן בס שמן כמדם מברומיס, וממנס סיס מסחיל, ובס סיס מסייס: - יערוך אחו (3) לפרכת העדת. שלפני סלרון, שסול קרוי עדות. ורצומינו דרשו (שצם כצ. מ"כ שם ע), על נר מערפי, שסול עדות מיום ליום:

וסן כדמי אף ללילי מקופת מבת, ומדס זו סוקבעם לסס (מנמות פע.):

עשְׁבֶּה חַלְּוֹת שְׁנֵי עָשְׁרֹנִים יִהְיָה لْخُكَانُكُ وَكُنَّ لَهُ فَانُكُ هُنِّكَ مُنْتَاتًا

ئَمَمُنُ ٪بِنُو مُنْذِه مُمَّدُه مُمَّدً بُنُمِيْ بُنُمِيْ نَفْدِيا فَلُقِيا فَلُدِيا קַהַלָּה הָאָהָה: <u>Π</u>Γ%:

שַׁמְּח עַמְּמְּנִבְּיֵלָע מָלִ עַמְּלְעָוֹן שִּית סְדָּרָא עַל פְּחוּרָא דָּכְיָּא

۲,۳¦۳: וְהְוְמָה לַלֶּחֶם לְאַוְּכְּרָה אִשֶּׁה ְּוֹנְתַהְ עַּלְ־הְמַּעֲהֶבֶת לְבְנָה זַבְּה וְתִּמֵּין עַלְ סְרְרָא לְבִוֹּנְתָא

בַּנִירִישְׁבְאָל בַּנִית מִנְלָם: זער קפני יהוָה קמִיד מאָת בּוֹנִם עַמַּבְּע בּוֹנִם עַמַּבּע

۵زړ۵: (a) הוא לו מאשר יהוה חקר צר לגש קון שויא ליה בְּמְקוֹם קְדִישׁ בְּי לֹבְשׁ קְּדִישִׁים וְיֵיכְלוּנִיה ئتئنت جُمَتَالًا بَجُحُرُن تَمُحُكُنِهِ بَضَتَهُ

تنهٰلۃذِين لٰهُيم تنهٰلۃذِي خُدْرُ نَشِلُهُمْ رَنَاهُمْ خَطَالُتِكَ كَا וֹעוּאַ בּוֹבאָנָה מֹגֹּנָוּ בַּעַוֹּנִי ניצא בו־אַשָּרוּ

> ממבונו טבי בונא יבוגטא וֹעַסַב סוּלְתַּאַ ועיפּי

といし 立され

שבובא מו לנו ואָבאַן לוֹם

ロガロト ݣݞݨݫݪ

نَّهُلُمُ لَمُنْتُمُ مِن خُمَّهُ لِيَنْمُ لِيَّةُ لَمُ الْمُنْتُمُ لِيَّةً لِمُنْتُمُ لِيَّةً لِمُنْتُمُ لِيَ וַבוּאַ פֿר גָּבַר מִצְּרַאָּג פֿינָן פֿנג וּוֹפֿל פֿר אַטַּמָא בַּע וֹמָבָאַל מפונבלוא בון קום עלם:

בֿר אַטְּקָא בַת יִשְּׁרָאֵל וְוּוּבְרָא

Israel strove together in the camp. Israelitish woman and a man of children of Israel; and the son of the Egyptian, went out among the woman, whose father was an And the son of an Israelitish

tenth parts of an ephah shall be in bake twelve cakes thereof: two And thou shalt take fine flour, and

table before the LORD. rows, six in a row, upon the pure And thou shalt set them in two

And thou shalt put pure

made by fire unto the LORD. memorial-part, even an offering may be to the bread for a frankincense with each row, that it

everlasting covenant. it is from the children of Israel, an order before the LORD continually; Every sabbath day he shall set it in

by fire, a perpetual due. of the offerings of the Lord made place; for it is most holy unto him sons; and they shall eat it in a holy

And it shall be for Aaron and his

(+) המנורה השהרה. שסיל וסג מסור. דגר למר על מסרס של מנורס, שממסרס ומדשנס ממלס מן סלפר:

בר ישֶׂרְאָל:

- הסניפין מגביהין את הלחם מעל גבי השלחן (מ"כ פרק יח, ד): (6) שש המערכה. שש מלות המערכה הלמת: השלחן המהר. של והצ מסור. דבר למר על מסרו של שלמן, של יהיו
- "ללחם לאיברה. שמין מן סלמס לגביס כליס, מלמ סלבינס נקטרת כשמסלקין מותו בכל שבת ושבת, וסימ לוכרון ללמס, שעל (ד) ונחח על חמערכח. על כל מממ משמי סמערכות, סיו שני בזיכי לבונס, מלא קומץ לכל ממם: וחיחה. סלבונס סומם:
- (9) והיחה. המנחה הואח, שכל דבר הבא מן החבואה, בכלל מנחה היא: ואבלהו. מוקב על הלחם, שהוא לצון וכר: ידם סוא נוכר למעלה כקומן, שסוא אוכרה למנחה:
- זה שכנגדו שמימה בו מפע ההלו: סוק סמלכי שסכגו משס: - בחוך בני ישראל. מלמד שנמגייכ: - וינצו בנוחנה. על עסקי סממנס: - ואיש הישראלי. לו קֿישֿ עַל דְּבְּלוֹ בְּמֹּלֹם לְבֵיִת חֲבֹּקָם (במדבר בּ, ב) כתיב, נכנס לבית דינו של משה וילה מחוייב עמד וגדף: 👚 דן איש מצרי. יד, א), מבים דינו של משס יצא מחוייב, בא ליטע אסלו בחוך מחנס דן, אמרו לו מס טיבך לכאן, אמר לסס מבני דן אני, אמרו ביום סשבת יערכנו, דרך סמלך לאכול פת חמס בכל יום שמא פת לוננת של חשעה ימים, בתמים. ומתניתא אמרה (ת"כ פרשתא (10) ויצא בן אשה ישראליה. מסיכן ילא, רבי לוי אומר מעולמו ילא, רבי ברכיס אומר מפרשס שלמעלס ילא, לגלג ואמר,

דְבְרֶי לְמַמָּה־דֶן: אָל־מֹשֶׁה וְשֶׁם אִמֶּוֹ שְׁלֹמֵיה בַּתֹּ ־ לְנָה מִשֶּׁה וְשִׁים אִמֵּיה שְׁלֹוֹמִית " אָת־תַשֶּׁם וַיְקַלֵּל וַיָּבָיאוּ אָתָוֹּ וַנִּמְּב בּּוֹ חֵאִמְּּה הַנִּשְּׂרְאֵלֵית וּפָּרֵישׁ בַּר אָהָהָא בַת וִשְּׂרָאֵל

್ تننگد، خطمُمُن حظرم حُلام حُلام

tı וְיְדַבֶּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמִר: עַל־פָּי יְהֹוֶה: (פּ)

הוֹצָא אֶת־הַמְקַלַבֶּל אֶל־מָחוּץ אַפַּיק יָה דְּאַרְנֵּיִז לְמָבָּרָא

אָנוֹוְ בַּלְ_הָמָּבֶׁוּי: אָּטַ יְבִישָּׁיִם עַּלְרַבְאָאָוּ וְרָגְמָוּ בַּשְּׁמָתֵּ יָט יְבִיתְּוֹ עַּלְ בִישָּׁיִה $^{+1}$ ζ

װְמָאָר: אָנְהָ אָנְהַ בּוֹנְלַבְּלָ אֶבְנִינוֹ וֹלֹהָא לְמָנִמָּנוֹ צָּבָנוֹ צָּבַנוֹ אַנִי, וֹנַצִּיוּ

יְרְנְמִוּבְוֹיְ בְּלִבְעִהְבֵּוֹיִ וְנְפֵּב שֵּׁם יְהְוֹתְ מָוֹת יוּלְת רְגָוֹם וְדִיפְּבִישָׁ שִׁמָא דִּיִן אָהְקְּשְׁלָא

בְּאָוֹרְח בְּנְקְבוֹ־שֶׁם יוּמֶת:

देश्य रहिषः

י וֹאֵישׁ כֵּי יַבֶּר בְּלְ זָבָּשׁׁ אָדָה וּלְבִר אָבִי יַקְׁמִּילְ בָּלְ זָבָּשָּׂא

בְּפַּבְשְׁנְעִיהַ שְּׁמָאִ וִעְּקְטִּילִי: כֿע כֿוֹמִשֹא נּיוָבֹא כֿוֹגּיבֹא כּנֶּר, וְיַבְּׁמִתְ מִרְנָּם וְרְנִּמְתִּן בִּיִּה

בְּבְם אֶבְבִיה וִיקבִּיל חוֹבִיה:

נובימון ימוה כָל כִּנְשְׁהָא:

וּמַבַּיל וְיָ עִם מִמֶּה לְמֵימַר:

בוטפות לחוץ על גוירת

וֹאַסְׁבוּנִי בַּבוֹנִי מַמָּבֹא מַב

נון מְּמֹא וֹאֹבׁנוּנוּ וֹאִימִיאִנּ וֹמַינּי

בת דברי לשקטא דדן:

إزفظحدا

mortally shall surely be put to death. And he that smiteth any man put to death.

he blasphemeth the Name, shall be

stranger, as the home-born, when

to death; all the congregation shall

of the LORD, he shall surely be put And he that blasphemeth the name

Whosoever curseth his God shall children of Israel, saying:

And thou shalt speak unto the

head, and let all the congregation heard him lay their hands upon his

without the camp; and let all that

Bring forth him that hath cursed

And the LORD spoke unto Moses,

might be declared unto them at the

And they put him in ward, that it

Shelomith, the daughter of Dibri,

Moses. And his mother's name was cursed; and they brought him unto

woman blasphemed the Name, and

And the son of the Israelitish

mouth of the LORD.

of the tribe of Dan.

certainly stone him; as well the

bear his sin.

stone him.

:gaiyss

Δī

91

Sī

Þι

 $\epsilon_{\rm I}$

71

п

לו שבת לאביו שבת לשבמו: למטה דן. מגיד שהרשע גורס גנאי לו, גנאי לאביו, גנאי לשבמו, כיולא בו אהליאב בן אחיסמך למטה דן (שמוח לא, ו), שבח עלך, שלס עליכון, מפטפטה בדברים, שואלה בשלום סכל: בה דברי. דברניה סיהה, מדברה עם כל אדם לפיכך קלקלה: בה דברי. שנתן של ישראל שפרקמה הכמוב לוו לומר, שהיא לבדה הימה וונה: שלמיה. דַּקַנַם פעפעה שלם עלך, שלם (11) ויקב. כמכגומו, ופְּבֵישׁ שנקנ שס המיוחד וגדף (מנהדרין נו.), והוא שס המפורש ששמע ממייי: ושם אמו שלומיה

בּאֹלְהֵא אִטַׁלַמִּלְא וִטַּלַמִּוּלָ:

שנחמר מְחַלְּלֶיהָ מוֹח יוּמָח (שמוח שם יד), חֿבל לחֿ פורש להם בחייוו מיחה, לכך נחמר כִּי לֹחׁ פֹרַשׁ מַה יַשְשָׁה לוֹ (במדבר מו, לד), (21) וינחחו. לבדו, ולא הנימו מקושש עמו, ששניהם היו בפרק אמד, ויודעים היו שהמקושש במימה, (מנהדרין עמ:)

(14) השמעים. אלו סעדים: כל. לסביא את סדיינים: אח ידיהם. אומרים לו דמך בראשך, ואין אנו נענשים אבל במקלל הוא אומר, לפרוש להם, שלא היו יודעים אם חייב מיחה אם לאו:

(15) ונשא חשאו. בכרמ, כשלין סמרלס: במיממך, שממה גרממ לך: בל העדה. במעמד כל העדה (מ"כ פרק ימ, ג), מכמן, ששלומו של מדם כמומו:

(16) ונקב שם. אינו חייב עד שיפרש את השס, ולא המקלל בכינוי: ונקב. לשון קללה, כמו מֶה מֶּקֹב (במדבר כג, ת.

(פו) ואיש בי יבה. לפי שנאמר מכה איש וגוי (שמוח כא, יב), אין לי הלא שהרג אח האיש, אשה וקטן מניץ, חלמוד לומר כל מנסגרין נו):

Ш

The Haftara is Ezekiel 44:31 on page 153.				
קכד פפוקיס	וִיִרִבָּר מִשָּׁה אָל־בָּנִי יִשִּׂרָאֵל וּיּוֹצִיאִּי אָת־הַמְּקַלֵּל אָל־מָחִיּץְ לְמַהַנְּה וִּיְרְנְּתִּי אֹתִי אָבָן וּבְנִי־ אָת־מֹשֶׁה: (פּ)	לְמָּמֶהׁנִימָא יְרְנְמִי יִמִינִי בְּאָבְּוֹא וֹאָפּׁיקוּ יִתְ דְּאָרְנֵּיוּ לְמָבָּרָא	And Moses spoke to the children of Israel, and they brought forth him that had cursed out of the camp, and stoned him with stones. And the children of Israel did as the LORD commanded Moses.	£7
77	משְׁפְּט אָחָדׁ יִהְיָה לָבֶׁם כַּגָּר בְּאָיָרֶח יִהְיָה בָּי אָנָי יְהֹוָה אֵלֹהִיבֶם:	אָלְנִיכְוּ!: בּׁנְאָּנִבְא נְנִינְ אָנְרֵּ אָנְא נְנְ בְּנֵלְא נְנִי אָבְנִּ אָנְא נְנִ	Ye shall have one manner of law, as well for the stranger, as for the home-born, for I am the Lord your God.'	77
מפטיר	ימבָּה בְהַמָּה יִשְׁלְּמָנָּה וּמִבָּה אָרֶם יוּמֶת:	ىڭنۈمىد ې «ئۇھ» ن ىڭھىدې: ىڭنۈمىد ې خەنگە ئ ھۇمەك	And he that killeth a beast shall make it good; and he that killeth a man shall be put to death.	17
07	שָׁבֶר תַּחַת שְׁבֶר עַיִן תַּחַת עַּיִן שֵׁן תַחַת שֵׁן כַּאֲשָׁר יִתַּן מוּם בְּאָרְם בֵּן יַנְּתָן בְּוֹּ:	נְהְנְהֵא הַנְּא בַּאָנְהָא כֵּן בְּמָא גַּיתַב מוּמָא בַּאָנְהָא כֵּן הַלְּךְ מִּינָא הִנָּא הַלָּךְ הָנָּא הְבְּרָה הַלְּךְ הְנָבְרָא	breach for breach, eye for eye, tooth for tooth; as he hath maimed a man, so shall it be rendered unto him.	07
61	וְאִּישׁ בְּיִ־יִתֵּן מִיּם בַּעֲמִיתָוֹ כַּאֲשֶׁר עְשְׁה בֵּן יֵעְשֶׁה לְּוֹ:	בְּמָא בַּגְּבִר בֵּן וִהְעָּבְרָה לֵוּה: הְבָר אָבֵי וְמֵּין מוּמָא בְּחַבְּבֵיה	And if a man maim his neighbour; as he hath done, so shall it be done to him:	61
81	ೇರ್ತ್ನ ಕ್ಷತ್ತರ್ಹದ್ದರುಗ ;ಬ್ಳಳೆದ್ವರ್ಥ ಕ್ಷತ್ತರ ಸ್ಥಗ ಕ್ಷತ್ತರು:	נפְּאָא שׁלְּב נפֹאָא: يَـــُــٰלִסִּיִּבְ נִפֹּאַ בַּאֹיִבָא יִּאַּבְּטִנִּיִּ	And he that smiteth a beast mortally shall make it good: life for life.	81

And the Lord saying: جَמֵר יְרֵנְה אֱל־מֹשֶּׁה בְּתַר וּמַלֵּיל יִי מְם מֹשֶׁה בְּמַרִּים אוֹ And the Lord Sinai, saying: جְסִינֵי לְמֵימַר:

נפש אדס: (20) בן ינחן בו. פירשו רבומינו (פ"ק פד.) שאינו נמינם מוס ממש, אלא משלומי ממון שמין אומו כעבד, לכך כמוב בו לשון

- נמינס, דבר סנמון מיד ליד:

 (12) ומכה בהמה ישלטנה. למעלס דְּבֵּר בסורג בסמס, וכאן דבר בעושס בס מבורס: ומכה אדם יומח. אפילו לא סרגו, אלא עשס בו מבורס, שלא נאמר כאן נפש, ובמרס אביו ואמו דבר סרמוב, ובא לסקישו למכס בסמס, מס מכס בסמס ממיים, אף מכס אביו ואמו ממייס, פרע למכס לאחר מימה, לפי שמצינו שסמקללו לאחר מימה מייב, סוצרך לומר במכס שבעור, ומס בנסמס במבלס, שאס אין מבלס אין משלומין, אף מכס אביו ואמו אינו מייב עד שיעשס בס מבורס:
- (SS) אני ה' אלהיכם. אלסי כולכס, כשם שאני מיחד שמי עליכס, כך אני מיחד שמי על הגרים: (SS) ובני ישראל עשו. כל המנוה האמורה במקילה במקום אחר דחייה, רגימה, וחלייה:
- (1) בחר סיני. מס ענין שמימס אלל סר סיני, וסלא כל סמלום נאמרו מסיני, אלא מס שמימס נאמרו כללוסיס (ופרטוסיס)
 זרקדוקיס מסיני, אף כולן נאמרו כללוסיסן ודקדוקיסן מסיני, כך שנויס בס"כ (פרשמא א, א). ונראס לי שכך פיכושה, לפי שלא מלינו שמימס קרקעום שנשנים בערבום מואב במשנס מורס, למדנו שכללוסיס ופרטוסיס כולן נאמרו מסיני, ובא סכמוב ולמד כאן על כל דבור שנידב למשס שמסיני סיו כולס כללוסיסן ודקדוקיסן, וחורו ונשנו בערבום מואב:

הְאָבֶּע מַבָּת לַיהוָה: אַמָּר אָנִי נְתַּוֹ לְכָּם וְמִּבְתָּיִי זַּאָנֹא יָבִיב לְכָוָן וַתַּמָּמִיִּם ַ אַבְּיִם כַּּי מְבָאיִ אָבְ_חַאָּבוֹּא לְבִיּוֹ אָבִי הַיִּהַלְיּוֹ לְאַבַּׁהֹּא

שָׁנִים שַּׁנְּלֶר כַּרָמֶוֹדְ וָאָסַפְּׁהָ אָתַרַ مِيُّمُ مِبْدُكِ صَالَامٌ مَأْتُكِ لَمُمْ مِدْنِ مُبْدًا صَالَامُ تَاكَاكُكُ لَمُنْتُ

לא מוֹלָת וֹכֹּבׁמֹבַ לא מוֹמָב: رب نبيت كِغْدِا سِهِم كَاسَيْم شِهَا וּבֹמֵּלָׁנִ נַמֶּבֹנגִּע מִכַּּע מִבַּעוּן

هُرْن هَدُنُهِا نَكِرُنَا خُمُّدُمْ: נאט מּלּכָּי, לְּוִיבֶּוֹבְ בַּאָ טִבְּאָר מּלָבִי מָבְלֵּעַ כָּאָ טַלַּמִּנָ מָּנָטַ אַט ספּוּנוּ אַלְּגוּוֹבְ לַאָ טַלַּגְּוָב זִט כִּטוּ שַׁגִּבוּב לָאַ טַשְׁבָּוּב זִט כִּטוּ שַׁגִּבוּב זִינִי

نْخَمُحْ،لَكِ نَجْلِيمُ خُكِ لِنَادُلُهُ لِنَادُلُهُ الْمُخْدُلُهُ لِنَادُلُهُ لَا يُعْرَدُهُ ﴿ خُجُّدُمُ لِا خُكَ نَجْمَتُكُ لَا نَجْمُرُنُكُ خَيْرَدَمِ كِلَّا نَجْمَتُكُ نَجْمَتُكُ فِي خُمِّرُنُكُ וְהִיְהָה שַׁבַּּה הַאָּבֶץ לָכֶם וּהְהֵי שְׁמִפָּה צַּרְעָא לְכִיּוֹ

^۲ نظِحُثِظِنَاءٍ : ئاڭتى

﴿ الْأَرْدِ: (۵)

אַבֿלא מַלמּטָתָא פֿבֿם נוֹ: يَةِد هُرِ خُدُرُ نَهُدُهُمْ لَهُمَالُ فَا مَرْدِم مُنَا خُدُرُ نَهُدُهُمْ أَنْدَمُكُ

द्वददेखाः שְּׁנִין הַּבְּסָׁח בַּרְמֶּךְ וְתִּבְּנִישׁ נְת

ÜÇΦU: עקלף לא הוָרַע וְכַּרָטֶּף לָא וֹבׁוּ לַאַּבֹּהֹא בַּטַהָּמָנִה בֹּבַם וֹנִ بخمَنٰع مُخيمَيْنِع ثِبُل مُنفَنِع

הְּמֹמֹמִׁלֵא וֹבִוּ לַאַּבֹּהֹא:

مَقَلَ: اَذِهُدُدُكَ اِذِينِ ثِكُكَ لِيَدَارِنِهِ

בּאַבֹאָב שֹבִינִי בֹב שַׁבוּאָטַב שִׁבּי כֹּלְ הַּלְלְעַבּ לְמִּיכַלְ: الإخمينك بإيانه يخفلمك

> тре Гокр. shall the land keep a sabbath unto into the land which I give you, then and say unto them: When ye come Speak unto the children of Israel,

> thereof. vineyard, and gather in the produce and six years thou shalt prune thy Six years thou shalt sow thy field,

prune thy vineyard. shalt neither sow thy field, nor a sabbath unto the LORD; thou sabbath of solemn rest for the land, But in the seventh year shall be a

solemn rest for the land. shalt not gather; it shall be a year of grapes of thy undressed vine thou harvest thou shalt not reap, and the That which groweth of itself of thy

solourn with thee; for the settler by thy side that maid, and for thy hired servant and thee, and for thy servant and for thy land shall be for food for you: for And the sabbath-produce of the

increase thereof be for food. that are in thy land, shall all the and for thy cattle, and for the beasts

(2) שבת לה׳. לשס ס׳ כשס שנתתר נשנת נרתשית:

- (+) יהיה לארץ. לשדום ולכרמים: לא חומור. שקוללין ומוכוםים, ומרגומו לָם מִבְּמָת, ודומס לו קוֹנִים בְּמִימִים
- לסיום מחזיק בו כשאר קליר אלא הפקר יהיה לכל: נזירך. שהנורם והפרשח בני אדם מהם ולא הפקרחה: רא חבצר. (a) אח ספיח קצירך. אפילו לא ורעמס, וסיא לממס מן סורע שנפל גס געם סקליר, סוא קרוי ספים: לא חקצור. (ישעיה לג, יצ), שְׁרֻפְּה בְּחֵׁשׁ פְּמִוּמָה (תהלים פּ, יו):
- פרק ה, ג): לך ולעבדד ולאמודן. לפי שנהמר וְפְּכְלוּ הֶּבְּינֵי שַמֶּךְ (שמות כג, יה), יכול יהיו הפורים בהכילה לעשירים, סכל יסיו שוים גם פתס ושכירך ותושגך: שבח הארץ לכם לאכלה. מן שַּבָּנִת פתס פוכל, ומי פתס פוכל מן סשמור (מ"כ (6) והיחה שבת הארץ וגוי. מע"פ שמפרמיס עליך למ במכילס ולמ בסימס מפרמיס מלמ שלמ מנסוג בסס כבעל סבימ מלמ אומס אינך בולר, אלא מן המופקר:
- (ע) ולבהמחך ולחיה. פס מיס פוכלם, בסמס לפ כל שכן, שמוונוסיס עליך, מס פלמוד לומר ולבסמפך, מקיש בסמס למיס, (1Q1):

מלמוד לומר לך ולעבדך ולאממך, סרי בעליס ועבדים ושפחות אמורים כאן (מ"ר שס ו): ולשבירך ולחושבך. אף הגוים

כל ומן שחים אוכלה מן השדה האכל לבהמתך מן הביה, פֶּלֶה להיה מן השדה פַּנֶּה לבהמתך מן הביה (מ"כ. שם ה. הענים ו:):

אָבה אָנון אָבה וַמִּנוֹן ווּהוֹוֹ

שַׁמַּת וֹאַבְבָּתִים מָּלֶב: לְךְּ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּחָת תַשְּׁנִים לְךְּ יוֹמֵי שְׁבַע שְׁמִשֶּׁן דִּשְׁנִין اعدمد شِحِع سَبِنَ شِحِع هِدِيَنِ لَا لِرَادِ نْمُوَلَنْ ذَلِهِ هُدَم هَدُنَتِ هَٰزِي انْنَفْتِ ذِكِ هُدَم هُفَمًا يَهْنِيا

ىڭڭڭ⊒: עכפינים פּצְבָירוּ שׁוּפָּר בָּכָלַ برَشِرفِ، چَوْشُاد كَابَايَةُ جِائِلً ضُجِاءِهِم جَائِامِهِ וְתַּמְבַרְהְּ שְׁוְפַּרְ הְּרוּעְהְ בַּתְּבָה וְתַּעְבַר שׁוֹפַר יַבְּבָא בְּיַרְחָא

نْهْرِم هُرِ_طَمُقَلَٰكُۥ فَمُلَّدِ: לְבֶּם נְתְּבְּשָׁם אֵּיִתְ אֶלְ-אַנְהְנִי לְכֵּוְן יִהְתִּיבִין נִּבָּר לְאַנְסְנְתֵּיבִי לְבְּלְ_יִּשְּׁבְּיִנִי יוֹבָלְ הִוּאָ שִּׁהְיֵהְ יָהָבְּלָאִ יוֹבִּילָאִ הָיִא מְּהַיִּ יי הַּלְּנִי וּלַבֹּאִטֶּם גַבְּנִי בֹּאָבֹא וֹעַלִּבוּן בִינִינִא בֹּאַבֹּא לַכִּב וֹלַבַּ הַשְּׁם אָנִי הַנִּינו עַעַוֹעָהָנִם נִינִלּבַּהָנו יִי הָנִי עַנִּהָנוּ, הָּנִוּן

ישבארי אָנוַבְנִוֹבוֹינִי じされしょ %n-qerürț יובַל הַוא שְׁנָת הַחֲמִשְׁים שְׁנָה יוֹבֵילָא הִיא שְׁנָת חַמְשִׁין

שׁבְּיֵבֶר לְבָּיִם לַאָּ שׁזְּבְׁמִּנ וֹלָאָ מִּגִּוֹ שִׁבִי לַכִּוֹן לָאִ שֹּוֹבֹתוּן

بتدبېټت:

ינבר לַזַּבְעִיםִיה הָתוּבוּן:

מופרא בכל אַרַעכון:

אַבְבָּמִון וּטִמָּת מִּנִון:

עלמפון גע מִבְּלַעָּא: וֹלְאִ וֹלְאִ טִטְבֹּּרֵוּן נִטְ כִּטְּטָׁאָ וֹלְאִ

לְבֶּבֶׁם מָּלְ-תַּמֶּבְנִי שִאָבְלִוּ אָתַ- לְבִוּן מִוּ תַפְּלָא מֵיכְלוּוּ יָת בָּי יוֹבֶל הָוֹא לְבָשׁ מִּהְנֵיה צָּרֵי יוֹבֵילָא הִיא קּיִדִּשְׁא מָהֵי

> of years, even forty and nine years. unto thee the days of seven sabbaths times seven years; and there shall be sabbaths of years unto thee, seven And thou shalt number seven

throughout all your land. proclamation with the horn the day of atonement shall ye make tenth day of the seventh month; in with the blast of the horn on the Then shalt thou make proclamation

return every man unto his family. unto his possession, and ye shall you; and ye shall return every man thereof; it shall be a jubilee unto the land unto all the inhabitants and proclaim liberty throughour And ye shall hallow the fiftieth year,

undressed vines. it, nor gather the grapes in it of the reap that which groweth of itself in unto you; ye shall not sow, neither A jubilee shall that fiftieth year be

thereof out of the field. unto you; ye shall eat the increase For it is a jubilee; it shall be holy

שמטום עשה יובל לסוף מ"ט שנה. ופשוטו של מקרה יעלה לך השבון שנום השמטום למספר מ"ט: שממיס, סוי אומר כל שממס ושממס בומנס (מ"כ פרשמא ב, א): דהיו לך ימי שבע הוי. מגיד לך שאף על פי שלא עים (8) שבחח שנים. שממות שניס, יכול יעשה שבע שניס רלופות שמעה ויעשה יובל התריהס, תלמוד לומר שבע שנים שבע

ארלכס, ואין מקיעת ראש השנה דותה שבת בכל ארלכס, אלא בבית דין בלבד (מ"כ שם ה): הכפורים, איני יודע שהוא בעשור להדש, אם כן למה נאמר בעשור להדש, אלא לומר לך, מקיעה עשור להדש דוחה שבה בכל (פ) והעברת. לשון ויַעַבִּיכוּ קוֹל בַּמַבַּיֶבֶ (שמות לו, ו), לשון הכרוה (ר"ה לד.): ביום הכפורים. ממשמע שנהמר ביום

חשבו. לרנות את הנרלע (קידושין מו.): שמס, יובל שמס, על שס מקיעת שופר: ושבחם איש אל אחזחו. שסשדות תוזכות לבעליסן: ואיש אל משפחחו שדר בכל מקוס שסוא רולס ואינו ברשות אחרים: - יובל הוא. שנה ואת מובדלת משאר שנים בנקיבת שם לה לבדה, ומה לעבדים, בין נרלע, בין שלה בְּלוּ לו שש שניס משנמכר, המר ר' יהודה, מהו לשון דרור, כמדייר בי דיירה וכו' (רחש השנה ע:), (10) וקדשחם. (מ"כפרק ג, מ) בכניםמס מקדשין מומס בבימ דין, ומומריס מקודשמ סשנס (ר"ס מ:): וקראחם דרור.

ג, א): - אח בזריה. אם סענבים סמשומרים, אבל בולר אחס מן סמופקרים. כשם שנאמר בשביעים, כך נאמר ביובל, נמלאו (11) יובל הוא שנת החמשים שנה. מס מלמוד לומר, לפי שואמר וקדשמס וגוי, כדאימא בראש סשנס (מ:), ובמ"כ (פרק

ג,ג): מן השרה האכלו. על ידי סשדם מחס מוכל מן סבים, שמס פֶלֶס למיס מן סשדם, מסס לריך לבער מן סבים (שס ד). (21) קדש חהיה לכם מופפח דמיס כסקדם, יכול חלא סיא לחולין, חלמוד לומר חסיס, בסיייחס חסא (מוכס מ: מ"כ פרק שמי שניס קדושות פמוכות זו לוו, שנת מ"ט שמטס, ושנת החמשים יובל:

כשם שנחמר בשביעים, כך נחמר ביובל:

\$4_\$11441: י בֹחָלִט עַיּוֹבֶלְ עַוֹּאָט שַׂמֻּבוּ אָנִת בַּמַשֹּׁא בַּיוֹבַלְא עַבָּא מִירַבוּן

אָבָר לְאַהְסָנְתֵיה:

every man unto his possession. In this year of jubilee ye shall return

אֶת־אֶּהְיוּ: כ קְּנְר מִיַּר עֲמָינֶהְ צֵּלְ־חּוֹנֶוּ צֵּישׁ תִּוְבּוֹן מִיֵּר חַבְּרֶךְ לְא תּוֹנוֹן אי וֹב'. שׁמֹבֹרוּ מֹמֹבֹר כַמֹּמֹנִישָּׁ אַנְ וֹאֹבוּ שׁזַבּנוֹ וֹבֹנוֹו לְטַבֹבוֹ אַנְ

גְּבֶר יָתְ אֲחוּהִי:

مجريد يريون يومرية جموور مودان ما ترجبة جمورا فيد במספר אָנום אַנוֹר הַיּוֹבֶץ בּמִנוֹן אָנוֹא בַּנַר יוֹבִילָא

הֿכַלְטֹא !ië:l לָב:

מְּנֵוֹ עַבוּאָנוּ וֹמְכָּרַ לֶּבַיּ

לְפָּיו רַב הַשְּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנְתוֹ לְפּוֹם סַּגְיִיּת שְׁנֵיָא תַסְנֵּי

بردر ځك: משׁלנטו בי מסְפַּר שְּׁבוּאָט בִינאַ שַּׁנִּהֶּר וַבְּנִתְנִינִ אָּבִיּנִ לפי מְעַּט הַשְּׁנְים הַמְּנְים וְבְּינוֹהִי יִלְפִּים וְעֵירִיה שְׁנֵיְא

הַכַלְטַא הוא מִזַבָּין לָרָ:

ڲڔؾڔڟۦ וֹנֹבֹאִטַ מֹאֶבְבַיוֹע בָּנְ אָנָּנְ וֹעוֹנִע וִטִּבַּטַבְ מָאֶבְטָבַ אָבַנְ אָנָגְ נִּנִּ י וֹלְאַ עוִנוּ ָ אַנְיִּהְ אָתְהַ אָּעַ־עִּמְנִינְוְ וֹלְאַ שִּׁנְנִוּן נְּבָר יָת עַבְּרֵינִי

څڅتربا:

מַּלְ הַאַּבֶּא לָבֶּשִׁה: ا השְׁמְרֶוּ וַעֲּשִׁימֶם אַמָם וִישַּׁבְּמָם הִּשְּׁרוּן נְעְּהְיִם אָרַ הַשְּׁלְּהְיִ נְאָרַ הִיִּשְׁפְּׁמָּיִ וְתִּיִּבְּרֵוּן יִנִי בְּנִינִי בְּיִנִּיִּ

in safety. them; and ye shall dwell in the land and keep Mine ordinances and do Wherefore ye shall do My statutes,

God; for I am the LORD your God.

number of crops doth he sell unto

diminish the price of it; for the

fewness of the years thou shalt

years thou shalt increase the price According to the multitude of the

the number of years of the crops he

thy neighbour, and according unto after the jubilee thou shalt buy of

According to the number of years

neighbour's hand, ye shall not neighbour, or buy of thy

ydt otnu tagus lles uodt di baA

thereof, and according to the

shall sell unto thee.

wrong one another.

Þι

 $\epsilon_{\rm I}$

another; but thou shalt fear thy

And ye shall not wrong one

التخكيل الأسال

*(***4541 24124:** (13) תשובו איש אל אחוחו. וסרי כנר נאמר וְשַׁנְּמָס אִישׁ אֶל אַלְאַלְלַ לרצות, סמוכר שדסו ועמד בנו וגאלס, שחוורת

וֹטשׁבוּו מֹכְ אַבְמֹא לְבַשׁבֹּוּ:

ממכרו ממכר לעמימך, מכור, ומנין שאס באם לקנום, קנס מישראל חברך, מלמוד לומר או קנס מיד עמימך: אל חונו. זו (+1) וכי חמברו וגוי. לפי פטומו, כמטמעו. ועוד יט דרטס, מנין כטמסס מוכר מכור ליטרמל מזרך, מלמוד לומר וכי

שני סמבואות שמסא עומדת ביד סלוקת ממכור לו. ורבותינו דרשו מכאן (ערכין כמ:), שסמוכר שדסו אינו רשאי לגאול פתות ממנס מבואום סרבס, סרי נמאנס מוכר, לפיכך לריך לקנומס לפי סומן, רוסו שנאמר, במספר שני מבואום ימכר לך, לפי מנין מופו להחזירה לו בשנת היובל, ואם יש שנים מועמות וזה מוכרה בדמים יקרים, הרי נחאנה לוקת, ואם יש שנים מרובות ואכל מקנס קרקע דע כמס שנים יש עד סיובל, ולפי סשנים ומבואות סשדה שסיא ראוים לעשות ימכור סמוכר ויקנס סקונה, שסרי (BI) במספר שנים אחר היובל חקנה. זמו פשומו, ליישג המקרה על הופניו, על ההונהה בה להזהיר, כשהמכור הו לונלת ממון (שם פרשמל ג, ד ב"מ נת:):

(16) חרבה מקוחו. ממכרנס ביוקר: חמעיט מקוחו. ממעיט בדמיס: ושני, אינו יולא מפשומו, כלומר, מספר שניס של מבואות, ולא של שדפון, ומיעוט שָׁנִיס שְׁנַיִס: משמי שניס, שמעמוד שמי שניס ביד הלוקמו מיוס ליוס, ואפילו יש שלש מבואות באומן שמי שניס, כגון, שמכרה לו בקמומיה,

(18) וישבחם על הארץ לבטה. שַׁבְּעַיֹן שמעס ישראל גוליס, שואתר אָז מִּרְצֶׁס סָמָבֶן אָמ שַבְּמֹמֶיסָ, וְסִרְצָׁס אָמ שַבִּמֹמֶיסָ ממשבות סוא יודע. כל דבר סממור ללב, שאין מכיר אלא מי שסממשבס בלבו, נאמר בו ויראת מאלסיך (ב"מ נת:): עלס שאינה הוגנם לו, לפי דרכו והנאמו של יוען, ואס מאמר מי יודע אס נמכוונמי לרעה, לכך נאמר ויראם מאלהיך, היודע (עב) ולא חונו איש אח עמיחו. כאן סוסיר על אונאם דבריס (מ"כ פרק ד, א), שלא יקניע איש אח עמיחו. ולא ישיאנו

(ויקרא כו, לד שבת לג.), ושבעים שנה של גלות בכל כנגד שבעים שממות שבמלו היו:

خِشِدَم نَيْمَتُكُمُ عِكُمَا مُكْرِينَ: عذعه إبريد بهزا فدأه يهوزأها بمودا هديه هوه بمدجاه

נאטר אָת־הָבוּאָהָנוּ: עַהְּבְּינִמְע בַּוֹלְאַ נִוֹרְת וֹלְאַ הָּבִיתִּיםׁאַ עַאַ לְאַ נִוֹנִת וֹלְאַ וְבֶּי תֹאִמְרִוּ מַּוֹרוּאָכַל בַּמְּנָר וַאָּרֵי מִימְרוּן מָא נִיכוֹל בְּשִׁמָּא

خِمُحُم تِمُثَرُتُ ַרַשָּׁשָּׁיִר וְעְּשְׁיִּבְי אָר דַהְּבָר וּאָר וֹאַנְּיִטִּי אָטַבַּבַבְבַלִּטִּיְ לַכְּם בַּמָּנִעַ

הְבָּוּאָבְה הֹאַכְלוּ יָשֶׁן: עבון השְּנָה הַהְשְּׁשִׁי עַר בּוֹא עִר שִׁקְאַ הְשִׁיִּיִי עִר עִיעִלּ ¿ נֹאִכֹלְטֵּׁם מֹן_עַשְׁרֵנְאָּע הָאֵוֹ וְמִיכִּלְנוּ מִוּ הַּבְלְטָּא הַטִּיקָאִי הַיִּהְאָן וְמִיכִּלְנוּ מִוּ הַבְלְטָּא הַטִּיקָאִ אַנוֹנוֹם אָנוּ נוֹמִלְנוֹיו נוֹנוֹנוֹיו נוֹנוֹנוֹ עוֹ מַמֹּא יִמְנוֹנוֹיוֹ אַ

ಸ್ಥ⊏ ಭರ್ಗ: לְּי בְּאָבׁא בִּיבְינִבׁים וְעַנְמָבִּים אָבִּי בִּילָי אָבְׁמָאַ אָבִי בַּיִּיבִין

לי נלכְע אָבוּג אַטוּנטבים נּאָלִיִע נלכִגְאַבה אַטַסֹנטבוּן פּוּבְקוֹא

ממבר אַטוו: יּבָא לְאַכוֹ תַפַּרָב אָלָיו וֹלָאָכ אָת בניעי קר־יְמַוּהְ אֲחִׁיף וּמָכָר מֵאַחָּזְתַּוֹ

إبرشِرب بَان بَفِقِه چِير، بِهُمُ مِن: ⁹² וְאֵישׁ בֶּי לְאִ יְהְנֶה לְּיִ נְאֵלְ וְנְּבֶר אֲבִי לְאִ יְהֵי לִיה פְּרִיק

خِيْمُوَم نِيْنُ حِيا خِيْنُ فِي الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ الْمُعْلِينَ

נכנוִ*ה* וֹנ הַּכַלְטַׂלֹא:

הְבַלְטֹא לִטִבְע הִּוֹנוּ: בּׁמַּטֹא מָטוניניטא וֹטַגַּבוּג וֹטַ נאָפּפֿיד יָת בָּרְכְּתִי לְכוּוֹ

עלקפה היקלון עהיקא:

נטוטבין אַמון בַּדְמָי:

שַּׁבְּיִלְיִנִינִן לְאַּבְׁתֹּאִ:

אָבוּנבוֹג: בּלבות לוה וופרול ות ובינו äxidtalu lila ellelu אָבוּ וֹטְמַסְפַּן אָבוּוּ וווַבּוּן

وبلأكاتين: ומוביק יביה וישפח קמפת

> and dwell therein in safety. and ye shall eat until ye have enough, And the land shall yield her fruit,

may not sow, nor gather in our eat the seventh year? behold, we And if ye shall say: 'What shall we

three years. shall bring forth produce for the upon you in the sixth year, and it then I will command My blessing

increase;

produce come in, ye shall eat the old store; until the ninth year, until her and eat of the produce, the old And ye shall sow the eighth year,

ye are strangers and settlers with Me. perpetuity; for the land is Mine; for And the land shall not be sold in

redemption for the land. possession ye shall grant a And in all the land of your

which his brother hath sold. him come, and shall redeem that shall his kinsman that is next unto sell some of his possession, then If thy brother be waxen poor, and

sufficient means to redeem it; it, and he be waxen rich and find And if a man have no one to redeem

(פו) ונחנה הארץ וגר וישבתם לבטה עליה. שלא מדאגו משנת בלורם: ואכלתם לשבע. אף במוך המעים מהא

(OS) ולא גאסף. אל הבית: אח חבואחנו. כגון יין ופירום האילן, ומפימין הבאים מאליהם (פסמים גא:):

(22) עד השנה החשיעה. עד מג ססכום של משיעים שסים עם בום מבופסס של שמינים למוך סבים, שכל ימום סקיך סיו (IS) לשלש השנים. למקלמ סטטימ מנימן ועד ראט סטנס, ולטביעימ, ולטמינים, טיורעו בטמינים במרחטון ויקלרו בנימן:

שק בעלין מעבודה קרקע שהי שנים רלופוה השביעיה והיובל, ומקרה זה נהמר בשהר השממות כולן: בשדה בגרנות, ובחשרי הוא עת האפיף לבית. ופעמים שהיתה לריכה לעשות לארבע שנים, בששית שלפני השממה השביעית,

למכירה פסוקה עולמים: בי לי הארץ. (מ"כ) אל מרע עינך בה (שם), שאינה שלך: (23) והארץ לא חמבר. לימן למי על מזרת שדות לבעליס ביובל, של מיס ה סלוקה כובשה (מ"כ שם ה): לצמחה. לפסיקה,

פשרמו, סמוך לפרשה שלאחריו, שהמוכר אחוזחו רשאי לגאלה לאחר שחי שנים, או הוא, או קרובו, ואין הלוקח יכול לעכב: (24) ובכל ארץ אחזחכם. (מ"כ) לרצוח במיס, ועצד עצרי (שם ט), ודצר זה מפורש בקידושין בפרק א' (דף כא.). ולפי

(אב) בי ימוך אחיך ומבר. מלמד שלין לדס רשלי למכור שדהו הלל מחמם דוחק עוני (מ"כ פרק ה, ל): מאחוחו. ולל

כולס, למדס מורס דרך ארן, שישייר שדס לעלמו: וגאל אח ממכר אחיו. ואין סלוקח יכול לעכב:

لِمُلَا لَيُغَالِبُونِ: אָנוַ עַנְיָבֶּר בְּנְצִּרִה אַמָּבְר מְבִר בְּנְבָּר בְּנָבָּר בְּנָבָּר בְּנָבָּר בְּנָבָּר בְּנָבָּר בְּנָבָּר קב וְחִשְׁבֹ אֶת־שְׁנֵי מִמְּכְּרֹוֹ וְהַשִּׁיבׁ וִיחַשִּׁיב יָת שְׁנֵי וְבִינּוֹהִי וְיָחִיבּ

ויתוב לאַהְסָנְהֵיה:

possession. sold it; and he shall return unto his overplus unto the man to whom he sale thereof, and restore the then let him count the years of the

ζġμţμί: (σ) מֹֹע אִזנֹט עַיּוִבַּעְ וֹנֹגֹאִ בּּיִבְעְ וֹאָב ⁸⁵ לו וְהְיֶה מִמְּבְּרוֹ בְּיֵדִ הַמְּנֶה אַנְה צְּהִירַ בֵּיה וִיהֵי זְבִּינוֹהִי וָאָם לִאַ־מְצְאָׁה יָדוֹ הֵי הָשָׁיבּ

ויתוב לַאַּהְסָנְתֵיה: ביובילא וִיפוּל לנד דוְבָן נְמֵיה עד שַּׁהָא וֹאָם לְאַ אַּמֻּבַּטִע גַּבִּיע בְּמַסַע

return unto his possession. jubilee it shall go out, and he shall until the year of jubilee; and in the the hand of him that hath bought it which he hath sold shall remain in to get it back for himself, then that But if he have not sufficient means

لېخانا: מְּנָת מִמְבְּרֶו įĠι□ ^{סמיםי} חוֹמָה וְהַיָּהָה נְּאָלְּהוֹ עַּד־קֹּם וֹאָישׁ בִּירִימַבְּר בַּיּתִישׁב מִירַ וּנְבַר אַבִּי יוֹבָּין בִּית מותַב

وبأركة بين: ĿĬĊĸĸĿĸ פובלניה עד משלם ひしゅく ひんしゅく all

And if it be not redeemed within of redemption. for a full year shall he have the right it within a whole year after it is sold;

in a walled city, then he may redeem

And if a man sell a dwelling-house

67

خُبِالنَّاد كِي تَمَّىٰ فَوَقَع: לַין חֹמָּה לַצְּמִיתָה לַפְּנָה אַתִּי שִׁיִּרָא לַחָלִיִּטִין לְּדִּוְבַּן יָמִיה אַשֶּׁרַ בְּעָּיר אַשֶּׁרַ (כִי לא) ען · כּ לוֹ שְׁנָה הָמִימָה זְּלְם הַבַּוֹת לֵיה שַּׁהָא שַׁלְמָהָא וִיקּוּם

לְבְוּנִי, לָא וֹפּוָל בֹּוּנְבָּילָא: מַרְ מָלְאָנוּ וֹאִם לָא יִהְפָּרִיק עַּדְ מִשְּׁלִם

the jubilee. generations; it shall not go out in that bought it, throughout his be made sure in perpetuity to him house that is in the walled city shall the space of a full year, then the

:۳٪: ַ הֹמְהֹ סְבְּיַב עַּל־שְּׁבֵּה הָאָבֶין מַפַּף סְחִוֹר סָחוֹר עַל הַקּל וּבְהֵי הַהַצֵּלִים צַּשֶּׁר אֵין־לְהָם וּבְהֵי פַּצְּחַיָּא דְּלִית לְהוֹן שׁוּר

לעון יליובילא ופטון: אַבְעָא וְהָחַמֶּבוּן פּוּבְקָנָא וְהַי

and they shall go out in the jubilee. the country; they may be redeemed, shall be reckoned with the fields of have no wall round about them But the houses of the villages which

ور ر ۵, ٤): (62) ואיש בי לא יהיה לו גאל. וכי יש לך אדס בישראל שאין לו גואליס, אלא גואל שייכל לגאול ממכרו (קידושין שס מ"כ

- שבה לגהלה (ערכין ל.): סשאר, וזסו: והשיב את העודף. בדמי סמקח על סאכילס שאכל, וימנס ללוקח: לאיש אשר מבר לו. סמוכר סוס, נמלאת קונה מספר התבואות כפי משבון של כל שנה, אכלת אותה שלש שנים או ארבע, הולא את דמיהן מן המשבון, ועול את (קב) וחשב אח שני ממברו. כמס שנים סיו עד סיובל, כך וכך, ובכמס מכרמים לך, בכך וכך, עמיד סיים לסחירם ביובל,
- (4"< 401): (82) די השיב לו. מכאן שלינו גולל למללין: עד שנה היובל. שלא יכנם למוך אומה שנה כלום, שהיובל משמע בממלמו
- שנס שלימס קרויס ימיס, וכן מַשֵׁבּ סַנַעַרֶס מָמָנוּ יָמִיס (בּרמָשׁימ כד, נס): בוס שסוא מלוף, שאס כלס לגאול בשנס כאשונס גואלס, ולאמר מכאן אינו גואלס: והיהה גאלחו. של בימ: ימים. ימי לפי שנאמר בשדה שיכול לגאלה משמי שנים ואילך כל ומן שירלה, ובמוך שמי שנים הראשונים אינו יכול לגאלה, הולרך לפרש (92) ביח מושב עיר חומה. בית למוך עיר סמוקפת תומס מימות יסועע כן נון (שס פרעתל ד, ל): והיחה גאלחו.
- בפנים, מקנו לו במפורם זה נופל על זה): לא יצא ביבל. אמר רב ספרא (אף) אם פגע בו יובל במוך שנמו לא יצא ביבל. (ערכין לב.) אע"פ שאין לו עכשיו, הואיל והימה לו קודם לכן. ועיר נקבה היא, והוצרך לכמוב לה, אלא ממוך שצריך לכמוב לא (30) וקם הביח וגר לצמיחה. ילא מכמו של מוכר ועומד זכמו של קונה: (אשר לא חמה. לו קרינן, אמרו רו"ל
- (13) ובחי החצרים. כמלגומו פַּנְּמַיָּמֹ, עייכום פמומות ממֹין מומס, ויצ סרבס במפל יסועע הֶעֶבְיס וְמַנְבָיסֶם (יסועע יג, ζψ:):

אָאַלַת עוֹלָם מִהְנֶת לַלְוּיָם: יי וֹמְבִי, עַלְוֹנְיִם בִּטֹּי, מְבֵר. אֲטִוּטִׁם _{וֹלֵבוּג}

44. אַטַסְנָטַבוּוֹן פּוּרַקוּ עָלַם יָהֵי 5,18,

ביוו בני ישראל: בַּי בְהֵי עְבֵי הַלְוֹיִם הָוֹא אֲחַוֹּלִם ממפע בנים ומיר אַטוּיִם בּיבַל וְבִינִי בִּיִםא וֹפִרנִי אַטְּסִּנְיִינִי

<u>ἰἀͺΚΥ</u>: چرزی غذرا قائوتئادرا خدر خدر לַוְבָּגַלְאַ אָבוּג בַּשָׁג עַבוּג עַבוּג لَمُهُد يَرُمُمْ مَالِكَذُانِاتِ لَنَقُمُ يَلَيْظُدِيمَ مَا جَبَلَمُ لَيْظُمِياً

﴿ إِلَّاٰتُ : (٥) ַנְשֶּׁבֶרְ בֶּיִי אֲחָזָּתְ עּוֹלֶם הָוֹיֹא אֲבֵי אַחָסָנָת עָלַם הוּא לְהוֹן: ھٰڐ؞۩ڡ

ַבְאָ וֹשׁפֿלְ בְׁנִע פַּבְּוֹנִיהוֹן לָא וֹנְדָּבּּן

: ئاڭتە نَّذِ، يَمْنِكُ عَنِيكِ يَقَمُّكُ يَكُدُ مَقَلًا يَعْدَرُ يَنْظِهُوا غَلِيكِ يَنْظِيم

וֹנֹבְאִטִּ מְאֶבְבָנִיגִּבּ וְבֵוֹ, אָבִוּגִּבּ וְבַבְּנִבֹּאָ וְנַבְּנָבָּ אַלַ הַפָּה מָאָתוֹ נָשֶׁךְ וְתַּרְבִּית לָא הַפַּב מִנֵּיה

: ئاڭتى

perpetual right of redemption. possession, the Levites shall have a the houses of the cities of their But as for the cities of the Levites,

their possession among the children houses of the cities of the Levites are shall go out in the jubilee; for the sold in the city of his possession, Levites, then the house that was And if a man purchase of the

for that is their perpetual possession. about their cities may not be sold; But the fields of the open land

and a settler shall he live with thee. thou shalt uphold him: as a stranger and his means fail with thee; then And if thy brother be waxen poor,

32

brother may live with thee. increase; but fear thy God; that thy Take thou no interest of him or

פרקו, בערכין לג.): וביובל ילה. במנס: לבעליס, אס לא נגאלו: גאלה תהיה לו. מיד אס ירלס, ובוס יפס כמו מכת שדות, שסשדות אין נגאלות עד שמי שניס (מ"כ כמ), אַמַּנְבֵיקָס וּבָּעִילַסָס (ברמֹשִימ כס, מו): - על שדה הארץ יהשב. סרי סן כשדות סנגמליס עד סיובל, ויונלוין ביובל

(gg:): משדומיסס הנמונות להס באלפים אמה שביבות הערים, או אם מכרו בית בעיר חומה גואלין לעולם, ואינו חלוע למוף שנה (25) וערי הלוים. הרצעים ושמנה עיר שנחנו להם: גאלה עולם. גוחל מיד הפילו לפני שחי שנים הם מכרו שדה

של ישראל: כי בחי ערי הליים הוא אחזחם. לא סיס לסס נמלם שדום וכרמיס, אלא עריס לשנת ומגרשיסס, לפיכך סס מיד לוי גואל גאולם עולם: - ויצא ממכר בוח. הרי זו מלוה אחרם, ואם לא גאלה, יולאה ביובל ואינו נחלע למוף שנה כבים לא דבר הכמוב אלא בלוקח ישראל שקנה בים בערי הלוים, אבל לוי שקנה מלוי יהיה חלומ, מ"ל ואשר יגאל מן הלוים, אף הגואל ולא יהיה חלוע כשאר בחי ערי חומה של ישראל, וגאולה זו, לשון מכירה. דבר אחר לפי שנאמר גאולם עולם חהיה ללוים, יכול (33) ואשר יגאל מן הלוים. ואס יקנה בית או עיר מהס. וילא ביבל. אותו ממכר של בית, או של עיר, וישוב ללוי שמכרו,

(48) ושדה מגרש עריהם לא ימכר. מֶכֶר גוצר, שלס סקדיש בן לוי לם שדסו ולל גללס ומכרס גוצר לינס יוללס לכסניס לסס במקוס שדומ, ויש לסס גאולה כשדומ, כדי שלא יופקע נמלמס מסס:

מושב, ואיזהו מושב כל שקבל עליו שלא לעבוד עבודת אלילים ואוכל נבלות: שממר, עודסו על החמור, אחד מופס בו ומעמידו, נפל לארן, חמשה אין מעמידין אוחו: גר והושב. אף אם הוא גר או (35) והחוקה בו. אל מנימסו שירד ויפול, ויסיס קשס לסקימו, אלא חוקסו משעם מועם סיד. למס זס דומס, למשאוי שעל ביובל, כמו שנאמר בישראל ואם מַבַר אָת בַשְּׁבֶה לְאִישׁ אַמַר לֹא יִנְאַל עוֹד (ויקרא בו, כ), אבל בן לוי גואל לעולם:

adtarf (E"a (a:): או המולה מעומיו בנכרי כדי להלוומס לישראל ברבימ, הרי זה דבר המעזר ללבו על אדם וממשבמו, לכך מולרך לומר, ויראת ימשכם אחר הרבים, וקשה לפרוש הימנו, ומורה לעלמו היחר בשביל מעוחיו שהיו בעלום אללו, הולרך לומר ויראת מאלהיך, (35) נשך וחרביח. מד שווינסו רבנן, ולעבור עליו בשני לאוין (ב"מ מ:): ויראח מאלהיך. לפי שדעמו של אדס

بخمَلَحُ، بِع حِينَ فَا هُحُكُكِ : رو المُراحِونِ فِي الْمُحَامِونِ الْمُرْسِةِ فِي فِودِ اللَّهُ الْمُوادِ الْمُعَامِنِينَا كُنَّا الْمُراتِينَا كُنَّا

לְהְיִוֹת לְבֶם לֵאִלְהִים: (ס) לַנוֹע לַכִּםְ אָּע־אָּבוֹא בֹּלָתוֹ לַכִּוּן זִי אַבֹּהֹא צַּבֹּלֹתוֹ לַמִּנִינוּ st הוצאהי שהכם מצבץ מצרום יהכון מצרעא דמצרום למתן

לְנֵّ לְאֵי עַמְּלְיִר בְּוּ מְּלְיֵנִי מְּלֶבִי נְיִנְיִבְּכִּוּ לְּגִּי עִפְּׁלְּעִ בְּנִיבִּ ממי נְבֶּירִינְמִינִּי אָנִייִּרְ מְמָּוּ וְנִתְּבָּרִי נְצִּירִי יִהְמָּהְפַּוּ אָנִינִּרְ מְמֵּוּרְ מִּמִּיר ממי נְלֵּירִ לְאִי עִפְּׁלְיִי מִּנִּירִ נְיִנְיִי בְּיִּבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְיי

הְּלָנו נוּבֶל וַהְּלָר מִמֶּר: ot בְּשְׁבֶּינִ בְּחַנְשָׁב יִבְיִנִי מְשָּׁב בַּשְׁנִירָא בְּחַנְטִּבָּא יְבִי מִמֶּב בַּי

אָבטָו יִשְׁיב: וְאֶבְ אֶבְבְמְאָפּטִישְׁיִּוּ וֹאֶבְ-אָטְזָּנִי וֹנִינִר בְּזָנַבְּנִינִינִי וּלְאָטַסָּנִינ יי װְצְאַ מֵעַמְּלֵּי הָיִּא יִבְנְיָרִי עִמְּיֹ וְיִפּּיֹק מִעִּמְּךְ הִיאִּ יִבְנְיְהִי עִמִּיהּ יי

אַטָּם מִאָּבֹּא מִגְּבְנִים לְאָ וֹמִּבְרִנִּ וֹטְבְּוָן מִאָּבֹהָא בַּמִגְּבֵנִם לְאִ בּּ בְּיִשְׁבְּרֵי הֹם אֲשֶׁר ַהוֹצֵאָתִי אֲבִי עַבְּדִי אָנּוּן דְאַפִּיקית

4 א מֹלבוֹנֵע בֿוּ בֹפֹנֹנֵע וֹנִנֹצִאַט לַאִּ מִפֹּלַע בּּיִע בַּלְּמָהְיּוֹנִנִּעַבְּיַ

> בּטוּכוּלְנֹא וּבְעבּוֹטָא לָא טִשֹּוֹן

4
4
4
4
5
5
5
5
5
5
6
7
8
5
7
8
7
8
7
8
7
8
8
7
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
8
<p אַנִּי יְחֹנְחֹ אֱלְחַיֹבֶם אֲשֶׁרַ אָנָא יִיָ אֶלְחַכוֹן דְּאַפּיָקית

פולעו מלציו: נאָב, וטמספו אָבוּנ ממּנ

שָּׁהָא בְּיוֹבֵילָא יִפְּלַח עִמֶּך:

אָבְהָתוֹי, יְתוּב:

יוְדַבְּנוּן וְבוּן עַבְּרָוֹ:

##ZLF:

victuals for increase. upon interest, nor give him thy Thou shalt not give him thy money

Canaan, to be your God. of Egypt, to give you the land of brought you forth out of the land I am the Lord your God, who

serve as a bondservant. thee, thou shalt not make him to with thee, and sell himself unto And if thy brother be waxen poor

with thee unto the year of jubilee. he shall be with thee; he shall serve As a hired servant, and as a settler,

shall he return. unto the possession of his fathers return unto his own family, and and his children with him, and shall Then shall he go out from thee, he

bondmen. Egypt; they shall not be sold as brought forth out of the land of For they are My servants, whom I

rigour; but shalt fear thy God. Thou shalt not rule over him with

٤ŧ

οt

Ζ٤

כעובד עבודת אליליס (מ"כ פרשתא ס, ד כתובות קי:): אח ארץ כנען. בשכר שמקבלו מנומי: - להיוח לכם לאלהים. שכל שַבְּרבּמרץ ישרמל, מנילו למלסיס, וכל סיולת ממנס, נכרי סס. דבר אחר אשר סולאחי אחכס מארץ מלריס על מנח שחקבלו עליכס מלוחי, אפילו סן כבדוח עליכס: לחח לכם (88) אשר הוצאחי וגוי. וסבמנמי בין בכור לשלינו בכור, אף לני יודע ונפרע מן סמלוס מעות לישרלל ברבית, ולומר של

(95) עבודח עבד. ענודס של גומי שיסא ניכר בס כעבד, שלא יוליך כליו אחריו לביח המרחץ, ולא ינעול לו מועליו:

לפני שש שנים היובל מולימו: (0+) כשכיר כחושב. ענודת קרקע, ומלאכת אומנות, כשאר שכירים המנהג נו: עד שנת היבל. אם פגע נו יוצל

קידושין כב.): ואל אחזה אבוחיו. אל כבוד אבומיו, ואין לולולו בכך (מכוח יג.): אחזה. חוקם: (וף) הוא ובניו עמו. אמר רבי שמעון אס הוא נמכר בניו מי מכרן, אלא מכאן, שרבו חייב במזונות בניו (מ"כ פרק ז, ג

ישמידנו על חבן הַלֶּקַח: (ב+) כי עבדי הם. שמרי קודס (מ"כ פרשמא ו, א): לא ימכרו ממכרה עבד. בהכרוה, כאן יש ענד למכור, ולא

לכך יאמר ויראם: מחם הגפן, עד שאבוא, שמא מאמר אין מכיר בדבר אם לנורך אם לאו ואומר אני לו שהוא לנורך, הרי הדבר הוה מסור ללב, (E+) לא חדדה בו בפדך. מלמכס שלמ לצורך, כדי לענומו, מל מממר לו קַמַס לי ממ סכום סוס, וסומ מינו צריך, עַדֹר

ממם שלת מבר ואמני: מאָע עַגּוּיִם אָשֶׁר סְבִּיבָּעַיכֶּם لمخلك تغضك غضد نكدرخك

نظررا مَخْدرا لْهَمْكَا: מּמְמִּגֹּא צַּבְּסְטַבְנִיכִוּן מִנְּעוּן ועבדה וצמסף דיהון לף מו

בְאַבְאָבְיִם וְבִינִּ לְכֵּם לְאָבִוֹיָנִי: ĸĠĊO ÄÄL ** 4¢¢¢ 4¢¢ 4¢¢ 4¢¢ וְגַּם מִבְּנֵי הַתּוֹשֶׁבִּים הַנְּרֵים

حُربا جُمَامُثِم: בּאַבֹּמֹכוּן וֹיהוּוֹן ببنات なさしい נאַל מִבָּנוֹ, שַוְטַבַּנֹא הַבַבַנֹא

ישֶׁבְאֶל אֶישׁ בְּאָחִיוּ לאַתְרֶבֶּת בַּבַבוּ נַבַּאָנונכָם בַּנוֹי. ۵+ צַחַרִיכֶם לְהָשֶׁת צַחַלְּה לְעֹלֶם نننتنية ΧĢ□

בַּבַמְיוּ: לַלָּע בַּאָּעוּנִי, לָא עַפָּלָע בַּיה ニカンドリス ĊĊ いるしゃん 4440 <u>ELit</u> **GECTIFF** לינביכו**ן** לירותת אַקטְנָא الإلالالالا 445,011

הושב עמף או קעקר משפחת بظك غنابك مَقْبَ لَنَفَوَد خُرُّد וֹבָּו עַמָּגִי זֹב זִּב וַעַנָמָּדַ הֹפָּוֹב

לַאַּבְׁמָאַ מִּנַּבְׁמִנִי צִּינָבָא: וֹוֹוֹבּל כְהֹבֹל שִוֹשָׁב בַּהֹמָנ אִנְ אמו וויטמספו אַבווב אמובי וֹאָנוֹ, עַנְבָּוֹע זְנַ מָנַלְ וְעִוְעָב

אָבוֹר מִאָבוֹיו יִנְאַבְנוּי ¾ אַחַרֵי נִמְכַּר נְאָלֵּח מִהְנֶח־לְּוֹ בְּתַר דְאִנְיַבּן פּוּרְקְנָא יָהַי

ליה חַד מַצַּחוֹרִי יִפָּרַקְנֵיה:

אָרְ־הִשָּׁינְה יָדְוֹ וְנִגְאֶל: مُشِكِّد خَمُدُد مُعْمُقَلُكِ يَنْكُمُّدُ אוֹ־דֹרְהוֹ אַנִּ בֶּן־דּּדוֹ וִגְאָלֶנוּ אָנִּ

لمناقرط لتبد لنفقترط: ופְּוֹלְנִיה אַנְ מִלְּוִיב בַּמְּנִיה או אַהבוהי או בַר אַהבוהי

> bondmen and bondmaids. about you, of them shall ye buy have: of the nations that are round bondmaids, whom thou mayest And as for thy bondmen, and thy

possession. land; and they may be your which they have begotten in your their families that are with you, you, of them may ye buy, and of strangers that do sojourn among Moreover of the children of the

one over another, with rigour. children of Israel ye shall not rule, for ever; but over your brethren the them may ye take your bondmen you, to hold for a possession: of inheritance for your children after And ye may make them an

offshoot of a stranger's family, who is a settler with thee, or to the and sell himself unto the stranger brother be waxen poor beside him, with thee be waxen rich, and thy And if a stranger who is a settler

redeem him; redeemed; one of his brethren may after that he is sold he may be

he may redeem himself. redeem him; or if he be waxen rich, kin unto him of his family may redeem him, or any that is nigh of or his uncle, or his uncle's son, may

ולא שבמוך גבול ארלכס, שסרי בסס אמרמי, לא ממיס כל נשמס: סוסרמני לא מְמַיֶּס כְּל יֶשְׁמֶס (דבריס כ, מו), אלא מי ישמשני: מאח הגוים. סס יסיו לך לעבדים: אשר סביבחיכם. (++) ועבדך ואמחך אשר יהיו לך. אם מאמר אם כן במס אשממש, בעבדי איני מושל, בזי אומות איני נומל, שסרי

מלא אמס מומר לקנומו בעבד (קידושין מו:): מהם הקנו. אומס מקנו: (a+) וגם מבני החושבים. שבאו מסביבומיכס לישא נשיס בארלכס וילדו לסס, סבן סולך אמר סאב, ואינו בכלל לא ממיס,

לו לכמוב וסנמלמס אומס לבניכס: והחבחלחם. כמו וסממוקמס: איש באחיו. לסביא נשיא בעמו ומלך במשרמיו שלא (אי) והחנהלחם אחם לבניכם. החויקו בהם לנחלה לצורך בניכם אחריכם ולא יחכן לפרש הנחילום לבניכם, שאם כן היה

עליס, ולשאוד מיס: וסו עכו"ס, כשקוא אומר לעקר, וה הנמכר לעבודה אלילים עלמה (שם כ. ב"מ עא.), להיוח לה שמש, ולא לאלהוח, אלא לחמוב מיגרס לו שיעשיר, דבוקו עמך: ומך אחיך עמו. מיגרס לו שימוך, דבוקו עמו, על ידי שלמד ממעשיו: משפחח גר. (פף) יד גר וחושב. גרוסוא מושב, כמכגומו עַרָל מוְמָבּ,ומופו מורימונמכר לגר מושב: וכי חשיג יד גר וחושב עמך. לרדום בפרך:

(84) גאולה תהרי לו. מיד, אל מנימסו שֵׁיִּשְׁמַע:

שְּׁכִיר יִהְיָה עִּמְּוּ: من والمن المناطقة ال os לו עד שְׁנָת הַיּבֵל וְהָיֶה בֶּסֶף וְחִשְּׁבֹ עִם־קֹנֶהוּ מִשְׁנַתִ הִמֶּּכְרוֹ

ÇÜLL: בֹּמֹנִוֹ מֻנֵּגֹא כַּוּמִוּ אַנִּוֹבא וַבוּוּ וּוַהַמָּוֹב מֹם וַבֹּנוֹנִי עֹמָּטֹּא

יַשְׁיב וְּאָבְתִוּ מִבֶּסֶר מִקְנָתוֹי: י אם לוד רבות בשונים לפיהן

יַשְׁיב אָת־גָּאָלְהָוּ: מְּלֵע עַּיִּבֶּלְ וְעִמְּב_לְוִ כִּפָּׁוּ מִּלְּוּו וֹאָם_טִּמָּס וֹמָאָר בַּמָּנִוֹם מַּגַ_

¢×.iLiti tälL ¢äit.L: ני כְּשְׁכִּיר שְׁנָה בְּשְׁנָה יִהְנָה עַמֻּוֹ כַּאַגִּיר שְׁנָא בִשְׁנָא יָהִי עִמֵּיה

בּשְׁנָת הַיּבֶּל הָוּא וּבָנָת עִּמְוּ: ts נְאָם_לָאָ נִלָּאָלָ בַּאָצֹלָע נִוֹגָּאָ tika_

ڲٛڔ۩ڔڟ؞ אנטם מֹאָבֹּא מֹגִבֹנִם אָנֹנִ וְבַנִּבַ מפמיר עַבְּדַר אָמֶג בונְגֹאָנוּ ÜΠ

ڲٛڔؾڔڟٙ؞ לְהְשְׁמַחַוֹּנִת עָּלְיִהְ בָּי אָנִי יְהְנָה לִמְסְנֵּר עַלִה אָנִי אָנָא יִי תֹּהְכִּינִע לְאַ טִשְׁוֹנִיְ בֹּאַבְאֹכְים סִינִּגֵּא לָאִ טִשְׁוּנוּן בַּאַבַּהֹכִוּן א ימֹבּבְׁעַ לְאֲשׁמֹלֹמוּ לַכְּם נֹאֹבוֹ וֹפֿמֹא לָא שַׁנִמוּוּ לַכְוּו וֹאָבוֹ לאַ עַמְּשֶׁה לְכָּם אֶלְילִם יִפְּסֶל לָאִ עַמְּבָּרוּן לְכִוּן מְמֵּוֹן וֹהֵילִם

> מלפנ זבינוהי: **CEICITIT** وَلْرِيك ĖĠŪŠ

> وبلگڙين: ליה כפום שנוהי ומיב ות מַר שַּׁמָא דְּיוֹבֵילָא וִיחַשִּׁיב וֹאָם וֹהֹוֹר אָהִטֹאַר בֹהָוֹנֹא

לא ופֿלַע בֿיה בָּקשׁיוּ לָמֶינֶרָ:

בְשָׁהָא דְּיוֹבֵילְא הוא וּבְנוֹהִי לאם לא נטפבוט פאלון נופוט

المُحَالَحِيا: מֹאַבֹּמֹא בַּטִּגִּבוֹים אָנֹאַ מֹבֹבוּ אַנּוּן בַאַפּֿיקית וָחָרוּן <u> בוו הואָראַל אַל הַבוּים אַני גילי בני ושְּבָּאַל עַבַּוּיוּ</u>

hired servant shall he be with him. years; according to the time of a de according unto the number of jubilee; and the price of his sale shall sold himself to him unto the year of bought him from the year that he And he shall reckon with him that

money that he was bought for. price of his redemption out of the unto them he shall give back the If there be yet many years, according

price of his redemption. unto his years shall he give back the shall reckon with him; according unto the year of jubilee, then he And if there remain but few years

with rigour over him in thy sight. he be with him; he shall not rule As a servant hired year by year shall

children with him. the year of jubilee, he, and his these means, then he shall go out in And if he be not redeemed by any of

God. land of Egypt: I am the Lord your whom I brought forth out of the are servants; they are My servants For unto Me the children of Israel

your God. down unto it; for I am the LORD figured stone in your land, to bow or a pillar, neither shall ye place any shall ye rear you up a graven image, Ye shall make you no idols, neither

IΛXX

SS

ŧ۶

75

τS

במנס, וינכס לו: וסיס כסף ממכרו במספר שניס: - בימי שביר יהיה עמו. - משבון המגיע לכל שנה ושנה יחשוב כאלו נשכר עמו כל שנה שקנה הנכרי עבודה שנה במנה, ואם שהה זה אללו המש שנים ובא ליגאל ינכה לו המשה מנים, וימן לו העבד מ"ו מנים, וזהו במשבון לפי סמגיע בכל שנס ושנס ינכס לו סנכרי מן דמיו, אס סיו עשריס שנס משנמכר עד סיובל וקנאו בעשריס מנס, נמלא וצנכרי שמחם ידך הכמוב מדבר, ואף על פי כן לא מבא עליו בעקיפין, מפני מלול השם (ב"ק קיג.), אלא כשבא ליגאל ידקדק (Oe) עד שנה היובל. שהריכל עלמו לא קנאו אלא לעובדו עד היובל, שהרי ביובל וַבָּא, כמו שנאמר למטה, וְיַבָּא בְּשָׁנַת הַיֹּבֶל,

(וב) אם עוד רבות בשנים. עד סיונל: לפיהן. סכל כמו שפירשמי:

(33) לא ירדנו בפרך לעיניך. כלומרוחמס רוחס:

בניו (קידושין כב.)) (44) ואם לא יגאל באלה. באלס סוא נגאל, ואינו נגאל בשם (קידושין מו:): (הוא ובניו עמו. סנכרי חייב במזונות

(פפ) כי לי בני ישראל עבדים. שמרי קודס: אני הי אלהיכם. כל המשעבדן מלממה, כהלו משעבדן מלמעלה:

פפוקים היראו אַנִי יהוֶה: (פ)

ילְבֵּית מַלְּדִּשִׁי מִתוּוֹ בְּחַלְיוֹ וָת יוֹמֵי שַׁבַּיָּא דִּילִי תַּשָּרוּוּ

reverence My sanctuary: I am the Ye shall keep My sabbaths, and

The Haftara is Jevemiah 32:6 - 32:27 on page 155.

כב טֹמִמֹרָוּ וֹמֹמִינִם אָטִׁם: במלמי אם בּטוֹפְעֹי שֹבֻביוּ וֹאָט מִגֹנִי אָם בּצִּינִת שַּבִיבוּ וֹנִי פּפּינִת.

בַאְבֶּאְ יִבוּלְנִי וְמֵּא נַמִּבְיִנִי יְמֵּוּ וְמִימֵּוֹ אַבְּגְאַ הַּלְלְטַּי וֹאֵילָן וֹנִעשׁׁג יֹמִמְנכֹם בֹּמִשֹׁם וֹנִעֹנֹי וֹמִשׁנוּ מִמְבוּכוָוּ בֹמִבֹּנִיעָן

בַּאַבְאַכֶּם: לְחְקְבֶם לְשֶׁבַע וְישִׁבְתָּם לְבָּעָה זְרְעָּא וְהִיכְלְוּן נבאור ישיר אָת־זְּרָע נַאָּבַלְטָּם יקטְפָּא יִשְׁרַע לְאָפּוּקִי בַּר נְהְשָׁגִי לְכֵּם בַּנְיִתְ אָטַבַּבְּגִיר וַנִּמְּנַה לְכָוּן בַּנְהָא לְלַהָּפֹּא

ĖĀĻĀČD:

ففديا نتخفكيا نفييا:

עקלא ימין אָבָּיה:

בּאֶבַמְכון: למשבע והחברו くていけぞり שבולמכון

בְּעַבְּלָא לָא וֹמֹבוָן בַּאָבַמֹּכוָן: مال بهدا الثاثات المعالمة في المحافظ المالية ا וְאָלון מִחֲרָיִר וְהִשְּׁבַּאָי חַיְּהְ רְעָלֵה וְלֵיה רְשִׁנִיר וַאָּבַפָּיל חַיְהָא أَرْيَقَ، هُرِيرِ خَغِدًا بِهُدَدُقُتِ لَعُقَا هُرَمُع خَعَلَمُع أَنَهُدِياً

> My commandments, and do them; If ye walk in My statutes, and keep

shall yield their fruit. produce, and the trees of the field season, and the land shall yield her then I will give your rains in their

enough, and dwell in your land shall eat your bread until ye have reach unto the sowing time; and ye the vintage, and the vintage shall And your threshing shall reach unto

your land. neither shall the sword go through evil beasts to cease out of the land, make you afraid; and I will cause and ye shall lie down, and none shall And I will give peace in the land,

מן המקדש (מגילה כב.): ברלפת אבנים: להשתחות עליה. אפילו לשמיס, לפי שהשתתואה בפשומ ידים ורגלים היא, ואמרה תורה לעשות כן, תוך דיו לישראל אלא אפילו לנכרי (קידושין כ.): ואבן משכיה. לשון כסוי, כמו וַשַּׁפְּמִי כַפִּי (שמוח לג, כב), שמכסין הקרקע . אם בימו, לא חור בו, שוף לוס ברבית, כל אלו סאמרונות קשות מן סראשונות, לא חור בו, שוף מוכר אם עלמו, לא חור בו, לא וכי ממכור ממכר, (מס כמיב ביס או קנס מיד וגו' דבר סנקנס מיד ליד)לא חור בו, פוף מוכר אחוחו, לא חור בו, פוף מוכר הללו נאמרו על הפדר, במחלה הזהיר על השביעית, ואם חמד ממון ונחשד על השביעית, סופו למכור מעלעליו, לכך סמך לה, שבודם אלילים אף אני כמומו, סואיל ורבי מחלל שבח אף אני כמומו, לכך נאמרו מקראום הללו (מ"כ פרק ט, ו). ואף הפרשיום (1) לא חעשר לכם אלילם. כנגד זס סנמכר לנכרי, שלמ ימתר סומיל ורבי מגלס עריום מף מני כמומו, סומיל ורבי עובד

(ג) אני ה׳. יאמן לשלס שכר:

- אס במקומי, מלכו שמסיו עמליס במורס: ואח מצוחי חשמרו. סוו עמליס במורס על מנמ לשמור ולקייס, כמו שנאמר (ε) אם בחקחי חלכו. יכול זס קיוס סמנום, כשסום לומר ולם מנוםי משמרו סרי קיוס סמנום למור, סל מס לני מקייס
- ועץ השדה. קו לילני מרק, ועמידין לעצות פירות (מ"כ צס ו): (+) בעחם. בשעס שאין דרך בני אדס ללאח, כגון (בלילי רביעיח. רש"י ישן) בלילי שבחוח (חעניח כג. ח"כ פרק א, א): (דבריס ס, א) ולְמַדְמָּס מُקָס וּשְׁמַרְמָּס לַעֲשׁמָס:
- ואכלתם לחמכם לשבע. אוכל קמעל, והוא מתברך במעיו (שם ז): (a) והשיג לכם דיש את בציר. שיסא סדיש מרובס, ואחס עמוקיס בו עד סבליר, ובבליר מעמקו עד שעת סורע:
- שלא יבאו למלחמס, אלא אפילו לעבור דרך ארלכס ממדינה למדינה (מ"כ פרק ב, ג): מכאן שסשלום שקול כנגד סכל, וכן סוא אומר עושה שלוס וצורא את סכל: - וחרב לא חעבר בארצכם. אין לכיך לומר (6) ונחחי שלום. שמא מאמרו הרי מאכל והרי משמה, אם אין שלום אין כלום, מלמוד לומר אחר כל ואת ונתתי שלום בארך,

خظتگ څلائد: ל וּבְבַבַּפַּטַם אָטַ אָנֹבוּכִים וֹלפֹלַוּ וֹטִבְּבַּפוּן זִט בַּהַבָּ, בַּבַבוּכוּן

النظريا كلمرديا كيتلخع:

מפט בבבי יראַפּוּ וְנִפְּלְוּ יִמְאָרִ מִנְּכִוּן לְנְבִּוּטִא נִמְּבִּעוּ إنِ ٦ أَن مِ فِي الْمِنْ فِي الْمِنْ فِي الْمِنْ فِي الْمُنْلِيلِ لِلْمُلْعِلِيلِ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْ

אָנֹבׁנכֹם לִפַּננכֹם בְּשַׁבַבּי

בוני אַטַּכֶּם: أينا قرير مُنكِّة التَّكَرَمِيْر مُن إِحْدِاً لَهُقَدِهِ نُنْحِياً لَهُفَادِ

בְּבְרָשׁ הַנְצִינִי عربه، تَهْدَدُقُونَ نَهُا تَنَهُّا نَنَهُّا مَافِرٌ، أَنْدُدُنَا

نلالمَ لِ رَفِيهُ، هُنُارُتِ : " וֹלְטַטֹּג מָאָבֹלג בַּעַנְכַבַבֹּט נְלָאַ נֹאָשַגו מַאָּבֹּנג בּנגַכוּן נַלָאַ

לַהֶּם:

انفردا خةز، كختدربا

בובמוכון לעובא:

זטכון וֹאַפֿום זָת לַנְמָוֹ מִּמֶּכוּן: ⁶ ופּׁנִגע, אָבְגְרֶם וְעִפּׁבְגע, אָטַרֶּם וֹאִטִּפֿה, בַּמִגמָר, בְאֵגמּבָא

ننقدرا: ומטולא מטיקא

וֹבְעוֹגל מִוּמִבוּ וֹעַכוּוֹ:

and they shall fall before you by the And ye shall chase your enemies,

enemies shall fall before you by the shall chase ten thousand; and your hundred, and a hundred of you And five of you shall chase a

with you. you; and will establish My covenant and make you fruitful, and multiply And I will have respect unto you,

before the new. and ye shall bring forth the old from And ye shall eat old store long kept,

you, and My soul shall not abhor And I will set My tabernacle among

people. be your God, and ye shall be My And I will walk among you, and will

(ד) לפניכם לחרב. מיש נמרג רעסו (שס):

מרובה, על שם ריבוי, ווה הפירוש שולל רש"י. באומרו והלא לא היה לריך לומר ורו'. ודו"ק) אלא אינו דומה מועמין העושין נכ"ו, שמלה רבבה סובל בי פירושים, פירוש הי עשרה הלפים, ועל זה מקשה רש"י זכי כך הוה ההשבון, ופירוש בי, רבבה מספר סיס לריך לסמחיל, ומס מעס פמח, שגס כן כפל ועיין שס בישובס, וכאן גראס לפרש למורי סגאון סמופלג מוסר"ר משס חריף כך סוא המשבון והלא לא היה לריך לומר, וכמו כן מדקדקים כל גדולי המפרשים ומשוביהם בלשון רש"י בפרשת בראשית, לא המשבון, והלא לא היה לריך לומר אלא ומאה מכה שני אלפים ירדופו, (יש מדקדקים צלשון רש"י שהוא כמו כפל ואריכום וכי (8) ורדפו מכם. מן המלשים שנכס, ולא מן הגנורים שנכס (שם ד): חמשה מאה ומאה מכם רבבה. וכי כך הוא

אחכם. ברים מדשס, לא כברים סראשונס שספרמס אומס, אלא ברים מדשס שלא מופר, שנאמר וְכָרָמִּי אָם בַּים יִשְׁרָמֵל וְאָם ב, ס): והפריחי אחכם. נפריס ורציס (שס ס): והרביחי אחכם. נקומס וקופס (שס): והקימחי אח בריחי (פ) ופניתי אליכם. אפנה מכל עסקי לשלם שכרכם. משל למה הדבר דומה, למלך ששכר פועלים וכוי, כדאימא במ"כ (פרק אם המורה, למרובים העושין את המורה (שם): - ונפלו איביכם וגוי. שיהיו נופלין לפניכה, שלא כדרך הארך:

(10) ואכלחם ישן נושן. הפירות יהיו משחמרין ומובים להחיישן, שיהה ישן הנושן של שלש שנים יפה להכול משל השחקד בּימ יְסוּדָס בְּרִימ מַדַשְׁשָׁס, (ירמיס למ, ל־למ), למ לַבְּרִימ וגוי (מ"כ שם):

באולרות למקום אתר, לתת התדש לתוכן: (שס פרק ג, א ב"ב לא:): - וישן מפני חדש חוציאו. שיסיו סגרנות מלאות מדש וסאולרות מלאות ישן, ולריכיס אתם לפנות

מן פו מנים שלם יקוב סעור: כמו פִּי שָׁם נִגְשַׁל מְגֵן גִּבּוֹרִים (שמוחל־ב חֹ, כחֹ), לחׁ קבל המשיחה, שמושחין מגן של עור בְּמֵלֶב מבושל כדי להחליק מעליו מכח (11) ונחחי משכני. זה בית המקדש: ולא חגעל נפשי. אין רותי קלה בכה. כל געילה לשון פלימת דבר הבלוע בדבר,

לומר והיימי לכם לאלהים: (בו) והחהלכחי בחוככם. אמייל עמכס צגן עדן כאחד מכס, ולא מסיו מודעועים ממני, יכול לא מיראו ממני, מלמוד

לוממוני (פ) מְּמָנוּ מְּלַכְּם נֹאִנִלַנַ מְהְיָת לְהָם עַבְּדְיִם נְאָשְׁפִר מִלְּמִהְנֵי לְהִוֹ עַבְּיִין וְתַבּרִית מייכנמול הוֹצָאָתִי אָתְכָם מַאֲרֶץ מִצְּרַיִם ڲڔؙؾڔڎ۪ڡ

אָת בֶּלְ־תַמִּצְוֹת הַאֵּלֶה: לאִ טַמְּמֹמֹנְ צְ', וֹבְאָ טַמֹּמְנְ נְאִים בְאַ טַכֹּבֹּבְנְוּ בְמִנֹמִנְ.

אָנו_בּוֹנוּנוּ: בּּמִנִעְ אָּעַ_כֹּל_מִגִּוּנְעָּ, לְעַבֹּבַבְּ مهٰ فَمَا سَامَ لَ فَهُدُنَا خُدَامُ فَا يَدِرُا فَالِيَامِ وَفَهُدِياً خَدَامِ

לְרוּק זַרְעַבְּם וֹאָכְלְרוּ אִיְבִיכָם: בַּעַלִי דְּבְבָּיִכוּוֹ: מונים ומבולט לפה וובגפם השַׁמֶפֶת וְאָת־הַפַּבְּחַת מְכַלִּוֹת ש וֹנִיפְּׁלֹבְיִנְיִּנְ הְּלֵגְיֵם הְּנִילְנְוְ אֵטַ. ازلا_عالا 投資は「デダロ

لأفقه لقبارية غنقه: אַנְבַנְבֶּם נְבְרָנִ בְּבָם מֵּנִאַנְבָּם الثمقد خدر خجم النتخفاء عضرر

> <u>הְהְרוּ</u> **ごぶしふ**め ĿĊŔĹĹロ אָנא נוֹ אָלְעַכוּן צַאָּפּוּלִינוּ

> الغذرا: וֹלָא עַהְבַּבוּן וִט כַּלְ פַּפוּגוּא

לַאַּמְּנְוּנִטְׁכִוּן זִשׁ לַזְמָנִי: בְּלָא לְמָהְבֹּר וֹנו כַּלְ פַּפוּנִרִּי וֹאִם_בֹּטַׁפְעָּנִ, טַמַּאָּסְנִּ וֹאָם אָטַ_ וֹאָם בּפֿוֹמָ, טַפּוּגוּן וֹאָם וָעַ

خدركاد المتحال لزركك لاترك מונון ומפטן לפה וטובתון מַּבִּיכוּן בִּיהוּיִלְטַּא אַר אַנָא אַמַבוּע הַאַ לַכוּו

خدبا هُدُة، حبا أنهُ لكنا أكرب שבם בהבו בבבוכנו וונבנו נאטון בילנו לכנו נטטלבוו

> .rhgirqu bars of your yoke, and made you go bondmen; and I have broken the of Egypt, that ye should not be their brought you forth out of the land I am the Lord your God, who

commandments; and will not do all these But if ye will not hearken unto Me,

covenant; My commandments, but break My ordinances, so that ye will not do all and if your soul abhor Mine and if ye shall reject My statutes,

in vain, for your enemies shall eat it. languish; and ye shall sow your seed make the eyes to fail, and the soul to consumption and fever, that shall appoint terror over you, even Iliw I :uoy oanu sida ob Iliw osls I

none pursueth you. rule over you; and ye shall flee when enemies; they that hate you shall and ye shall be smitten before your And I will set My face against you,

מוֹמֵרוֹמ וּמִמִים (ירמיס כו, ב), קביליי"ה בלע"ו: קוממיות. בקומס וקופס: נסיס גדוליס: מטח. כמין ימד בשני ראשי סעול המעכבים המוסרה שלא מלא מראש השור וימיר הקשר, כמו שַשָּׁה לָךְּ (13) אני הי אלהיכם. כדלי לני שמלמינו בי שלני יכול לעשות כל ללס, שסרי סוללתי לתכם מלרך מלרים, ועשימי לכס

מבירות (מ"כ פרשמת ב, ג): וְמַפֶּקְיִס לַס' מְמֹדׁר (שֹס יג, יג), מכיריס חֹת רצונס וממכווניס למרוד צו: ורא חששו. משלח מלמדו, לה מעשו, הרי שמי . אֿמ רבונו וממכוין למרוד בו, וכן בנמרוד גַּבֹר צַיַדְ לְפָּנֵי ס' (ברמֿשים י, ש), שמכירו וממכוין למרוד בו, וכן במנשי מדוס בְשִּיס י שרי קיום מנות אמור, סא מה אני מקיים ואם לא משמעו לי, להיות עמלים בתורה. ומה תלמוד לומר לי, אין לי אלא זה המכיר (14) ואם לא חשמעו לי. לסיום עמלים במורה, ולדעם מדרש חכמים. יכול לקיום המלום, כשהוא אומר ולא העשו וגוי

באחרים העושים, שווא את החכמים, מונע את האחרים, כופר במלוח, כופר בעיקר: אח בריחי. כופר בעיקר. סרי שבע עבירום, סראשונס גוררם סשניס, וכן עד סשביעים, ואלו סן, לא למד, ולא עשס, מואם אם אחרים מעשות: אח כל מצוחי. כופר שלא לוימים, לכך נאמר את כל מלומי, ולא נאמר את כל המלומ: לחפרכם (EI) ואם בחקחי המאסו. מואם נאמריס העושיס: משפטי הגעל נפשכם. שווא המלמיס: לבלחי עשוח. מווע

מלממ, ומכלוהו מויביכם: משפחחו במוחו. כל חאום שאינה באה וחוחלת ממושכה, קרויה כליון עינים: וודעחם לדיק. חורעו ולא חלמח, ואם לב, כב): - מכלות עינים ומדיבת נפש. העינים לופות וכלות לרלות שֶׁימַל וְיַרְפָּחֹ, וּמוּף שלח ירפח, וידחבו הפשות של שסיקלס נפיסמו ומכלים פניו ועופס: - קדחת. מולי שמקדים אם סגוף ומסממו ומבעיכו, כמו פִי מֵשׁ מֶדְמֶס בְּטַפִּי (דבריס (16) והפקרחי עליכם. ולוימי עליכס: שהפה. מולי שמשחף את הצשר, אנפולי"ש בלע"ו, (געשוואלען) דומה לנפוח

על־חַמּאָהַיבֶּם: أأمظنر كأفلا هنأت شتم خقاهد العبقك خفلتا ننحبا וֹאָם הַּגַ אָבֶּנִוּ לָאַ טַהָּמֹתוֹ בָי, וֹאָם הַּג אַבָּוּן לָא טַבַּבֹּלְוּן

שְׁבַע עַל חוֹבֵיכוֹן:

your sins. chastise you seven times more for things hearken unto Me, then I will And if ye will not yet for these

אַרְצָהֶהָ בַּנְּחָשְׁהַיּ אֶת⁻שֶׁמֵיכֶם וְאָבֹרִטִּי אָעַרְגָּאָוּן הֹוֹבָטֹר וֹלִעַטֹּי

בְנְחַשְׁא מִלְמֶמֶבַר מהבא נאבלא בטעוטיכון פּבּבׁוֹמְלְ וֹאֵטַ שַפּּיפּׁין פַבּבוֹלָא מִלְאַטָּטֹא ואָשון וָת שִׁעַּוֹא דִעְּלְוֵיכוֹן נאטבר יח יקר הוקפרון

as iron, and your earth as brass. power; and I will make your heaven And I will break the pride of your

حريم نقا فدان: אַבְּצְּכִם אָּעַ־יְבִוּלְבִי וְמֵּץ הַאְּבֶץ הִמֵּין אָבַעָּכִין יִה עַלְקְּהַיּ ^{°°} וֹעָם לְנִגע פִּוֹבְׂצִׁם וֹלְאָ עִעֵּוֹן וּיִסִּוּך לְנִיקָנוּ וִילְכִּוּן וֹלְאִ

וֹאִגלו ווֹלֵלְא לָא וֹשֹׁוֹ אֹבּוֹעִי:

of the land yield their fruit. her produce, neither shall the trees vain; for your land shall not yield And your strength shall be spent in

אחכם. מבלי כמ: וכן הוא אומר וַ שַׁשְׁר אַבְלוּ שְׁמֵּר שַמִּי וְשֹוֹרֶם מִשְׁלַיִּהֶם הַפְּשִׁימוּ ווּגוי (מיכה ג, ג. מ"כ שם): ונסחם. מפני אימה: ואין רודף ג), וַיַּמַנוּ שְּנֵיקס וַיַּשְׁמִימוּ מֻׁמּ יְבוּל קַמְּכֶן (שס ד), מֿבל בשעה שמעמיד עליכס מכס ובכס הס ממפשים ממר המעמוניות שלכס, עומדים על ישראל אינס מבקשים אלא מה שבגלוי, שנאמר וְבְּיֶב אָם וְבַע יִשְׁרָבֵל וְעָלֶה מִדְיָן וַשְּמֶלֵק וּבְּגֵי קֶדֶם וגוי (שופמים ו, (מ"כ פרק ד, ס): - ורדו בכם שנאיכם. שליני מעמיד שונאים אלא מכס ובכס, שבשעה שאומות העולם עובדי אלילים ועוסק אני עמכס לרעה: - ונגפהם לפני איביכם. שיהא המוח הורג אחכס מבפנים, ובעלי דְבָבֵיכוֹן מקיפין אחכס מבחוץ בכם. כמו שנאמר במובה ופנימי אליכה, כך נאמר ברעה ונחחי פני. משלו משל למלך שאמר לעבדיו פונה אני מכל עסקי מדבר, שהמה עמל בהם ומגדלן, והמעה בה ומכלה הוחם, שנהמר שַׁשֶׁר עַפַּהְפִּי וְרָבִּיהִי הֿיָבִי כָּבָּה (הֹיכה בּ, כצ): – ונוחורי פּגַר מבואה לימי המצור, ושבפנים ממים ברעב שלא לקטו מבואה אשמקד. ד"א וזרעמם לריק זרעכם, כנגד הבנים והבנות הכמוב ו מוכלים, ומס מ"ל ומכלוסו מויציכס, סמ כינד, ווכעס שנס כמשונס, ומינס מנמחם, שנס שניס מנמחם ומויצים במיס ומולמים קבוריס שימיס, קלמוד לומר ומדיבות נפש: - וזרעהם לריק זרעכם. זורעס ולינס מלמתת, ומעתס מס לויביכס בליס או עסים שהוא מקדים וסבור הוא בעלמו שיחיה, חלמוד לומר מכלום עינים, או סוא אינו סבור בעלמו שיחיה אבל אחרים מלמוד לומכ שמפת, שהוא נשמף, או עמים שהוא נשמף אבל נומ ואינו מקדית, מלמוד לומכ ואם הקדמת, מלמד שהוא מקדית, סמבסלם אם סבריום, ואיוו, זו מכם מומן: אח השחפה. יש לך אדס שסוא מולס ומועל במעס אבל בשרו שמור עליו, עליכם. שיסיו סמכום פוקדום אמכס מוו לוו, עד שסראשונס פקודס אללכס, אביא אחרם ואסמכנס לס: בהלה. מכס מפרשה זו (פרק ד): אף אני אעשה זאה. היני מדבר הלה בהף, וכן בה בלך שָמָם בְּהֶרִי (פּפוק מה): והפקדתי (17) ונחחי פני. פולי שלי, פונה לוי מכל עסקי להרע לכה: ורדו בכם שנאיכם. כמשמעו, ישלעו בכם. לגדת ח"כ

על ז' סעבירום סאמורום למעלס (מ"כ פרק ס, א): (18) ואם עד אלה. ואס בעוד אלס לא משמעו: ויספחי. עוד יקורין אחריס: שבע על הטאחיכם. שבע פורעניות

מלבדם פירומים: . אבל כאן השמים לא יהיו מויעין כדרך שאין הברול מויע, ויהא חורב בעולם, והארך חהא מויעה כדרך שהנחשת מויעה, והיא כח, כג), שיסיו סשמים מויעין כדרך שסנחשת מויעה, וסחרך חינה מויעה כדרך שחין הצרול מויע, וסיח משמרת פירוחיה, אח שמיכם כברול ואח ארצכם כנחשה. זו קשס משל משס ששס סוח הומל ומר וְסִיוּ שָׁמֶיף בַּשָׁל עַל לחֹשָׁךְ נָחֹשֶׁת וגו' (דנריס (19) ושברחי אח גאון עוכם. וה ביים המקדם, וכן הוא אותר הנגי מחלל את מקדשי גאון עוזכה (ימוקאל כד, כא): ונחחי

פירומיו, סרי שמי קללומ, ויש אן שבע פורעניומ: ימניע פירומיו בשעת התנעה (שם): לא יהן. משמש למעלה ולמעה, אען ואפרי: לא יהן פריו. כשהוא מפרה מֶשַׁיר ולא חחן ארצכם אח יבולה. אף מס שאמס מוציל לס בשעם סורע (שס): ועץ הארץ. אפילו מן סארץ יסא לקוי, שלא . אומו אין בכך כלוס, אבל אדס שעמל ומרש ווכע ווכע וככס ועדר ובא שדפון ומלקס אומו, סרי שניו של וס קסוס (מ"כ שס ד): (0.5) וחם לריק כחכם. סרי אדם שלא עמל שלא מרש שלא זרע שלא וכע שלא כמח שלא עדר וצשעת הקליר צא שדפון ומלקס

מבע קחשאתיקם: خِمُٰٰتِمَ كِنْ لَنْوَفَكَ، لَمُحْرَدُهِ مَخِد וֹאָם_שַׂלְכָוּ הֹמִּן לֶּבוּ, וֹלְאָ עאָבוּ

שבע בחוביכון: נאוסיף לאיקאה עַליכון מקא ולא טיבון לַלַבָּלָא לָמִימָרִי נאם טַבירן בדער בַּקשׁיני

upon you according to your sins. bring seven times more plagues and will not hearken unto Me; I will And if ye walk contrary unto Me,

يَـلُـرُركُم: והקעישה ۩ٚػڶڰ للأخليا ľợĊĽĽ حد لَاهُالُكِ בוֹיַם בוּאָ ڶڬۺٚڬڶڹ؞ ŢÇŪ

אובטטכון: להגבכון ועוהב זטכון וואבון וּעֹעֹכֿוּלְ וֹעֹכוּוֹ וּעֹמָוּגִּי וֹעַ נאָשׁלַח בְּכוֹן וָת חַוַּת בְּרָא

desolate. and your ways shall become cattle, and make you few in number; your children, and destroy your among you, which shall rob you of And I will send the beast of the field

וּבַלבשׁם מּפוּ שבוי: ق لَمُعَا خُمُ لَائُمُكُ لَا يُعَالَمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ لَا يُعَالِمُ ل

せきあん: خطرطا

walk contrary unto Me; not be corrected unto Me, but will

And if in spite of these things ye will

then will I also walk contrary unto

עַל־חַשֹּאָהֵיכֶם: וֹטִבּׁנִטַּׁנְ אַטַבְּקְׁנִּם אָנִּגְ אָבְתְּ נִאָּלֶבּוּ וֹטִבְנוֹ אַבְּאָנִאְ אָבָתְ תָּבְ ⁺² װְבְּלְכְּהָיִּ אַּגְּאַלְּיִ מְּמְּכֵּם בְּקְבֵּי, וֹאֲבָוֹ אַגְּאָ מִמְּכִוּ בְּלַהָּהִיּ

seven times for your sins. you; and I will smite you, even I,

מְבׁנִכִּים וֹמִבְּטִׁטִּג בַבְּבַ בַּעַנְבַבְּם ולם_לוְינ וְהַבְּאִלְיִ עַּלֵילֶם הַבַּר וַלֵּמָת

מַּבְאָר: ELECL لننتمفدنا ĖŢ خظاتدرا أبنائحتها 54 נוטפבמון خائحدا ドベロイバ

the hand of the enemy. you; and ye shall be delivered into and I will send the pestilence among gathered together within your cities; the covenant; and ye shall be that shall execute the vengeance of , noy noqu brows a gnird lliw I bnA

57

[אַבַלְטִּׁם וֹלַאִ שַׁמִּּדֶּׁמוּ: (סִ) אָבְוֹר וְבִישִּׁיבוּ לַבְּוֹמְכָם בַּמִּאָבַלַ مَ يُرْشِد بُشِرَه كِلْنَامُونِ خُلِولِاد إِنْ خِزَا يُرْشِد بُشِرا كِلْنَامُونِا בְּשִׁבְרֵי לְכָם עַמַּדַ־לֶּחֶם וְאָפֿוּ בּּרְאָתָבָּר לְכוּוֹ סְעִידִ מִיכְלָא

נישבמון: せばははれる בְּתַבּוּרָא תַר וְיָמִיבוּן לַחְמֶּכוּוֹ

eat, and not be satisfied. bread again by weight; and ye shall one oven, and they shall deliver your ten women shall bake your bread in When I break your staff of bread,

לבס להמנע מהמקרב אלי: שבע כחשאחיכם. שבע פורעניום אחרים במספר שבע כחמאחיכם: מניעס, וכן שֹמֵר רַגְּלֶךְ (משלי כה, יו), וכן יְמַר רוּמַ (משלי יו, כו), וקרוב לשון וה למרגומו של אונקלום, לשון קושי, שמקשים (12) ואם חלבו עמי קרי. רצוחינו אמרו עראי, במקרה, שאינו אלא לפרקים, כן חלכו עראי במלום. ומנחס פירש לשון

גדולים ושבילים קמנים, סרי שבע פורעניום, שן בסמס, ושן מיס, מממ וומלי עפר, ושכלם, וסכרימס, וסמעימס, ונשמו: אחכם. אלו קקעניס: וחכריחה את בהמחכם. מנתון: והמעימה אחכם. מנפניס: ונשמו דרכיכם. שניליס מס אלו נושכין וממימין, אף אלו נושכין וממימין כבר סיו שניס בארך ישראל, חמור נושך וממימ, ערוד נושך וממימ: - ושכלה לומר וְשֶׁן בְּבֵמִתֹח אֲשַׁלַּחְ בַּ (דברים לבּ, כד), הרי שמים, ומנין שמהא ממימה בנשיכמה, מלמוד לומר עָס חֲמַת וֹחֲלֵי עָפֶר (שֹס), (בב) וחשלחחי. לשון גירוי: ושכלה אחכם. מין לי מלמ מים משכלם שדרכם בכך, בסמס שמין דרכם בכך מנין, מלמוד

מולימים את המת לקברו נתנים ביד אויב: ושלחתי דבר בתוככם. וע"י קדֶבֶר, ונממס ביד האויבים הלרים עליכס, לפי שאין מלינים את המת בירושלים, וכשהם אשר עברחס. כל סבאת חרב שבמקרא, סיא מלחמת חיילות אויביס: ונאספחם. מן סחוץ אל מוך סעריס מפני המלור: (25) נקם בריח. ויש נקס שלינו פברימ, כדרך שלר נקמומ, וזהו סמוי שיניו של לדקיהו. דבר אמר נקס ברימ, נקממ ברימי (33) לא תוסרו לי. לשוצ אלי:

- בּ וֹאָם בּוְאָט לְאַ טִהְּמִׁמֹּנִ לְיִ וֹאִם בֹּוֹא לָאִ טִפֿבֹּנְוּוֹ לְמִּימִנִי.
- נְנִיבְלִנִים מִמֶּי בַּצְיבִי:
- עַל־חַשּאָהַיבֶם: נופני אַניכת אַנּיאָני הָבַע וֹאָנִינִי הָבַע וֹאָנִינִינִיאָנּאַ הָּבַע עַּרָ
- בְּנִעוֹכֶם הַאָּבֶלְנִי יּ וֹאֶכֹלְטֵּׁם בֹּתָּׁר בֹּדִגְכֵׂם וּבֹתָּר וֹטִגִּלְגְוּן בַּסַר בַּדָּגַכוּן וּבַּסַר
- ندردرد لألأذك تظهر غناكت: ā4_ēťĽ, ្ជ בְּעַבְׁנַעִּי אֶשַבַעַּמֶּנִיבֶּם נְלְעַשִּׁי עַנִּסְּנְטִּי אָשַבּעַמְּנִיבֶּין إبنهيابأر
- אָבוּים בְּבוּים נִיחְהַבֶּם: וֹנְאַמּנְנִיג אָנַבַּמִלֹּבַּאָּנִכִּם וֹלַאָּ ڶڗؙڷڷۮ
- הַּבְּיִבְ אָּוֹבִיכְּם עַיְּהָבִּים בַּשׁי ינ וֹבְשִׁמְעָׁנִ אֵלֵּג אָט_בִּאָבֶעׁ וְאֶהְמִּעָנִי יַּגְּיִּ
- מְּמְמִׁע וֹמְבוֹכֵם וֹעַוֹּוּ עַבְּבַּע: אַטְרֵיכֶם מָרֶב וְהִיְמָה אַרְצְּכֶם נאַטַכָּם אָזָרֶר בַּגּוּיִם נַהַרִילִנָי

- יהקיכון בדמי בששיי:
- המכו בשמעשבור נאטע המכון בטפון בני
- בְּנְהְכֵין הֵיכְלִין:
- מומבו זשכון: מכן פונו ממושכון ויבשום אָע_פֿמְעוֹכֶם וֹאָהָגגּי נִע פֿמִעַכוּן וֹאַלַגּין נִי
- בונהטכנו: בוֹבוֹגוֹא るされて נאֹגבּי יָת מַלְּדְשׁׁיִכּוֹן וֹלָא וֹאִטֹּגוֹ זֹנו עַבוֹנִכוָן עַבְבָּא
- הלב בהלי הקביכון היהבין וֹאָגַבׁו אָנֹא וֹט אַבֹּהֹא וֹנֹגִבוּוִ
- idlicul idiil dlės:

- hearken unto Me, but walk contrary And if ye will not for all this
- seven times for your sins. in fury; and I also will chastise you then I will walk contrary unto you
- daughters shall ye eat. sons, and the flesh of your And ye shall eat the flesh of your
- shall abhor you. carcasses of your idols; and My soul cast your carcasses upon the and cut down your sun-pillars, and And I will destroy your high places,
- savour of your sweet odours. desolation, and I will not smell the and will bring your sanctuaries unto And I will make your cities a waste,
- dwell therein shall be astonished at desolation; and your enemies that oni basi shi garid lliw I baA

78

67

87

Lτ

- be a waste. be a desolation, and your cities shall sword after you; and your land shall nations, and I will draw out the And you will I scatter among the
- מינם מן סמנין שסים סמרב: מארה במרך המעים בלחם. הריז'פורעניות, חרב, מלור, דבר, שבר מטה לחם, חוסר עלים, פת נפולה, מארה במעים. ונתחם נרקבת ונעשית פת נפולה ומשתברת בתנור, והן יושבות ושוקלות את השבנים לתלקם ביניהם: - ואבלחם ולא חשבעו. זה וסס מלי רעב: ואפו עשר נשים לחמכם בחנור אחד. ממוקר עליס: והשיבו לחמכם במשקל. שמסל סמצולס (62) מטה לחם. לשון משען, כמו מַשֵּׁס עוֹ (ירמיס מת, יו): בשברי לכם מטה לחם. השנור לכס כל מקעד הוכל,
- וגעלה נפשי אחכם. זס מילוק שכינס (מ"כ פרק ו, ד): ממניס: ונחחי אח פגריכם. קפוּבֵי רעב סיו, ומוליאיס יראמס ממיקס ומנשקיס אומס, וכרסו נבקעם ונופל עליס: (36) במחיכם. מגדלים ובנרכם. מין עבודם מין עבודם ללילים שמעמידין על סגגום, ועל שם שמעמידין בחמם קרויין
- יפלו החמנים שבראשי הגגוח ויכרחו, ונחחי את פגריכם וגו' הרי שלש, שלוק שכינה ארבע, חרבן ערים, שממון מקדש מן פורעניות, אכילה בשר בניס ובנות, והשמדה במוח הרי שהים, כרייהה המנים אין כאן פורענות אלא על ידי השמדה הבירניות הא מה אני מקיים והשימותי את מקדשיכם מן הַגְּדוּדִיוֹת, שיירות של ישראל שהיו מתקדשות ונועדות לבא שם. הרי שבע מקיים מרבס, מעובר ועב: – והשימותי את מקדשיכם. יכול מן סקרבנום, כשסום פומר ולה הלים סרי קרבנום המורים, (וצ) ונחתי את עריכם חרבה. יכול מאדס, כשהוא אומר והשימותי אני את הארן, הרי אדם אמור, הא מה אני
- (28) והשמחי אני אח הארץ. זו מדס מובס לישראל שלא ימולה סאויביס נחת רות בארלס, שתסא שוממס מיושבים: סגדודיום, ולא אכים קרבנום, סרי שבע:

אָז הִרְצָה הָאָהֶץ אָת־שַּבְּתֹהָיִה *יִבִּיכֶם אָז הִשְּבָּת הָאָהֶץ אִיבִיכֶם אָז הִשְּבָּת הַאָּהֶץ

ٍ פְּלִינְיִנִי קִשְׁמְּהָה הִשְׁבְּחִינֵם אַשֶּׁר לְאִ־שְׁבְתָּה בְּשִׁבְּתִהנֵם בְשִׁבְּחָבֶם עָּלֵיהָ:

ثثثت انظراد نيرا حياء: هِنْتَ كِادِمْ مُكِّلَ نَبْلُهُ انْفُو طُرُقُولٍ التَّذِهُ هُلَّا مَيْلًا عِبْدَيْنَ الْكِلُهُ التَّذِهُ هُلَّا مِكْلًا التَّلُّانِ الْكِلَّادِ الْكُولِ التَّذِهُ هُلِّالًا مِكْلًا التَّلُّانِ الْكُلُولِ

הְּמְּהַבְּיִּהְיִּ שַּׁהְּמִיה אַבְּהָּא וְטִּבְהֵּי יִּטְ בּאָבַת בַּהְּכִי בְּבָבִילִוּ בְּבֵּו בְּכְ וִמָּוֹ בַּבְּבִיאָט וֹאָטוּוּ בְּבֵּוֹ טַבְּהֵּ אָבְׁהָא יִׁטְ הָּמָהָּטִיאִ

הְשִׁבְּׁטִיתִּכֵּם בְּלְ יוֹמִין דִּצְּרִיאַט מַשִּׁמֵיכִוּן כַּד בְּשִּׁבְּׁטִתִיכֵּם דְּלְא שִׁמִּטֵּה בִּשְׁמִּטִּיכִוּן כַּד הְשְׁבְּׁחִי אֲנִה בְּלְיוֹי

ניפלנו ולית דרביה: בר מו מדם דקטליו בחרפא פרפא דשמיה וינדלה יחהד הקציהון וידדל יחהו קל הקציהול הידלה יחהו קל הקנאיה בלבהון בצרעה הדישהציו בכון וצעיל הדישהציו בכון וצעיל

פֿבְם בּמְּבְ, בַּבָּהכּוְן: בְּנִע וֹבְא טִבּ, בְּבִוּן שִׁפּוּמָׁע פֿבִם בַּפֿמְבְוּן בִּעַבְבָּא וֹבִבּוּב וֹנִעַּבְׁבִוּן וֹּבָּב בַּאָּעִנִי, כָּב מִן

Then shall the land be paid her sabbaths, as long as it lieth desolate, and ye are in your enemies' land; even then shall the land rest, and repay her sabbaths.

As long as it lieth desolate it shall have rest; even the rest which it had not in your sabbaths, when ye dwelt upon it.

And as for them that are left of you, I will send a faintness into their heart in the lands of their enemies; and the sound of a driven leaf shall chase them; and they shall flee, as one fleeth from the sword; and they ahall fall when none pursueth.

And they shall stumble one upon another, as it were before the sword, when none pursueth; and ye shall have no power to stand before your enemies.

(33) ואחכם אזרח בגוים. זו מדס קשס, שבשעס שבני מדיניס לגוליס למקוס ממד כומיס זס מם זס וממנממין, וישכמל נוכר כבמוכס, כמדס שזורס שעוריס בנפס ומין ממת ממן דבוקס במבירמס: ההריקחד. כששולף סמרב ממכוקן סנדן. ומדרשו מרב סישמעם ממריכס מינס מזורם מסר, כמדס שמריק מת סמיס ומין מופן למזור: הריחה ארצכם שממה. שלמ ממסרו לשוב למוכס, וממוך כך עריכס יסיו מרבס, נרמות לכס מרבות, שבשעס שמדס גולס מבימו ומכרמו ומעיכו מופו למזור כמילו מין כרמו ובימו מרביס, כך שנויס במ"כ (פרק ז, מ):

(אצ) אז חרצה. מפיים אם כעם סמקוס, שבעם על שממומיס: והרצה. למלך אם שבמומיס:

(פצ) כל ימי השמה. לשון סֵטְשׁלִּיֹם, ומ"ס דגש במקוס כפל שממס: אה אשר לא שבחה. שבעיס שנס של גלומ בבל מן סיי כנגד ע' שנים סשמעס יייבל שסיי בשניס שהכעימו ישראל בארצס לפני סמקוס ארבע מאומ ושלשיס שנס של גלומ בבל מקום קיי כנגד ע' שנים סשמעס יייבל שסיי בשניס שהכעימו ישראל בארצס לפני סמקוס ארבע מאומ ושלשיס שנס. שלש מאומ ומשעיס סיי שני עונס משנכנמו לארץ עד שגלו עשרם סשבעיס, ובני יסודס סכעימו לפניו מ' שנס משגלו עשרם סשבעיס עד מתבים ירושליס, סוא שנאמר בימוקאל וְשַׁמְּסְ שְׁבֵּבְ עַלְ נִּדְּךְּ סִיְּמְּקְ יְבֶּי יְסִי וְסִי וְשִׁלְּיִ שְׁנִּי שְׁבִּבְּעָ עַלְ נִּדְּךְ שִׁמְּעָל וֹגוֹי (ימוקאל ד, ד), וְכִלְיִּסְ שָׁמּ מֵּלֵּי וְשַׁבְּבָּמָ עַל נִדְּיְּךְ שִּיְיִם בְּמִי יְסִי וְשִׁלְּיִם בְּמִי יְסִי וְשְׁבְּבָּעָ עַל נִדְּיְּךְ מִינְיִם בְּמִי יְסִי וְשְׁבָּעַ עַּלְ נִדְּיִּ יְסִי וְשִׁבְּעַ עַל נִדְּיְּךְ שִׁנְיִם בְּמִי וְשִׁבְּעַ עַל נִדְּיְּ בִּיְנִים בְּמִי יְסִי וְשְׁבְּעַ עַבְּלְיִבְ בְּמִבְּעָ בְּעָב בְּעַ בְּמִי יְסִי וְשְׁבְּעַ עַל נִדְּיְ בְּעִי בְּבִּי בְּמִי יְסִי וְשְׁבְּעִ בְּתִי בְּעַי יְסִי יְשִׁבְּעַ עַל וְשְׁבְּעַ עַבְּבְּעַ בְּבִּי בְּמִי יְסִי ְבְיִבְּעַ בְּעִי בְּבִי בְּסִי וְשִׁבְּעַ בְּבִי בְּשִׁבְּעַ בְּבְיבָּע בְּבְּתְ בְּבִּעְ בַּבְּעָּ בְּבְּעָב עַל בְּבְּבְּעָ בְּבְּיבְּעָ בְּבְּעִי בְּבִי בְּסִי וְשִׁבְּעָּ בְּבְּעִי בְּבִי בְּיבְיִי בְּבִי בְּבְּי בְּבְּיִי בְּבְּיִי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּבְיִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּבְיִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּבְי בְּבְּי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּבִי בְּבִּי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבִּי בְּבְי בִּי בְּבִי בְּבִי בְּבִי בְּבְי בִּי בְּבְיבְּי בְּבְיִי בְּבִּי בִּי בְּבִּי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּבְּיִי בְיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּבְיִי בְּבְיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִּי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי ב

סימים עַד רְצָׁמָס סְּמָרֶן מָׁם עַּבְּמּוֹמֶיסִ וּגוֹי, לְמַנְּמִוֹם עַבְּנִיס עַיְהָ (דבריס סימים־ב לו, כמ):

(98) והבאתי מרך. פמד וכך לבב מ"ס של מכך ימוד נופל סול, כמו מ"ס של מועד ושל מוקש: ונסו מנסת חרב. כמילו הודפיס סוכגיס מומס: עלה נרף. שסרומ דומפו ומכסו על עלס ממר ומקשקש ומוליה קול, וכן מכגומו קל עַרְפֶּח דְשַׁקִיף, לשון מצמס, עְּדְּרִפֹּׁם קַּדִּיס (בכמשים מת, ו), שְׁקִיפֶּן קְדִּיס, לשון משקוף, מקוס מצממ סדלמ וכן מכגומו של מצורס (שמומ כת, בס), מַשְׁקִּיפִּי:

(תב) וכשלו איש באחיו. כשירלו לנום יכשלו וה בוה, כי יבהלו לרון: – כמפני חרב. כהילו בורחים מלפני הרגים, שיהה בלבבם פחד וכל שעה סבורים שהדה כודפם. ומדרשו (ח"כ פרק ז, ה), וכשלו היש בהחיו, זה נכשל בעונו של זה, שכל ישרהל

אָבֶא אִיבִיכֶם:

זטכון אַנג פֿגֿלָ, בַּבָּנכון: וֹטוּבְׁעוֹן בַּונוּ מַמְמַוֹּא וּטְוֹּמַע

enemies shall eat you up. nations, and the land of your And ye shall perish among the

88

אַבטָם אִמָם יִמֶּקוּ: בּאַבְאָנ אָנְבִּנכִים נֹאָב בּהֹנִיָּנִי וֹנַנְאָאָנַנִם בַּכָּם נַמָּפַנְ בַּהֹנָנָם

בּאַטִידִין בְּיַדְרוּוֹן יִתְּמִסוֹן: נאַל בּעובו אַבְעַעַעון בּוּהָנֹא בּׁטוַכֿיטוַן בֿאַבֿמֿטא בַּסֿנֹאַיכוֹן ±⊂\

pine away with them. iniquities of their fathers shall they enemies' lands; and also in the pine away in their iniquity in your And they that are left of you shall

בַלַמָּגוּ: דמומבו נאנ בעלוכו שבתי ätiiuul tailuul kailu נינדין נת חוביהון ונת חובי

they have walked contrary unto Me. committed against Me, and also that their treachery which they and the iniquity of their fathers, in And they shall confess their iniquity,

נַאַנ אַמָּב בוֹלַכֹּנ מִמָּג בַּצוֹבוּ:

לְבְּׁבִיוִ מְפַּׁמֵּא יִבְׁכֵּוֹ וֹבְמוֹ נִׁנִ וֹאַמִּיל יָהְהַוֹּן בַּאָּרַע בַּעַלִּי אַב אָנֹא אַבוֹע המִבוּעוֹ בּבֹאָהוּ

punishment of their iniquity; humbled, and they then be paid the their uncircumcised heart be their enemies; if then perchance To bring them into the land of I also will walk contrary unto them,

וֹבֹּגוֹ אָנַבְגַּוֹלֶם: אָוַאַ וֹכֹּנָת לַבַּבַם עַמַּבָּע נֹאָנ יי והבאתי אֹהָם בְּאֶרֶץ אִיָבִיהָם TIETTI:

with Abraham will I remember; and with Isaac, and also My covenant with Jacob, and also My covenant then will I remember My covenant

څاچا: לבולו אַלבים אולב ובאבא אָנַרַבְּרִינִי וֹגִּעָל וְאָּלַ אָנַרַ !!כֹבְטַׁג אָטַבַּבָּבִגִּיָּה וֹגַּעַנִידַ וֹאַ**ב**ּ

בְּבְיִרְ וְאַרְטְּא אָנָא בְּבִיר: יָה קְנָמִי בְּעָם אַבְּבָיה: נאב זט לומו במס וגטל נאב ובבובלא זע פולגו בגם וגופור

I will remember the land.

וְהַאָּבֹא הַמְּזָב

בבבונו פגו ווט פומו בשופט שׁלָנּ בֹנַכֹּאוֹ אַנִטִּי הַּבְּיִבוּוִוֹ נאַנון נרעון נת חוביהון לנטין יָר שְּׁמִפַּהָא בְּרִצְּרִיצִּת מִנְּהֹוֹן נאַבהא טטבה,ה מנבגן נטבה,

rejected Mine ordinances, and their iniquity; because, even because they paid the punishment of their without them; and they shall be sabbaths, while she lieth desolate without them, and shall be paid her For the land shall lie forsaken

द्धंद्रेत द्वेथ्वेवः מָאָסוּ וֹבֵים וֹבֹּגוּ אָנַרַהְּוֹלָם זֹהַן וּבַּוֹהַן

נפְשָׁהון: וֹאָט_טַלַטֿי

soul abhorred My statutes.

ערבין זה לזה (שבועות למ.):

(88) ואבדתם בגוים. כשמסיו פווריס מסיו אנודיס זס מוס: ואכלה אחכם. אלו סממיס נגולס:

(I+) והבאחי אחם. מני בעלמי מבימס. זו מדס עובס לישרמל, שלמ יסיו מומריס סומיל וגלינו בין סמומות עובדי מליליס לשון סמסס, כמו ימסו, וכמוסו פִּמַּקְנָס בְּמֹבֵיסָן (וכרי' יד, יב), נְמַקּוּ מַבּוּרֹמָי (מסליס למ, ו): (98) בעונה אבוחם אחם. כשעונים מבומס ממס כשמומויס מעשה מבומיסס בידיסס (שס פרק מ, ב מנהדרין כו:): ימקו.

כא, לו), אס או יכנע. לשון אחר אולי, שמא או יכנע לצבס וגוי: ואז ירצו אח עונם. יכפרו על עונס ביקוריקס: (ימוקאל כ, לב), חַי אָנִי וגו' אָס לֹא בְּנֶד חֲוְקֶס וגו' (שס לג. מ"כ שס ס): או אז יכנע. כמו או נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַבֶּח הוּא (שמות . נעשס כמעשיסס, אני איני מנימס, אלא מעמיד אני אם נציאי ומחוירן למחח כנפי, שנאמר וְקִעֹּנֶה עַל רוּחַבֶּס קיוֹ לֹא חָקיֶט וּגו'

לכך, ואם אינו כדאי, הרי ילמק עמו, ואם אינו כדאי הרי אברהם עמו, שהוא כדאי. ולמה לא נאמרה וכירה בילמק, אלא אפרו . אליסו ערצון שיצוא ויצשר גאולת בניו: – וזכרחי אח בריחי יעקוב. למס נמנו אחרונית, כלומר, כדאי סוא יעקצ סקמן (ב4) וזכרחי אח בריחי יעקוב. בממשה מקומות נכתג מלא, ואליהו משר בממשה מקומות, יעקג נעל אות משמו של

671

(E+) ישן יבישן. גמול, ולגמול אשר למשפטי מאסו:

של ילמק נרמס לפני לבור ומונם על סמובם:

אַנְיִם כָּי אֲנִי יְהַוְּה אֶלְהַיהֶם: لأهَذُن م ذُحَذِبُه ذُبُقَد خُدَرُنُه ** אִיבִיהָם לִא־מִּאַסְמִּים וַאַף־נַּם־זֹאָת בֶּהָיוֹהָם בָּאֶרֶץ

לְבֶּם לֵאַלְהַיִם אֲּנָי יְהַוְּהַ: מֹצְּבְוֹם לְמֵּנֵלֵ בַיּנְוָם לְנִינִנִים **⊓เ**ชุ%Ω′~%Ωౖ₫ äääl נוֹכֹנִינִּי לַנֵּים בַּנֵינִי נַאָמָנִים יּגַבִּינִנִּא לְיַיִּוֹ לֹנִם לַגַּמָּאִי

ರ್ಥ'ಗ 'ಚಿಥ್ರಗ: (ಡ) بظرا ختر نهٰدیج خند مرزر ⁶⁴ וְהַמּוֹרִתֹ אֲשֶׁרִ נְתַּן יְהִנְה בֵּינֹוֹ ŪŪĞ(□

<u> ויְדַבְּר יְהוְה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר:</u> **LE,G,**

هُرَبُو يُجِيم قر تَظَرُهِ ثُبُد رُدِيا لِأَدَد لِجَدَر نُطْدَيْمَ لَدَد

و بَهْدُت اِمِّه چَا مِنْهِرَت مِهْدِي اِنْدِيْتِ וֹבְיָר מִבְּלְ מַנְּלָר מִבָּן מָמִּבַים בְּעֶּרְכְּרָ נְפְּשָׁת לַיהֹוֶה:

مُلَّفُكُ يَامِهُمُ مِي هُكُم كُمُ

شَرِيشُ، 🗖 شَكْر: וֹאִם וֹמַבְּטֹ עֲׁיִא וֹבְיָנִע מַבְּבְּרֵ וֹאָם װִמְבְּסָא הִיא וִיהֵי פְּרְסְנַה

جَمُّكُم بَظِيم:

شَكَاكُاره: مُمْدُره مُكْذِره لَحَاظُك مُمْدُله ﴿ مُفِرِّ مَ هَٰذِكَ لَٰ لَٰذِنَكُ مُلْكُلًا مَا لَكُنَا لَا يَا ذُكُكُ וֹאָם מֹבּוֹ שַׁמְתְ חֻּנְּיִם וֹהַגַ בּוֹן וֹאָם מִבּר שַמִּתְ חָּוֹנוֹ וֹהַב בַּר

> الْهُ اللَّهُ كِعَمَٰتُهُكِ كَأَمْدِ مَقَالِهِا كَالَّهُ لَا كَأَنَّهُ וֹלֵא אַנִעוּלפוּוּ לְהָּוּבֹּוּיהָעוּוֹ בּהְּלֵי בְּבָבִינִוּן לָא אַבְׁמִוּמִהוּוּ נאַּב בֹנִם בַּא בֹמִנִינִינוְ בַּאָּנַת

> בׁמֹגֹנום לְמִּנוֹ, מַּמִׁמִּוֹא לְמִנִינִ באפולות לטבון

> וֹמְבֹאֹן בֹסוּבֹא בַסׁוֹנִ בֹוֹבֹא בובר גו פון מומבוה וכון פנו אבון בותוא ובוניא ואובותא

ימַלֵּיל וְיָ עִם מִשָּׁה לְמֵיעַר:

לפּנּבׁסֹן נֹפֹּמֻעֹא בוֹבִם גֹוֹ:

בכסף בסלעי קידשא: ויהי פורסניה הקשין סקעין ממבון מנון נפר בר מטון מנון ill Giláil Fráfx ágr

ير مرا مراه الم

ילַנוּלַבַּׁטֹא הַמַּב סַלַמָּגוֹ: ââLıl âtıl iıüı Gilôtiu

> for I am the LORD their God. to break My covenant with them; them, to destroy them utterly, and not reject them, neither will I abhor in the land of their enemies, I will And yet for all that, when they are

ат the Lord. nations, that I might be their God: I land of Egypt in the sight of the whom I brought forth out of the the covenant of their ancestors, But I will for their sakes remember

the hand of Moses. children of Israel in mount Sinai by LORD made between Him and the ordinances and laws, which the These are the statutes and

:Saiyses ΙΙΛΧΧ And the Lord spoke unto Moses,

94

valuation, unto the LORD, according to thy shall clearly utter a vow of persons and say unto them: When a man Speak unto the children of Israel,

sanctuary. silver, after the shekel of the valuation shall be fifty shekels of unto sixty years old, even thy male from twenty years old even then thy valuation shall be for the

valuation shall be thirty shekels. And if it be a female, then thy

ten shekels. twenty shekels, and for the female valuation shall be for the male unto twenty years old, then thy And if it be from five years old even

ולהפר ברימי אשר אמם: (++) ואף גם זאת. ואף אפילו אני עושה עמהם ואת, הפורענות אשר אמרתי, בהיותם בארן אויביהם, לא מאתתים לכלותם

(אי) בריה ראשונים. של שנעיס:

- (אי) והחורת. ממת בכתב ומתת בעל פס, מגיד שכולם נתנו למשה בקיני:
- (2) כי יפלא. יפרים נפיו: בערכך נפשח. לימן ערך נפטו, לומר ערך דבר שנפטו מלויס בו, עלי:
- (3) והיה ערכך וגרי. אין ערך זס לשון דמים, אלא בין שסוא ייקר בין שסוא וול, כפי שניי, סוא סערך סקלוב עליי בפרשס
- זו: מרכך. כמו ערך, וכפל הכפי"ן, למ ידעמי ממיוה לשון הומ:

הְּלְמֵּע הִּלֹלִים כַּסָר: מִּבֹלִים כַּמָר וְלַנְּבַלָּה מָרְכְּוֹּ שִּנְים וְהָיֶה שֶּרְפְּףְ הַזְּּכְר חֲמִשְּׁהשִנְים וְהָיֶה שֶּרְפְּף הַזְּכְר חֲמִשְׁה נאָם מפּלַערָה נֹגַע פֿלַטמָה

شظظ،۵: מְשֶּׁר שְׁמֶבֶּר וְלְנְעַבְּר מְשְּׁרָר חַמֵּישׁ צַּשְּׁר סִלְּעִין וּלְנִיקְבָּהָא ן אִם־זַבְר וְהָיָה שֶּרְפְּוֹּ וְאָם מֹבּוֹ מִמְּנִם מִּלֵּנִם נִמָּגֹלַם

וַעְּרוּכֶנוּ הַכְּהָן: (ס) על־פֿי אַשָּׁר תַשִּׁיל יֵד הַנֹּדֶּר » خفتر محتا الهيرية همنا محترا וֹאִם מַּבַ עוּאַ מַמְּבַבְּבַ וֹעַמְּמִנגן וֹאַם מִסְבּוֹ עוּאַ מִפּוּבַסְנִיעַ

ממנו ליהוֶה יְהְיֶה־קֹּבֶשׁ: לבלו ליחוֹת כל אַשֶּׁר יתוֹ מוּרְבָּנָא בָּרָם וּנִ כֹּלְ בִּיִמֵּין لَّهُم خَتَمُّك كَيْهُد نَظُكُرُد بَمُقَاثِلًا

نشيثك: ימיר בהמה בבהמה יי מֹנִר בֹּנֹת אַנְ_נֹת בֹמֹנִר וֹאִם_ לַאְ וֹעַלִּיפָּׁנִיּ וֹלַאָּ וֹמִיר אָטַיִּ

خظر بوتا: ליהוֹה והַעַּמִיר אָת־הַבְּהַמָּה וֹאָם כַּלְבַבַּנִימָנוּ סִמָּאָנוּ אָזְמָּר

> פורקנה הלת סלעין דכסף: שמיש סלפין דכסף ילנוקבתא שְנִין וְיהֵי פּוּרְסְנֵיה דִּדְכוּרָא ואָם מִבַּר יַרְחַא וַעַּר בּר חמישׁ

> يون جربر: XD ŁCIĆX II. GILÓTIU וֹאָם מֹבַּר מִשִּׁין מִּנִין וּלָמִּילָא

נד נדרא יפרסניה פהנא: ימיה כהנא על פום דתרביק ויקימניה קדם פְּהַנָא וִיפָּרוֹס

מְנְיִנִי לְבְׁבְם גֹּיִ נְבִי עִנְּרִשְׁאִ: נאם במירא דיקרבון מנה

יהי קידשא: יְרְיָרֵר בְּבְעִירָא וִיהֵי הוּא וָחָלּוּפֵיה נאם עלפא נעלוף בעירא מֹב בֹבוֹמָ אַנְ בֹוֹמָ בֹמֹב לא יחקפניה ולא יעבר יהיה

ונטנם גע בֿהֹנֹא טָבֹם בַּעַּלָּא: וֹבוֹבוּן מִנְּעַ בּוּבְבָּנֹאַ בַּבָם וֹזֹ נאם כֿל בַּמִּירָא מִסְאָבָא בַּלָא

> of silver. thy valuation shall be three shekels shekels of silver, and for the female valuation shall be for the male five unto five years old, then thy And if it be from a month old even

and for the female ten shekels. valuation shall be fifteen shekels, upward: if it be a male, then thy And if it be from sixty years old and

that vowed shall the priest value him; according to the means of him the priest, and the priest shall value valuation, then he shall be set before But if he be too poor for thy

the Lord shall be holy. that any man giveth of such unto bring an offering unto the LORD, all And if it be a beast, whereof men

which it is changed shall be holy. beast, then both it and that for and if he shall at all change beast for good for a bad, or a bad for a good; He shall not alter it, nor change it, a

shall set the beast before the priest. offering unto the Lord, then he which they may not bring an And if it be any unclean beast, of

п

9

- (פ) ואם מבן חמש שנים. לא שיסא הנידר קמן שאין בדברי קמן כלוס, אלא גדול שאמר ערך קמן הוה שהיא בן חמש שנים
- בְּבִימָטְ וֹמִימִנְטְ מִבְּטְ בְּבִימַטְ: בערכן, וסמשף מינה פוחחת מלא שליש בערכה, דאמרי מינשי (ערכין יע.) שָבָּא בְּבֵימָא פַּמָא בְּבֵימָא, שַבְּמָא בְּבֵימָא מִימָא (ע) ואם מבן ששים שנה וגוי. כשמגיע לימי סוקנס סמשס קרוצס לסמשצ כמיש, לפיכך סמיש פוחח צסודקנו יוחר משליש
- (מככין כנ:): על פי אשר חשיג. לפי מס שישלו יקדרנו, וישליר לו כדי מייו, ממס כר וכקם וכלי לומנום, אם סיס חמר משליר לו המורו (8) ואם מך הוא. שאין ידו משגם לימן סערך הזה: והעמידו. לנערך לפני הכקן ויעריכנו לפי השגם ידו של מעריך:
- (9) כל אשר יחן ממנו. אמר רגלם של זו עולה, דבריו קיימין, וחמכר לצרכי עולם, ודמים חולין, חוץ מדמי אוחו סאבר:
- (10) שוב ברע. מס בנעל מוס (מ"כ פרק מ, ו): או רע בשוב. וכל שכן עוב נעוב, ורע ברע (ממורס ע.):
- למולין בפדיון, אלא א"כ הוממו (שם לב: מ"כ פרשמא ד, א): (11) ואם כל בהמה שמאה. זינעלת מוס סכתוג מדינר שסיא עמאס לסקרנס, ולמדך סכתוג שאין קדשים תמימים יולאין

יבון בע בער הבהן בו וֹטְמֶּנִינִ אַטָּׁנִי בָּנוֹ סִוָּד

ق لغصائغ ننغزُث ننول تنهنهن نغص مغدط نغدهد نبول <u>֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֚֓֞</u>

تحتا ڈا ئانے: יבון בי פאמר יעני אָניי \(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\frac{1}{2} \)
\(\f נֹאַיִּה בִּירַיַלְּבְה אָת־בִּיתִוּ לָבָהַ

تر څلڅك:

מֹבוֹנו וֹבוֹנוֹנו בֹנִי בַּבְּבַלְבַיּ בַּבְּבַבַּבַּ لْغُمَ דَيْقِرَ أَبْهُمُ عُلَا جَنِيَا لِهُمَ لِمُعَلِّذِينَ نَوْدَانَ بِنَ جَنَيْنِهِ

شَكْم حُمُك: זָבׁת עַמָּר שִּׁמָּבִים בּעַמָּשִּׁם ממישי ליהלה וְהָנֶה שֶּרְפְּךָּ לְפָּי זַרְעָּוֹ إيوا مَقِيرَت هِنَائِمَا يَجَرَدُنُ هِذِي

خمُلَـ خلا نظرت: י אָם מָהָּלֹט עַּיִבֹּלְ וֹלֵצֹוּנְהָ הָּעֲוֹעוּ אָם מִהָּשֹא צַּיִנְבִוּלָא וֹלֵוּנָהָ

הְּלֵנִ עַיִּבַץ נְנִינִת מְמָבַבּי: על פַּי הַשְּׁנִים הַנְיִּהָרת עָר 8، וְחִשַּׁבּ־לֹּוֹ הַכּהֵוֹן אָחִ־חַבֶּׁסֶף חַקְּלֵיה וִיחַשֵּׁירָ לֵיה בְּחַנָּא

> יבון ביש כפורסן כְּהַנָּא בּן לופרוס פַּהַנָא נַתַה בֵּין שָב

חומשיה על פורְסָנִיה:

בופרוס ומיה כהנא כן יקום: בּבוֹלא בוּגו מֹב ובוּגו בוּה במֹא לוב לו נפרסניה וּעַבר אָבי יקדיש וָת בַּיתִיה

הקלורי ויהי ליה: נייסיף חומש בְּסַף פּוּרְסָנִיה

شَمَّدُرا خُلَاثُمُنا مُكْمُنا يَخُمُكُ: לפום זרעיה בית זרע כור נְּבָר בֵּרְם יְיָ וְיהֵי פּוּרְסְנֵיה נאם משפג אטסנטנע נפציש

עקליה בפורטניה יקום:

ווטמנע מפורסניה: באַמִּטֹאַבֹא מַר מַּטַּא בּיוֹבֵילָא נת כַסְפָּא עַל פּוֹם שְׁנָיָא נֹאָם אַעָּר עַיּבֶלְ יַלְּצָּיִה הְּצָּענְ נָאָם בּעַר יוֹבִילְאִ יַלִּצִּיה

> the priest valuest it, so shall it be. whether it be good or bad; as thou And the priest shall value it,

unto thy valuation. he shall add the fifth part thereof But if he will indeed redeem it, then

priest shall value it, so shall it stand. whether it be good or bad; as the then the priest shall value it, house to be holy unto the LORD, And when a man shall sanctify his

valuation unto it, and it shall be his. the fifth part of the money of thy redeem his house, then he shall add And if he that sanctified it will

be valued at fifty shekels of silver. the sowing of a homer of barley shall be according to the sowing thereof; possession, then thy valuation shall LORD part of the field of his And if a man shall sanctify unto the

valuation it shall stand. of jubilee, according to thy If he sanctify his field from the year

made from thy valuation. of jubilee, and an abatement shall be the years that remain unto the year unto him the money according to jubilee, then the priest shall reckon But if he sanctify his field after the

(12) בערכך הבהן בן יהיה. לשמר כל מדס סבא לקנומס מיד סקדש:

- מעשר שני, הצעלים מוקיפין חומש, ולה שהר כל הדם (מ"כ שם ז): (13) ואם גאל יגאלנה. בבעלים החמיר הכחוב, להומיף חומש, וכן במקדיש ביח, וכן במקדיש אח השדה, וכן בפדיון
- בו ומחחלקח ביניסס (שם כח:), זהו המשפט האמור במקדיש שדה, ועכשיו אפרשנו על קדר המקראוח: ועומדם ביד הלוקח עד היובל כשאר כל השדום המכורות, וכשהיא יולאה מידו חוזכת לכהנים של אוחו משמר שהיובל פוגע לשנה (ערכין כה.), לפי שהינה הקדש הלה למנין שני היובל, שהם נגהלה הרי מוב, והם להו הגובר מוכרה בדמים הללו להתר בממשים שקלים, כך גזירה הכמוב, והוא שבא לגאלה במחלת היובל, ואם בא לגאלה באמלעו נותן לפי החשבון, שלע ופונְדְיוֹן (16) והיה ערכך לפי זרעו. ולא כפי שוויס, אחת שדם מוצם ואחת שדם כעם פדיון סקדשן שויס, גית כור שעורים
- בום פטמור יסים, ממשים כפף ימן: (עב) אם משנח היובל יקריש וגוי. אם משענים שנח היונל מיד הקרישה ובא זה לגאלה מיד: בערכך יקום. כערך
- שקל לכל שנה ושקל ימר על כולן, והשקל ארבעים ושמנה פונדיונין, הרי שלע ופונדיון לשנה אלא שחשר פונדיון אחד לכולן, הכהן את הכסף על פי השנים הנותרות. כפי משנין. כילד סרי קלב דמיס של מרבעים ומשע שנים ממשים שקל, סרי (18) ואם אחר היבל יקריש. וכן אם סקרישה משנת היובל ונשמהה ביד גובר ובא וה לגאלה אתר היובל: וחשב לר

حُمُاء مُلَا لَكُمُ اللَّهُ عَلَى الْحُمِّ اللَّهِ عَلَى الْحُمِّ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّا لَا اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّاللَّا الللَّهُ الللَّا עמקקייש אָתְּי וְיָסָלִּ חָמִאָּית ⁶¹ װְאָם־נְּאָל יִנְאַל' אָת־הַשְּׂדֶה

לא ינאל עוד: מְבָר אָת־תַשְּׁבֶּת לְאֵישׁ אַתֻר זַבּין יָת תַקְּלָא לֹּנְּבַר אָהֵרָן לָא

حَمِيَا مَنِيْتِ كُيَّائِمُ: جْرَتُש جَرْبَلِم جَשְׁבֵּה תַחֵנֶם קּיִּדְשָׁא בֵּנִם יִיְ בַּחֲקַל חֶרְמָּא ַ וְהַלְּה הַשְּׂנֶדׁה בְּצֵאתַוֹ בַיּבֵל וִיהֵי חַקְּלְא בְּמִפְּקֵיה בְּיוֹבֵילָא יַ יְּהְיִי הַיְּהְיִי בְּי

משְבַר צַּהְיָּהְי יַקְּדִּישׁ לַיהוְה: _{ממי} נאַם אָת־שָׁבֵר מִקְנָלוֹ אֲשֶׁר לֹא

٢٠٢١: אָת־הָעֶּרְכְּּדְּׁ בַּיַּנְם הַהְוּא קֹבָשׁ וְיִמֵּין יָת פּוּרְסָנִיה בִּיוֹמָא בּיהוּא קוּדְשָׁא אֱדָם יָיָ: ב העורקה עד שונת היבל ונתן פורקניה עד שקא דיובילא נְחִשֶּׁב לֵּוְ תַכְּתֵוֹ אָת מִכְסָת וִיחַשִּׁיב לִיה כְּחָנָא יָת נִסִיב

אָטְזָּנִי הָאֶבֶּץ: كِيُّهُ لِللَّهُ لَا يُعَمِّدُ كِيُّهُد كُلِهُ خِلَيْتُرْد فَقِيد خِلَيْدَرِيد ÷ַ בְּשְׁנָת הַיּוֹבֵל' יְשְׁיב הַשְּׁהֶה בְּשִּׁהְא דְּיוֹבֵילָא יְחִיב חַקְּלָא

עַשְׁרִים גַּרָה יִהְיָה הַשְּׁקֵל: ي بذح وبابني جهود بريات بالأم

> למנ שינ'מניה עליהי ויקום באַלביש יָמִיה וְיוֹסֵיף חוֹמֶשׁ לאָם מִפַּבַל נפַבוַל נִש עַלַלָּא

لِهُ عَارِهُمْ يُرْهُمْ هُنَا يَاهُمُ لِي الْهُمَا لِهُمَا مُهُمْ يَقِدُنِمْ ثِمَا يَظُمُ لِهُمُ

לְבְּׁנִדְאׁ שָׁנֵי, אַּנִוֹסְנְּעִינִי:

מְנַבַלְ אַנְסְנְמִינִי נַלְבִּישׁ בֶּבְרָם נאָם זֹנו שַׁפֿל וְבִּינוֹנִי דְּלֶא

אַבְסְנַת אַבְעָּא:

ולב פובסנוני וני דסבמי

974%:

assured to him. thy valuation unto it, and it shall be add the fifth part of the money of will indeed redeem it, then he shall And if he that sanctified the field

redeemed any more. another man, it shall not be or if he have sold the field to And if he will not redeem the field,

priest's. possession thereof shall be the LORD, as a field devoted; the the jubilee, shall be holy unto the But the field, when it goeth out in

not of the field of his possession; field which he hath bought, which is And if he sanctify unto the LORD a

holy thing unto the LORD. give thy valuation in that day, as a unto the year of jubilee; and he shall him the worth of thy valuation then the priest shall reckon unto

٤٦

07

possession of the land belongeth. bought, even to him to whom the return unto him of whom it was In the year of jubilee the field shall

the shekel. sanctuary; twenty gerahs shall be according to the shekel of the And all thy valuations shall be

סיובל: ונגרע מערכך. מנין סטניס שמשנת סיובל, עד שנת הפדיון: ואמכו רבומינו (בכורות ג.) שאותו פונדיון קלְבּוֹן לְמְּרוֹמֶרוֹמ, והבא לגאול ימן שלע ופונדיון לכל שנה לשנים הנותרות עד שנת

(19) ואם גאל יגאל. המקדיש אומו יוסיף חומש על הקלצה הואמ:

לשוב ביד המקדיש: (02) ואם לא יגאל אח השדה. סמקדים: ומס מכר. סגובר (ערכין כס:): אח השדה לאיש אחר לא יגאל עוד.

אף זו מממלק לכסנים של אומו משמר שיום הכפורים של יובל פוגע בו (ערכין כה:): לא שישוב להקדש בדק הבים ליד הגובר, אלא כשדה החרם הנחון לכהנים, שנאמר פֶל מֵבֶם בְּיִשְׁבָבֵׁל לֶךְ יִהְיֶה (במדבר יח, יד), (IS) והיה השדה בצאחו ביבל. מיד סלוקמו מן סגוצר, כדרך שלר שדות סיוללות מיד לוקמיסס ציוצל: קדש לה:

מירושם אבום, וזסו בעלים סראשונים שמכרוס למקדיש (שס כו:): מלסר, לומו שהקדישה, ופן מלמה ללשה קנהו הלוקס הוה הלסרון מלסר, ווהו הגובר, לכך הולרך לומה ללשה לו לסוום הלרך, שללו שקלובים לשדה אמוזה, ואם לא יגאל, וימכרנה גובר לאחר, או אם לא יגאל הוא, בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו שלינו יכול לסקדישה אלא עד היובל, שהרי ביובל הימה עמידה ללאת מידו ולשוב לבעלים, לפיכך, אם בא לגאלה, יגאל בדמים (שב) ואם אח שדה מקנחו וגוי. מלוק יש בין שדם מקנס לשדס מקוס, ששדס מקנס לא מממלק לכסניס ביובל, לפי

אַב בַּבוּר אָמֶב וְבַבַבַּר בַיִּרוּוְעִ בָּנִם בּוּכָנִא בַּוֹטַבַּבַּר בַּנִם וֹיִ

אָם עור אָם אָמַר דַּינָ הוּא: בּבְעִירָא לָא וַלַבִּישׁ וְּבָר וָתֵיה

אִם־שָּׁוֹר אִם־שֶּׁה לֵיהֹוָה הִוּא: בְּבְהַלְּהַ לְאִינַקְדִּיִשׁ אָנִשׁ אָתָּוֹ

מַלוְהִי וֹאָם לַא וֹטִפּּבוּיִל וֹוֹזַבַּבֹּוֹ בְּפִּירְסְנֵיה וְיוֹמֵיף הוּמִשֶּׁיה נאם לבמובא מסאבא נופרוק

וֹפַבר וֹלַאָּ וֹנִּאֹלָ כַּלַ עַנִינִם بجيمن بمشير يجببن לא 82 לֵיהוְה מִכְּל־אֲשֶׁר־לֹוֹ מֵאָדֶם **.** אַּבְּ בְּלְ חֲנִים אָּמָּר וֹחָרִם אָנִישׁ

لْعُمَـكِم يَزْهُم لَنَمُوْدِ خُمُلُوَّكِ:

خمْلُجُكُ لَنْصَلِ لَتَظِيمُنُهِ مَٰذُرُر

ربغه ججة الإلا الفراغة العرارة

طبيم طبيما سير كلت ال: ווֹבּלּו וֹלָא וֹשֹׁפֹבוּגע כֿלְ מַבְּתֹא יְבְעִירָא יְמִחֲקַל אַחְסְנְתֵיה לָא שבר בין מבלק בקוני מאולאא בְּבַם כַּלְ מַבְמָא בִּוֹטִבוּם נִּבַּב

קַאָּדָם לַאִּ יִפְּּדָר מִוֹת יימָת: שנימי בְּלְחַבֶּם אֲשֶׁר יָחֲבָם מִוֹ

לְבַׁהְ לַבַבְּהָנִם עַנִּאַ לַנִעַּנְׁע:

פֿל הוְהָא דִיִּתַּהַרם

جَابُتُ جَرِيبَات: הְאַבֶּעְ מִפְּּרֵי הַמְּעְ לִיהְנָה הָוּא דְּצִּרְעָא מִפּירֵי אִילָנָא דִּייִ הוּא

אַלאָא לא יהפּביל אַהַלְּאַ

בַּאָבוּל מִזְּבַת וֹכַל מַמְּמַּר אַבְּמָא מִזּבְּמָא

whether it be ox or sheep, it is the LORD, no man shall sanctify it; which is born as a firstling to the Howbeit the firstling among beasts,

according to thy valuation. redeemed, then it shall be sold the fifth part thereof; or if it be not thy valuation, and shall add unto it then he shall ransom it according to And if it be of an unclean beast,

most holy unto the LORD. redeemed; every devoted thing is possession, shall be sold or of man or beast, or of the field of his Lord of all that he hath, whether that a man may devote unto the Notwithstanding, no devoted thing,

surely be put to death. of men, shall be ransomed; he shall None devoted, that may be devoted

Lord's; it is holy unto the Lord. of the fruit of the tree, is the whether of the seed of the land, or And all the tithe of the land,

שיו מממלה, ולאמר מכאן הושיפו שמות, ואמרו רבומינו (בכורום ג.) שש מעה כמף דינר, עשרים וארבע מעות למלע: (25) וכל ערכך יהיה בשקל הקדש. כל ערכך שכמוב בו שקלים יסים בשקל סקדש: עשרים גרה. עשרים מעות, כך

(26) לא יקדיש איש אחו. לשס קרצן אחר, לפי שאינו שלו:

שיעריכנס סכסן: ואם לא יגאל. ע"י בעליס (מ"כ פרק ב, ב): ונמכר בערכך. למתריס: דבר בפדיון בסמם מסורם שסוממס, וכאן דבר במקדיש בסמם ממאס לבדק סבים (ממות קא.): - ופדה בערכך. כפי מס אין זם, שסרי אין פדייון פער חמור אלא עלם, וסוא מחנה לבקו אינו להקדש, אלא הכחוב מוסב על ההקדש, שהכחוב שלמעלה (קב) ואם בבהמה השמאה וגוי. מין המקרה הום מופג על הבכור, שמין לומר בבכור בהמה ממהה ופדה בערכך, והמור

ושפתותיו הכנענים (שם כת.): לכסן כמו ששנינו במסכם ערכין (כמ:) אס נדר, נומן דמיסס, ואס נדבס, נומן את מובמס: - מאדם. כגון שהחרים עבדיו מרמים לכסנים, מפרש כל מרם קדש קדשים סוא לסי, ללמד שמרמי כסנים מלים על קדשי קדשים, ועל קדשים קלים, ונומן ומרמי גבוס נפדיס: - בל חדם קדש קדשים הוא. האומר סמס מרמיס לבדק הבימ, מביא כאים מכאן, והאומר סמס לבדק הביה, מפרש מקרא זה, בחרמי כהנים, שהכל מודים שחרמי כהנים אין להם פדיון (ערכין כה:), עד שיבואו ליד כהן, ימבר ולא יגאל. אלא ינתן לכקן, לדברי האומר שמס מרמיס לכסנים, מפרש מקרא זה בשמם מרמים, והאומר שמס מרמים בישראל לך יסיס (במדבר יח, יד), בחרמי כסניס, שפירש ואמר סרי זס חרס לכקן, ויש שאמרו פחס חרמיס לכסניס: רא (82) אך כל חדם הרי. נמלקו רצומינו בדבר (ערכין כמ:), יש אומריס ממס מרמיס להקדש (שס ה), ומה אני מקייס כל מרס

בולך למום, לפיכך לה יפדה, הין לו לה דמים, ולה ערך: (92) בל חרם אשר יחרם וגי. סיולא ליסרג ואמר אחד ערכו עלי, לא אמר כלוס (שם ו. מ"כ שם ז): מות יומת. סרי

כג קידושין נג.): קימו סשס ומשולמנו נוס לך לעלות ולמכול בירושליס, כמו שנממר וְמָבַלְמָ לִפְנֵי ס' מֵלְטֶיף מַשְשַׁר דְּנָּנְךְ מִירִשָׁךּ וגוי (דבריס יד, (30) וכל מעשר הארץ. נמעטר טני סכמונ מדנר: מזרע הארץ. דגן: מפרי העץ. מירוט וילסר: לה׳ הוא.

שׁמְאָנוֹי יִפָּף עַּלְיני:

47,114

fifth part thereof. his tithe, he shall add unto it the And it a man will redeem aught of

بېپښتر بېپت څټ کې کړنېن. מפמיר וְכְּלְ־מֵּהְמַּׁר בְּבַּרְ וֹבְּאָן כָּלְ וֹכִלְ מַהְמַּר שִוְרֵין וֹמָאַן

המולאני וניו מולמא ללבם ול: מַחַת הַשָּׁבֶּט כֹל דְיִנְעָבַר הָחוֹת חוּטְרָא

rod, the tenth shall be holy unto the flock, whatsoever passeth under the And all the tithe of the herd or the

78

He shall not inquire whether it be

: 484 הַנּא נּקְמנּרְתָּוֹ יְהְיָה־קַּבֶּשׁ לְאִ וִיְהֵי הוּאִ וְתִּלּּפִּיה יָהֵי קּוּדְשָׁא יני ימיה ואם הער ימיה ויהיה יהלפניה ואם הלפא יהלפניה

לָא וֹעַפּׁבוּע: לְאִ וֹבֹשֹּׁר בָּוֹן מִּנְרַ לְנֵתְ וֹלָאִ לְאִ וֹבַשַּׁר בֵּוֹן מִבְ לְבִּוֹתְ וֹלְאִ

redeemed. changed shall be holy; it shall not be both it and that for which it is it; and if he change it at all, then good or bad, neither shall he change

פמיקיס אָת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהָר מֹשֶׁה לְנָת בְּנֵי יִשְׁרָאֵל בְּטִּירָא סיני: יְסִינִי: עמ אַלֶּה הַמִּצְיֹה אֲשֶׁר צִוְּה יְהוֹנֶה אַלֵּין פִּקּוֹדִיָּא דְּפַקֵּיד יָיָ יָה

mount Sinai. Moses for the children of Israel in which the LORD commanded

These are the commandments,

חזק חזק ונתחזק

The Haftara is Jeremiah 16:19 – 17:14 on page 157. On Erev Rosh Hodesh, read the Haftara on page 163.

- באכילה בכל מקום, והמעות יעלה ויאכל בירושלים, כמו שכתוב וְנָמַמָּה צַּבְּמָף וגו': (וצ) ממעשרו. ולא ממעשר חבירו, הפודה מעשר של חבירו אין מוסיף חומש (שם כד). ומה היא גאולחו, כדי להחירו
- שסרי לא נמנס עס שאר ממנות כסונס, ולא מלינו שיסא בשרו ניתן לכסניס: כן עושה לעלהים ועגלים של כל שנה ושנה (בכורות נת:): יהיה קדש. ליקרב לתובת דמו והמוריו, והבשר והכל לבעלים, (25) - חחח - חשבש. כשכל לעשרן מולילן בפתח וה לחר וה, והעשירי מכה בשכע לבועה בתקרל להיות ניכר שהול מעשר,
- מוב לרע, בין מס בין בעל מוס, מלס עליו קדושה, ולא שיקריב בעל מוס, אלא יאכל במורם מעשר, ואפור ליגוו וליעבד (בכורות (33) לא יבקר וגוי. לפי שנאמר וְכֹל מִבְּמַר נִדְרֵינֶם (שם יבּ, יא), יכול יהא צורר ומוליא את היפה, תלמוד לומר לא יצקר צין

פרשת במדבר למנחה בשבת בחקתי

EULEL

AND THE LORD spoke unto Moses in the wilderness of Sinai, in the tent of meeting, on the first day of the second month, in the second year after the were come out of the land of Egypt, saying:

'Take ye the sum of all the congregation of the children of Israel, by their families, by their fathers' houses, according to the number of names, every male, by their polls;

from twenty years old and upward, all that are able to go forth to war in Israel: ye shall number them by their hosts, even thou and Aaron.

And with you there shall be a man of every tribe, every one head of his fathers' house.

And these are the names of the men that shall stand with you: of Reuben, Elizur the son of Shedeur.

 $\ensuremath{\mathsf{Of}}\xspace$ Simeon, Shelumiel the son of Zurishaddai.

Of Judah, Nahshon the son of Amminadab.

Of Issachar, Nethanel the son of Zuar.

Of Zebulun, Eliab the son of Helon.

Of the children of Joseph: of Ephraim, Elishama the son of Ammihud; of Manasseh, Gamaliel the son of Pedahzur.

Of Benjamin, Abidan the son of Gideoni.

Of Dan, Ahiezer the son of Ammishaddai.

Of Asher, Pagiel the son of Ochran.

Of Gad, Eliasaph the son of Deuel.

Of Naphtali, Ahira the son of Enan.'

These were the elect of the congregation, the princes of the tribes of their fathers; they were the heads of the thousands of Israel.

And Moses and Aaron took these men that are pointed out by name.

וּיִרְבָּר יְהְוָָה אָל מֹשֶׁה בְּמִּרְבָּר סִינֵּי בְּצִּהָל מוֹעֵּד בְּאָהָר לַחֹהֶשׁ הַשֵּׁנִּי בַשְּׁנֵָה הַשְּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶהֶץ מִצְּרָיִם לֵאמִר:

בְּלְ-זָבֶּר לְנְּלְנְּלְיֵם: לְמִּאִּפְּׁחִנִּם לְבֵּׁיִת אֲבִנִיִם בִּמִּסָפָּר אֵמְוָת הְאָנִי אָתַ-ראָתִּ בְּלִ-מְּדָת בְּנִי-יִאְנִים:

וֹאַנִינְוּ: בּוֹמִּנְאֵגְ טִפְּלֵנִוּ אִנִּים לְגִּבִּאִנִּים אַנֵּנִי מִּבְּּוֹ מִמְנִים מִּוֹּנִי וֹמָמִּלִנִי בִּלִּ-יִגָּא גִּבָּא

ןאָּהְבֶּם יִהְיֹּר אָישׁ אָישׁ לַפַּטָּה אָישׁ רָאִשׁ לְבֵית־אַָבֹּקִיוּ הְוּא:

לְרַאִּיבֶּן אֶלְיִּצִּיִר בָּן־שְׁבֵיאִּיר: יי וְאַכְּׁחִ שְׁמִּיִּח הְאָמָּר יִעַּמָרָי אִהְכָּבַם

. • בְׁמִּמֶׁמֶנְוֹ מֵּבְׁמִנִאֵּבְ בּּוֹ_בִּנִינִהַבֵּינִי

לֵיהוּדֶה נַהְשִׁיוֹ בֶּן־עַמִּינָדֶר: בּיייייבּׁ - ברייב

לְוְמִּׁמּלָר נִׁנִוֹאָץ בּוֹרַגוּמֶר:

ځا⊏نڅا څڅنڅ⊏ څا_تځ!:

ڬڟڗۿۣٮ؈ٚڟڂ؞ۼڂ ڟٳڂڽڶڂ؞ ڮڂڗڗ؞ڹڟ۪ڂڮۼڂڽٙڹڡۼڮڔۿڟۿڟٳ؞ٙڟ؞ٮٚڹٮ

خَجْدُنْهَا هُحَنِيًا قُلِيْكُمِوْرِ:

خَيْا لِمُنابِهُ ثَلِي مُنابِهُ ثَلِي خَلِيهُ فَالمَّالِدِ :

לְאַמֶּר פּנֹמִיאָלְ בָּוֹ_מַּבְרָוֹ:

לְנְּע אֶלְוֹסִׁנ בּּוֹ_בַּמִנּאֶלְ:

كْرْقْفْكِ، ݣْنَانْكُمْ قُلْـمْنّْلَا:

מּמּוִּט אַבוִעַּׁם בֹאמֵּג אַלְפָּג נֹמָבֹאֵל בִּם: אַכְּט (כ, עביאי)[מ, קרואַי] הַמֵּדָׁה נִמִּיאָי

ניאָר נֹשְׁה וָאַהַוֹּן אָת הָאַנְשִׁים הָאֵלֶה אַשֶּׁר נִקְּבִּוּ בְּשִׁלְת: (בספרי ספרד ואשכני בְשַׁקְוֹת)

ישראל

פרשת במדבר למנחה בשבת בחקתי

- twenty years old and upward, by their polls. houses, according to the number of names, from their pedigrees after their families, by their fathers' the first day of the second month, and they declared And they assembled all the congregation together on
- them in the wilderness of Sinai. As the LORD commanded Moses, so did he number
- בְּמִסְפַּר שֵׁמִוֹת מִבֶּן עֵּשְׁרִים שְׁנָה וָמַעְּלִה קְגָלְגִּלְהָם: עַמּּנְי נּיּהְיְלְּגִי מַּלְ_מִּמְּפְׁעִנִים לְבָּיִת אָּבְנַיִם إلغم چِל־הְעֵּבְׁה הִקְהִילוּ בְּאָחָד לַתַּדֶשׁ
- כַּאֲשֶׁר צְנָה יְהְנָה אָת־מֹשָׁה וַיִּפְקְּדָם בְּמִרְבָּר סִינֵי: (ס)

LEULI

הפטרת ויקרא

The Haftara is Isaiah 43:21 – 44:23. For Shabbat Zachor the maftir and Haftara are on page 165. On Shabbat HaḤodesh read the Maftir and Haftara on page 173.

The people which I formed for Myself, That they might tell of My praise.

Yet thou hast not called upon Me, O Jacob, Neither hast thou wearied thyself about Me, O Israel.

Thou hast not brought Me the small cattle of thy burnt-offerings; Meither hast thou honoured Me with thy sacrifices. I have not burdened thee with a meal-offering, Nor wearied thee with frankincense.

Thou hast bought Me no sweet cane with money, Neither hast thou satisfied Me with the fat of thy sacrifices; But thou hast burdened Me with thy sins, Thou hast wearied Me with thine iniquities.

L, even L, am He that blotteth out thy transgressions for Mine own sake; And thy sins I will not remember.

Put ${\rm Me}$ in remembrance, let us plead together; Declare thou, that thou mayest be justified.

Thy first father sinned, And thine intercessors have transgressed against Me.

Therefore I have profaned the princes of the sanctuary, And I have given Jacob to condemnation, And Israel

Yet now heat, O Jacob My servant, And Istael, whom I have chosen;

Thus saith the LORD that made thee, And formed thee from the womb, who will help thee: Fear not, O Jacob My servant, And thou, Jeshurun, whom I have chosen.

For I will pour water upon the thirsty land, And streams upon the dry ground; I will pour My spirit upon thy seed, And My blessing upon thine offspring;

And they shall spring up among the grass, As willows by the watercourses.

ְיֹמְבְאָבְיּ בּ נְקְאֵבְאָנַוּ פֿנֵאָנִ וֹהְעָׁבַ בּּוּנִיֹּהְנִיּ בּּנִּ

יייוווד מַם זוֹ נְצֶרְהָי לָּי הָהָלָהָי יָסָבֶּרוּ: (ס)

לא הרויקיר בּנְינה אַד הַנֶּבְרְפַּנִי בְּחַמּאִימְירְ
 לא הרויקיר אַד הַנֶּבְרְפַנִי בְּחַמּאִימְירְ
 לא הרויקיר בַּנְינה בַּנְים בַּנְבְּרָהַ בְּחַמּאִימְירְ

، אַנֹלִי אַנֹבִי הָוּא מֹחָה פִּשְׁעֵּיִף לְטַעַּנֵיִי יְחַשֹּאָהֵיִף לְאַ אָּזְּכְּר:

ה הַוְּכִּיהֵנִי נִשְּׁפְּמָה יָחַד סַפָּר אַמָּה לְעַעַן הְצְּהְק:

ح אָבָיף הֶרִאִּשִׁיוֹ הָשָׁאִ יִּמְלִיצֵיף פָּשְׁעִּי בִּי:

اْنَهُلَمُّمْ خُلْدَاهُ، (פَ) قَالِمُ مَنْدُمْ خُلْدَاهُ، (عَالِمُ لَمُنْلُا خَلَاثِم لَمُّلَادً

יאודא ן נעמה שטעע ינילב ער בר, וישראל בתרהי ביי

אַּלְ-הִירָאַ מַּבְיֵּרִי יִשְּׁלְּבִּ וִישְּׁרָוּ בְּתַרְיִּהִי בְּוִּ: בּרַ־אָּמָר יְהִוֹּרִ מִשָּׁרִ וִּיאָרִוּ מִשָּׁרִ וִישְׁרָוּ בְּנִיּ

מום: וֹמֹמְטִוּ פֹבוֹן טַמִּיר כַּמִּבְרָים מַּלְוַנִבְּיִ

One shall say: 'I am the LORD's'; And another shall call himself by the name of Jacob; And another shall subscribe with his hand unto the LORD, And surname himself by the name of Israel.

Thus saith the Lord, the King of Israel, And his Redeemer the Lord of hosts: I am the first, and I am the last, And beside Me there is no God.

And who, as I, can proclaim— Let him declare it, and set it in order for Me— Since I appointed the ancient people? And the things that are coming, and that shall come to pass, let them declare.

Fear ye not, neither be afraid; Have I not announced unto thee of old, and declared it? And ye are My witnesses. Is there a God beside Me? Yea, there is no Rock; I know not any.

They that fashion a graven image are all of them vanity, And their delectable things shall not profit; And their own witnesses see not, nor know; That they may be ashamed.

Who hath fashioned a god, or molten an image That is profitable for nothing?

Behold, all the fellows thereof shall be ashamed; And the craftsmen skilled above men; Let them all be gathered together, let them stand up; They shall fear, they shall be ashamed together.

The smith maketh an axe, And worketh in the coals, and fashioneth it with hammers, And worketh it with his strong arm; Yea, he is hungry, and his strength faileth; He drinketh no water, and is faint.

The carpenter stretcheth out a line, He marketh it out with a pencil; He fitteth it with planes, And maketh it marketh it out with the compasses, And maketh it after the figure of a man, According to the beauty of a man, to dwell in the house.

He heweth him down cedars, And taketh the ilex and the oak, And strengtheneth for himself one among the trees of the forest; He planteth a bay-tree, and the rain doth nourish it.

Then a man useth it for fuel; And he taketh thereof, and warmeth himself; Yea, he kindleth it, and baketh bread; Yea, he maketh a god, and worshippeth it; He maketh it agraven image, and falleth down thereto.

זָה יאִמַר לַיהוָה אָנִי וָזָה יקְרָא בְשֵׁם־ יַעַּקְּב וָזָה יִכְּחָּב יָדוֹ לַיהוָֹה וּבְשָׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה: (פ)

م كم كن كن بائة من المعرد ال

נגידו לְמוֹ: משומי עַם־עוֹלְם וָאִתְּיָוֹת וַאֲשֶׁר מָּבְאָנְּת המיקר עַם־עוֹלְם וָאִתְּיָּוֹת וַאֲשֶׁר מָּבְאָנָת

« אַל־הִפְחָדוּ וְאַל־הִרָּהׁ חֲלִאׁ מֵאָז השְׁמַשְׁתְּתְּיִרְ וְהַגַּּרְהִי וְאַתֵּם עֵּדְי חֲלֵאׁ מֵלִיהַ מְפַּלְשְּׁרִי וְאֵין צִיּר בַּל־יָדְשְׁהִי:

, יצְרֵי־פָּסָל כָּלָם הֹּהוּ וַחֲמוּדִיהָם בַּל־ יוֹעִילוּ וְעֵדִיהָם הַׁפְּהׁ בַּל־יִרְאָּוּ וּבַל־יֵדְעָוּ לְמִעַן יֵבְשׁוּ:

·· מְּגֵּיִלְּשְׁרְ צִּאְ שְּׁפֹּסְׁלְ וֹסְוֹצִּ לְבִלְשׁׁג עוִמִּגלְ:

ַ 'נְקְקְבְּצְּיּ כְּלְּםְ נְצְּמֶירִ יִּבְּמִיּ וְחָרָשָׁיִם הַשָּׁרְ מֵאָּדְיִם מון בְּלְחַבְּרָיִיוֹ בִּשִׁיּ וְחָרָשָׁיִם הַשָּׁה מֵאָּדָיִם

בְּטַ לְאַ_מֶּטִׁע מִּנִם נִּיּנִמֶּּׁל: יִּבְּנִיעִי נִיפְּמָלְעִי ְבִּזְּרִיִּמִ כִּעְוִ זָּם_רָמֶּרְ וָאֵּגוּ מַנַרְאַ בְּרָוֹלְ מֵּמְבָּר יִפְּמָּלְ כִּפְּטְׁם יִרַמִּפְׁרָׁנִע

לְמֶּבְׁע בְּנִע: זְּנְּמֶּבְעְ בַּמַּלֵּגְּתְּע נְבַמָּטוּנְּע גִּיִבָּ ... נְמָּמָעִּן בַּמַּלַגִּתְּע נְבַמָּטוּנָע נִילָאָבָעוּ ... מְמָבָּע

לְבְרָת־לֵוֹ אֲרָוִּים נִיפָּח תִּרְזָּרֹ וְאַלֹּוֹן נִיְאַמֶּץְ־לִוֹ בַּעֲצִי־יָעַר נָמָע אָרֵוּ וְגַשֶּׁם יָנְהֵל:

יִשְּׁיִר לְאָדִם לְבְּעֵּר וַיּפָּח מִחָם וַיִּּחָם אַן יִשְׁיִל וְאָפָּה לְחָם אַן-יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁמָּחִי מְשָּׁרוּ פָּסֶל וַיִּסְנְּד־לְמוּ:

91

- He burneth the half thereof in the fire, With the half thereof he eateth flesh; He roasteth roast, and is satisfied; Yea, he warmeth himself, and saith: 'Aha, I am warm, I have seen the fire';
- And the residue thereof he maketh a god, even his graven image; He falleth down unto it and worshippeth, and prayeth unto it, And saith: 'Deliver me, for thou art my god.'
- They know not, neither do they understand; For their eyes are bedaubed, that they cannot see, And their hearts, that they cannot understand.
- And none considereth in his hearr, Neither is there knowledge nor understanding to say: 'I have burned the half of it in the fire; Yea, also I have baked bread upon the coals thereof; I have roasted flesh and eaten it; And shall I make the residue thereof an abomination? Shall I fall down to the stock of a tree?
- He striveth after ashes, A deceived heart hath turned him aside, That he cannot deliver his soul, nor say: 'Is there not a lie in my right hand?'
- Remember these things, O Jacob, And Israel, for thou art My servant; I have formed thee, thou art Mine own servant; O Israel, thou shouldest not forget Me.
- I have blotted out, as a thick cloud, thy transgressions, And, as a cloud, thy sins; Return unto Me, for I have redeemed thee.
- Sing, O ye heavens, for the LORD hath done it; Shout, ye lowest parts of the earth; Break forth into singing, ye mountains, O forest, and every tree therein; For the LORD hath redeemed Jacob, And doth glorify Himself in Israel.

- הִצְיוֹ שְׁרָף בְּמוֹ־אֵׁשׁ עַל־הָצִיוֹ בְּשָׂר יִאֹבֶל יִצְלֶּה צְלֵי וִיִשְׁבָּע אַף־יָחֹם וְיֹאִתַּר הָאָׁח הַמּוֹהָי בְּצִיהִי אָוּר:
- ײַּבּּילְּי, בּׁי, אֵלְי, אִּטִּׁר: יִסְּנְּרֵ וֹיִהְשַּׁעִרִּ וְיִטְּפַּבְּּלְ אֵלְיִוּ וְיִאִמָּרִ יִּהְאָּבִּייִי לְאָלִ מְּמִּיר לְפָּסְלְיִ (כִּ, יסִיִּר)[טִּ,
- וְלְאִ־יִשִׁיִב אֶל־לִבֹּוּ וְלֵא דַעָּת וְלִאִּ־הָבוּנְתֹ עַל־נֶּחָלִיוֹ לֶחֶם אֶצְלֵח בָשָׁר וְאִבֵּל וְיִהְרוֹ לְתוּעְבֶּח אֶצֶשֶׁה לְבָוּל מֵץ אֶסְגְּוֹד:
- יי רעַר אָפָר לֵב הוּתָל הִשְּׂה וָלֹא שֶׁקָר יַצְּיל אָת־נַפְשׁוֹ וְלָא יֹאִלַּר הַלָּוֹא שֶׁקָר בִּימִינְי: (ס)
- ײַב מָתִיתִי כְּעָּבְ פְּשִּׁמְּוּדִּ וְכָעָּגָן תַּמֹאִתָּוִרִּ מְתַּיתִי כְעָבְ פְּשָׁמְּיִדִּ וְכָעָּגָן תַּמֹאִתָּיִרִּ
- רְנֹּהִ שְׁעֵּיִם בִּי־עָשָׂת יְחִנְׁת הָרִיעוּ מַחְתִּיִּוֹת אָהֶץ פִּצְחָוּ הָרִיםׁ רִנְּּח יֵעַר וְכְלִ־ עֵץ בֻּוֹ בִּי־נְצֵל יְחֹנְתׁ יַעֲלְּב וּבִּיִשְׂרָצֵל יְתְפְּצֶר: (ס)

הפטרת צו

- The Haftara is Jevemiah 7:21 8:3 SG 9:22 9:23. For Shabbat Zachor the maftir and Haftara are on page 165. On Shabbat Pasah, read the Haftara on page 178.
- Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Add your burnt-offerings unto your sacrifices, and eat ye flesh.
- For I spoke not unto your fathers, nor commanded them in the day that I brought them out of the land of Egypt, concerning burnt-offerings or sacrifices;
- עלוֹתִיבֶם סְפָּוּ עַלְ־זִּבְחִיבֶם וְאָבְלָוּ בְּשֶׂר: מְלְוֹתִיבֶם סְפָּוּ עַלְ־זִּבְחִיבֶם וְאָבְלָוּ בְשֶׂר:
- מְּגְּנְיִם מִּלְ_בִּבְנֵי, מִּנְלְטִ נִזְּבָּט: בְּנִיִם (כּ, טִוּגִיאִ)[טּ, טִוּגִּיאָ:] אִנִטִּם מִאָּבַּאֹ בָּ, לָאִ-בַּבְּרָטִּי אָטַ-אָּבְוִטִיכָּם ְנִלָּאִ אִּנִיטִם

but this thing I commanded them, saying: 'Hearken unto My voice, and I will be your God, and ye shall be My people; and walk ye in all the way that I command you, that it may be well with you.'

But they hearkened not, not inclined their ear, but walked in their own counsels, even in the stubbornness of their evil heart, and went backward and not forward,

even since the day that your fathers came forth out of the land of Egypt unto this day; and though I have sent unto you all My servants the prophets, sending them daily betimes and often,

yet they heatkened not unto Me, not inclined their ear, but made their neck stiff; they did worse than their fathers.

And thou shalt speak all these words unto them, but they will not hearken to thee; thou shalt also call unto them, but they will not answer thee.

Therefore thou shalt say unto them: This is the nation that hath not heatkened To the voice of the LORD their God, Nor received correction; Faithfulness is perished, And is cut off from their mouth.

Cut off thy hair, and cast it away, And take up a lamentation on the high hills, For the LORD hath rejected and forsaken the generation of His wrath.

For the children of Judah have done that which is evil in My sight, saith the Lord; they have set their detestable things in the house whereon My name is called, to defile it.

And they have built the high places of Topheth, which is in the valley of the son of Hinnom, to burn their sons and their daughters in the fire; which I commanded not, neither came it into My mind.

Therefore, behold, the days come, saith the Lord, that it shall no more be called Topheth, nor The valley of the son of Hinnom, but The valley of slaughter; for they shall bury in Topheth, for lack of room.

בֵּי אָם־אָת־תַדְּבָר תַזָּה צִּוֹּתִי אִוֹתָם יַאַמִר שִׁמְעַּיּ בְּקוֹלִי וְתָיֵתִי לְבֶםׁ לֵאֵלֹהִים תַּדֶּנֶה אַשֶּׁר אַצְוָּת אָתְבֶׁם לְמָעַן יִימָב לְבֶם:

לְאָטִוּר וְלְאָ לְפָּׁנִים: בְּנָּוֹמְצְוִּטִ בַּמִּׁרְרָוּנִט לְבָּנָם חַבְּנֵע נַּיְּהְיָנִי בְּנָּמְצְוִיִם בְּמִּבְרִינִי לְבָּנָם חַבְּנָע נַיִּלְכִּוּ

לִמִּן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יִצְאָּוּ אֲבְוֹתֵיכֶם מִאֲהֵץ מִצְּרִים עַּר הַיַּוֹם הַזָּה נְאָשְׁלָה אֲלֵיכֶם אֶת־בְּל־עֲבְרֵי הַנְּבִיאִּים יָוֹם הַשְׁבֶּם יְשְׁלְהַ:

אָת־עָרִפָּׁם הַרֵעוּ מֵאָבוֹתָם: יְדְבַּרְתָּ אֲלֵיהָם אָת־כָּל־הַדְּבָרֵים הָאֵלֶּה

וֹלַוָא חֲּמִתוּ אָלָוּ וֹלַאָ שֹמוּ אָשַ אַּוֹדָים וֹיּלַחָנִ

וּמְלֵּיִבְּי וֹלְאִ וֹמְּמִׁמֹּנִ אִּכְּיְרֵׁם וֹלְאִ וֹנִבְּרִטֵּׁ אֲבִימִם אָנִי בְּּלְרֵנִים הַאָּבֵּי

וְאָמֵרְתֵּ אֵלֵיהָם זָה הַגּוֹי אֲשָׁר לְוֹא־שְׁמִּעֹּי בְּקוֹל יְחְנֶה אֵלֹהָיו וְלָא לְקָחִוּ מוּסָר אֲבְדָה הְאֵמוּנְֹה וְנְכְרְתָה מִפִּיהֶם: (ס)

בּׁי מְצַּס יְחְנֶח נִיּשְׁהֵ אָּח-דִּיִר עֶבְרָהְוֹי: בְּי מְצַּס יְחְנֶח נִישְׁהֵ אָח-דִּיִר עֶבְרָהְוֹי:

מְלֵיו לְחַמְּאִי: מְּטִוּ מִּפִּוּגִיהָם פַּבָּיִת אֵּמֶּר־וָלְרֵא־שְׁמָּי מְטִוּ הַמְּרִגִּיהָם פַּבָּיִת אֵמֶּר־וָלְרֵא־שְׁמָי

וְבְנֵוּ בְּמָוֹת תַּמֹפָת אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶּן־הַנָּם לִשְּׁרֶף אֶת־בְּנִיתֶם וְאֶת־בְּנֹתִיתֶם בְּאֵשׁ אָשֶׁר לֵא צִּוְּיִתִּי וְלְא עַּלְתָה עַל־לְבָּי: (פ)

לְכֵּן הַנֵּחִינְמִים בָּאִים נָאָם־יְחִנְּה וָלֹא־ יִאְמָר עִיֹּד הַהֹּפְּת וְגֵיִא בָּן־הַנָּם כָּי אָם־ גַּיְא הַהְּבְגְּה וְקְבְּּתְ

And the carcasses of this people shall be food for the fowls of the heaven, and for the beasts of the earth; and none shall frighten them away.

Then will I cause to cease from the cities of Judah, and from the streets of Jerusalem, the voice of mirth and the voice of gladness, the voice of the bridegroom and the voice of the bride; for the land shall be desolate.

At that time, saith the LORD, they shall bring out the bones of the kings of Judah, and the bones of his princes, and the bones of the priests, and the bones of the priests, and the bones of the inhabitants of Jetusalem, out of their graves;

and they shall spread them before the sun, and the moon, and all the host of heaven, whom they have loved, and after whom they have served, and after whom they have walked, and whom they have sought, and whom they have sought, and whom they have worshipped; they shall not be gathered, not be butied, they shall be for dung upon the face of the earth.

And death shall be chosen rather than life by all the residue that remain of this evil family, that remain in all the places whither I have driven them, saith the LORD of hosts.

Thus saith the LORD: Let not the wise man glory in his his wisdom, neither let the mighty man glory in his might, Let not the rich man glory in his riches;

But let him that glorieth glory in this, that he understandeth, and knoweth Me, That I am the LORD who exercise mercy, justice, and righteousness, in the earth; for in these things I delight, Saith the LORD.

د װְלִיִּלְּה וִּלְבֶּהֵמָה הַאָּרֵץ וִאָּין שַהַרִּיד: הַשְּׁמִים יּלְבֶּהֵמָה הַאָּרֵץ וִאָּין שַהַרִיד:

וְהִשְׁבַּתֵּיו מֵעָרֵי יְהוּדָׁה וּמֵחָצוֹת יְרַוּשְׁלֵׁם קּוֹל שְׁשׁוֹן וְקַוֹל שִׁמְחָׁה קּוֹל חָתָן וְקַוֹל בַּלְּה בֵּי לְחְרְבָּה מִּחְיֵה הַאֶּרֶץ:

בְּעֵּת הַהָּיִא נִאָם־יָחֹנָה (כִּי וִיצִיאִּוֹ)[קּי יוּצָיאִּיּ] אָת־עַּצְמָוֹת מַלְבֶּי־יִחּיְהָה וָאָתּ עַּצְמִוֹת־שָׂרִיוֹ וְאָת־עַּצְמׁוֹת תַפְּהַנִים וְאָתּ יְרִישְׁלָם מִקְּבְּיִיהְם:

ױשָּטְחִוּם לַשָּׁמָשׁ וְלִיִּבִׁחַ וּלְכָּלוּ צִבָּא הַשְּׁמִּיִם אֲשָׁר אֲהֵבִּים וַאֲשֶׁר צַבְּדִּים וַאֲשֶׁר הָלְכַּוּ אַחֲרֵיהָם וַאֲשֶׁר דְּרָשִׁים וַאֲשֶׁר הְשְׁתַּחְוִוּ לְהָם לְא יֵאְסָפוּ וְלָא יִקְּבָרוּ לְדֶשֶׁן עַלְ־פְּנֵי הְאֲדְמָּה יִהְיְרּ:

ָנְבְּחָר מָנֶת מֵחַיִּים לְכֹל חַשָּׁאֵרִיתֹ חַנִּשְׁאָרִים מִן־חַמִּשִׁפְּחָה חַרָּעָה חַזָּאִת בְּכְל[ַ]הַמְּלְמִוֹת חַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדַּחְתֵּים שֶׁם נְאָם יְהְנֶה צְבְאִית: (ס)

خِدَا هِيْرَد יְהَנְֹה هِלَ-יִהְתַּלֵּל חָכָם בְּחְכְמִּמֹוּ إِهِלَ-יִהְתַּלֵּל תַּגִּּבְוֹר בִּגְּבְוּרְתֻּוֹ אַלֹ-יִהְתַּלֵל עַשִּׁיר בִּעַשִּׁרְוֹ:

בֵּי אִם־בְּזֹאִת יִחְחַצֵּלִל חַמִּתְחַלֵּל חַשְׂבֵּל יְיְדִׁעַ אִוֹתִי בִּי אֲנֵי יְחֹנְׁה עָשֶׁה חֲסֶד מִשְׁבֵּט יִּצְדְקָה בְּאֲנֵץ בְּי־בְצֵּלֶה חָפָצְתִּי נְאָם־ יְחֹנְה: (ס)

הפטרת שמיני

The Haftara is II Samuel 6:1 -7:17. On Shabbat Parah, read Maftir and Haftara on page 169. For Shabbat HaḤodesh the Haftara is Maftir and Haftara are on page 173. On Erev Rosh Ḥodesh, read the Haftara on page 163.

77:XI

And David again gathered together all the chosen men والتعدار بابات باب

- And David arose, and went with all the people that were with him, from Baale-judah, to bring up from thence the ark of God, whereupon is called the Name, even the name of the Lord of hosts that sitteth upon the cherubim.
- And they set the ark of God upon a new cart, and brought it out of the house of Abinadab that was in the hill; and Uzzah and Ahio, the sons of Abinadab, drove the new cart.
- And they brought it out of the house of Abinadab, which was in the hill, with the ark of God, and Ahio went before the ark.
- And David and all the house of Israel played before the LORD with all manner of instruments made of cypress-wood, and with harps, and with psalteries, and with timbrels, and with sistra, and with cymbals.
- And when they came to the threshing-floor of Nacon, Uzzah put forth his hand to the ark of God, and took hold of it, for the oxen stumbled.
- And the anger of the Lord was kindled against Uzzah; and God smore him there for his error; and there he died by the ark of God.
- And David was displeased, because the Lord had broken forth upon Uzzah; and that place was called Perez-uzzah, unto this day
- And David was afraid of the Lord that day; and he said: 'How shall the ark of the Lord come unto me?'
- So David would not remove the ark of the LORD unto him into the city of David; but David carried it aside into the house of Obed-edom the Gittite.
- And the ark of the Lord remained in the house of Obed-edom the Gittite three months; and the Lord blessed Obed-edom, and all his house.

- ניָקִםו ניֵלֵר דִּוֹּד וְכָל־חִעָּם אַשָּׁר אִהֹּוּ הַאֵּלֹהִים אַשֶּׁר־נִקְרָא שֵׁם שֵּׁם יָהנְיָר נְיָּבְיִּה יִשֶּׁב הַכְּרָבִים עָּלְיוּ:
- ײַרְפְׁבוּ אָת־אַרִּוֹן הָאֵלֹהִיםׁ אָל־עַּגְלָה הַדְשְׁה וּיִּשְּׂאָהוּ מִבֵּית אַבִּינָדָב אַשֵּׁר בַּגּּבְעָה וְעַּזְּא וְאַהְיוֹּ בְּנֵי אֲבָינָדָב נֹהַגָּים אָת־הְעַּגְלָה חֲדְשָׁה:
- نخڅځڅځرت: بخخټد نیښ څخې څڅ، خدبې نئند، نځحڅن نځکې څڅه خدبېت
- ג נילאי עד־וֹנֶדן נְכִין נִיִּשְׁלֵח עַּיְּה אֶל־אֲרָוֹן
 הְאָלְהִים נִיּאָהוּ בּוֹ בָּי שְׁמְטְׁהִ הַבְּקְר:
- ל נַנְּחַר־אַּף יְהֹנָת בְּעִּיִּה נַיּבָּהוּ שָׁם חָאֵלְהָים: - בְּנְחַר־אַף יְהֹנָת בְּעִיּּה נַיּבָּהוּ שָׁם חָאֵלְהָים:
- , ניַחַר לְדִוֹּר עַלְ אֲשָׁר פָּרֵץ יְחִוָּה פָּרֵץ בְּעְּזָּה נִיקְרְא לַפְּקִוֹם הַהוּא פָּרֶץ עֻּזְּה עַר הַיְּוֹם הַזְּה:
- פַ נַיְּבֶא דְּנֶד אָת־יְהְוֹה בַּיַּוֹם הַהָּוֹא נַיֹּאְמֶר אָיְדְּ יָבְוֹא אַלַ'י אַרְוֹן יְהְוָה:
- " וְלֹאֵ־אָבֶּה דָוֹד לְהָסָיר אֵלֶיוּ אָת־אֲרִוֹּ יהוְה עַל־עַיר דָּוָד וַיַּמָּהוּ דָוֹד בַּית עַבֶּד־ אֱדֶם הַנְּהְיּ
- ַניַשֶּׁבַ אֲרֹוֹן יְחִוֹּח בֵּיח עַבָּר אֱדִם חַוּּחָי שְׁלשָּׁה חֲדִשִׁים וַיְבָּרֶךְ יְחִוְּה אֶת־עֹבָר אֱדִם וְאֶת־כְּלְ־בֵּיחָוֹ:

And it was told king David, saying: 'The Lord hath blessed the house of Obed-edom, and all that pertaineth unto him, because of the ark of God.' And David went and brought up the ark of God from the house of Obed-edom into the city of David with joy.

And it was so, that when they that bore the ark of the LORD had gone six paces, he sacrificed an ox and a fatling.

And David danced before the Lord with all his might; and David was girded with a linen ephod.

So David and all the house of Israel brought up the ark of the LORD with shouting, and with the sound of the horn.

And it was so, as the ark of the Lord came into the city of David, that Michal the daughter of Saul looked out at the window, and saw king David leaping and dancing before the Lord; and she despised him in her heart.

And they brought in the ark of the LoRD, and set it in its place, in the midst of the tent that David had pitched for it; and David offered burnt-offerings and peace-offerings before the LoRD.

And when David had made an end of offering the burnt-offering and the peace-offerings, he blessed the people in the name of the LORD of hosts.

And he dealt among all the people, even among the whole multitude of Israel, both to men and women, to every one a cake of bread, and a cake made in a pan, and a sweet cake. So all the people departed every one to his house.

Then David returned to bless his household. And Michal the daughter of Saul came out to meet David, and said: 'How did the king of Israel get him honour to-day, who uncovered himself to-day in the eyes of the handmaids of his servants, as one of the vain fellows shamelessly uncovereth himself!'

And David said unto Michal: 'Before the Lord, who chose me above thy father, and above all his house, to appoint me prince over the people of the Lord, over Israel, before the Lord will I make merry.

יִּנִּד לַמָּלֶךְ דִּוִד לֵאמר בָּרָךִ יְחִוָּה אָת־ בּית עֹבֶר אֱדֹם וָאָת־כְּל־אֵשֶׁר־לֹוֹ בַעֲבָוּר אֲרַוֹן הְאֶלֹהִים נַיֵּלֶךְ דִּוִּד נַיַּעַל אָת־אֲרֹוֹ הְאֶלֹהִים מִבָּית עֹבֶר אֱדָם עִיר דְּוָד בְשִׁמְחֲה:

װּ נִיְהִי בֵּי צְעֲרָוּ נִשְׁצִּי אֲרוֹן־יִּחֹוָָה שִׁשָּׂרִ צְעָּרִים נַיּוְבָּח שִׁוֹר וּמְרֵיא:

יְהְנְּהְ בְּּהְרוּמֶה וּבְקוֹל מִּנְּקִים אָת־אַרַוֹן וְבְוֹדִ וְבְלִ-בֵּית יִשְׂרָאֵל מִנְּקִים אָת־אַרַוֹן

וְהָנִה אֲרֵוֹן יְהֹנְה בָּא עֵּיר דָּגִָד וּמִילָל בַּתִּד שָׁאִּיל נִשְׁקְפְָּהוּ בְּעָּד הַחַלּוֹן וַמָּהֶא אָתִּד הַמֶּלֶהְ דְּוֹד ְמְפַּיֵּזִי וּמְכַרְכֵּר לְפְּנֵי יְהֹנְה הַמְּבְיִי

ייבְרֶל דְּוֹּר מֵהַעֵּלִית הִעּיֹלָה וְהַשְּׁלְמִים. הייבְרֶך אֶת־הְטְּם בְּשֵׁם יְהְוָה צְבָאִוֹת:

וּיִחַפֵּל לְבָלְחָשָׁם לְבָלִחָהַמִּוֹן יִשִּׂרָצֵלִ לְמֵאֵישׁ וְעַרִּאִשְׁהֹ לָאִישׁ חַלָּת לֶחֶם אַחָׁת הְעָם אָישׁ לְבֵיתִי:

וַיָּשְׁב דָּוָד לְבְּבֵּךְ אָת־בֵּיתִוֹ (ס) וַמִּצֵּא מִיכַל בַּת־שְׁאִּיל לִקְרָאַת דָּוְּד וַהֹּאִמֶּר מַה־נִּבְבָּד תַיּוֹם מֵלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִּגְלָה תַּיּוֹם לְעֵינֵי אַמְתַוֹת עֲבְדְיִי כְּהִנְּלְוֹת נִגְלִוֹת אַתַד הְרֵקִים:

ַנֵּאִמֶּר דְּוִדׁ אֶלִׁ־מִּיכַל ׁלִפְּנֵי יְחִנְּׁה אֲשֶׁר בְּחַרִּבְּי מֵאְבִיךְּ וּמִפְּלִ-בִּיתִּוֹ לְצַּוֹּה אָתַי לְפְּנֵי יְהֹנְה:

- And I will be yet more vile than thus, and will be base in mine own sight; and with the handmaids whom thou hast spoken of, with them will I get me honour.
- And Michal the daughter of Saul had no child unto the day of her death.
- And it came to pass, when the king dwelt in his house, and the Lord had given him rest from all his enemies round about,
- that the king said unto Nathan the prophet: 'See now, I dwell in a house of cedat, but the ark of God dwelleth within curtains.'
- And Nathan said to the king: 'Go, do all that is in thy heart; for the Lord is with thee.'
- And it came to pass the same night, that the word of the Lord came unto Nathan, saying:
- 'Go and tell My servant David: Thus saith the LORD: Shalt thou build Me a house for Me to dwell in?
- for I have not dwelt in a house since the day that I brought up the children of Israel out of Egypt, even to this day, but have walked in a tent and in a tabernacle.
- In all places wherein I have walked among all the children of Israel, spoke I a word with any of the tribes of Israel, whom I commanded to feed My people Israel, saying: Why have ye not built Me a house of cedat?
- Mow therefore thus shalt thou say unto My servant David: Thus saith the LORD of hosts: I took thee from the sheepote, from following the sheep, that thou shouldest be prince over My people, over Israel.
- And I have been with thee whithersoever thou didst go, and have cut off all thine enemies from before thee; and I will make thee a great name, like unto the name of the great ones that are in the earth.
- And I will appoint a place for My people Israel, and will plant them, that they may dwell in their own place, and be disquieted no more; neither shall the children of wickedness afflict them any more, as at the first,

- ינקקלָתִי עוֹד מִּוֹּאָת וְחָיִיתִי שָׁפֶּל בְּעֵינָיִ יְנְּמִר הְאֲמָהוֹת אֲשֶׁר אָמֶׁרִתִּ עָמֶּם אִּבְּבֵּדְה: יְּבְּ וּלְמִיכֵל בַּתְ־שׁאַּוּל לֹא־הִיה לֹה ילד עַד
- ני וּלְמִיכַל' בַּת־שָׁאַוּל לֹא־חֲיָה לָה יָלֶר עַּר יְוֹם מוֹתֲה: (פּ)
- באי לו מפְבֶיב מבְּלְ־אִּיְבֶּיו: קוֹ מְפְבָיב מִבְּלְ־אִּיְבֶּיו:
- ، וּיִּאִמֶר הַמֶּלֶרְ אָלְנָתְוּ הַנָּבִיא רְאֵר נָאִ אָנְכִי יוֹשֶׁב בְּבֵּית אֲרָזִים וַאֲרוֹן הָאֵלֹהִים ישֶׁב בְּתְּוֹךְ הַיְּרִישְׁרֵי
- دٍ لَا هُمُّت جَاء بُتِلَا هُمُّا: دَ يَنْهُمُد بُتَالٍ هُمُ تَشِّكُ جُمْ هُمُّد جُخْجُكُكُ
- پ زېټ چوړځ تیږده (٥) ړېټ ټچه ټېږد:
- אַמַר יְהְוֹּה הַאַּמָּר הְּבְּיֵר שָלְיִּ בְּיִת לְשִׁבְּתֵּר.
 אַמַר יְהְוֹּה הַאַּמָר הְבְּרָר הְאַמְר הְבְּרָר הַלְּשְׁבְתֵּר.
- בּי לָא יָשַׁבְּחִי בְּבַּיִת לְמִיּוֹם תַעֵּלֹתִי אָת־ בְּגֵי יִשְׁרָאֵל מִמְצְרַיִם וְעֵּר תַּיִּוֹם תַזָּּת יְאֶהְיֶת מִתְתַלֵּךְ בְּאָתֶל יְבְמִשְׁבֶּן:
- בְּכָׁלְ אַּשֶּׁרַ הִנְּהָהִ אָּרַיִּמָם לֵּי בָּרָלְ אַּנְיִּהִי לְּבְּרָהִי אָתַ־עַּהָּרָ אַשָּׁרַ צִּנְּיִהִי לְרְעָּוֹת אָתַ־עַּמָּי אָתַ־יִשְׂרָאֵל בְּאַלְּר דְּבָּרְהִי אָתַ־אַתַּר שָׁבְּמֵּי יִשְׂרָאֵל בְּלָלְ אַשְּׁרִי הַשְׁרָאֵלְ
- ֶּוֹעַמְּׁה פְּה־תֹאִמֵּׁר לְעַבְּיֵּי לְדָוֹּד פָּה אָמֵר יְהְזָָה צְבְאׁוֹת אֲנֵי לְקַחְמִּיףִ מָן־הַנָּוֹה מֵאַחָר הַצְּאׁן לְהְנִוֹת נָגִּיד עַל־עַמָּי עַל־ יִשְׂרְאֵל:
- زېږر עמָוּ ִבְּלִ' אַשָּׁר הַלָּבְהָ נִאַּבְרָהָה אָת־בְּלִ־אִּיֶבֵיוִּהְ מִפְּנֵיוִּהְ וְעָשֶׁתִי לְוּלִ שֵּׁם גַּדְּוֹלְ בְּשֵׁם הַגְּדְלִים אֲשֶׁר בָּאֶבֶץ:
- בׁנִגַ מַּנְלְעַ לְמַנִּנְיְנִ כַּאֵּמֶּב בַּבֹאָמָנְנִי: וְמָּכֵּוּ שַּׁטִּיְנְיִנ וֹלְאִ וֹבִנִּוּ מִּנְעַ וֹלְאִבִּיְטִּיִפּוּ וְמִּמִּנִיּּי לֻּלְנִים לְמַּמָּנִ לִּוֹמִּבִּאִיִּ

- even from the day that I commanded judges to be over My people Israel; and I will cause thee to rest from all thine enemies. Moreover the Lord relleth thee that the Lord will make thee a house.
- When thy days are fulfilled, and thou shalt sleep with thy fathers, I will set up thy seed after thee, that shall proceed out of thy body, and I will establish his kingdom.
- He shall build a house for My name, and I will establish the throne of his kingdom for ever.
- I will be to him for a father, and he shall be to Me for a son; if he commit iniquity, I will chasten him with the rod of men, and with the stripes of the children of men:
- but My mercy shall not depart from him, as I took it from Saul, whom I put away before thee.
- And thy house and thy kingdom shall be made sure for ever before thee; thy throne shall be established for
- According to all these words, and according to all this vision, so did Nathan speak unto David.

- نَّ فَرَيْدَ فِي كَنْ لَا مُؤْمِ الْمُثَالِّةِ فَيْدُرِيْكِ الْمُثَالِدِةِ لَا يُؤْمِدُ الْمُثَالِدِةِ الْمُثَا مُلِّذُ بُدِيْنِ فِي كَنْ لَا يُؤْمِ الْمُثَالِدِةِ الْمُثَالِدِةِ الْمُثَالِدِةِ الْمُثَالِدِةِ الْمُثَالِدِة
- מַמְּמִינְ נְהַכְּינָטִי אָת־עַּמְלַבְּחָי נְהַקִּימֹתִי אֶת־זַרְעֵּךְ אַתַבְּרָק אָת־אַבֹּמָיך מְמֵּעֵי אָת־זַרְעָר יָשֶׁר יַצֶּא
- ני הוא יִבְנָה־בַּיִה לִשְׁמִי וְכֹּנִוּהָי אָת־כִּפָּא מְמְלַבְּחִי עַד־עוֹלְם:
- יבְּנִימֵּי בְּנֵי אָבֶם: אַמְּרִ בְּנַזְּנִינְיִ וְהְכַּהְהִיוּ בְּמִּבָּם אַנְמִּים הְבְּנִי אָבְיִר וְהְכַּהְהִי בְּמִּבָם אָנְמִּים
- יי וְחַסְהֵי לֹאֹ־יָסָוּר מִמֻּנִּוּ כַּאֲשֶׁר הַסִרֹחִי' מְעָם שְׁאִּיל אֲשֶׁר הַסִרְתִי מִלְּפָּנֵיף:
- م الإله المرات الإراد
- בְּלְ תַּדְּבְרֵים תְאֶלֶם וּלְכִלְ תַּחִיּנְוֹן תַזָּה בְּלְ תַּדְּבְרֵים תְאֶלֶם וּלְכָלְ תַּחִיּנְוֹן תַזָּה

הפטרת תזריע

The Haftara is II Kings 4:42 – 5:19. For Shabbat HaḤodesh the Maftir and Haftara are on page 173. When Shabbat HaḤodesh is Rosh Ḥodesh, read as before but combine the 6th and 7th aliyot from the parsha, and read the 7th aliya for Shabbat Rosh Ḥodesh on page 160.

- And there came a man from Baal-shalishah, and brought the man of God bread of the first-fruits, twenty loaves of barley, and fresh ears of corn in his sack. And he said: 'Give unto the people, that they may eat.'
- And his servant said: 'How should I set this before a hundred men?' But he said: 'Give the people, that they may eat; for thus saith the LORD: They shall eat, and shall leave thereof.'
- So he set it before them, and they did eat, and left thereof, according to the word of the Lord.

- ְנְאָכֵּלְנְיּ: מְּמְנְיִם לְטֵם פֹפּינִים מְּמִּנִ עֵּן לְמָּם נִאָּלְטִים לְטֵם פֹפּינִים מְמִּנִים_לְטֵם נִאָּרְמִים לְטֵם פֹפּינִים מִּמִּנִים
- ַנּיאמֶר מַּן לְעָם וְיִאבֶלוּ בָּי לָה אָמָר יְהֹוָה נּיאמֶר מַן לְעָם וְיאֹבֶלוּ בַּי לָה אָמָר יְהוָה אָלָל וְהוֹתֵר:
- יְהְנְינִי (פּ) אי נּינֵין לְפָנִינָיִם נּיאָלְלִּי נּיִנִירִי כִּדְּבָרִי

- Now Maaman, captain of the host of the king of Aram, was a great man with his master, and held in esteem, because by him the LORD had given victory unto Aram; he was also a mighty man of valout, but he was a leper.
- And the Arameans had gone out in bands, and had brought away captive out of the land of Israel a little maid; and she waited on Naaman's wife.
- And she said unto her mistress: 'Would that my lord were with the prophet that is in Samaria! then would he recover him of his leprosy.'
- And he went in, and told his lord, saying: 'Thus and thus said the maid that is of the land of Israel.'
- And the king of Aram said: 'Go now, and I will send a letter unto the king of Israel.' And he departed, and took with him ten talents of silver, and six thousand pieces of gold, and ten changes of raiment.
- And he brought the letter to the king of Israel, saying: 'And now when this letter is come unto thee, behold, I have sent Maaman my servant to thee, that thou mayest recover him of his leprosy.'
- And it came to pass, when the king of Israel had read the letter, that he rent his clothes, and said: 'Am I God, to kill and to make alive, that this man doth send unto me to recover a man of his leprosy? but consider, I pray you, and see how he seeketh an occasion against me.'
- And it was so, when Elisha the man of God heard that the king of Israel had rent his clothes, that he sent to the king, saying: 'Wherefore hast thou rent thy clothes? let him come now to me, and he shall know that there is a prophet in Israel.'
- So Naaman came with his horses and with his chariots, and stood at the door of the house of Elisha.
- And Elisha sent a messenger unto him, saying: 'Go and wash in the Jordan seven times, and thy flesh shall come back to thee, and thou shalt be clean.'

- וְנַעַמְּן שַׁר־צִּבָּא מֵלֶּן־אֲבִׁם הָיָה אִישׁ אַ גִּלוֹל לִפְּנֵי אֲדֹנִיוֹ וּנְשָׁא פִּנִּים כִּי־בָּוֹ נְתַּן־ יְהְנָה מִּשׁנְּטָה לַאֲבָם וְהָאִישׁ הְיָהְ וּבְּנִר הַיִלְ מְצֹרֶע:
- זְאָבֶׁם יָבְּאָנְי וְשִׁיְיִ, לְפָּנִי אָמָּט זָאַבֶּוּ יִמְּבָּי אָבָם יָבְאָנִי יְבִּיּרִים וַיִּמְּבָּי מִאָּבָּוּ יִמְּבִּיִּלִי:
- ، ומאטר אָל־גִּבְרְמָה אַחַלֵּי אַדִּנִּי לִפְּנֵי הַנְּבָיִא אַשֶּׁר בְּשׁמְרָוֹן אָז נָאָלָר אֹתִוֹ מְצְּרַעְמְיִּי:
- י, ניַבֹא ניגַר לַאדֹנָיו לֵאמָר בָּוָאָת וְּכִּזֹאָת דְּבְּרֶה הַנְּצְּרְה אֲשֶׁר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל:
- הַלְּיפִּיִּת פַּגָּדִים: \$2 \$2 נְּאָמָר מֵּלֶר וְשֵּׁמֵּת צִּלְפִּים זָּהְר וֹמֶשֶּׁר הַנְּאָמָר מֵלֶר וִשְּׁרִאָּלְ וַבְּלֶרְ וַנִּאָּח בְּּיָּדִוּ מֵשֶׁר הַנְּאָמָר מֵלֶר אָרָם לֵּךְ בַּאָ וִאָּמָלְחָה סַפָּר
- ַ יַּבָא חַפְּפָר אָל־מָלֶד יִשְׁרָאֵל לֵאמָר יִּ יְעַמְּה פְּבֹוּא חַפָּפָר חַזָּה אֵלֶיף הַנָּה שֶׁלְחָתִּי אֵלֶיף אָת־נַיְּמָן עַבְדִּי יַאֲסַפְּתִּי מְצְּרַעְתְּיֹּ:
- וּיְהִי בִּקְרֹאׁ מָלֶףִיִשִּׁרָאֵל אָתִרחַפָּפָּר וּיְקְתַעַלְּהִי נִּיֹאמֶר תַאֵּלֹתִים אָנִי לְחָמֵית וּלְתַתַּיוֹת בִּי־זָּר שׁלֵת אֵלִי לָאֵּטָׁף אָישׁ הִוּא לְי: הְוּא לְי:
- ازبُر، جَשُفِون هُرَاشِو هِنصَلهُرَنَاهِ جِن مَوْرَاد رَّهُفَاد رَفِهَا عَلَامِنَ جِنِيُادِ رَبَهُرَا هُرًا تَوْرَاد رَّهُفَاد رَفِهَا عَلَامِنَ جَنِيُادِ رَبَهُرَا هُرًا هُرًا إِنَّام جِن يَسَ لِجَنَّا كِنَامُ خِنْهُا
- ַ עַבְּיִטְ לְאֶלְ,אֶה: נְּיָבְאָ זְהֵׁמָן בַּסִיּסָׁו יִּבְרָכְבָּוֹ וַיִּהְּמָרַ פֶּתַחַ.
- לְكَ نَمْتُكِ: نُدُلَمَمُنَّ شُرَمَ فَمَنْتِ مَنَّكِا نَبْشِد خُمْدُكَ نَبْمُكِن يَخْرَن يُخْرَبْهُم مَّذِكِكَ ذِيْضِد يَخِيك

But Naaman was wroth, and went away, and said: 'Behold, I thought: He will surely come out to me, and stand, and call on the name of the Lord his God, and wave his hand over the place, and recover the leper.

Are not Amanah and Pharpat, the rivers of Damascus, better than all the waters of Israel? may I not wash in them, and be clean? So he turned, and went away in a

And his servants came near, and spoke unto him, and said: 'My father, if the prophet had bid thee do some great thing, wouldest thou not have done it? how much rather then, when he saith to thee: Wash, and be clean?'

Then went he down, and dipped himself seven times in the Jordan, according to the saying of the man of God; and his flesh came back like unto the flesh of a little child, and he was clean.

And he returned to the man of God, he and all his company, and came, and stood before him; and he said: 'Behold now, I know that there is no God in all the earth, but in Israel; now therefore, I pray thee, take a present of thy servant.'

But he said: 'As the Lord liveth, before whom I stand, I will receive none.' And he urged him to take it; but he refused.

And Maaman said: 'If not, yet I pray thee let there be given to thy servant two mules' burden of earth; for thy servant will henceforth offer neither burnt-offering nor sacrifice unto other gods, but unto the LORD.

In this thing the Lord pardon thy servant: when my master goeth into the house of Rimmon to worship there, and he leaneth on my hand, and I prostrate myself in the house of Rimmon, when I prostrate myself in the house of Rimmon, the Lord pardon thy servant in this thing.

And he said unto him: 'Go in peace.' So he departed from him some way.

رِبْمِخُوْلُ رِبِيْنِهِا رِيْجُالًا رَنَّهُنِولًا مَوْلًا كِمْلُارِمِهُ يُجَرِّرًا يَبِيْهُ بِغَنَهُ إِنِيْهِلُ إِمِلِهُ فِنُولً بَاشِلًا يُجَرَّلُارًا إِلَيْزِاءً بِهِا يُجَلَّلِهُمُأْلًا إِنِهُواءً مِفِخُرِّنِ

ַ הַלֹא מוֹב (כִ אִבנה)[קִ אֲמֶנָה] יפּרִפָּר נְהַרַוֹּת דַּמֶּשֶׁק מִפֹּל מֵימֵי יִשְׁרָאֵל הַלְאִ־ אֶרְתַץ בְּהֶם וְשְתְּרְחִי וַיָּפֶּן וַנֵּלֶךְ בְּחַמֶּה:

ַ יַּיִּגְשָׁי עַבְּדִיוֹ יִיְדַבְּרָי אֵלִיוֹ יַּאֹמִרִּי אָבִי דְּבָר גְּדִוֹל חַנְּבָיא דִּבָּר אֵלֵידִּ חַלַּוֹא הַעְּשְׁי וְאָרְ כִּי־אָמָר אֵלֶירְ רְחַץ יִּטְהֵר:

، נَيْتِہ נِيْمُجَّرُ جَيْبَةً שُٰكِم فِعِثَات جَهِرَة אِرْض הِאֶלְהָיִם נِيْضِ فِهُنَا جَجِهُنَا جَهِرَ جَهَا نِيْمِيَّات:

וִיִּשְׁבֵּ אֵל־אִּישׁ חָאֵלֹהִים חָוּא וְבֶל־מַחֲנֹחוּ . נִיבאׁ נִיְעַלָּד לְפָנִיוֹ נִּאׁמֶר חָנָּה־נָּא יָדִשְׁהִי בִּי אֵין אֵלֹהִים בְּכְל־חָאָׁהֶץ בָּי אָם־ בְּיִשְׂרָאֵל וְעַמְָּה קַה־נָא בְרָבֶה מֵאֵת עַבְּדֶּף:

אַמַּׁט וּיִּפְּצִּרְ־בָּוֹ לְצַחַת וּיִמְאֵּן: " וּגְאַמֶּר חַוּ־וְּחְנָּה אָמֶר־עָּמָרָהִ לְפָּנָוּו אָם־

ַנֹּאִמֶּר´ נַעֲמָן נִלֹא יָתַּן־נָא לְעַבְּדִּרִּ מִשָּׂא צָמֶּר־פְּרָדִים אֲדָמָה בִּּי לִוֹא־יַעֵּשֶׁה עֹּיִר עַבְּדְּרִּ עֹלֶה נִזֶּבַה לֵאלֹהָים אֲחַרִים כָּי אִם־לִיהְנְה:

לְּבְבָר תַנְּה יִסְלֵח יְהִוָּה לְעַבְּבָרִ בְּבָוֹא אַדֹּנִי בֵיתַ־רִּמֹוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת שְׁמָּה וְהָוֹאו נִשְׁעֵּן עַלְ־יָדִי וְהְשְׁתַּחֲוֹיִהִי בֵּית רִמֹּן בְּהִשְׁתַּחֲנִיְהִי בֵּית רִמֹּן יִסְלַח־(כתיב ולֹא קרי נא)־יְהוְנְה לְעַבְּדְּךְ בַּדְּבֶר תַנְּה:

אֶבֶּא: (ס) נּיִּאְמֶׁר לִוִ לְנֵּ לְּמֵּלְוִם נִיּלְבַ מִאִּשִׁוּ כִּבְּבַנִי

REUFR CYFY

The Haftara is II Kings 7:3 – 7:20. On the Shabbat before Pesah, read the Haftara on page 178. On Rosh Hodesh, read the Maftara on page 163.

Maftir and Haftara on page 160. On Erev Rosh Hodesh, read the Haftara on page 163.

 $VII:_{\xi}$

Now there were four leprous men at the entrance of the gate; and they said one to another: 'Why sit we here until we die?

If we say: We will enter into the city, then the famine is in the city, and we shall die there; and if we sit still here, we die also. Now therefore come, and let us fall unto the host of the Arameans; if they save us alive, we shall live; and if they kill us, we shall but die.'

And they rose up in the twilight, to go unto the camp of the Arameans; and when they were come to the outermost part of the camp of the Arameans, behold, there was no man there.

For the Lord had made the host of the Arameans to hear a noise of chariots, and a noise of horses, even the noise of a great host; and they said one to another: 'Lo, the king of Israel hath hired against us the kings of the Hittites, and the kings of the Egyptians, to come upon us.'

Wherefore they arose and fled in the twilight, and left their tents, and their horses, and their asses, even the camp as it was, and fled for their life.

And when these lepers came to the outermost part of the camp, they went into one tent, and did eat and drink, and carried thence silver, and gold, and raiment, and went and hid it; and they came back, and entered into another tent, and carried thence also, and went and hid it.

Then they said one to another: 'We do not well; this day is a day of good tidings, and we hold our peace; if we tarry till the morning light, punishment will overtake us; now therefore come, let us go and tell the king's household.'

וְאַרְבְּעָהְ אֲנִשָּׁיִם הְיִיּ מְצֹרֶשָׁים פָּתַח הַשָּׁעַר וּיְאִמְרוּ אֲישׁ אֶלְ־רֵמֶהוּ מָה אֲנָחָנוּ יִשְׁבָּים פְּה עַר־מֶהְנוּ:

אָם-אָמֶּרְנוּ נְבָוּא חִנִּיר וְחָרָעָב בְּעִיר לְכוּ וָנִפְּלְר אָל-מַחֲנָת אָּלָם אִם-יְחַיְּנֵוּ נְמֵחָנוּ שְׁם וְאִם־נְשָׁבְנוּ פָּׁח נְמָחָנוּ וְעַּהָּנוּ

, ויָקַמוּ בַנֶּשֶׁרְ לְבִוֹא אֶלִ־מַחֲנֵה אֲרָם וִיִּבֹאוּ עַד־קְצֵּחֹ מַחֲנָה אֲרְׁם וְהַנָּה אֵין־שֶׁם אֵישׁ:

ن אדי לי השְמֵישִׁ אָת־מִחֲנָה אֲרָם קוֹל בֶכָׁבֹ אַהִּיר הַנָּה שְׂבַר־עְּלֵינֵי מָלֶךְ יִשִּׁרָאֵל אָת־ עַלְבֵי הַחְתָּים וְאָת־מַלְבֵי מִצְרַיִם לְבָוֹא עַלְינֵי:

ֵ יַלְּמִּנֹ יַנְנָיסוּ בַנָּשֶׁךְ יַיַעַּיְבָּוּ אָת־אָּחֲלִיהָם וְאָת־סְוּסִיחָם וְאָת־חֲטָׂבִּיהָם תַּמַּחַנָּה כַּאֲשֶׁר־הַיא יַיְנָסוּ אָל־יַפְּשֶׁם:

נַּבְאוּ הַמְּבָרִנִּים הָאָבֶר עַד־קָצָר הַמָּהָנִּר נִיּשְׁם בֶּסֶף וְזָּהְבֹ וּבְּנְּדִּים נֵיּלְכִוּ נִיִּשְׁאָוּ מִשְּׁם בָּסֶף וְזָּהְבֹ וּבְנְּדִּים נֵיּלְכִוּ נִיִּשְׁאָוּ נַיִּשְׁבוּ נֵיִּשְׁאָנוּי:

ניאִקרוּ אָישׁ אָל־בַעָּהוּ לֹא־בֵןוּ אָנַחָנוּ עּשִּׁים תַּיָּוֹם תַזָּהֹ יוֹם־בְּשֵּׁרֶה הֹוּא נִאָּנַחָנוּ עַחְשָׁים וְחַבֶּינוּ עַד־אָוֹר תַבָּקָר וּמָצְאָנוּ עַנְוֹן וְעַהְּהֹ לְבָנּ וְנְבֹאָה וְנַגִּידָה בֵּית תַמֶּלֶךְ:

جَازِينِ :

So they came and called unto the porters of the city; and they told them, saying. We came to the camp of the Arameans, and, behold, there was no man there, neither voice of man, but the horses tied, and the asses tied, and the tents as they were.

And the porters called, and they told it to the king's household within.

And the king arose in the night, and said unto his servants: 'I will now tell you what the Arameans have done to us. They know that we are hungry; therefore are they gone out of the city, we they fone out of the city, we shall take them alive, and get into the city.'

And one of his servants answered and said: 'Let some take, I pray thee, five of the horses that remain, which are left in the city— behold, they are as all the multitude of Israel that are left in it; behold, they are as all the multitude of Israel that are consumed—and let us send and see.'

They took therefore two chariots with horses; and the king sent after the host of the Arameans, saying: 'Go and see.'

And they went after them unto the Jordan; and, lo, all the way was full of garments and vessels, which the Arameans had cast away in their haste. And the messengers returned, and told the king.

And the people went out, and spoiled the camp of the Arameans. So a measure of fine flour was sold for a shekel, and two measures of barley for a shekel, according to the word of the Lord.

And the king appointed the captain on whose hand he leaned to have the charge of the gate; and the people trod upon him in the gate, and he died as the man of God had said, who spoke when the king came down to him.

And it came to pass, as the man of God had spoken to the king, saying: 'Two measures of barley for a shekel, and a measure of fine flour for a shekel, shall be to-morrow about this time in the gate of Samaria';

נְּבְׁאִּנְ וֵיִּקְרָאִנֹּ אֶלִׁ־שִׁעָּרִ הִעִּירִ נִיגִּיִרִנּ לְחָםׁ לֵאמֹר בָּאנִנּ אֶלִּ־מָחֲנָה אֲרָם וָהָנָּה אֵסִּיר שָׁם אָישׁ וְקַוֹל אָדָם בָּי אָם־חַסָּוּס אָסוּר וְיִקְרָא חַשִּעַרִים ניּגְּירוּ בֵּית חַמֵּלֵרִּ

ַנִּיָּקִם תַמָּׁלֵּךְ לֵיְלָה וַיּאִמָּרִ אָל־עַּבְּיִּיִּ אַגִּידָה־נְּאַ לְבָׁם אָת אַשָּׁר־עָשׁי לֶנִי אַרָם יְדְשׁׁי בְּי־רִעַבָּים אַנִּחָנִי וַנִּצְאִי מִן־תַמְּתָנִ לְחַחָבָּה (כּי בהשרה)[קי בַּשְּׁדָה] לֵאמֹר בְּיִירַ יְבְאָּי

וּלֵּעֵן אָחָׁר מִעֲּבְּדִּׁיִּר וּיֹאִמֶּר וְיִקְחִוּ־נְּאִ חַמִּשָּׁר מִן־חַסּיִּסִים חַנִּשְׁאָרִים אַשָּׁר נִשְׁאַרוּ־בְּהֹ חַנְּּם בְּבְלְ (כִּי החמון)[קִּי הַמִּוֹן] יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאַרוּ־בְּה חַנְּם בְּכְל חַמִּין יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָּמֵּוּ וְנִשְׁלְחָה פְּבְל חֲמָין יִשְׁרָאֵל

אַחַבַּי מְחֲנֵר אֲבֶם סּנּסִים וַיִּשְׁלָּח חַמֶּלֶּה אַחַבַּי שְׁנֵי בֶבֶּב סּנּסִים וַיִּשְׁלָּח חַמֶּלֶּה

ַנֵּלְכָּנִּ אַחֲבִיהָםׁ עִַּּדִּתַּיַּרְדֵּן ְּהָגַּהִ כְּלִּ הַגָּהָךְ מְלֵאָה בְנָדִים וְכֵלִים אֲשֶׁר הִשְׁלָיכִּנְ אֲבֶה (כִּי בהחפּזם)[קִי בְּחְפִּזָּם] נִיָּשְׁבֵּנְ הַמַּלְאָבְים נַיַּגָּרוּ לַמֶּלֶךְ:

ניצא קַלְּם נִיְבְּוּי אָת מִחָּנָה אַרָם נִיְהִי סְאָה־סֻׁלֶת בְּשֶׁקֵל וְסָאתַנִים שִׁעֹרֵים בְּשֶׁקֵל בְּדְבָר יְתְּוְה:

ڹڽۿ۫ڮ؋ۛٙڹۅؘۻٛ؆؆؆ۦڽٷڿؘؙ۫ٮٚڰڽۄڗڹۻڽ ڽۻڎڿۼڛڗ؋ڿڎؗ؉ۣٮ؈ڹۿڂؙڹ۫ٮڰۼڛڗ ؋ڿڎ؋ڽڽ؈ؿۿڮ؋؉ڮڔڎ ؋ڿڎ؋ڽڽ؈ؿۿڮ؋ڰۼڎڎۼڽڰڎڎۼڛڰ

ניהי קדבר ציש האלהים אל־המלף לאאר סאמים שִׁעּרִים בְשָׁקֵל וְסִאָּה־סֹלֶת בְשֶׁקֵל יְהְנֶתׁ בְּעֵת מְחָׁר בְשִׁעַר שׁמְרְוֹן:

- and that captain answered the man of God, and said: 'Yow, behold, if the LORD should make windows in heaven, might such a thing be?' and he said: 'Behold, thou shalt see it with thine eyes, but shalt not eat thereof';
- it came to pass even so unto him; for the people trod upon him in the gate, and he died.
- וַלָּעַן תַשָּׁלִּישׁ אָת־אָישׁ תָאֵלֹהִים וַיּאִמָר וְתִּנָּת יְתִּוָּת עֹשֶׁת אַרָבּוֹת בַשְּׁמָּיִם תַיִּהְיָה פּדְּבֶּר תַזָּת וַיֹּאִמֶּר תִּנְּךְ רֹאָתׁ בְּעֵּינִּיךְ יִנִשְׁם לְא תֹאבֵל: וַיְּתְיֹלְוֹ בֵּן וַיִּרְמְלוּ אֹתִוֹ תְעֶם בַּשִּׁעַר וַיְּמְת: (ס)

REGILL SILL CILL

The Haftara is Ezekiel 22:1 – 22:19. On the Shabbat before Pesah, read the Haftara on page 178. On Erev Rosh Hodesh, read the Haftara on page 163.

Moreover the word of the LORD came unto me, saying:

'Now, thou, son of man, wilt thou judge, wilt thou judge the bloody city? then cause her to know all her

And thou shalt say: Thus saith the Lord God: O city that sheddest blood in the midst of thee, that thy time may come, and that makest idols unto thyself to defile

- thou are become guilty in thy blood that thou hase shed, and are defiled in thine idols which thou hase made; and thou hase caused thy days to draw near, and are come even unto thy years; therefore have I made thee a reproach unto the nations, and a mocking to all the countries!
- Those that are near, and those that are far from thee, shall mock thee, thou defiled of name and full of tumult.
- Behold, the princes of Israel, every one according to his might, have been in thee to shed blood.
- In thee have they made light of father and mother; in the midst of thee have they dealt by oppression with the stranger; in thee have they wronged the fatherless and the widow.
- Thou hast despised My holy things, and hast profaned My sabbaths.
- In thee have been talebearers to shed blood; and in thee they have eaten upon the mountains; in the midst of thee they have committed lewdness.

ַ נְאַטָּׁע בָּן־אָדְׁם הַחִישִׁפָּט הַחִישִׁפָּט אָת־עָּיר הַ יְאַתְּּח וְהַיִּשְׁיִּאָה אָת בְּלִ־תּיִשְׁים אָת־עָּיר

הווxx וַיְהֵי דְבַר־יָּהוָה אֵלַי לֵאמִר:

- ְּ מְּמִרְיִּמִׁ כְּה אָמַר ׁ אֲדֹנֵי יֵהוֹה עַיר שׁפֵּכָת הָם בְּתוֹכָה לְבַוֹא עִמְָּה וְעְשְׁתָָה גִּלּיּלִים עַלֵּיהְ לְשְׁמְאֶה:
- ﺟִדְמָּך אֵשֶׁר־שְׁפַּׁרָהָ אָשֵׁטִהְ וּבָּגִלּוּלִיִּךִ עִּד־שְׁנוֹתְיָךְ עַל־בַּוְ נְתַתֵּיךְ חָרְפָּׁרֹ לַגּוֹיִם יַבְלְסָה לְבְל[ַ]הְאֲרָצִית:
- הַפְּרִבְּוֹת וְהָרְחִקְּוֹת מִפָּּר יִהְקּלְסִיּבְּרָּ מְמֵאָת הַשֶּׁם רַבָּת הַפְּּהִמֶּה:
- ى بينا بَשْنَيْر بَשْدِيْر جُنَّ خَبْرَ بِنَا بِرَادَ جِهِدُ خُرْيَّ لِهُمُ يَنِّ بَهُرُ جُنِّهُ خَبْرَانِ بِرَادَ جِهِدُ
- ל אָר נֹאָם עַעַּגְּ לְּנֵּ בְּיָּנִ הַּמָּנִ בֹּמָּמִל אַר נֹאָם עַעַּגִּי לְּנִּ בִּיָּנִר הַּמָּנִ בַּמָּמֵל
- ٤ ڴڶۿ؞ ڂڹڒڽ ڶۿڽۿڂڽڽ؞ ڽڴڔ۠ڮ٠٠٠
- قىتادىم پېچىد چە ئىلام ئىلان ئىلاد. « ئىلان ئىلاد ئىلاد ئىلاد ئىلاد ئىلاد ئىلاد ئىلاد ئىلاد ئىلاد ئىلىد ئىلاد ئىلىدى ئىلاد ئىلىدى ئىلاد ئىلىدى ئىل

- In thee have they uncovered their fathers' nakedness; in thee have they humbled her that was unclean in her impurity.
- And each hath committed abomination with his neighbout's wife; and each hath lewdly defiled his daughter-in-law; and each in thee hath humbled his sister, his father's daughter.
- In thee have they taken gifts to shed blood; thou hast gatedily gained of thy neighbours by oppression, and hast forgotten Me, saith the Lord GoD.
- Behold, therefore, I have smitten My hand at thy dishonest gain which thou hast made, and at thy blood which hath been in the midst of thee.
- Can thy heart endure, or can thy hands be strong, in the days that I shall deal with thee? I the Lord have spoken it, and will do it.
- And I will scatter thee among the nations, and disperse thee through the countries, and I will consume thy filthiness out of thee.
- And thou shalt be profaned in thyself, in the sight of the nations; and thou shalt know that I am the LORD.'
- And the word of the LORD came unto me, saying:
- 'Son of man, the house of Israel is become dross unto Me; all of them are brass and tin and iron and lead, in the midst of the furnace; they are the dross of silver.
- Therefore thus saith the Lord GOD: Because ye are all become dross, therefore, behold, I will gather you into the midst of Jerusalem.

- مُكْرَبِ فُحَدِيْكِكُ مُصْفِي يَعْدِيكُكِ:
- " אָת־פַּלְּחָוֹ שִׁמֵּא בְּזִּמָּה וָאָישׁ אָת־אַַּחֹתִּי בַת־אָבֶיוּ שִּמֵּא בְזִּמָּה וָאָישׁ אָת־אַַחֹתִּי בַת־אָבֶיוּ שְּנְּהְ
- ى ښَند ځۈنىن نهٔ تهٔ تهٔ تهٔ نهٔ خهٔ شِهٔ نتاخ، بر ځۈنىن نهٔ تهٔ تهٔ شهٔ د تهند څونه نهٔ تهٔ ته
- ر بروتر تجرب جغد چל جعبر عنور موربر بغر چفر عنور جمنورد:
- יַ הַנִּעְּמָר לִבֵּּרְ אָם־מָחָזַקְנָּה יָדִירָּ לִּיָּמִים אַשֶּׁר אַנִּי עֹשֶּׁר אִוֹתָדְּ אַנִּי יְתֹּנֶה דִּבָּרְתִּי יְעְשֶׁיתִי:
- រូក្រុក រូក្រុក ស្រុក ស្រុក រូក្រុក រូក្រុក រូក្រុក ស្រុក ស្រុក រូក្រុក រូក្រុក រូក្រុក រូក្រុក រូក្រុក រូក្រុ របស់ស្រុក រូក្រុក រូក្
- ، וְנִחַלְהָּ בֶּּךְּ לְעֵינֵי גּוֹיָם וְיָדַעַהָּ כִּי־אָּנֵי (פּ)
- קי וְיְהֵי דְבַר־יְחְנְח צֵלֵי לֵאמְר:
- אַ בּן־אָדֶׁם הַיִּיּ־לֵי בֵּיִת־יִשִּׂרָאָל (כִּ װּבַרְזֶלְ וְעִוּפַּׂרֶתִ בְּתַּוּךְ בִּּוּר סְגִּים בֶּסֶף הַיְּוּ: (ס)
- ر كِذِا خِد אַמִּר אֲבִּוֹּ. מִבֵּוּ אֵטִבְּם אֵלְ-שִּׁוּ 'לְסִגִּים לְכַּוֹ נִינִּוֹּ. מִבֵּוּ אֵטַבְּם אֵלְ-שִּׁוּ 'בּיִּשְׁלְם:

הפטרת קדשים

The Haftara is Amos 9:7 – 9:15. When Aharei Mot and Kedoshim are combined, read the Haftara for Aharei Mot on

∠:XI

Are ye not as the children of the Ethiopians unto Me, O children of Israel? saith the Lord. Have not I brought up Israel out of the land of Egypt, And the Philistines from Caphtor, And Aram from Kir?

Behold, the eyes of the Lord God Are upon the sinful kingdom, And I will destroy it from off the face of the earth; Saving that I will not utterly destroy the house of Jacob, Saith the Lord.

For, lo, I will command, and I will sift the house of Israel among all the nations, Like as corn is sifted in a sieve, Yet shall not the least grain fall upon the earth.

All the sinners of My people shall die by the sword, That say: 'The evil shall not overtake nor confront us.'

In that day will I raise up The tabernacle of David that is fallen, And close up the breaches thereof, And I will taise up his ruins, And I will build it as in the days of old;

That they may possess the remnant of Edom, And all the nations, upon whom My name is called, Saith the Lord that doeth this.

Behold, the days come, saith the Lord, That the plowman shall overtake the reaper, And the treader of grapes him that soweth seed; And the mountains shall drop sweet wine, And all the hills shall melt.

And I will turn the captivity of My people Israel, And they shall build the waste cities, and inhabit them; And they shall plant vineyards, and drink the wine thereof; They shall also make gardens, and eat the fruit of them.

And I will plant them upon their land, And they shall no more be plucked up Out of their land which I have given them, Saith the Lord thy God.

הַלָּוֹא כִבָּנִי כִּשִׁיִּים אַתָּם לֵי בָּנִי יִשְׁרָאֵל נְאָם־יְּהְוָּה הַלַּוֹא אָת־יִשִּׁרָאָל הַצֵּלִיהִי מִאָּהֶץ מִצְּרַיִם וּפְּלְשִׁתִּיִּם מִפָּפְּתִּיר נַאֲרֶם

הגּה עֵינֵי אֲדֹנֵי הֵהוֹה בַּמַּמָלְכָהׁ הַחַשְּאָה יְהִשְׁמַדְתַּי אֹבְּה מַעֵּל פְּנֵי הְאֲדָמָה אָפָס כִּי לְא הַשְׁמֵיד אַשְׁמָיד אָת־בֵּית יַעַּקֹב נְאָם־ יְהֹנְה:

ْ چْי־הַנָּה אֱנֹכִי מְצַנֶּה יַהַנִּעָּ בַּבְּבְרָה אָת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנּוֹעַ בַּבְּבְרָה יְלְאִ־יִפִּוֹל צְּרָיִר מְצֵנֶה יַהַנִּעִּיה בְּבְּלִ

י בּחַהַר יִמְנּתּ כִּלְ חַמָּאָי עַמָּי הָאִמְרִים לְאַ־ הַנְיָה וְתַּקְהַים בַּצְּרֵינִי הָרָמֶּה:

בְּנִים הַהֹוּא אָקֵים אָת־סָבָּת דָּוִיד הַנִּפֵּלֶת נְגַדְהָיַי אָת־פִּרְצִיהָוֹ נִהַרְסֹתִיוֹ אָלִים הְבְנִיתִיהָ בִּימֵי עּוֹלֶם:

ְ לַמַעַן יִירְשׁׁי אָת־שָׁאֵרִית אָדִים וְכָּל־ הַגּּוּיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמָי עַלִיהָם נְאָם־יָהנָה עָשֶׁה יְאִת: (פּ)

הנה ימים בָּאִים נָאָם־יָחֹנָה וָנָגָשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּצֵּר וְדֹרֵף עַּנְבֶים בְּמִשֵּׁף הַזְּרֵע וְהִשָּׁיפּוּ הֵהְרִים עַסְיס וְכְל[ַ]הַנְּבְעִיֹת הִּתְמוֹגַנְנְה:

וֹמְמָּנִּ יַנְּנְע וֹאֶבֹלְנְ אָע_פֹּבִּינִם: יְמִּפִּנְעַ וֹּמְּבִּנּ וֹוֹמִׁמָּנִ בְּבַׁנְיִם וֹמִּעִנִ אָע_:..ֹזָם וְמִּבִּעַיָּ אָע_מִבְּנִי מִּפִּׁוּ מִמְנִי מִּבְּיָנִ מִּנִים

ױָמַעְּמִים עַּל־צַּרְטָּחָם וְלֹאׁ יִנְּחָשׁׁי עֹוֹד מִעָּלְ צַּרְמָתָם צֵּשָׁר נָתַמִּי לְהָם צִּטָּר יְהֹנֶה אָלְהֵיף:

TEUTT XUIT

But the priests the Levites, the sons of Zadok, that kept the charge of My sanctuary when the children of Israel went astray from Me, they shall come near to Me to minister unto Me; and they shall stand before Me to offer unto Me the fat and the blood, saith the Lord God;

they shall enter into My sanctuary, and they shall come near to My table, to minister unto Me, and they shall keep My charge.

And it shall be that when they enter in at the gates of the inner court, they shall be clothed with linen garments; and no wool shall come upon them, while they minister in the gates of the inner court, and within.

They shall have linen tires upon their heads, and shall have linen breeches upon their loins; they shall not gird themselves with any thing that causeth swear.

And when they go forth into the outer court, even into the outer court to the people, they shall put off their garments wherein they minister, and lay them in the holy chambers, and they shall put on other garments, they chambers, and they shall put on other garments.

Neither shall they shave their heads, nor suffer their locks to grow long; they shall only poll their heads.

Neither shall any priest drink wine, when they enter into the inner court.

Neither shall they take for their wives a widow, nor her that is put away; but they shall take virgins of the seed of the house of Israel, or a widow that is the widow of a priest.

And they shall teach My people the difference between the holy and the common, and cause them to discern between the unclean and the clean.

And in a controversy they shall stand to judge; according to Mine ordinances shall they judge it; and they shall keep My laws and My statutes in all My appointed seasons, and they shall hallow My sabbaths.

ייאווא אָת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדְשׁי בְּתָי צִּדֹיֹק אֲשֶׁר שִׁמְרִי מִּעְלֵי הַפְּה יִקְרְבִּי אֵלִי לְשִׁרְתָּנִי וְעְּמָרָי לְפָּנִי לְהַקְּרִיב לִי חֲלֶב נָדְׁם נָאֶם אַדֹּנָי הֵהְוֹה:

ְּיִלְיִׁה בְּבוֹאָם אֵלִ-שִׁעֲּבִי הָחָצֵּר הַפְּּוִימִּית בְּגְּבֵי פִּשְׁתִּים יִלְבָּשׁׁי וְלְאִ-יַעֲלֶה עַּלִּיהָם צְּמֶר פִשְׁהְיִם בִּשְׁצֵּי, הָחָצֵר הַפְּּוִימִית יְבְּיְהְיִם

פֹּאִבְּׁי, פֹּאִבִּי, פֹּאִבִּי, פֹּאִבִּי, פֹּאִבִּי, פֹּאִבִּי, פֹּאִבּי, פֹּאָבִי, פֹּאָבִי, פֹּאָבִי, פֹּאָבִי,

יבְסְטִּג אָתַרְדְאָמֶּנְהֶם: ™ נְרַאָּמֶּם לָא נִגְּבְוּג נִפְּרַת לָא נִתִּבְּוִוּג בַּסָנִם

ײַ בּּלִּגְמִּינִי: בּ נְנִוֹן לְאִרִיִּאִנֹיִ בִּּלְרַכְּנִין בִּרִיִּאָם אָלְרַנִיִםׁלָּרִי

َّهُمُلِد شِبَرُت هَجْمُوْلُ مِحْتَا نِظِعِدِ لِيَهَجْمُوْلِنِ אִם-چَמּילִת מִנִּנִע چَנִת יִשְּׁרַאָּל וְהֵאַלְמָּנָת אָּאָב מִנְּנִת מִנְּנַת בָּית יִשְׁרָאָל וְהֵאַלְמָנָת

לְמִּטִיְנִר יְנִיבְמֶּם: װּ נְאָטַבַמַּמֵּנ יִנְרָנִ בָּנוֹ לִצְהָה לְטִבְ נְבֵנוֹ_מִּמָאִ

וְעַלְ־הִיב הֵמָּה יַעַמְרָוּ (כִּי לִשִפּט)[קִּי לְמִשְׁפְּטִּן בְּמִשְׁפָּטִּי (כִּי ושפטהו)[קִי יִשְׁפְּטְָהוּ] וְאָת־תּוֹרֹתַי וְאָת־חֻמִּתִּי בְּכְלְ־ מוֹעֲדֵי יִשְׁמְרוּ וְאֶת־שַׁבְּחוֹתֵי יְקְדֵּשׁוּ:

- And they shall come near no dead person to defile themselves; but for father, or for sister that hath no husband, they may defile themselves.
- And after he is cleansed, they shall reckon unto him seven days.
- And in the day that he goeth into the sanctuary, into the inner court, to minister in the sanctuary, he shall offer his sin-offering, saith the Lord GoD.
- And it shall be unto them for an inheritance: I am their inheritance; and ye shall give them no possession in Israel: I am their possession.
- The meal-offering, and the sin-offering, and the guilt-offering, they, even they, shall eat; and every devored thing in Israel shall be theirs.
- And the first of all the first-fruits of every thing, and every heave-offering of every thing, of all your offerings, shall be for the priests; ye shall also give unto the priest the first of your dough, to cause a blessing to rest on thy house.
- The priests shall not eat of any thing that dieth of itself, or is torn, whether it be fowl or beast.

- אַמֶּב_לְאֶב יִלְאֶם ילְאָנִה יֹמַּמֵּאוּ: - לְאֶב יִּלְאֶם ילְדָּל יִלְדָּט לְאָט יּלְאָטוּט - אַמָּב יִּלְאֶם יִלְדָּל יִלְבָּט לְאָט יִלְאָטוּטִ
- 97 **נְאַטְׁבֵּי, מְּבְּיִלְיִי, מִּבְּיִלְיִי יִמְיִ**בְּיִי
- رة بجانات خلان אָל־הַמְּדֶשׁ אָל־הָחָצֶר הפְּנִימִיתֹ לְשֶׁבֵת בַּמְּדֶשׁ יַקְרָיב חַשָּאתִוֹ נְאֶם אֲדֹנֵי יֶהוְה:
- לְאַ_טִּשְּׁנִּי לְטִׁם ְ לֵּנְטֵׁלְטִ אָּנִי נְּעִילְּטִׁם: "נְאַבְטִּשְׁנִי לְטִׁם ְלְנָּטִלְטִ אָּנִי נְּעִּלְיָּים
- وم הַפִּנְחָה ְ וְהַחַפָּאָה וְהָאָשֶׁם הַפָּּה יאִכְלִים קל־תַרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לְהֶם יִהְיֶה:
- د (באאָית בְּל־בִּבּוּבִי כֵל וְבָלִיחָי בִּרָבָּי עִפֹל הְרוּמָוֹתִיבֶּם לַפֹּהָנִים יִהָּיָה וְבֵאשָׁית אָל־בֵּיתָף:

הפטרת בהר

The Haftara is Jeremiah 32:6 - 32:27.

9:IIXXX

And Jeremiah said: 'The word of the LORD came unto me, saying:

- Behold, Hanamel, the son of Shallum thine uncle, shall come unto thee, saying: Buy thee my field that is in Anathoth; for the right of redemption is thine to buy it.'
- So Hanamel mine uncle's son came to me in the court of the guard according to the word of the Lord, and said unto me: 'Buy my field, I pray thee, that is in Anathoth, which is in the land of Benjamin; for the right of inheritance is thine, and the redemption is thine; buy it for thyself.' Then I knew that this was the thine; buy it for thyself.' Then I knew that this was the thine; buy it for thyself.'
- קאמִר: הַנְּה חֲנַמְאֵל בָּן־שַּׁלָם דְּדְדְּ בָּא אֵלֶירְּ

נּיֹאָמֶר יִרְמְיָהְי הְנֶה דְבַרְיִהְוֹה אָכַי

- ميور ميوم جا عجه جير جي ميور جيوناند جر جاو منووه مرديجات جابيد جاو منووه مرديجات جيرات
- וּיָבָאׁ אֵלִי חַנִּמָאָל בָּן־דִּדִּיִּ כִּדְבָרִ יְחִוֹּחֹ אָל־חַצַּר חַמַּמְּרָחֹ וַיֵּאִמֶּר אֵלֵי קְנָחִ נְאִ אֶת־שָׁדִׁי אֲשֶׁר־בַּעַנְחִׁית אֲשֶׁרוּ בְּאֵהֵץ בְּנִימִּין בְּי־לְךְּ מִשְׁפַּט חַיִּרֻשָּׁת יִּלְךְ הַנְּאֵלֶּח קְנֵח־לְּדְ נְאֵרַׁע בָּי דְּבַר־יְחֹוֶּח הִיֹּא:

- And I bought the field that was in Anathoth of Hanamel mine uncle's son, and weighed him the money, even seventeen shekels of silver.
- And I subscribed the deed, and sealed it, and called witnesses, and weighed him the money in the balances.
- So I took the deed of the purchase, both that which was sealed, containing the terms and conditions, and that which was open;
- and I delivered the deed of the purchase unto Baruch the son of Weriah, the son of Mahseiah, in the presence of Hanamel mine uncle['s son], and in the presence of the witnesses that subscribed the deed of the purchase, before all the Jews that sat in the court of the guard.
- And I charged Baruch before them, saying:
- 'Thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Take these deeds, this deed of the purchase, both that which is sealed, and this deed which is open, and put them in an earthen vessel; that they may continue many days.
- For thus saith the LORD of hosts, the God of Israel: Houses and fields and vineyards shall yet again be bought in this land.
- Now after I had delivered the deed of the purchase unto Baruch the son of Meriah, I prayed unto the LORD, saying:
- Ah Lord God! behold, Thou hast made the heaven and the earth by Thy great power and by Thy outstretched arm; there is nothing too hard for Thee;
- who showest mercy unto thousands, and recompensest the iniquity of the fathers into the bosom of their children after them; the great, the mighty God, the Lord of hosts is His name;
- great in counsel, and mighty in work; whose eyes are open upon all the ways of the sons of men, to give every one according to his ways, and according to the fruit of his doings;

- י נְאָלְּלָרְ הַפֶּפֶׁרִ נֵאָנְוָים: הּ נְאָלְּלָרְ הַפֶּפֶּרִ נֵאָנְוָם:
- ַ נְאָלֵּח אָת־סֵפֶּר חַמִּקְנָּה אָת־הֶחָהָנִּם הַ נְאָקָּח אָת־סֵפֶּר חַמִּקְנָה אָת־הֶחָהָנִּם הַ נְאָקָּר אָת־הֶהְיָּה
- نِهُشًا هِمَا هَوَجَ لَا مِجَاذِنَ هِٰذَ جَلَانِة جَاً عدرنِثَ چَا مِنِهِنَ جُنِيْنِ بَيَنِهِخُ خَبُّ بَرُعِيْنِ بَيْبُنَ مِخَبِيْنِ جِوَوْدَ مِوَوِدَ مِوَدِي جُنِيْنِ چِخُ بَہِبَہُنَ مِنْهِچُنَ جِهِيَةِ مِنِهِفِيْنَ
- נְאַבּנִיעְ אָטַ בּּרְנְּבַּ לְהֵנִינִים לְאַלְּוַר:
- פֿה־אִמַרֹ יְהִוָֹה צְבָאׁוֹת אֵלִהֵי יִשִּׁרְאֵׁל יי לְקַוֹת אָת־תַסְפְּרֵים הָאֵׁלֶה אֵת סֵפָר הַמְּקְנָה תַּזְּה וְאָת הֶחְתִּים וְאָת סֵפֶר תַנְּלִיי תַזְּה וְנְתַחֶם בְּכְלִי־חֲרֵשׁ לְמָעַן יַעַמְרִי יָמִים רַבְּים: (ס)
- י בּי כָּר אַמָּר יְחְיָּה צְּבְאִוּת וּכְּרָמִים בְּאָבֶּץ מַּוֹּד יִקְנִּי בְּמִים וְשְׁרִוֹת וּכְרָמִים בְּאָבֶץ הַיְּאָת: (פ)
- ײַ נאָטַפּּגַע אָבְ-בָּרָוּף בָּן־נֵרְיָה לֵאמִר: אַ נְאָהַפּּגַע אָבְ־יָּהְוֹּה בָּן־נֵרִיָּה לֵאמִר:
- אַהִה אַדֹנֵי יָהוֹה הַנֵּהו אַתָּה עִשִּׁיִה ' אָת־הַשְּׁעַיִּם וְאָת־הָאָהץ בְּכְּחַף הַנְּדִּיֹל יבְּיִרְעַף הַנְּטִיּיְה לְאַ־יִפְּלֵא מִמְּף כְּלְ־ דבר:
- עַּשָּׁה חָסֶר לְאַלִפְּים יִּמִשִּׁכֵּם עַּוָּן אָבֹוּת אָל־חֵיק בְּנֵיחֶם אַחֲרֵיחֶם הָאֵל הַנְּדוֹל הַנְּבְּוֹר יְחְוָה צְבְאִוֹת שְּמְוֹ:
- לְאִישׁ כְּדְרֶלְיוּ וְּכְפְּרֵי מִעְּלְלְיוּ: בְּקְחִוּת עַל־בְּלִ־דִּרְכֵי בְּנֵרְ אָּדְׁם לְתָּת הְאִישׁ כְּדְרֶלְיוּ וְכְבְּלִידִּרְכֵי

- who didst set signs and wonders in the land of Egypt, even unto this day, and in Israel and among other men; and madest Thee a name, as at this day;
- and didst bring forth Thy people Israel out of the land of Egypt with signs, and with wonders, and with a strong hand, and with an outstretched arm, and with great terror;
- and gavest them this land, which Thou didst swear to their fathers to give them, a land flowing with milk and honey;
- and they came in, and possessed it; but they hearkened not to Thy voice, neither walked in Thy law; they have done nothing of all that Thou commandedst them to do; therefore Thou hast caused all this evil to befall them;
- behold the mounds, they are come unto the city to take it; and the city is given into the hand of the Chaldeans that fight against it, because of the sword, and of the famine, and of the pestilence; and what Thou hast spoken is come to pass; and, behold, Thou past spoken is come to pass; and, behold, Thou
- Yet Thou hast said unto me, O Lord GoD: Buy thee the field for money, and call witnesses; whereas the city is given into the hand of the Chaldeans.
- Then came the word of the LORD unto Jeremiah, saying:
- 'Behold, I am the Lord, the God of all flesh; is there any thing too hard for Me?

- אַשֶּׁר־שַּׂמָהַ אֹלוֹה וּמִפְּתֵּים בְּאֵהֶץ־מִּצְיַרִׁם עַּד־תַּיִּנִם תַּנְּה וּבְיִשְׂרָאָל וּבְאָדָה וַתַּעֲשֶׂה־ לְךְּ שֵׁם כַּיִּנֹם תַזְּה:
- וּהַצֵּא אָח־עַמָּךָ אָח־יִשִּׁרָאֵל מֵאָרֶץ מִּצְרָיִם בְּאֹחַוֹת וּבְמוֹפְּהִים וּבְיֵד חֲזָקַה וּבְאָזְרַיִע נְטוּיְה וּבְמוֹרֶא נְּדִיל:
- ַ נִּמְמֵּן לְמָם אָת-הָאָהֶץ תַּוְּאָת אָמֶר הְּשְׁבַּּעְּתַ לְאַבוִּמָם לְמֵת לְמָה אָהֶר הַלְב וּדְבֶּשׁ:
- ניַבאי ניִרְשִׁי אִנְה וִלְא־שִׁמָּעִי בִּקִּלֶּדִּ (כִּי יבתרותך)[קי יבְתוֹרָהָהַ] לֹא־הָלֶכִּי אֵת בְּל־אֲשֶׁר צִיֵּיתָה לְהֶם לַעֲשָׁית לָא עָשָׂי נַתְּקְבָּא אַלְם אָת בְּלְ־הָרֶעָה הַוְּאָת:
- مير موخكان هيم معيد جَرَجِهِ تَ بَمِوْر بَمِنِٰ جِرِهِ مَوَهُهُ مَ مِنِّ جِرُمِوْره عِجَّامٍ مَوِرٍ مَيْرَد أَمِدِهِد إِمَرِهِد إِمَرِيْد لِهِوْد هِجُرَمِ مِنِّه إِمَوْرِهِ لَهُمَ:
- 9º נְיִּנְיִנְ בְּבַרִינְיִנְ אֶּבְיִנְבִּלְּנִי אֶבְיִנְבִּ
- رة הנה אַנַי יְהוֹה אֵלהִי פְלִ־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִי יפְּלֵא כְּל־דְּבֶר:

הפטרת בחקתי

The Hastara is Jeverniah 16:19 - 17:14. On Evev Rosh Hodesh, read the Hastara on page 163.

- O Lord, my strength, and my stronghold, And my refuge, in the day of affliction, Unto Thee shall the nations come From the ends of the earth, and shall say: 'Our fathers have inherited nought but lies, Vanity and things wherein there is no profit.'
- Sods? Sods? And onto himself gods, And they are no
- יהואא גונִם נְבֹאוּ מֵאַפְּסִי־אָּבֶיץ וִיאִמְרוּ אַַּדִ־שָׁקֶר' נְחַלְוּ אֲבוֹתִׁינוּ חֻבֶּל וְאֵין־בָּם מוֹעֶיל:
- אָלְנִים: אַלְנִים:

Therefore, behold, I will cause them to know, This once will I cause them to know My hand and My might, And they shall know that My name is the Lord.

The sin of Judah is written With a pen of iron, and with the point of a diamond; It is graven upon the tablet of their heart, And upon the horns of your alters.

Like the symbols of their sons are their altars, And their Asherim are by the leafy trees, Upon the high Islie

O thou that sittest upon the mountain in the field, I will give thy substance and all thy treasures for a spoil, And thy high places, because of sin, throughout all thy borders.

And thou, even of thyself, shalt discontinue from thy heritage That I gave thee; And I will cause thee to serve thine enemies In the land which thou knowest not; For ye have kindled a fire in My nostril, Which shall burn for ever.

Thus saith the LORD: Cursed is the man that trusteth in man, And maketh flesh his arm, And whose heart departeth from the LORD.

For he shall be like a tamarisk in the desert, And shall not see when good cometh; But shall inhabit the parched places in the wilderness, A salt land and not inhabited.

Blessed is the man that trusteth in the LORD, And whose trust the LORD is.

For he shall be as a tree planted by the waters, And that spreadeth out its roots by the river, And shall not see when heat cometh, But its foliage shall be luxuriant, And shall not be anxious in the year of drought, Meither shall cease from yielding fruit.

The heart is deceitful above all things, And it is exceeding weak—who can know it?

I the LORD search the heart, I try the reins, Even to give every man according to his ways, According to the fruit of his doings.

As the partridge that broodeth over young which she hath not brought forth, So is he that getteth riches, and not by right; In the midst of his days he shall leave them, And at his end he shall be a fool.

ַ לְכַּן הִנְּיֵר מְיֹדִיעָּם בַּפַּעַם הַוּּאָת אִידִיעֵם אָת־יָדִי וְאָת־גְּבוּרְתִי וְיָדְעִּי בִּי־שְׁמֵי יְהֹוֶה: (ס)

הַמַאַת יְהוּדְה בְּתּיבֶה בְעֵּט בַּרָזֶל בְּצִפָּׂהָן שְׁמִיר חֲרוּשְׁר עַל־לַוּחַ לִבְּם וּלְקַרְוָּת מִזְּבְּחוֹתֵיכֶם:

בְּקְבֶּלְ בְּלְבְּמִנְעַ עַּנְּבְעָנְעֵי: בּוְבָּׁר בְּנֵינִם מִוְבְּחִנִּם נַאָּמֶבִינִם עַּלְ־צֵּץ

ئى بىرادى خۇئەت مەرگار چۈ-ھەلادىۋەك چۈرە ھىيا چىنۇبەك جەتۇھەت جۈچۈ-بىدىۋەك چۈرە

וִשְׁמִשִּׁמִׁי וּבְףׁ מִנַּחֵלֵחָף אֲשֶׁר נָתַהִּי לֶּף וְתַעְּבַדְהִּיֹף אָת־אַּיְבֶּיף בָּאָבֶץ אֲשֶׁר לֹא־ יְדֵעְּהְ בֵּי־אֵשׁ קְדַחְתֵּם בְּאַבֶּי עַד־עּוֹלֶם הּנְקְד: (ס)

בָּהו אָמָר יְהוָה אָרָוּר חַגָּּבֶר אֲשֶׁר יִבְמַח בְּאָבְׁם וְשֶׂם בְּשֶׂר זְרִעִּוֹ וּמִן־יְהוָה יְסִוּר לְבִּוּ:

בְּרַיּוּדְ תַּנְּׁבֶר צֵּשָׁר יִבְטָּח בַּיּתְוָּה וְחָיָה יְתְּוָה מִבְטַהְוֹּ:

ְּיִטְיָּה בְּעֵץוּ שְׁחָוּל עַל־מָיִם וְעַלִּה בָּעֵץוּ יְשַׁלַּח שְׁרָשְׁיוּ וְלְאִ (כִּי יראִ)[קִי יִרְאָהֹ] בִּי־ יְבֹא חֹם וְחָיְה עַלְהוּ רַשְּׁנְן וּבִשְׁנָת בַּצְּרֶתֹּ לְאִ יִדְאָׁג וְלְאִ יָמֶישׁ מַעֲשְׁיִה פֶּרִי:

ה מַלִּב עַכָּב מִכָּבְ וֹאִנָּה עַוּא מֵּו <u>יִדְ</u>מֵּנוּ:

לְאִישׁ פְּדְרְבְׁוּ פִפְּּרֵי עַעֵּלְלְיִוּ: (ס) אָנִי יִּחְנִי הַעָּר כֻר בִּחַן בְּלְיָוִה וְלְתָּה.

לֵבֵא דְגַר וְלֵא יִלְּד עִּשְׁה עִּשָּׁה וִלָּא בְּמִשְׁפְּׁט בַּחַצִּי יָמֶוֹ יַעַּוְּבָּנּי וּבְאַחַרִיתָוֹ יְהְיָה נְבֶּל:

- Thou throne of glory, on high from the beginning, Thou place of our sanctuary,
- Thou hope of Israel, the LORD! All that forsake Thee shall be ashamed; They that depart from Thee shall be written in the earth, Because they have forsaken the LORD, The fountain of living waters.
- Heal me, O Lord, and I shall be healed; Save me, and I shall be saved; For Thou art my praise.
- מַלַבְּמֶת: בּ בְּפַא בְּבְוָר מֶרָוִם מֵרָאִמֻּוֹן מָלַוֹנִ
- ני מִקְוָה יִשִּׁרְאֵל יְהִוֹּה בְּלִ־עֹּוְבֵּיף וִבְּשׁוּ (כִּי יסורי)[קי וְסוּרַי] בְּאֲרֶץ יִבְּהַבוּ בָּי עַּוְבָוּ מְקְוֹר מֵיִם־חַיָּים אֶת־יְהְוָה: (פ)
- יְּהַ רְפְּאָנִי יְהֹנְתֹ וְאֵנְשֵׁאַ הוֹשִׁישֵנִי וְאִנְשֵׁעָּה בָּי הְהִלְּהָי בְּיִּלְתִי אֲמָה:

מפטיר לשבת ראש חודש

The Maftir for Shabbat Rosh Hodesh is Numbers 28:9 – 15.

And on the sabbath day two he-lambs of the first year without blemish, and two tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, and the drink-offering thereof.

This is the burnt-offering of every sabbath, beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

And in your new moons ye shall present a burnt-offering unto the Lord: two young bullocks, and one ram, seven he-lambs of the first year without blemish:

and three tenth parts of an ephah of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for each bullock; and two tenth parts of fine flour for a meal-offering, mingled with oil, for the one ram;

and a several tenth part of fine flour mingled with oil for a meal-offering unto every lamb; for a burnt-offering of a sweet savout, an offering made by fre unto the Lord.

And their drink-offerings shall be half a hin of wine for a bullock, and the third part of a hin for the third the fourth part of a hin for a lamb. This is the burnt-offering of every new moon throughout the months of the year.

And one he-goat for a sin-offering unto the LORD; it shall be offered beside the continual burnt-offering, and the drink-offering thereof.

«יווע הְשִׁבְּח שִׁנֵרְ בְּשִׁים בְּנֵרִ שְׁנָר הְמִימִם וּשְׁנֵר שָשְׁרֹּנִים סָׁלֶח מִנְחָָה בְּלּוּלֶה בַשֶּׁמֶן וָנִסְבְּוֹּ:

ַ עלַת שַבַּת בְּשַבַּתִּוֹ עַל־עֹלָת תַחְּמִיר וְנִסְבֶּה: (פ)

ּבְּרִים בְּגֵי־לְקָר מִּלְרִיבוּ עֹלֶה לִיהוֹּה פְּרִים בְּגִי־לְקָר שְׁנִים וַאַּיִל אָחָׁד כְּבְשָּׁים בְּנִי־שְׁנְה שִׁבְעָה הְנִימִים:

ױשָׁלְשָּׁה עַשְּׁרֹנִים סָלֵה מִנְחָה בְּלִּילָה בַשְּׁמֶן לַבֶּּר הָאָחָד יִשְׁנֵי עַשְׁרֹנִים סָלֶה מִנְחָה בְּלִּילָה בַשְּׁמֶן לַאַיִל הֲאָחֶד:

ְּעִשְּׁרֵוֹ עִשְּׁרִוֹן סָׁלֵת מִנְחִת בְּלּגַת בַשָּׁמֵן לַבֶּבֶשׁ הָאֶחֻד עֹלְתֹ הֵיחַ נִיחֹׁחַ אִּשֶׁת לַיהְוָה:

ַ וְנִסְבֵּיהָם חֲצֵי חַהִין יִהְיָה לַפָּׁר יִשְׁלִישָׁת חַהַין לְאַּיִל יִרְבִיעָת חַהֵין לַבֶּבֶשׁ יְיֵן זֵאִת עֹלָת הֹבֶשׁ בְּחְדְשׁׁוֹ לְחְדְשֵׁי חַשְּׁנְת:

ישְׁעִּיר עִזְּים אָחָד לְחַמָּאִת לַיהֹוָה עַל־עֹלַתְ הַמְּמֶיד יִעְשָּׁה וָנִסְבְּוֹ: (ס)

LEULU WER LXW RITW

The Hastara for Shabbat Rosh Hodesh is Isaiah 66:1 - 24.

Thus saith the LORD: The heaven is My throne, and the earth is My footstool; where is the place that may build unto Me? And where is the place that may be My resting-place?

For all these things hath My hand made, and so all these things came to be, saith the Lord; but on this man will I look, even on him that is poor and of a contrite spirit, and trembleth at My word.

בועאט בוקלי אי־זֶה בַּיִּתֹ אֲשֶׁר הִּבְנִּר־לִּי וְאֵי־זֶה מְקְּוֹם מְנִּיחְתִי:

װְנְבֵּת־בְּלִ"אֵבֶּת יְבֵר עִשְׁקָה וַיִּהְיִּי צָלִ־עָּנִי נְאָם־יְהְנָּה וְאֵל־זֶה אַבְּיט אָלִ־עָּנִי ינְבָּת־הְיּהַ וְּאֵל־זֶה עַּלְּיְבָּיי

He that killeth an ox is as if he slew a man; he that sacrificeth a lamb, as if he broke a dog's neck; He that offereth a meal-offering, as if he offered swine's blood; he that maketh a memorial-offering of frankincense, as if he blessed an idol; according as they have chosen if he blessed an idol; according as they have chosen their own ways, and their soul delighteth in their abominations;

Even so I will choose their mockings, And will bring their fears upon them; Because when I called, none did answer; When I spoke, they did not hear, But they did that which was evil in Mine eyes, And chose that in which I delighted not.

Hear the word of the LORD, Ye that tremble at His word: Your brethren that hate you, that cast you out for My name's sake, have said: 'Let the LORD be glorified, That we may gaze upon your joy', But they shall be ashamed.

Hark! an uproat from the city, Hark! it cometh from the temple, Hark! the LORD rendereth recompense to His enemies.

Before she travailed, she brought forth; Before her pain came, She was delivered of a man-child.

Who hath heard such a thing? Who hath seen such things? Is a nation brought forth at once? For as soon as Zion travailed, She brought forth her children.

Shall I bring to the birth, and not cause to bring forth? Saith the LORD; Shall I that cause to bring forth shut the womb? Saith thy God.

Rejoice ye with Jerusalem, And be glad with her, all ye that love her; Rejoice for joy with her, All ye that mourn for her;

That ye may suck, and be satisfied With the breast of her consolations; That ye may drink deeply with delight Of the abundance of her glory.

For thus saith the Lord: Behold, I will extend peace to her like a river. And the wealth of the nations like an overflowing stream, and ye shall suck thereof: Ye shall be borne upon the side, and shall be dandled upon the knees.

As one whom his mother comforteth, So will I comfort you; and ye shall be comforted in Jerusalem.

שׁוֹהֵט הַשִּׁוֹר מִבֶּה־אִּישׁ זּוֹבֶחַ הַשָּׁתֹ עַּׂבֵף בֶּלֶב מַעַּלֵּה מִנְחָתֹ דַּם־חֲזִּיר מַזְבָּיר לְבֹנֶה מְבֶּבֵף אָנֵן גַּם־הַמָּה בֶּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חְפֵּצְה:

נִם-אַנָּר אָבְתַר בְּתַעֵּלְלֵּיהָם וּמְגִּוּרִיִּם ְאָבָּרָא לְמָיִם זְעֵּן מִנְּמִי תְּבָּלְ בְאִ-חָפָּאָתִי נַיִּמְשִׁי וְאָרִן מִנְּיָּם וּמְגִּוּרִי בְאִ-חַפְּאָתִי אָבְתַר בְּתַעָּלְ

, שׁמְעוּ דְּבַר־יְחִוֹּה הַחֲבֵדָים אָל־דְּבָרִוּ אָמְרוּ אֲחַילֶם שׁנְאֵילֶם מָנַבֵּילָם לְמָעַן שְׁמִּי יְבְבַּר יְחִוְּה וְנְרְאֵה בְשִׁמְחַהָבֶם וְתֵּם יֵבְשׁוּ:

ع קול שְאוֹן מִמִּיר קוֹל מִהִיבָל קוֹל יָהוָֹה קשׁבֵּׁם גְּמִיל מִמִּיר קוֹל מִהִיבָל קוֹל יְהוָֹה

ئىۋىڭى ئۆد: خۇرە ئۆرىم ئۆد:

מִי־שְׁמַע בִּוֹאָת מֵי רָאָת בָּאֵכֶׁת הֵיִּיחַל אֶבֶץ בְּיִּם אֶחָׁד אִם־יִנְלֵד גִּיִּ פַּעַם אֶחָת בִּי־חֲלָת גַּם־יָלְדֶת צִיּיוֹן אֶת־בָּנֶיתָ:

ָׁ בּאֵנִי אַמְּבָּיִר וְלָא אִנְלִיר יִאָּמָר אֶלְבִיוֹב: בּאֵנִי אַמְבָּיִר וְלָא אִנְלִיר יִאָמָר אֶלְבִיוֹב: (ס)

שְּׁנְשִׁנְּ אֵּטִבְּיְרִישְׁלְםׁ נְּגִּילִי בָּה בְּלִ־אִנִדְנִיהָ שְׁמְחָנִי אִּחְ־יְרִישְׁלָם נְגִילוּ בָּה בְּלִ־אִנִדְנִיהָ .

לְמָעַן מְּנְאַנְ וִיִּהְעַּנְּהָם מִשָּׁר מַנְחָמֵיה לְמַעַן מְמָצִי וְהִהְעַנְּהָם מִיִּי כְּבוֹדֶה: (ס)

ְבִּי־בָּהוּ אָמָר יְהֹנָה הִנְנִי נִמֶּה־אֵלֶיהָ בְּנָהָר שְּלִים וּבְנַחַל שׁוֹמֵף בְּבָוֹד גּוֹיָם וְינַקְמֵּם עַל־צַּדְ הִנְּשְׁאֵּי וְעַל־בָּרְכַּיָם הְשְׁעֵּשְׁעוּ:

יבירושׁלַם הְנְחֲמֵנ: جَאُישׁ אַשֶּׁר אִמֵּוֹ הְנִחֲמֵנֵּ:

- And when ye see this, your heart shall rejoice, and your bones shall flourish like young grass; and the hand of the Lord shall be known toward His servants, and He will have indignation against His enemies.
- For, behold, the LORD will come in fire, And His chariots shall be like the whirlwind; to render His anger with fury, And His rebuke with flames of fire.
- For by fire will the LORD contend, And by His sword with all flesh; And the slain of the LORD shall be many.
- They that sanctify themselves and purify themselves to go unto the gardens, behind one in the midst, Eating swine's flesh, and the detestable thing, and the mouse, Shall be consumed together, saith the LORD.
- For I [know] their works and their thoughts; [the time] cometh, that I will gather all nations and tongues; and they shall come, and shall see My glory.
- And I will work a sign among them, and I will send such as escape of them unto the nations, to Tarshish, Pul and Lud, that draw the bow, to Tubal and Javan, to the isles afar off, that have not heard My fame, neither have seen My glory; and they shall declare My glory among the nations.
- And they shall bring all your brethren out of all the nations for an offering unto the Lord, upon horses, and in chariots, and in fitters, and upon mules, and upon swift beasts, to My holy mountain Jerusalem, saith the Lord, as the children of Israel bring their offering in a clean vessel into the house of the Lord.
- And of them also will I take for the priests and for the Levites, saith the Lord.
- For as the new heavens and the new earth, which I will make, shall remain before Me, saith the Lord, so shall your seed and your name remain.
- And it shall come to pass, that from one new moon to another, and from one sabbath to another, shall all flesh come to worship before Me, Saith the LORD.

- וְנְאָרֶם אֶת־אִּיְבֶּיו: (ס) הפְרַחְנְה וְנִיְרְעָה יַד־יְּהֹוָה אֶת־עֲבְּרָיו הְאִיחָם וְשָׁשׁ לְבְּבֶׁם וְעַצְּמִוּהַיָּכֶם כַּתֵּשְׁא
- י פּי־הַנָּה יְהֹיָהׁ בְּאֵשׁ יָבֹוֹא וְכַסּוּפָּה עַרְפְבֹתָיִוּ לְהָשָׁיִב בְּחַמָּהׁ אַפּֿוֹ וְנַעֲּרָתִּוֹ בְּלְהַבֵּי־אֵשׁ:
- ⁶ בָּי בְאֵשׁ יְהְזָה נִשְּׁפְּׁט יּבְחַרְבָּוֹ אָת־כְּל[ַ]בְּשְּׁׂר וְרַבָּוּ חַלְּלֵי יְהְזֶה:
- ַ הַמִּהְקַדְּשִׁים וְהַמִּמִּהִוֹ בַּמִּׁנָדִ אָּכְלֵי בְּשָּׂר (כי אחד)[קי אַתַּה] בַּמִּּנָדִ אָּכְלֵי בְּשָּׂר הַחַזְּיִר וְהַשֶּׁקֵץ וְהָעַּכְבָּר יַחְדֵּוּ יָסֶפּוּ נְאָם־יְהְוְה:
- אָּטַ-פְּבְוְגֵי: אָטַ-פְּלְ-חַגּוּוֹם וְחַלְּמָנִיִּט וּבָּאִנּ וְרָאִנּ וֹאַנְכִּי מְמִּמִּיהָם וְתַּלְמָנִיִּטִם בָּאָבִי לְלַבָּא
- الْمَوْشِ جِيْنَ אَنَہَ إِسْكِابِيَ، شِيْنَ اَهِٰذِنْنِهِ يَكِرَ إِنِيْا بَهِنِيْنَ بَالِنَمْنِ هِنْزَ إِنَّهُ بَشِدَ يَاسُم هُمَا سِوْدٍ، إِنَّهُ بَالِمَانِيَّةِ هُمَا جِلَهُ سُودٍ، كَاسُور هُمَا جِدَابُ، جَدَانِات:
- ְהַבָּיאּי אָת־בָּל־אָחַיבֵם מִכָּל־תַּגִּיִםוּ מִנְחָהוּ לַיֹהוְה בַּסּוּסִׁים יֶבְּבֶּבׁ וּבַצַּבָּים וּבַפְּרָדִׁים וּבַכְּרְכָּרוֹת עַל חַר קְּדְשָׁי יִרִּשְׁלָם אָמַר יִהְוָה כַּאֲשָׁר יָבִּיאוּ בְנֵּי יִשְׂרָאֵל אָת־הַמִּנְחָה בִּבְּלִי שָׁהֻוֹר בֵּית יְהֹוְה:
- ַ וַנִם־מֵהָם אָקָּה לַכֹּהֲנִים לַלְוּיָם אָמָר יִהְוֹה:
- جِ، כַאַשָּׁר הַשָּׁמָים הַחַדִּשִּׁים וְהַאָּבֶץ הַחַדְשָׁה אֲשֶׁר אֲנָי עֹשֶׁה עַמָּדִים לְפָּנֵי הַחַדְשְׁה אֲשֶׁר אֲנָי עַשֶּׁה עַמְדֵים לְפָּנֵי
- וְהַיָּה מָצִי־הֹגֵשׁ בְּחָדְשׁׁוֹ וּמִצֵּי שַׁבָּה בְשַׁבַּתְּוֹ יְבַוֹא כְל־בָּשָּׂר לְהִשְׁתַּחָוֹת לְפָּנֵי אָמָר יְהְוְה:

And they shall go forth, and look Upon the carcasses of the men that have rebelled against Me; For their worm shall not die, Neither shall their fire be quenched; And they shall be an abhorring unto all fesh.

וְיָצְאָּוּ וְרָאִׁוּ בְּפִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּּשִׁעִּים בִּי בֵּי תוֹלַעְמְּם לָא הָמִוּת וָאִשָּׁם לָא הָבְבֶּׁר וְהָיִּוּ דֵרָאָוֹן לְבְלְ־בָּשָׂר: והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה

הפטרת שבת מחר חודש

The Haftara for Shabbat Mahar Hodesh is I Samuel 20:18 - 42.

And Jonathan said unto him: 'To-morrow is the new moon; and thou wilt be missed, thy seat will be empty.

And in the third day thou shalt hide thyself well, and come to the place where thou didst hide thyself in the day of work, and shalt remain by the stone Ezel.

- And I will shoot three arrows to the side-ward, as though I shot at a mark.
- And, behold, I will send the lad: Go, find the arrows. If I say unro the lad: Behold, the arrows are on this side of thee; take them, and come; for there is peace to thee and no hurt, as the LORD liveth.
- But if I say thus unto the boy: Behold, the arrows are beyond thee; go thy way; for the LORD hath sent thee
- And as rouching the matter which I and thou have spoken of, behold, the LORD is between me and thee for ever.'
- So David hid himself in the field; and when the meal to moon was come, the king sat him down to the meal to
- And the king sat upon his seat, as at other times, even upon the seat by the wall; and Jonathan stood up, and Ahner sat by Saul's side; but David's place was empty.
- Nevertheless Saul spoke not any thing that day; for he thought: 'Something hath befallen him, he is unclean; surely he is not clean.'

- دى يەھەر كا بمانچا مېرە باچە برغۇم جى بۇچە دائىچە:
- «، بَهْدِ بَهْدُ بَدِّد مُهْد بَدِّهُمْ هُرَ يَقْدُنُهُ هُهُد بَهْدُ بَيْدُ بَهُ هُم جَرَبُم يَقِهُهُنَا بُرْهَجُنُ هُمُّ بَهْدُ بَهُدُا بَهُيْدٍ:
- ्र दिव्हें केर्द्रकें क्षेत्र केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर विक्रिक्ट केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें केर्द्रकें क
- וְהַנֵּהֹ אָשְׁלָּה אָת־הַנַּעַר לֵלְדִּ מְצֵּא אָת־הַהְצִּים אָם־אָמֹר אַמַּר לַנַּעַר הָנָּה הַהְצִּיםו מִמְּךְ וָהַנָּה קָהֻנִּּוּוְבָּאָה כִּי־שָׁלִוֹם לְךְּ וְאֵין דְּבֶּר חַי־יְהֹנְה:
- ַ נְאָם־פָּה אַמַר ֹלְשֶׁבֶם הַנָּה הַהַצִּים מִמֶּרְ נְהָלְאָה בֶּוּ בִּי שִׁפַּחַרָּ יְהַנְה:
- ַ ּ וְתַּבְּלְר אֲשֶׁר דִּבָּרְנִי אֲנֵי נְאֶמָּה הִנֵּה יְהֹנְה בֵּינֵי יְבֵינְףְ עַּר־עּיֹלְם: (ס)
- ַהַּמֶּבֶּׁרְ (כּי עֵל)[קי אֶל־]הַגֶּהֶם לֶאֶבְוּל: הַמֶּבֶר (כִי על)[קי אֶל־]הַגֶּהֶם לֶאֶבְוּל:
- ָ נַנֵּשֶׁב זַנַּמֶּלֶד עַל־מֹּישָׁבוֹ בְפַעַםוּ בְּפַעַם אָל־מּוֹשָׁב תַּקִּיר נִיּקְם יְתַוֹּנְחָן נַנֵשֶׁב אַבְנֵר מצַר שְּאָוּל נַיִּפְּקָר מְקְוֹם דְּוֶר:
- וְלֹאֵ־רִבֶּר שְׁאָנִל מְאָנִמָּה בַּנִּוֹם הַהָּוֹא כָּי אָמַר מִקְרֵה הוֹא בִּלְתָּי שָׁהַוֹּר הָוּא כִּי־לְא שְׁהְוֹר: (ס)

- And it came to pass on the morrow after the new moon, which was the second day, that David's place was empty, and Saul said unto Jonathan his son: 'Wherefore cometh not the son of Jesse to the meal, neither yesterday, not to-day?'
- And Jonathan answered Saul: 'David earnestly asked leave of me to go to Beth-lehem;
- and he said: Let me go, I pray thee; for our family hath a sacrifice in the city; and my brother, he hath commanded me; and now, if I have found favour in thine eyes, let me get away, I pray thee, and see my brethren. Therefore he is not come unto the king's table.
- Then Saul's anger was kindled against Jonathan, and he said unto him: 'Thou son of perverse rebellion, do not I know that thou hast chosen the son of Jesse to thine own shame, and unto the shame of thy mother's nakedness?
- For as long as the son of Jesse liveth upon the earth, thou shalt not be established, nor thy kingdom. Wherefore now send and fetch him unto me, for he deserveth to die.
- And Jonathan answered Saul his father, and said unto him: 'Wherefore should he be put to death? what hath he done?'
- And Saul cast his spear at him to smite him; whereby Jonathan knew that it was determined of his father to put David to death.
- So Jonathan arose from the table in fierce anger, and did eat no food the second day of the month; for he was grieved for David, and because his father had put him to shame.
- And it came to pass in the morning, that Jonathan went out into the field at the time appointed with David, and a little lad with him.
- And he said unto his lad: 'Run, find now the arrows which I shoot.' And as the lad ran, he shot an arrow beyond him.

- וִיְהִי מִמְּחֲרָת הַחֹהֶשׁ הִשִּגִּי וַיִּפְּקָר מָקִוֹם דְּוָד (פ) וַיְּאִמֶּר שָׁאִּיל אֶל־יְהוֹנְתֵּן בְּנֹו מַדִּינִשְ לֹא־בָּא בֶּן־יִשֶׁי גַּם־הָּמָוֹל גַּם־הַיּוֹם אֶל־הַלֶּחֶם:
- در ربو بانزیا אָת־שָׁאִיל נִשְׁאָל נִשְׁצָל דָּנֶדִ מִעְמָּדֶר עַדְּבָּית לְחֶם:
- ַנּיֹאמֶר שַׁלְחֵנִי נְא בֵּי זָּבַחֹ מִשִׁפְּחָׁח לְנִּי בְּעִּיר וְחַיּא צִנְּח־לִי אָחָי וְעַמָּׁח אָם־מְצֵאחִי חֵוֹ בְּעֵינֶיף אִמֶּלְשָׁה נָּא וְאָרְאֵָּח אָת־אֶחָי עַל־בֵּן לֹא־בְּא אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶף: (ס)
- ַנְיִחַר־אָף שָׁאֵּגִל בִּיחָוֹנְחָן וַנָּאָמָר לֹוֹ בֵּן־נַעַּנֵת חַמַּרְדָּוּת חֲלַנֹא יָדַעְּתִּי בִּי־בֹחֵר אַמֶּה לְבֶּן־יִשִּׁי לְבְּשְׁתְּּה וּלְבָשֶׁת עַּרְוָת אַמֶּף:
- בֵּי כְּלִדַּיִּמִּים אֲשֶׁר בֶּן־יִשִּׁי חַיִּ עַל־הָאַדְמָה לָא הִכִּיוֹ אַתָּה וּמַלְכוּתָדְּ וְעַמְּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלֵי בָּי בֶּן־מֶוֶת הְוּא: (ס)
- ַנַּעַן יְהַוֹּנִמְוֹ אָת־שִׁאִּיל אָבָיו נַיַּאִמֶּר אֵלֶיו לְמָּה יוּמָת מֶה עְשֶׂה:
- אָת־דְּוֶד: (ס) יְתִּינְלְּן בִּי־בֶּלְת הֵיא מִעָּם אָבָיוּ לְחָמָית אָת־דְּוֶד: (ס)
- זְּהְצְּׁבְ אֵּבְ_בְּוְּבְ בַּׁגְ עִבְּלֵּנְוּ אֶּבֶּנֵנְ: (ס) וְלְאָ-אֶבְּלְ בְּּנִיִם_עַעִּבְתָּ עַמָּנִּלְ צְמָטִם בָּג נְיֵּצְׁם יְּעִוּנְלָּנִוּ עִמָּם עַמָּּלְטֵוּ בְּּטֵּבִי, צְמָטִם בָּגִּ
- בְּנְדֵ וְנָמָר קְמִוְעֵּבְ נְיְנֵר נְבָּבֶשְׁר נִיּצֵא יְרוֹנְתָּן תַשִּׁבֵּר לְמִוְעֵּר
- וַאַמֶּר קְנַמֵּרוֹ רְץ מְצֵא נָא אָת־תַחִצִּים אַשֶּׁר אָנֹבִּי מוֹרָה חַנַּעַר לְץ וְחוּא־יָרֶה הַחֵצִי לְחַעֲּבְרוֹ:

- And when the lad was come to the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said: 'Is not the arrow beyond thee?'
- And Jonathan cried after the lad: 'Make speed, hasten, stay not.' And Jonathan's lad gathered up the arrows, and came to his master.
- But the lad knew not any thing, only Jonathan and David knew the matter.
- And Jonathan gave his weapons unto his lad, and said unto him: 'Go, carry them to the city.'
- And as soon as the lad was gone, David arose out of a place toward the South, and fell on his face to the ground, and bowed down three times; and they kissed one another, and wept one with another, until David exceeded.
- And Jonathan said to David: 'Go in peace, forasmuch as we have sworn both of us in the name of the Lord, saying: The Lord shall be between me and thee, and Between my seed and thy seed, for ever.'

- ַנִּבָאׁ חַנַּעַרׁ עַד־מְקִּוֹם חַהֵּצִי אֲשֶׁר יָרֶה יְחֹנְתָּן נִיקְרָׁא יְחֹנְתָּן אַחֲרֵי חַנַּעַרֹ נִיּאמֶר הַלִּוֹא חַחֵצִי מִמֶּךְ נְחֲלְאָה:
- ניקָרֶא יְהִוֹנְתַּןֹ אַחֲרֵי חַנַּעַר מְחֵרֶה חַוּשָׁה אַל־תַּעֲמָד נִיְלַลֵּט נָעַר יְהִוֹנְתַּןׁ אָת־(כּי החצי)[קי תַּהִצִּים] נַיָּבָא אֶל־אַדֹּנְיוּ:
- יְרְשָׁלְּשְׁלְּשְׁלְּשְׁלְּשְׁלְּשְׁלְּשְׁלְּשְׁלְּבְּרֵי (ס)וְהַנְּמַר לֹא־יְרָעַ מְאִימָה צַּּרְ יְהְוֹּנְתְלְ וְדְּלְּר
- תַנַּעַר בָּא゚ וְדָוֹד קָם מֵאֵצֶל תַנָּגָב וַיּפֹּל לְאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁלָשׁ פִּעָּמִים וַיִּשְׁקָוּו אַישׁ אָת־רֵנַתוּ וַיִּבְכּוּ אַישׁ אָת־רֵנַתוּ עַד־דָּוָד תִּנְדְּיל:
- ַנְּאִמֶּר יְהוֹנְתָּן לְדָוָד לֵךְ לִשְׁלִוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּׁעָנִי שָׁנֵינִי אֲנַׁחָנִי בְּשֵׁם יְהֹנָתׁ לֵאמֹר יְהֹנְה יִהְיָהו בִּינֵי יּבִינָּף יּבִין זַּרְעָּי יּבִין זַרְעַּףְ עַּד־עּוֹלֶם: (פ)

GLWR ICIL

The Maftir for Shabbat Zakhor is Deuteronomy 25:17 - 19.

Remember what Amalek did unto thee by the way as ye came forth out of Egypt;

- how he met thee by the way, and smore the hindmost of thee, all that were enfeebled in thy rear, when thou wast faint and weary, and he feared not God.
- Therefore it shall be, when the LORD thy God hath given thee rest from all thine enemies round about, in the land which the LORD thy God giveth thee for an inheritance to possess it, that thou shalt blot out the remembrance of Amalek from under heaven; thou shalt not forget.
- בּצֵאהָכֶם מִמִּצְרֵיִם: בְּצֵאהְכָב מִמִּצְרֵיִם:
- ְּאֲשֶׁר בֵּוְרְוֹּ בַּנִּרֶרְ וִעִּמָּר בְּוֹּרְ בְּלְ־תַנֶּמֶשְׁלֵים אַתַּרְיִרְ וִאַּמָּה שָּׁרֵף יְנְאַ יְּבֵא אֵלְהִים:
- ڔۤڽڔؘؘؘؙؗٚ۫ڗ ۿؚڗڔڒڽٙڔڎڔٞڗ؉ۣ؆ڽۧڔڐٳڮٞٲؘڎؚ؋؋ؚۘ؆ؗ؉۫ڽڎ ڟۄڿٮڎۦۿؚڮ۫ڗ؇ۨۼڛۣڎۦڔڎڹڎۦؙؿۣڂڽٛڹ؋ۦڹؿڔۦڮؙڔ ڍڽؚڮٝڎ۬ڿڎڛڣڎ؋ۻڽڎۼڎۦؿڿڎڛۣڎڴڿۻؿڽڎ ڽڛؚٚڽؚڗڎڿ؉ۼڛۊ۪ڎ؞(ڰ)

הפטרת פרשת זכור

The Haftarah for Shabbat Zakhov is I Samuel 15:2 - 34.

Thus saith the LORD of hosts: I remember that which Amalek did to Israel, how he set himself against him in the way, when he came up out of Egypt.

Now go and smite Amalek, and utterly destroy all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and sheep, camel and ass.'.

And Saul summoned the people, and numbered them in Telaim, two hundred thousand footmen, and ten thousand men of Judah.

And Saul came to the city of Amalek, and lay in wait in the valley.

And Saul said unto the Kenites: 'Go, depart, get you down from among the Amalekites, lest I destroy you with them; for ye showed kindness to all the children of Israel, when they came up out of Egypt.' So the Kenites departed from among the Amalekites.

And Saul smore the Amalekites, from Havilah as thou goest to Shur, that is in front of Egypt.

And he took Agag the king of the Amalekites alive, and utterly destroyed all the people with the edge of the sword.

But Saul and the people spared Agag, and the best of the the sheep, and of the oxen, even the young of the second birth, and the lambs, and all that was good, and would not utterly destroy them; but every thing that was of no account and feeble, that they destroyed utterly.

Then came the word of the LORD unto Samuel, saying:

It repenteth Me that I have set up Saul to be king; for he is turned back from following Me, and hath not performed My commandments.' And it grieved Samuel; and he cried unto the Lord all night.

בּגְיבֶר בּהֵקְטִי מִפּגִּבִים: אַּמִּבְהַמְּׁה הַּמִּלְטִ לְנִמִּּבִּאָנִה פַּלְבָּהִי אָּת בּיִאֹ אַמִּבְ הַהְּמִּי הַמְּלִי אָנִה פַּלְבִּיִּה אָּם לְנָּ בּיִאֹ אַמִּבְ הַבְּּהִי אָנִי בִּּלָאָנִה פַּלְבָּהִי אָנִי

עקה לֵך וְהִבִּילָה אָת־עַּמָלֵק וְהָחֲרַמִּמָםׂ אָת־בְּל־אַשֶׁר־לֹוֹ וְלָא תַחָמָל עָלֵי וְהַמַתְּה מֵאֵישׁ עַר־אִשָּׁה מֵעֹלֵל וְעַד־יוֹנֶׁק מִשְּׁוֹר וְעַד־שֶּׁה מִנְּמֶל וְעַד־חֲמְוֹר: (ס)

אָּנוַאָּיִה יְהוּבֶּה: מִאַנִּיִם אָלְבְּ וַנִּגְיִ וֹהְּמָּנִם אָּלְפָּים האַנִּיִם אָלְבָּ וַנִּגְיִ וַהְּמָּנִם אָלְפָּים

s נּבּבְאַ הֵּאַנּלְ הַּגַּהַהְ הַּמִּלְעׁ נַנְּיֵבְ בַּנְּּנִבְיִ

אַמָּר עַל־פְּנֵי מִצְרֶים: נֵּיָך שְּׁאִיל אָת־עַּטְּלֵק מֶחָוִילָת בּוֹאָךְ שְּׁיִר

נַּטִּפְּמִ אָּעַ-אַּלַּג מֶּלֶּבְּ-אֵמֶלֵל חַוֹּ אַ נַנִּטַפְּמִּ אָעַ-אַלַּג מֶלֶבְּ-אַמֶּלֶל חַוֹּ

סי <u>וְיְהִי דְּבַר־יְהְלְה אֶל־שְׁמוּאֵ</u>ל לֵאמִר:

ָנִחַמְּמִי בִּי־חִמְלַבְּמִי אָת־שָׁאִּרִל קְמֶּלֶה בִּי־שָׁבֹ מְאַחַרַׁי וְאָת־דְּבָרֵי לֵאׁ הַקִּים וַיִּחַר לְשָׁמוּאֵּל וַיִּזְעַּק אֵל־יְחְנָה בְּלִ־תַּלֶּיִלֶה:

- And Samuel rose early to meer Saul in the morning; and it was told Samuel, saying: 'Saul came to Carmel, and, behold, he is serting him up a monument, and is gone about, and passed on, and gone down to Gilgal.'
- And Samuel came to Saul; and Saul said unto him: 'Blessed be thou of the LORD; I have performed the commandment of the LORD.'
- And Samuel said: 'What meaneth then this bleating of the sheep in mine ears, and the lowing of the oxen which I hear?'
- And Saul said: 'They have brought them from the Amalekites; for the people spared the best of the sheep and of the oxen, to sacrifice unto the LORD thy God; and the rest we have utterly destroyed.'
- Then Samuel said unto Saul: 'Stay, and I will tell thee what the Lord hath said to me this night.' And he said unto him: 'Say on.'
- And Samuel said: 'Though thou be little in thine own sight, art thou not head of the tribes of Israel? And the Lord anointed thee king over Israel;
- and the LORD sent thee on a journey, and said: Go and utterly destroy the sinners the Amalekites, and fight against them until they be consumed.
- Wherefore then didst thou not hearken to the voice of the Lord, and didst that which was evil in the sight of the Lord?
- And Saul said unto Samuel: 'Yea, I have hearkened to the voice of the LORD, and have gone the way which the LORD sent me, and have brought Agag the king of Amalek, and have utterly destroyed the Amalekites.
- But the people took of the spoil, sheep and oxen, the chief of the devoted things, to sactifice unto the LORD thy God in Gilgal.
- And Samuel said: 'Hath the LORD as great delight in burnt-offerings and sacrifices, As in hearkening to the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, And to heatken than the fat of rams.

- ניִּשְׁבֵּם שִׁמוּאֵל לִקְרָאִת שָּׁאָוּל בַּבָּקָר וְהַנָּּר לִשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בָּא־שְׁאָוּל תַפַּרְמָלְר הַנְּלְנֵּל:
- ַנְּבָאׁ שְׁמִּוּאֵל אֶל־שְׁאָוּל וַיַּאִמֶּר לַוֹּ שְׁאִּוּל בְּרְוּךְ אַמְּחֹ לֵיחֹנְחׁ חֲקִימִׁתִּי אֶת־דְּבָר יְחֹנְח:
- رِدْאַמֶר שָׁאָּגִל מֵשְּׁמְלֵקֵי הֻבִּיאִּנִם אֲשֶׁר הְמַל הְעָם עַל־מֵימָב הַצּאֹן וְהַבָּּלֶּר לְמָעַן וְבָה לַיהְוָה אֱלֹהֵיף וְאָת־הַּיּוֹתֵר הָהֵרְמָנִי: (פ)
- ניאמרי)[קי ניִאמֶר] לְוִ דַּבֶּר: (ס) לִּוְּ אֵתְ אֵשֶׁר דִּבָּר יִחְנָּה אֵלִי חַלְּיֵלְה (כִּי מֹאמֶר שְׁמִנּאֵלְ
- וִישְׁלְחַוּךְּ יְחֹנָה בְּדָבֶרְ וַיּאֹמֶר לֵךְּ יְהַחֲרַמְהָּה אָת־הַחַשָּאִיםׁ אָת־צַּמְלֵל יְנְלְחַמְתְּ בֹּי עַּר בַּלִיהָם אָהֶם:
- , וְלְמָּח לְאִ־שְׁמָעִמִּ הָרֵע בְּעֵינִי יִחֹנָת (ס) אָל־הַשְּׁלְל וַתַּעַשׁ הָרֵע בְּעֵינִי יִחֹנָה: (ס)
- ַנּאִמֶר שָׁאִּוּל אֵל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שְׁמַעְּמִּיּ בְּקַוּל יְחִנְּח נְאֵבֶוּ בַּהֵבֶרְ אֲשֶׁר־שְׁלְחַנִּי יְחִנְּח נְאָבִיא אֶח־אָנַל מָלֶרְ עַּמְלְחַנִּי יְאָת־עַּמְלָק הַחֲבְתְּיִּ
- ַנִיּפָּח הִעָּם מֵהַשֶּׁלֶל צָאׁן יּבָּקָר הֵאשִׁיתּ הַחֵהֶם לְּוְבָּחַ לִיהְנֶׁה אֱלֹהֶיף בַּּגִּלְגָּל: (ס)
- ייַאִּמֶר שִׁמּיּאֵל הַחֵפֶּץ לִיהֹזָּה בִּעָּלִית יוְבָהִים בִּשְּׁמִעַ בְּקִּוֹל יְהְזָָה הַנֵּה שְׁמֹעַ מְזָבָה מֹנִב לְהַקְשֶׁיִב מֵחֲלֶב אֵילִים:

- For rebellion is as the sin of witchcraft, And stubbornness is as idolatry and teraphim. Because thou hast rejected the word of the Lord, He hath also rejected thee from being king.
- And Saul said unto Samuel: 'I have sinned; for I have transgressed the commandment of the LORD, and thy words; because I feared the people, and hearkened to their voice.
- Now therefore, I pray thee, pardon my sin, and return with me, that I may worship the Lord.
- And Samuel said unto Saul: 'I will not return with thee; for thou hast rejected the word of the Lord, and the Lord hath rejected thee from being king over Israel.'
- And as Samuel turned about to go away, he laid hold upon the skirt of his robe, and it rent.
- And Samuel said unto him: 'The Lord hath rent the kingdom of Israel from thee this day, and hath given it to a neighbour of thine, that is better than thou.
- And also the Glory of Israel will not lie nor repent; for He is not a man, that He should repent.'
- Then he said: 'I have sinned; yet honour me now, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel, and return with me, that I may worship the LORD thy God.'
- So Samuel returned after Saul; and Saul worshipped the Lord.
- Then said Samuel: 'Bring ye hither to me Agag the king of the Amalekites.' And Agag came unto him in chains. And Agag said: 'Surely the bitterness of death is at hand.'
- And Samuel said: As thy sword hath made women childless, So shall thy mother be childless among women. And Samuel hewed Agag in pieces before the Lовр in Gilgal.
- Then Samuel went to Ramah; and Saul went up to his house to Gibeath-shaul.

- چַּי חַשַּאַר קַטָם מֶּרִי וְאָנֵן יּחְרָפָּים הַפְּצֵּר יַעַּן מְאַסְתָּ אֶת־דְּבָר יְחֹנְׁה וַיִּמְאָסְךָּ מְמֶּלֶךְּ: (ס)
- د ןעַלְּה שָׂא גָא אָת־חַשָּאָתִי וְשָׁוּב עִּמִּי װְאָשְׁתַּחַנְה עַיְרהְוְה:
- ניַאמֶר שִׁמוּאֵל' אָל־שְׁאִּוּל לָא אִשִׁוּב עִּמְּדִּ כִּי מָאַסְמָּהֹ אֶת־דְּבָר יְהֹּה נִיִּמְאָסְדַּ יְהֹוֹה מְהְיִית מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: (ס)
- נּיּפְׂבֹ הַמְנִאֵּגְ לַבְּצְׁבִּׁט נִיּטִׁזֵּל בּבְּנָּלַ בְּמִנּאֵגְ לַבְצְׁבִּט נִיּטִׁזֵל בּבְנָּלַ בְּמִנּאַגְ בי ניִּפְׁב הָמִנּאָגְ לַבְצְבִים נִיּטִׁזִּל בִּבְנָּלַ בְּמִנּאַגָּיִ
- 35 ניאָמֶר אֵלִיוֹ שִׁמִּיִּב מִמֶּּלִּי בַּיִּנְם אָת־מַמִּלְלְּנִּת יִשְּׂרָאָלְ מִמָּלִיִּרְּ תַּיִּנְם 19 - יְּנְיִם הַיִּנְם
- לא אַבֶּם הִיּא לְהַנְּמִם:נִים נַצָּה יִּשְׁרָ לְא יִּתְּפֹּר וֹלָא יַנְּחֵם בַּר
- د ניאטר חִשְׁאחִי עַהָּה כַּבְּדֵנִי נָא גָגָר זְקְנֵי־עַמֶּי וְנָגָּר יִשְׁרָאֵל וְשָׁוּב עִמָּי יְהְשְׁתַּוֹרְיִי לֵיהְנָה אֱלֹהֵיף:
- ַלְּיהְנְה: (ס)
- אָבּן סָר טַר־הַמָּנֶת: (ס) עַּמְלֵל נֵילֶך אַלְיוּ אָנִגִּ טַעָּרְיָּת נֵיּאָמֶר אָנְג נַיִּאְמֶר שְׁמוּאָל הַגָּישׁי אָלִי אָת־אָנֵג מֵלֶך
- אָּנוַ אַֹּנְגִּ לְפַׁנָּג יְנִינְנִי בּנּלְיֶּלְ: (ס) בּּוֹ ַנִּאָמֶּב אָמִנּאָׁכְ כּאָאָב אַפְּוֹּב הָּמִנּאָל אָנוַ אַמִּר אָמִנּאָל כּאָאָר אִפְּלִי וֹאָמָם אַמִּנּאָל
- ַ אָּלְ־בֵּיחָוֹ גִּבְעָת שְׁאִּיל: אָלְ־בֵּיחָוֹ גִּבְעָת שְׁאִיל:

erwn ern

.sz – 1:91 vrodmuN si daraP tadbat Pot Mumbers 19:1 – 22.

And the Lore spoke unto Moses and unto Aston, saying:

- This is the statute of the law which the LORD hath commanded, saying: Speak unto the childten of Israel, that they bring thee a red heifer, faultless, wherein is no blemish, and upon which never came yoke.
- And ye shall give her unto Eleazar the priest, and she shall be brought forth without the camp, and she shall be slain before his face.
- And Eleazar the priest shall take of her blood with his finger, and sprinkle of her blood toward the front of the tent of meeting seven times.
- And the heifer shall be burnt in his sight; her skin, and her blood, with her dung, shall be burnt.
- And the priest shall take cedar-wood, and hyssop, and scarler, and cast it into the midst of the burning of the heifer.
- Then the priest shall wash his clothes, and he shall bathe his flesh in water, and afterward he may come into the camp, and the priest shall be unclean until the even.
- And he that burneth her shall wash his clothes in water, and bathe his flesh in water, and shall be unclean until the even.
- And a man that is clean shall gather up the ashes of the heifer, and lay them up without the camp in a clean place, and it shall be kept for the congregation of the children of Israel for a water of sprinkling; it is a purification from sin.
- And he that gathereth the ashes of the heifer shall wash his clothes, and be unclean until the even; and it shall be unto the children of Israel, and unto the stranger that sojourneth among them, for a statute for ever.
- He that toucheth the dead, even any man's dead body, shall be unclean seven days;

- יַאָּת חָקַת הַתּוֹרֶה אַשֶּׁר־צִּנָּה יָהֹוָה לֵאמָר הַבָּרוּ אָל־בְּנֵי יִשְּׁרְאֵל וְיִקְחָוּ אֵלֶּיף פְּרָה אָהֻפְּׁה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּה מוּם אֲשֶׁר לֹא־עְּלֶה עְלֵיהְ מְלֹ:
- ، إِذِٰكُمَ هِٰذِٰ שְּׁהֵל הَحَٰהِ إِ مِبِيْهِ فِهِدِفِهِۥ إِمَائِم \$ذ−ثوَم هِيْ *مُبَاذ− مَاتِيْه مِبِيْهِ فِي هِوْنِ عَالْمُ هِيْ
- וְאָת־בְּשֶׂרָה וְאָת־דָּמֶּה עַל־פִּרְשֶׁה יִשְׂרְרָ: אָת־בְּשֶׂרָה וְאָת־דָּמֶּה עַל־פּרְשֶׁה יִשְׂרָר:
- ، וְלָקַח חַכֹּהַן עֵץ אָרֶז וְאֵזִּר וּשִׁנֵי תּוֹלְעַתּ וְהִשְּׁלֵּיף אֶל חִּוֹף שְׁבַפָּת חַפְּרֶה:
- ر إجڥْه چَډَرُار مَحْمَا إِرَامَا جِשْداً جَفَاه إيْمَار رِجِيْ يُجَامِقِيَدِير إِضِيْم مَحْمَا يَامُ مِنْ جِهِدَا
- \$ וַהַשְּבֵּרְ אִנְיִה וְכַבָּס בְּגָרִיוֹ בַּמָּיִם וְרָחַץ מְיִהְיִי בְּמָיִם וְרָחַץ עִּרְ־הָעֶּרָ:
- וְאָסָף אֵישׁ שָהֹוֹר אֲת אֵפֶּר הַפְּּרֶׁה וְהִנְּיִה מִחִוּץ לִמִּהַנָּה בְּמָקּוֹם שָהֻוֹּר וְהָוְמָה לִעַבַּת בְּנֵי־וִשְׂרָאַל לְמִשְׁמֶנֶהַת לְמֵי נִדֶּה הַשְּׁאַת הְוֹא:
- اْجچُن بَهٰضُہ هُمَّهُوں بَوْتِہ هُمَّجَذِبُہ، اِسْمُه عِدَبَهِیَّد اِبَائِمَ جَجَدٍ، اَسْدِهُٰک اِکْدِرَ بَدِرَ جِمَاجِت جَامِوْم عَاجِلًا:
- ְנְמִּנְם: הַנְּנְּהַ בְּמִנִי לְבְּבְ_נְנָפְׁהָ אָּגִים וֹחָמִא הָבֹּגִּנִי

the same shall purify himself therewith on the third day and on the seventh day, and he shall be clean; but if he purify not himself the third day and the seventh day, he shall not be clean.

Whosoever roucheth the dead, even the body of any man that is dead, and purifieth nor himself—he hath defiled the tabernacle of the Lord—that soul shall be cut off from Israel; because the water of sprinkling was not dashed against him, he shall be unclean; his uncleanness is yet upon him.

This is the law: when a man dieth in a tent, every one that cometh into the tent, and every thing that is in the tent, shall be unclean seven days.

And every open vessel, which hath no covering close-bound upon it, is unclean.

And whosoever in the open field toucheth one that is slain with a sword, or one that dieth of himself, or a bone of a man, or a grave, shall be unclean seven days.

And for the unclean they shall take of the ashes of the burning of the purification from sin, and running water shall be put thereto in a vessel.

And a clean person shall take hyssop, and dip it in the water, and sprinkle it upon the tent, and upon all the vessels, and upon the persons that were there, and upon him that touched the bone, or the slain, or the dead, or the grave.

And the clean person shall sprinkle upon the unclean on the third day, and on the seventh day; and on the seventh day he shall purify him; and he shall be clean clothes, and bathe himself in water, and shall be clean at such that the property of the shall be clean clothes.

But the man that shall be unclean, and shall not purify himself, that soul shall be cut off from the midst of the assembly, because he hath defiled the sanctuary of the LORD; the water of sprinkling hath not been dashed against him: he is unclean.

And it shall be a perpetual statute unto them; and he that sprinkleth the water of sprinkling shall wash his clothes; and he that toucheth the water of sprinkling shall be unclean until even.

עַשְּׁלְיְהֶּי יִבְּיִּוֹם עַמְּבִימִּי לָאִ יִּטְתֵּהְ עַמְּבִימִּי יִּטְתָר וְאִם-לָאִ יִּתְתַּטְּא בַּיַּוֹם עַמְּבִיתִּי יִּטְתַּיִּ

בְּלְ־חַנֹּגַעַ בְּמָח בְּנֶפָשׁ חָאָדָׁם אַשָּׁר־יָמִיּת יְלָאׁ יִחְחַשָּׁא אָת־מִשְׁכֵּן יְחֹנָתׁ שִּמָּא יְנְכְּרְתָּח חַנָּפָשׁ חַהָוּא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי゚ מֵי נְבְּח לֹא־זֹרַק עַלְיוֹ שָמֵא יִהְנָה עִּוֹד שְׁמְאָתִּי בְוֹּ:

יַטְּמָא שָּׁבְעַּת יְמָים: בְּלְ־תַּבָּא אֶלְ־תָאָהֶלִ וְבְּלִ־אֲשֶׁר בְּאָהֶלְ יְמְלֵא שָׁבְעַּת יְמִים:

מְּלְגְנִ מְּמֵא שִׁנִא: ' נְכִלְ, פַּלְּנִ פַּׁעְנִּטַ אִּמֶשָׁר אָנִן_אָמָנִי פַּטִילִ

، إثار אֵשֶׁר־וִנְּע עַל־פְּנֵי חַשְּׂדִׁר בְּחַלִּל־חַׂרֶבׁ אַוֹ בְמֶת אִּוֹ־בְעֵצֶם אָדֶם אֵּי בְקְבֶּר וִשְׁמֶא שִׁבְעַת וָמִים:

הְּלְּוִּנְ תְּוֹם עַוּנִם אֶּלְ_פֶּלְנִּ: ' נְלְפְׁעִנְ לְמִּמְאִ מִהְפֹּר מִּבִפּּׁנִ עַעַמַּאָע וֹּנִעַן

וְהַגַָּּה הַמְּהֹר עַל־הַמְּמֵא בַּיִּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יבַיַּוֹם הַשְּׁבִיעֵי וְחִמְאוֹ בַּיַּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכְבֵָּס בְּגְדֶיוֹ וְרְתַּץ בַּמָּיִם וְמְהֵר בְּעֲרֶב:

וּאָישׁ אַשָּׁר־יִמְמָאׁ וְּלָאׁ יִתְחַשְּׁאִ וָּנְבְּרְתָּה הַנְּפָשׁ הַהָּוֹא מִתְּוֹךְ הַפְּהָלְ בִּי אָת־מִקְדַּשׁ יְהְנְא:

ְּנְהִיְמָה לְחֶם לְחָפֵּת עּיִלְבְׁם יִּמִּיָּה מֵי־הַנִּּדְּה יְכְבֵּס בְּנְדְּיִי וְהַנֹּגַעַ בְּמֵי הַנִּדְּה יִשְׁמֶא יַּיְהְיִים בְּיִהְיִּהְיִים יְּהַנְּמָּ

And whatsoever the unclean person toucheth shall be unclean; and the soul that toucheth him shall be unclean until even.

עַנְּגְּמִי טִּמְמֵא מַרַ־הָעְּהֶר: (פּ) וְבֶּלְ אָמֶר־וִנִּע־בָּוֹ הַמְּמֵא וִמְמָא וְתַנָּפָּשִ

הפטרת פרשת פרה

The Haftara for Shabbat Parah is Ezekiel 36:16 – 38.

saying:

'Son of man, when the house of Israel dwelt in their own land, they defiled it by their way and by their doings, their way before Me was as the uncleanness of

a woman in her impurity.

- Wherefore I poured out My fury upon them for the blood which they had shed upon the land, and because they had defiled it with their idols;
- and I scattered them among the nations, and they were dispersed through the countries; according to their way and according to their doings I judged them.
- And when they came unto the nations, whither they came, they profaned My holy name; in that men said of them: These are the people of the LORD, and are gone forth out of His land.
- But I had pity for My holy name, which the house of Israel had profaned among the nations, whither they
- Therefore say unto the house of Israel: Thus saith the Lord God: I do not this for your sake, O house of Israel, but for My holy name, which ye have profaned among the nations, whither ye came.
- And I will sanctify My great name, which hath been profaned among the nations, which ye have profaned in the midst of them; and the nations shall know that I am the Lord, when I shall be sanctified in you before their eyes.
- For I will take you from among the nations, and gather you out of all the countries, and will bring you into your own land.

בּן־אָבִׁם בֵּית יִשִׁרָאֵל יִשְׁבָּים עַל־אַדְמָהָם יִיְשַמְּאַר אֹוֹהָה בְּדַרְבָּם וּבַעָּלִילוֹהָם בְּשָׁמְאַתֹ הַנְּבְּׁה הַיְהָה דַרְבָּם לְפָּנֵי: יייישב המסל ייליבה ייל-דדם

אַנועXXX וּיְהָי דְבָר־יָהְוָה אָלַי לֵאמֶר:

- ١٤ نېښۈك הַמָּיִי עַל־הָאָהֶץ וּהְגִּלּיהָם אַשֶּׁר־שָפְּרָוּ עַל־הָאָהֶץ וּהְגִלּיהָם מְמְאִיהָ:
- נֹּכָנְא אָלְ_עַיּנְיִם אַֹּמֶּעַ_פֿאַנ אָם נֹּיְעַלְּנְיּ
 נֹּכָנָא אָלְעַעַיִּנִים אָפַּמִּשִּׁים:
 נֹאָפּֿגּל אָטִׁם פֿיּנְנְיִם נֹיּזָּעַנִּ פֿאַבֿאַנַ בְּעַבַּבַּם
- ַנְאָרְאָלְ פַּגּוּוֶם אֲשֶׁרְ־בָּאִי שֲמֶּרִ חִלְלֶּרוּ בֵּיתּ נְאָרְאָלְ פַּגּוּוֶם אֲשֶׁרְ־בָּאִי שֲמֶּר: (פּ)
- לבֿן אֵמַר לְבֵּית־יִשִּׁרָאֵל כָּה אָמַר אַדֹּנֵי הֵהוֹה לָא לְמַעַּנְבֶם אָנֵי עַשָּׁה בֵּית יִשִּׁרָאֵל בָּי אִם־לְשֶׁם־קְּדְשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְמֶּם בַּּוּוֶם אֲשֶׁר־בָּאהֶם שֶׁם:
- וְקִּדִּשְׁמִּי אָת־שְׁמָי תַנְּדִּוֹל תַמְחָלָל בַּנִּוֹיִם אַשֶּׁר חִלַלְמֶם בְּתּוֹכֶם וְיֶדְעִּי תַּנִּיִם בִּי־אָנֵי יְתְנְׁה נְאָם אֲדֹנֵי יֵחוֹה בְּתִקְדְשֵׁי בְכֶם לְעֵינִיתֶם:
- אָלְ-אַבְּעִּיבֶם: אָנִיכֶם מִּלְּלְ-הַאִּבֹּאִנִי וְהַבָּאִנִּי, אָנִיכֶם וְלְפַּוֹיִמֵּי, אָנִיכֶם מִּלְ-הַיִּינְם וְלַבַּאָנֵי,

- And I will sprinkle clean water upon you, and ye shall be clean; from all your uncleannesses, and from all your idols, will I cleanse you.
- A new heart also will I give you, and a new spirit will I put within you; and I will take away the stony heart out of your flesh, and I will give you a heart of flesh.
- And I will put My spirit within you, and cause you to walk in My statutes, and ye shall keep Mine ordinances, and do them.
- And ye shall dwell in the land that I gave to your fathers; and ye shall be My people, and I will be your God.
- And I will save you from all your uncleannesses; and I will call for the corn, and will increase it, and lay no famine upon you.
- And I will multiply the fruit of the tree, and the increase of the field, that ye may receive no more the reproach of famine among the nations.
- Then shall ye remember your evil ways, and your doings that were not good; and ye shall loathe yourselves in your own sight for your iniquities and for your abominations.
- Not for your sake do I this, saith the Lord God, be it known unto you; be ashamed and confounded for your ways, O house of Israel.
- Thus saith the Lord GoD: In the day that I cleanse you from all your iniquities, I will cause the cities to be inhabited, and the waste places shall be builded.
- And the land that was desolate shall be tilled, whereas it was a desolation in the sight of all that passed by.
- And they shall say: This land that was desolate is become like the garden of Eden; and the waste and desolate and ruined cities are fortified and inhabited.

- אָטַבֶּם: מִלְּכִ מִּמְאִנִינִיבֶּם נִמִלֶּכְ_וּּלְוּבְּיבֶם אָמַעַּר וֹזָרַלִּטֵּׁוּ אַבְיִבִּם מִוֹם מִּעוֹנִינִם וּמִעַרָטֵּם
- מְּמֵלוּ בְּמִרְבְּכֵם נַנְהַ חַּלְּמֵּ נְרָנִהַ חַלְּמֵּרְ מִמֵּוּ בְּמִרְבְּכֵם נַתַּסְרִאָּ, מֻּתַּלֶּר חַאְּבֶּוּ נְנְתַּמֵּ, לְכֶם לֶב חַלְּמֵּ בְּמָר:
- וֹהְּמִּנְטֵׁם: אַמִּבְרַבְּטַׁפֹּ, טַבְּרָ וּמִמִּפָּׁמָּ. טַמִּמֹר נאָט_רוּחָי אָמַן בְּקַרָּ וּמִמִּפָּׁמִּי אָמִי
- ג וישַבְחֵָם בָּאַּׁבֶץ אֲשָׁר נָתַחִּי לֹאֲבְתִיכָם וּהְיִיִּסָם לִי' לְעָּם וְאָנֹלִי אֶהְנֶה לָכֶם לֵאלֹהֵים:
- במר: אָלְ-טַבְּגִּלְ וְטַבְּבִּיתַ: אָטָוִ וְלְאָ-אָמֵן הַּלְּכִּ נְטִוּמָמִּתַּ: אָטַרְם מִכִּלְ מִמִּאִוִּטִינִים וֹלִבָּאָטִי
- « וְהִרְבֵּיִהִ' אָת־פְּרֵי הִמִּץ וּהְנּבָת הַשִּׂדֶה לְמִׁעַן אֲשֶׁר לֵא הִקְחִּי עָּיֹד הֶרְפָּת רָעָב בַּנּוֹיֶם:
- הֿגוָּנִיכֶּם וֹמֹלְ שִּוּהְּבוִינִיכֶּם: אָמֵּב לְאִ-סִּוִבִים וּוֹלְסִטִׁם פֹפֹּנּיכָם מַּלְ וּוִּכֹּנִיםׁם אָטַ-צַּבְרַכִּיכֵּם חַבְּמִּנִם וּמִּמִּלְלָיִכֵם
- פָּה אָמֵר אֲדֹנֵי יֵהוֹה בִּיוֹם שַהֵרֵי אָהָבֶׁם מִפְּל שַּוֹנְוֹהֵיכֶם וְהִוֹשִׁבְּתִּי אָת־הֵעָּרִים וְנְבְנִי הֶהֲרְבְוֹת:
- ֻ מְּמְׁטְׁע לְמִּנִגְּ פּֿלְ_מִּנְבֶּר: נְּטְׁאָבֶּא טַּנְּמֵּפָּׁע שַּׁמִּבָּיִר שַׁטַּטִר אָּמֶּב טַנְתָּרִייִּ
- וְאָמְרֹּוּ הָאָבֶץ הַלֵּזוּ הַנְּשִׁמְּה הִיְתָּה פְּגַן־עֵגֵן וְהָשְׁרֵים הֶחֲרֵבָוֹת וְהַנְשִׁמָּוֹת וְהַנֶּהֵרְסִוֹת בְּצוּרְוֹת יָשֶׁבוּ:

מפטיר לפרשת החודש

- Then the nations that are left round about you shall know that I the Lord have builded the ruined places, and planted that which was desolate; I the Lord have spoken it, and I will do it.
- Thus saith the Lord God: I will yet for this be inquired of by the house of Israel, to do it for them; I will increase them with men like a flock.
- As the flock for sacrifice, as the flock of Jerusalem in her appointed seasons, so shall the waste cities be filled with flocks of men; and they shall know that I am the LORD.'

- ְיִיְדְעַּוּ תַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשְׁאֲרוּ סְבִיבְוֹתֵיכֶם בָּיוּ אֲנִי יְחֹנְׁה בְּנִיתִי תַנְּתֵּרְסׁוֹת נָטֵעְתִּי תַנְשַׁמָּת אֲנִי יְחֹנְה דְבְּרְתִּי וְעָּשְׁיתִי: (ס)
- ָּבָּה אָטַרֹ אֲדֹנֵי יֶהוֹה עֿוֹד זָאָת אָדְרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשָׂוֹת לָהָם אַרְבֶּּה אֹתָם פַּצְּאׁן אֲדֶם:
- בּּלֵאוּ קְדִשִׁים בִּצְאוּ יְרוּשְׁלִםׁ בְּמָוּעֵבֵיה בּן מִּהְיָנִה הַמְרֵים הָחֲרֵבְוּת מְלִאִּוֹת צַּאוּ אָדָם וְיָדְשִׁים בְּצָאוּ יְרוּשְׁלִם בְּמָוּעֵבֶיה

GLWR THITW

The Maftir for Shabbat HaḤodesh is Exodus 12:1 – 20.

And the LORD spoke unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying:

- 'This month shall be unto you the beginning of months; it shall be the first month of the year to you.
- Speak ye unto all the congregation of Israel, saying: In the tenth day of this month they shall take to them every man a lamb, according to their fathers' houses, a lamb for a household;
- and if the household be too little for a lamb, then shall he and his neighbour next unto his house take one according to the number of the souls; according to every man's eating ye shall make your count for the lamb
- Your lamb shall be without blemish, a male of the first years, ye shall take it from the sheep, or from the goats,
- and ye shall keep it unto the fourteenth day of the same month; and the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it at dusk.
- And they shall take of the blood, and put it on the two side-posts and on the lintel, upon the houses wherein they shall eat it.

- מְּבְּׁבְיִם כְּאַמְר: בּּאָמֶר יְּהְנִיתְ אָּלְ־מִמֶּהַ וָּאֶלְ־אַהַרוֹּ בְּאָרֵיץ
- תַּתְּבֶשׁ תַגָּה לְבֶם רַאִּשׁ חֲדָשִׁים רִאִּשִּׁוֹן הוּאַ לְבֶם לְחַדְשֵׁי תַשָּׁנְה:
- ַּיִּבְּרִיּ אֱלְ־בְּּלִ־עֵּדָת ִישִּׁרְאֵלִ לֵאִמֹר בָּעְשָׁר לַחָּגִשׁ הַזָּּה וְיִּקְחַי לָהָם אָישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבְת שֶׂה לַבֶּיִת:
- ן אָם־יִמְעַט הַבּּיִה מִהְיָה מִשָּׁה וְלָקַה הֹוּא וּשְׁבֶנִוּ הַקְּרָב אֶל־בֵּיתִוּ בְּמִכְסָת וָפְשָׁת אָישׁ לְפֵּי אְּכְלוּ תְּלִסוּ עַל־הַשָּׁה:
- , שָׁה קַמָּים זָבֶר בָּן־שָׁנָה יִהְיָה לָכֶם מִן־הַבְּבָשִּׁים וּמִן־הְעִּזִּים הַפֶּחוּ:
- , וְהַנֶּה לָכֶם לְמִּשְׁמֶּהָת עַּר אַרְבָּעָה עְּשֶׂר יוֹם לַתַּבֶשׁ הַנָּה וְשְׁהַשָּׁנִ אִּתֹּוֹ בָּל קְתַל עַרְתּ־ִישְׂרָאֵל בָּין הַעַּרְבָּיִם:
- אָטִוּ בַּבְּיִם: נְמֵּלְ הַמָּהְעַנְוּ מֵּלְ הַבָּּשְׁיִם אָהָר יִאָּכְלָוּ גְלֵבְׁהִי מִּוֹ הַנְּיִם נְנָהָנִי מִּלְ הָּמִי הַפִּׁזּוּזִים

And they shall eat the flesh in that night, roast with fire, and unleavened bread; with bitter herbs they shall

Ear not of it raw, nor sodden at all with water, but roast with fire; its head with its legs and with the inwards thereof.

And ye shall let nothing of it remain until the morning; but that which remaineth of it until the morning ye shall burn with fire.

And thus shall ye eat it: with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste—it is the LORD's passover.

For I will go through the land of Egypt in that night, and will smite all the first-born in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgments: I am the LORD.

And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are; and when I see the blood, I will pass over you, and there shall no plague be upon you to destroy you, when I smite the land of Egypt.

And this day shall be unto you for a memorial, and ye shall keep it a feast to the Lord; throughout your generations ye shall keep it a feast by an ordinance for parents.

Seven days shall ye eat unleavened bread; howbeit the first day ye shall put away leaven out of your houses; for whosoever eateth leavened bread from the first day until the seventh day, that soul shall be cut off from larael.

And in the first day there shall be to you a holy convocation, and in the seventh day a holy convocation; no manner of work shall be done in them, save that which every man must eat, that only may be done by you.

And ye shall observe the feast of unleavened bread; for in this selfsame day have I brought your hosts out of the land of Egypt; therefore shall ye observe this day throughout your generations by an ordinance for ever.

אָכְלִּי אָת־תַבְּשֶׁר בַּלַּיֵלָה תַזָָּה צְּלִי־אֵשׁ וּמַצְּוֹת עַל־מְרֹרָים יאּכְלֻהוּ:

י וְלֹאִ־תוֹתִירוּ מִמֶּנוּ עַדִּבְּקָר וְתַנְּתָר מִמֶּנוּ עַד־בְּקֶר בְאֵשׁ הִשְּׁרְפוּ:

וְאֶבְלְמֶם אִתוּ בְּחִפְּזְוּן פֵּסָח הָוּאִ לִּיהֹוְה: נְאֲבַלְמֶם אֹתוֹ בְּחִפְּזְוּן פֵּסָח הָוּא לִיהֹוְה:

וְשְׁבְּרָתֵּי בְּאֵבֶץ־מִצְרֵיִם בַּצָּיֵלָח תַזָּחֹ וְתִבִּיתִּי כְלְ־בְּכוֹרֹ בְּאֵלְתֵי מִצְרֵיִם מֵאָתֶם שְׁפְטָים אֲנִי יְהְוְה:

בְאָבׁג מַגְּבֵׁנם: נְלְאָ-נְינְיָם לְכָּם לָּאָּר מַּלְמָאָּטְיִּת בְּתַכְּטָר זְטָנִם אָם נְבָאִנִין אָּנִר תַּדְּם נִפְּסִנִּיִּנִ בְּתָּ נְטִנְיִּן תַּנְּם לְכָּם לִאָּר מַּלְ תַּאָּטִינִם צִּאָּר

וְהִיֶּהְ תַּיּוֹם תַזָּה לְבֶם לְזִפְּרֹוֹן וְחַגֹּהֶם אֹתִוֹ תַג לִיהְוָה לְדֹרִתִּלֶם חֻמָּת עּוֹלֶם מְחְגָּהוּ:

שִּבְעָּה יִמִּיםׁ מַצִּּוֹה הֹאבֶּלוּ אַּךְ בַּנִּוֹם שִּבְעָה יִמִּיםׁ מַצִּּוֹה שִּאָּר מִבְּמִיכָם בָּיוּ בְּלֹ־אַבֵּל חְמֵּץ וְנִבְּרְתָּה חַנָּפָשׁ חַהִּוּאׁ מִיִּשְׂרָאֵל מִיִּוֹם חָרִאשׁוֹן מִקְרָא־לִּדֶשׁ וּבִּיּוֹם הַשְּׁבִיִּעִּי מִקְרָא־קַּדֶשׁ יִהְיָה לַבֶּם בְּלִ־מְלָאכָה לֹא־יֵנְשָׁשׁ חָוּא לְבַדְּוֹ יִנְשְּׁשׁׁ לָבֶם: יִשְׁבֵל לְבְלֹּלֹבְנִפְשׁׁ חָוּא לְבַדְּוֹ יִנְשְׁשָׁה לָבֶם:

וּשְׁמִרְמִּם אָת־תַּמַצּוֹת בִּי בְּעָצָם תַּוֹּחַ תַּזָּרִ הוֹצָאתִי אָת־צִּבְאוֹתֵיכֶם מֵאָּרֵץ מִצְּרָיִם וּשְׁמַרְמָּם אָת־תַּיִּוֹם תַּזָּת לְדִרֹתֵיכֶם חֻפָּת מוֹלֶם:

- In the first month, on the fourteenth day of the month at even, ye shall eat unleavened bread, until the one and twentieth day of the month at even.
- Seven days shall there be no leaven found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a sojourner, or one that is born in the land.
- Ye shall eat nothing leavened; in all your habitations shall ye eat unleavened bread.

REULT ELWR RAIT

- בְּרִאִּמֵּן בִּאַּרִבִּמְּתִ מִּמָּר יָוִם לַעָּבָתִּ בַּמְּנֵר הֹאִכְלִוּ תַּאָּת מָּר וָוִם הַאָּחָד וְעֵּמִּנִים לַטִּבְּמִּ בַּמְּנִר:
- ע שְׁבְעָּת יָמִים שְׁאֵׁר לִא יִמְּצֵא בְּבָהַיכֵּם בֵּיוּ בְּל־אֹבֵל עַחְמָצֶת וְנִבְרְתְּׁה תַנֶּפֶשׁ תַהִוּא מְעְּתַת יִשְׂרְאֵל בַּגֵּר וּבְאֶזְרָח חָאֶרֶץ:
- שאַלְלְוּ מֹהֹנִע: (פּ) בּלְ-מַטִּמְׁמָּמֵע לָאִ עאָכֻלְוּ בָּכִלְ מִנְמִּבְּׁנִיּלֶם

All the people of the land shall give this offering for the prince in Israel.

And it shall be the prince's part to give the burnt-offerings, and the meal-offerings, and the drink-offerings, in the feasts, and in the new moons, and in the sabbaths, in all the appointed seasons of the house of Israel; he shall prepare the sin-offering, and the meal-offering, and the burnt-offering, and the peace-offering, and the burnt-offering, and the Israel. Is a make atonement for the house of Israel.

- Thus saith the Lord GoD: In the first month, in the first day of the month, thou shalt take a young bullock without blemish; and thou shalt purify the sanctuary.
- And the priest shall take of the blood of the sin-offering, and put it upon the door-posts of the house, and upon the four corners of the settle of the altar, and upon the posts of the gate of the inner court.
- And so thou shalt do on the seventh day of the month for every one that erreth, and for him that is simple; so shall ye make atonement for the house.
- In the first month, in the fourteenth day of the month, ye shall have the passover; a feast of seven days; unleavened bread shall be eaten.
- And upon that day shall the prince prepare for himself and for all the people of the land a bullock for a sin-offering.

SZτ

- לַנְּשָׂיא בְּיִשְׂרָאֵל: פר הְעָהַ הַאָּרָץ יִהְיִּי אָלִרִיתָּה הַיִּאָּרִץ:
- וְעֵּלִ-חַנְּשָׂיא יְחָנֶׁה הָעוֹלַוֹּת וְחַמִּנְחָהֹ בְּבְלִ-מוֹעַּהֵי בֵּיח יִשְׁרָאֵל הָנּא־יַעַשֶּׁה אָת־חַחַמָּאַת וְאָת־הַמִּנְחָה וְאָת־הַעּילָה וְאָת־הַשְּׁלְמִים לְכַפֶּר בְּעָר בֵּית־יִשְׂרָאֵל: (0)
- פֹה־אָמַר" אֲדֹנֵר יָהוֹה בֶּרִאשׁוֹן בְּאָחֵר לַחְבֶשׁ הִפָּח פַּר־בָּן־בָּקֵר הָמָים וְחִפֵּאהָ אָת־הַפְּקְדֶּשׁ:
- וְלָלָח תַפֹּהֵוֹ מִתַּם תַחַשָּׁאָת וָנָתוֹ אֶל־מָזוּתַּת תַבָּיִת וְאֶל־אַרְבָּע פִּנִּית תְצִיִּרֶה לִמִּזְבֵּת וְעַּל־מְזוּזִּת שָׁעַר הֶחָצֵר תַפְּנִימִית:
- וְבֶן מַעֲשֶׁרֹ בְּשִׁבְעָר בַּוֹדֶשׁ מֵאָישׁ שֹֹנֶר וּמְפֶּתִי וְכִפְּרְחֵם אָת־תַבְּיִת:
- בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָׁה עָשָׁר יוֹם לַחֹדֶשׁ יִהְנֵה לְבֶם הַפְּּסָח חָׁג שְׁבֻעַּוֹת יָמִים מַצִּוֹת יֵאָבֶל:
- ְּלֶבְתְּם הַאָּהֶאְ פָּר הַמָּאָה: בְּלְ־עַם הָאָהֶץ פָּר הַמָּאָה:

The Haftara for Shabbat HaHodeesh is Ezekiel 45:16 – 46:18.

ΧΓΛΙ:1

- And the seven days of the feast he shall prepare a burnt-offering to the LORD, seven bullocks and seven rams without blemish daily the seven days; and a he-goat daily for a sin-offering.
- And he shall prepare a meal-offering, an ephah for a bullock, and an ephah for a ram, and a hin of oil to an ephah.
- In the seventh month, in the fifteenth day of the month, in the feast, shall he do the like the seven days; to the sin-offering as well as the burnt-offering, and the meal-offering as well as the oil.
- Thus saith the Lord GOD: The gare of the inner court that looketh toward the east shall be shut the six working days; but on the sabbath day it shall be opened, and in the day of the new moon it shall be opened.
- And the prince shall enter by the way of the porth of the gate without, and shall stand by the post of the gate, and the priests shall prepate his burnt-offering and his peace-offerings, and he shall worship at the threshold of the gate; then he shall go forth; but the gate shall not be shut until the evening.
- Likewise the people of the land shall worship at the door of that gate before the Lord in the sabbaths and in the new moons.
- And the burnt-offering that the prince shall offer unto the Lord shall be in the sabbath day six lambs without blemish and a ram without blemish;
- and the meal-offering shall be an ephah for the ram, and the meal-offering for the lambs as he is able to give, and a hin of oil to an ephah.
- And in the day of the new moon it shall be a young bullock without blemish; and six lambs, and a ram; they shall be without blemish;
- and he shall prepare a meal-offering, an ephah for the bullock, and an ephah for the ram, and for the lambs according as his means suffice, and a hin of oil to an ephah.
- And when the prince shall enter, he shall go in by the way of the porch of the gate, and he shall go forth by the way thereof.

- יִשְׁבְעַּׁת יְמֵי־הָחָֹג יַעֲשָּׁה עּוֹלָה לַיהֹוָה שִׁבְעַּת בְּיָּה וְשִׁבְעַּת צֵילִים הְמִימִם לַיּוֹם שִׁבְעַת הַיָּמֵים וְחַפְּאֵת שִׁעָּיר עִזָּים לַיְּוֹם:
- ישְׁמָן הֵין לְאֵיפְּה: הַ יִּשְׁמָן הֵין לְאֵיפְּה:
- د چېجدې چېمېمت پېښد ځېښد چېمېدر يېښد چېچېد ښېښو چېښم چوخېد ېچېښد پېښله (م)
- פֹּה־אָמַר´ אֵדִנֵי יָהוִהֹ שַׁעַר הָחְצֵר הַפְּנִימִּיתׁ הַפֹּנֵה קְדִּׁים יִהְיָה סְגִּּוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הְמַעֲשֶׂת וּבְיִוֹם הַשַּׁבְּתֹ יִפְּמֵׁחַ וּבְיִוֹם הַחְבֶשׁ יְפְּמֵחַ:
- יבָא הַנְשִׁיא בֻּהָרְ אִילָם הַשַּׁעַר מִהֿיִץ י וְעְמֵדִ עַל־מָזּיזַת הַשַּׁעַר וְעָשַׂי הַפֹּהָנִים אָת־עִילְתֹּוֹ וְאָת־שְׁלָמִיוּ וְהָשְׁתַּהַנָּה עַל־מִפְתַּן הַשָּׁעַר וְיָצְא וְהַשָּׁעַר לֹא־יִפְּגַר עַד־הְעְּהֶב:
- ַ וְהִשְׁמַחֲוִי עַם־הָאָּרֶץ בָּּמָח הַשִּׁעַר הַהֹּוּא בַּשַּבְּקִוֹת וּבֶחֲרָשֻׁים לִפְּנֵי יְהוְה:
- ַ וְהָעַלְּה אֲשֶׁר יַקְרָב הַנְּשָׂיא לִיהוֹדָה בְּיִוֹם הַשְּּבְּׁת שִׁשְּׁה כְּבָשֶׁים הָמִימָם וְאָיִל הָמִים:
- بَرَدُ بَשُمُّا بَرَا خُهُبَحُ بَخُجِهُٰتُ مِنْتِهَا مُوَلِّةً بَهُذَ بَשُمُّا بَرَا خُهُبَجُ بَخُجِهُٰتُ مِنْقِهَا مِنْقِهَا مِنْقِهَا مِنْقِهَا مِنْقِهَا مِنْقِهَا مِنْقِهَ
- בְּבְשָּׁים נְאָיִלְ הְּמִימָם יִהְיְיִּי אי יִּבְיַוֹם הַוְיֵבְשָׁ פַּר בָּן־בָּקָר הְמִימָם וְשֵּׁשָׁרִי
- ر אֵיפָּה לַפְּׁר וָאֵיפָּה לָאַיִל יַעֲשָׂה מִנְחָה וְלֵפְבָשִׁים כַּאֲשָׁר תַּשִּׁיג יָדִוֹ וְשֶׁמָן תִין לְאֵיפְה:
- װְבְרַרְיִאְ הַנְּשְׁיִאְ בָּרֶרְ אִילָם הַשָּׁמָּרִ יָבְיִאְ * יִבְרָיִאְ הַנְּשִׁיִּאִ

whereby he came in, but shall go forth straight before north gate; he shall not return by the way of the gate way of the south gate shall go forth by the way of the the way of the south gate; and he that entereth by the the way of the north gate to worship shall go forth by LORD in the appointed seasons, he that entereth by But when the people of the land shall come before the

forth together. midst of them; and when they go forth, they shall go And the prince, when they go in, shall go in in the

and a hin of oil to an ephah. ephah for a ram, and for the lambs as he is able to give, meal-offering shall be an ephah for a bullock, and an And in the feasts and in the appointed seasons the

after his going forth one shall shut the gate. he doth on the sabbath day; then he shall go forth; and prepare his burnt-offering and his peace-offerings, as him the gate that looketh toward the east, and he shall freewill-offering unto the LORD, one shall open for a burnt-offering or peace-offerings as a And when the prince shall prepare a freewill-offering,

daily; morning by morning shalt thou prepare it. without blemish for a burnt-offering unto the LORD And thou shalt prepare a lamb of the first year

perpetual ordinance. a meal-offering unto the LORD continually by a the third part of a hin of oil, to moisten the fine flour: morning by morning, the sixth part of an ephah, and And thou shalt prepare a meal-offering with it

continual burnt-offering. meal-offering, and the oil, morning by morning, for a Thus shall they prepare the lamb, and the

his sons; it is their possession by inheritance. any of his sons, it is his inheritance, it shall belong to Thus saith the Lord GoD: If the prince give a gift unto

shall be for his sons. shall return to the prince; but as for his inheritance, it servants, it shall be his to the year of liberty; then it But if he give of his inheritance a gift to one of his

every man from his possession. his own possession; that My people be not scattered possession; he shall give inheritance to his sons out of inheritance, to thrust them wrongfully out of their Moreover the prince shall not take of the people's $\angle \angle I$

אַמָּג_בַּא בָוְ כֹּג וֹכַעוֹן (כִ, נִבְאוֹ)[לִ, נִבֵּא]: يُثِكِ שِٰٓمَدِ خُفِرَتِكِ كِي نُهِرِ يُثِكِ نَهِمَرِ يُدُك شِمْك بُبُدَ لَكِفُع يُدُك شِمْك بُبُدَ يَجُع הַבְּא בַּבֶּוּ שְׁמַב צָפָּוּן לְהָשְׁמַבוֹנִי בַּצָּא יּבְבוֹא עַם־הַאָּבֶץ לְפָּנֵי יָהוָה בַּמּוֹעַדִּים

:۳۶۲ נְהַנְּמָּנִא בַּתוֹכָם בַּבוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאנָם

וְמֵּמֵן הָין לְאֵיפֶּה: (פּ) رَفِر لَمْنَفُكَ كَمِنَ لَرَفَتُشُمُ مَنْكَ يُلَا יבַחַגַּים יבַמּוֹעֲדִים מִהְיָה הַמִּנְחָה אֵיפֶּה

אַבובר צאָרוּ: נְנְשָׁתְ בְּנִוֹם עַמִּבְּתְ נְנִבְּאֵ נְסָנָרַ אָּעַ_עַמִּמָר לַבְּיִם וֹמְמֻׁבַ אָנַבְּלְנַוְ וֹאָנַבַהְלָלָוִוּ כַּאָּמָב נְדְבֶּח לַיהֹנְהֹ וּפְּמָח לוֹ אָת־הַשִּׁעַר הַפֹּנֶה וְבֶּי־יַצְשֶׁה הַנְּשָׁיא נְדְבְּה עוֹלֶה אוֹ־שְׁלְמִים

ליהוְוֹת בַּבְּקֶר בַּבְּקֶר תַּעֲשֶׁר אָתְוֹ: וְבְּבָשׁ בָּן־שְׁנְתוֹ מִמְים מַצְּשָׂת עוֹלֶת לַיּוֹם

אָת־הַסְּבֶת מִנְחָה לַיהוָה חֻקִּוֹת עוֹלָם אָהָּוּע בַאֵּיפְּׁר וְאָמֶלוּ אָלִישִּׁית בַּהָין לְרָס بظنير به في المنافعة

מוֹלֵע שַׁמֶּיד: (ס) نْعُنِ بَعْظُ لِيُعْلِي لِيُقْطِ الْمُعْلِ فَخُكُد الْمُعْلِينِ لِيَعْلِي لِيَعْلِي لِيَعْلِي الْمُعْلِينِ الْ ועשו)[קי XL_TÇÇU

אַטְזְּתָם הָיא בְּנַחֲלֶה: (ס) לַאָּנְהַ מִּבַּּוֹנְוּ נַעַּלְעַוּ עַנִאַ לַבָּנָנוּ שַּׁעַנִייַ حُبِّ عِمْدٍ بِيَدَازُت جِدَّ زَمْا بَوْضُاءٌ فِي فِي خِرَادِ يُتَازِّتُ جِدَّ زَمُّا بَوْضُاءٌ فِي فِي فِي فِي

אַע נַחַלְּתָּוְ בַּנְיוֹ לְחָם מִהְיֶה: וְהָיְהָה לוֹ עַּדִּ־שְׁנָת הַדְּרֹוֹר וְשְׁבָת לַנְּשִׂיא וֹבֶּי יִמִּן מַמְּנָה מִנָּחָלְמָוּ לְאַחַר מִעְּבָּרָיוּ

אַהַּב באַבוֹפֿבּוּ הַפָּנ אָנָהַ מִאַבוֹיוֹנִינִי מאָטוֹיִלִם מאָטוֹיליו וֹנִינַל אָטַ־בָּנְגִוּ לְמָהַּגְ וְלֹא־יִפְּח הַנְּשִׁיא מִנַּחֲלָת הָעָּם לְהְוֹנִהָם

הפטרת שבת הגדול

The Haftara for Shabbat HaGadol is Malachi 3:4 - 24.

Then shall the offering of Judah and Jerusalem be pleasant unto the LORD, as in the days of old, and as in ancient years.

And I will come near to you to judgment; and I will be a swift witness against the sorcerers, and against those adulterers, and against false swearers; and against those that oppress the hireling in his wages, The widow, and the fatherless, and that turn aside the stranger from his right, and fear not Me, Saith the Lord of hosts.

For I the LORD change not, and ye, O sons of Jacob, are not consumed.

From the days of your fathers ye have rurned aside from Mine ordinances, and have not kept them.
Return unto Me, and I will return unto you, Saith the LORD of hosts. But ye say: 'Wherein shall we return?'

Will a man rob God? Yet ye rob Me. But ye say:
"Wherein have we robbed Thee?" In tithes and
heave-offerings.

Ye are cursed with the curse, Yet ye rob Me, Even this whole nation.

Bring ye the whole tithe into the store-house, that there may be food in My house, and try Me now herewith, Saith the Lord of hosts, if I will not open you the windows of heaven, and pour you out a blessing, that there shall be more than sufficiency.

And I will rebuke the devourer for your good, and he shall not destroy the fruits of your land; Meither shall your vine cast its fruit before the time in the field, Saith the LORD of hosts.

And all nations shall call you happy; For ye shall be a delightsome land, Saith the LORD of hosts.

Your words have been all too strong against Me, Saith the LORD. Yet ye say: 'Wherein have we spoken against thee?'

בּימֵי עוֹלֶם וּכְשָׁנִים אַדְמִנִיְּת: מּימֵי עּוֹלֶם וּכְשָׁנִים אַנְחַת יְרוּדָּת וִירְוּשָּׁלָבׁי 'יִרְוּשָׁלָבׁ'ם'

بھھر_دّر لُکِم نُتِمِيدُ، هُمُد نُدِثِد جُخُمُرُد کِشَوْد بَخَمِشُوْ، مُحَد_مُخِيد جَخُمُرُد لَنَهٰوَمُ مُمَيَد خَمْحَشُونِ بِحَمْرُكُمُونِ بَحَنْمُوْم نُكُونُ خُمْرَةُ مِنْ حَمْرُهُونِ لِنَدْنِد، هَدِ

نْ بَازْت خَجْمْنِه نَهْمَلُقَا خَقْت زَهْبِد: مُمَّلُوْه مُنْدَ هَجْرِ نَعْمُنْكَ خَجْرَجُه غَمَّل خُمْنَة، خَجْرِت خَجْرِ نَعْمُنْكَ خَرْبُوه غَمَّل

⁸ הַנְקְבָּע אָדָׁם אֵכְהִים כָּי אַטִּם קֹבָעָּים אָטִי נְאָמִרְמָם בַּמָּה קַבְעָּיִּרִּ הַמִּעִּשֶׂר הַנְקְבָּע אָדָׁם אָכְהָים כָּי אַטִּם קֹבְעָּים

ַ בַּמְאַרֶׁר אַמָּם גַאָּרִים וְאָתָי אַמָּם לִבְעָים הַגְּיִי כְּלְוּ:

קבָּיאוּ אָת־פָּל־חַמַּעַשָּׁר אָל־בֵּית הָאוֹצָׁר יִתְי שֶׂנֶךְ בְּבֵיתִׁי וּבְחַנָּוּנִי נָאׁ בְּזֹאת אָטָר יְתְנָת צְבְאַוֹת אָם־לְאׁ אֶפְּתַּת לָכֶם אָת עַּרְבְּלִי־הֵי:

چَشَبُہ خَوَّاتِ بِتَثِّه خُجُهُنِه: غِمَا خِدَ، بَهُلَـٰثُهُنَا لَمُهُـِنُهُجُمْ خُرُف بَوْقِرً لِإِمْلُـٰهُمْ خُوْلًا خُجُهُنِا:

אָבְּא מְפֵּא אַמָּר יְהְנֶה צְּבְּאִנִה: (פ) וְאִפְּרִוּ אָטְבֶּם כְּלִ-חַנִּנִים בִּי־חַהְיָנִי אַמָּם

קוקו עלי דּבְרֵיכֶם אָעַר יְתְּוָה וַאָּעַרְהָּם מַה־נְּדְבַּרְנוּ עָלֶיף:

- Ye have said: 'It is vain to serve God; and what profit is it that we have kept His charge, and that we have walked mournfully because of the LORD of hosts?
- And now we call the proud happy; yea, they that work wickedness are built up; yea, they try God, and are delivered.'
- Then they that feared the LORD Spoke one with another; and the LORD hearkened, and heard, and a book of remembrance was written before Him, for them that feared the LORD, and that thought upon His name.
- And they shall be Mine, saith the LORD of hosts, in the day that I do make, even Mine own treasure; and I will spare them, as a man spareth His own son that serveth him.
- Then shall ye again discern between the righteous and the wicked, between him that serveth God and him that serveth Him not.
- For, behold, the day cometh, It burneth as a furnace; and all the proud, and all that work wickedness, shall be stubble; and the day that cometh shall set them ablaze, Saith the Lord of hosts, that it shall leave them neither root nor branch.
- But unto you that fear My name shall the sun of righteousness arise with healing in its wings; and ye shall go forth, and gambol as calves of the stall.
- And ye shall tread down the wicked; for they shall be ashes under the soles of your feet in the day that I do make, Saith the Lord of hosts.
- Remember ye the law of Moses My servant, which I commanded unto him in Horeb for all Israel, even statutes and ordinances.
- Behold, I will send you Elijah the prophet Before the coming Of the great and terrible day of the Lord.
- And he shall turn the heart of the fathers to the children, and the heart of the children to their fathers; lest I come and smite the land with utter destruction. [Behold, I will send you Elijah the prophet before the coming of the great and terrible day of the LORD.]

- אַמַרְמָּם שָׁוָא עַבָּר אֵלֹהֵים ימַה־בָּצִע כָּי שְׁמַרְנִיּ מִשְׁמַרְמִּי וְבֻי חָלַבְנִיּ קְדַרַנִּית מִפָּנֵי יְתְנֶת צְבְאִית:
- רְשְׁמְּׁע עַּּׁם בְּטִוּנִי אֶצְטְנִים זִגִּים עַם־נִבְנִוּ מִשִּׂי ' נְעַמְּׁה אַנְחָנִי מְאָשְׁרֵים זִגִּים עַם־נִבְנִי מִשִּׂי
- م المُؤْدِر الْهُرِد الْهُرُد الْمُثَادِ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ الل
- אָּגְּהָ מַּלְ_פַּׁנִוּ נְיִמְבָּרֵ אָטִׁוּ: מְּהָּנִי סִׁנְּפְּׁנִי וְּחַמִּלְטֵּׁי מִּלְיִּחְם כַּאָּהָר יִּחַׁהָּגְ ' نَّتَنَا كِذِه אָמָר יִׁחַנִּי אָלִיּנִי
- אַבר אָלְהָים לַאָּשֶׁר לְאִ הַּבְּרִי: (פּ) וֹשְּׁבְּמִים וּרְאִיהָם בָּין צַּדִּיק לְרָשָׁעּ בִּין
- בִּי־הַנָּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנָּוּר וְהָיֹנּ כְל־זֵדִים וְכְל־עֹשֶׁה רִשִּׁעָר לִשׁ וְלִהַם אֹהָם הַיַּוֹם הַבְּא אָמַר יְהְוָה צְבְאִׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־יַעַּוְב לְהֶם שָׁרֶשׁ וְעָּנְף:
- מְנְבֵּל: ימִנְפֵא בֹכִּוֹפֵּי, וְיִגְאִמָּם יִפִּאָּמָם בַּמִּיְלֶי וְזְנִינְיִי לַכְּם וֹנִאָּי אָמִי אָמָה אָנִלִי
- וְעַסוֹתֵם רְשְׁעִׁים בְּיִיִם אֲשֶׁר אֲנֵי עַשֶּׁה אַטָר יְהֹוָה בּגְלֵיכֵם בִּיוֹם אֲשֶׁר אֲנֵי עַשֶּׁה אָטָר יְהוָה צְבְאְוֹת: (פ)
- ַּ זְּכְרֵוּ מִּנְרַת מִמֵּׁר עַּבְּרֵי אַמָּר עַמָּר צִּוֹתִּי בְחִרֵב עַלְ־בְּלְ־יִשְׂרָאֵל חֲקָּים וּמִשְׁפְּמִים:
- הַנָּה אָנֹכִי שׁבֵּחַ לְבֶּם אָת אֵליָּה הַנְּהָיא לְפְנֵי ְבּוֹא יַוֹם יְהֹנְה הַנְּדִיל וְתַנּוֹרֶא:
- וְהֵשָׁיב לֵב־אָבוֹתׁ עַל־בָּנִים וָלֵב בָּנִים עַל־אַבוֹתָם פָּן־אָבֿוֹא וָהִבֵּיתִי אָת־הָאָהֶץ הַהֶם:הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול והנורא